

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΣΥΣΤΑΣΗ-ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΠΡΑΚΤΙΚΑ-
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ
Ε.Π.Ε., Α.Ε. ΚΑΙ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.**

**ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΚΟΚΚΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΚΟΥΛΕΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**

**ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
(σε αντικατάσταση του κ. Κων/νου Αθανασόπουλου)**

ΠΑΤΡΑ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΠΡΟΛΟΓΟΣ</u>	σελ.5
------------------------------	-------

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Εισαγωγή	σελ.6
----------------	-------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

1.1 Ορισμός, χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.	σελ.7
1.2 Η Ε.Π.Ε. ως νομικό πρόσωπο	σελ.7
1.3 Ευθύνη	σελ.8
1.4 Επωνυμία	σελ.9
1.5 Αντικείμενο Ε.Π.Ε.	σελ.10
1.6 Εταιρικό κεφάλαιο	σελ.11
1.7 Εισφορά σε είδος	σελ.12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

2.1 Γενικά	σελ.14
2.2 Προϊδρυτικό στάδιο	σελ.14
2.3 Σύσταση Ε.Π.Ε.	σελ.15
2.4 Δημοσιότητα	σελ.23
2.5 Έναρξη στη Δ.Ο.Υ. και Χορήγηση Α.Φ.Μ.	σελ.26
2.6 Ακυρότητα Σύστασης Ε.Π.Ε.	σελ.30
2.7 Λογιστικές εγγραφές σύστασης Ε.Π.Ε.	σελ.31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

3.1 Γενικά	σελ.33
3.2 Βασικά όργανα Ε.Π.Ε.	σελ.33
3.3 Γενική συνέλευση	σελ.34
3.4 Διαχειριστές	σελ.39
3.5 Ετήσιες οικονομικές και διαχειριστικές καταστάσεις	σελ.48
3.6 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις των Εταίρων	σελ.56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

4.1 Γενικά	σελ.70
4.2 Τροποποίηση Εταιρικής Σύμβασης	σελ.70
4.3 Μετασχηματισμός – Μετατροπή Ε.Π.Ε.	σελ.82
4.4 Συγχώνευση Ε.Π.Ε.	σελ.102

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Εισαγωγή σελ.108

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ Α.Ε.

1.1 Γενικά για τις Ανώνυμες Εταιρίες σελ.110

1.2 Η έννοια της Α.Ε. σελ.111

1.3 Τα χαρακτηριστικά της Α.Ε. σελ.112

1.4 Πλεονεκτήματα της Α.Ε. σελ.112

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

2.1 Γενικά σελ.114

2.2 Καταστατικό σελ.114

2.3 Η ίδρυση της Α.Ε. από νομική άποψη σελ.119

2.4 Ακυρότητα Ανώνυμης Εταιρίας σελ.122

2.5 Επωνυμία της Ανώνυμης Εταιρίας σελ.123

2.6 Η ίδρυση της Α.Ε. από λογιστική άποψη σελ.125

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ Κ.Β.Σ.

3.1 Βιβλία και στοιχεία της Α.Ε. σελ.133

3.2 Εγγραφή της Α.Ε. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. –Θεώρηση βιβλίων Ανώνυμης Εταιρίας σελ.133

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ Α.Ε.

4.1 Έννοια κεφαλαίου σελ.138

4.2 Διακρίσεις ιδίου κεφαλαίου σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. σελ.139

4.3 Έννοια μετοχικού κεφαλαίου σελ.140

4.4 Προσωρινοί και οριστικοί τίτλοι σελ.144

4.5 Ιδρυτικοί τίτλοι σελ.145

4.6 Ομολογίες σελ.150

4.7 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σελ.151

4.8 Μείωση μετοχικού κεφαλαίου σελ.158

4.9 Απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου σελ.16

4.10 Κέρδη Α.Ε. σελ.164

4.11 Αποθεματικά κεφάλαια της Α.Ε. σελ.165

4.12 Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου σελ.168

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.

5.1 Όργανα διοίκησης Α.Ε.	σελ.170
5.2 Γενική Συνέλευση	σελ.170
5.3 Διοικητικό Συμβούλιο	σελ.177
5.4 Ελεγκτές Α.Ε.	σελ.180

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Α.Ε.

6.1 Γενικά	σελ.183
6.2 Είδη ετήσιων οικονομικών καταστάσεων	σελ.183
6.3 Αρχές που διέπουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων	σελ.188
6.4 Υπογραφή οικονομικών καταστάσεων	σελ.189
6.5 Έγκριση οικονομικών καταστάσεων από το Δ.Σ.	σελ.189
6.6 Δημοσιότητα οικονομικών καταστάσεων	σελ.189
6.7 Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων	σελ.190
6.8 Ενοποίηση οικονομικών καταστάσεων	σελ.190

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ

7.1 Μετατροπή Α.Ε.	σελ.192
7.2 Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα μετατροπής εταιρίας σε Α.Ε.	σελ.192
7.3 Προϋποθέσεις της μετατροπής	σελ.193
7.4 Διαδικασίες μετατροπής Α.Ε.	σελ.193
7.5 Συγχώνευση ανωνύμων εταιριών	σελ.196

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Εισαγωγή	σελ.199
----------------	---------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

1.1 Γενικά περί Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	σελ.200
1.2 Βασικά χαρακτηριστικά Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	σελ.200
1.3 Λόγοι επιλογής της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. αντί της ατομικής επιχείρησης.....	σελ.201
1.4 Εταιρική ιδιότητα	σελ.202

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

2.1 Γενικά	σελ.209
2.2 Η υπό ίδρυση Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.	σελ.210
2.3 Σύσταση Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	σελ.211
2.4 Δημοσιότητα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	σελ.214
2.5 Προσωπικότητα Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	σελ.214
2.6 Περιεχόμενο εταιρικής σύμβασης	σελ.215

2.7 Εταιρικό κεφάλαιο	σελ.216
2.8 Εταιρική μερίδα, εταιρικό μερίδιο	σελ.217
2.9 Λογιστικές εγγραφές σύστασης της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	σελ.217
2.10 Ακυρότητα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.	σελ.219

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

3.1 «Συνέλευση» του μοναδικού εταίρου	σελ.220
3.2 Διαχείριση της μονοπρόσωπης ΕΠΕ	σελ.222
3.3 Σύναψη συμβάσεων μεταξύ του μοναδικού εταίρου και της εταιρίας.....	σελ.226

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

4.1 Εταιρική Χρήση –Ισολογισμός	σελ.228
4.2 Διάθεση κερδών	σελ.228
4.3 Συμπληρωματικές εισφορές ειδικού προορισμού	σελ.229
4.4 Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου	σελ.229
4.5 Μείωση εταιρικού κεφαλαίου	σελ.229
4.6 Μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε.	σελ.230
4.7 Μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.	σελ.230
4.8 Μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.	σελ.230
4.9 Απορρόφηση μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. από Α.Ε.	σελ.232

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ.236
---------------------------	----------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	σελ.237
------------------------	----------------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στον σύγχρονο κόσμο των επιχειρήσεων με το ασταθές χρηματοοικονομικό, φορολογικό και επενδυτικό περιβάλλον η απόφαση για την ίδρυση μιας εταιρίας, με σκοπό την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, είναι καίριας σημασίας. Ευρέως υποστηρίζεται ότι «Η αρχή είναι το ήμισυ του παντός». Έτσι και η επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου είναι το πρώτο βήμα για μια επιτυχημένη και κερδοφόρα τοποθέτηση κεφαλαίου. Το νομικό πλαίσιο της Ελλάδας έχει καθιερώσει δύο τύπους εταιρικών μορφών, τις προσωπικές και τις κεφαλαιουχικές. Ο διαχωρισμός γίνεται με βάση την έκθεση της προσωπικής περιουσίας στην κάλυψη των υποχρεώσεων της εταιρίας. Στις μεν προσωπικές, ο εταίρος ευθύνεται για τις υποχρεώσεις της εταιρίας απεριόριστα και εις ολόκληρο με την προσωπική του περιουσία, ενώ στις κεφαλαιουχικές μόνο μέχρι του ποσού που έχει συνεισφέρει.

Στην εργασία αυτή, θα γίνει μια εκτενής και λεπτομερής ανάλυση κάθε πτυχής της Ε.Π.Ε., της Α.Ε. και της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.. Ξεκινώντας από την σύστασή τους και τα βασικά τους χαρακτηριστικά και αναλύοντας τα όργανα διοίκησης, τις δημοσιεύσεις και τις οικονομικές καταστάσεις τους θα γίνει κατανοητό σε κάθε αναγνώστη ο τρόπος λειτουργίας, οργάνωσης και διοίκησης καθεμιάς αυτών των τριών ειδών εταιριών μέσα από την σκοπιά των νόμων 3190/1955 «Περί Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης» και 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιριών» και διαφόρων άλλων διατάξεων που συσχετίζονται με το θέμα μας.

Η εργασία είναι χωρισμένη σε 3 μέρη, ένα για κάθε τύπο εταιρίας όπου θα αναλύσουμε. Το πρώτο μέρος αναφέρεται στην Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, το δεύτερο μέρος αναφέρεται στην Ανώνυμη Εταιρία και το τρίτο μέρος στην Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.. Τα μέρη αυτά διαρθρώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να υπάρχει μια λογική συνέχεια όσον αφορά τη ζωή της εταιρίας. Στην αρχή γίνεται μια εισαγωγή και μια συνοπτική αναφορά στα βασικά στοιχεία και τις έννοιες των τριών εταιριών. Έπειτα αναλύεται με κάθε λεπτομέρεια το στάδιο της σύστασης και ίδρυσης των εταιριών, ενώ στη συνέχεια γίνεται λόγος για την οργάνωση, τη διοίκηση και τη διαχείρισή τους. Τέλος γίνεται αναφορά στις μετατροπές, συγχωνεύσεις και μεταβολές των εταιριών σε άλλους ή με άλλους εταιρικούς τύπους.

Κλείνοντας αυτόν τον πρόλογο θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε, όλους όσους με τις συμβουλές, τις παρατηρήσεις και τα σχόλιά τους βοήθησαν στην ετοιμασία της παρούσας εργασίας. Ιδιαίτερος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον καθηγητή μας κ. Κωνσταντίνο Αθανασόπουλο για την καθοδήγηση και τις πολύτιμες συμβουλές του κατά την προετοιμασία της εργασίας, καθώς και τον καθηγητή μας κ. Αγγελόπουλο Ελευθέριο, ο οποίος αντικατέστησε τον κ. Αθανασόπουλο, για τις παρατηρήσεις του και τη βοήθειά του στη διαμόρφωση της τελικής μορφής της εργασίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Εισαγωγή

Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης που εμφανίστηκε στον ελληνικό χώρο με τον νόμο 3190/1955, πρεσβεύει έναν ενδιάμεσο εταιρικό τύπο ανάμεσα στις κεφαλαιουχικές και στις προσωπικές εταιρίες. Το ποιο στοιχείο είναι αυτό που θα επικρατήσει, ο νομοθέτης το έχει αφήσει στους συντάκτες του καταστατικού και κατ' επέκταση στους εταίρους της Ε.Π.Ε..

Στη χώρα μας η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης θεσμοθετήθηκε με το νόμο 3190/1955. Την περίοδο εκείνη ξεκίνησε η μεταπολεμική οικονομική ανάπτυξη και φάνηκε έντονα η ανάγκη ενός ενδιάμεσου εταιρικού τύπου, ανάμεσα στη μικρής εμβέλειας προσωπική εταιρία και τη μεγάλη και «απαιτητική» Ανώνυμη Εταιρία. Ενός εταιρικού τύπου που θα διευκόλυνε την ανάπτυξη της μεσαίας επιχείρησης, με τη συγκέντρωση των αναγκαίων επιχειρηματικών κεφαλαίων, αλλά και των προσωπικών ιδιοτήτων, ενός λίγο πολύ μικρού αριθμού προσώπων, χωρίς αυτά να διακινδυνεύουν επιχειρηματικά την προσωπική τους περιουσία. Έτσι με την εισαγωγή στη χώρα του εταιρικού τύπου αυτού, αποφεύγονταν τα μειονεκτήματα τόσο των προσωπικών εταιριών, όσο και της ανώνυμης.

Οι βασικές διαφορές της από την ανώνυμη, βρίσκονται στο μικρότερο υποχρεωτικό ύψος του κεφαλαίου και στο γεγονός ότι τα εταιρικά μερίδια, είναι ονομαστικά και δεν ενσωματώνονται σε τίτλους μεταβιβάσιμους.

Οι βασικές διαφορές της από την προσωπική βρίσκονται στην υποχρέωση συγκέντρωσης ενός ορισμένου ελάχιστου ύψους κεφαλαίου και στον περιορισμό της οικονομικής ευθύνης των εταίρων μέχρι το ποσό της εισφοράς τους.

Τόσο με τον τρόπο διοίκησης και λήψης των αποφάσεων, όσο και κυρίως με την υποχρέωση συγκέντρωσης ενός σημαντικού ύψους κεφαλαίου, η Ε.Π.Ε. προβάλλει σαν μοναδικός νομικός τύπος - φορέας της μεσαίας επιχείρησης. Για τους λόγους αυτούς άλλωστε διαδόθηκε γρήγορα και απλώθηκε σε ένα μεγάλο κομμάτι της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Πρέπει να επισημανθεί ότι οι ρυθμίσεις που προσδίδουν και διέπουν το χαρακτήρα της Ε.Π.Ε. βρίσκονται πλησιέστερα στην ανώνυμη παρά στην προσωπική εταιρία. Σε πολλές περιπτώσεις οι δύο τύποι εταιριών αντιμετωπίζονται με κοινές νομοθετικές ρυθμίσεις (π.χ. κατάταξης σε κατηγορία βιβλίων του Κ.Β.Σ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

1.1 Ορισμός, χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.

Ο Εμπορικός Νόμος 3190/55 δεν δίνει τον ορισμό της Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης διότι η διατύπωση του ορισμού της μπορεί να είναι επικίνδυνη από άποψη πληρότητας . Από τους απλούστερους ορισμούς που έχουν δοθεί από συγγραφείς είναι εκείνος του Κ. Ρόκα : «Η Ε.Π.Ε. είναι μία εταιρία εμπορική της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα μερίδια μη δυνάμενα να παρασταθούν διά μετοχών και της οποίας οι εταίροι ευθύνονται πάντες μέχρι της εισφοράς αυτών».

Τα δύο βασικά χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε. είναι:

- 1) Το απεριόριστο της ευθύνης της Ε.Π.Ε. και αντίστοιχα η έλλειψη ευθύνης των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις.
- 2) Η απαγόρευση παράστασης των εταιρικών μεριδίων με μετοχές.

Αυτά τα δύο χαρακτηριστικά την διαφοροποιούν από τις προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε. – Ε.Ε.) και την Α.Ε..

Η έλλειψη ευθύνης των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις είναι το χαρακτηριστικό που διαφοροποιεί την Ε.Π.Ε. από τις προσωπικές εταιρίες. Το στοιχείο που διαφοροποιεί την Ε.Π.Ε. από την Α.Ε. είναι η απαγόρευση παράστασης των εταιρικών μεριδίων με μετοχές όπου στην Ανώνυμη εταιρία αποτελούν αξιόγραφα.

1.2 Η Ε.Π.Ε. ως νομικό πρόσωπο

1) Νομική προσωπικότητα της Ε.Π.Ε.: Η Ε.Π.Ε. είναι νομικό πρόσωπο διαφορετικό από τα πρόσωπα που την αποτελούν δηλαδή τους εταίρους της. Η Ε.Π.Ε. αποκτά τη νομική της προσωπικότητα μετά την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας για την σύστασή της. Από την απόκτηση της νομικής της προσωπικότητας, η Ε.Π.Ε. μπορεί να είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Η Ε.Π.Ε. παύει να υπάρχει ως νομικό πρόσωπο μετά τη περάτωσή της.

2) Η περιουσιακή αυτοτέλεια της Ε.Π.Ε.: Η Ε.Π.Ε. έχει τη δική της περιουσία, την οποία μπορεί να διαχειρίζεται και να διαθέτει αποκλειστικά για την εκπλήρωση του σκοπού της. Η εταιρική περιουσία είναι διάφορη από την περιουσία των εταίρων και μόνο αυτή είναι υπέγγυα απέναντι στους εταιρικούς δανειστές για τα χρέη της. Επομένως στην Ε.Π.Ε. ισχύει η αρχή του χωρισμού των περιουσιών της Ε.Π.Ε. από των εταίρων.

3) Η συμμετοχή της Ε.Π.Ε. στις συναλλαγές: Η Ε.Π.Ε. έχοντας δική της προσωπικότητα και περιουσία συμμετέχει στις συναλλαγές. Για αυτό το λόγο έχει κάποιες ικανότητες ανάλογες με του φυσικού προσώπου. Δηλαδή:

- α) Ικανότητα δικαίου: Είναι η ικανότητα της Ε.Π.Ε. να είναι υποκείμενο υποχρεώσεων.

β) Δικαιοπρακτική ικανότητα: Είναι η ικανότητα της Ε.Π.Ε. να συνάπτει δικαιοπραξίες. Οι δικαιοπραξίες αυτές καταρτίζονται στο όνομα της εταιρίας από τα αρμόδια καταστατικά της όργανα. Η Ε.Π.Ε. μπορεί να καταρτίζει δικαιοπραξίες με τις οποίες επιδιώκεται η εκπλήρωση του σκοπού της. Έτσι μπορεί να συνάπτει ενοχικές και εμπράγματος δικαιοπραξίες π.χ. πώληση, μίσθωση, μεταβίβαση κινητού και ακίνητου.

γ) Ικανότητα του να είναι διάδικος στο δικαστήριο: Η Ε.Π.Ε. μπορεί να ενάγει και να ενάγεται με την επωνυμία της. Στις δίκες εκπροσωπείται νόμιμα από τα αρμόδια καταστατικά της όργανα.

δ) Πτωχευτική ικανότητα: Δηλαδή έχει την ικανότητα να κηρύσσεται σε πτώχευση. Σε περίπτωση πτώχευσης της Ε.Π.Ε. δεν συμπτωχεύουν και οι εταίροι της. Ως πτωχευτική περιουσία νοείται μόνο η περιουσία της Ε.Π.Ε. και όχι των εταίρων.

1.3 Ευθύνη

Ως ευθύνη νοείται η δυνατότητα εξαναγκασμού της Ε.Π.Ε. σε εκπλήρωση των υποχρεώσεων της με την υποβολή της περιουσίας της Ε.Π.Ε. σε αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση των δανειστών της.

1.3.1 Ευθύνη της Ε.Π.Ε.

Η Ε.Π.Ε. λοιπόν συμμετέχει στις συναλλαγές και μπορεί ν' αποκτά δικαιώματα, αλλά ν' αναλαμβάνει και υποχρεώσεις. Για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η Ε.Π.Ε. με την περιουσία της. Επομένως η ευθύνη της Ε.Π.Ε. για τις εταιρικές της υποχρεώσεις έχει δύο βασικά χαρακτηριστικά: είναι αποκλειστική και απεριόριστη. Ειδικότερα:

α) Ευθύνη της Ε.Π.Ε. για τις εταιρικές υποχρεώσεις γενικά: Ως εταιρικές υποχρεώσεις νοούνται όλες οι υποχρεώσεις που γεννιούνται από τις δικαιοπραξίες της Ε.Π.Ε.. Συγκεκριμένα η Ε.Π.Ε. ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει στα πλαίσια της επιχειρηματικής της δράσης. Επίσης η Ε.Π.Ε. ευθύνεται για τις αδικοπραξίες που διέπραξαν οι διαχειριστές της στα πλαίσια των διαχειριστικών τους καθηκόντων. Παράλληλα όμως ευθύνονται σε ολόκληρο και οι διαχειριστές. Αν αντίθετα τρίτος διαπράξει αδικοπραξία σε βάρος της Ε.Π.Ε., ζημιωθείς θεωρείται η Ε.Π.Ε. και όχι οι εταίροι της.

β) Η αποκλειστικότητα της ευθύνης της Ε.Π.Ε.: Με τη διάταξη του Νόμου 3190/1955 και του άρθρου 1 §1 θεσπίζεται η αρχή του χωρισμού των περιουσιών της εταιρίας και των εταίρων. Δηλαδή για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται αποκλειστικά το νομικό πρόσωπο της Ε.Π.Ε. και όχι οι εταίροι της. Η αποκλειστική ευθύνη της Ε.Π.Ε. διαρκεί όσο διαρκεί η νομική της προσωπικότητα.

γ) Το απεριόριστο της ευθύνης της Ε.Π.Ε.: Η ευθύνη της εταιρίας είναι απεριόριστη δηλαδή η εταιρία ευθύνεται με όλη της τη περιουσία απέναντι στις εταιρικές της υποχρεώσεις.

1.3.2 Εξαιρετικές περιπτώσεις ευθύνης των εταίρων

Υπάρχουν περιπτώσεις ευθύνης των εταίρων απέναντι στην ίδια την Ε.Π.Ε. όπως και απέναντι σε εταιρικές υποχρεώσεις.

1.3.2.1 Περιπτώσεις ευθύνης απέναντι στην Ε.Π.Ε.

Μία βασική υποχρέωση των εταίρων απέναντι στην εταιρία είναι η υποχρέωση καταβολής της εισφοράς τους για τον σχηματισμό εταιρικού κεφαλαίου. Αν δεν εκπληρώσουν την υποχρέωσή τους αυτή τότε φέρουν ευθύνη για την καταβολή της εισφοράς τους απέναντι στην Ε.Π.Ε.. Αν αντίθετα οι εταίροι εκπληρώσουν την υποχρέωσή τους αυτή, τότε παύουν να έχουν ευθύνη απέναντι στην εταιρία. Η τύχη όμως της εισφοράς τους που αποτελεί πλέον το κεφάλαιο της εταιρίας εξαρτάται από τη πορεία της εταιρίας. Σ' αυτή ακριβώς την περίπτωση αναφέρεται το «Περιορισμένο της Ευθύνης του Εταίρου». Υπάρχουν όμως και άλλες υποχρεώσεις που επιβάλλονται από το Νόμο ή το καταστατικό. Οι κυριότερες από αυτές τις υποχρεώσεις είναι η συμπληρωματική καταβολή εισφορών, η υποχρέωση μη ανταγωνισμού και τέλος η απαγόρευση μεταβίβασης των εταιρικών τους μεριδίων.

1.3.2.2 Περιπτώσεις ευθύνης απέναντι σε εταιρικές υποχρεώσεις

Ωστόσο υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις ευθύνης των εταίρων απέναντι όμως σε εταιρικές υποχρεώσεις που μπορούν να τις προβλέπει ο νόμος, όπως:

α) Υπό ίδρυση Ε.Π.Ε.: Με το άρθρο 9 §2 καθιερώνεται απεριόριστη και σε ολόκληρο ευθύνη των ιδρυτών της Ε.Π.Ε. για τις πράξεις που ενεργούνται από αυτούς κατά το ιδρυτικό της στάδιο. Συγκεκριμένα οι συμβληθέντες στο όνομα της εταιρίας πριν από τη δημοσίευση ευθύνονται απεριόριστως και σε ολόκληρο. Παρόμοια περίπτωση ευθύνης μπορεί να προκύψει στην περίπτωση εγκατάστασης υποκαταστήματος ή πρακτορείου αλλοδαπής στην Ελλάδα. Σ' αυτή τη περίπτωση μέχρι την ολοκλήρωση των διατυπώσεων χορήγησης της άδειας εγκατάστασής της, τα πρόσωπα που έχουν συμβληθεί στο όνομα της αλλοδαπής Ε.Π.Ε. ευθύνονται απεριόριστα και σε ολόκληρο.

β) Ακυρότητα της Ε.Π.Ε.: Σε περίπτωση ακυρότητας της Ε.Π.Ε. οι εταίροι που είναι υπαίτιοι για την ακυρότητα ευθύνονται απεριόριστα και σε ολόκληρο απέναντι στους αναίτιους εταίρους και στους τρίτους για κάθε ζημιά που υπέστησαν από την ακυρότητα.

γ) Δανειοδότηση της Ε.Π.Ε. από τους εταίρους: Μία ιδιαίζουσα περίπτωση ευθύνης των εταίρων της Ε.Π.Ε. μπορεί να προκύψει σε περίπτωση χορήγησης στην Ε.Π.Ε. δανείων από τους εταίρους της.

1.4 Επωνυμία

Η επωνυμία είναι το όνομα με το οποίο η Ε.Π.Ε. εμφανίζεται και εξατομικεύεται στις εμπορικές συναλλαγές. Οι αρχές που διέπουν την επωνυμία της Ε.Π.Ε. είναι η αρχή της αληθείας, η αρχή της διάρκειας και η αρχή της αποκλειστικότητας.

Κατά το άρθρο 2 του Ν. 3190/55 η επωνυμία της Ε.Π.Ε. σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχειρήσεως που ασκείται από αυτή. Στη πράξη, πολλές φορές για το σχηματισμό της επωνυμίας χρησιμοποιούνται και τα δύο μαζί, δηλαδή και το όνομα κάποιου εταίρου και το αντικείμενο εργασιών της. Π.χ. «Γ. ΠΑΠΑΣ ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ- ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ». Εκείνο που επιβάλλεται από το Νόμο είναι πως στην εταιρική επωνυμία πρέπει να περιέχονται ολογράφως οι λέξεις «Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης». Επίσης υπάρχει και η διάταξη του άρθρου 43α η οποία προστέθηκε από το Π.Δ. 279/93. Η διάταξη αυτή ρυθμίζει την επωνυμία της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. και ορίζει ότι στη επωνυμία της μονοπρόσωπης θα πρέπει να περιλαμβάνονται ολογράφως και οι λέξεις «Μονοπρόσωπη Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης». Με τον τρόπο αυτό καθίσταται γνωστό στον τρίτο συναλλασσόμενο τι συναλλάσσεται με ένα ιδιαίτερο είδος Ε.Π.Ε..

Άκυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρία, αν στο συμβολαιογραφικό έγγραφο συστάσεώς της (καταστατικό) δεν περιληφθεί η επωνυμία της ή ακόμη αν η επωνυμία δεν είναι σύμφωνη με το νόμο.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 §5 του Ν.3190/55 είναι υποχρεωτική η αναγραφή της επωνυμίας και του κεφαλαίου σε όλα τα έντυπα της εταιρίας ή σε δημοσιεύσεις και διαφημίσεις. Παράβαση της επιταγής αυτής του Νόμου τιμωρείται με ποινές.

1.5 Αντικείμενο Ε.Π.Ε.

Με το άρθρο 3 του Ν.3190/55 προσδίδεται στην Ε.Π.Ε. η εμπορική ιδιότητα και προσδιορίζεται με γενικό τρόπο το πεδίο δράσης της σε σχέση με τους άλλους εταιρικούς τύπους. Η Ε.Π.Ε. είναι εμπορική και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Μάλιστα ο Νόμος ορίζει ρητά ότι η Ε.Π.Ε. αποκτά εμπορική ιδιότητα ακόμη και αν το αντικείμενο αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Η Ε.Π.Ε. αποκτά την εμπορική ιδιότητα μόλις γεννηθεί ως νομικό πρόσωπο και χάνει την εμπορική ιδιότητα με το πέρας της εκκαθάρισής της.

1.5.1 Οι συνέπειες της εμπορικής ιδιότητας της Ε.Π.Ε.

Η εμπορική ιδιότητα της Ε.Π.Ε. επέχει ορισμένες σημαντικές συνέπειες για την Ε.Π.Ε.. Οι συνέπειες αυτές αφορούν μόνο το νομικό πρόσωπο της Ε.Π.Ε. και κατά κανόνα δεν επεκτείνονται στους εταίρους και στους διαχειριστές της.

1.5.1.1 Οι συνέπειες της εμπορικής ιδιότητας της Ε.Π.Ε. για την ίδια την Ε.Π.Ε.

Η ιδιότητα της Ε.Π.Ε. ως εμπόρου συνεπάγεται για αυτή όλες τις συνέπειες της εμπορικής ιδιότητας. Ειδικότερα:

Α) Η Ε.Π.Ε., ως έμπορος, διέπεται από τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου.

Β) Η Ε.Π.Ε. έχει την υποχρέωση να τηρεί τα βιβλία που οφείλει να τηρεί κάθε έμπορος. Δηλαδή, έχει την υποχρέωση να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας

ανεξάρτητα από το αντικείμενο της δραστηριότητάς της και το ύψος των ακαθάριστων εσόδων της. Εκτός από τα παραπάνω, η Ε.Π.Ε. έχει την υποχρέωση να τηρεί βιβλίο εταίρων, στο οποίο καταχωρούνται το όνομα των εταίρων, η ιθαγένεια και η διεύθυνση κατοικίας αυτών, οι εισφορές τους και οι τυχόν μεταβολές των προσώπων των εταίρων και τα βιβλία πρακτικών συνελεύσεων των εταίρων και πρακτικών διαχείρισης.

Γ) Οι απαιτήσεις εμπορών μεταξύ τους που πηγάζουν από εμπορική αιτία, καθώς και το κατάλοιπο αλληλόχρεου λογαριασμού μεταξύ προσώπων από τα οποία το ένα είναι έμπορος, είναι τοκοφόρες.

Δ) Επίσης το άρθρο 250 Α.Κ. για τη βραχυπρόθεσμη περιγραφή ορισμένων απαιτήσεων των εμπορών έχει εφαρμογή και στην Ε.Π.Ε..

Ε) Η Ε.Π.Ε. ως έμπορος έχει πτωχευτική ικανότητα, δηλαδή μπορεί να κηρυχθεί σε πτώχευση. Η πτώχευση όμως αυτή δεν επιφέρει και την συμπτώχευση των εταίρων της, αλλά μόνο λύση της εταιρίας.

Στ) Έχει την υποχρέωση να αναγγείλει την επωνυμία της, καθώς και κάθε μεταβολή της στο αρμόδιο επιμελητήριο.

Ζ) Οι αστικές πράξεις που ενεργούνται από την Ε.Π.Ε. καθίστανται εμπορικές κατά παράγωγο τρόπο.

1.5.2 Δραστηριότητες που απαγορεύεται ν' ασκούνται από την Ε.Π.Ε.

Ενδεικτικά δραστηριότητες που απαγορεύεται ν' ασκούνται από την Ε.Π.Ε. είναι οι τραπεζικές, οι ασφαλιστικές, οι χρηματιστηριακές δραστηριότητες, η διαχείριση χαρτοφυλακίου αξιογράφων, η διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, η χρηματοδοτική μίσθωση, η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, η προώθηση και η υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και οι αθλητικές δραστηριότητες.

1.6 Εταιρικό κεφάλαιο

1.6.1 Εταιρικό κεφάλαιο

Το εταιρικό κεφάλαιο αποτελεί απαραίτητα στοιχείο της Ε.Π.Ε.. Με ρητή νομοθετική επιταγή δε μπορεί να συσταθεί νόμιμα Ε.Π.Ε. χωρίς εταιρικό κεφάλαιο του οποίου σήμερα το ελάχιστο όριο ανέρχεται στις 4.500 € (Όπως το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2α του άρθρου 16 του Ν. 3661/2008 (ΦΕΚ Α' 89/19-5-2008) και σύμφωνα με το άρθρο 17 του ίδιου νόμου ισχύει από 19/5/2008 και μετά) και πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο κατά την κατάρτιση του καταστατικού. Επιπλέον, το μισό τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου θα πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να μειωθεί το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. κάτω των 4.500 € για όλο το χρονικό διάστημα της λειτουργίας της. Ανώτατο όριο κεφαλαίου για την Ε.Π.Ε. δεν θέτει ο νόμος. Η αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου ισχύει και στην Ε.Π.Ε., όπως και σε όλες τις εταιρίες, και τονίζει τον κεφαλαιουχικό χαρακτήρα της Ε.Π.Ε..

1.6.2 Εταιρικό μερίδιο – μερίδα συμμετοχής

Το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα τμήματα που καλούνται εταιρικά μερίδια. Το σύνολο των εταιρικών μεριδίων που κατέχει κάθε εταίρος αποτελεί τη μερίδα συμμετοχής του. Κάθε εταίρος μπορεί να κατέχει περισσότερα εταιρικά μερίδια, αλλά έχει πάντοτε μία μερίδα συμμετοχής. Μεριδα συμμετοχής και εταιρικό μερίδιο ταυτίζονται, αν ο εταίρος κατέχει ένα μόνο εταιρικό μερίδιο.

1.6.3 Εταιρικό κεφάλαιο και εταιρική περιουσία

Το εταιρικό κεφάλαιο διαφέρει από την εταιρική περιουσία. Το εταιρικό κεφάλαιο ως στοιχείο του καταστατικού παραμένει σταθερό σε όλη τη διάρκεια λειτουργίας της Ε.Π.Ε. και δεν υπόκειται σε μεταβολές προς τα πάνω ή προς τα κάτω παρά μόνο με ειδικές διαδικασίες που προβλέπει ο Νόμος για την αύξηση ή τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.

Αντίθετα η εταιρική περιουσία είναι ένα μεταβαλλόμενο στοιχείο της Ε.Π.Ε.. Η εταιρική περιουσία αποτελείται από το σύνολο των εισφορών των εταίρων (που ταυτόχρονα αποτελούν και το εταιρικό κεφάλαιο), αλλά και από όλα εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτά η Ε.Π.Ε. από την επιχειρηματική της δράση. Η αξία της εξακριβώνεται κάθε έτος με την απογραφή και την απεικόνισή της στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Εταιρικό κεφάλαιο και εταιρική περιουσία ταυτίζονται κατά ποσό μόνο κατά το χρόνο σύστασης της Ε.Π.Ε.. Συγκεκριμένα κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. οι εισφορές που καταβάλλονται από τους εταίρους για το σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου αποτελούν ταυτόχρονα και τη μοναδική της περιουσία.

1.7 Εισφορά σε είδος

Με το άρθρο 5 του Ν 3190/55 ρυθμίζονται δύο ζητήματα: α) το ζήτημα των εισφορών σε είδος στην Ε.Π.Ε. και β) το ζήτημα της απόκτησης από την Ε.Π.Ε. περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στους εταίρους ή στους διαχειριστές ή σε συγγενείς αυτών.

1.7.1 Εισφορά κεφαλαίου σε είδος

Οι εισφορές των εταίρων μπορεί να είναι είτε σε χρήμα είτε σε είδος. Εισφορά σε είδος θεωρείται η εισφορά που δε συνίσταται σε χρήμα, δηλ. μετρητά, αλλά σε κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο που είναι επιδεκτικό χρηματικής αποτίμησης και εμφάνισης στον ισολογισμό. Οι εισφορές σε είδος επιτρέπονται τόσο κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. όσο και κατά την αύξηση του εταιρικού της κεφαλαίου. Ωστόσο ο νομοθέτης έχει θεσπίσει ορισμένες ασφαλιστικές δικλείδες που αποσκοπούν στην διασφάλιση της ακεραιότητας του εταιρικού κεφαλαίου. Έτσι καταρχήν θέτει ένα περιορισμό που ορίζει ότι οι εισφορές σε είδος δεν μπορούν να καλύπτουν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο της Ε.Π.Ε.. Κατά δεύτερο ορίζει ότι οι εισφορές σε είδος τόσο κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. όσο και σε κάθε αύξηση του εταιρικού της κεφαλαίου θα πρέπει να πληρούν

ορισμένες προϋποθέσεις, προκειμένου να επιτραπεί να αποτελέσουν στοιχεία του εταιρικού κεφαλαίου.

1.7.1.1 Η έκταση χρησιμοποίησης των εισφορών σε είδος

Συγκεκριμένα, κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. οι εισφορές σε είδος δεν επιτρέπεται να καλύπτουν ολόκληρο το ελάχιστο επιτρεπόμενο εταιρικό κεφάλαιο. Ένα τμήμα αυτού πρέπει απαραίτητα να καλύπτεται από μετρητά, το ήμισυ τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά. Ο περιορισμός αυτός δεν αφορά ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο αλλά μόνο το κατώτατο επιτρεπόμενο εταιρικό κεφάλαιο. Επομένως ένας εταίρος μπορεί να εισφέρει μόνο μετρητά και ο άλλος μόνο είδος, αρκεί το σύνολο των μετρητών που εισφέρει ο ένας εταίρος να καλύπτει τουλάχιστον το μισό του ελάχιστου επιτρεπόμενου εταιρικού κεφαλαίου.

1.7.1.2 Οι προϋποθέσεις του επιτρεπτού των εισφορών σε είδος

Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εισφορές σε είδος κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. όσο και σε κάθε αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου της προκειμένου να επιτραπεί η χρησιμοποίησή τους ως στοιχείων του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. είναι:

Α) Η πρόβλεψη στο καταστατικό: Το καταστατικό πρέπει να περιλαμβάνει διάταξη στην οποία να αναφέρονται το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, η αποτίμηση αυτών, το όνομα του εισφέροντος εταίρου καθώς και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος.

Β) Η δεκτικότητα της χρηματικής αποτίμησης των εισφερόντων: Το εισφερόμενο στην Ε.Π.Ε. αντικείμενο θα πρέπει να αποτελεί περιουσιακό στοιχείο δεκτικό εμφάνισης στον ισολογισμό. Οι εισφορές λοιπόν σε είδος επιτρέπονται μόνο αν είναι δεκτικές εμφάνισης στον ισολογισμό, δηλαδή αν μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης. Ως δεκτικής αποτίμησης και επομένως ως επιτρεπτές εισφορές έχουν κριθεί από τη νομολογία και την επιστήμη η μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτων ή κινητών, η εισφορά χρήσης κινητών ή ακινήτων, οι ευρεσιτεχνίες, τα σήματα, η επωνυμία και οι εταιρικές συμμετοχές και επιχειρήσεις. Η προσωπική εργασία δε μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς λόγω του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα της Ε.Π.Ε..

Γ) Εκτιμητικός έλεγχος της αξίας των εισφορών σε είδος από τη διοίκηση: Η αποτίμηση της αξίας των εισφορών σε είδος γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190/20. Το άρθρο 9 του νόμου 2190/20 ορίζει ότι η εξακρίβωση της αξίας των εισφορών σε είδος γίνεται από το νομάρχη ύστερα από γνωμοδότηση Τριμελούς Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων που ορίζονται από αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

2.1 Γενικά

Για τη σύσταση μιας Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης, όπως και κάθε άλλου εταιρικού τύπου εκτός της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., χρειάζονται τουλάχιστον δύο άτομα. Έτσι τα άτομα που θέλουν και μπορούν να είναι εταίροι σε μία Ε.Π.Ε., έρχονται σε συνεννόηση και ξεκινούν τις διαδικασίες σύστασης και ίδρυσης της εταιρίας. Στην Ελλάδα η ίδρυση μιας εταιρίας είναι μια χρονοβόρα διαδικασία και απαιτούνται τουλάχιστον τρεις μήνες μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας, από την λήψη της απόφασης για την ίδρυση μέχρι την θεώρηση των βιβλίων που αποτελούν το πρώτο και το τελευταίο στάδιο αντίστοιχα. Θεμελιώδες στάδιο για την ίδρυση μιας Ε.Π.Ε. είναι η σύνταξη του καταστατικού. Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλυθούν λεπτομερώς όλες οι διαδικασίες οι οποίες είναι απαραίτητες για την σωστή και νόμιμη ίδρυση της εταιρίας, καθώς και οι παγίδες που κρύβονται και μπορούν να αποβούν καθοριστικές στην περαιτέρω πορεία της εταιρίας. Από πλευράς νομοθεσίας τα άρθρα που αφορούν την σύσταση της Ε.Π.Ε. είναι τα άρθρα 6,7,8 και 9 του νόμου 3190/1955.

2.2 Προϊδρυτικό στάδιο

Η σύσταση της Ε.Π.Ε. ξεκινά από την στιγμή που δύο ή και παραπάνω συμβαλλόμενοι (φυσικά, νομικά πρόσωπα) αποφασίσουν να ιδρύσουν μια εταιρία της συγκεκριμένης εταιρικής μορφής. Βασική προϋπόθεση είναι να μπορούν να είναι εταίροι και να διαθέτουν το απαιτούμενο ελάχιστο κεφάλαιο των 4.500 €, το μισό τουλάχιστον σε μετρητά. Χρονικά προϊδρυτικό στάδιο θεωρείται όλο εκείνο το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί, από την στιγμή λήψης της απόφασης για ίδρυση της Ε.Π.Ε. μέχρι την στιγμή που θα κατατεθεί το καταστατικό στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της Ε.Π.Ε.. Αφού επέλθει η συμφωνία οι εταίροι προχωρούν στην σύνταξη προσύμφωνου, χωρίς αυτό να είναι απαραίτητο. Στο προσύμφωνο αυτό αναφέρονται οι εταίροι, τα θέματα που αφορούν τις μεταξύ τους σχέσεις, η επωνυμία της εταιρίας, το αντικείμενο, η έδρα, το κεφάλαιο, η διάρκεια αυτής κ.α.. Από τα προηγούμενα το κυριότερο είναι η επωνυμία της εταιρίας η οποία θα πρέπει να λάβει την προέγκριση του οικείου επιμελητηρίου, γιατί όπως είναι κατανοητό στην ελληνική επικράτεια λειτουργούν χιλιάδες επιχειρήσεις και η επωνυμία καθεμιάς θα πρέπει να είναι μοναδική. Άρα η περίπτωση συνωνυμίας είναι πολύ πιθανή. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί, πως οι συμβολαιογράφοι είναι υποχρεωμένοι να μην συντάσσουν το καταστατικό εάν προηγουμένως δεν τους έχει δοθεί προέγκριση για την οριστικότητα του δικαιώματος χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου από το επιμελητήριο. Επίσης κατά τη σύνταξη του προσυμφώνου το οποίο έχει τον τύπο συμβολαιογραφικού

εγγράφου θα πρέπει να παρίσταται συμβολαιογράφος αλλιώς το έγγραφο θεωρείται άκυρο με ότι αυτό συνεπάγεται.

2.3 Σύσταση Ε.Π.Ε.

Η σύσταση της Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης, όπως έχει ήδη ειπωθεί, γίνεται με την σύναψη ενός συμβολαιογραφικού εγγράφου, σε αντίθεση με τις προσωπικές που αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό. Το συμβολαιογραφικό αυτό έγγραφο αποτελεί την εταιρική σύμβαση ή το εταιρικό έγγραφο ή απλά το καταστατικό της εταιρίας. Σε αυτό αναφέρονται τα βασικά και αναγκαστικά στοιχεία που ορίζονται από τα άρθρα του Ν. 3190/1955 καθώς και οτιδήποτε άλλο θελήσουν οι εταίροι για την καλύτερη λειτουργία της εταιρίας. Το έγγραφο αυτό θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι υπογεγραμμένο από συμβολαιογράφο. Πριν την σύναψη της συμβολαιογραφικής πράξης και την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 3190/1955 η Ε.Π.Ε. υφίσταται, όχι ως αστική εταιρία υπό ίδρυση αλλά ως προσωπική εταιρία, με τον τρόπο δράσης των μελών της να καθορίζει το είδος της. Ως προς το αντικείμενο εργασιών της η Ε.Π.Ε. θεωρείται εμπορική εταιρία ανεξάρτητα από την δραστηριότητα που αυτή ασκεί χωρίς να μεταδίδεται η ιδιότητα αυτή και στους εταίρους. Όσον αφορά το κεφάλαιο δεν πρέπει να είναι κατώτερο των 4.500 € ολοσχερώς καταβεβλημένο πριν την σύναψη του καταστατικού. Τέλος, για τη νόμιμη ίδρυση της Ε.Π.Ε. σύνοψη του καταστατικού θα πρέπει να δημοσιευθεί με ευθύνη των εταίρων ή των διαχειριστών στο Τεύχος των Ανωμόνων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

2.3.1 Σύναψη της ιδρυτικής εταιρικής σύμβασης (καταστατικό)

Η εταιρική σύμβαση σε μία εταιρία είναι το πιο σημαντικό κομμάτι της. Είναι αυτό που αποτελεί τον οδηγό και τον σύμβουλο σε κάθε στάδιο και στιγμή της ζωής της εταιρίας. Από την σύσταση και ίδρυσή της έως την λύση και εκκαθάριση. Η εταιρική σύμβαση καταρτίζεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο συστατικού χαρακτήρα. Η σύναψη ιδρυτικής σύμβασης Ε.Π.Ε. κατά την οποία δεν τηρήθηκε ο τύπος του συμβολαιογραφικού εγγράφου, αποτελεί λόγο ακυρότητας και εκδίδεται σχετική δικαστική απόφαση. Το περιεχόμενο της σύμβασης είναι το σύνολο των υποχρεωτικών, προαιρετικών και συμπληρωτικών στοιχείων τα οποία προσδιορίζουν την ταυτότητα των συμβαλλόμενων στην σύμβαση εταίρων, αναδεικνύουν υποχρεωτικά τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του νομικού προσώπου, καθορίζουν τους κανόνες που διέπουν τις σχέσεις του με τα μέλη, τα όργανα και τους τρίτους, προβλέπουν προαιρετικά τον διορισμό των οργάνων διοίκησης και εκπροσώπησης της εταιρίας ή καθορίζουν κανόνες για τον διορισμό τους από τη συνέλευση, προσδιορίζουν υποχρεωτικά την κεφαλαιουχική διάρθρωση της ιδρυόμενης εταιρίας, προσδίδουν προαιρετικά προσωπικό χαρακτήρα στην εταιρία. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3190/55, πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με τη

παράγραφο 2 του άρθρου 6, το καταστατικό πρέπει υποχρεωτικά να περιέχει τα εξής: α) τα στοιχεία των εταίρων, δηλαδή το όνομα, το επώνυμο, το επάγγελμα, τη κατοικία και την ιθαγένεια των εταίρων. Όταν ο εταίρος ή οι εταίροι είναι νομικά πρόσωπα, στη σύμβαση αναγράφεται η πλήρης επωνυμία τους και η έδρα τους, β) την εταιρική επωνυμία που σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων, είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της επιχείρησης που ασκεί η εταιρία, είτε από τον συνδυασμό και των δύο, με υποχρεωτική αναγραφή του νομικού τύπου της εταιρίας ως Ε.Π.Ε.. Στην επωνυμία της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. υποχρεωτικά θα πρέπει να αναγράφονται οι λέξεις Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., γ) την έδρα της εταιρίας και το σκοπό της, δ) την ιδιότητα της εταιρίας, ως περιορισμένης ευθύνης, ε) το κεφάλαιο της εταιρίας, την μερίδα συμμετοχής και τα τυχόν περισσότερα εταιρικά μερίδια κάθε εταίρου, καθώς και βεβαίωση των ιδρυτών περί καταβολής του κεφαλαίου, στ) το αντικείμενο των εισφορών σε είδος, την αποτίμησή τους και το όνομα του εισφέροντος εταίρου, καθώς και το σύνολο της αξίας των εισφορών σε είδος, ζ) τέλος, τη διάρκεια της εταιρίας.

Επίσης στη §3 του άρθρου 6 του Ν. 3190/55 αναφέρονται κάποια προαιρετικά στοιχεία τα οποία μπορούν να συμπεριληφθούν στην εταιρική σύμβαση. Τα στοιχεία αυτά είναι: α) συμφωνίες μεταξύ των εταίρων περί συμπληρωματικών εισφορών ειδικού προορισμού, β) συμφωνίες μεταξύ των εταίρων περί άλλων παρεπόμενων παροχών που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ή σε είδος όπως για παράδειγμα η παροχή εργασίας ή η δανειοδότηση της εταιρίας που μπορεί να βαρύνει κάποιους και όχι όλους τους εταίρους, γ) συμφωνίες περί απαγορεύσεως ανταγωνισμού στους εταίρους ή τους διαχειριστές, δ) συμφωνίες σχετικές με την απαγόρευση της μεταβίβασης ή την υπό ορισμένες προϋποθέσεις μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου, ε) συμφωνίες για έξοδο των εταίρων, στ) συμφωνίες περί λύσεως της εταιρίας για λόγους που δεν προβλέπονται από τον νόμο και ζ) διατάξεις σχετικές με τον έλεγχο της διαχείρισης. Πέραν όμως και αυτών των προαιρετικών στοιχείων στο καταστατικό μπορούν να περιληφθούν και άλλα στοιχεία ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της εταιρίας.

Σε περιπτώσεις που παρουσιάζονται κάποια προβλήματα λόγω έλλειψης ή υπερευαισθησίας στις διατάξεις του καταστατικού οι εταίροι μπορούν να αποφασίσουν τροποποίηση του με την σύμφωνη γνώμη της πλειοψηφίας και χωρίς να θίγονται τα συμφέροντα της εταιρίας και κατ' επέκταση των εταίρων. Βέβαια και εδώ θα πρέπει να τονιστεί ότι οποιαδήποτε αλλαγή δεν θα πρέπει προσκρούει με τις διατάξεις του νόμου 3190/1955 και των τροποποιήσεων αυτού.

2.3.1.1 Επωνυμία Ε.Π.Ε.

Η επωνυμία είναι το όνομα με το οποίο η Ε.Π.Ε. εμφανίζεται και εξαστομικεύεται στις εμπορικές συναλλαγές. Καμιά εταιρία δεν μπορεί να έχει ίδια ονομασία με μια άλλη. Στις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης η επωνυμία

αποτελείται από 2 μέρη, το ουσιαστικό και το τυπικό. Το ουσιαστικό μέρος της είναι αυτό που ορίζεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 2 του Ν. 3190/1955 και αποτελείται από την επωνυμία ενός ή περισσότερων εταίρων ή από το αντικείμενο δραστηριότητας της εταιρίας ή συνδυασμό και των δύο. Το τυπικό μέρος σύμφωνα με την δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου δηλώνει τον τύπο της εταιρίας και αποτελείται από τις λέξεις «Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης» και αν πρόκειται για μονοπρόσωπη «Μονοπρόσωπη Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης».

Όπως κάθε επωνυμία έτσι και η επωνυμία της Ε.Π.Ε. διέπεται από τρεις αρχές οι οποίες είναι: α) Η αρχή της αλήθειας η οποία υποδηλώνει ότι η επωνυμία της Ε.Π.Ε. πρέπει να ανταποκρίνεται στην αλήθεια, δηλαδή δεν μπορεί να είναι παραπλανητική ούτε φανταστική ως προς τα ονόματα των εταίρων που απαρτίζουν την Ε.Π.Ε..

β) Η αρχή της διάρκειας που υποδηλώνει ότι η επωνυμία που επιβλήθηκε στις συναλλαγές πρέπει να συνεχίζεται ανεξάρτητα από τη μεταβολή που τυχόν επέρχεται στον φορέα της επιχείρησης ή στο είδος της εταιρίας που ασκεί την επιχείρηση. Η διατήρηση βέβαια της επωνυμίας μπορεί να αλλάξει μετά από ένα σημαντικό γεγονός. Ένα τέτοιο γεγονός θα μπορούσε να είναι ο θάνατος ενός εκ των εταίρων, που το όνομά του είναι στην επωνυμία της εταιρίας.

γ) Η αρχή της αποκλειστικότητας που υποδηλώνει ότι η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται σαφώς από κάθε άλλη προγενέστερη κατά τρόπο που αποκλείει τη σύγχυση με την επωνυμία την οποία άλλος έχει χρησιμοποιήσει.

δ) Η αρχή του ενιαίου της επωνυμίας, που υποδηλώνει ότι η Ε.Π.Ε. επιτρέπεται να έχει μία και μόνο επωνυμία. Αυτό ισχύει ακόμη και αν η Ε.Π.Ε. ασκεί ή αποκτά περισσότερες διαφορετικές επιχειρήσεις.

Στην περίπτωση που η επωνυμία της εταιρίας αποτελείται από το αντικείμενο δραστηριότητάς της και η εταιρία έχει περισσότερες από μία δραστηριότητες, στην επωνυμία αναγράφεται η κύρια δραστηριότητα, η οποία όμως θα πρέπει να ασκείται πραγματικά. Η επωνυμία της εταιρίας εκτός της ελληνικής αλφαβήτου μπορεί να χρησιμοποιήσει και ξενόγλωσσους χαρακτήρες αρκεί να αναφέρεται στο καταστατικό της. Η Ε.Π.Ε. χρησιμοποιεί την επωνυμία της σε κάθε συναλλαγή και αποτυπώνεται σε όλα τα έγγραφα της.

2.3.1.1.1 Κτήση επωνυμίας

Η Ε.Π.Ε. αποκτά την επωνυμία της συνήθως πρωτότυπα, δηλαδή με την αναφορά της στο καταστατικό της εταιρίας κατά τη σύστασή της. Εκτός όμως από την πρωτότυπη κτήση της επωνυμίας είναι δυνατή και η παράγωγη κτήση της από την Ε.Π.Ε. λόγω μετατροπής ανώνυμης ή προσωπικής εταιρίας σε Ε.Π.Ε., είτε με την μεταβίβαση της επωνυμίας άλλου προσώπου στην Ε.Π.Ε..

Η Ε.Π.Ε. αποκτά πρωτότυπα την επωνυμία της με την υποχρεωτική αναφορά της επωνυμίας στο καταστατικό κατά την ίδρυση. Η επωνυμία πρέπει να αναγράφεται στο καταστατικό στην ελληνική γλώσσα. Επιτρέπεται όμως η χρησιμοποίηση της και σε ξενόγλωσση μετάφραση τόσο μέσα όσο και έξω

Ελλάδος. Πριν από την υποβολή του καταστατικού σε διατυπώσεις δημοσιότητας, η επωνυμία της θα πρέπει ν' αναγγελθεί στα Επιμελητήρια που βρίσκεται το κύριο κατάστημα και τα υποκαταστήματα της εταιρίας. Σύμφωνα με το εδάφιο α του άρθρου 5α του ν.1089/1980 όπως αυτό αντικαταστάθηκε από την παρ. 6 του άρθρου 1 του νόμου 2941/2001 η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής: μετά την απόφαση για την επωνυμία οι εταίροι με δική τους ευθύνη υποβάλλουν το σχέδιο του καταστατικού και μια αίτηση στο οικείο επιμελητήριο για προέγκριση της επωνυμίας και καταβάλουν παράβολο ύψους 30 € Το επιμελητήριο αφού εξετάσει την επωνυμία και διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει περίπτωση σύγχυσης με άλλη, παραδίδει πιστοποιητικό προέγκρισης της επωνυμίας το οποίο ισχύει για 2 μήνες. Σε αντίθετη περίπτωση οι εταίροι αναγκάζονται να τροποποιήσουν την επωνυμία. Το πιστοποιητικό προέγκρισης ισχύει για δύο μήνες και οι εταίροι θα πρέπει μέσα σ' αυτό το χρονικό διάστημα να κατοχυρώσουν το δικαίωμα χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου.

Μία άλλη περίπτωση είναι η παράγωγη κτήση της επωνυμίας οπού νοείται η κτήση από την Ε.Π.Ε. μιας προϋπάρχουσας επωνυμίας άλλου προσώπου. Τέτοια παράγωγη κτήση επωνυμίας μπορεί να λάβει χώρα είτε σε περίπτωση μετατροπής άλλου τύπου εταιρίας σε Ε.Π.Ε. είτε σε περίπτωση μεταβίβασης της στην Ε.Π.Ε. από άλλο πρόσωπο. Η εταιρία δεν χρειάζεται να αλλάξει επωνυμία, αρκεί η πρόσθεση των λέξεων «Ε.Π.Ε.» και « Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.» στην περίπτωση της μονοπρόσωπης, στην περίπτωση που δεν έχει τον συγκεκριμένο εταιρικό τύπο και η αλλαγή στο καταστατικό.

2.3.1.1.2 Προστασία της Επωνυμίας

Όπως κάθε άλλη επωνυμία, έτσι και η επωνυμία της Ε.Π.Ε. προστατεύεται από το νόμο. Η προστασία αυτή είναι προληπτική και κατασταλτική.

Ειδικότερα, προληπτική προστασία παρέχουν οι διατάξεις των άρθρων 4-8 Ν. 1089/80, οι οποίες επιβάλλουν την εγγραφή κάθε νέας επωνυμίας στο Πρωτόκολλο Επωνυμιών του οικείου επιμελητηρίου και αποκλείουν την εγγραφή της αν δεν διαφέρει κατά τρόπο ευδιάκριτο από της ήδη εγγεγραμμένες.

Σε περίπτωση προσβολής της, η επωνυμία προστατεύεται από τις διατάξεις των άρθρων 13 – 15 Ν. 146/1914. Η προστασία που παρέχουν αυτές οι διατάξεις είναι αστική και ποινική. Κατά την αστική προστασία ο νόμιμος χρήστης της επωνυμίας αξιώνει αποζημίωση από τυχόν ζημία που προκλήθηκε από την παράνομη χρήση της επωνυμίας και ποινικά την δίωξη και φυλάκιση αυτού.

2.3.1.1.3 Απώλεια επωνυμίας

Το δικαίωμα της Ε.Π.Ε. στην επωνυμία της χάνεται σε τρεις περιπτώσεις. Η πρώτη περίπτωση είναι η μεταβολή της επωνυμίας. Η Ε.Π.Ε. μπορεί οποτεδήποτε να μεταβάλλει την επωνυμία της. Η μεταβολή συνίσταται στη

δημιουργία μιας νέας επωνυμίας είτε με την τροποποίηση της υπάρχουσας επωνυμίας της Ε.Π.Ε. είτε με την πλήρη κατάργησή της.

Για τη μεταβολή της επωνυμίας απαιτείται η τροποποίηση του καταστατικού, η οποία πραγματοποιείται με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που λαμβάνεται με την αυξημένη πλειοψηφία των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρ. 38 – βλ. και Μητρούλη, οπ, ΝοΒ 1955, 918 – Μουμούρη, οπ, σ. 94). Η τροποποίηση αυτή της επωνυμίας θα πρέπει να ελεγχθεί από το αρμόδιο επιμελητήριο της έδρας της Ε.Π.Ε. για να διαπιστωθεί αν η νέα επωνυμία διαφέρει κατά τρόπο ευδιάκριτο από τις ήδη εγγεγραμμένες στο Πρωτόκολλο Επωνυμιών επωνυμίες (άρθρ. 5α Ν. 1089/80) και να υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8, από την ολοκλήρωση των οποίων θεωρείται ότι έχει μεταβληθεί η επωνυμία (άρθρο 9).

Άλλη μία περίπτωση είναι η μεταβίβαση της επωνυμίας. Η Ε.Π.Ε. επιτρέπεται να μεταβιβάσει την επωνυμία της (άρθρ. 8 Ν. 1089/80 – βλ. και Λιακόπουλο, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, Ι, 1988, σ. 57 Γεωργακόπουλο, ΕγχεΔ ΙΙ, σ. 109). Η μεταβίβαση της επωνυμίας μπορεί να λάβει χώρα τόσο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Ε.Π.Ε. όσο και στο στάδιο της εκκαθάρισής της ή ακόμα και κατά τη διάρκεια της πτώχευσής της (βλ. Γεωργακόπουλο, Το δίκαιον των εταιρειών, ΙΙ, 1972, σελ.125) και γίνεται κατά τη κρατούσα άποψη πάντοτε μαζί με την επιχείρηση. Μετά τη μεταβίβαση της επωνυμίας της, η Ε.Π.Ε. χάνει το δικαίωμα να την χρησιμοποιεί.

Η απώλεια της επωνυμίας τέλος μπορεί να επέλθει με τη λύση της Ε.Π.Ε. με οποιοδήποτε τρόπο. Μέχρι όμως του πέρατος της εκκαθάρισης και της διανομής του προϊόντος της εκκαθάρισης, η Ε.Π.Ε. διατηρεί την επωνυμία της και απλά θα πρέπει να προσθέσει στην επωνυμία της τις λέξεις «υπό εκκαθάριση» (άρθρο 46 §1). Για αυτή τη μεταβολή της επωνυμίας δεν απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού. Η απώλεια της επωνυμίας επέρχεται με το πέρας της εκκαθάρισης της Ε.Π.Ε..

2.3.1.2 Αντικείμενο Εργασιών Ε.Π.Ε.

Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης είναι εμπορική και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Αυτό επιτάσσει η πρώτη παράγραφος του άρθρου 3 του Ν. 3190/1955. Άρα εκ του νόμου το αντικείμενο της Ε.Π.Ε. είναι εμπορική εταιρία κι αυτό σημαίνει πως διέπεται από το εμπορικό δίκαιο. Η διάταξη αυτή είναι ανάλογη με αυτή του άρθρου 1 του κ.ν 2190/1920. Η εμπορική ιδιότητα της Ε.Π.Ε. δεν συνεπάγεται και εμπορική ιδιότητα για τους εταίρους ή διαχειριστές της. Η εμπορική ιδιότητα αποκτάται από την Ε.Π.Ε. την στιγμή που θα ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 και την διατηρεί για όσο χρονικό διάστημα υπάρχει ως νομικό πρόσωπο. Έως την στιγμή που ολοκληρώνονται οι διατυπώσεις δημοσιότητας, θεωρείται προσωπική εταιρία και οποιαδήποτε συναλλαγή και πράξη βαρύνει τους εταίρους προσωπικά και απεριόριστα.

2.3.1.2.1 Εμπορική Ιδιότητα

Η Ε.Π.Ε. εκ του νόμου θεωρείται εμπορική εταιρία και άρα διέπεται από τις διατάξεις του Εμπορικού Κώδικα. Αυτό σημαίνει πως η Ε.Π.Ε. πρέπει να τηρεί βιβλία που τηρεί κάθε έμπορος. Η ιδιότητα αυτή δεν μεταφέρεται στους εταίρους και διαχειριστές της. Όμως επικρατεί και η άποψη ότι συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου ως εταίρου στην Ε.Π.Ε. μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση της εμπορικής ιδιότητας εάν κάποιος εταίρος διαθέτει άνω του 50% των εταιρικών μεριδίων και αυτοσκοπός του είναι το κέρδος. Όμως η παραδοχή αυτή θα πρέπει να θεωρείται εσφαλμένη γιατί η συμμετοχή σε εταιρία δεν περιλαμβάνεται ανάμεσα στις πρωτότυπα εμπορικές πράξεις που αριθμούνται στο διάταγμα περί της αρμοδιότητας των εκλογοδικείων.

2.3.1.2.2 Απαγορευμένες Δραστηριότητες για Ε.Π.Ε.

Η Ε.Π.Ε. μπορεί να ασκεί οποιαδήποτε δραστηριότητα εκτός ορισμένων για τις οποίες υπάρχει ειδικός εταιρικός τύπος και έχει τη μορφή Ανώνυμης Εταιρίας. Οι δραστηριότητες αυτές είναι: α) Τραπεζικές δραστηριότητες οι οποίες ασκούνται την τραπεζική ανώνυμη εταιρία. β) Ασφαλιστικές δραστηριότητες οι οποίες ασκούνται από την ανώνυμη ασφαλιστική εταιρία. γ) Χρηματοπιστηριακές δραστηριότητες οι οποίες ασκούνται από την ανώνυμη χρηματοπιστηριακή εταιρία, δ) Η διαχείριση χαρτοφυλακίου αξιογράφων η οποία ασκείται από την ανώνυμη εταιρία επενδύσεων και χαρτοφυλακίου. ε) Η διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, η οποία ασκείται από την ανώνυμη εταιρία αμοιβαίων κεφαλαίων, στ) Η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), η οποία ασκείται από την ανώνυμη εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης. ζ) Η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), η οποία ασκείται από την ανώνυμη εταιρία πρακτόρευσης επιχειρηματικών απαιτήσεων. η) Η προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας (venture capital) η οποία ασκείται από την ανώνυμη εταιρία παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου. Τέλος, θ) Αθλητικές δραστηριότητες οι οποίες ασκούνται από την ανώνυμη αθλητική εταιρία.

2.3.1.3 Εταιρικό Κεφάλαιο

Το εταιρικό κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διέπεται από το άρθρο 4 του ν.3190/1955. Είναι το άρθρο που έχει υποστεί τις περισσότερες αλλαγές από οποιοδήποτε άλλο από την ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου. Αρχικά κατώτατο κεφάλαιο οριζόταν οι 200.000 δρχ.. Έπειτα η παράγραφος 3 του άρθρου 38 του νόμου 2065/1992 ορίζει πως το κατώτατο όριο καταβεβλημένου κεφαλαίου είναι τα 3.000.000 δρχ.. Το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο για τη Ε.Π.Ε. αλλάζει και πάλι και σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 11 του νόμου 2579/1998 ορίζεται στα 6.000.000 δρχ.. Με την αλλαγή νομίσματος το 2002, το εταιρικό κεφάλαιο μετατρέπεται σε ευρώ και ορίζεται στα 18.000 € σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13 του νόμου 2842/2000. Η τελευταία μεταβολή για το ελάχιστο

απαιτούμενο κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. ορίστηκε στα 4.500 € σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16 του νόμου 3661/2008.

Το κεφάλαιο καταβάλλεται ολοσχερώς κατά τη κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης και δεν πρέπει να πέσει κάτω από αυτό το όριο σε καμία περίπτωση κατά την διάρκεια ζωής της εταιρίας. Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου κάτω από το ελάχιστο όριο αποτελεί λόγο λύσης της εταιρίας. Στην Ε.Π.Ε. όπου οι εταίροι δεν ευθύνονται με την ατομική τους περιουσία για τις υποχρεώσεις της εταιρίας, το κεφάλαιό της είναι αυτό που αποτελεί εγγύηση για τους δανειστές της. Το εταιρικό κεφάλαιο είναι εκφρασμένο σε χρήμα άσχετα με το αν οι εισφορές των εταίρων είναι σε είδος, αναγράφεται στο παθητικό του ισολογισμού και συγκεκριμένα στο λογαριασμό 40 του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου γιατί αποτελεί υποχρέωση της εταιρίας προς τους εταίρους και χωρίζεται σε εταιρικά μερίδια. Το εταιρικό κεφάλαιο διαφέρει από την εταιρική περιουσία. Η διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι το εταιρικό κεφάλαιο παραμένει σταθερό κατά την διάρκεια ζωής της εταιρίας εκτός των περιπτώσεων που απαιτείται ή αποφασίζεται η αύξηση ή μείωσή του, ενώ η εταιρική περιουσία μεταβάλλεται ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις της εταιρίας κάθε χρονική στιγμή. Εταιρικό κεφάλαιο και εταιρική περιουσία είναι ίσα κατά την ίδρυση της εταιρίας.

Το κεφάλαιο πρέπει να αναφέρεται σε κάθε έντυπό της Ε.Π.Ε. για την προστασία των συναλλασσομένων με την επιχείρηση προσώπων. Στην περίπτωση που Ε.Π.Ε. προέρχεται από συγχώνευση ή μετατροπή σύμφωνα με το Ν.Δ 1297/1972 και το νόμο 2166/1993 το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο είναι 146.735,14 €

2.3.1.3.1 Εισφορά Κεφαλαίου σε Χρήμα

Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. θα πρέπει να είναι τουλάχιστον το μισό καταβεβλημένο σε μετρητά. Με τον όρο αυτό ο νομοθέτης θέλησε να εξασφαλίσει την ρευστότητα της εταιρίας. Με τον όρο μετρητά νοούνται μόνο τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα. Επιταγές, συναλλαγματικές, απαιτήσεις, μετοχές και λοιπά χρεόγραφα δεν αποτελούν μετρητά και δεν γίνονται δεκτά ως τέτοια. Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί πως λέγοντας το μισό του καταβεβλημένου κεφαλαίου θα πρέπει να είναι σε μετρητά, νοείται του ελάχιστου κεφαλαίου και όχι του καταβεβλημένου. Δηλαδή το ποσοστό των μετρητών δεν υπολογίζεται στο συνολικό κεφάλαιο αλλά στο ελάχιστο. Για παράδειγμα αν το κεφάλαιο ίδρυσης μιας Ε.Π.Ε. οριστεί στις 100.000 € τότε το ελάχιστο ποσό που πρέπει να καταβληθεί σε μετρητά είναι 2.250 € και όχι 50.000 €

2.3.1.3.2 Εισφορά Κεφαλαίου σε Είδος

Οι εταίροι μιας Ε.Π.Ε. έχουν το δικαίωμα να εισφέρουν σε χρήμα και σε είδος. Με τον όρο είδος νοείται κάθε αντικείμενο που δέχεται χρηματικής αποτίμησης και μπορεί να απεικονιστεί στον ισολογισμό. Έτσι μπορεί να είναι ένα

οικόπεδο, ένα κτίριο, ένα διαμέρισμα, ένα μηχάνημα, χρεόγραφα κλπ. Η αποτίμηση των αντικειμένων που εισφέρονται στο εταιρικό κεφάλαιο αποτιμώνται από τριμελή επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν 2190/1920. Οι διαδικασίες μεταβίβασης του αντικειμένου από τον εταίρο στην εταιρία, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πριν την σύνταξη του καταστατικού και αυτό για να καταγραφεί στο καταστατικό η ακριβής αξία του αντικειμένου και κατ' επέκταση του εταιρικού κεφαλαίου. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί πως η αξία του ακινήτου θα πρέπει να είναι πολλαπλάσιο των 30 € που αποτελεί την ελάχιστη αξία του εταιρικού μεριδίου ή πολλαπλάσιο αυτού (60,90,120 κλπ). Αν η αξία δεν είναι πολλαπλάσιο των 30 € τότε η υπόλοιπη αξία θα πρέπει να καταβληθεί σε μετρητά. Για παράδειγμα εάν ένας εταίρος εισφέρει ένα μηχάνημα αξίας 10.000€ και το εταιρικό μερίδιο έχει οριστεί στα 90 € τότε θα πρέπει να εισφέρει και άλλα 10 € ($90 * 111 = 9.990 - 10.000 = 10$) σε μετρητά.

Οι εισφορές σε είδος θα πρέπει να εγκρίνονται από το καταστατικό και δεν αποτελεί εισφορά εις είδος η προσφορά εργασίας. Όσον αφορά την εκτίμηση αυτών από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν 2190/1920, η διαδικασία που ακολουθείται ξεκινά με την υποβολή σχετικής αίτησης στον νομάρχη της έδρας της Ε.Π.Ε. από κάθε ενδιαφερόμενο και ο νομάρχης εντός 15 ημερών διορίζει την Τριμελή Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων, που αποτελείται από έναν ή δύο δημοσίους υπαλλήλους ή από έναν ή δύο ορκωτούς ελεγκτές και από έναν εμπειρογνώμονα, εκπρόσωπο του αρμόδιου επιμελητηρίου. Η τριμελής αυτή επιτροπή αφού προβεί σε αποτίμηση των εισφερόμενων ειδών συντάσσει την έκθεση αποτίμησης την οποία υποβάλλει στον νομάρχη εντός δύο μηνών από το διορισμό της. Ο νομάρχης αποφαινεται για την αξία των εισφερόμενων ειδών συμβουλευόμενος την έκθεση. Η απόφαση του νομάρχη υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας. Στην ίδια διαδικασία θα πρέπει να υποβληθούν και τυχόν αγορές της Ε.Π.Ε. πάγιων περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες προέρχονται από εταίρους, διαχειριστές και συγγενείς αυτών, μέχρι δευτέρου βαθμού.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως η παράβαση κάποιων διατάξεων που αφορούν τις εισφορές σε είδος οδηγεί σε ακυρότητα της εταιρίας. Οι παραβάσεις είναι: α) η εικονική εισφορά των ειδών, β) η μη υποβολή τους σε εκτιμητική επιτροπή, γ) η μη αναφορά στο καταστατικό για αποδοχή εισφορών σε είδος και δ) η μη επιδεκτικότητά τους ως εισφορές σε είδος.

2.3.1.3.3 Καταβολή Κεφαλαίου

Η καταβολή του κεφαλαίου, είτε αυτή είναι σε μετρητά είτε σε είδος, θα πρέπει να έχει ολοσχερώς καταβληθεί κατά την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης και να έχει βεβαιωθεί από αυτή. Η καταβολή μπορεί να γίνει στο ταμείο της επιχείρησης, σε λογαριασμό τραπεζής που έχει ανοιχτεί στο όνομα της εταιρίας ή σε κάποιο τρίτο λογαριασμό που όμως έχει γίνει σαφές πως εξυπηρετεί τους σκοπούς της εταιρίας. Η μη ολοσχερής καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου αποτελεί λόγο ακυρότητας της εταιρίας.

2.4 Δημοσιότητα

Η Ε.Π.Ε. ως μερικώς κεφαλαιουχική εταιρία, αναγκάζεται εκ του νόμου, να προβαίνει σε διατυπώσεις δημοσιότητας. Οι διατυπώσεις αυτές αφορούν σχεδόν κάθε στάδιο της ζωής της και σκοπό έχουν την ενημέρωση αλλά και την προφύλαξη των άμεσα συναλλασσόμενων με την επιχείρηση προσώπων. Σε διατυπώσεις δημοσιότητας υπόκεινται μια σειρά από ενέργειες όπως η σύσταση της εταιρίας, σύνοψη του καταστατικού, οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης για διορισμό και απαλλαγή διαχειριστών, διορισμό ελεγκτών, εκκαθαριστών, τροποποίηση καταστατικού, έγκριση ετήσιων οικονομικών καταστάσεων κ.α. Η δημοσίευση αυτή αφορά τόσο στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας Της Κυβερνήσεως όσο και στα έντυπα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας. Η δημοσιότητα των ενεργειών της Ε.Π.Ε. χρησιμοποιείται από την εταιρία και ως ασφάλεια για τυχόν απαιτήσεις τρίτων. Από την στιγμή δηλαδή που κάτι είναι δημοσιευμένο μπορεί και χρησιμοποιείται σαν απόδειξη αλλά ακόμα περισσότερο καμιά απόφαση δεν μπορεί να τελεσιδικήσει εάν προηγουμένως δεν προβεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας. Τα δημοσιευμένα στοιχεία που υποβάλλονται στο Τ.Α.Ε. & Ε.Π.Ε. θα πρέπει να συμφωνούν απόλυτα με αυτά που δόθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας προς καταχώρηση, αλλιώς κηρύσσονται άκυρα.

2.4.1 Ενέργειες Δημοσιότητας

Η δημοσιότητα της Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης περιλαμβάνει δύο χωριστές ενέργειες.

α) Στο Πρωτοδικείο. Με επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή και υποχρεωτικά του συμβολαιογράφου, κατατίθεται αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας μέσα σε ένα μήνα από τη κατάρτισή της. Η εταιρική σύμβαση καταχωρείται στο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, το οποίο οφείλει να τηρεί ο Γραμματέας κάθε πρωτοδικείου (Άρθρο 8 §2 Ν. 3190/55.). Πριν τη κατάθεση της εταιρικής σύμβασης (καταστατικό) στο αρμόδιο πρωτοδικείο, αυτή προσκομίζεται στην Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρίας για να πληρωθεί ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου και θεώρηση από αυτή και στη συνέχεια στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων για την πληρωμή της δικής του εισφοράς.

β) Στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την επιμέλεια κάθε εταίρου ή διαχειριστή με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρίας δημοσιεύεται στη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε., ανακοίνωση για τη καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, που περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία της εταιρικής σύμβασης (ιδρυτές, κεφάλαιο, έδρα, σκοπό, διαχειριστές κ.λπ.).

2.4.2 Υπολογισμός και καταβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου

Μόλις το καταστατικό πάρει τη τελική του μορφή και επικυρωθούν τα αντίγραφα, δυο απ' αυτά και μαζί με τρία αντίτυπα της δήλωσης Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (Φ.Σ.Κ.) υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρίας. Ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε ποσοστό 1% στην αξία του κεφαλαίου (Άρθρο 18 του ν. 1676/1986 και Άρθρο 20 του ν. 1882/1990). Η δήλωση του φόρου μαζί με το καταστατικό υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε 15 μέρες από τη σύνταξή του, το ποσό του οφειλόμενου φόρου καταβάλλεται ολόκληρο. Σε περίπτωση καθυστέρησης επιβάλλονται προσαυξήσεις 1,5% για κάθε μήνα καθυστέρησης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιστρέφεται στην εταιρία ένα αντίγραφο καταστατικού σφραγισμένο από την Δ.Ο.Υ. και ένα επικυρωμένο αντίγραφο της δήλωσης Φ.Σ.Κ. για τις περαιτέρω διαδικασίες.

2.4.3 Έξοδα ίδρυσης και δημοσίευσης

Η εταιρική σύμβαση (καταστατικό) για να είναι έγκυρη θα πρέπει να υπογραφεί από ένα δικηγόρο και έναν συμβολαιογράφο. Ο συμβολαιογράφος για να προβεί στην υπογραφή της σύμβασης θα πρέπει να προσκομιστούν ορισμένα δικαιολογητικά. Αυτά τα δικαιολογητικά είναι: α) επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης από τον Δικηγορικό Σύλλογο, β) βεβαίωση από το Επιμελητήριο προέγκρισης της επωνυμίας, γ) αποδεικτικά φορολογικής ενημερότητας των ιδρυτών της εταιρίας, αν εισφέρουν ακίνητα, δ) απόδειξη καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου και ε) απόδειξη είσπραξης της αμοιβής του δικηγόρου και του Δικηγορικού Συλλόγου σε δύο αντίτυπα. Έπειτα το αντίγραφο της εταιρικής σύμβασης σφραγισμένο από συμβολαιογράφο και Δ.Ο.Υ. προσκομίζεται ξανά στο οικείο επιμελητήριο, για να οριστικοποιηθεί η επωνυμία και να εγγραφεί η εταιρία στα μητρώα αυτού (Άρθρο 7 του ν.2981/1992). Το τελικό στάδιο πριν την προσκόμιση του στο Πρωτοδικείο περιλαμβάνει την παραλαβή του αντιγράφου από το Επιμελητήριο αφού έχει σφραγιστεί και την καταβολή των δικαιωμάτων στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων.

Ένα σημαντικό πρακτικό θέμα οικονομικού ενδιαφέροντος αφορά τον τρόπο καταχώρησης των εξόδων που διενεργεί η εταιρία κατά το προϊδρυτικό στάδιο (ενδεικτικά δαπάνες πρώτης εγκατάστασης και αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων), αφού κατά τον χρόνο εκείνο δεν έχει ακόμα επέλθει η σύστασή της και κατά συνέπεια δεν υφίσταται ως νομικό πρόσωπο. Σε σχέση με τις συγκεκριμένες δαπάνες, το άρθρο 10 §2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων παρέχει τη δυνατότητα καταχώρησής τους σε προσωρινά βιβλία, τα οποία θεωρούνται στο όνομα ενός από τους ιδρυτές της εταιρίας από τη Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του, με μνεία της υπό σύσταση εταιρίας. Οι δε εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωρινά βιβλία μεταφέρονται στα οριστικά βιβλία, αναλυτικά ή συγκεντρωτικά, αμέσως μετά τη σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης.

2.4.3.1 Καταχώρηση Καταστατικού στο Πρωτοδικείο

Η καταχώρηση του καταστατικού στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της Ε.Π.Ε. πραγματοποιείται την στιγμή που το καταστατικό έχει πάρει την τελική του μορφή. Για να είναι έγκυρο το καταστατικό θα πρέπει να είναι συμβολαιογραφικό έγγραφο, κατά την επικαιροποίησή του να παρίσταται δικηγόρος και συμβολαιογράφος.

Οι εταίροι να έχουν λάβει έγκριση από το επιμελητήριο για την επωνυμία, να έχουν ορίσει και ολοκληρώσει την καταβολή του κεφαλαίου προσκομίζοντας το απαραίτητο πιστοποιητικό, να έχουν ορίσει το εταιρικό μερίδιο και τις εταιρικές μερίδες και γενικά να έχουν ακολουθηθεί οι ενέργειες που έχουν αναφερθεί πιο πάνω. Έτσι το σφραγισμένο από Δ.Ο.Υ., Επιμελητήριο και Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων αντίγραφο του καταστατικού με δύο ή περισσότερα επικυρωμένα αντίγραφα υποβάλλονται στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας. Η Γραμματεία αφού σφραγίσει και πρωτοκολλήσει όλα τα αντίγραφα, κρατά ένα για το αρχείο της και τα υπόλοιπα τα επιστρέφει στην εταιρία. Η Γραμματεία του Πρωτοδικείου τηρεί Μητρώο Ε.Π.Ε. όπου εκεί καταγράφονται κατά αύξουσα χρονολογική σειρά όλες οι Ε.Π.Ε.. Με αυτή λοιπόν την πράξη ολοκληρώνεται η πρώτη φάση δημοσιότητας της Ε.Π.Ε..

2.4.3.2 Δημοσίευση στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

Μετά την καταχώρηση του καταστατικού στο Πρωτοδικείο και την παραλαβή των επικυρωμένων αντιγράφων θα πρέπει ο διαχειριστής ή ο συμβολαιογράφος να καταθέσει περίληψη του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ. προς δημοσίευση με έξοδα της εταιρίας. Για την καταχώρηση στο Φ.Ε.Κ. θα πρέπει να καταβληθούν στην Δ.Ο.Υ. παράβολα δημοσίευσης της περίληψης του καταστατικού της Ε.Π.Ε. υπέρ του Εθνικού Τυπογραφείου. Το ποσό αυτό ανέρχεται στα 250 € και καταβάλλεται εφάπαξ. Η απόδειξη αυτή μαζί με την περίληψη του καταστατικού υποβάλλονται στο Εθνικό Τυπογραφείο το οποίο εντός τριών εργάσιμων ημερών αναρτά στην ιστοσελίδα του περίληψη του καταστατικού καθώς και την ημερομηνία του Φύλλου Εφημερίδας της Κυβερνήσεως στο οποίο αυτή δημοσιεύεται (παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/1955 όπως αυτή τροποποιήθηκε από την παράγραφο 2γ του άρθρου 16 του ν. 3661/2000 (Φ.Ε.Κ. Α' 89/19/5/2008)). Με την δημοσίευση του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ. ολοκληρώνεται η διαδικασία σύστασης και ίδρυσης της Ε.Π.Ε. και αποκτά νομική προσωπικότητα. Αν τηρήθηκαν όλα τα παραπάνω στάδια τότε δεν υπάρχει σε καμία περίπτωση άρση της νομικής προσωπικότητας της εταιρίας και η Ε.Π.Ε. δρα ως αυτόνομη νομική οντότητα όπως επιτάσσουν οι διατάξεις του νόμου 3190/1955 σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να εντοπιστούν τα λάθη και να εξετασθεί εάν επιδέχονται ίασης.

2.4.3.3 Νομική προσωπικότητα Ε.Π.Ε.

Μετά από τις δημοσιεύσεις στο πρωτοδικείο και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα.

Πριν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανακοίνωσης για τη σύσταση της Ε.Π.Ε. (άρθρο 8 §2 Ν. 3190/55) οι εταίροι ευθύνονται απεριόριστα και σε ολόκληρο. Δηλαδή, από την ημερομηνία συντάξεως της Ε.Π.Ε. και μέχρι να γίνουν όλες οι δημοσιεύσεις η Ε.Π.Ε. λειτουργεί σαν ομόρρυθμη εταιρία. Εκτός αν εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση αυτή, η εταιρία αναλάβει τις υποχρεώσεις που προέρχονται από την συμβατική δράση των ιδρυτών στο όνομά της. Στη περίπτωση αυτή ευθύνεται μόνη η εταιρία (άρθρο 9 §2 και άρθρο 8 § 5).

Η Ε.Π.Ε. παύει να έχει νομική προσωπικότητα από τη στιγμή που τελείωσε το στάδιο της εκκαθάρισής της (άρθρο 46 § 3190/55).

2.5 Έναρξη στη Δ.Ο.Υ. και Χορήγηση Α.Φ.Μ.

Μετά την λήψη της νομικής προσωπικότητας της εταιρίας η εταιρία θα πρέπει να αποκτήσει και οικονομική υπόσταση. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν.1642/1986 (Όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 34 του νόμου 2648/1998 (Φ.Ε.Κ. 238/Α)), κάθε φυσικό και νομικό πρόσωπο (ημεδαπό ή αλλοδαπό) που ασκεί οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα υποχρεούται να υποβάλλει δήλωση έναρξης εργασιών πριν από την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής στα πλαίσια της επαγγελματικής δραστηριότητας. Όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα η υποβολή αυτή θα πρέπει να γίνεται εντός 30 ημερών από την νόμιμη σύσταση με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν προβεί σε καμία συναλλαγή μέσα στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Για τη θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων της εταιρίας από τη Δ.Ο.Υ. της έδρας της, πρέπει να ληφθεί πρώτα ο Α.Φ.Μ. και μετά να προσκομισθούν αυτά για θεώρηση ή για την ειδική σήμανση. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση του Α.Φ.Μ. είναι:

1. Αντίγραφο του Καταστατικού που σφραγίσθηκε από τη Γραμματεία του Πρωτοδικείου ή επικυρωμένο αντίγραφο αυτού.

2. Φύλλο του Φ.Ε.Κ. (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) στο οποίο καταχωρήθηκε η περίληψη σύστασης του Καταστατικού, ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του Τριπλότυπου Είσπραξης του Τ.Α.Π.Ε.Τ. με την περίληψη του Καταστατικού που δόθηκε για δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. και υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της εταιρίας στην οποία θα δηλώνεται ότι θα προσκομιστεί σε 2 αντίγραφα το Φ.Ε.Κ. αμέσως μετά την κυκλοφορία του.

3. Έντυπα υποβολής Δήλωσης Έναρξης Εργασιών. Οι διαχειριστές των Ε.Π.Ε. υποβάλουν υποχρεωτικά στη Δ.Ο.Υ. της έδρας τους, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης του Καταστατικού της στο Φ.Ε.Κ. τα εξής έντυπα:

Μ3 – Δήλωση Έναρξης/Μεταβολής Εργασιών Μη Φυσικού προσώπου

M7 – Δήλωση Σχέσεων Φορολογουμένου: δηλώνεται τουλάχιστον ο διαχειριστής καθώς και άλλες σχέσεις της Ε.Π.Ε. με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που απορρέουν υπό την επιχειρηματική της δραστηριότητα.

M8 – Δήλωση Μελών Μη Φυσικού Προσώπου: δηλώνονται οι εταίροι της Ε.Π.Ε., το είδος και το ποσοστό συμμετοχής τους.

Και κατά περίπτωση τις δηλώσεις M6-M10-M11-M12, όπου:

M6 – Δήλωση δραστηριοτήτων επιχείρησης: υποβάλλεται μόνον εφόσον δεν αρκεί ο χώρος του εντύπου M2 ή M3.

M9 – Δήλωση Στοιχείων έδρας Αλλοδαπής Επιχείρησης: η δήλωση αυτή υποβάλλεται από Ν.Π. που λειτουργούν ως υποκαταστήματα ή γραφεία αλλοδαπών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, καθώς και από φυσικά πρόσωπα και Νομικά Πρόσωπα που λειτουργούν ως εντολείς φορολογικού εκπροσώπου στην Ελλάδα.

M10 – Δήλωση Εγκατάστασης Εσωτερικού: εφόσον δηλωθούν εγκαταστάσεις(υποκαταστήματα – αποθήκες) στο εσωτερικό της χώρας.

M11 – Δήλωση Εγκατάστασης Εξωτερικού: εφόσον δηλωθούν εγκαταστάσεις εκτός Ελλάδας (υποκαταστήματα).

M12 – Δήλωση Πωλήσεων από Απόσταση: εφόσον πραγματοποιούνται πωλήσεις από την Ελλάδα σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. και φορολογούνται στο άλλο κράτος-μέλος.

Μέσα σε 3 ημέρες, η Δ.Ο.Υ. αφού ελέγξει τα δικαιολογητικά, τις δηλώσεις αλλά και την υπεύθυνη δήλωση για την ύπαρξη του επαγγελματικού χώρου χορηγεί τη βεβαίωση έναρξης εργασιών της Ε.Π.Ε. χωρίς την καταβολή των τελών χαρτοσήμου (Η κατάργησή τους έγινε και ισχύει από 1/1/2002 (Εγκ. Υπ. Οικ. 1016459/267/Τ. και Ε.Φ. Πολ. 106918/2/2002)).

4. Μισθωτήριο συμβόλαιο, τίτλους κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 για δωρεάν παραχώρηση.

Μεταξύ των άλλων δικαιολογητικών θα πρέπει να προσκομισθεί και το μισθωτήριο συμβόλαιο για κάθε επαγγελματική εγκατάσταση (κεντρικό, υποκατάστημα, αποθήκη κ.λπ.), όπου θα ασκεί τη δραστηριότητά της η εταιρία, αν όμως το ακίνητο ανήκει στην εταιρία, τότε υποβάλλεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986, από τον διαχειριστή ή τους νομίμους εκπροσώπους της εταιρίας.

5. Βεβαίωση Επιμελητηρίου.

Μετά την καταχώρηση της πράξης σύστασης της εταιρίας στα Βιβλία Εταιρειών του Πρωτοδικείου, θεωρημένο αντίγραφο της σύμβασης από το Πρωτοδικείο ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο αυτού από δικηγόρο με τον αριθμό του Φ.Ε.Κ. κατατίθεται στο Επιμελητήριο για την καταβολή της συνδρομής του έτους εγγραφής της, όπου και χορηγείται βεβαίωση η οποία προσκομίζεται στη Δ.Ο.Υ. για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων για τη θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων δικαιολογητικών.

6. Βεβαίωση εγγραφής εταίρων σε ασφαλιστικούς οργανισμούς ή απαλλαγή τους.

Επίσης άλλο δικαιολογητικό που πρέπει να προσκομισθεί είναι και οι βεβαιώσεις των εταίρων – μελών της Ε.Π.Ε. ότι έχουν εγγραφεί σε ένα από τα ασφαλιστικά ταμεία ΟΑΕΕ ή άλλα ασφαλιστικά Ταμεία, ανάλογα με το αντικείμενο των εργασιών που θα ασκήσει η εταιρία (Εγκ. Υπ.Οικ. 1060739/408/0015/Πολ. 1167/28.4.19931, 1114743/0015/Πολ. 1293/8/9/1993 και 1054940/403/0015/Πολ. 1206/31/8/ 1994) και 1026310/163/0015/99/1105/14-3-2007.).

7. Οι αλλοδαποί που συμμετέχουν ως διαχειριστές σε Ε.Π.Ε. εάν είναι υπήκοοι χωρών-μελών εκτός Ε.Ε. προσκομίζουν άδεια παραμονής και εργασίας διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) έτους και διαβατήριο επίσημα μεταφρασμένο.

8. Εξουσιοδότηση του διαχειριστή, θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που τα δικαιολογητικά υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο.

9. Φορολογική ενημερότητα.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι φορολογική ενημερότητα χρειάζεται μόνο στην περίπτωση που η Ε.Π.Ε. προήλθε από μετατροπή ή συγχώνευση ατομικής επιχείρησης ή Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Κοινωνίας Αστικού Δικαίου και αφορά μόνο τα μετατραπέντα σε Ε.Π.Ε. πρόσωπα.

10. Εκκαθαριστική Φ.Π.Α. και Φ.Μ.Υ.

Η τελευταία εκκαθαριστική δήλωση του Φ.Π.Α. και του Φ.Μ.Υ., θα χρειαστεί να προσκομισθεί στη Δ.Ο.Υ., μόνο αν πρόκειται για Ε.Π.Ε. που προήλθε από μετατροπή ή συγχώνευση, όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη παράγραφο.

11. Εξουσιοδότηση για τη λήψη του Α.Φ.Μ. και τη θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων.

Για τη διεκπεραίωση όλων των σχετικών με το θέμα αυτό εργασιών, αν δεν ασχοληθεί προσωπικώς ο νομικός εκπρόσωπος της εταιρίας, θα χρειαστεί ειδική για το θέμα αυτό εξουσιοδότηση του εκπροσώπου της εταιρίας θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής του από δημόσια αρχή.

12. Ασφαλιστική ενημερότητα του Ι.Κ.Α., αν η Ε.Π.Ε. προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση για το προσωπικό που απασχολούσε.

2.5.1 Λογιστικά Βιβλία

Η Ε.Π.Ε. αναγκαστικά τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας, με βάση το τυπικό κριτήριο του εταιρικού της τύπου και ανεξάρτητα από το ουσιαστικό κριτήριο, του ύψους των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της. Αυτό σημαίνει πως ακολουθεί την διπλογραφική μέθοδο και εφαρμόζει το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Τα βιβλία που πρέπει να τηρεί (Άρθρο 19 Κ.Β.Σ.) από λογιστικής πλευράς είναι:

α) **Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών:** Στο βιβλίο αυτό κατ' αρχήν καταχωρείται η απογραφή έναρξης και κατόπιν, στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσης. Ο

ισολογισμός συνοδεύεται από την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσης και το πίνακα διανομής κερδών.

β) **Συγκεντρωτικό ημερολόγιο:** Σ' αυτό καταχωρούνται, στο τέλος κάθε μήνα συγκεντρωτικά, όλες οι λογιστικές εγγραφές όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια.

γ) **Γενικό καθολικό,** στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι λογιστικές εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

δ) **Αναλυτικά καθολικά,** που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.

ε) **Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων πληρωτέων,** στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα και τα γραμμάτια πληρωτέα.

στ) **Αναλυτικά ημερολόγια.** Όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχείρησης είναι λίγες, αυτή μπορεί να αρκестεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν όμως το πλήθος των εγγραφών είναι μεγάλο, αναγκάζεται να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα απ' αυτά καταχωρεί μία ομάδα ομοειδών πράξεων. Έτσι στο αναλυτικό ημερολόγιο Ταμείου καταχωρεί τις πράξεις που γίνονται μετρητοίς, στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, καταχωρούνται όλες οι άλλες πράξεις που γίνονται συμψηφιστικά. Ιδιαίτερα αναλυτικά ημερολόγια για τις αγορές, τις πωλήσεις και διάφορες άλλες οικονομικές πράξεις που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα. Τέλος, το αναλυτικό ημερολόγιο ισολογισμού στο οποίο γίνονται οι εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσης στο τέλος αυτής.

ζ) Το **βιβλίο αποθήκης,** ανάλογα με το αντικείμενο δραστηριότητας.

Στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης συντάσσονται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις: η Απογραφή, ο Ισολογισμός, τα Αποτελέσματα Χρήσης και το Προσάρτημα.

2.5.2 Άλλα Βιβλία

Εκτός των λογιστικών βιβλίων θα πρέπει να τηρούνται από την Ε.Π.Ε. και άλλα βιβλία τα οποία έχουν σχέση με την διοίκηση και την διαχείριση. Τα βιβλία αυτά είναι:

α) Το βιβλίο εταίρων, μέσα στο οποίο καταχωρούνται το όνομα του εταίρου, η ιθαγένεια και η διεύθυνση της κατοικίας αυτού, οι εισφορές του και σε πολλές περιπτώσεις ο Α.Φ.Μ. του και οι επερχόμενες μεταβολές στα πρόσωπα των εταίρων. β) Το βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις των εταίρων στη γενική συνέλευση. γ) Τέλος, το βιβλίο πρακτικών διαχειρίσεως στο οποίο καταχωρούνται οι αποφάσεις των διαχειριστών.

2.5.3 Θεώρηση Βιβλίων & Στοιχείων

Για να είναι τα βιβλία και τα στοιχεία της Ε.Π.Ε. νόμιμα είτε τηρούνται χειρόγραφα είτε μηχανογραφημένα θα πρέπει να είναι θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Για να θεωρήσει η Δ.Ο.Υ. τα βιβλία και στοιχεία της εταιρίας

θα πρέπει αυτή να είναι φορολογικά, ασφαλιστικά και επαγγελματικά ενήμερη. Τα βιβλία της εταιρίας είναι αυτά που αναφέρθηκαν στις παραγράφους 2.5.1 και 2.5.2, εκτός των αναλυτικών καθολικών, ενώ τα στοιχεία είναι το δελτίο αποστολής, το τιμολόγιο-δελτίο αποστολής, το δελτίο ποσοτικής παραλαβής, η απόδειξη λιανικής και χονδρικής πώλησης και η απόδειξη ή τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών. Όταν τα στοιχεία αυτά δεν τηρούνται χειρόγραφα τότε θα πρέπει κάθε χρόνο έως τις 30/6 οι διαχειριστές να προσκομίζουν στην Δ.Ο.Υ. όλες τις απαραίτητες ενημερότητες.

2.6 Ακυρότητα Σύστασης Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.3190/1955 η Ε.Π.Ε. αποκτά τη νομική της προσωπικότητα μόνο όταν ολοκληρωθούν και οι διατυπώσεις του άρθρου 8 του ίδιου νόμου. Πριν από το στάδιο αυτό η υπό σύσταση εταιρία λειτουργεί ως προσωπική με ότι αυτό συνεπάγεται. Δηλαδή λειτουργούν ως εταίροι σε προσωπική εταιρία και οι πράξεις τους βαρύνουν τους ίδιους. Κρατούσα άποψη σύμφωνα με τον κύριο Μιχαλόπουλο είναι ότι η υπό σύσταση Ε.Π.Ε. είναι μια εταιρία του αστικού δικαίου που διέπεται από τις Α.Κ. 741 τροποποιημένες από τη ρύθμιση που εισάγει η παράγραφος 5 του άρθρου 8 της οποίας ο σκοπός εξαντλείται στην σύσταση της Ε.Π.Ε.. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 7 του ίδιου νόμου η Ε.Π.Ε. μπορεί να κηρυχτεί άκυρη με δικαστική απόφαση εάν συντρέχουν ορισμένοι λόγοι και οι εταίροι πλέον να ευθύνονται για συναλλαγές που έχουν πράξει με τρίτους, με το σύνολο της προσωπικής τους περιουσίας.

2.6.1 Περιπτώσεις Ακυρότητας

Οι λόγοι που θα μπορούσαν να επιφέρουν την ακυρότητα της Ε.Π.Ε. θα μπορούσαν να είναι οι παρακάτω:

α) Σύσταση της εταιρίας κατά παράβαση του άρθρου 4 §1, κατά παράβαση δηλαδή των διατάξεων που καθορίζουν το ελάχιστο όριο του εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 38 §3 Ν. 2065/92) ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης, το ήμισυ τουλάχιστον του οποίου πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά.

β) Κατάρτιση του καταστατικού που δεν έχει την μορφή συμβολαιογραφικού εντύπου (Κατά παράβαση της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 3190/1955.).

γ) Έλλειψη δικαιοπρακτικής ικανότητας όλων ή ενός εκ των ιδρυτών κατά τον χρόνο υπογραφής της εταιρικής σύμβασης.

δ) Σύσταση της εταιρίας χωρίς να έχει γίνει καταβολή του κεφαλαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του νόμου 3190/1955.

ε) Παράλειψη της αναγραφής της εταιρικής επωνυμίας (Κατά παράβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 3190/1955).

στ) Η μη αποτίμηση των εισφορών σε είδος από τον νομάρχη (Κατά παράβαση της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3190/1955)

και γενικά παράβαση όλων εκείνων των προϋποθέσεων που θέτονται από το άρθρο 6 του νόμου 3190/1955. Ακυρότητα λοιπόν της εταιρίας επέρχεται όταν

συντρέχουν ένας ή περισσότεροι λόγοι από τους παραπάνω και δυστυχώς δεν επιδέχονται ίαση. Άπαξ και κάτι από τα προηγούμενα παραληφτεί ή παρουσιαστεί ψευδώς η εταιρία αυτόματα με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου κηρύσσεται άκυρη. Με την απόφαση αυτή ενεργοποιούνται οι διαδικασίες λύσης και εκκαθάρισης και το δικαστήριο ορίζει τους εκκαθαριστές.

2.6.2 Περιπτώσεις Ιάσιμη Ακυρότητας

Στο καταστατικό της Ε.Π.Ε. δύναται να εμπεριέχονται παραλείψεις και λάθη τα οποία δεν είναι μείζονος σημασίας και δεν αποτελούν λόγους ακυρότητας της εταιρίας. Οι λόγοι αυτοί θα μπορούσαν να είναι ελλείψεις που αφορούν την ταυτότητα των εταίρων όπως η διεύθυνση κατοικίας, η ιθαγένεια, παραλείψεις που έχουν να κάνουν με την έδρα της εταιρίας ή την παράλειψη αναγραφής των λέξεων «Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης», παράλειψη της διάρκειας ζωής της εταιρίας. Όλες οι παραπάνω περιπτώσεις αφορούν ιάσιμες περιπτώσεις και αυτό γιατί μερικές από αυτές ισχύουν αναγκαστικά μέσα από τις διατάξεις του νόμου 3190/1955 όπως για παράδειγμα εάν δεν αναφέρονται οι διαχειριστές στο καταστατικό τότε διαχειριστές είναι όλοι οι εταίροι. Επίσης με τις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 θεραπεύονται πολλές παρατυπίες και παραλείψεις όπως αυτές που αναφέρθηκαν παραπάνω.

2.7 Λογιστικές εγγραφές σύστασης Ε.Π.Ε.

Κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. θα πρέπει να γίνουν δύο λογιστικές εγγραφές. Η πρώτη περιέχει την κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου από τους εταίρους και η δεύτερη την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου από τους εταίρους.

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX	
33.03 Εταίροι λογ/σμος καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
33.03.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
33.03.02 Εταίρος "Γ"	XXXXXX		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			XXXXXX
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο			
40.06.00 Εταιρική μερίδα "Α"	XXXXXX		
40.06.01 Εταιρική μερίδα "Β"	XXXXXX		
40.06.02 Εταιρική μερίδα "Γ"	XXXXXX		
Εγγραφή σύστασης του εταιρικού κεφαλαίου σύμφωνα με το άρθρο ..... του καταστατικού			

Για την πρώτη εγγραφή θα διατυπωθεί μια λογιστική εγγραφή απαίτησης από τους εταίρους να καταβάλλουν το κεφάλαιο (χρέωση) και συγχρόνως υποχρέωσης στους εταίρους από το κεφάλαιο που θα συγκροτηθεί (πίστωση). Η δεύτερη εγγραφή περιέχει την ικανοποίηση της απαίτησης της εταιρίας με την καταβολή από τους εταίρους της αξίας των μεριδίων που έχει αναλάβει ο καθένας. Η καταβολή αυτή από τη μία μεριά μπορεί να γίνεται μονό με μετρητά, ενώ από την άλλη μπορεί να γίνει με μετρητά και εισφορές σε είδος. Το ποσό του κεφαλαίου πρέπει να καλυφθεί αμέσως ολόκληρο επειδή το απαιτεί ο νόμος. Έτσι στο ενεργητικό αποχτιούνται οι σχετικές αξίες μ' αυτές που οι εταίροι εκπλήρωσαν την υποχρέωση τους (χρέωση) και αντίστοιχα αποσβένεται η υποχρέωση αυτή (πίστωση). Η σχετική εγγραφή είναι η παρακάτω:

	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚ/ΣΕΙΣ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	XXXXX	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	XXXXX	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	XXXXX	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	XXXXX	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXX
33.03 Εταίροι λογ/σμος καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00 Εταίρος "Α"	XXXXX	
33.03.01 Εταίρος "Β"	XXXXX	
33.03.02 Εταίρος "Γ"	XXXXX	
Καταβολή εταιρικού κεφαλαίου		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

3.1 Γενικά

Η οργάνωση και διοίκηση της Ε.Π.Ε., σύμφωνα με τον νόμο 3190/1955, διέπεται από τα άρθρα 10-29. Στα άρθρα αυτά ρυθμίζονται τόσο η εσωτερική δομή της εταιρίας όσο και η λειτουργία αυτής. Ο νομοθέτης θέλοντας να βάλει έντονα το στοιχείο της κεφαλαιουχικής εταιρίας, έχει λάβει μια σειρά από μέτρα τα οποία οδηγούν προς αυτή την κατεύθυνση. Κυριότερο και ανώτερο όργανο σε μια Ε.Π.Ε. είναι η Γενική Συνέλευση των Εταίρων της οποίας οι αποφάσεις είναι αναγκαστικές για την εταιρία, αρκεί να μην έρχονται σε αντίθεση με τους νόμους και το καταστατικό.

Όσον αφορά την διαχείριση, η Γενική Συνέλευση είναι αυτή που ορίζει τους διαχειριστές, οι οποίοι δρουν με μόνο σκοπό την πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού της εταιρίας. Η διαχείριση πρέπει να ασκείται σύμφωνα με τις επιταγές και τις κατευθύνσεις της Γ.Σ. για την πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού. Στο κεφάλαιο αυτό θα αναλυθούν θέματα που έχουν να κάνουν με τη Γενική Συνέλευση των εταίρων όπως η σύγκλησή της, οι αρμοδιότητές της, η λήψη αποφάσεων από αυτή, η εγκυρότητα των αποφάσεων και τα δικαιώματα μειοψηφίας, με την διαχείριση όπως ο διορισμός, οι αρμοδιότητες, η ανάκληση και η απαγόρευση ανταγωνισμού των διαχειριστών, με τους εταίρους όπως η είσοδος εταίρου στην Ε.Π.Ε., τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του, η συμμετοχή στα κέρδη και η έξοδος του από την εταιρία.

Τέλος θα αναλυθούν θέματα που αφορούν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις όπως η σύνταξη, ο έλεγχος και η έγκριση αυτών.

3.2 Βασικά όργανα Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με το Ν. 3190/55 τα βασικά όργανα της Ε.Π.Ε. είναι η Γενική Συνέλευση των εταίρων, οι διαχειριστές της και οι ελεγκτές της για τις καλούμενες «Μεγάλες» εταιρίες. Μεγάλη Ε.Π.Ε. θεωρείται η εταιρία που εκπληρώνει τους δύο από τους τρεις παρακάτω όρους: α) σύνολο ενεργητικού άνω των 2.500.000 € β) καθαρός κύκλος εργασιών άνω των 5.000.000 € γ) μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά την διάρκεια της χρήσης, 50 άτομα. Προαιρετικό όργανο της εταιρίας είναι το εποπτικό συμβούλιο, το οποίο γίνεται υποχρεωτικό, εφόσον περιέχεται σχετική μ' αυτό πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρίας (Το δίκαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Περάκης Ευάγγελος, Έκδοση 2009 σελ. 176.). Το βασικότερο όλων είναι η Γ.Σ. και είναι αυτή που αποφασίζει και για τα άλλα τρία εφόσον υπάρχουν όλα. Με τον όρο αποφασίζει νοείται πως αυτή είναι αρμόδια να ορίσει τους διαχειριστές και τους ελεγκτές και μέσα από τις διατάξεις του καταστατικού να ορίσει το πλαίσιο λειτουργίας τους. Οι διαχειριστές από την άλλη πλευρά δρουν σύμφωνα με τις επιταγές της Γ.Σ. αλλά μπορούν και να αποκλίνουν από αυτές αν είναι για όφελος της εταιρίας. Όμως και στην περίπτωση αυτή θα πρέπει οι

εταίροι να είναι ενήμεροι. Οι διαχειριστές δρουν συνέχεια από την στιγμή που διορίζονται μέχρι την στιγμή που ανακαλούνται, ενώ η Γ.Σ. δρα μόνο ορισμένες φορές το χρόνο, το ίδιο και οι ελεγκτές. Η κατά το νόμο ύπαρξη και η λειτουργία των οργάνων της εταιρίας άρχονται με τη σύστασή της και οι αρμοδιότητες και οι λειτουργίες τους ρυθμίζονται από το νόμο και το καταστατικό.

3.3 Γενική συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση των εταίρων, όπως έχει ήδη ειπωθεί πολλές φορές, αποτελεί το κορυφαίο συλλογικό όργανο της Ε.Π.Ε. και είναι το αντίστοιχο της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων για την Α.Ε.. Άρα εδώ διαπιστώνεται το κεφαλαιακό στοιχείο της Ε.Π.Ε..

Η Γ.Σ. αποτελείται από όλους τους εταίρους ανεξαιρέτως και συγκαλείται τουλάχιστον μια φορά κάθε έτος (Παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν.3190/1955) πριν την πάροδο τριών μηνών από το πέρας της διαχειριστικής χρήσης. Η σύγκλησή της γίνεται με ευθύνη των διαχειριστών και οι εταίροι ειδοποιούνται τουλάχιστον 8 ημέρες πριν την ημερομηνία σύγκλησης (§2 του άρθρου 10 του Ν. 3190/1955). Τη σύγκληση της Γ.Σ. μπορούν να ζητήσουν και οι εταίροι που αποτελούν την μειοψηφία (με τον όρο μειοψηφία νοείται το σύνολο των εταίρων που αποτελούν 1/20 του καταβεβλημένου κεφαλαίου) σύμφωνα με το άρθρο 11 του νόμου 3190/1955. Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ίδιου νόμου, στη Γ.Σ. έχουν δικαίωμα ψήφου όλοι οι εταίροι εκτός αυτών που η λήψη της απόφασης αφορά την απαλλαγή τους, ενώ οι ψήφοι του κάθε εταίρου ισούνται με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που αυτός έχει στην κατοχή του. Όσον αφορά τον τρόπο λήψης των αποφάσεων αυτές λαμβάνονται με την μέθοδο της διπλής πλειοψηφίας (Άρθρο 13 του Ν. 3190/1955) και η Γ.Σ. είναι αρμόδια για την λήψη αποφάσεων που αφορούν κάθε εταιρική υπόθεση (§1 του άρθρο 14 του Ν. 3190/1955).

Τέλος οι αποφάσεις της Γ.Σ. μπορεί να προσβληθούν από τους διαχειριστές ή από κάποιον εταίρο (§1 του άρθρο 15 του Ν. 3190/1955) εάν αυτές δεν εξυπηρετούν τον εταιρικό σκοπό αλλά ούτε το συμφέρον της εταιρίας.

3.3.1.1 Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης

Η σύγκληση Γενικής Συνέλευσης ενεργείται κυρίως από τους διαχειριστές της εταιρίας και ενδεχομένως από τα άλλα όργανα ή πρόσωπα, τα οποία σύμφωνα με το καταστατικό έχουν το σχετικό δικαίωμα.

Η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης γίνεται με ευθύνη των διαχειριστών στην πλειονότητα των περιπτώσεων. Έτσι οι διαχειριστές προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες σύμφωνα με τον νόμο και το καταστατικό. Η πρόσκληση πρέπει να είναι έγγραφη και να επιδοθεί αποδεδειγμένα στη διεύθυνση των εταίρων 8 τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνέλευση. Στην πρόσκληση θα πρέπει να αναγράφεται η ημέρα, η ώρα και ο τόπος της συνελεύσεως, καθώς και τα θέματα που θα συζητηθούν. Ο νόμος δεν απαιτεί να δημοσιευτεί η πρόσκληση

και ούτε ορίζει τον τρόπο επιδόσεως, αρκεί να αποδεικνύεται η επίδοση. Επίσης μπορεί να γίνει αυτόκλητη συνέλευση. Σύμφωνα με το άρθρο 10 §4 του Ν. 3190/1955 μπορεί να πραγματοποιηθεί συνέλευση χωρίς πρόσκληση, εφόσον όλοι οι εταίροι είναι σύμφωνοι.

Επίσης η σύγκληση της Γ.Σ. μπορεί να πραγματοποιηθεί ακόμη και από τη μειοψηφία των εταίρων. Η μειοψηφία των εταίρων που εκπροσωπεί το 1/20 του εταιρικού κεφαλαίου, μπορούν να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, προσδιορίζοντας το αντικείμενο των θεμάτων που θέλουν να συζητηθούν. Η αίτηση εκ μέρους της μειοψηφίας για τη σύγκληση συνέλευσης υποβάλλεται στους διαχειριστές της εταιρίας. Αν όμως αυτοί δεν συγκαλέσουν την συνέλευση εντός 20 ημερών από την επίδοση της αίτησης, η σύγκληση θα γίνει με απόφαση του Προέδρου Πρωτοδικών της έδρας της εταιρίας στον οποίο θα προσφύγουν οι αιτούντες εταίροι (άρθρο 11 Ν. 3190/55).

Όταν η εταιρία βρίσκεται στο στάδιο λύσης και εκκαθάρισης η Γ.Σ. συγκαλείται με ευθύνη των εκκαθαριστών.

3.3.1.2 Τόπος σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης

Σύμφωνα με το άρθρο 10 της §2 του Ν.3190/55 η σύγκληση της συνέλευσης των εταίρων μπορεί να γίνει και σε έναν άλλο τόπο, εκτός του τόπου της έδρας της εταιρίας. Όμως, ο τόπος της συνέλευσης πρέπει να αναφέρεται με ακρίβεια στην πρόσκληση των εταίρων. Το καταστατικό της εταιρίας μπορεί να περιέχει διατάξεις σχετικά με τον τόπο πραγματοποίησης της συνέλευσης των εταίρων. Τυχόν παραβάσεις σχετικά με τις διατάξεις του καταστατικού που αφορούν το τόπο της συνέλευσης των εταίρων μπορεί να οδηγήσουν σε ακύρωση της ληφθείσας απόφασης της συνέλευσης των εταίρων.

3.3.1.3 Χρόνος σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης

Οι Γ.Σ. χωρίζονται χρονικά σε τακτικές και έκτακτες. Τακτικές είναι οι συνελεύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται σε συγκεκριμένα χρονικά σημεία. Για παράδειγμα εντός του πρώτου δεκαημέρου κάθε εξαμήνου που σημαίνει ότι θα συγκαλείται η Γ.Σ. κάθε Ιανουάριο και Ιούλιο. Τις τακτικές συνελεύσεις τις ορίζει το καταστατικό και εάν δεν το κάνει τότε η Γ.Σ. θα πρέπει αναγκαστικά να συγκαλείται εντός τριμήνου από το πέρας της διαχειριστικής περιόδου. Στο παραπάνω παράδειγμα δηλαδή, εκτός των δύο αυτών ημερομηνιών, σύγκληση της Γ.Σ. θα πρέπει να πραγματοποιηθεί και εντός του πρώτου τριμήνου του έτους εάν η διαχειριστική περίοδος λήγει στις 31/12 ή εντός του τρίτου τριμήνου εάν η διαχειριστική περίοδος λήγει στις 30/6 για να εγκρίνει τις ετήσιες καταστάσεις και να απαλλάξει τους διαχειριστές από τις ευθύνες τους εάν λήγει η θητεία αυτών. Έκτακτες είναι οι Γ.Σ. που καλούνται απρόοπτα και για σπουδαίο λόγο είτε από τους διαχειριστές είτε από την μειοψηφία.

3.3.1.4 Αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης

Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι η συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της Ε.Π.Ε. και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις της συνελεύσεως είναι υποχρεωτικές και για τους απόντες και τους διαφωνούντες εταίρους.

Στη δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου απαριθμούνται τα θέματα για τα οποία μόνη αρμόδια να αποφασίζει είναι η συνέλευση των εταίρων. Τα θέματα αυτά είναι: α) Οι τροποποιήσεις του καταστατικού. Σύμφωνα με τον νόμο, η Γ.Σ. είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για την τροποποίηση του καταστατικού. Με την διάταξη αυτή γίνεται αντιληπτό πως το καταστατικό ως η πηγή εξουσίας μιας εταιρίας μπορεί μόνο να μετατραπεί με απόφαση της Γ.Σ. και απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία της τάξης των 3/4 του συνόλου των εταίρων, που εκπροσωπούν τα 3/4 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 38 §1 Ν. 3190/55). β) Ο διορισμός και η ανάκληση των διαχειριστών, καθώς και η απαλλαγή αυτών από την ευθύνη (που προκύπτει από την άσκηση των καθηκόντων τους). Σύμφωνα με την διάταξη αυτή η Γ.Σ. είναι αυτή που αποφασίζει για τον διορισμό και την ανάκληση των διαχειριστών. Αυτό βέβαια εξαρτάται και από το καταστατικό. Αν δηλαδή το καταστατικό ορίζει ότι οι διαχειριστές πρέπει να εκλέγονται ή να διορίζονται μέσω των διατάξεών του. Παράδειγμα τέτοιας ρύθμισης θα μπορούσε να ορίζει ότι διαχειριστής της εταιρίας θα είναι αυτός που κατέχει τα περισσότερα εταιρικά μερίδια κατά την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου. Τις περισσότερες φορές και ειδικά στις μεγάλες Ε.Π.Ε. η διαχείριση μεταβιβάζεται σε κάποιον τρίτον ο οποίος ορίζεται από την Γ.Σ.. γ) Η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας (ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακας διάθεσης αποτελέσματος, προσάρτημα). Αυτή η απόφαση λαμβάνεται εντός τριών μηνών από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης και αποτελεί απόφαση της τακτική Γ.Σ. και όχι των διαχειριστών όπως θα μπορούσε να είναι πολύ πιθανόν αφού αυτοί είναι υπεύθυνοι για την σύνταξή τους. δ) Η έγερση αγωγής κατά των οργάνων της εταιρίας ή των κατ' ιδίαν εταίρων για αξιώσεις της εταιρίας κατ' αυτών για αποζημίωση, που απορρέουν από πράξεις ή παραλήψεις κατά τη σύσταση ή κατά τη λειτουργία της εταιρίας. ε) Η παράταση της διάρκειας της εταιρίας, η συγχώνευση, η διάλυση και ο διορισμός ή η ανάκληση των εκκαθαριστών. Εδώ, προφανώς, πρέπει να αναφέρουμε και τι δεν αναφέρεται στο νόμο, και η απόφαση για μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε εταιρία άλλου νομικού τύπου. στ) Κάθε άλλο θέμα για το οποίο ο νόμος απαιτεί απόφαση της συνέλευσης. Τέτοιες περιπτώσεις θα μπορούσαν να είναι η απόφαση για αποκλεισμό κάποιου εταίρου, η λύση της εταιρίας ή η αναβίωση. Εδώ θα πρέπει επίσης να σημειωθεί πως οι αρμοδιότητες της Γ.Σ. είναι αποκλειστικές και δεν επιδέχονται μεταβίβασης. Αντίθετη προς τα παραπάνω διάταξη του καταστατικού θεωρείται και είναι άκυρη.

3.3.1.5 Δικαίωμα Ψήφου

Δικαίωμα ψήφου στην Γ.Σ. έχουν ανεξαιρέτως όλοι οι εταίροι και ο αριθμός των ψήφων τους ισούται με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που κατέχουν (Παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 3190/1955). Άρα δικαίωμα ψήφου δεν έχουν οι διαχειριστές στην περίπτωση που δεν είναι και εταίροι στην Ε.Π.Ε.. Η ψήφος αποτελεί δικαίωμα του εταίρου αλλά και έκφραση της προσωπικής του βούλησης, συμμετέχοντας έτσι ενεργά στην διοίκηση της εταιρίας. Οι ψήφοι είναι τόσες όσα και τα εταιρικά μερίδια και μοιράζονται στους εταίρους ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους. Έτσι ένας εταίρος μπορεί να κατέχει από ένα εταιρικό μερίδιο έως όλα (περίπτωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.) και να λάβει μέρος στην Γ.Σ. και κατ' επέκταση στην ψηφοφορία. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί πως ο εταίρος κατά την διαδικασία της ψηφοφορίας θα πρέπει να ασκήσει το δικαίωμα του συνολικά και ενιαία. Αυτό σημαίνει πως δεν μπορεί να ψηφίσει μόνο με μερικές ψήφους ή με μερικές ψήφους να ψηφίσει υπέρ μιας πρότασης και με τα υπόλοιπα κατά της ίδιας πρότασης. Η ψηφοφορία ανάλογα με το καταστατικό μπορεί να είναι μυστική ή ανοιχτή, πάντα όμως ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια. Σύμφωνα πάντα με το άρθρο 12 παράγραφος 2 δεν έχει δικαίωμα ψήφου εταίρος κατά του οποίου έχει ασκηθεί αγωγή και λαμβάνεται απόφαση για τον αποκλεισμό αυτού από την εταιρία. Εδώ αξίζει να σημειωθεί πως η διάταξη αυτή είναι πολύ σημαντική και ενεργοποιείται σε περιπτώσεις που υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ της εταιρίας και ενός εταίρου. Έτσι στην προσπάθεια του ο νομοθέτης να προστατέψει την εταιρία αποκλείει από την άσκηση του δικαιώματος της ψήφου τον αντίδικο εταίρο ώστε η λήψη της απόφασης να είναι αμερόληπτη και γιατί δεν μπορεί κανένας να είναι δικαστής στον εαυτό του. Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί η περίπτωση κατά την οποία για συγκεκριμένους και σοβαρούς λόγους ο εταίρος δεν μπορεί να παραστεί στην Γ.Σ.. Τότε σύμφωνα με το γενικό νομικό πλαίσιο περί αντιπροσώπευσης, το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί από νόμιμο αντιπρόσωπο που ενεργεί σύμφωνα με τις επιταγές του εταίρου. Συνήθως τα καταστατικά των εταιριών αναλύουν το θέμα αυτό και δεν υπάρχει κανένα κώλυμα.

3.3.1.6 Λήψη αποφάσεων Γ.Σ.

Οι αποφάσεις της συνελεύσεως λαμβάνονται με πλειοψηφία μεγαλύτερη από το 50% του αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν περισσότερο από το 50% των εταιρικών μεριδίων. Η πλειοψηφία αυτή είναι απλή, αλλά συγχρόνως και διπλή. Δηλαδή απαιτεί τόσο την πλειοψηφία των εταίρων, όσο και την πλειοψηφία των εταιρικών μεριδίων. Εδώ γίνεται σαφές πως ο νομοθέτης θέλησε να κρατήσει μια ισορροπία μεταξύ του προσωπικού και του κεφαλαιουχικού στοιχείου της εταιρίας. Έτσι, δεν είναι αρκετό για την λήψη μιας απόφασης η πλειοψηφία του ποσοστού των μεριδίων, όπως είναι το ποσοστό των μετοχών σε μια ΑΕ, αλλά απαιτείται και η πλειοψηφία των

εταίρων. Η ανωτέρω απλή πλειοψηφία αρκεί, εφόσον δεν απαιτείται διαφορετική πλειοψηφία από άλλες διατάξεις του Ν. 3190/55.

Αν μία απόφαση της Γ.Σ. αντιβαίνει το νόμο ή το καταστατικό είναι ακυρώσιμη. Προκειμένου να μειωθούν τα δικαιώματα των εταίρων (απαγόρευση εξόδου ή μεταβιβάσεως εταιρικών μεριδίων, μείωση ποσοστών συμμετοχής στα κέρδη) απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων.

Αυξημένες πλειοψηφίες: Οι αποφάσεις για τροποποιήσεις του καταστατικού λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του συνόλου του αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα 3/4 του εταιρικού κεφαλαίου.

Ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων απαιτείται για τα ακόλουθα θέματα:

- α) Μεταβολή της εθνικότητας της εταιρίας,
- β) Επαύξηση των υποχρεώσεων των εταίρων ή της ευθύνης αυτών, καθώς και μείωση των δικαιωμάτων τους από το καταστατικό, εκτός αν ο νόμος ορίζει αλλιώς.

3.3.1.7 Λόγοι ακυρότητας των αποφάσεων Ε.Π.Ε.

Οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να είναι άκυρη μια απόφαση είναι πολλοί και χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, αυτούς που έχουν να κάνουν με το διαδικαστικό κομμάτι και αυτούς που έχουν να κάνουν με το ουσιαστικό. Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν λόγοι όπως μη συγκέντρωση της απαραίτητης πλειοψηφίας του άρθρου 13, η μη παράσταση όλων των εταίρων ή του ποσοστού που είναι απαραίτητο για τη σύγκληση της Γ.Σ., η μη απαγόρευση από την διαδικασία της ψηφοφορίας κάποιου εταίρου ως έπρεπε σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού κ.α.. Όλοι οι παραπάνω λόγοι μπορούν να θεωρηθούν λόγοι ακυρότητας της απόφασης αλλά επιδέχονται ίασης με μια δεύτερη ψηφοφορία, σωστή αυτή την φορά. Στην δεύτερη κατηγορία ανήκουν λόγοι που έχουν να κάνουν με την νομιμότητα των αποφάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν.3190/1955, οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε., καθώς και κάθε εταίρος, έχουν το δικαίωμα να προσβάλλουν τις αποφάσεις της συνέλευσης ενώπιον του πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας, αν οι αποφάσεις ελήφθησαν κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού. Η αγωγή για ακύρωση αποφάσεων της συνέλευσης για τα παραπάνω, στρέφεται κατά της εταιρίας και ασκείται εντός προθεσμίας τριών μηνών από τη ημερομηνία που ελήφθησαν. Από τη διατύπωση της διάταξης του άρθρου 15 προκύπτει ότι οι αποφάσεις της συνέλευσης, που ελήφθησαν από παράβαση του νόμου ή του καταστατικού, είναι ακυρώσιμες, δηλαδή, δεν είναι άκυρες από μόνες τους αλλά πρέπει να κηρυχθούν άκυρες με δικαστική απόφαση. Στην περίπτωση που η αγωγή γίνεται από τον διαχειριστή της εταιρίας ο Πρόεδρος του Μονομελούς Πρωτοδικείου ορίζει προσωρινό εκπρόσωπο της εταιρίας (§ 3 του άρθρου 15 του Ν. 3190/1955) μέχρι να εκδοθεί η δικαστική απόφαση. Ο Πρόεδρος του Μονομελούς Πρωτοδικείου αφού αναλύσει όλα τα στοιχεία και κυρίως τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκομίζει ο ενάγων, προβαίνει στην έκδοση της απόφασης η οποία είναι τελεσίδικη και υποχρεωτικώς εφαρμόσιμη από

όλους, τόσο από τους διαχειριστές όσο και από τους εταίρους (§4 του άρθρου 15 του Ν.3190/1955).

3.4 Διαχειριστές

Διαχειριστές σε μια Ε.Π.Ε. μπορούν να γίνουν όλοι όσοι πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του νόμου 3190/1955. Οι διαχειριστές ορίζονται είτε αναγκαστικά (άρθρο 16 του Ν. 3190/1955), είτε καταστατικά ή με απόφαση της Γ.Σ. των εταίρων. Ο νόμος 3190/1955 στο άρθρο 16 αναφέρει ρητά πως εάν δεν συμφωνηθεί διαφορετικά η διαχείριση της εταιρίας ασκείται συνολικά και συλλογικά από τους εταίρους. Με τον όρο συλλογικά νοείται πως οι αποφάσεις σχετικά με την διαχείριση θα λαμβάνονται με την σύμφωνη γνώμη αν όχι όλων των διαχειριστών-εταίρων, τουλάχιστον της πλειοψηφίας κατ' αριθμό και όχι κατά ποσοστό συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο.

Όσον αφορά την δεύτερη περίπτωση, θα πρέπει να αναφέρεται ρητά στο καταστατικό αλλιώς απαιτείται ομοφωνία των διαχειριστών. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως οι διαχειριστές δεν μπορούν να λάβουν μια απόφαση χωρίς την έγκριση των υπολοίπων. Αυτό συνήθως γίνεται σε περιπτώσεις έκτακτων συμβάντων, τα οποία χρήζουν άμεσης επίλυσης και δεν δύναται να συγκεντρωθούν όλοι οι διαχειριστές. Θα πρέπει όμως οι αποφάσεις και οι ενέργειες αυτές να είναι σύμφωνες με την χρηστή διαχείριση και την επίτευξη του σκοπού της εταιρίας. Σε περίπτωση όμως που ένας εκ των διαχειριστών αδικαιολόγητα αρνείται να συμπράξει στην λήψη μιας απόφασης μπορεί η εταιρία να ασκήσει εναντίον του (Μουμούρης Μ., Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, 2η Έκδοση, Αθήνα, 1960, σελ.299.) αγωγή διότι η άσκηση της διαχείρισης αποτελεί γι' αυτόν υποχρέωση έναντι της εταιρίας.

Εκτός της συλλογικής διαχείρισης, η διαχείριση μπορεί να ορίζεται και καταστατικά. Για παράδειγμα, μπορεί το καταστατικό να ορίζει πως διαχειριστής σε κάθε διαχειριστική χρήση θα είναι αυτός που κατέχει τα λιγότερα εταιρικά μερίδια στο τέλος της προηγούμενης. Τελευταία περίπτωση διαχείρισης που είναι και η πιο συνηθισμένη είναι αυτή που ορίζεται μετά από απόφαση της Γ.Σ.. Σύμφωνα με την περίπτωση αυτή οι διαχειριστές ορίζονται από την Γ.Σ. και ανακαλούνται πάλι μετά από απόφασή της. Το χρονικό διάστημα άσκησης των καθηκόντων τους από τους διαχειριστές ορίζεται είτε καταστατικά είτε με απόφαση της Γ.Σ. και μπορεί να είναι ορισμένου ή αορίστου χρόνου, εκτός και αν συμβεί κάτι απρόοπτο και αναγκαστικά θα πρέπει να αντικατασταθεί ο διαχειριστής. Στις περιπτώσεις αυτές ορίζεται προσωρινός διαχειριστής εάν το καταστατικό δεν ορίζει αλλιώς μέχρι την στιγμή που η Γ.Σ. θα αποφασίσει εκ νέου τον διορισμό κάποιου άλλου. Σε καμία περίπτωση πάντως η εταιρία δεν μπορεί να λειτουργεί χωρίς διαχειριστή. Η αμοιβή των διαχειριστών, εάν δεν ορίζεται καταστατικά, ορίζεται υποχρεωτικά με απόφαση της Γ.Σ.. Η αμοιβή των διαχειριστών μπορεί να είναι είτε μισθός με την μορφή εξαρτημένης εργασίας ή συμμετοχή στα κέρδη.

Αυτονόητο είναι πως στην δεύτερη περίπτωση, εάν η εταιρία δεν έχει κέρδη, οι διαχειριστές δεν αμείβονται. Η εξουσία τους είναι απεριόριστη σχετικά με την εκπροσώπηση και διαχείριση αλλά ουσιαστικά περιορισμένη γιατί λειτουργούν σύμφωνα με τις επιταγές του νόμου, των αποφάσεων της Γ.Σ. και την επίτευξη του εταιρικού σκοπού. Οι πράξεις τους βαρύνουν την εταιρία, όμως εάν αποδειχτεί πως οι διαχειριστές λειτουργούσαν πέραν του εταιρικού σκοπού και οι τρίτοι το γνώριζαν τότε η εταιρία δεν φέρει καμιά ευθύνη και οι πράξεις βαρύνουν αποκλειστικά και μόνο τους διαχειριστές. Οι πράξεις των διαχειριστών επικυρώνονται με την υπογραφή τους που τοποθετείται δίπλα ή πάνω στην εταιρική σφραγίδα. Από την στιγμή που ένα έγγραφο φέρει σφραγίδα της εταιρίας και υπογραφή του διαχειριστή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από κανέναν.

Οι διαχειριστές παύονται των καθηκόντων τους σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο το οποίο ορίζεται είτε καταστατικά ή με απόφαση της Γ.Σ. ή μετά την ανάκυψη σπουδαίου λόγου. Οι λόγοι αυτοί αναφέρονται ρητά στο άρθρο 19 του νόμου 3190/1955. Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως για να προστατευθεί η εταιρία από τους διαχειριστές ή τους εταίρους που φεύγουν από την εταιρία στο άρθρο 20 αναφέρει τις περιπτώσεις εκείνες και τις δικλείδες ασφαλείας που στόχο έχουν την θωράκιση της εταιρίας από κακόβουλες ενέργειες των διαχειριστών της, οι οποίοι γνωρίζουν την εσωτερική δομή και λειτουργία της εταιρίας.

3.4.1 Διορισμός διαχειριστών

Ο διορισμός των διαχειριστών γίνεται με τρεις τρόπους. Ο πρώτος τρόπος επιβάλλεται από τον νόμο και ορίζει την συλλογική διαχείριση. Ο δεύτερος τρόπος είναι ο καταστατικός διορισμός και ο τρόπος διορισμού αλλάζει μόνο εάν μετατραπεί το καταστατικό. Ο τρίτος και συνηθέστερος τρόπος είναι ο διορισμός με απόφαση της Γ.Σ. των εταίρων. Για τους δύο πρώτους τρόπους έγινε αναφορά στην παραπάνω παράγραφο. Για τον μεν πρώτο ενεργοποιείται το άρθρο 16 του νόμου 3190/1955 και για τον δε δεύτερο οι διατάξεις του καταστατικού. Ο τρίτος τρόπος ορίζεται και αυτός στο καταστατικό αλλά δεν ορίζει το πρόσωπο που θα ασκεί την διαχείριση. Η αρμοδιότητα αυτή είναι της Γ.Σ. η οποία είναι η μόνη που μπορεί να διορίσει και να απαλλάξει τους διαχειριστές από τα καθήκοντά τους (§2β του άρθρου 14 του Ν. 3190/1955).

Ως διαχειριστής μίας Ε.Π.Ε. μπορεί να οριστεί οποιοδήποτε πρόσωπο, ακόμη και αν έχει περιορισμένη ικανότητα προς δικαιοπραξία (Κ. Παμπούκης, Δίκαιον εμπορικών εταιριών, Ειδικό μέρος, Αι κατ' ιδίαν εμπορικά εταιρία, εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 329). Ως μοναδική εξαίρεση από τον κανόνα προβάλλει το άρθρο 1 §4 Ν. 3190/55. Αυτή η διάταξη, η οποία ορίζει ότι δεν γίνεται να είναι διαχειριστές τέτοιου νομικού τύπου οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι τακτικοί ή έκτακτοι Καθηγητές Πανεπιστημίου, καθιερώνει ανικανότητα και όχι ασυμβίβαστο αυτών των προσώπων με την ιδιότητα του διαχειριστή (Α. Τσιριντάνης, Στοιχεία εμπορικού δικαίου, Τεύχ. Β', Εμπορικά

εταιρία, 6^η έκδ., Αθήνα, 1964, σελ.201). Ως δημόσιοι υπάλληλοι νοούνται αυτοί οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις που αναφέρονται στην κατάσταση των υπαλλήλων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ.. Ο νόμος δεν διαχωρίζει τους διαχειριστές σε νομικά και φυσικά πρόσωπα, αρκεί τα νομικά πρόσωπα να ορίσουν έναν εκπρόσωπο. Επίσης διαχειριστής μπορεί να είναι εταίρος ή κάποιος τρίτος και η διαδικασία επιλογής του να ορίζεται ή όχι στο καταστατικό. Όταν ο διορισμός γίνεται με απόφαση της Γ.Σ., τότε αυτή αποφασίζει πλειοψηφικά σύμφωνα με την πλειοψηφία του άρθρου 13, εκτός και αν το καταστατικό ορίζει αυξημένη πλειοψηφία, τόσο κατ' αριθμό όσο και κατά ποσοστό. Όσον αφορά την εθνικότητα του διαχειριστή δεν τίθεται θέμα, αρκεί μόνο στην περίπτωση που είναι αλλοδαπός να του έχει χορηγηθεί άδεια παραμονής μεγαλύτερη του ενός χρόνου. Ο αριθμός των διαχειριστών δεν ορίζεται από τον νόμο και μπορεί να είναι περισσότεροι του ενός. Στην περίπτωση αυτή οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα εάν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά.

Η θητεία των διαχειριστών της Ε.Π.Ε. μπορεί να είναι ορισμένη ή αόριστη. Οι διαχειριστές πάντως που ορισθήκαν για ορισμένο χρονικό διάστημα, είναι επανεκλέξιμοι, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά. Εάν το καταστατικό ή η απόφαση της Γ.Σ. που διορίζει τους διαχειριστές, δεν προβλέπει ορισμένη διάρκεια της θητείας τους, αυτή ισχύει μέχρι την ανάκλησή τους. Από τις αποφάσεις της Γ.Σ. καθορίζεται και η αμοιβή αυτών είτε μηνιαία με την μορφή μισθού, είτε με συμμετοχή στα κέρδη ή σε συνδυασμό των δύο. Όταν οι διαχειριστές είναι και ταυτόχρονα εταίροι τότε ο τρόπος αμοιβής παραμένει ο ίδιος, το μόνο που αλλάζει είναι ο τρόπος δήλωσης και φορολόγησης των εισοδημάτων. Εάν ο εταίρος είναι ασφαλισμένος μόνο στο Ι.Κ.Α. τότε θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, ενώ αν είναι ασφαλισμένος οπουδήποτε αλλού εκτός του Ι.Κ.Α. τότε θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και η εταιρία είναι υποχρεωμένη να παρακρατά και να αποδίδει στην εφορία το 25% της αμοιβής του. Η καταβολή γίνεται εφάπαξ στην Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρίας μέχρι την 20ή ημέρα των μηνών Μαρτίου, Μαΐου, Ιουλίου, Σεπτεμβρίου, Νοεμβρίου και Ιανουαρίου κάθε χρόνο με την υποβολή προσωρινής δήλωσης, η οποία περιλαμβάνει τα ακαθάριστα ποσά που έχουν καταβληθεί στο προηγούμενο ημερολογιακό δίμηνο, αφού προηγουμένως έχουν αφαιρεθεί από τα ποσά που εισέπραξε ο εταίρος, οι ασφαλιστικές εισφορές που κατέβαλε για την περίοδο αυτή, στον ασφαλιστικό φορέα (η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Α.Φ.Μ. της εταιρίας, με αρχή για το ψηφίο 1 την 20ή ημέρα των πιο πάνω μηνών και ολοκληρώνεται μέσα σε 11 εργάσιμες μέρες. Εάν η εταιρία απασχολεί πάνω από 500 άτομα υποχρεούται να καταβάλλει τα ποσά που παρακράτησε μέχρι την 20ή ημέρα του επόμενου από την παρακράτηση μήνα). Τέλος, ο διορισμός των διαχειριστών θα πρέπει να δημοσιεύεται και να τηρούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του νόμου 3190/1955. Στην περίπτωση που ο διορισμός γίνεται αναγκαστικά ή καταστατικά οι

διατυπώσεις δημοσιότητας έχουν ήδη γίνει με την δημοσίευση του καταστατικού και δεν επαναλαμβάνονται εκτός αν υπάρξει μετατροπή του καταστατικού.

3.4.2 Εξουσία Διαχειριστών

Η Ε.Π.Ε. είναι μια αμιγώς κεφαλαιουχική εταιρία. Οι πράξεις των συναλλαγών βαρύνουν την ίδια και όχι τους εταίρους. Σε περίπτωση δηλαδή που η εταιρία δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει όλους τους δανειστές της, αυτοί θα στραφούν κατά της εταιρίας και όχι των εταίρων οι οποίοι ευθύνονται μόνο έως του ποσού που έχουν συνεισφέρει. Από τα παραπάνω εύκολα συμπεραίνεται ότι οι διαχειριστές που έχουν την ευθύνη για την ομαλή και αδιάκοπη λειτουργία της εταιρίας, βαρύνουν με τις πράξεις τους την εταιρία και όχι τον εαυτό τους. Αυτό σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να αποβεί μοιραίο για τους δανειστές της εταιρίας καθώς και τους τρίτους που συναλλάσσονται με αυτή.

Η εξουσία των διαχειριστών λοιπόν είναι ένα ζωτικής σημασίας κομμάτι της Ε.Π.Ε.. Οι διαχειριστές σύμφωνα με το άρθρο 18(όπως αυτό τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 του Π.Δ. 419/1986) του νόμου 3190/1955 βαρύνουν με τις πράξεις τους την εταιρία. Αυτό σημαίνει πως όλες οι ενέργειες που πραγματοποιούνται από τους διαχειριστές για την επίτευξη του σκοπού της εταιρίας βαρύνουν την ίδια. Όμως ποιες πράξεις βοηθούν στην επίτευξη του σκοπού της εταιρίας και ποιες όχι; Το συγκεκριμένο ερώτημα είναι καίριας σημασίας γιατί η εταιρία μπορεί να αντιτάξει έναντι οποιοδήποτε τρίτου πως οι πράξεις του διαχειριστή είναι πέραν του εταιρικού σκοπού της εταιρίας και άρα δεν αναγνωρίζει καμιά υποχρέωση. Με την τροποποίηση του άρθρου 18 σύμφωνα με τις επιταγές του Ευρωπαϊκού Δικαίου όλες οι πράξεις του διαχειριστή βαρύνουν την εταιρία εκτός και αν η εταιρία αποδείξει ότι ο τρίτος το γνώριζε ή όφειλε να το γνωρίζει. Με τον όρο αυτό γίνεται κατανοητό πως το βάρος της απόδειξης το φέρει η εταιρία. Σε αντίθετη περίπτωση οι πράξεις των διαχειριστών βαρύνουν την ίδια. Η εταιρία μπορεί να επικαλεστεί διάφορους λόγους για τον εταιρικό σκοπό όμως δεν μπορεί να αντιτάξει περιορισμούς που αναφέρονται στο καταστατικό της ή αποφάσεις της Γ.Σ. ακόμα και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας. Επίσης δεν μπορεί να ισχυριστεί πως ο διαχειριστής ενεργούσε σε βάρος του εταιρικού σκοπού όσο έντονη και αν είναι αυτή, προκειμένου να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις της. Όμως η εταιρία μπορεί να αντιτάξει έναντι τρίτων ότι οι ενέργειες του διαχειριστή δεν είναι σύννομες εάν αυτές είναι πέραν της δικαιοδοσίας του ή δεν ελήφθησαν σύμφωνα με το καταστατικό. Παράδειγμα της πρώτης περίπτωσης θα μπορούσε να είναι ένας περιορισμός που ισχύει στο καταστατικό και δεν επιτρέπει στον διαχειριστή την ενέργεια ορισμένων πράξεων, όπως την αγορά ή πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Παράδειγμα της δεύτερης περίπτωσης θα μπορούσε να είναι όταν στην εταιρία υπάρχουν δύο διαχειριστές και για την

λήψη μιας απόφασης θα πρέπει απαραίτητα να υπάρχει ομοφωνία και ο ένας εκ των δύο πράττει χωρίς τη συγκατάθεση του άλλου.

Στις δύο παραπάνω περιπτώσεις υπάρχει ένας περιορισμός της εξουσίας των διαχειριστών που σαν στόχο έχουν την προστασία τόσο της εταιρίας όσο και των τρίτων που συναλλάσσονται με αυτήν.

3.4.3 Ευθύνες Διαχειριστών

Η εξουσία των διαχειριστών αναπόφευκτα τους φέρνει αντιμέτωπους και με ευθύνες. Οι ευθύνες τους μπορεί να είναι τόσο αστικές όσο και ποινικές. Οι ευθύνες προκύπτουν από τις ενέργειες που πράττουν οι διαχειριστές και απορρέουν από την παράβαση τριών κυρίως τομέων. Οι ευθύνες απορρέουν μετά από παράβαση του νόμου 3190/1955 Περί Ε.Π.Ε., του καταστατικού ή την διάπραξη διαχειριστικών πταισμάτων.

Στην πρώτη περίπτωση ανήκουν όλες εκείνες οι ενέργειες που έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις ή το πνεύμα των διατάξεων του νόμου περί Ε.Π.Ε.. Κατά παράβαση του Ν. 3190/55 ενεργούν οι εταιρικοί διοικητές και όταν αθετούν τις γενικότερες εκείνες υποχρεώσεις, οι οποίες προκύπτουν ερμηνευτικά από τις διατάξεις του νόμου, σε συνδυασμό με γενικότερες ρυθμίσεις περί νομικών προσώπων, αλλά και με τις αρχές της καλής πίστης. Έτσι, οι διαχειριστές παραβαίνουν τα καθήκοντα που τους επιβάλλει ο νόμος, όταν δεν ανταποκρίνονται στην υποχρέωσή τους να διοικούν την εταιρία. Οι διαχειριστές καλούνται να λαμβάνουν και να υλοποιούν όλες εκείνες τις αποφάσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού. Από την υποχρέωση της διοίκησης της εταιρίας απορρέουν πολύ βασικές ειδικότερες υποχρεώσεις τους όπως: α) η υποχρέωση συνεργασίας μεταξύ τους και με τα υπόλοιπα εταιρικά όργανα, καθώς και υπακοής στις υποδείξεις της συνέλευσης των εταίρων, που είναι το ανώτατο εταιρικό όργανο, β) η υποχρέωση εποπτείας των συν-διαχειριστών τους. Παράβαση της υποχρέωσης διοίκησης και πίστης από τους διαχειριστές δεν συνιστά μόνο αθέτηση της συμβατικής τους υποχρέωσης έναντι της εταιρίας αλλά και μορφή παράνομης συμπεριφοράς (Το δίκαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Περάκης Ευάγγελος, Έκδοση 2009 σελ. 522) αφού δεν ασκούν τα καθήκοντα για τα οποία έχουν δεσμευτεί.

Στο ίδιο πνεύμα κινούνται και οι περιπτώσεις που αφορούν παραβάσεις του καταστατικού. Η εταιρική διαχείριση νοείται ως προσπάθεια επίτευξης, συγκεκριμενοποίησης του εταιρικού σκοπού. Με την έννοια αυτή, η διοίκηση πρέπει να κινείται εξ' αρχής μέσα στα πλαίσια που προδιαγράφει το καταστατικό της εταιρίας. Επειδή το καταστατικό εκφράζει την αντικειμενικοποιημένη θέληση των ιδρυτών και μελών της εταιρίας, λειτουργεί ως βάση για τον προσδιορισμό του εταιρικού συμφέροντος.

Στην τρίτη περίπτωση ανήκουν λάθη ακούσια ή εκούσια και παραλείψεις που έγιναν κατά την διαχείριση. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν οι περισσότερες περιπτώσεις που έχουν οδηγήσει πολλές εταιρίες στην άσκηση αγωγής εναντίον

των διαχειριστών τους. Στις περιπτώσεις αυτές οι ευθύνες των διαχειριστών απορρέουν από την κακή διαχείριση η οποία δεν θα πρέπει αποκλειστικά να οφείλεται στους ίδιους. Ένα τέτοιο παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η περίπτωση εκείνη κατά την οποία ο διαχειριστής συμβουλεύεται το νομικό τμήμα της εταιρίας και σύμφωνα με την γνωμοδότηση του τμήματος λαμβάνει λάθος απόφαση η οποία οδηγεί την εταιρία σε βαρύτατα πρόστιμα.

Γίνεται λοιπόν σαφές εδώ πως ο διαχειριστής δεν φέρει την ευθύνη της απόφασης αλλά την ευθύνη του αποτελέσματος. Όμως, στην περίπτωση που ο διαχειριστής με τις πράξεις του λειτουργεί προς ίδιον όφελος και κατά της εταιρίας αλλά και των δανειστών της, τότε είναι υπεύθυνος και θα πρέπει να αποζημιώσει την εταιρία αλλά και όλους τους υπολοίπους οι οποίοι ζημιώθηκαν από τις πράξεις του (§1 του άρθρου 26 του νόμου 3190/1955). Χαρακτηριστικό παράδειγμα της περίπτωσης αυτής είναι η υπεξαίρεση αλλά και η πραγματοποίηση συναλλαγών με ασύμφορους όρους για την εταιρία. Σε πολλές περιπτώσεις πάλι συναντάται το φαινόμενο κατά το οποίο ο διαχειριστής δεν πληρώνει τους δανειστές και δεν εισπράττει από τους οφειλέτες αλλά στα βιβλία καταγράφονται οι συναλλαγές κανονικά. Αυτό έχει σαν συνέπεια την ταμειακή ανεπάρκεια της εταιρίας και την λανθασμένη απεικόνιση στα βιβλία. Ο διαχειριστής ευθύνεται και για τις πράξεις εκείνες που λαμβάνει χωρίς την συγκατάθεση των οργάνων της εταιρίας. Για παράδειγμα η εκποίηση της περιουσίας της εταιρίας χωρίς την συγκατάθεση των εταίρων αποτελεί αξιόποινη πράξη γιατί μειώνεται η εταιρική περιουσία με αποτέλεσμα να μειώνεται η περιουσία των εταίρων αλλά και να μην εξασφαλίζεται η αποπληρωμή των δανειστών της εταιρίας. Όμως σημαντικό στοιχείο της διαχείρισης αποτελούν και οι όροι των συμβάσεων τις οποίες πραγματοποιεί ο διαχειριστής. Αν δηλαδή είναι συμφέροντες για την εταιρία ή όχι. Γιατί στην περίπτωση που δεν είναι, ζημιώνεται η εταιρία και ανάλογα με το μέγεθος απειλείται και η βιωσιμότητά της.

Εκτός των παραπάνω περιπτώσεων που ισχύουν για έναν διαχειριστή στην καθημερινότητα απαντώνται και περιπτώσεις στις οποίες τα διαχειριστικά καθήκοντα ασκούνται από περισσότερους διαχειριστές. Όταν υπάρχουν δύο ή περισσότεροι διαχειριστές τότε οι πράξεις βαρύνουν όλους εκτός και αν ο υπαίτιος ενεργούσε χωρίς την συγκατάθεση και την γνώση των υπολοίπων. Όμως σε περιπτώσεις κατά τις οποίες γνώριζαν χωρίς να επωφελούνται οι ίδιοι τότε και πάλι φέρουν ευθύνη. Παράδειγμα τέτοιο αποτελεί η περίπτωση εκείνη κατά την οποία, ο ένας διαχειριστής έπαιρνε κάποιο ποσό για την προμήθεια υλικών από κάποιο προμηθευτή που ήταν ακριβότερα από των υπολοίπων και ενώ οι άλλοι διαχειριστές το γνώριζαν αλλά δεν έπαιρναν προμήθεια δεν τον κατήγγειλαν. Άλλο παράδειγμα θα μπορούσε να είναι όταν ο ένας διαχειριστής υπεξαιρεί χρήματα από το ταμείο προσκομίζοντας διάφορα πλαστά παραστατικά και ο άλλος που έχει την ευθύνη του ταμείου δεν το καταλαβαίνει. Στην περίπτωση αυτή τον ένα τον βαρύνουν κατηγορίες υπεξαίρεσης και τον άλλον κακής διαχείρισης αφού δεν ήλεγχε το ποιόν αυτών των παραστατικών.

Ακόμα ένα παράδειγμα μη χρηστής διαχείρισης είναι η άνιση μεταχείριση των εταίρων όταν σε κάποιους δανείζουν χρήματα με ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο από το κεφάλαιο της εταιρίας και σε κάποιους όχι.

Τέλος, αποτελεί αδίκημα η πράξη του διαχειριστή να μεταβιβάζει πληροφορίες για την εταιρία σε τρίτους ή ανταγωνιστές της. Στην σημερινή εποχή που ανταγωνισμός δεν είναι τέλειος και όλοι προσπαθούν με κάθε τρόπο να κατακτήσουν όλο και μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά και να αυξήσουν τα οικονομικά μεγέθη τους ή πληροφορίες για τον ανταγωνιστή τους είναι καίριας σημασίας. Έτσι ο διαχειριστής ακόμα δε περισσότερο στην περίπτωση που δεν είναι και εταίρος είναι ένας εύκολος στόχος γιατί γνωρίζει πάρα πολύ καλά την εταιρία εκ των έσω. Όταν λοιπόν συντρέχουν όλοι οι παραπάνω λόγοι και η εταιρία κινηθεί νομικά εναντίων των διαχειριστών της τότε στην εκδίκαση της υπόθεσης διορίζεται από τον Πρόεδρο του δικαστηρίου προσωρινός διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρίας. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 26 του νόμου 3190/1955 μετά το πέρας πέντε ετών από την διαχειριστική χρήση όλες οι πράξεις παραγράφονται. Όσον αφορά τις ποινικές ευθύνες το δικαστήριο επιβάλλει στον διαχειριστή προσωπική κράτηση, για οφειλές της εταιρίας προς το Δημόσιο.

3.4.4 Υπογραφή Διαχειριστών

Σύμφωνα με άρθρο 21 του νόμου 3190/1955 οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. υπογράφουν για την εταιρία σε σημείο κάτω από την εταιρική επωνυμία. Αυτό σημαίνει πως για να είναι έγκυρο ένα έγγραφο θα πρέπει να φέρει τόσο την σφραγίδα της εταιρίας, όσο και την υπογραφή του διαχειριστή. Όταν υπάρχουν περισσότεροι του ενός διαχειριστές τότε κάτω από την εταιρική σφραγίδα μπαίνει η υπογραφή ενός, ανάλογα με το ποιος εκπροσωπεί την εταιρία στην συγκεκριμένη πράξη και σύμφωνα πάντα με τα όσα ορίζει το καταστατικό.

Η νομολογία κατά καιρούς έχει ασχοληθεί με το συγκεκριμένο θέμα και κλήθηκε να αντιμετωπίσει θέματα που είχαν να κάνουν με την εγκυρότητα ενός εγγράφου που φέρει μία εκ των δύο υπογραφών που ο νόμος ορίζει. Στις περισσότερες των περιπτώσεων αποφάνθηκε πως εάν ο διαχειριστής δρούσε με μόνο συμφέρον, την επίτευξη του εταιρικού σκοπού και ο τρίτος το γνώριζε τότε η πράξη θεωρείται έγκυρη. Προαπαιτούμενο φυσικά είναι ο διαχειριστής να είναι νόμιμος εκπρόσωπος κατά την διενέργεια της πράξης την συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Αυτό σημαίνει πως αν την συγκεκριμένη χρονική στιγμή κάποιος εμφανιζόταν με την εταιρική επωνυμία και την υπογραφή του χωρίς να είναι διαχειριστής της επικαλούμενης εταιρίας, τότε ο τρίτος δεν μπορεί να απαιτήσει τίποτα από την εταιρία. Στην περίπτωση πάλι που κάποιος είναι όντως διαχειριστής σε μια εταιρία αλλά η συναλλαγή δεν έχει καμιά σχέση με την δραστηριότητα της εταιρίας τότε πάλι δεν μπορεί να κινηθεί εναντίον της εταιρίας.

Τρίτη και τελευταία περίπτωση είναι εκείνη κατά την οποία ενώ ο διαχειριστής δρα στο όνομα της εταιρίας, εντούτοις παραμελεί να εγγράψει την επωνυμία

της εταιρίας στα έγγραφα, στα οποία χρησιμοποιεί μόνο την υπογραφή του (Σκαλίδης Λ., Το Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών, Δ' Έκδοση, 1993, σελ. 196.). Εδώ ο τρίτος μπορεί να στραφεί κατά της εταιρίας γιατί είναι πασιφανές πως ο διαχειριστής ενεργούσε για την εταιρία και η εταιρία το γνώριζε. Τέλος όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα αναγράφεται η επωνυμία της εταιρίας ώστε να θεωρείται έγκυρη και να μην υπάρχουν συγχύσεις, η επωνυμία θα πρέπει να αναγράφεται όπως στο καταστατικό. Εδώ αξίζει να σημειωθεί πως μπορεί να χρησιμοποιείται και η τυχόν συντομογραφία τόσο του ονόματος όσο και του διακριτικού εταιρικού τύπου αρκεί να διατηρεί την μοναδικότητά του για την αποφυγή σύγχυσης.

3.4.5 Ανάκληση διαχειριστών

Η ανάκληση των διαχειριστών γίνεται σε περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο από την Γενική Συνέλευση των εταίρων. Ο διαχωρισμός που κάνει ο νόμος 3190/1955 στο άρθρο 19 (Όπως η παρ.1 & 4 του άρθρου 19 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 28 του Ν. 2339/1995 (ΦΕΚ Α' 204/25-9-1995) και σύμφωνα με το άρθρο 31 του ίδιου νόμου ισχύουν από 25/9/1995 και μετά), έγκειται στο αν οι διαχειριστές είναι εταίροι ή τρίτοι. Στην πρώτη περίπτωση η Γ.Σ. των εταίρων θα πρέπει να αποφασίσει την ανάκληση των διαχειριστών όταν υπάρχει σπουδαίος λόγος. Μετά η απόφαση αυτή κατατίθεται στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας που αποφαινεται για την ανάκληση ή όχι των διαχειριστών (§1 του άρθρου 19 του νόμου 3190/1955 όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 28 του Ν. 2339/1995 (Φ.Ε.Κ. Α' 204/25-9-1995) και σύμφωνα με το άρθρο 31 του ίδιου νόμου ισχύουν από 25/9/1995 και μετά.).

Η απόφαση της Γ.Σ. λαμβάνεται με πλειοψηφία του άρθρου 13 εκτός και αν το καταστατικό ορίζει μεγαλύτερη. Επίσης στην ψηφοφορία δεν λαμβάνει μέρος ο υπό ανάκληση διαχειριστής οι ψήφοι του δεν προσμετρούνται στην διαδικασία εύρεσης του ποσοστού της πλειοψηφίας. Όσον αφορά την ύπαρξη σπουδαίου λόγου, αυτός έχει να κάνει με την ορθή διαχείριση. Συμπεριφορές και πράξεις οι οποίες βλάπτουν την εταιρία και δεν έχουν ως στόχο την επίτευξη του εταιρικού σκοπού κρίνονται ως σπουδαίος λόγος για την ανάκληση του διαχειριστή. Στην δεύτερη περίπτωση η ανάκληση του διαχειριστή γίνεται μόνο με απόφαση της Γ.Σ. και όχι του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Η Γ.Σ. είναι αυτή που αποφαινεται για την αντικατάσταση του διαχειριστή και δεν είναι ανάγκη να υπάρχει σπουδαίος λόγος. Εδώ όμως θα πρέπει να διερευνηθεί εάν η εταιρία θα πρέπει να αποζημιώσει τον διαχειριστή. Αποζημίωση αξιώνει ο απερχόμενος διαχειριστής εάν έχει υπογράψει κάποιο συμβόλαιο και η εταιρία αθετήσει τις υποχρεώσεις της σε βάρος του διαχειριστή. Για παράδειγμα εάν ο διαχειριστής έχει υπογράψει με την εταιρία συμβόλαιο το οποίο αναφέρει πως θα πρέπει να ασκεί την διαχείριση για δύο έτη με ετήσιες απολαβές 50.000 € και η Γ.Σ. ανακαλέσει με απόφασή της τον διαχειριστή στον ενάμιση χρόνο χωρίς την ύπαρξη σπουδαίου λόγου, τότε ο διαχειριστής μπορεί να κινηθεί εναντίον της

εταιρίας και να αξιώσει αποζημίωση. Τέλος σε όλες αυτές τις μεταβολές στην διαχείριση θα πρέπει να τηρούνται οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8.

3.4.6 Απαγόρευση Ανταγωνισμού

Ο διαχειριστής σε μία Ε.Π.Ε. είτε είναι εταίρος είτε όχι κατέχει μια πολύ σημαντική θέση η οποία του παρέχει πολύ καλή πληροφόρηση για την εταιρία. Θέλοντας και μη ο διαχειριστής γνωρίζει όλες τις λεπτομέρειες σχετικά με την δομή, την οργάνωση, την λειτουργία και γενικά του κυκλώματος της επιχείρησης. Η θέση του είναι πολύ λεπτή και ο νομοθέτης θέλοντας να προφυλάξει την εταιρία από τυχόν αδυναμίες του διαχειριστή να διατηρήσει την απαιτούμενη συμπεριφορά και μυστικότητα απαγορεύει ορισμένες ενέργειες στον διαχειριστή. Έτσι σύμφωνα με το άρθρο 20 του νόμου Περί Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης ο διαχειριστής της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να είναι εταίρος σε ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία και δεν δικαιούται να ενεργεί για λογαριασμό τρίτου που έχει αντικείμενο εργασιών ίδιο με της εταιρίας που διαχειρίζεται.

Όπως γίνεται σαφές υπάρχει μια πρόβλεψη του νόμου έτσι ώστε να προφυλάσσεται η εταιρία από τους διαχειριστές εκείνους οι οποίοι γνωρίζοντας την εταιρία εκ των έσω να δρουν ανταγωνιστικά προς αυτή. Όμως προκύπτουν πολλά προβλήματα στην ερμηνεία του νόμου. Για παράδειγμα αναφέρει πως ο διαχειριστής δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα ομόρρυθμος εταίρος σε εταιρία που έχει το ίδιο αντικείμενο εργασιών. Όμως ποιο είναι το πραγματικό αντικείμενο εργασιών μιας εταιρίας; Γιατί μπορεί στο καταστατικό να αναφέρονται πολλές δραστηριότητες ενώ στην πραγματικότητα να ασκούνται λιγότερες ή μια από αυτές. Είναι λοιπόν ο διαχειριστής υποχρεωμένος να μην εμπλακεί σε εταιρίες οι οποίες ασκούν το ίδιο αντικείμενο με αυτά του καταστατικού ή του πραγματικού; Πέραν όμως αυτού, ανταγωνισμό προς την εταιρία αποτελεί και η μη ίση μεταχείριση των δανειστών της εταιρίας ή ακόμα και την ανάθεση κάποιου έργου σε εταιρία η οποία ανήκει σε ανταγωνίστρια εταιρία. Για παράδειγμα μια Ε.Π.Ε. θέλησε να κάνει μια έρευνα, για την ανταπόκριση που θα έχουν τα νέα της προϊόντα στο καταναλωτικό κοινό με ανάθεση του έργου σε μια εταιρία marketing. Όμως ο διαχειριστής εν γνώσει του αναθέτει το έργο σε μια εταιρία η οποία είναι θυγατρική της κύριας ανταγωνίστριας της Ε.Π.Ε.. Εδώ είναι εμφανές πως μπορεί ο διαχειριστής να μην έχει καμιά σχέση με την εταιρία, στην πραγματικότητα όμως ζημιώνει την εταιρία του αφού τώρα οι ανταγωνιστές της γνωρίζουν τα νέα προϊόντα. Η απαγόρευση αυτή ως στόχο έχει την αποτροπή του διαχειριστή από την κακόβουλη συμπεριφορά που σαν αποτέλεσμα έχει να ζημιωθεί η εταιρία.

Αν τώρα ανακαλυφθεί μια τέτοια ανταγωνιστική συμπεριφορά η εταιρία μπορεί να ζητήσει αποζημίωση (§3 του άρθρου 20 του νόμου 3190/1955.) από τον διαχειριστή η οποία υπολογίζεται ως διαφυγόν κέρδος. Τέλος εάν περάσουν 5 χρόνια από την τέλεση του αδικήματος οι πράξεις παραγράφονται (§Παρ. 4 του άρθρου 20 του νόμου 3190/1955.).

3.5 Ετήσιες οικονομικές και διαχειριστικές καταστάσεις

Στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ανήκουν οι λογαριασμοί, τα αποτελέσματα και οι εκθέσεις οι οποίες συντάσσονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης με ευθύνη των διαχειριστών. Οι καταστάσεις αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι οικονομικές καταστάσεις ενώ στην δεύτερη οι διαχειριστικές εκθέσεις. Η κατάρτιση των καταστάσεων αυτών ορίζεται από τον ν 3190/1955, από τον νόμο 2190/1920, από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και από τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Από αυτές τις καταστάσεις σε διατυπώσεις δημοσιότητας υποβάλλονται μόνο ο Ισολογισμός, τα Αποτελέσματα Χρήσης, ο Πίνακας Διαθέσεως Αποτελεσμάτων, το Προσάρτημα, οι διαχειριστικές εκθέσεις και οι εκθέσεις των ελεγκτών ενώ στις διατυπώσεις αυτές δεν υποβάλλονται η κατάσταση λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης και οι εκθέσεις ελεγκτών και διαχειριστών όταν αυτές δεν καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου (Ο έλεγχος από ορκωτούς ελεγκτές δεν πραγματοποιούνται όταν η εταιρία δεν υπερβαίνει τα δύο από τα κριτήρια της παραγράφου 6 του άρθρου 42α του Κ.Ν 2190/1920.).

3.5.1 Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Η Ε.Π.Ε. όντας από τον νόμο υποχρεωμένη να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας, στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης πρέπει να συντάσσει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Οι καταστάσεις αυτές αποτελούνται από την Απογραφή και τους ετήσιους λογαριασμούς οι οποίοι είναι ο Ισολογισμός, τα Αποτελέσματα Χρήσης, η κατάσταση λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης, ο Πίνακας Διαθέσεως αποτελεσμάτων και το Προσάρτημα (Άρθρο 31 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3190/1955 (Άρθρο 22.) και του Κ.Β.Σ (Τροποποιημένο άρθρο 27 & 28.) η εταιρία διενεργεί φυσική απογραφή. Οι διαχειριστές της Ε.Π.Ε. υποχρεούνται να συντάσσουν απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Κατά την απογραφή πρέπει να αναγνωρίζονται, να καταμετρούνται, να αποτιμούνται και να καταγράφονται όλα τα αποθέματα κατ' είδος, ποιότητα και ποσότητα και να γίνεται η κατάταξη αυτών σε κατηγορίες που αντιστοιχούν στους επιμέρους λογαριασμούς των αποθεμάτων. Είδη που βρίσκονται σε τρίτους για πώληση, για ενέχυρο ή για άλλους λόγους, καταχωρούνται ιδιαίτερα στην απογραφή. Η απογραφή γίνεται με ευθύνη των διαχειριστών και η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, σύμφωνα με τις επιταγές των διατάξεων του Κ.Β.Σ. και του νόμου 2190/1920. Τα αποτελέσματα της απογραφής, θα πρέπει να συμφωνούν με τα υπόλοιπα των λογαριασμών των βιβλίων που τηρούνται από την εταιρία, κατά τη διάρκεια της χρήσης. Όμως επειδή συχνά κατά την διάρκεια ενημέρωσης των βιβλίων γίνονται λάθη και παραλείψεις η απογραφή λειτουργεί και ως επαλήθευση των εγγραφών στα βιβλία. Με την καταγραφή της απογραφής σε ειδικό βιβλίο απογραφών το οποίο τηρείται από την εταιρία

και είναι θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ολοκληρώνεται το πρώτο στάδιο κλεισίματος της διαχειριστικής χρήσης.

Έπειτα με τα στοιχεία της απογραφής και τις κατάλληλες διορθωτικές εγγραφές στην περίπτωση που παρατηρηθήκαν αποκλίσεις με τα υπόλοιπα των βιβλίων συντάσσεται ο Ισολογισμός. Ο Ισολογισμός απεικονίζει, βάσει δεδομένου συστήματος κανόνων, την συνολική οικονομική κατάσταση της εταιρίας σε μία και μόνη δεδομένη χρονική στιγμή και συγκεκριμένα στο τέλος της χρήσεως. Ο Ισολογισμός αποτελεί μία φωτογραφία της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή της σύνταξης του. Η απεικόνιση των οικονομικών στοιχείων και δεδομένων στον ισολογισμό γίνεται κατά γενικές κατηγορίες και συγκεντρωτικά. Τα στοιχεία του ισολογισμού χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, στο ενεργητικό και στο παθητικό. Στο ενεργητικό ανήκουν όλα εκείνα τα στοιχεία που αποτελούν την περιουσία και τις απαιτήσεις της εταιρίας ενώ στο παθητικό αποτυπώνονται οι υποχρεώσεις της. Στο ενεργητικό ανήκουν οι ομάδες α) οφειλόμενο κεφάλαιο, β) έξοδα εγκατάστασης, γ) πάγιο ενεργητικό, δ) κυκλοφορούν ενεργητικό, ε) μεταβατικοί λογ/σμοί ενεργητικού και στ) λογ/σμοί τάξης χρεωστικοί, ενώ στο παθητικό ανήκουν οι ομάδες α) ίδια κεφάλαια, β) προβλέψεις για κινδύνους έξοδα, γ) υποχρεώσεις, δ) μεταβατικοί λογ/σμοί παθητικού και ε) λογ/σμοί τάξης παθητικοί. Η κάθε εταιρία ανάλογα με το αντικείμενο αλλά και το εύρος των εργασιών της μπορεί να χρησιμοποιεί όλους ή μερικούς από τους παραπάνω λογαριασμούς, όμως σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αποκρύπτει τα στοιχεία της. Σκοπός του ισολογισμού είναι να δώσει πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση της κυρίως σε κάθε συναλλασσόμενο με την εταιρία και λιγότερο στους εταίρους της Ε.Π.Ε. , οι οποίοι ούτως ή άλλως έχουν άμεση πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία της εταιρίας.

Ο λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσης αποτελείται από τα οργανικά και ανόργανα έσοδα και έξοδα της εταιρίας . Στα Αποτελέσματα Χρήσης εμφανίζονται τα έσοδα της ομάδας 7 του Ε.Γ.Λ.Σ. και τα έξοδα της ομάδας 6 Η αφαίρεση των εξόδων από τα έσοδα μας δίνει το καθαρό αποτέλεσμα (κέρδη ή ζημίες) της εταιρίας. Στην κατάσταση του λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης απεικονίζονται οι λογαριασμοί της ομάδας 8 του Ε.Γ.Λ.Σ και προσδιορίζουν τα αποτελέσματα της εκμετάλλευσης, δηλαδή τα μικτά και καθαρά κέρδη ή ζημίες από τα οργανικά και έκτακτα έσοδα και έξοδα. Στον πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων απεικονίζεται η διάθεση των κερδών. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του νόμου 3190/1955 η ΕΠΕ θα πρέπει πριν την διανομή των κερδών, να παρακρατείται το 1/20 των κερδών για το σχηματισμό αποθεματικού. Αυτή η υποχρέωση παύει να ισχύει όταν το αποθεματικό φτάσει στο 1/3 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Έτσι στον πίνακα αυτό αναφέρεται πως μοιράζονται τα καθαρά κέρδη. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα κέρδη διατίθεται στο σχηματισμό αποθεματικού, στην καταβολή μερισμάτων και στην καταβολή αμοιβών των διοικητικών υπαλλήλων.

Τέλος στο προσάρτημα αναφέρονται όλες εκείνες οι πληροφορίες και οι

διευκρινήσεις που θα κάνουν ευκολότερη την κατανόηση των οικονομικών μεγεθών που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σε γενικές γραμμές στο προσάρτημα θα πρέπει να αναφέρονται ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων και η ονομαστική τους αξία, αν έγινε αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, τα επενδυτικά σχέδια της εταιρίας, το ύψος και την μορφή των δανείων, το ύψος των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και γενικά οτιδήποτε μπορεί να πληροφορήσει καλύτερα τον ενδιαφερόμενο για την οικονομική κατάσταση της εταιρίας και αναγράφονται σύμφωνα με τις επιταγές των παραγράφων του άρθρου 42 και 43 του κ.ν 2190/1920.

3.5.1.1 Κατάρτιση Οικονομικών Καταστάσεων

Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του διαχειριστή. Αυτό σημαίνει πως είναι υπεύθυνος ώστε να καταρτιστούν όχι ότι πρέπει να είναι αυτός που θα τα καταγράψει. Συνήθως αυτό γίνεται από το λογιστήριο της εταιρίας ή από κάποιον εξωτερικό λογιστή όταν η εταιρία δεν τηρεί αυτόνομο λογιστήριο. Στην περίπτωση που ο διαχειριστής είναι και λογιστής τότε όλη την ευθύνη την φέρει αυτός.

Οι οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται σε μία διαχειριστική χρήση της οποίας τα οικονομικά δεδομένα παρουσιάζουν και αναλύουν. Η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων γίνεται μια φορά κάθε έτος, εντός 2 μηνών από το τέλος της διαχειριστικής χρήσης για να μπορούν οι εκλεκτές να επαληθεύσουν την συνέπεια τους, τουλάχιστον 30 μέρες πριν από την Γ.Σ. των εταίρων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 22 του νόμου 3190/1955(Η παράγραφος αυτή παραπέμπει στην παράγραφο 3γ του άρθρου 43α του κ.ν 2190/1920.). Στην περίπτωση που δεν απαιτείται έλεγχος από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές τότε η σύνταξη μπορεί να παραταθεί για 8 μέρες ακόμα. Έλεγχος δεν απαιτείται όταν η εταιρία δεν ξεπερνά τα δύο από τα τρία κριτήρια της παραγράφου 6 του άρθρου 42α του νόμου 2190/1920 (Σύνολο ενεργητικού 2.500.000 € Καθαρός Κύκλος Εργασιών 5.000.000 € και μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης , 50 άτομα.) για δύο συνεχόμενα έτη.

Ο ισολογισμός και οι άλλες καταστάσεις θα πρέπει να καταρτίζονται σύμφωνα με τα υποδείγματα του άρθρου 42γ του κ.ν. 2190/1920. Όσον αφορά την διαχειριστική χρήση, σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη του έτους, δηλαδή των 12 μηνών. Συνήθως αυτό συμβαίνει κατά την έναρξη ή διακοπή των εργασιών της εταιρίας. Επίσης η διαχειριστική χρήση μπορεί να λήγει είτε στις 31/12 είτε στις 30/6 κάθε έτους κατ' επιλογή της εταιρίας. Επίσης κάθε εταιρία και μετά από απόφαση της Γ.Σ. μπορεί να μεταβάλλει την ημερομηνία τέλους της διαχειριστικής χρήσης με μια δήλωση στη αρμόδια ΔΟΥ και επιβάλλεται να διατηρήσει για τουλάχιστον 5 έτη. Τέλος οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να φέρουν την υπογραφή του διαχειριστή, του Γενικού Διευθυντή και του υπεύθυνου του λογιστηρίου της εταιρίας.

Σε περιπτώσεις δε που δεν καταρτιστούν οικονομικές καταστάσεις ο διαχειριστής φέρει ποινικές ευθύνες και η εταιρία μπορεί να κινηθεί νομικά εναντίον του ασκώντας του αγωγή για αμέλεια των διαχειριστικών καθηκόντων του. Σε περίπτωση που καταρτιστούν οικονομικές καταστάσεις, αλλά δεν είναι συνεπείς και αληθείς ως προς τα οικονομικά στοιχεία και την παρουσίαση τους σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο και έχουν εγκριθεί από την Γ.Σ., τότε με απόφαση του Πρόεδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας η απόφαση της Γ.Σ. κηρύσσεται άκυρη και δίνει εντολή να ανασυνταχθούν οι οικονομικές καταστάσεις.

3.5.1.2 Έλεγχος και έγκριση οικονομικών καταστάσεων

Αφού καταρτιστούν οι οικονομικές καταστάσεις και υπογραφούν από τον διαχειριστή τον γενικό διευθυντή και τον λογιστή, θα πρέπει να ελεγχτούν και από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές αν υπερβαίνουν τα δύο από τα τρία κριτήρια που έχουν αναφερθεί παραπάνω, εκτός και αν το καταστατικό ορίζει ότι οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει υποχρεωτικά να ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές . Οι ορκωτοί ελεγκτές διορίζονται με απόφαση της Γ.Σ. και επιλέγονται από τον πίνακα που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 13 του π.δ. 226/1992. Οι αμοιβές των ελεγκτών ορίζονται από το Σ.Ο.Ε.Λ. για την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού. Οι Αμοιβές Ελεγκτών των Α.Ε. είναι διαμορφωμένες ως εξής:

- Ποσοστό 0,40% επί του κύκλου εργασιών και μέχρι του ποσού των 586.940 ευρώ,
- Ποσοστό 0,30% επί του κύκλου εργασιών για το ποσό από 586.941 ευρώ μέχρι 880.410 ευρώ,
- Ποσοστό 0,25% επί του κύκλου εργασιών για το ποσό από 880.411 ευρώ μέχρι 1.760.821 ευρώ,
- Ποσοστό 0,20% επί του κύκλου εργασιών για το ποσό πέραν των 1.760.822 ευρώ.

Η αμοιβή για το καθένα από τους ελεγκτές δεν μπορεί να είναι κατώτερη του ποσού των 147 ευρώ. Η υπέρ του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος παρακράτηση επί της αμοιβής των ελεγκτών καθορίζεται σε ποσοστό 10%. Οι εταιρίες υποχρεούνται να παρακρατήσουν και να αποδώσουν στο Ο.Ε.Ε. το οριζόμενο ποσοστό παρακράτησης επί της αμοιβής των ελεγκτών. Η απόδοση στο Ο.Ε.Ε. γίνεται από την κατάθεση από τις εταιρίες του ποσοστού παρακράτησης σε ειδικό λογαριασμό παρακρατήσεων του Ο.Ε.Ε., στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και συγκεκριμένα στο λογαριασμό 546183-94. Στο καταθετήριο θα πρέπει να μνημονεύεται, εκτός του ποσού, η επωνυμία της υπόχρεου εταιρίας και τα ονοματεπώνυμα των ελεγκτών. Η απόδοση του γίνεται μέχρι το τέλος του επόμενου από την παρακράτηση μηνός.

Οι ορκωτοί ελεγκτές οφείλουν κατά την διάρκεια της χρήσεως να παρακολουθεί τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας. Η

εταιρία είναι υποχρεωμένη να διευκολύνει τον ελεγκτή στο έργο του παρέχοντας του πρόσβαση σε όλα τα βιβλία και στοιχεία της εταιρίας. Μετά την κατάρτιση των καταστάσεων ο ελεγκτής πρέπει να τις ελέγξει και να εκθέσει το πόρισμά του στην Γ.Σ. των εταίρων στην οποία οφείλει να είναι παρών για να παράσχει κάθε πληροφορία που θα του ζητηθεί σχετικά με τον έλεγχο που διενήργησε. Επίσης ο ελεγκτής ευθύνεται αστικά και ποινικά για τυχόν παραποιήσεις και λάθη που δεν βρέθηκαν στον έλεγχο σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 36 του κ.ν 2190/1920 και του άρθρου 19 του προεδρικού διατάγματος 226/1992. Μετά την διενέργεια του ελέγχου και την δημοσίευση των καταστάσεων θα πρέπει να εγκριθούν από την Γ.Σ..

Η απόφαση της έγκρισης ή απόρριψης των οικονομικών καταστάσεων μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση και ο εταίρος που θα την αμφισβητήσει θα πρέπει να κάνει αίτηση στο Πρωτοδικείο και να φέρει στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν την αληθότητα των στοιχείων του. Η απόφαση από κει και πέρα είναι του Προέδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου και είναι τελεσίδικη.

3.5.1.3 Δημοσιότητα οικονομικών καταστάσεων

Η Ε.Π.Ε. είναι υποχρεωμένη να δημοσιεύει κάποιες οικονομικές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου 3190/1955. Οι καταστάσεις που δημοσιεύονται είναι: ο Ισολογισμός, τα «Αποτελέσματα Χρήσεως», το προσάρτημα, η έκθεση διαχειρίσεως, και η έκθεση ελέγχου η οποία συντάσσεται όταν υπάρχει κατά το νόμο υποχρέωση διενέργειας τακτικού ελέγχου. Με τον όρο δημοσίευση εννοείται η καταχώρηση στα Μητρώα του Πρωτοδικείου, στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. (Φ.Ε.Κ.) και στον πολιτικό και οικονομικό τύπο. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί πως δεν δημοσιεύονται όλες οι καταστάσεις στον τύπο. Όλες οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται στο Πρωτοδικείο και Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. ολόκληρες ενώ στον τύπο δημοσιεύονται ο ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσεως, ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και η έκθεση ελέγχου. Όταν όμως δεν πληρούν τα δύο από τα κριτήρια θα πρέπει να δημοσιεύεται συνοπτικός και όχι αναλυτικός ισολογισμός. Με τον όρο συνοπτικός ισολογισμός νοείται η απεικόνιση μόνο του ισολογισμού του διαχειριστικού έτους που έληξε και όχι του προηγούμενου.

Η δημοσίευση γίνεται με ευθύνη των διαχειριστών και έξοδα της εταιρίας 20 ημέρες πριν από την σύγκληση της τακτικής Γ.Σ. των εταίρων. Η δημοσίευση στον τύπο γίνεται στις εξής εφημερίδες:

- α) Στο Τεύχος Ανωλύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος Κυβερνήσεως (Σύμφωνα και με την παρ. 2 του άρθρου 8.).
- β) Σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα, η οποία εκδίδεται στην περιοχή Αθηνών και η οποία κατά την κρίση των διαχειριστών της εταιρίας έχει ευρύτατη κυκλοφορία σε όλη τη χώρα. (Σύμφωνα με το άρθρ. 3 τού Ν.Δ. 3757/1957, ως ημερήσιες εφημερίδες Αθηνών που κυκλοφορούν

ευρέως σε όλη τη χώρα θεωρούνται οι εκδιδόμενες στην Αθήνα καθημερινά και ανελλιπώς επί ένα τουλάχιστον έτος και έχουν ημερήσια κυκλοφορία 5.000 φύλλα.)

γ) Σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα από εκείνες που:

i) εκδίδονται ανελλιπώς. Κάθε μέρα τουλάχιστον επί τρία έτη και

ii) έχουν κυκλοφορία τουλάχιστον 5.000 φύλλων τη μέρα (Η ιδιότητα της εφημερίδας ως οικονομολογικής και η συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων επιβεβαιώνεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, που εκδίδεται στην αρχή κάθε έτους έπειτα από έγγραφη βεβαίωση του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβερνήσεως.).

δ) Σε μία ημερήσια ή ελλείπει της σε εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη εφημερίδα από εκείνες που εκδίδονται στην περιοχή της έδρας της, αν η εταιρία δεν εδρεύει στην περιοχή του Δήμου Αθηναίων. Άρα οι εκτός Δήμου Αθηναίων επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αυξημένη δαπάνη έναντι των υπολοίπων.

ε) Σε μια εφημερίδα στην οποία έχουν τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις τους ή ανέπτυξαν κατά κύριο λόγο τις δραστηριότητές των, εφόσον φυσικά ο συγκεκριμένος τόπος διαφέρει από την έδρα τους.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η δημοσίευση ακόμη και συνοπτικών ισολογισμών στον τύπο αποτελεί υπολογίσιμη μη παραγωγική δαπάνη για τις Ε.Π.Ε.. Δεν εξυπηρετεί καμία απολύτως πραγματική ανάγκη, αλλά απλώς διασφαλίζει ικανό εισόδημα για τον τύπο και το Δημόσιο. Τέλος η μη τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται από το νόμο, γεννά ακυρότητα της αποφάσεως εγκρίσεως του ισολογισμού, είτε προταθεί κατ' ένσταση από εταίρο είτε όχι. Οι σχετικές διατάξεις πρέπει να θεωρηθούν ως δημοσίας τάξεως και επομένως κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον μπορεί να τις επικαλεσθεί.

3.5.2 Έκθεση διαχειρίσεως

Η έκθεση διαχειρίσεως συντάσσεται από τους διαχειριστές με το τέλος της διαχειριστικής περιόδου. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται όλα τα σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν στην εταιρία, την πορεία που ακολούθησε το προηγούμενο έτος, τους στόχους που πέτυχε αλλά και αυτούς που δεν πέτυχε. Τους λόγους για τους οποίους δεν στάθηκε αυτό δυνατόν. Τα μελλοντικά σχέδια και στόχους της εταιρίας, τις προβλέψεις για το μέλλον και γενικά ένα σχέδιο δράσης για το βραχυχρόνιο αλλά και μακροχρόνιο μέλλον της εταιρίας. Στην έκθεση αυτή αναφέρεται επίσης και η οικονομική θέση της εταιρίας με την χρησιμοποίηση αριθμοδεικτών, στατιστικών στοιχείων, οικονομικών μοντέλων κ.α. καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία έχει στην κατοχή της, όπως συνάλλαγμα, αξιόγραφα, μετρητά, ακίνητα κ.α.

Η έκθεση διαχειρίσεως υποβάλλεται στην Γ.Σ. κατά την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας. Στην περίπτωση που Ε.Π.Ε. υπόκειται σε έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές η έκθεση αυτή πρέπει να συνταχτεί και να αποδοθεί σε αυτούς 30 μέρες πριν την Γ.Σ.. Εάν δεν συνταχτεί η έκθεση αυτή

τότε οι διαχειριστές φέρουν αστική και όχι ποινική ευθύνη και η εταιρία μπορεί να ασκήσει εναντίον τους αγωγή αποζημίωσης για αμέλεια τέλεσης των καθηκόντων τους. Η σύνταξη της έκθεσης διαχειρίσεως αποσκοπεί στην προστασία του νομικού προσώπου της εταιρίας και των εταίρων, αλλά και των δανειστών της, του προσωπικού της και κάθε άλλου συναλλασσόμενου μ' αυτή και μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις ολοκληρώνει την εικόνα της κατάστασης της εταιρίας. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του νόμου 3190/1955 μαζί με τις άλλες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

3.5.3 Προσάρτημα Οικονομικών Καταστάσεων

Στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται όλες εκείνες οι διευκρινίσεις που θα επιτρέψουν στον αναγνώστη των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσει τι κρύβεται πίσω από τα νούμερα των καταστάσεων. Έτσι στο προσάρτημα θα πρέπει να αναφέρεται κάθε παρέκκλιση που έγινε στις διατάξεις των άρθρων 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43 και 43α, ώστε να αποδοθεί και παρουσιαστεί η πραγματική εικόνα της περιουσιακής διαρθρώσεως, της χρηματοοικονομικής θέσεως και των αποτελεσμάτων χρήσεως της εταιρίας. Η παρέκκλιση πρέπει να αιτιολογείται στο προσάρτημα, στο οποίο πρέπει να αναφέρονται επίσης και οι επιδράσεις της παρεκκλίσεως πάνω στην περιουσιακή διάρθρωση, τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα της εταιρίας (Άρθρο 42α § 3 του κ.ν. 2190/1920). Κάθε παρέκκλιση στη δομή του ισολογισμού και του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσεως» και στη μορφή εμφανίσεως των οικονομικών καταστάσεων που καθιερώνονται από το νόμο. Παρέκκλιση επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και πρέπει να αιτιολογείται επαρκώς στο προσάρτημα (Άρθρο 42β § 1 του κ.ν. 2190/1920.). Όταν ένα στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού σχετίζεται με περισσότερους από έναν υποχρεωτικούς λογαριασμούς, το στοιχείο αυτό καταχωρείται στο λογαριασμό στον οποίο προσιδιάζει περισσότερο, αλλά η σχέση του με τους άλλους λογαριασμούς αναφέρεται στο προσάρτημα, εφόσον αυτό χρειάζεται για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων (Άρθρο 42β § 2 περ. γ' του κ.ν. 2190/1920.). Κάθε προσαρμογή που έγινε στη δομή και στους τίτλους των λογαριασμών, που έχουν αραβική αρίθμηση στα υποδείγματα Ισολογισμού και λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσεως» του Ε.Γ.Λ.Σ. λόγω της ειδικής φύσεως της επιχειρήσεως, ώστε οι χρησιμοποιούμενοι τίτλοι λογαριασμών να υποδηλώνουν με σαφήνεια τα απεικονιζόμενα στοιχεία (Άρθρο 42β § 3 του κ.ν. 2190/1920.). Κάθε αναμόρφωση που έγινε στα ποσά της προηγούμενης χρήσεως των λογαριασμών του ισολογισμού και του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσεως» αλλά, νομίζουμε, και του πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων, ώστε τα ποσά να γίνουν ομοειδή και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της κλειόμενης χρήσεως (Άρθρο 42β § 5 του κ.ν. 2190/1920.), καθώς και τις σχέσεις κονδυλίων ενεργητικού και παθητικού του ισολογισμού (Ε.Γ.Λ.Σ. § 4.5.501 περ. 30).

Τέλος αναφέρονται εντελώς περιληπτικά τα στοιχεία που θα πρέπει να αναφέρονται στο προσάρτημα και αυτά είναι πληροφορίες σχετικές με καταβολές στα όργανα διοικήσεως, πληροφορίες σχετικές με τα αποθέματα, πληροφορίες σχετικές με τα έξοδα εγκαταστάσεως, πληροφορίες σχετικές με την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων, πληροφορίες σχετικές με τις εγγυήσεις και τις εμπράγματα ασφάλειες, πληροφορίες σχετικές με τις συμμετοχές, πληροφορίες σχετικές με τις υποχρεώσεις και τις προβλέψεις, πληροφορίες σχετικές με το μετοχικό κεφάλαιο και τέλος πληροφορίες σχετικές με το πάγιο ενεργητικό.

3.5.4 Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις με Βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Με την υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς από την Ελλάδα το 2002 και πρώτη εφαρμογή τους το 2005, η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων άλλαξε ριζικά για τις εταιρίες. Οι εταιρίες που είναι υποχρεωμένες σήμερα να καταρτίζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. είναι οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Οι υπόλοιπες εταιρίες, κυρίως Α.Ε. και Ε.Π.Ε. μπορούν προαιρετικά να το κάνουν δηλώνοντας το στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..

Σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. οι εταιρίες είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης ορισμένες οικονομικές καταστάσεις. Οι καταστάσεις αυτές είναι η Κατάσταση Οικονομικής Θέσης (Ισολογισμός), η Κατάσταση Συνολικών Εσόδων (Συνένωση Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Κατάστασης Αναγνωρισμένων Εσόδων Εξόδων), την Κατάσταση Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών και τις Επεξηγηματικές Σημειώσεις (Προσάρτημα). Σύμφωνα με το άρθρο 13 του νόμου 3229/2004 οι εταιρίες που συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. θα πρέπει υποχρεωτικά να ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και να υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του νόμου 3190/1955. Η υιοθέτηση των Δ.Π.Χ.Α. έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο υπολογισμού και απεικόνισης των λογαριασμών στις οικονομικές καταστάσεις αλλά αυτό το θέμα είναι πέραν των ορίων της παρούσης εργασίας. Όμως θα πρέπει να σημειωθεί πως παρόλο που να έχει αλλάξει ο τρόπος που παρουσιάζονται οι οικονομικές καταστάσεις, οι φορολογικές υποχρεώσεις και η κατάρτιση των φορολογικών δηλώσεων παραμένουν αμετάβλητα. Αυτό σημαίνει πως η εταιρία πρέπει να τηρεί ταυτόχρονα δύο κατηγορίες βιβλίων, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. και σύμφωνα με τις ισχύουσες αρχές και τους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας (§ 6 & 7 του άρθρου 7 του Κ.Β.Σ. όπως αυτές προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 14 του νόμου 3299/2004 και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 12 του νόμου 3301/2004.). Όποιας λοιπόν εταιρία τηρεί τα βιβλία της με βάση τα Δ.Π.Χ.Α. θα πρέπει:

α) Να συντάσσει Πίνακα Συμφωνίας Λογιστικής – Φορολογικής Βάσης

(Π.Σ.Λ.Φ.Β.). Ο πίνακας αυτός καταχωρείται στο βιβλίο απογραφών και καταχωρούνται σε αυτόν, εξωλογιστικά σε χωριστές στήλες, μόνο για κάθε πρωτοβάθμιο διαφοροποιημένο λογαριασμό σε χρέωση ή πίστωση τα δεδομένα του φορολογικού μητρώου παγίων και του πίνακα φορολογικών αποτελεσμάτων χρήσης :

i) η αξία όπως προκύπτει από τα τηρούμενα βιβλία (Λογιστική βάση).
ii) η αξία όπως προσδιορίζεται με βάση τους κανόνες της φορολογικής νομοθεσίας (Φορολογική βάση) και iii) η διαφορά μεταξύ Λογιστικής και Φορολογικής βάσης.

β) Να τηρεί ιδιαίτερο Φορολογικό Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων, το οποίο μπορεί να είναι ενσωματωμένο στο κύριο Μητρώο Πάγιων Περιουσιακών Στοιχείων της εταιρίας, και χρησιμοποιείται ως βάση για τον προσδιορισμό της διαφοράς μεταξύ Λογιστικής και Φορολογικής βάσης στην περίπτωση που υπάρχει διαφορά στην αποτίμηση των πάγιων στοιχείων είτε λόγω της διαφοροποίησης της προ των αποσβέσεων αξίας τους, είτε λόγω της διαφοροποίησης των συσσωρευμένων αποσβέσεων. Το βιβλίο αυτό είναι αθεώρητο και συντάσσεται μέχρι το κλείσιμο του ισολογισμού και

γ) Να συντάσσει πίνακες, Φορολογικών Αποτελεσμάτων Χρήσης, Σχηματισμού Φορολογικών Αποθεματικών και Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα –Φορολογικών Αποθεματικών, τα δεδομένα των οποίων προκύπτουν από λογαριασμούς που τηρούνται με την διπλογραφική μέθοδο. Η ενημέρωση μπορεί να γίνεται είτε παράλληλα με την ενημέρωση των βιβλίων που τηρούνται με βάση τα Δ.Π.Χ.Α. είτε στο τέλος κάθε χρήσης σύμφωνα με τα δεδομένα των οριστικών ισοζυγίων.

3.6 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις των Εταίρων

Ο νόμος περί Ε.Π.Ε. στις διατάξεις των άρθρων 27-37 αναφέρεται στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα των εταίρων που απορρέουν από την κατοχή των εταιρικών μεριδίων. Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στις σχέσεις που διέπουν την εταιρία με τους εταίρους αλλά και των εταίρων μεταξύ τους. Τα εταιρικά μερίδια που κατέχουν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα σε μια Ε.Π.Ε. είναι εκείνα που προσδιορίζουν την δύναμη τους στην λήψη μιας απόφασης, χωρίς αυτό να σημαίνει όποιος κατέχει τα περισσότερα έχει και τον απόλυτο έλεγχο της εταιρίας αφού ο νομοθέτης προασπίζει τόσο τα δικαιώματα της μειοψηφίας όσο και το ατομικό δικαίωμα κάθε εταίρου να προσφύγει στο Μονομελές Πρωτοδικείο.

Η κατοχή των εταιρικών μεριδίων δίνει στους εταίρους το δικαίωμα να συμμετέχουν στην λήψη μιας απόφασης, στην διανομή των κερδών, στη διοίκηση της εταιρίας αλλά και στην εκποίηση της εταιρικής περιουσίας κατά το στάδιο της εκκαθάρισης. Όμως πέραν των δικαιωμάτων η κατοχή των εταιρικών μεριδίων επιβάλλει και κάποιες υποχρεώσεις. Οι υποχρεώσεις είναι η ενεργός συμμετοχή στα δρώμενα της εταιρίας, η παράσταση στις Γ.Σ. και η τήρηση των αποφάσεων που ελήφθησαν νόμιμα ακόμα και στην περίπτωση που δεν βρίσκουν σύμφωνο τον εταίρο, η καταβολή των εισφορών τόσο κατά το

ιδρυτικό στάδιο όσο και κατά την απόφαση μεταγενέστερης εισφοράς που ορίζεται από το καταστατικό ή επιβάλλεται μετά από απόφαση της Γ.Σ., της παρακολούθησης των εταιρικών υποθέσεων και γενικά μια σειρά από υποχρεώσεις οι οποίες είναι αναγκαστικού δικαίου από τις διατάξεις του νόμου 3190/1955 ή του καταστατικού. όσον αφορά τα εταιρικά μερίδια γίνεται μια αναφορά στον τρόπο απόκτησης τους, στον τρόπο κατοχής τους αλλά και στον τρόπο μεταβίβασης τους. Στην συνέχεια θα αναλυθούν διεξοδικά οι διατάξεις που αφορούντα εταιρικά μερίδια και τους εταίρους.

3.6.1 Εταιρικό μερίδιο και εταιρική μερίδα

Ο όρος «εταιρικό μερίδιο» έχει διπλή έννοια: παριστάνει τμήμα του εταιρικού κεφαλαίου και ταυτόχρονα υποδηλώνει την εταιρική ιδιότητα του εταίρου από την οποία προκύπτουν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του απέναντι στην εταιρία (Σκαλίδη Λ. Δίκαιο εμπορικών εταιριών σελ.330). Το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα τμήματα. Τα τμήματα αυτά καλούνται εταιρικά μερίδια. Το εταιρικό μερίδιο αποτελεί ελάχιστο ποσό κεφαλαίου που πρέπει υποχρεωτικά να καταβάλει ο εταίρος, προκειμένου να συμμετάσχει στην εταιρία (Γεωργακόπουλος Λ. Εγχειρίδιο εμπορικού δικαίου,1987, σελ.162). Η ελάχιστη αξία τους ορίζεται στα 30 €ενώ η μέγιστη δεν έχει όριο αρκεί να είναι ακέραιο πολλαπλάσιο των 30 € Για παράδειγμα μπορεί να είναι 60, 1200, 30000 €αλλά δεν μπορεί να είναι 35, 1201, 30101 € Στην περίπτωση που η εισφορά του εταίρου είναι σε είδος και η αποτίμηση του δεν είναι πολλαπλάσιο του ελάχιστου ποσού εταιρικού μεριδίου, ο εταίρος θα πρέπει να συμπληρώσει το ποσό με μετρητά. Ο αριθμός των εταιρικών και η ονομαστική αξία του καθενός πρέπει να αναγράφονται στο καταστατικό.

Το εταιρικό μερίδιο διέπεται από ορισμένες αρχές, α) η αρχή της ισότητας, β) η αρχή του αδιαίρετου, γ) η αρχή της δυνατότητας αποκλεισμού ή περιορισμού της μεταβίβασης του εταιρικού μεριδίου, δ) η αρχή της δυνατότητας επιβολής πρόσθετων υποχρεώσεων. Εκτός όμως από το κοινό εταιρικό μερίδιο μπορεί να υπάρχουν και άλλα δύο είδη μεριδίων, τα προνομιούχα εταιρικά μερίδια και τα μερίδια επικαρπίας. Για τα προνομιούχα εταιρικά μερίδια ο Ν. 3190/55 δεν περιέχει κάποια ρύθμιση, ωστόσο επιτρέπεται η δημιουργία τους αν υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό. Τα προνομιούχα εταιρικά μερίδια παρέχουν στους δικαιούχους τους περισσότερα δικαιώματα από τα κοινά εταιρικά μερίδια. Τα προνόμια αυτά μπορεί να δίνονται στα μερίδια των ιδρυτών της εταιρίας ως ένδειξη αναγνώρισης και να αφορούν την διανομή πρώτου μερίσματος ή την διανομή πρώτα σε αυτά του προϊόντος της εκκαθάρισης. Σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορούν να δοθούν ή να αφαιρεθούν προνόμια τα οποία έρχονται σε αντίθεση με τις νομικές διατάξεις. Για παράδειγμα, δεν δύναται να αφαιρεθεί το δικαίωμα ψήφου ή της διανομής μερίσματος σε κάποιο μερίδιο. Το εταιρικό μερίδιο είναι αδιαίρετο. Αυτό σημαίνει πως τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το μερίδιο αποτελούν αδιάσπαστο σύνολο και δεν μπορούν να ασκηθούν με διαφορετικό τρόπο. Εδώ αξίζει να σημειωθεί πως στην

περίπτωση που ένα εταιρικό μερίδιο κατέχεται από περισσότερους του ενός εταίρου (αυτό συμβαίνει συνήθως σε περιπτώσεις που κληρονομείται ή ενεχυριάζεται ή περιέρχεται στα χέρια δανειστών του υπόχρεου εταίρου) δεν μπορεί να διαιρεθεί αλλά ούτε και να εκφράσει σε περίπτωση λήψης απόφασης περισσότερες από μια γνώμη. Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου στην περίπτωση της Ε.Π.Ε. δεν είναι και τόσο εύκολη όπως στις Α.Ε.. Ο νομοθέτης δίνει την δυνατότητα με σχετική διάταξη στο καταστατικό να αποκλειστεί η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου σε κάθε περίπτωση εκτός αυτής του θανάτου. Επίσης μπορεί να περιορίσει την μεταβίβαση θέτοντας όρο μεταβίβασης μόνο σε εταίρους. Όσον αφορά τα μερίδια επικαρπίας τα μερίδια αυτά έχουν αποσβεστεί (με τον όρο αυτό εννοείται πως επιστρέφεται στους εταίρους η ονομαστική αξία των εταιρικών μεριδίων) και δεν έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στην διανομή πρώτου μερίσματος και στο προϊόν της εκκαθάρισης. Μερίδα συμμετοχής είναι το σύνολο των εταιρικών μεριδίων που κατέχει ο εταίρος. Αυτό σημαίνει πως ο κάθε εταίρος έχει υποχρεωτικά μία τουλάχιστον μερίδα συμμετοχής και η εταιρική μερίδα ταυτίζεται με το εταιρικό μερίδιο στην περίπτωση εκείνη που ο εταίρος κατέχει μόνο ένα εταιρικό μερίδιο. Οι μερίδες συμμετοχής ισούνται με τον αριθμό των εταίρων. Τέλος, η μερίδα αυτή αυξομειώνεται όταν ο εταίρος πωλεί ή αγοράζει εταιρικά μερίδια και στην περίπτωση που εισέλθει στην εταιρία νέος εταίρος τότε δημιουργείται νέα εταιρική μερίδα.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 § 1 ως εταιρική μερίδα νοείται το σύνολο των εταιρικών μεριδίων τα οποία κατέχει κάθε εταίρος και τα οποία αποτελούν τη συμμετοχή του στο εταιρικό κεφάλαιο. Η εταιρική μερίδα παριστάνει το συγκεκριμένο τμήμα του εταιρικού κεφαλαίου με το οποίο ο εταίρος συμμετέχει στην Ε.Π.Ε. και το συγκεκριμένο σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από την συμμετοχή του αυτή (Ρόκα Ν. Εμπορικές εταιρίες, 1990, σελ.245). Επομένως το εταιρικό μερίδιο και η εταιρική μερίδα διαφέρουν ποσοτικά. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι κάθε εταίρος έχει υποχρεωτικά μία μόνο μερίδα συμμετοχής, αλλά μπορεί να έχει ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια.

Ο νόμος απαγορεύει ρητά την παράσταση των εταιρικών μεριδίων σε αξιόγραφο. Το εταιρικό μερίδιο δεν αποτελεί αξιόγραφο και δεν μπορεί να διαπραγματευτεί σε οργανωμένες αγορές όπως οι μετοχές. Όμως μπορεί να εκδοθεί από την εταιρία έγγραφο το οποίο βεβαιώνει την κατοχή των εταιρικών μεριδίων, αρκεί να εκδίδεται για ολόκληρη την εταιρική μερίδα και να έχει τον χαρακτήρα αποδεικτικού εγγράφου. Θα πρέπει επίσης να αναφέρεται ρητώς ότι είναι απόδειξη που δεν φέρει χαρακτήρα αξιόγραφου. Έτσι τα δικαιώματα πάνω στο εταιρικό μερίδιο περιορίζονται αρκετά αφού δεν ενσωματώνεται σε τίτλο και δεν αποτελεί πράγμα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 947 του Αστικού Κώδικα όπως συμβαίνει με τον τίτλο της μετοχής. Οι μόνες πράξεις που μπορούν να γίνουν πάνω στο εταιρικό μερίδιο είναι η επικαρπία, η ενεχυρίαση και η κατάσχεση. Ο νομοθέτης με αυτές τις διατάξεις θέλησε να

προασπίσει το προσωπικό στοιχείο της εταιρίας αλλά και να διαφυλάξει τα συμφέροντα των τρίτων. Η ονομαστική αξία του εταιρικού μεριδίου αναφέρεται στο καταστατικό, όπως και ο αριθμός των μεριδίων που κατέχουν οι εταίροι. Η ονομαστική αξία διαφέρει από την πραγματική κατά την διάρκεια ζωής της εταιρίας και η μόνη χρονική στιγμή που είναι ίσες είναι κατά το ιδρυτικό στάδιο. Για την εύρεση της πραγματικής αξίας του μεριδίου λαμβάνεται υπόψη η καθαρή θέση της εταιρίας και ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων.

3.6.1.1 Κτήση και απώλεια εταιρικού μεριδίου

Το εταιρικό μερίδιο και κατ' επέκταση η εταιρική ιδιότητα αποκτιέται είτε πρωτότυπα είτε παράγωγα (Νισυραίος Ε., Το δίκαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Περάκης Ευάγγελος, Έκδοση 2009 σελ. 608). Αν η κτήση του εταιρικού μεριδίου δεν στηρίζεται σε προϋπάρχον δικαίωμα άλλου, γίνεται λόγος για πρωτότυπη κτήση του εταιρικού μεριδίου, ενώ αν στηρίζεται σε προϋπάρχον δικαίωμα άλλου, γίνεται λόγος για παράγωγη κτήση του εταιρικού μεριδίου. Ειδικότερα:

α) Πρωτότυπη κτήση. Το εταιρικό μερίδιο αποκτιέται πρωτότυπα είτε κατά τη σύσταση της Ε.Π.Ε. είτε κατά την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου (Παμπούκη Κ., Δίκαιον εμπορικών εταιριών, 1970, σελ.214). Και στις δύο περιπτώσεις ο εταίρος αποκτά το εταιρικό μερίδιο με την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύστασης της Ε.Π.Ε. ή αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου, δηλαδή ουσιαστικά με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν.3190/55.

β) Παράγωγη κτήση: Το μερίδιο αποκτιέται παράγωγα με τη μεταβίβαση του με πράξη εν ζωή ή αιτία θανάτου. Μεταβίβαση εν ζωή νοείται η πράξη της πώλησης, της δωρεάν παραχώρησης και της μεταβίβασης λόγω αποκλεισμού από την εταιρία. Για τη μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου με πράξη εν ζωή απαιτείται η τήρηση ορισμένων διατυπώσεων. Συγκεκριμένα η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου γίνεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο, στο οποίο προσδιορίζεται το όνομα, το επάγγελμα, η κατοικία και η ιθαγένεια του νέου εταίρου. Η μεταβίβαση πρέπει να γραφεί στο βιβλίο των εταίρων και να υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του νόμου 3190/1955. Η μεταβίβαση θεωρείται ότι ολοκληρώνεται για την μεν εταιρία με την εγγραφή των στοιχείων του νέου εταίρου στο βιβλίο εταίρων και τους δε τρίτους με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας. Για τη μεταβίβαση αιτία θανάτου δεν απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο, πρέπει όμως να τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 και να γίνει η εγγραφή της κτήσης στο βιβλίο των εταίρων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 28 του νόμου περί Ε.Π.Ε. απαγορεύεται από την εταιρία η κτήση ιδίων εταιρικών μεριδίων για την αποφυγή κερδοσκοπικής συμπεριφοράς και μείωσης της εταιρικής περιουσίας. Από την άλλη πλευρά απώλεια του εταιρικού μεριδίου παρατηρείται στις περιπτώσεις λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής της Ε.Π.Ε., μεταβίβασης με

τους τρόπους που αναλύθηκαν πιο πάνω, με έξοδο του εταίρου, με αποκλεισμό του από την εταιρία και λόγω θανάτου.

3.6.1.2 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις που Απορρέουν από την Κατοχή του Εταιρικού Μεριδίου

Όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω, από το εταιρικό μερίδιο απορρέουν ορισμένα επιμέρους δικαιώματα και υποχρεώσεις του εταίρου απέναντι στην εταιρία.

Τα δικαιώματα αυτά που καλούνται εταιρικά δικαιώματα μπορούν να διακριθούν σε προσωπικά, σε περιουσιακά και σε δικαιώματα της μειοψηφίας.

Τα προσωπικά δικαιώματα του εταίρου είναι τα εξής:

- α) Δικαίωμα συμμετοχής στην Γ.Σ. των εταίρων. Είναι το δικαίωμα κάθε εταίρου να παραστεί στο χώρο και στο χρόνο που θα συγκληθεί η Γ.Σ. των εταίρων, να λάβει το λόγο στα θέματα της ημερήσιας διάταξης και να ζητήσει ενδεχόμενα περιληπτική καταχώρηση της γνώμης του στα πρακτικά της συζήτησης (Σκαλίδης, Δίκαιο εμπορικών εταιριών, 1993, σελ. 356).
- β) Δικαίωμα ψήφου. Ασκείται κατά την διαδικασία ψηφοφορίας της Γ.Σ. και ο κάθε εταίρος έχει τόσες ψήφους όσα είναι και τα εταιρικά μερίδια που έχει στην κατοχή του. Αποκλεισμός από αυτό το δικαίωμα υπάρχει όταν η λήψη της απόφασης αφορά την απαλλαγή του συγκεκριμένου εταίρου από την ευθύνη ή την έγερση εταιρικής αγωγής κατ' αυτού.
- γ) Το δικαίωμα εξόδου από την εταιρία. Ενεργοποιείται στην περίπτωση ύπαρξης σπουδαίου λόγου και μετά από απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να προβλεφθεί στο καταστατικό της εταιρίας ώστε να διευκολυνθεί η έξοδος του εταίρου.
- δ) Το δικαίωμα μεταβίβασης του εταιρικού μεριδίου. Κάθε εταίρος μπορεί ελεύθερα να μεταβιβάζει το εταιρικό του μερίδιο, εκτός αν ορίζει κάτι διαφορετικό το καταστατικό της εταιρίας.
- ε) Το δικαίωμα διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρίας. Η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρίας, εφόσον δεν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό, ανήκει συλλογικά σε όλους τους εταίρους.
- στ) Το δικαίωμα γνώσης της πορείας των εταιρικών υποθέσεων, όπου ο κάθε εταίρος μετά από αίτησή του πρέπει να ενημερωθεί ή να διευκολυνθεί από τους διαχειριστές στην ενημέρωσή του για τις εταιρικές υποθέσεις. Έτσι οι διαχειριστές είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρίας στον ενδιαφερόμενο εταίρο και να του παρέχουν κάθε πληροφορία.
- ζ) Το δικαίωμα σύγκλησης τακτικής συνέλευσης των εταίρων. Η τακτική συνέλευση των εταίρων συγκαλείται υποχρεωτικά μια φορά το χρόνο και μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Αν η συνέλευση δεν συγκληθεί από τους διαχειριστές μέσα σ' αυτό το διάστημα, κάθε εταίρος έχει το δικαίωμα να προκαλέσει σύγκληση της Γ.Σ. με απόφαση του μονομελούς πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας.

η) Το δικαίωμα έγερσης αγωγής κατά των διαχειριστών. Οι διαχειριστές ευθύνονται σε αποζημίωση έναντι της εταιρίας, κάθε εταίρου και τρίτου για παραβάσεις του νόμου και του καταστατικού, καθώς και για πταίσματα κατά τη διαχείριση αυτής (Ε. Νισυραίος, Το δίκαιο της Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης σελ.617). Αν συντρέχει περίπτωση ευθύνης των διαχειριστών, η Γ.Σ. μπορεί να αποφασίσει την μη απαλλαγή των υπαίτιων διαχειριστών από την ευθύνη ή και την άσκηση της λεγόμενης εταιρικής αγωγής κατά αυτών για αποζημίωση.

θ) Το δικαίωμα προσβολής των αποφάσεων της συνέλευσης. Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να προσβάλει τις αποφάσεις της συνέλευσης στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, αν οι αποφάσεις αυτές έχουν ληφθεί κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού. Η σχετική αγωγή απευθύνεται κατά της εταιρίας και πρέπει να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία 3 μηνών από την λήψη της απόφασης.

Τα περιουσιακά δικαιώματα του εταίρου είναι τα δικαίωμα στα κέρδη και το δικαίωμα στο προϊόν εκκαθάρισης. Ειδικότερα, κάθε εταίρος έχει δικαίωμα στα καθαρά κέρδη της εταιρίας που απομένουν μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Το καταστατικό μπορεί να περιορίσει το δικαίωμα στα κέρδη ή να ορίσει ότι τα κέρδη δεν θα διανέμονται κατά το λόγο των εισφορών των εταίρων αλλά κατά οποιαδήποτε άλλη αναλογία. Σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί να αποκλείσει το δικαίωμα στα κέρδη στους εταίρους. Μετά τη λύση της εταιρίας και το πέρας της εκκαθάρισης, ο εταίρος έχει δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης κατά το λόγο της εισφοράς του.

Τέλος, τα δικαιώματα της μειοψηφίας ασκούνται από ορισμένους εταίρους οι οποίοι εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/20 του εταιρικού κεφαλαίου και είναι το δικαίωμα σύγκλησης της Γ.Σ. των εταίρων η οποία θα πρέπει να συγκληθεί εντός 20 ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης στους διαχειριστές και αν αυτό δεν συμβεί, η μειοψηφία συγκαλεί την Γ.Σ. από μόνη της μετά από απόφαση του Προέδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας, το δικαίωμα δικαστικής επίλυσης της Ε.Π.Ε. μετά την απόφαση τουλάχιστον ενός αριθμού εταίρων που εκπροσωπούν το 1/10 του καταβεβλημένου κεφαλαίου και την ύπαρξη σπουδαίου λόγου και τέλος το δικαίωμα ανάκλησης των εκκαθαριστών με απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου μετά από σχετική αίτηση του 1/10 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Οι υποχρεώσεις του εταίρου μπορεί να διακριθούν σε μία βασική και σε ορισμένες πρόσθετες. Η βασική υποχρέωση του εταίρου είναι η καταβολή της εταιρικής του εισφοράς, δηλαδή της αξίας του εταιρικού μεριδίου. Με το καταστατικό όμως μπορεί να επιβληθούν σε όλους ή σε ορισμένους εταίρους ορισμένες πρόσθετες υποχρεώσεις. Τέτοιες πρόσθετες υποχρεώσεις μπορεί να είναι η υποχρέωση καταβολής συμπληρωματικών εισφορών, η υποχρέωση καταβολής παρεπόμενων εισφορών, δηλαδή εισφορών που δεν αποτελούν

εισφορές σε χρήμα ή σε είδος, αλλά π.χ. η υποχρέωση εργασίας, η απαγόρευση ανταγωνισμού, η απαγόρευση μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων κ.τ.λ..

3.6.1.3 Μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου

Για την μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων ο νόμος 3190/1955 κάνει λόγο στις παραγράφους των άρθρων 28 και 29. Σύμφωνα λοιπόν με τις παραγράφους αυτές οι διατάξεις του καταστατικού είναι αυτές που καθορίζουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται οι μεταβιβάσεις των εταιρικών μεριδίων. Ο νόμος αναφέρει πως οι μεταβιβάσεις των μεριδίων είναι ελεύθερες εκτός και αν το καταστατικό ορίζει αλλιώς (παρ.1 του άρθρου 28 του νόμου 3190/1955). Αυτό αυτόματα μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως είναι στην κρίση των εταίρων η ενδυνάμωση του προσωπικού ή κεφαλαιουχικού στοιχείου της εταιρίας. Εάν οι εταίροι θέλουν μια περισσότερο κεφαλαιουχική εταιρία τότε θα επιτρέψουν μια ελεύθερη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων. Εάν θέλουν μια περισσότερο προσωπική εταιρία τότε θα συμπεριλάβουν στο καταστατικό διατάξεις που θα περιορίζουν και θα θέτουν δικλίδες ασφαλείας στην μεταβίβασή τους. Οι περιορισμοί αυτοί θα μπορούσαν να είναι η απαγόρευση μεταβίβασης εκτός περίπτωσης θανάτου, απαγόρευση μεταβίβασης σε μη εταίρους ή ακόμα και η μεταβίβαση σε κάποιον συγκεκριμένο εταίρο. Συνήθως όταν υπάρχει μια τέτοια ρήτρα, στο καταστατικό αναφέρεται πως η μεταβίβαση δεν μπορεί να γίνει σε μη εταίρους και οι εταίροι θα προτιμηθούν επί ίσους όρους σύμφωνα με την καλύτερη προσφορά όπως επίσης η μεταβίβαση θα πρέπει να γίνεται σε πρόσωπο το οποίο εγκρίνει η Γ.Σ. των εταίρων.

Όσον αφορά τα διαδικαστικά, για την μεταβίβαση θα πρέπει να συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο και ως σκοπό έχει να προστατεύσει τον εταίρο από γρήγορες και απερίσκεπτες αποφάσεις. Σε περίπτωση που δεν συνταχθεί συμβολαιογραφικό έγγραφο η μεταβίβαση θεωρείται άκυρη. Το συμβολαιογραφικό έγγραφο θα πρέπει σύμφωνα με τον νόμο να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, την κατοικία και την ιθαγένεια αυτού που αποκτά το εταιρικό μερίδιο, τα αντίστοιχα στοιχεία του πωλητή, τον αριθμό των μεταβιβαζόμενων μεριδίων και την τιμή που συμφωνήθηκε. Μετά από αυτό, με απόφαση της Γ.Σ. γίνεται μετατροπή των σχετικών διατάξεων του καταστατικού και η μεταβίβαση του μεριδίου θεωρείται ότι ολοκληρώθηκε με την σχετική καταχώρηση στο βιβλίο εταίρων η οποία πραγματοποιείται μόλις προσκομιστεί το Φ.Ε.Κ στο οποίο δημοσιεύτηκε η σχετική πράξη μεταβίβασης. Πριν όμως καταλήξουν στο Πρωτοδικείο οι εταίροι μεταβαίνουν στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρίας και καταθέτουν αντίγραφο της σχετικής πράξης και τη σχετική δήλωση σε τρία αντίγραφα και στην περίπτωση που προκύπτει υπεραξία υπολογίζεται και καταβάλλεται από τον μεταβιβάζοντα τα εταιρικά μερίδια. Στη συνέχεια η θεωρηθείσα από τη Δ.Ο.Υ. πράξη, θεωρείται από το Ταμείο Σύνταξης Νομικών και Προνοίας Δικηγόρων και τελικά καταλήγει στο Επιμελητήριο για τη λήψη της σχετικής βεβαίωσης.

Μετά την εν λόγω διαδικασία, η πράξη αυτή με την περίληψη για το Φ.Ε.Κ.

προσκομίζεται στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου για την καταχώρησή της στα βιβλία των εταιριών όπου και κατατίθεται αντίγραφο αυτής με την περίληψή της, θεωρούνται από τη Γραμματεία και παραλαμβάνονται από τον διαχειριστή προκειμένου στη συνέχεια να σταλεί η περίληψη αυτή στο Φ.Ε.Κ. με το παράβολο πλέον τέλος χαρτοσήμου και Ο.Γ.Α. μετά του σχετικού Τ.Α.Π.Ε.Τ για δημοσίευση στο Τεύχος Αωνύμων Εταιρειών και Ε.Π.Ε., οπότε ύστερα από όλες αυτές τις διαδικασίες και τη δημοσίευση της περίληψης στο Φ.Ε.Κ. η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων της εταιρίας ολοκληρώνεται από τη στιγμή που θα γίνει και η σχετική καταχώρηση στο βιβλίο των εταίρων, η οποία πραγματοποιείται μόλις προσκομισθεί το Φ.Ε.Κ., στο οποίο δημοσιεύθηκε η σχετική πράξη μεταβίβασης.

Η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων αφήνει ουδέτερους τόσο την εταιρία όσο και τους τρίτους ή δανειστές της εταιρίας. Με την μεταβίβαση των μεριδίων αλλάζει η αναλογία των ποσοστών και άρα της δύναμης των εταίρων σε περίπτωση που τα μερίδια αυτά μεταβιβαστούν σε κάποιο εταίρο αλλά και οι σχέσεις μεταξύ των εταίρων αν μεταβιβαστούν σε κάποιον τρίτο. Η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων πρέπει να γίνεται πάντα με σωστή επιλογή ώστε να προφυλάσσεται το συμφέρον της εταιρίας.

3.6.1.4 Κατάσχεση Εταιρικού Μεριδίου

Το εταιρικό μερίδιο δεν αποτελεί πράγμα ούτε απαίτηση έναντι της εταιρίας αλλά ένα ιδιόρρυθμο περιουσιακό στοιχείο και σαν τέτοιο αντιμετωπίζεται. Από νομικής σκοπιάς εμπίπτει στο άρθρο 1022 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και έτσι σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα αλλά και του νόμου 3190/1955 μπορεί να κατασχεθεί. Η κατάσχεση του εταιρικού μεριδίου γίνεται μετά από απόφαση του Προέδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου (παρ. 1 του άρθρου 30 του νόμου 3190/1955). Σύμφωνα με την δεύτερη παράγραφο του νόμου 3190/1955 η κατάσχεση θα γίνει ακόμα και αν κάτι τέτοιο αντιτίθεται στις διατάξεις του καταστατικού. Μετά την κατάσχεση του εταιρικού μεριδίου αυτό μπορεί να εκποιηθεί είτε μέσω πλειστηριασμού είτε με απευθείας μεταβίβαση σε κάποιον εταίρο.

Στην δεύτερη περίπτωση μπορεί να μεταβιβαστεί σε όλους τους εταίρους ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους. Η αξία του εταιρικού μεριδίου δεν είναι η ονομαστική αλλά η πραγματική και το τίμημα για την απόκτηση του μπορεί να είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο της ονομαστικής αξίας ανάλογα με την αποτίμηση και τον τρόπο διάθεσής του. Οι συνέπειες της κατάσχεσης του εταιρικού μεριδίου είναι ίδιες με αυτές της απλής μεταβίβασης και αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 31 του νόμου περί Ε.Π.Ε.. Αν δηλαδή τα εταιρικά μερίδια περιέλθουν σε εταίρο αυξάνει αναλόγως ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων που κατέχει ενώ εάν περιέλθουν σε τρίτο που δεν μετείχε στην εταιρία μέχρι τώρα, αυτός αποκτά την εταιρική ιδιότητα και δημιουργείται υπέρ αυτού νέα μερίδα συμμετοχής.

Όσον αφορά τον εταίρο από τον οποίο κατάσχονται τα εταιρικά μερίδια τότε αυτός είτε χάνει την εταιρική του ιδιότητα σε περίπτωση που κατασχεθούν όλα του τα εταιρικά μερίδια, είτε μειώνεται η εταιρική του μερίδα.

3.6.2 Εταίροι Ε.Π.Ε.

Εταίροι σε μια Ε.Π.Ε. μπορούν να γίνουν όλοι φυσικά και νομικά πρόσωπα εκτός αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 17 του νόμου 3190/1955. Για να γίνει κάποιος εταίρος το μόνο που πρέπει να κάνει είναι να αποκτήσει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο με την καταβολή του ανάλογου ποσού ως εισφορά κεφαλαίου.

Από την στιγμή που θα το πράξει λαμβάνει την εταιρική ιδιότητα με ότι αυτό συνεπάγεται. Η Ε.Π.Ε. εκ του νόμου χαρακτηρίζεται ως εμπορική εταιρία χωρίς αυτό να σημαίνει πως η ιδιότητα αυτή μεταβιβάζεται και στους εταίρους. Ένας εταίρος έχει ορισμένα δικαιώματα και ορισμένες υποχρεώσεις που απορρέουν από τους νόμους και τις διατάξεις του καταστατικού. Κύριο μέλημα κάθε εταίρου είναι να ενεργεί πάντα με μόνο σκοπό το συμφέρον της εταιρίας και την επίτευξη τόσο των στόχων όσο και του σκοπού της εταιρίας. Η σημαντικότερη υποχρέωση ενός εταίρου είναι η καταβολή της εισφοράς του κατά την σύσταση της εταιρίας, ενώ τα δικαιώματα του έχουν εξηγηθεί αναλυτικά πιο πάνω, αφού απορρέουν από την κατοχή των εταιρικών μεριδίων. Οι εταίροι σε μια Ε.Π.Ε. δεν ευθύνονται για τα χρέη της εταιρίας με την προσωπική τους περιουσία αλλά μόνο έως του ποσού που έχουν εισφέρει. Σε περιπτώσεις όμως που άρεται η νομική προσωπικότητα της εταιρίας, οι εταίροι ευθύνονται αποκλειστικά και εξολοκλήρου για τις υποχρεώσεις της. Κατά την διάρκεια ζωής μιας Ε.Π.Ε. οι εταίροι μπορεί να αλλάζουν είτε από επιλογή είτε λόγω απρόοπτων γεγονότων, ειδικά σε περιπτώσεις όπου η διάρκεια ζωής της εταιρίας είναι μεγάλη. Κάθε τέτοιου είδους μεταβολή συνεπάγεται και μετατροπή του καταστατικού και υποβολή στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8.

3.6.2.1 Είσοδος Εταίρου σε Ε.Π.Ε.

Η είσοδος του εταίρου στην Ε.Π.Ε. γίνεται με την απόκτηση τουλάχιστον ενός εταιρικού μεριδίου. Η απόκτηση αυτή μπορεί να γίνει είτε πρωτότυπα είτε παραγωγικά. Πρωτότυπη κτήση νοείται όταν αποκτιέται το μερίδιο κατά την σύσταση της εταιρίας ή κατά την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου ενώ παράγωγη κτήση νοείται όταν το μερίδιο αποκτιέται με πράξη μεταβίβασης. Το εισφερόμενο κεφάλαιο για την είσοδο του εταίρου μπορεί να είναι σε μετρητά ή σε είδος. Αφού γίνει η εισφορά του κεφαλαίου με καταβολή του ποσού, τα στοιχεία του εταίρου αναγράφονται στο καταστατικό. Τα στοιχεία που αναφέρονται στο καταστατικό είναι το ονοματεπώνυμο, η κατοικία, η ιθαγένεια, ο αριθμός ταυτότητας και ο Α.Φ.Μ., ενώ αν πρόκειται για εταίρο που είναι νομικό πρόσωπο, στο καταστατικό πρέπει να αναγράφεται η πλήρης επωνυμία, ο Α.Φ.Μ. και η έδρα του.

Όσον αφορά την αναγραφή του πατρώνυμου και την ημερομηνία γέννησης, θα πρέπει να γίνεται για την ασφαλέστερη αναγνώριση της ταυτότητας του συμβαλλομένου εταίρου και για την διαπίστωση της δικαιοπρακτικής ικανότητας αυτού. Μετά και την ολοκλήρωση του σταδίου αυτού η είσοδος του εταίρου ή των εταίρων υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 και έπειτα καταγράφονται στο βιβλίο των εταίρων. Με το πέρας του τελικού σταδίου το πρόσωπο αποκτά την εταιρική ιδιότητα και πλέον δρα ως μέλος μιας εταιρίας που έχει στόχο την επίτευξη του εταιρικού σκοπού.

3.6.2.2 Ενημέρωση εταίρων

Κάθε εταίρος πρέπει και μπορεί να έχει πλήρη και σαφή ενημέρωση για την εξέλιξη των εταιρικών υποθέσεων. Το άρθρο 34 του Ν.3190/55 καθιερώνει το ενιαίο δικαίωμα πληροφόρησης που εκφράζεται με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με την ανάγκη πληροφόρησης κάθε εταίρου. Στο άρθρο 34 αναφέρεται πως ο κάθε εταίρος δικαιούται να λάβει γνώση των εταιρικών υποθέσεων κατά το πρώτο δεκαήμερο από την λήξη κάθε τριμήνου αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου. Το χρονικό περιθώριο είναι φυσικά ενδεικτικό και αναφέρεται γιατί συνήθως σε εκείνο το διάστημα η εταιρία έχει περατώσει τις υποχρεώσεις της σε θέματα Φ.Π.Α., μισθοδοσίας, Κ.Β.Σ., φορολογίας εισοδήματος κ.α. και η πληροφόρηση είναι ορθότερη και ακριβέστερη.

Οι ακριβείς πληροφορίες είναι η πρώτη ύλη για τη λήψη ορθών αποφάσεων. Το δικαίωμα πληροφόρησης κάθε εταίρου είναι προϋπόθεση και εγγύηση για την λήψη σωστών αποφάσεων αλλά και την άσκηση ελέγχου γιατί σε περίπτωση που ο εταίρος δεν είναι και διαχειριστής χρειάζεται πληροφορίες για την περιουσιακή κατάσταση και την ευθύνη της εταιρίας γιατί παρόλο τον διαχωρισμό των ευθυνών μεταξύ εταίρου και εταιρίας, επιδρά στην περιουσιακή αξία των εταιρικών μεριδίων του και στα περιουσιακά του δικαιώματα. Χωρίς την σωστή ενημέρωση ο εταίρος δεν είναι σε θέση να σχηματίσει δική του γνώμη για την λήψη μιας απόφασης που κρίνει το μέλλον της εταιρίας αλλά και το δικό του. Οι διατάξεις του άρθρου 34 είναι αναγκαστικού δικαίου και δεν καταργούνται καταστατικά, αλλά ούτε μπορεί ο διαχειριστής να του αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών και των στοιχείων που ζητήθηκαν. Κάθε διάταξη του καταστατικού που περιορίζει το δικαίωμα πληροφόρησης είναι άκυρη. Ωστόσο είναι έγκυρες οι διατάξεις που καθορίζουν τον τρόπο πληροφόρησης (π.χ. γραπτή υποβολή αιτήματος), εφόσον δεν περιορίζουν τις εξουσίες πληροφόρησης που έχει ο εταίρος. Το αντικείμενο του δικαιώματος αυτού είναι κάθε εταιρική υπόθεση, κάθε τι που έχει κάποιο δεσμό με την εταιρική δραστηριότητα και σκοπό είτε σχετίζεται με την εσωτερική δραστηριότητα είτε με την εξωτερική εμφάνιση και δραστηριότητα της εταιρίας (συμβάσεις ή σχέσεις με τρίτες επιχειρήσεις, πελάτες, προμηθευτές). Κάθε εταίρος μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα ανεξάρτητα από το εάν είναι διαχειριστής. Επίσης το δικαίωμα είναι ανεξάρτητο από τον αριθμό των

εταιρικών μεριδίων που κατέχει κάποιος εταίρος ή άλλες ιδιαιτερότητες όπως η αντίθετη γνώμη άλλων εταίρων.

Για το δικαίωμα αυτό έχουν ειπωθεί πολλά και έχει γίνει πεδίο σημαντικών αντιδράσεων. Οι υποστηρικτές του άρθρου πιστεύουν πως είναι αναφαίρετο δικαίωμα κάθε εταίρου όντας κομμάτι της εταιρίας να γνωρίζει τις εταιρικές υποθέσεις και την εξέλιξη αυτών. Από την άλλη πολλοί υποστηρίζουν πως μπορεί να γίνει κατάχρηση του δικαιώματος από κακόβουλα πρόσωπα και επισημαίνουν την περίπτωση εκείνη κατά την οποία ο εταίρος δρα ανταγωνιστικά και όχι υπέρ της εταιρίας. Ο εντοπισμός ενός τέτοιου εταίρου είναι πολύ δύσκολος και οι πληροφορίες που παρέχει είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωση της εταιρίας. Παρόλα αυτά η πληροφόρηση και η ενημέρωση είναι πολύ σημαντικά στοιχεία για την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας και κάθε εταίρος θα πρέπει να δρα καλόπιστα και με σκοπό το συμφέρον της εταιρίας. Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως οι διατάξεις του νόμου 3190/1955 που αφορούν την απαγόρευση ανταγωνισμού για τους διαχειριστές ισχύει και για τους εταίρους.

3.6.2.3 Συμμετοχή Εταίρου στα Κέρδη

Η Ε.Π.Ε. από τον νόμο θεωρείται εμπορική εταιρία ανεξαρτήτως αντικειμένου δραστηριότητας. Αυτό σημαίνει πως αυτοσκοπός είναι η επίτευξη κέρδους. Ωστόσο αυτό δεν είναι πάντα δυνατόν ιδιαίτερα κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της εταιρίας. Η επίτευξη κέρδους είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων με κυριότερο αυτόν της παραγωγικής δραστηριότητας που αποτελεί και τον κινητήριο μοχλό μιας Ε.Π.Ε.. Όταν λοιπόν προκύπτει κέρδος αυτό θα πρέπει να διανέμεται στους εταίρους σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους αν το καταστατικό δεν ορίζει διαφορετικά (παρ. 1 του άρθρου 35 του νόμου 3190/1955).

Το καθαρό κέρδος προκύπτει μετά από την αφαίρεση του φόρου και διανέμεται υποχρεωτικά στους εταίρους εάν δεν υπάρχει κάποια σχετική διάταξη στο καταστατικό. Από νομικής πλευράς το μόνο που πρέπει να γίνει είναι να παρακρατηθεί τουλάχιστον το 1/20 από τα καθαρά κέρδη για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού στην περίπτωση που δεν ξεπερνά το 1/3 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Πέραν όμως του τακτικού αποθεματικού στο καταστατικό μπορεί να εμπεριέχεται διάταξη για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού ή διανομή ενός ποσοστού στους εργαζομένους. Για να γίνουν όμως όλα αυτά θα πρέπει η Γ.Σ. των εταίρων να εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις και την διάθεση των κερδών. Με την ολοκλήρωση και της έγκρισης τα κέρδη διανέμονται σύμφωνα με το καταστατικό και αν δεν υπάρχει σχετική διάταξη, στους εταίρους σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους μετά την παρακράτηση για την δημιουργία τακτικού αποθεματικού.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως η διανομή γίνεται στους εταίρους εκείνους που είναι γραμμένοι στο βιβλίο των εταίρων μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος της

διαχειριστικής χρήσης.

3.6.2.4 Συμπληρωματικές Εισφορές

Η συμμετοχή ενός εταίρου σε Ε.Π.Ε. τον βαρύνει με κάποιες υποχρεώσεις. Μέσα στις υποχρεώσεις αυτές είναι και η καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς εάν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την επιβίωση της εταιρίας. Η υποχρέωση για την καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς γεννάται όταν συντρέχουν οι τρεις εξής λόγοι: ρήτρα στο καταστατικό, ζημία βεβαιωμένη στον ισολογισμό και απόφαση της Γ.Σ. για ενεργοποίηση της ρήτρας (Αντωνόπουλος Β., Το δίκαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Περάκης Ευάγγελος, Έκδοση 2009, σελ. 812). Η Γ.Σ. επιβάλλοντας τις συμπληρωματικές εισφορές, υποχρεούται να τηρήσει το νόμο και το καταστατικό. Οι συμπληρωματικές εισφορές δεν αποτελούν δάνειο προς την εταιρία και άρα δεν επιστρέφονται σε αυτούς όταν η εταιρία καταγράψει κέρδη, τουλάχιστον με την μορφή απόσβεσης δανείου. Μπορεί όμως αργότερα οι εταίροι να αποφασίσουν την επιστροφή του ποσού της συμπληρωματικής εισφοράς χωρίς πάντα να θίγεται το εταιρικό κεφάλαιο και το τακτικό αποθεματικό. Η επιστροφή μπορεί να γίνει από συσσωρευμένα κέρδη ή τακτικά αποθεματικά.

Η καταβολή γίνεται για να αποφύγει η εταιρία την πτώχευση, να ενισχυθεί η ταμειακή και οικονομική της θέση και για να αυξήσει το κύρος της. Η καταβολή γίνεται από τους εταίρους σύμφωνα με το ποσοστό συμμετοχής τους εάν το καταστατικό δεν ορίζει αλλιώς ώστε να μην αλλάξει η αναλογία των εταίρων. Σε περίπτωση όμως που κάποιος εταίρος δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να συμμετέχει στην καταβολή συμπληρωματικής εισφοράς τότε ενεργοποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 37 του νόμου 3190/1955. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, όποιος εταίρος δεν καταβάλλει το ποσό της εισφοράς μέχρι την ημερομηνία που έχει οριστεί από την Γ.Σ. τότε με απόφαση του Προέδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας αποκλείει τον εταίρο από την εταιρία και εκποιεί το εταιρικό του μερίδιο. Η ημερομηνία καταβολής της εισφοράς ανάγεται σε ένα μήνα από την επίδοση της σχετικής πρόσκλησης (παρ. 4 του άρθρου 36 του νόμου 3190/1955).

Η διαδικασία που ακολουθείται όταν κάποιος εταίρος δεν καταβάλλει την εισφορά είναι ο διαχειριστής ή κάποιος εταίρος να κάνει αίτηση στο Πρωτοδικείο για αποκλεισμό του εταίρου. Αφού ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου λάβει γνώση των γεγονότων εκδίδει την απόφαση διαπλαστικού χαρακτήρα για αποκλεισμό του εταίρου και εκποίηση του εταιρικού μεριδίου. Η εκποίηση ενεργείται από την εταιρία για λογαριασμό του αποκλειόμενου εταίρου και διενεργείται, μετά την πάροδο δέκα ημερών από την κοινοποίηση στον εταίρο της απόφασης με την οποία αποκλείεται από την εταιρία και διατάσσεται η εκποίηση του εταιρικού μεριδίου. Ο εταίρος ωστόσο μπορεί να ματαιώσει τα αποτελέσματα του αποκλεισμού και της εκποίησης καταβάλλοντας το ποσό της εισφοράς του μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία

εκποίησης των εταιρικών μεριδίων του. Εάν δεν το πράξει ξεκινά η διαδικασία πλειστηριασμού με την συμμετοχή τόσο των εταίρων όσο και τρίτων (Αντωνόπουλος Β., Το δίκαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Περάκης Ευάγγελος, Έκδοση 2009, σελ. 821). Εάν η εκποίηση δεν καλύψει την εισφορά τότε η υποχρέωση συνεχίζει να βαραίνει τον εταίρο. Σε αντίθετη περίπτωση το όφελος μένει στον εταίρο.

3.6.2.5 Αποκλεισμός και Έξοδος Εταίρου

Η έξοδος εταίρου σε μια Ε.Π.Ε. είναι πολύ λεπτή και δύσκολη υπόθεση για πολλούς λόγους με κυριότερο αυτόν της λύσης της εταιρίας. Οι διατάξεις του καταστατικού που αναφέρονται στο γεγονός αυτό θα πρέπει αρχικά να υπάρχουν και έπειτα να είναι πολύ προσεκτικές. Ο νόμος επιτρέπει την έξοδο του εταίρου από την εταιρία μόνο για σπουδαίο λόγο και μετά από σχετική απόφαση του Προέδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας (παρ. 2 του άρθρου 33 του νόμου 3190/1955). Άρα λοιπόν και σ' αυτή την περίπτωση παρατηρείται η διάθεση του νομοθέτη να αφήσει στους εταίρους την επιλογή του στοιχείου (προσωπικό-κεφαλαιουχικό) που θα επικρατήσει. Το καταστατικό με τις διατάξεις του είναι πλέον το μόνο αρμόδιο να διευκολύνει ή να δυσκολεύει την έξοδο του εταίρου.

Οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να αποχωρήσει ένας εταίρος είναι πολλοί αλλά οι τρόποι δύο. Ο πρώτος τρόπος είναι με μεταβίβαση όλων των εταιρικών μεριδίων και ο δεύτερος συμφωνία εξόδου μέσω του καταστατικού. Στην πρώτη περίπτωση την αξία της μερίδας συμμετοχής αναλαμβάνει να την καλύψει ο αποκτών τα μερίδια ενώ στην δεύτερη η εταιρία. Το ποσό για την καταβολή της αξίας των μεριδίων η εταιρία το αφαιρεί είτε από τα αποθεματικά της είτε από μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Και στις δυο περιπτώσεις επέρχεται μείωση του εταιρικού κεφαλαίου και αυτό είναι το άκρως επικίνδυνο για την εταιρία. Σε περίπτωση δηλαδή που η μείωση του κεφαλαίου οδηγήσει κάτω από το ελάχιστο επιτρεπτό όριο των 18.000 € τότε η εταιρία είναι αναγκασμένη είτε να προβεί σε ισόποση αύξηση είτε να λυθεί. Όσον αφορά την ύπαρξη σπουδαίου λόγου αυτοί μπορούν χωριστούν σε αντικειμενικούς και υποκειμενικούς. Στην πρώτοι κατηγορία ανήκουν λόγοι όπως μη αποδοτικότητα της εταιρίας, αδυναμία επίτευξης εταιρικού σκοπού, κακή διοίκηση ή κακή πορεία των εταιρικών υποθέσεων, άσκηση ανταγωνισμού από άλλον ή άλλους εταίρους, συνεχιζόμενη εκμετάλλευση της μειοψηφίας, μη σύγκληση της Γ.Σ. για μεγάλο χρονικό διάστημα, μη ενημέρωση των εταίρων για την εξέλιξη των εταιρικών υποθέσεων, κ.α..

Υποκειμενικοί λόγοι θα μπορούσαν να είναι η μη άσκηση των εταιρικών καθηκόντων λόγω μακράς ασθένειας ή αδυναμίας παρακολούθησης των εταιρικών δρώμενων λόγω διαμονής σε άλλη χώρα κ.α.. Για να γίνει όμως αποδεκτή η έξοδος του εταίρου θα πρέπει να κάνει σχετική αίτηση στο αρμόδιο Πρωτοδικείο και αφού συνεκτιμηθούν όλα τα γεγονότα μπορεί να αποφασιστεί η έξοδος του εταίρου. Πέραν όμως της οικειοθελούς αποχώρησης από την

εταιρία υπάρχει και ο αποκλεισμός του εταίρου. Αποκλεισμός εταίρου επέρχεται με την ύπαρξη σπουδαίου λόγου. Σπουδαίος λόγος δεν εννοείται μόνο αυτός που επιφέρει οικονομική ζημία για την εταιρία αλλά και αυτός που διαταράσσει τις σχέσεις των εταίρων. Εδώ όμως κρύβεται ένα επικίνδυνο σημείο γιατί μπορεί οι εταίροι να συνωμοτήσουν εναντίον ενός και με την δικαιολογία ύπαρξης σπουδαίου λόγου να τον αποκλείσουν από την εταιρία και άρα από τα κέρδη.

Η απόφαση για αποκλεισμό του εταίρου λαμβάνεται από την Γ.Σ. και μετά από σχετική αίτηση που κατατίθεται στο Πρωτοδικείο με ευθύνη των διαχειριστών ή των εταίρων ο Δικαστής συνεκτιμώντας όλα τα στοιχεία λαμβάνει την απόφαση, η οποία έχει τελεσίδικο χαρακτήρα. Το βάρος της αποδείξεως των ισχυρισμών τους το έχουν οι διαχειριστές ή οι εταίροι ανάλογα με το ποιος έκανε την αίτηση. Σπουδαίος λόγος εδώ θα μπορούσε να είναι η μη τήρηση των υποχρεώσεων λόγω της εταιρικής του ιδιότητας, η ανταγωνιστική συμπεριφορά, η κατάχρηση της εμπιστοσύνης κ.α. Τέλος η διαδικασία αποκλεισμού ή εξόδου ολοκληρώνεται με την καταβολή στον εξερχόμενο εταίρο της αξίας των εταιρικών του μεριδίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΕΙΣ

4.1 Γενικά

Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να θεωρηθεί ως ένας ζωντανός οργανισμός αφού γεννιέται, αναπτύσσεται, ωριμάζει και πεθαίνει. Αποτελεί ένα ζωντανό κύτταρο της κοινωνίας και έχει κάποιο σκοπό, τον οποίο προσπαθεί να επιτύχει κατά την διάρκεια της ζωής της. Το κρισιμότερο στάδιο για μια εταιρία είναι το αρχικό στάδιο και συγκεκριμένα τα 5 πρώτα χρόνια ζωής. Σύμφωνα με τα δεδομένα, τρεις στις πέντε εταιρίες κλείνουν στην διάρκεια των 5 πρώτων ετών από την ίδρυσή τους. Περνώντας αυτό το στάδιο η εταιρία σημαίνει πως έχει θέσει τις σωστές βάσεις για την επίτευξη του σκοπού της.

Στο σύγχρονο κόσμο των επιχειρήσεων όπου ο ανταγωνισμός είναι μεγάλος και η επίτευξη όσο το δυνατόν μεγαλύτερου κέρδους αυτοσκοπός η εξέλιξη και η μετατροπή είναι ένα στοιχείο συνυφασμένο με την επιβίωση. Η Ε.Π.Ε. μέσα από τις δυνατότητες που της δίνει το νομικό και οικονομικό περιβάλλον ενεργεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να επιβιώνει και να πετυχαίνει τους στόχους της. Η εξέλιξη αυτή για την Ε.Π.Ε. επιτυγχάνεται με την τροποποίηση του καταστατικού, την μεταβολή του κεφαλαίου της, την συγχώνευσή της με άλλες εταιρίες, ίδιου ή διαφορετικού εταιρικού τύπου ή μεγέθους, την μετατροπή τους σε διαφορετικό τύπο κ.α.. Το κράτος στην προσπάθεια του να δημιουργήσει μεγάλες και υγιείς επιχειρήσεις έχει θεσπίσει νόμους οι οποίοι παρέχουν κίνητρα για την δημιουργία μεγαλύτερων εταιριών ώστε να εισπράξει μεγαλύτερους φόρους.

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει αναφορά στην τροποποίηση του καταστατικού, στην αύξηση και μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, στην συγχώνευση Ε.Π.Ε. με εταιρίες όλων των εταιρικών τύπων τόσο μέσω του νόμου 3190/1955 και 2190/1920 όσο και μέσω των αναπτυξιακών (Νόμος 2166/93, Νομικό Διάταγμα 1297/72, άρθρο 18 του Νόμου 3296/2004).

4.2 Τροποποίηση Εταιρικής Σύμβασης

Το καταστατικό αν και αποτελεί το στοιχείο εκείνο από το οποίο απορρέουν όλες οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των εταίρων, ο τρόπος διοίκησης, οργάνωσης και λειτουργίας της εταιρίας και γενικά ρυθμιστής όλων των οργανωτικών και κανονιστικών θεμάτων μπορεί να τροποποιηθεί είτε λόγω αναγκαστικών συνθηκών είτε λόγω βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των διατάξεων. Ως τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης νοείται κάθε επέμβαση στο καταστατικό, που είτε μεταβάλλει κάποια διάταξη του, είτε απαλείφει μία υπάρχουσα, είτε προσθέτει μία νέα διάταξη ή ακόμη συγχωνεύει υπάρχουσες διατάξεις, αρκεί να μην αντιτίθεται στις αναγκαστικές διατάξεις του νόμου περί Ε.Π.Ε..

Η μόνη αρμόδια να αποφασίσει για την τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης είναι η συνέλευση των εταίρων. Η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία

τουλάχιστον των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Ωστόσο ο νόμος 3190/1955 στο άρθρο 38 §3 έχει μία ειδική διάταξη που προβλέπει ότι για ορισμένες τροποποιήσεις της εταιρικής σύμβασης απαιτείται ομοφωνία, δηλαδή συναίνεση όλων των εταίρων. Τέτοιες τροποποιήσεις είναι η μεταβολή εθνικότητας της εταιρίας, η αύξηση των εταιρικών υποχρεώσεων ή η μείωση των εταιρικών δικαιωμάτων. Ομοφωνία όμως μπορεί να απαιτεί και η λήψη αποφάσεων που ορίζονται μέσα από τις διατάξεις του καταστατικού, όπως ο διορισμός ή η ανάκληση των διαχειριστών, η διανομή των κερδών, η άσκηση αγωγής κατά ενός εταίρου ή διαχειριστή κ.α.. Σύμφωνα με το άρθρο 38 §2 του Ν. 3190/55 για την τροποποίηση του καταστατικού επιβάλλεται να συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ενώ παράλειψη του καθιστά την απόφαση άκυρη. Όσον αφορά τις διατυπώσεις δημοσιότητας, κάθε τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης μαζί με ολόκληρο το κείμενο της σύμβασης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8. Πέραν όμως των διατυπώσεων αυτών που καθιστούν νόμιμη την απόφαση, ανάλογα με την τροποποίηση ενδέχεται να υπάρξει ανάγκη τήρησης πρόσθετων διατυπώσεων. Για παράδειγμα εάν πρόκειται για αύξηση του κεφαλαίου πρέπει να καταβληθεί ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων 1%. Αν πρόκειται για μείωση πρέπει να τηρηθούν οι διατάξεις του άρθρου 42. Αν παραταθεί ο χρόνος λήξης της διαχειριστικής περιόδου πρέπει να υπάρξει έγκριση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. (άρθρο 26 3 Κ.Β.Σ., π.δ. 186/1992). Αν μεταβληθεί η έδρα της εταιρίας σε περιοχή άλλης εφορίας πρέπει να υπάρξει σχετική γνωστοποίηση (άρθρα 14 ν.3323/1955 & 29 ν.1642/1986). Αν αλλάξει η επωνυμία πρέπει η τροποποίηση να θεωρηθεί για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου από το οικείο επιμελητήριο. Στην περίπτωση που δεν τηρηθεί κάτι από τα παραπάνω η τροποποίηση θεωρείται άκυρη με ότι αυτό συνεπάγεται.

4.2.1 Μεταβολή Αντικειμένου Εργασιών της Εταιρίας

Η απόφαση της Γ.Σ. των εταίρων για μεταβολή του αντικειμένου εργασιών της Ε.Π.Ε. και τελικά η μεταβολή αυτού αποτελεί σπουδαίο λόγο εξόδου εταίρου από την εταιρία (άρθρο 39 §1 Ν.3190/55). Μεταβολή του αντικειμένου εργασιών δεν είναι μόνο η ολοκληρωτική αλλαγή αυτού. Μεταβολή θεωρείται η επέκταση ή ο περιορισμός του ήδη υπάρχοντος και σε περίπτωση που δεν βρίσκει σύμφωνους κάποιους εταίρους τότε αυτοί μπορούν να αποχωρήσουν και η εταιρία είναι υποχρεωμένη να τους αποζημιώσει καταβάλλοντας την αξία των εταιρικών τους μεριδίων. Η διάταξη αυτή δεν αναφέρεται σε μεταβολή του εταιρικού σκοπού, διότι μία τέτοια μεταβολή απαιτεί την ομοφωνία των εταίρων και φυσικά δεν νοείται εταίρος να διαφωνεί.

Το δικαίωμα εξόδου του εταίρου είναι διαπλαστικό και ασκείται με έγγραφη δήλωση αυτού, απευθυνόμενη στην εταιρία. Η κοινοποίηση με δικαστικό επιμελητή δεν απαιτείται. Η έξοδος των εταίρων νομιμοποιείται όταν γίνει

εντός τριών μηνών από την δημοσίευση της σχετικής απόφασης. Η απόφαση για να είναι έγκυρη θα πρέπει να έχει ληφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού και την διαφωνία του εταίρου να είναι καταγεγραμμένη τόσο κατά την ψηφοφορία όσο και πριν από αυτή. Για παράδειγμα δεν είναι δυνατόν ένας εταίρος να συγκαλεί την Γ.Σ. με θέμα την αλλαγή αντικειμένου την οποία προτείνει, να ψηφίζει κατά αυτής και μετά να ζητά την έξοδό του από την εταιρία. Με αφορμή την ύπαρξη τέτοιων γεγονότων ο Πρόεδρος του Μονομελούς Πρωτοδικείου, στον οποίο κατατίθεται η αίτηση για έξοδο (§1 του άρθρου 39 του νόμου 3190/1955) θα πρέπει να ελέγξει την άσκηση του δικαιώματος αυτού, ώστε να μην ασκείται καταχρηστικά. Σύμφωνα με τον Περάκη Ευάγγελο (162 Περάκης Ε., Το δίκαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Περάκης Ευάγγελος, Έκδοση 2009, σελ. 842) καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος εξόδου από την Ε.Π.Ε. λόγω μεταβολής του αντικειμένου εργασιών παρατηρείται α) εάν, πριν ληφθεί η απόφαση της συνέλευσης, στην οποία διαφώνησε, ο εταίρος είχε συγκατατεθεί στη συγκεκριμένη μεταβολή, ή, ακόμη περισσότερο, αν την είχε ο ίδιος εισηγηθεί, β) εάν η μεταβολή του αντικειμένου είναι τόσο επουσιώδης, ώστε ο εταίρος να μην έχει στην πραγματικότητα συμφέρον εξόδου (ή και ωφελείται), γ) εάν ο εταίρος ασκεί το δικαίωμά του σε δύσκολη για την εταιρία στιγμή, ο ίδιος δε δεν πρόκειται να ωφεληθεί ουσιαστικά από την έξοδό του (π.χ. η αξία της μερίδας συμμετοχής του που θα του αποδοθεί είναι εξαιρετικά χαμηλή), δ) εάν η δήλωση εξόδου υποκρύπτει πρόθεση του εταίρου να απαλλαγεί από υποχρεώσεις του απέναντι στην εταιρία, ε) εάν ο μεν εταίρος δεν έχει ειδικό συμφέρον εξόδου, από την άλλη δε μεριά η εταιρία, προκειμένου να του καταβάλει την αξία της μερίδας συμμετοχής του, θα αναγκασθεί να εκποιήσει σημαντικά για την εκμετάλλευση περιουσιακά της στοιχεία, στ) εάν η μεταβολή του αντικειμένου της εταιρικής επιχείρησης, όπως αποφασίζεται με την τροποποίηση του καταστατικού, αποτελεί επισημοποίηση κάποιας ήδη ισχύουσας στα πράγματα πρακτικής της εταιρίας, την οποία ο συγκεκριμένος εταίρος γνώριζε και είχε ανεχθεί ή, ακόμη περισσότερο, είχε εγκρίνει και γενικότερα η άσκηση του δικαιώματος εξόδου θα είναι καταχρηστική αν αντιτίθεται στην αρχή της αναγκαιότητας ή αν αποτελεί απλό πρόσχημα για να εξέλθει εταίρος της εταιρίας. Όταν η απόφαση του Προέδρου του Μονομελούς Πρωτοδικείου είναι θετική, ακολουθείται η διαδικασία που αναλύθηκε παραπάνω και αφορά την έξοδο του εταίρου από την εταιρία.

4.2.2 Μεταβολή άλλων Στοιχείων του Καταστατικού

Στο καταστατικό εκτός των κανονιστικών διατάξεων αναφέρονται και στοιχεία που αφορούν τους εταίρους, την επωνυμία της εταιρίας, την έδρα της, το εταιρικό κεφάλαιο, τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων και την αξία τους και γενικά των στοιχείων που αφορούν την ταυτότητά της.

Η μεταβολή των στοιχείων αυτών γίνεται συνήθως λόγω των συνθηκών που

επικρατούν κάθε φορά. Για παράδειγμα η νόμιμη έξοδος ενός εταίρου μπορεί να λειτουργήσει σαν ντόμινο και να αλλάξει μια σειρά από στοιχεία. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να είναι η επωνυμία (αν σε αυτήν αναγράφεται το όνομα του εταίρου), το εταιρικό κεφάλαιο (αν η καταβολή του γίνεται από το κεφάλαιο της εταιρίας), ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων (αν υπάρξει διαγραφή αυτών) ή ακόμα και ο αριθμός των εταίρων (αν τα μερίδια αυτά αγοραστούν από περισσότερους του ενός προσώπου που δεν είναι ήδη εταίροι) και γενικά εκείνων των στοιχείων, ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν και τον τρόπο που συμβαίνουν κάθε φορά. Όταν παρατηρείται μεταβολή ενός ή παραπάνω στοιχείων τότε υπάρχει και μεταβολή του καταστατικού. Η λήψη μιας τέτοιας απόφασης απαιτεί και την ανάλογη πλειοψηφία η οποία καθορίζεται είτε αναγκαστικά είτε καταστατικά.

Στην περίπτωση της καταστατικής πλειοψηφίας σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτή που ορίζεται από τον νόμο. Για παράδειγμα δεν μπορεί το καταστατικό να ορίζει πλειοψηφία για την απόφαση αλλαγής της εθνικότητας της εταιρίας μικρότερη της ομοφωνίας όπως απαιτεί ο νόμος 3190/1955 με την διάταξή του στην παράγραφο 3 του άρθρου 38. Επίσης για κάθε μεταβολή στο καταστατικό θα πρέπει να συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο. Συνήθως η σύνταξή του γίνεται μετά την σύγκληση της Γ.Σ. με επανάληψη της απόφασης ενώπιον συμβολαιογράφου. Επιπροσθέτως κάθε τροποποίηση του καταστατικού θα πρέπει να υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 ενώ θα πρέπει να σημειωθεί πως η μη τήρηση κάποιων από τα παραπάνω καθιστά την ενέργεια άκυρη και δεν αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο ώστε να αντισταχτεί σε οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

4.2.3 Αύξηση Εταιρικού Κεφαλαίου

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου γίνεται με την τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης, κατόπιν απόφασης της Γ.Σ. των εταίρων, με αυξημένη πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου (άρθρο 40 §1 Ν. 3190/55). Οι επιδιωκόμενοι σκοποί της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου ποικίλουν. Οι κύριοι σκοποί είναι η εισροή νέων κεφαλαίων αναγκαίων για την υλοποίηση επενδύσεων, η κάλυψη ζημιών, η καταβολή εισφορών για πραγματοποίηση συγχωνεύσεων και η βελτίωση της κεφαλαιουχικής βάσης και συνεπώς η εδραίωση της αξιοπιστίας της εταιρίας.

Υπάρχουν δύο είδη αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου, η πραγματική – ονομαστική αύξηση και η αύξηση με εισφορά σε μετρητά ή σε είδος. Πραγματική είναι εκείνη κατά την οποία επέρχεται αύξηση της εταιρικής περιουσίας με εισροή νέου κεφαλαίου. Ονομαστική ή λογιστική είναι η αύξηση κατά την οποία εξισώνεται η ονομαστική αξία του εταιρικού μεριδίου με την ήδη αυξημένη περιουσία της εταιρίας. Οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει η αύξηση είναι οι εξής: α) πραγματική αύξηση με έκδοση νέων εταιρικών

μεριδίων, β) αύξηση της ονομαστικής αξίας των παλαιών εταιρικών μεριδίων, γ) αύξηση λόγω συγχώνευσης εταιριών, δ) αύξηση με μετατροπή του αποθεματικού σε εταιρικό κεφάλαιο, ε) ονομαστική αύξηση με την κεφαλαιοποίηση της πιστωτικής διαφοράς αναπροσαρμογής των πάγιων στοιχείων του ισολογισμού. Στην περίπτωση της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου με την έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων ο νόμος 3190/55 δίνει την δυνατότητα στους εταίρους με διάταξη στο καταστατικό να ορίσουν τα πρόσωπα που μπορούν να συμμετέχουν στην κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου. Είναι δηλαδή στην ευχέρεια των εταίρων να επιλέξουν εάν η κάλυψη θα γίνει μόνο από τους εταίρους, από τρίτους ή και από τους δύο και με τι ποσοστό. Αν οι εταίροι θέλουν μια προσωποκεντρική εταιρία τότε η αύξηση θα γίνει αποκλειστικά από αυτούς ενώ σε διαφορετική περίπτωση και από τρίτους. Στην περίπτωση όμως που η κάλυψη γίνεται από τρίτους οι παλαιοί εταίροι ζημιώνονται αν υπάρχουν αδιανέμητα κέρδη και αποθεματικά. Για παράδειγμα, εάν μια Ε.Π.Ε. έχει δύο εταίρους με 10.000 € κεφάλαιο διαιρεμένο σε 100 μερίδια με 50% συμμετοχή ο καθένας και 21.000 € αδιανέμητα κέρδη και αποφασίσει αύξηση εταιρικού κεφαλαίου κατά 5.000 € με την κάλυψη από τρίτον τότε το ποσοστό τους στα αδιανέμητα κέρδη πέφτει στο 33% ενώ ο τρίτος αποκομίζει αυτόματα όφελος 33%. Σύμφωνα όμως με την πρακτική που ακολουθείται για να μπορέσει ο τρίτος να γίνει εταίρος με ίσα δικαιώματα πρέπει είτε να καταβάλλει στην εταιρία εκείνο το ποσό που καλύπτει την εσωτερική και όχι την ονομαστική αξία των εταιρικών μεριδίων, στο παράδειγμά μας το ποσό των 7.000 € είτε να καταβάλλει σε καθέναν από τους παλαιούς μετόχους αποζημίωση για την μείωση της περιουσίας του, στο παράδειγμά μας 3.500 € στον καθένα.

Η διαδικασία που ακολουθείται για την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου είναι αρχικά η σύγκληση της Γ.Σ. των εταίρων από τους διαχειριστές με την διαδικασία του άρθρου 10 και 11 με έγγραφη πρόσκληση και με θέμα ημερησίας διατάξεως την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Η απόφαση για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου πρέπει να ληφθεί σύμφωνα με ρητή επιταγή του νόμου 3190/55 του άρθρου 40 §1 με αυξημένη πλειοψηφία 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τουλάχιστον τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου, η απόφαση αφορά το ποσό, τον τρόπο και τα πρόσωπα της αύξησης. Η απόφαση θα πρέπει να καταχωρηθεί στο βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων. Το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου είναι η ανάληψη των νέων εταιρικών μεριδίων. Αρχικά δικαίωμα συμμετοχής στην ανάληψη του νέου εταιρικού κεφαλαίου έχουν οι εταίροι (άρθρο 40 §2-3). Η παράγραφος 3 του άρθρου 40 παρέχει ρητώς σε κάθε εταίρο το δικαίωμα προτίμησης στην ανάληψη των εταιρικών μεριδίων. Οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης με βάση το ποσοστό τους. Τρίτοι μπορούν να συμμετάσχουν μόνο στις περιπτώσεις εκείνες που είτε με διάταξη του καταστατικού έχει αποκλειστεί το δικαίωμα προτίμησης των εταίρων, είτε με απόφαση της Γ.Σ. αποκλείονται οι εταίροι και είτε με εκχώρηση του

δικαιώματος προτίμησης από τον εταίρο σε τρίτο εφόσον το καταστατικό δεν αποκλείει την συμμετοχή τρίτων. Εδώ αξίζει να σημειωθεί πως η εταιρία δεν μπορεί να αποκτήσει δικά της εταιρικά μερίδια. Μετά την λήψη της απόφασης η οποία συντάσσεται σε συμβολαιογραφικό έντυπο με ευθύνη του διαχειριστή ή κάποιου εταίρου υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8. Σύμφωνα με το άρθρο 40 § 2 του Ν. 3190/55 η ανάληψη του νέου κεφαλαίου από τους εταίρους ή από τρίτους γίνεται με έγγραφη δήλωση προς την εταιρία μέσα στην προθεσμία των είκοσι ημερών από την δημοσίευση της απόφασης της συνέλευσης των εταίρων για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Στη δήλωση αυτή θα πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια τα εξής: α) η απόφαση της Γ.Σ. για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου καθώς και το ποσό της αύξησης, β) η επωνυμία και η έδρα της εταιρίας, γ) το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και η ιθαγένεια του αναλαμβάνοντος τα νέα εταιρικά μερίδια, δ) τον αριθμό των νέων εταιρικών μεριδίων που επιθυμεί να αναλάβει, ε) δήλωση ότι αποδέχεται όλους τους όρους που έθεσε η Γ.Σ., στ) δήλωση ότι θα καταβάλλει το αναληφθέν κεφάλαιο στο ταμείο της εταιρίας πριν τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Η δήλωση ανάληψης δεσμεύει τον δηλώσαντα μέχρι τη σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Η καταβολή μπορεί να είναι με μετρητά στο ταμείο της εταιρίας όπως επίσης και σε είδος η αποτίμηση του οποίου γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν 2190/1920. Το τελικό στάδιο είναι η σύνταξη του συμβολαιογραφικού εγγράφου για την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου η οποία θα πρέπει να γίνει εντός 10 ημερών από την λήξη της προθεσμίας των 20 ημερών.

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί πως στην αύξηση ισχύει ότι ισχύει και κατά την σύσταση της εταιρίας. Δηλαδή θα πρέπει να καταβληθεί ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, παράβολα δημοσίευσης κλπ.

4.2.3.1 Λογιστικές εγγραφές αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου

Οι εγγραφές σε περίπτωση αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. είναι όμοιες με εκείνες που γίνονται κατά τη σύστασή της. Κατ' αρχήν πρέπει να διακρίνουμε την περίπτωση που η αύξηση γίνεται με εισφορές μετρητών από εκείνη που οι εισφορές είναι σε είδος. Και στις δύο περιπτώσεις γίνονται δύο εγγραφές. Με τη πρώτη καλύπτεται η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, δηλαδή χρεώνονται οι εταίροι που αναλαμβάνουν να καλύψουν τα νέα εταιρικά μερίδια και πιστώνεται ο λογαριασμός «40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο». Με τη δεύτερη εγγραφή θα εμφανιστεί η καταβολή των εταιρικών εισφορών που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου. Θα χρεωθεί ο λογαριασμός «38 Χρηματικά Διαθέσιμα», εφόσον πρόκειται για εισφορές σε μετρητά, και θα πιστωθούν οι λογαριασμοί των εταίρων, όπου και θα κλείσουν. Εάν πρόκειται για εισφορές σε είδος, θα χρεωθούν οι κατάλληλοι λογαριασμοί με πίστωση και πάλι των λογαριασμών των εταίρων. (Βλέπετε κεφάλαιο 2.7 τις εγγραφές σύστασης Ε.Π.Ε.)

4.2.4 Μείωση εταιρικού κεφαλαίου

Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης όπως έχει ήδη ειπωθεί ευθύνεται αποκλειστικά και εξολοκλήρου για τον σύνολο των υποχρεώσεών της. Μόνη εγγύηση προς τους τρίτους και ιδιαίτερα προς τους πιστωτές της αποτελεί το εταιρικό της κεφάλαιο. Ο νόμος υποχρεώνει την Ε.Π.Ε. να διατηρεί ένα ελάχιστο ποσό κεφαλαίου και να παρακρατά ένα ποσό από τα καθαρά κέρδη για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η υποχρέωση αυτή παύει να υπάρχει όταν το ποσό αυτό καλύψει το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου, αλλά με διάταξη του καταστατικού ή απόφαση της Γ.Σ. μπορεί να συνεχιστεί η παρακράτησή του.

Όσον αφορά τους εταίρους, αυτοί έχουν δικαίωμα στα εναπομείναντα καθαρά κέρδη όταν οι χρήσεις είναι κερδοφόρες, στα αποθεματικά εφόσον υπάρχει πλεόνασμα και στο εταιρικό κεφάλαιο τόσο κατά την εκκαθάριση της εταιρίας όσο και κατά την διάρκεια ζωής της. Σε όλους τους παραπάνω τρόπους παρατηρείται μια μείωση του κεφαλαίου, άλλες φορές προαιρετική και άλλες υποχρεωτική. Προαιρετική είναι όταν παρατηρείται μια ευρωστία της οικονομικής θέσης και ταμειακή άνεση της εταιρίας ενώ υποχρεωτική όταν εμφανίζονται ζημίες, υποτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων και μια σειρά άλλων γεγονότων που απαιτούν την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, όπως η έξοδος του εταίρου ή ο αποκλεισμός του.

Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου κυρίως όταν προκαλείται από δυσμενή γεγονότα θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζονται οι πιστωτές και να μην κινδυνεύει η επιβίωση της εταιρίας γιατί μια μείωση του κεφαλαίου οδηγεί σε περιουσιακή αποδυνάμωση της εταιρίας. Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να είναι πραγματική ονομαστική (λογιστική), ανάλογα με το αν διανεμήθηκαν χρηματικά ποσά, πραγματικά, στους εταίρους ή όχι. Ο σκοπός μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να είναι η κάλυψη ζημιών, η καταβολή της αξίας των μεριδίων ενός ή περισσότερων νομίμως εξερχόμενων εταίρων, η επιστροφή πλεονάζοντος εταιρικού κεφαλαίου, η δημιουργία ή αύξηση του αποθεματικού. Στην πρώτη περίπτωση η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου είναι υποχρεωτική αν οι εταίροι δεν εισφέρουν επιπλέον ποσά για την κάλυψη αυτών των ζημιών, είτε λόγω ανυπαρξίας σχετικής διατάξεως στο καταστατικό, είτε μη λήψης σχετικής απόφασης της Γ.Σ. για ενεργοποίηση της σχετικής διάταξης. Για να καλυφτούν αυτές οι ζημίες λοιπόν και να ισοσκελιστεί ο ισολογισμός θα πρέπει να γίνει μείωση είτε των αποθεματικών είτε του κεφαλαίου.

Μονόδρομο αποτελεί η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου όταν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν τα αποθεματικά για την κάλυψη των ζημιών ενώ αν οι ζημίες αυτές ξεπερνούν το 1/2 του εταιρικού κεφαλαίου τότε με απόφαση των διαχειριστών είτε μειώνεται το κεφάλαιο ώστε να φανεί η πραγματική κατάσταση της εταιρίας προς τους τρίτους, είτε λύεται η εταιρία (παρ. 1 του άρθρου 45 του νόμου 3190/1955). Στην δεύτερη περίπτωση, όπου σκοπός μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου είναι η αποζημίωση του εταίρου που

αποκλείεται ή εξέρχεται της εταιρίας χωρίς την μεταβίβαση των εταιρικών του μεριδίων, η εταιρία είναι υποχρεωμένη να καταβάλει στον εξερχόμενο εταίρο, ποσό ίσο με την πραγματική αξία των μεριδίων και να προβεί σε ταυτόχρονη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου (παρ. 3 του άρθρου 33 & παρ. 1 του άρθρου 43 του νόμου 3190/1955).

Στην τρίτη περίπτωση το εταιρικό κεφάλαιο μειώνεται λόγω πλεονασματικού κεφαλαίου και αυτό συμβαίνει γιατί οι εταίροι αποφασίζουν πως το κεφάλαιο είναι υπεραρκετό για τις ανάγκες της εταιρίας και την επίτευξη του εταιρικού σκοπού. Παράδειγμα μιας τέτοιας περίπτωσης θα μπορούσε να είναι η μεταβολή του αντικειμένου εργασιών της εταιρίας, με το νέο αντικείμενο να απαιτεί πολύ λιγότερο κεφάλαιο από το προηγούμενο. Έτσι το πλεονάζον κεφάλαιο επιστρέφεται στους εταίρους. Τέλος μια ιδιαίτερα έξυπνη στρατηγική, αφορά την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου για την δημιουργία αποθεματικών. Η διαδικασία αυτή είναι μια καθαρά λογιστική τεχνική η οποία μεταφέρει ένα ποσό από το εταιρικό κεφάλαιο στα αποθεματικά δηλαδή σε μια πιο εύχρηστη μορφή. Με αυτό τον τρόπο μειώνεται το κεφάλαιο αυξάνονται τα αποθεματικά και η εταιρία δεν παρακρατά ποσά από τα καθαρά κέρδη για τον σχηματισμό αποθεματικών ενώ η διάθεσή τους στους εταίρους γίνεται χωρίς κανέναν περιορισμό γιατί είναι πολύ πιο εύκολο να διανεμηθούν τα αποθεματικά παρά το εταιρικό κεφάλαιο.

Οι τρόποι με τους οποίους επιτυγχάνεται η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου είναι με μείωση της ονομαστικής αξίας των εταιρικών μεριδίων, με καταστροφή ή απόσυρση εταιρικών μεριδίων και με συγχώνευση εταιρικών μεριδίων. Για τον τρόπο που θα ακολουθηθεί θα πρέπει να εξεταστεί αν θίγει όλους ή μερικούς από τους εταίρους.

Αυτό ρυθμίζεται είτε με διάταξη του καταστατικού είτε με απόφαση της Γ.Σ. που δεν αντιτίθεται στις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού. Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των εταιρικών μεριδίων παρατηρείται όταν η αξία των εταιρικών μεριδίων μειώνεται εξίσου για όλα τα εταιρικά μερίδια.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα η αξία τους να μην πέσει κάτω από το ελάχιστο όριο των 30 € (παρ. 2 του άρθρου 4 του νόμου 3190/1955 όπως έχει τροποποιηθεί από την παρ. 2β του άρθρου 16 του Ν. 3661/2008) ενώ η διανομή του μπορεί να γίνει πραγματικά με την καταβολή χρηματικών ποσών ή εικονικά με μεταφορά του ποσού στα αποθεματικά. Όταν η μείωση του κεφαλαίου γίνεται με καταστροφή εταιρικών μεριδίων θα πρέπει να αποφασιστεί αν θα γίνει με την αρχή της αναλογικότητας ή βάση ενός σταθερού αριθμού.

Στην δεύτερη περίπτωση ενέχει ο κίνδυνος απώλειας όλων των μεριδίων για έναν εταίρο. Για παράδειγμα εάν αποφασιστεί πως θα γίνει διαγραφή 100 εταιρικών μεριδίων από κάθε εταίρο και ένας εταίρος κατέχει 50 τότε αυτόματα χάνει την εταιρική του ιδιότητα και για να ληφθεί μια τέτοια απόφαση απαιτείται ομοφωνία (παρ. 3 του άρθρου 38 του νόμου 3190/1955).

Τέλος η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με συγχώνευση εταιρικών μεριδίων και είναι ουσιαστικά μια συνένωση των δύο προηγούμενων τρόπων αφού μειώνεται ο αριθμός των εταιρικών μεριδίων και αυξάνεται η ονομαστική τους αξία.

Η διαδικασία που ακολουθείται διέπεται από τα άρθρα 41 έως 43 του νόμου 3190/1955. Έτσι η μείωσης του εταιρικού κεφαλαίου απαιτεί πρώτα απ' όλα την ύπαρξη του σκοπού. Αφού οριστεί ο σκοπός της μείωσης θα πρέπει να συγκληθεί η Γενική Συνέλευση των εταίρων με θέμα ημερησίας διατάξεως την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Η απόφαση θα πρέπει να παρθεί σύμφωνα με το άρθρο 38 του νόμου περί Ε.Π.Ε. με πλειοψηφία 3/4 του αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα 3/4 του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου εκτός και αν το καταστατικό ορίζει μεγαλύτερη. Στην απόφαση της Γ.Σ. θα πρέπει να αναφέρονται ο σκοπός της μείωσης, το ποσό της καθώς και ο τρόπος με τον οποίο θα πραγματοποιηθεί.

Η απόφαση για να είναι έγκυρη θα πρέπει να υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 42 του νόμου 3190/1955 και αναλύονται αμέσως στην παρακάτω ενότητα. Με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας και εφόσον δεν υπάρχουν αντιρρήσεις συντάσσεται το συμβολαιογραφικό έγγραφο και ολοκληρώνεται η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί πως το εταιρικό κεφάλαιο δεν θα πρέπει να πέσει κάτω από το ελάχιστο όριο των 4.500 €

4.2.4.1 Λογιστικές εγγραφές μείωσης εταιρικού κεφαλαίου

Οι λογιστικές εγγραφές που γίνονται κατά τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, ανάλογα με την κάθε περίπτωση, είναι οι εξής:

Έστω ότι έχουμε έξοδο ενός εταίρου από την Ε.Π.Ε. τότε έχουμε μείωση εταιρικού κεφαλαίου. Οι εγγραφές που πραγματοποιούνται είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		XXXXX	
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	XXXXX		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXX
33.07 Εταίροι- δοσοληπτικοί λογ/σμοί			
33.07.00 Λογ/σμός εταίρου X	XXXXX		
Μείωση εταιρικού κεφαλαίου κατόπιν απόφασης της Γ.Σ. των εταίρων της ...			

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX	
33.07 Εταίροι- δοσοληπτικοί λογ/σμοί			
33.07.00 Λογ/σμός εταίρου Χ	XXXXXX		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			XXXXXX
38.00 Ταμείο	XXXXXX		
Καταβολή της αξίας της μερίδας συμμετοχής του αποχωρούντος εταίρου Χ			

Έστω ότι στη χρήση παρουσιάστηκε ζημία και η Γ.Σ. των εταίρων αποφάσισε κάλυψη αυτής με ισόποση μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Οι λογιστικές εγγραφές είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		XXXXXX	
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	XXXXXX		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXXX
33.07 Εταίροι- δοσοληπτικοί λογ/σμοί			
33.07.00 Λογ/σμός εταίρου Α	XXXXXX		
33.07.01 Λογ/σμός εταίρου Β	XXXXXX		
33.07.02 Λογ/σμός εταίρου Γ	XXXXXX		
Μείωση εταιρικού κεφαλαίου, λόγω απώλειας κεφαλαίου από ζημίες σύμφωνα με την απόφαση της Γ.Σ. των εταίρων της ...			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX	
33.07 Εταίροι- δοσοληπτικοί λογ/σμοί			
33.07.00 Λογ/σμός εταίρου Α	XXXXXX		
33.07.01 Λογ/σμός εταίρου Β	XXXXXX		
33.07.02 Λογ/σμός εταίρου Γ	XXXXXX		
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			XXXXXX
88.98 Ζημίες εις νέον	XXXXXX		
Επιμερισμός της ζημίας της εταιρίας στους προσωπικούς λογαριασμούς των εταίρων.			

Έστω ότι υπάρχει συσσώρευση ζημιών που υπερβαίνουν το 50% του εταιρικού κεφαλαίου, τότε ο νόμος ορίζει υποχρεωτική μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Στη περίπτωση αυτή ο διαχειριστής συγκαλεί έκτακτη συνέλευση των εταίρων, η οποία αποφασίζει την ανάλογη μείωση του κεφαλαίου. Επιτρέπεται πρώτα να αποσβεστεί κατά το μέρος που καλύπτεται από τακτικά αποθεματικά και σε περίπτωση που απομένει υπόλοιπο, αυτό να καλυφθεί με μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Οι λογιστικές εγγραφές είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
41 ΑΠΟΘ/ΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡ/ΓΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		XXXXXX	
41.00 Τακτικό αποθεματικό	XXXXXX		
41.XX Έκτακτο αποθεματικό	XXXXXX		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			XXXXXX
42.02 Υπόλ. Ζημιών προηγ. Χρήσεων Απόσβεση συσσωρευμένων ζημιών	XXXXXX		

Η

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		XXXXXX	
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	XXXXXX		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			XXXXXX
42.02 Υπόλ. Ζημιών προηγ. Χρήσεων Απόσβεση συσσωρευμένων ζημιών	XXXXXX		

4.2.5 Διατυπώσεις Δημοσιότητας του άρθρου 42

Για τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου ο Νόμος 3190/1955 στις παραγράφους του άρθρου 42 ορίζει ότι η περίληψη της απόφασης της Γ.Σ. των εταίρων για μείωση του εταιρικού κεφαλαίου θα πρέπει να δημοσιευθεί με επιμέλεια των διαχειριστών της εταιρίας μία φορά στο τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως που προβλέπεται στο άρθρο 8 §3 του Ν. 3190/55, και δύο φορές σε μία τουλάχιστον ημερησία εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα της εταιρίας. Επίσης το περιεχόμενο της δημοσιευμένης περίληψης της απόφασης της Γ.Σ. πρέπει να καταχωρηθεί στη μερίδα της εταιρίας του Μητρώου Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης που τηρεί ο γραμματέας του πρωτοδικείου στο οποίο έχει την έδρα της η εταιρία. Η δημοσίευση περιέχει το σκοπό της μείωσης, το ποσό κατά το οποίο

μειώνεται το εταιρικό κεφάλαιο, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται η μείωση αυτή. Σκοπός του νομοθέτη ήταν να επιβληθεί ευρεία δημοσιότητα στην απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων για την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, μέσω δημοσιεύσεων, για να δοθεί η δυνατότητα πληροφόρησης των δανειστών, οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα να διατυπώσουν αντιρρήσεις για την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, εάν κρίνουν ότι με αυτή τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντά τους. Οι αντιρρήσεις των δανειστών για τη μείωση του κεφαλαίου της Ε.Π.Ε. θα αφορούν την ύπαρξη απαιτήσεων τους κατά της Ε.Π.Ε., η ικανοποίηση των οποίων θα τίθεται σε κίνδυνο από τυχόν μείωση του εταιρικού κεφαλαίου. Ο νόμος δίνοντας στους δανειστές το δικαίωμα εναντιώσεως στη μείωση του κεφαλαίου, δεν τους παρέχει ταυτόχρονα το δικαίωμα να απαιτήσουν από την εταιρία την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους. Στην περίπτωση όμως που κάποιος πιστωτής εγείρει ένσταση τότε το θέμα λύνετε είτε με την παροχή εγγυήσεων από την εταιρία και απόσυρση της ένστασης είτε με δικαστική επίλυση. Οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα της διατύπωσης των αντιρρήσεων που πρέπει να ασκηθεί μέσα σε δύο μήνες από την δημοσίευση της απόφασης για μείωση του εταιρικού κεφαλαίου στον τύπο. Εάν μέσα στο διάστημα αυτό δεν εγερθεί καμία ένσταση τότε η εταιρία προχωρά στην μείωση του εταιρικού κεφαλαίου συνάπτοντας συμβολαιογραφικό έγγραφο και τροποποιώντας ανάλογα το καταστατικό. Εάν όμως η εταιρία επιμένει να προχωρήσει στη μείωση του κεφαλαίου, υποχρεούται να υποβάλει αίτηση στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Το αίτημα της εταιρίας θα είναι να επιτρέψει το δικαστήριο τη μείωση του κεφαλαίου της εταιρίας, παρά την προβολή των αντιρρήσεων των πιστωτών τους. Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν γίνει δεκτή από το Μονομελές πρωτοδικείο της έδρας. Για να επιτρέψει το δικαστήριο τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, παρά την αντίρρηση των πιστωτών της εταιρίας, απαιτείται να κρίνει ότι το κεφάλαιο είναι επαρκές για την ικανοποίηση των απαιτήσεων των πιστωτών, ή ότι η εταιρία παρέχει επαρκή ασφάλεια. Η εταιρία μπορεί να παράσχει εμπράγματα (π.χ. ενέχυρο, υποθήκη) ή προσωπική ασφάλεια (π.χ. εγγύηση).

Για την εκτίμηση της επάρκειας της εταιρικής περιουσίας που θα απομείνει μετά τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου δεν θα υπολογισθούν μόνον οι απαιτήσεις των δανειστών που προέβαλαν αντιρρήσεις, αλλά το σύνολο των υποχρεώσεων της εταιρίας. Και αυτό γιατί η ικανοποίηση των δανειστών που διατύπωσαν αντιρρήσεις εξαρτάται από το σύνολο των απαιτήσεων που υπάρχουν κατά της εταιρίας, ανεξαρτήτως του αν όλοι οι δανειστές προέβαλαν ή όχι αντιρρήσεις κατά της μειώσεως του κεφαλαίου (Τσιμπανούλης Δ., Το δίκαιο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Περάκης Ευάγγελος, Έκδοση 2009, σελ. 899).

4.3 Μετασχηματισμός – Μετατροπή Ε.Π.Ε.

Η μετατροπή ή ο μετασχηματισμός μιας επιχείρησης από ατομική, προσωπική, Ε.Π.Ε. και Α.Ε. σε Α.Ε., Ε.Π.Ε., προσωπική ή ατομική μπορεί να επιτευχθεί είτε μέσω του νόμου περί Α.Ε. και του νόμου περί Ε.Π.Ε. είτε μέσω των αναπτυξιακών νόμων. Οι εταιρίες που μετασχηματίζονται βάσει των νόμων 2190/1920 και 3190/1955 δεν αλλάζουν νομικό πρόσωπο αλλά εταιρικό τύπο, ενώ στην περίπτωση που μετασχηματιστούν βάσει των αναπτυξιακών νόμων 2166/1993 και του Ν.Δ. 1297/1972 δημιουργείται νέο νομικό πρόσωπο που έχει την μορφή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε., αλλά πάντοτε μεγαλύτερου ή ίδιου εταιρικού τύπου και παρέχονται σε αυτό κάποιες φορολογικές ελαφρύνσεις.

Η απόφαση της μετατροπής μιας επιχείρησης ενός εταιρικού τύπου σε άλλον σύμφωνα με κάποιον από τους προτεινόμενους νόμους είναι πολύ σημαντική, καθώς μια λάθος απόφαση θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην εταιρία. Στην περίπτωση των αναπτυξιακών, αν η εταιρία πληρεί τα κριτήρια που ορίζουν και οι δύο νόμοι τότε θα επιλέξει με βάση τα πάγια περιουσιακά της στοιχεία. Αν η εταιρία είναι εντάσεως παγίων κεφαλαίων με μεγάλο πάγιο εξοπλισμό και έχει διενεργήσει ελάχιστες αποσβέσεις τότε θα πρέπει να προτιμήσει το Ν.Δ.1297/72, ενώ αν συμβαίνει το αντίθετο τον νόμο 2166/93 (Καραγιάννης Δ. Καραγιάννης Ι.- Καραγιάννη Α., Συστάσεις-Μετατάξεις-Μετατροπές Συγχωνεύσεις- Απορροφήσεις-Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων στην Πράξη, 4η Έκδοση, σελ. 70). Στην περίπτωση που δεν θέλει να αλλάξει νομικό πρόσωπο ή θέλει να μετατραπεί σε εταιρία μικρότερου τύπου (από Α.Ε. σε Ο.Ε.) τότε αναγκαστικά θα ακολουθήσει την μετατροπή σύμφωνα με τους νόμους 2190/20 ή 3190/55.

Όσον αφορά τις Ε.Π.Ε. αυτές μπορούν να μετασχηματιστούν σε Α.Ε. με βάση όλους τους νόμους ενώ σε Ο.Ε., Ε.Ε. ή ατομική επιχείρηση μόνο βάσει του 3190/1955 (παρ. 7 του άρθρου 51 του νόμου 3190/1955).

4.3.1 Μετατροπή βάσει των Γενικών Διατάξεων των Νόμων 3190/1955 και 2190/1920

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η μετατροπή μιας Ε.Π.Ε. σε άλλου είδους εταιρικό τύπο με τις γενικές διατάξεις των νόμων περί Α.Ε. και Ε.Π.Ε., δεν παρέχει στην εταιρία φορολογικές ελαφρύνσεις αλλά ούτε υποχρεώνει την εταιρία να αλλάξει νομικό πρόσωπο. Οι διατάξεις που αναφέρονται στην μετατροπή των ΕΠΕ είναι τα άρθρα 51, 53 και 54 του Ν. 3190/1955 και το άρθρο 67 του κ.ν. 2190/1920. Με βάση λοιπόν τις εν λόγω διατάξεις οι μετασχηματιζόμενες εταιρίες δεν μπορούν να έχουν τα φορολογικά πλεονεκτήματα που προβλέπουν οι νόμοι 1297/72 και 2166/93, αλλά όμως έχουν χαμηλό εταιρικό κεφάλαιο σε σύγκριση με τους νόμους αυτούς, δηλαδή για μεν τις Ε.Π.Ε. το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο που απαιτείται ανέρχεται στα 4.500 € και για τις Α.Ε. στα 60.000 €. Στη μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. (παρ. 1 παρ. του άρθρου 67 του κ.ν. 2190/20) δεν έχουμε νέο νομικό πρόσωπο, καθώς επίσης και στην περίπτωση μετατροπής Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. (παρ. 7 του άρθρου 51 του νόμου 3190/1955). Επομένως

στις περιπτώσεις αυτές έχουμε τον ίδιο Α.Φ.Μ.. Δεν συντάσσεται ισολογισμός μετασχηματισμού, δεν υποβάλλεται δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τα εισοδήματα του μεσοδιαστήματος καθώς και για την τυχούσα υπεραξία των πάγιων στοιχείων από την Ε.Π.Ε.. Συντάσσεται όμως Ισολογισμός κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που ορίζει το καταστατικό της μετατραπέυσης εταιρίας Ε.Π.Ε. και περιλαμβάνει τόσο τα εισοδήματα του μεσοδιαστήματος όσο και την τυχούσα προκύψασα υπεραξία των παγίων μετά των εισοδημάτων της Α.Ε. από τη σύστασή της μέχρι τη λήξη της χρήσης.

Οι αποσβέσεις από φορολογικής πλευράς υπολογίζονται επί της αρχικής αξίας των πάγιων στοιχείων που εμφανίζονταν στα βιβλία της Ε.Π.Ε., δεδομένου ότι πρόκειται για το ίδιο νομικό πρόσωπο. Όλες οι άλλες καταστάσεις συμπληρώνονται κανονικά με τα στοιχεία όμως της νέας εταιρίας. Στην μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Ο.Ε. ή Ε.Ε., έχουμε νέο νομικό πρόσωπο καθ' ότι η περίπτωση αυτή δεν προβλέπεται από καμιά διάταξη νόμου, όπως στις προηγούμενες περιπτώσεις, κατά συνέπεια, δεν έχουμε μετασχηματισμό, αλλά ίδρυση νέου νομικού προσώπου με εισφορά των περιουσιακών στοιχείων της Ε.Π.Ε. στη νέα προσωπική εταιρία. Άρα θα έχουμε διάλυση της Ε.Π.Ε. και φορολογία αυτής για τα εισοδήματά της από την έναρξη της διαχειριστικής της χρήσης μέχρι την μετατροπή της. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι στα φορολογητέα εισοδήματά της θα συμπεριληφθούν πέραν αυτών από τη συναλλακτική της δραστηριότητα και η επιπλέον διαφορά που ενδέχεται να προκύψει μεταξύ του πράγματι καταβληθέντος κεφαλαίου από τους εταίρους της με το τελικό επιστραφέν σε αυτούς κεφάλαιο. Επίσης στα καθαρά κέρδη της υποπεριόδου θα πρέπει να προστεθεί και η ενδεχόμενη υπάρχουσα υπεραξία από την διανομή ή πώληση των ακινήτων της εταιρίας. Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά τη μετατροπή, αν η Ε.Π.Ε. έχει δημιουργήσει αφορολόγητα αποθεματικά, αυτά διανεμόμενα στους εταίρους της, σύμφωνα με το άρθ. 107 του Κ.Φ.Ε. υπόκεινται σε φορολογία.

Για τα εισοδήματα αυτά υποβάλλεται χωριστή φορολογική δήλωση μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα που λαμβάνεται η απόφαση της διανομής και ο σχετικός φόρος καταβάλλεται σε 3 ισόποσες μηνιαίες δόσεις εκ των οποίων η πρώτη με την υποβολή της δήλωσης και οι υπόλοιπες δύο την τελευταία εργάσιμη ημέρα των δύο επόμενων μηνών.

4.3.1.1 Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

Η μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. είναι αρκετά συνηθής και αντιμετωπίζεται από το άρθρο 67 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 του Π.Δ. 409/86 και ο Ν.3190/55 δεν ασχολείται με το θέμα. Για τη μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε., θα πρέπει πρώτα να αποφασίσει η γενική συνέλευση των εταίρων, με την πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Όπως σε κάθε μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε άλλου τύπου εταιρία, έτσι και εδώ απαιτείται να εκτιμηθούν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού αυτής από την

επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20. Αντίγραφο του πρακτικού της Γ.Σ. ή φωτοτυπία του πρακτικού από το βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων των εταίρων της Ε.Π.Ε., παραδίδεται στο συμβολαιογράφο για την σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου που περιλαμβάνει την απόφαση της Γ.Σ., τους όρους του καταστατικού καθώς και την σύνθεση του πρώτου διοικητικού συμβουλίου. Στη συνέχεια, υποβάλλεται αίτηση από την ενδιαφερόμενη εταιρία στη διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου με συνημμένο πρόσφατο Ισολογισμό της επιχείρησης και με αναλυτική κατάσταση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Ο νομάρχης δίνει εντολή για σύσταση της επιτροπής του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20 η οποία ελέγχει τα βιβλία της επιχείρησης που μετατρέπεται και συντάσσει σχετική έκθεση που την κοινοποιεί στην ενδιαφέρουσα εταιρία. Με βάση την παραπάνω έκθεση, ο συμβολαιογράφος συντάσσει το συμβόλαιο ίδρυσης της Α.Ε., που προέρχεται από μετατροπή. Το κατώτερο κεφάλαιο της Α.Ε. είναι σήμερα 60.000 € Σε περίπτωση που το ποσό της καθαρής θέσης της εταιρίας, το οποίο προκύπτει από την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της Ε.Π.Ε. υπολείπεται από το κατώτατο κεφάλαιο που απαιτείται, η διαφορά καλύπτεται από νέες εισφορές των εταίρων ή τρίτων. Οι πρόσθετες εισφορές μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος. Έπειτα ένα επικυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου ίδρυσης της Α.Ε. προσκομίζεται στη Δ.Ο.Υ., όπου καταβάλλεται με συμπληρωμένη εις τριπλούν τη σχετική έντυπη δήλωση, ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1% (Άρθρα 17 – 31 του νόμου 1676/86, Εγκ. πολ. 1388/28.12.01), μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την υπογραφή του συμβολαίου. Δύο επικυρωμένα αντίγραφα από το συμβόλαιο ίδρυσης της Α.Ε. υποβάλλονται με διαβιβαστικό έγγραφο στη διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου, για να εκδοθεί έτσι η άδεια σύστασης της Α.Ε. και να γίνει η έγκριση του καταστατικού της. Ένα αντίγραφο του συμβολαίου ίδρυσης της Α.Ε. θεωρείται και από το οικείο επιμελητήριο, όπου γίνεται και η σχετική εγγραφή της Α.Ε.. Η Νομαρχία εκδίδει εγκριτική απόφαση για την ίδρυση της Α.Ε., ενώ η απόφαση αυτή μαζί με τη σχετική ανακοίνωση (δηλαδή μαζί με την περίληψη της εγκριτικής απόφασης) δημοσιεύονται μέσω της Νομαρχίας στο Φ.Ε.Κ. αφού έχει καταβληθεί το ανάλογο παράβολο.

Η Α.Ε. παίρνει νομική προσωπικότητα από την ημέρα που παραχωρείται η εγκριτική απόφαση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών (παρ. 10 του άρθρου 10β του κ.ν. 2190/1920). Έπειτα ένα έγγραφο από το καταστατικό ίδρυσης της Α.Ε. υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., μέσα σε 30 μέρες από τη νόμιμη σύσταση της Α.Ε. (παρ. 1 άρθρου 36 του νόμου 2859/00) όπου υποβάλλεται και η δήλωση έναρξης εργασιών του εντύπου Μ3, καθώς και το έντυπο Μ7 για τα μέλη του Δ.Σ.. Συγχρόνως υποβάλλονται στη Δ.Ο.Υ. και τα εξής δικαιολογητικά: α) Αντίγραφα της εγκριτικής απόφασης της Νομαρχίας που αφορά την ίδρυση της Α.Ε., β) Αντίγραφα ανακοίνωσης της Νομαρχίας, γ) Τ.Α.Π.Ε.Τ. δ) Μισθωτήριο συμβόλαιο ή τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/ 86 όταν πρόκειται για δωρεάν παραχώρηση του χώρου της επαγγελματικής εγκατάστασης, ε) Υπεύθυνη δήλωση από τον εκπρόσωπο της

Α.Ε. με την οποία να δηλώνεται ότι θα προσκομισθεί σε 2 αντίτυπα το Φ.Ε.Κ. στα οποία καταχωρήθηκε η σύσταση της Α.Ε. αμέσως μετά τη δημοσίευση, στ) Το καταστατικό ίδρυσης της Α.Ε., ζ) Βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής των μελών της Α.Ε. από ασφαλιστικό φορέα και η) Απόφαση της Γ.Σ. για τη σύνθεση του Δ.Σ. της Α.Ε., εφόσον έχει συγκροτηθεί. Για τις εργασίες αυτές στην περίπτωση που δεν είναι αυτοπροσώπως ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας θα πρέπει να γίνει εξουσιοδότηση του εκπροσώπου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής του. Επίσης, για τη μεταβίβαση της Ε.Π.Ε. λόγω μετατροπής ή συγχώνευσης, δεν οφείλεται χαρτόσημο, διότι η μεταβίβαση αυτή δε γίνεται λόγω πώλησης (Εγκύκλιος Υπουργείου Οικονομικών Σ. 294/πολ. 24/88). Δηλαδή, αν μεταβιβαζόταν η Ε.Π.Ε. λόγω πώλησης, τότε θα επιβαρυνόταν η καθαρή θέση της επιχείρησης που θα μεταβιβαζόταν λόγω πώλησης με χαρτόσημο 2,4% και θα εκδίδονταν δελτίο αποστολής – τιμολόγιο πώλησης.

Στη συνέχεια, η Α.Ε. παίρνει από τη Δ.Ο.Υ. τον Α.Φ.Μ. και θεωρεί τα βιβλία και στοιχεία της. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κ.Β.Σ. λόγω ύψους ακαθάριστων εσόδων και αφορούν την Ε.Π.Ε. που μετατρέπεται σε Α.Ε. (π.χ. για υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης κλπ.) μεταφέρονται και στην Α.Ε. που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή.

Τέλος γίνεται διακοπή της δραστηριότητας της Ε.Π.Ε. που μετατρέπεται σε Α.Ε. Για το λόγο αυτό γίνεται διαγραφή από το επιμελητήριο και προσκομίζονται στη Δ.Ο.Υ. τα βιβλία (όταν αυτά είναι Α ή Β κατηγορίας του Κ.Β.Σ.) και όλα τα θεωρημένα στοιχεία του Κ.Β.Σ. για ακύρωση και συμπληρώνονται στη Δ.Ο.Υ. το έντυπα Μ4 – Δήλωση διακοπής εργασιών και το Μ7 – Δήλωση σχέσεων φορολογουμένου, επειδή έγινε η διακοπή λόγω μετατροπής σε Α.Ε.. Έπειτα θα πρέπει να προσκομιστούν οι εκκαθαριστικές δηλώσεις του Φ.Π.Α. και αφού περάσει ο νόμιμος εκπρόσωπος από όλα τα τμήματα μαζεύοντας τις απαραίτητες υπογραφές καταλήγει στο τμήμα του Μητρώου όπου βεβαιώνεται η διακοπή της εταιρίας και στο τέλος γίνεται και η διαγραφή από τον Ο.Α.Ε.Ε. των εταίρων (Καραγιάννης Δ.-Καραγιάννης Ι.-Καραγιάννη Α., Συστάσεις-Μετατάξεις-Μετατροπές-Συγχωνεύσεις-Απορροφήσεις-Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων στην Πράξη, 4^η Έκδοση, σελ. 75).

4.3.1.2 Μετατροπή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.

Το ζήτημα της μετατροπής της Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης που αποφασίζει με την απαρτία του άρθρου 29 § 3 και την πλειοψηφία του άρθρου 31 § 2 του κ.ν. 2190/20, δηλαδή ενισχυόμενη απαρτία και πλειοψηφία. Η μετατροπή συνεπώς αποτελεί τροποποίηση του καταστατικού της Α.Ε.. Η απόφαση της Γ.Σ. συντάσσεται σε συμβολαιογραφικό έγγραφο, στο οποίο να περιλαμβάνονται και τα ουσιώδη στοιχεία για τη σύσταση της Ε.Π.Ε. όπως προβλέπει ο νόμος 3190/1955 (παρ. 2 του άρθρου 6 του νόμου 3190/1955). Το πρακτικό της Γ.Σ. πρέπει να αναφέρει

τι ψήφισαν οι μέτοχοι, εάν επιτεύχθηκε συμφωνία και με τι πλειοψηφία, υπογράφεται δε από τον Πρόεδρο της Γ.Σ. και τον Γραμματέα αυτής, όπως γίνεται σε όλα τα πρακτικά της Γ.Σ. της Α.Ε..

Η Γ.Σ. πρέπει να επαναληφθεί και ενώπιον του συμβολαιογράφου, οπότε και σημειώνεται στη σχετική πράξη ποιοι μέτοχοι μετείχαν, ποιοι ψήφισαν υπέρ και ποιοι αρνήθηκαν να το υπογράψουν. Αυτό όμως μπορεί να αποφευχθεί, δηλαδή η πραγματοποίηση δύο συνελεύσεων, αν οι μέτοχοι αποφασίσουν να πραγματοποιήσουν τη Γ.Σ. της μετατροπής ενώπιον συμβολαιογράφου, οπότε ο συμβολαιογράφος δεν προσυπογράφει απλά το πρακτικό (όπως στην παρ. 2 του άρθρου 32 του κ.ν 2190/20), αλλά συντάσσει κανονικό συμβολαιογραφικό έγγραφο στο οποίο, αφού οι εμφανισθέντες δηλώσουν ότι αποτελούν συγκροτημένη Γ.Σ. της εταιρίας, καταχωρούνται οι αποφάσεις και όλα τα συμβάντα της Γ.Σ. και αυτό το υπογράφεται από όλους τους μετόχους και όχι μόνο από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της Γ.Σ., αφού αυτό αποτελεί πλέον το καταστατικό της Ε.Π.Ε.. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί πως όσοι αρνήθηκαν να μετάσχουν στην Γ.Σ. ή να υπογράψουν τη συμβολαιογραφική αυτή πράξη ή οι αποχωρήσαντες της Γ.Σ. δεν υπολογίζονται στο σχηματισμό της νομίμου απαρτίας και πλειοψηφίας αυτής. Για να συνταχθεί όμως το καταστατικό της Ε.Π.Ε. πρέπει να προηγηθεί εκτίμηση της περιουσίας της μετατρεπόμενης Α.Ε. από την επιτροπή του άρθ. 9 του κ.ν 2190/20. Η εκτίμηση αυτή γίνεται βάσει του τελευταίου συνταχθέντος Ισολογισμού της εταιρίας, δηλαδή με την εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρικής περιουσίας και η διάρκεια ισχύος της έκθεσης της εκτιμητικής επιτροπής δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των έξι μηνών, από την κοινοποίηση αυτής στην ενδιαφερόμενη εταιρία.

Η μετατροπή αυτή πραγματοποιείται, από την ημέρα της καταχώρησης του Συμβολαίου αυτού στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών μαζί με την έγκριση του Νομάρχη ή του Υπουργού Ανάπτυξης και δημοσίευση της περίληψης αυτής στο Φ.Ε.Κ., όπως προβλέπουν οι διατάξεις των άρθ. 7α' και 7β' του κ.ν 2190/20. Σχετικά με τη δημοσίευση της ανακοίνωσης στο Φ.Ε.Κ., δεν αρκεί μόνο μια για την Α.Ε. αλλά χρειάζεται και άλλη για την Ε.Π.Ε. καθότι από τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης της Ε.Π.Ε. στο ΦΕΚ η νέα αυτή εταιρία αποκτά τη νομική της προσωπικότητα, εν αντιθέσει με την Α.Ε., όπου από την ημέρα της καταχώρησης του συμβολαίου και της απόφασης του Νομάρχη στο Μ.Α.Ε., η μετατραπέυσα Α.Ε. παύει να υπάρχει ως νομικό πρόσωπο. Επομένως, στην περίπτωση αυτή έχουμε δύο εντελώς διαφορετικές ανακοινώσεις προς το Εθνικό Τυπογραφείο και δύο παράβολα με τα σχετικά τους δικαιώματα υπέρ του Τ.Α.Π.Ε.Τ.. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι για να σταλεί η ανακοίνωση της περίληψης σύστασης της Ε.Π.Ε. στο ΦΕΚ πρέπει να προηγηθεί η καταχώρηση του συμβολαίου και της απόφασης του Νομάρχη στο Μ.Α.Ε. και στη συνέχεια η καταχώρησή του στο Πρωτοδικείο της έδρας της Ε.Π.Ε.. Όσον αφορά την αλλαγή της επωνυμίας της μετατραπέυσας σε Ε.Π.Ε. Α.Ε., μετά την διαγραφή της Ανώνυμης Εταιρίας από το Μ.Α.Ε. της Νομαρχίας αντίγραφο του

Συμβολαίου της μετατροπής προσκομίζεται στο Επιμελητήριο της έδρας που ήταν εγγεγραμμένη η Α.Ε. και με αίτηση ζητείται η επωνυμία της Α.Ε. και προσωρινή εγγραφή της επωνυμίας της Ε.Π.Ε..

Μετά το πέρας όμως των διαδικασιών ίδρυσης της Ε.Π.Ε., δηλαδή καταχώρησης του καταστατικού της στο Πρωτοδικείο της έδρας της και της καταχώρησης της περίληψης του καταστατικού της στο ΦΕΚ, γίνεται η οριστική εγγραφή της Ε.Π.Ε. στο Επιμελητήριο της έδρας της Ε.Π.Ε., από το οποίο, αφού πληρωθούν τα σχετικά τέλη, λαμβάνεται η βεβαίωση εγγραφής της, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στη Δ.Ο.Υ για τη λήψη του Α.Φ.Μ. της. Μετά τις πιο πάνω διαδικασίες, προσκομίζεται η πράξη μετατροπής (καταστατικό Ε.Π.Ε.) στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της με τη Δήλωση Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων σε τρία (3) αντίγραφα για την καταβολή του σχετικού φόρου 1%. Επειδή όμως, στην περίπτωση αυτή, το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. είναι ίσο με το κεφάλαιο της Α.Ε. ουσιαστικά δεν υπάρχει φόρος για καταβολή, δεδομένου ότι ο σχετικός φόρος επί του μετοχικού κεφαλαίου έχει καταβληθεί κατά το παρελθόν. Επί του καταστατικού όμως της Ε.Π.Ε. σημειώνεται από τη Δ.Ο.Υ. ότι επεβλήθη η σχετική δήλωση και κατεβλήθη ο Φ.Σ.Κ.. Στη συνέχεια το καταστατικό αυτό προσκομίζεται στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων και Ταμείο Νομικών για την καταβολή των σχετικών δικαιωμάτων τους, όπου και αυτά σημειώνουν ότι εισέπραξαν τα προβλεπόμενα από το νόμο δικαιώματά τους και μετά από όλα αυτά, το καταστατικό αυτό με τις επ' αυτού σημειώσεις προσκομίζεται στο Πρωτοδικείο της έδρας της για καταχώρηση, όπου και αυτό με τη σειρά του το καταχωρεί και αντίγραφο αυτού χορηγεί στην εταιρία για το αρχείο της. Μετά την καταχώρηση του καταστατικού της Ε.Π.Ε. στα βιβλία του Πρωτοδικείου της έδρας της, ο διαχειριστής της ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος της, συντάσσει την περίληψη αυτού, και με την έκδοση του σχετικού παραβόλου ή και των δικαιωμάτων υπέρ του Τ.Α.Π.Ε.Τ. προσκομίζεται στο Φ.Ε.Κ. για δημοσίευση.

Οι εταιρίες που κάνουν χρήση των άρθρων 67 του κ.ν. 2190/20 και 51 του νόμου 3190/55 δεν δημιουργούν νέο νομικό πρόσωπο αλλά απλώς αλλάζουν το νομικό τους τύπο. Αυτό έχει ως συνέπεια τη συνέχιση της διαχειριστικής χρήσης που αναφέρεται στο καταστατικό της μετατραπείσας εταιρίας, με αποτέλεσμα κατά τη λήξη της χρήσης η προκύψασα από τη μετατροπή εταιρία να συμπεριλάβει στα καθαρά της κέρδη και αυτά της προηγούμενης εταιρίας και να υποβάλλει αυτή τη Φορολογική Δήλωση για τα συνολικά εισοδήματα μαζί με την τυχούσα υπεραξία των παγίων μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από τις δηλώσεις του ΚΦΕ. Επιπλέον, εφόσον δεν έχουμε νέο νομικό πρόσωπο τόσο οι συγκεντρωτικές καταστάσεις των τιμολογίων Πελατών – Προμηθευτών όσο και οι βεβαιώσεις αποδοχών των εργαζομένων στην μετατραπείσα εταιρία ως και η εκκαθαριστική Δήλωση του Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών θα περιλαμβάνουν όλη τη διαχειριστική χρήση και θα υποβληθούν από την νέα νομική μορφή υπάρχουσα εταιρία της 31/12.

Εν αντιθέσει με τις μετατροπές ή συγχωνεύσεις που πραγματοποιούνται με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους 1297/72 και 2166/93 όπου για τη μετατρέπομενη Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. ή συγχώνευση Α.Ε., όπως θα δούμε πιο κάτω, υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος για τα κέρδη που προέκυψαν μέχρι το χρόνο ολοκλήρωσης της μετατροπής ή της σύνταξης του Ισολογισμού μετασχηματισμού, αντίστοιχα, έχει το νομικό πρόσωπο που προήλθε από τη μετατροπή, και μέχρι την 10η μέρα του πέμπτου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου (Καραγιάννης Δ.-Καραγιάννης Ι.-Καραγιάννη Α., Συστάσεις-Μετατάξεις-Μετατροπές-Συγχωνεύσεις-Απορροφήσεις-Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων στην Πράξη, 4η Έκδοση, σελ. 74).

4.3.1.3 Μετατροπή ατομικής επιχείρησης, Ομόρρυθμης Εταιρίας ή Ετερόρρυθμης Εταιρίας σε Ε.Π.Ε.

Για να μετατραπεί η ατομική επιχείρηση σε Ε.Π.Ε. αποφασίζει μόνος του ο επιχειρηματίας. Για να μετατραπεί όμως μια Ο.Ε. ή μια Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. χρειάζεται πρώτα να συνταχθεί από το συμβολαιογράφο ένα συμφωνητικό των εταίρων της Ο.Ε. ή της Ε.Ε.. Στο συμφωνητικό αυτό αναγράφεται η επιθυμία των εταίρων να μετατρέψουν την εταιρία τους σε Ε.Π.Ε., καθώς και τα κύρια σημεία του νόμου 3190/1955 που αναφέρονται στις Ε.Π.Ε.. Από την Ο.Ε., την Ε.Ε. ή την ατομική επιχείρηση υποβάλλεται αίτηση στη διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου με συνημμένο πρόσφατο ισολογισμό της επιχείρησης που μετατρέπεται και ζητείται η συγκρότηση της επιτροπής του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20 για να εκτιμήσει τα περιουσιακά στοιχεία και να προσδιορίσει την καθαρή θέση της επιχείρησης που μετατρέπεται σε Ε.Π.Ε..

Στη συνέχεια, η επιτροπή του άρθρου 9 ελέγχει τα βιβλία της επιχείρησης που μετατρέπεται και συντάσσει σχετική έκθεση που την κοινοποιεί στην επιχείρηση που μετατρέπεται η οποία και φροντίζει για τη δημοσίευσή της στο ΦΕΚ. Με βάση την παραπάνω έκθεση και το συμφωνητικό των εταίρων της Ο.Ε. ή της Ε.Ε. συντάσσεται από το συμβολαιογράφο το καταστατικό ίδρυσης της Ε.Π.Ε. λόγω μετατροπής της επιχείρησης (Άρθρο 53 του Ν. 3190/1955).

Σε μετατροπή ατομικής επιχείρησης, πρέπει να συμμετάσχει τουλάχιστον ακόμα ένα πρόσωπο, εκτός αν πρόκειται για μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.. Το κατώτερο κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. είναι 4.500 € από το οποία, τουλάχιστον τα 2.250 € θα πρέπει να είναι σε μετρητά. Το εταιρικό κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διαιρείται σε μερίδια, που το καθένα από αυτά έχει ονομαστική αξία 30 € ή πολλαπλάσιο των 30 €. Περίληψη του καταστατικού ίδρυσης της Ε.Π.Ε. δημοσιεύεται στο ΦΕΚ, ενώ δύο αντίγραφα από το καταστατικό ίδρυσης της Ε.Π.Ε. υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και καταβάλλεται, με συμπληρωμένη τη σχετική έντυπη δήλωση, ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου που είναι 1% πάνω στο κεφάλαιο της ατομικής επιχείρησης που μετατρέπεται σε Ε.Π.Ε..

Όταν πρόκειται για Ο.Ε. ή Ε.Ε., τότε για το ποσό μέχρι το ύψος του κεφαλαίου της Ο.Ε. ή Ε.Ε. που μετατρέπεται σε κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. δεν υπολογίζεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1%, αλλά μόνο στο τυχόν επιπλέον ποσό που γίνεται κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. (Εγκ. πολ. 1388/ 28.12.01). Το ένα αντίγραφο του καταστατικού παραμένει στη Δ.Ο.Υ. και με το άλλο αντίγραφο, περνάει ο νόμιμος εκπρόσωπος πρώτα από το ανάλογο επιμελητήριο όπου γίνεται προεγγραφή της εταιρίας και στη συνέχεια με το ίδιο αυτό αντίγραφο, σφραγισμένο και από το επιμελητήριο το προσκομίζει στο Πρωτοδικείο όπου καταβάλλεται ποσοστό 0,5% επί του κεφαλαίου στο Ταμείο Σύνταξης Νομικών και 1% στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων. Το πρωτοδικείο κρατά το πρώτο αντίγραφο στο αρχείο της και επικυρώνει όλα τα υπόλοιπα αντίγραφα του καταστατικού που προσκομίζονται για επικύρωση και τα οποία στη συνέχεια επιστρέφονται στην επιχείρηση.

Μέσα σε 30 μέρες από τη νόμιμη σύσταση της Ε.Π.Ε. (Παρ. 1 του άρθρου 36 του νόμου 2859/2000), υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. η δήλωση έναρξης εργασιών. Συγχρόνως με τη δήλωση έναρξης εργασιών προσκομίζονται στη Δ.Ο.Υ.: α) Το καταστατικό, β) Το Φ.Ε.Κ. ή υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ότι θα προσκομισθεί το Φ.Ε.Κ. σε 2 αντίτυπα όταν κυκλοφορήσει, γ) Μισθωτήριο συμβόλαιο ή τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/ 86 όταν πρόκειται για δωρεάν παραχώρηση του χώρου για επαγγελματική εγκατάσταση, δ) για το καθένα από τα μέλη της Ε.Π.Ε., βεβαιώσεις εγγραφής ή απαλλαγής από τον Ο.Α.Ε.Ε., ε) για το κάθε μέλος της Ε.Π.Ε. και από μία βεβαίωση εγγραφής ή απαλλαγής από το Επιμελητήριο, όταν αυτό απαιτείται ρητά από το νόμο, στ) εξουσιοδότηση του διαχειριστή, θεωρημένη με το γνήσιο της υπογραφής του σε περίπτωση που τα δικαιολογητικά υποβάλλονται από τρίτο πρόσωπο (π.χ. από το λογιστή κλπ.), ζ) οι αλλοδαποί που συμμετέχουν ως διαχειριστές σε Ε.Π.Ε., αν είναι υπήκοοι άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε. υποβάλλουν πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας της κατοικίας τους και αν είναι υπήκοοι χωρών – μελών εκτός Ε.Ε. υποβάλλουν άδεια παραμονής και εργασίας καθώς και διαβατήριο επίσημα μεταφρασμένο. Για τη μεταβίβαση της ατομικής επιχείρησης ή Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. λόγω μετατροπής ή συγχώνευσης, δεν οφείλεται χαρτόσημο, διότι η μεταβίβαση αυτή δε γίνεται λόγω πώλησης. Σε περίπτωση όμως μεταβίβασης ατομικής επιχείρησης ή Ο.Ε. ή Ε.Ε. λόγω πώλησης, τότε επιβάλλεται χαρτόσημο 2,4% πάνω στην καθαρή θέση με έκδοση δελτίου αποστολής – τιμολογίου πώλησης. Στη συνέχεια, η Ε.Π.Ε. παίρνει από τη Δ.Ο.Υ. τον Α.Φ.Μ. και θεωρεί τα βιβλία και στοιχεία της.

Οι υποχρεώσεις του Κ.Β.Σ. που απορρέουν (λόγω ακαθάριστων εσόδων) από την ατομική επιχείρηση ή από την Ο.Ε. ή Ε.Ε. που μετατρέπεται σε Ε.Π.Ε. (π.χ. για υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης κλπ.) μεταφέρονται στην Ε.Π.Ε. που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή. Γίνεται διακοπή της δραστηριότητας της ατομικής επιχείρησης ή της Ο.Ε. ή της Ε.Ε. που μετατρέπεται σε Ε.Π.Ε.. Για το λόγο αυτό, αφού γίνει πρώτα διακοπή από το αντίστοιχο επιμελητήριο,

προσκομίζονται στη συνέχεια στη Δ.Ο.Υ. τα βιβλία (όταν αυτά είναι Α ή Β κατηγορίας του Κ.Β.Σ.) και όλα τα θεωρημένα στοιχεία του Κ.Β.Σ. για ακύρωση, διότι τα αθεώρητα στοιχεία δεν ακυρώνονται και συμπληρώνονται στη Δ.Ο.Υ. τα έντυπα “Μ4 – Δήλωση διακοπής εργασιών” και “Μ7 – Δήλωση σχέσεων φορολογουμένου” επειδή έγινε η διακοπή λόγω μετατροπής σε Ε.Π.Ε.. Στη συνέχεια, ο διαχειριστής ή ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας με όλες τις εκκαθαριστικές δηλώσεις του Φ.Π.Α., με τα βιβλία και με όλα τα στοιχεία του Κ.Β.Σ. περνάει από τα διάφορα τμήματα της Δ.Ο.Υ., τα οποία βεβαιώνουν τη διακοπή και κυρίως από το τμήμα του Κ.Β.Σ. το οποίο βεβαιώνει ότι ακυρώθηκαν τα βιβλία και στοιχεία. Στη συνέχεια, ο λογιστής προσέρχεται στο τμήμα Μητρώου απ’ όπου και παίρνει την αντίστοιχη βεβαίωση για τη διακοπή των εργασιών της ατομικής επιχείρησης ή της Ο.Ε. ή της Ε.Ε. που μετατράπηκε σε Ε.Π.Ε.. Τέλος η διακοπή ολοκληρώνεται με την διακοπή από το αντίστοιχο ασφαλιστικό ταμείο Ο.Α.Ε.Ε. που αφορά τη δραστηριότητα που διακόπτεται.

4.3.2 Μετατροπή Βάσει Αναπτυξιακών Νόμων

Η μετατροπή επιχειρήσεων βάσει των αναπτυξιακών νόμων 2166/1993 και του Ν.Δ 1297/1972 έχει σαν στόχο την δημιουργία μεγαλύτερων οικονομικών μονάδων. Οι μεγαλύτερες οικονομικές μονάδες θα πρέπει να έχουν την μορφή της Α.Ε. ή της Ε.Π.Ε. και πάντα η μετατροπή γίνεται από κάτω προς τα πάνω. Δηλαδή μπορεί να μετατραπεί μια επιχείρηση από Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. αλλά δεν μπορεί να γίνει το αντίστροφο. Οι κύριες διαφορές μεταξύ των αναπτυξιακών και των άλλων νόμων είναι η αλλαγή νομικής μορφής (όταν μετατρέπεται μια Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. με τις διατάξεις του 3190/1955 η εταιρία συνεχίζει να λειτουργεί όπως και πριν χωρίς να αλλάζει ούτε ο ΑΦΜ), η κατάρτιση Ισολογισμού και Απογραφής κατά την ημερομηνία λήψης της απόφασης για μετατροπή, το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο της εταιρίας που προέρχεται από μετατροπή, ο χρόνος και ο τρόπος δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος και τέλος μια σειρά από φορολογικές ελαφρύνσεις που στόχο έχουν την ενθάρρυνση δημιουργίας μεγάλων οικονομικών μονάδων.

4.3.2.1 Μετατροπή Βάσει του Νόμου 2166/1993

Η υπαγωγή μιας εταιρίας στον νόμο 2166/1993 προϋποθέτει η εταιρία να τηρεί βιβλία Γ’ κατηγορίας του Κ.Β.Σ., να έχει συντάξει τουλάχιστον μια φορά ισολογισμό για δωδεκάμηνη ή μεγαλύτερη διαχειριστική χρήση και να μην έχει ως κύριο αντικείμενο εργασιών την κατασκευή ή εκμετάλλευση ακινήτων πλην της εκμετάλλευσης ξενοδοχείων. Για να γίνει η μετατροπή με βάση του νόμου 2166/93, θα πρέπει πρώτα να συνταχθεί ισολογισμός της επιχείρησης αυτής που μετατρέπεται, με σκοπό την μετατροπή.

Στη συνέχεια, τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της μετατρεπόμενης επιχείρησης μεταφέρονται ως στοιχεία απογραφής και ισολογισμού έναρξης στη νέα εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή. Η παραπάνω απογραφή και ο ισολογισμός καταχωρούνται υποχρεωτικά στο

θεωρημένο βιβλίο απογραφών που τηρείται από τη μετατρεπόμενη επιχείρηση, διότι ο ισολογισμός αυτός αποτελεί και τον ισολογισμό λήξης της μετατρεπόμενης επιχείρησης. Ο ίδιος ισολογισμός και η απογραφή καταχωρούνται ως απογραφή και ως ισολογισμός έναρξης στη νέα εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή. Όλες οι πράξεις που γίνονται μετά την ημερομηνία κατάρτισης του ισολογισμού μετατροπής και μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία της μετατροπής αυτής (σύσταση της νέας εταιρίας), θεωρείται ότι διενεργούνται για λογαριασμό της νέας εταιρίας και κατά συνέπεια, όλες οι πράξεις αυτές μεταφέρονται με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της νέας εταιρίας αμέσως μετά τη σύστασή της.

Όταν ολοκληρώνονται οι διαδικασίες του μετασχηματισμού δεν ξανασυντάσσεται ισολογισμός, ακόμα και αν οι διαδικασίες ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού συνεχίζονται και μετά τις 31/12 που είναι η τελευταία μέρα της δωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου (Εγκ. Υπ. Οικ. 1039799/πολ. 1080/5.4.94). Οι μετατρεπόμενες επιχειρήσεις, για τα αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) τους που προκύπτουν μέχρι την κατάρτιση του ισολογισμού μετασχηματισμού, υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος μέσα σε 4 μήνες και 10 μέρες αν είναι Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. (παρ. 1 του άρθρου 107 του νόμου 2238/1994). Η τελευταία περιοδική δήλωση του Φ.Π.Α. υποβάλλεται μέσα σε 20 μέρες από την ημερομηνία μετασχηματισμού και η εκκαθαριστική δήλωση του Φ.Π.Α. μέσα σε 130 μέρες μετρούμενες από την ίδια ημερομηνία. Ως εισφερόμενο κεφάλαιο θεωρείται το εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο της μετατρεπόμενης επιχείρησης και όχι η καθαρή θέση αυτής. Οι μετοχές (που μπορεί να είναι ονομαστικές ή ανώνυμες) ή τα μερίδια σε περίπτωση Ε.Π.Ε. μπορούν να μετεβιβασθούν οποτεδήποτε και χωρίς κανένα περιορισμό. Μεταφέρεται η ζημιά που αναγνωρίζεται φορολογικά της μετατρεπόμενης επιχείρησης για να συμψηφιστεί με κέρδη των επόμενων 2 χρήσεων της προερχόμενης από τη μετατροπή νέας εταιρίας (παρ. 5 του άρθρου 9 του νόμου 2992/2002). Δεν συμψηφίζεται η ζημιά μόνο σε περίπτωση διάσπασης. Δηλαδή, αν η μετατρεπόμενη επιχείρηση έχει ζημιά φορολογικά αναγνωρίσιμη, η ζημιά αυτή μπορεί να συμψηφιστεί με κέρδη των επόμενων 2 χρήσεων της εταιρίας εκείνης που προέρχεται από τη μετατροπή (παρ. 5 του άρθρου 9 του νόμου 2992/2002). Επομένως, η ζημιά της μετατρεπόμενης με βάση το Ν. 2166/93 επιχείρησης θα πρέπει να εμφανίζεται σε δύο λογαριασμούς σε "Ζημίες φορολογικά αναγνωρίσιμες" και σε "Ζημίες φορολογικά μη αναγνωρίσιμες" και στον ισολογισμό μετασχηματισμού που θα συντάξει η μετατρεπόμενη επιχείρηση, αλλά και στον ισολογισμό της νέας εταιρίας που προέρχεται από τη μετατροπή, για να μπορεί έτσι να συμψηφιστεί η ζημιά που είναι φορολογικά αναγνωρίσιμη με τα κέρδη προ φόρου των επόμενων 2 χρήσεων (άρθρο 9 παρ. 5 του νόμου 2992/2002, Στ. Ε. 4038/87).

Με απόφαση της γενικής συνέλευσης των εταίρων ή μετόχων της επιχείρησης που μετατρέπεται μπορεί να καθορίζεται η σχέση συμμετοχής αυτών στο κεφάλαιο της νέας εταιρίας. Το κεφάλαιο της νέας εταιρίας που προέρχεται από

μετατροπή με βάση το νόμο 2166/93 δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ποσό των 146.735 € όταν πρόκειται για Ε.Π.Ε. ούτε μικρότερο από 300.000 € όταν πρόκειται για Α.Ε.. Αν είναι μικρότερο, τότε με τη διαφορά γίνεται αύξηση σε μετρητά είτε από τους παλαιούς εταίρους ή μετόχους είτε από νέους εταίρους ή μετόχους. Από την ημερομηνία που συντάσσεται ο ισολογισμός με σκοπό τη μετατροπή και μετά, όλες οι πράξεις που διενεργούνται από τη μετατρεπόμενη επιχείρηση, θεωρείται ότι διενεργούνται για λογαριασμό της νέας εταιρίας που προέρχεται από την μετατροπή αυτή. Για το λόγο αυτό, μόλις συσταθεί η νέα εταιρία και αμέσως μετά από τις εγγραφές της κάλυψης του κεφαλαίου που γίνονται στα βιβλία της, μεταφέρονται τα παραπάνω ποσά με συγκεντρωτικές εγγραφές από τα βιβλία της μετατρεπόμενης επιχείρησης στα βιβλία της νέας εταιρίας.

Δηλαδή, μεταφέρονται τα ποσά όπως αυτά είναι γραμμένα στο αναλυτικό ισοζύγιο της τεταρτοβάθμιας ανάπτυξης με χρέωση των χρεωστικών υπολοίπων και με πίστωση των πιστωτικών υπολοίπων. Αντί να συντάσσεται καινούριος ισολογισμός παίρνεται συνήθως ο τελευταίος ισολογισμός με 31/12 του προηγούμενου έτους, που συντάχθηκε στο όνομα της επιχείρησης η οποία μετατρέπεται σε Α.Ε. ή Ε.Π.Ε.. Οι κυριότερες απαλλαγές που προβλέπονται από τις διατάξεις του νόμου 2166/93 για τις μετατροπές των επιχειρήσεων, είναι οι εξής: α) απαλλαγή από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίων για το εισφερόμενο κεφάλαιο των επιχειρήσεων που μετατρέπονται. Σε περίπτωση μετατροπής Ο.Ε., Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε., δεν οφείλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων. Αντίθετα, σε περίπτωση μετατροπής ατομικών επιχειρήσεων σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων για ολόκληρο το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. ή της Α.Ε., διότι δεν έχει καταβληθεί προηγούμενα ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, λόγω του ότι ήταν ατομική επιχείρηση και δεν υπάγονταν στο φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου, β) απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων. Η απαλλαγή αυτή αφορά τα εισφερόμενα ακίνητα, τα οποία ανήκουν στην κυριότητα των επιχειρήσεων που μετατρέπονται κατά το χρόνο που γίνεται ο μετασχηματισμός. Η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης παρέχεται σε όλα τα ακίνητα που ανήκουν στις μετατρεπόμενες επιχειρήσεις, ανεξάρτητα αν αυτά χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης ή είναι εκμισθωμένα σε τρίτους κατά το χρόνο του μετασχηματισμού, γ) απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των μεταβιβαζομένων αυτοκινήτων.

Οι επιχειρήσεις που μετατρέπονται μπορούν με αίτησή τους προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. να ζητήσουν τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου για το σκοπό της μετατροπής και του ελέγχου του ύψους της λογιστικής αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων κατά την ημερομηνία της μετάταξης. Με την αίτηση αυτή συνυποβάλλονται: α) αντίγραφο του ισολογισμού που έχει συνταχθεί για το σκοπό της μετατροπής, β) αντίγραφο της απόφασης του αρμόδιου οργάνου της που θα αναφέρονται τα στοιχεία εκείνα που αφορούν την μορφή της μετατροπής (π.χ. μετατροπή σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. κλπ.). Το αποτέλεσμα του ελέγχου αυτού κοινοποιείται από τη Δ.Ο.Υ. προς την αιτούσα επιχείρηση,

μέσα σε 3 μήνες από την ημερομηνία της υποβολής της αίτησης ή μέσα σε 6 μήνες όταν πρόκειται για μεγάλες επιχειρήσεις. Ο έλεγχος της Δ.Ο.Υ. γίνεται μόνο στις εκκρεμείς φορολογικές δηλώσεις και για την τρέχουσα χρήση διότι για τη χρήση αυτή που λαμβάνει χώρα η μετατροπή δεν έχει υποβληθεί ακόμα η φορολογική δήλωση.

Μετά τον έλεγχο από τη Δ.Ο.Υ. συντάσσεται έκθεση για την επιχείρηση που μετατρέπεται. Στη συνέχεια, χορηγείται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. στην επιχείρηση πιστοποιητικό, με το οποίο πιστοποιείται ότι τα "Εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία" είναι αυτά που εμφανίζονται στο βιβλίο απογραφών της επιχείρησης και η αξία αυτών που εμφανίζεται στον ισολογισμό προκύπτει από τα δεδομένα της απογραφής. Το πιστοποιητικό αυτό μαζί με αντίγραφο του ισολογισμού μετατροπής θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. για την ακρίβειά του θα το χρησιμοποιήσει η επιχείρηση για την παραπέρα διαδικασία του μετασχηματισμού. Οι επιχειρήσεις που μετατρέπονται μπορεί να μην ζητήσουν τη διενέργεια ελέγχου από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ.. Στην περίπτωση αυτή, είναι υποχρεωμένες οι επιχειρήσεις αυτές να ζητήσουν τη διενέργεια ελέγχου και διαπίστωσης της λογιστικής αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων από Ορκωτό Ελεγκτή με ημερομηνία την ημέρα που μετατρέπονται. Στην περίπτωση αυτή, ο Ορκωτός Ελεγκτής θα χορηγήσει στην επιχείρηση που μετατρέπεται το παραπάνω πιστοποιητικό και θα θεωρήσει τον ισολογισμό για το σκοπό της μετατροπής. Οι επιχειρήσεις όμως μπορούν να ζητήσουν να γίνει ο έλεγχος και η διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20 και όχι από τον Ορκωτό Ελεγκτή ούτε και από τη Δ.Ο.Υ..

Σε περίπτωση μετατροπής επιχειρήσεων με τις διατάξεις του Ν. 2166/93, τα παρερχόμενα φορολογικά ευεργετήματα στις μετατρεπόμενες επιχειρήσεις από τους αναπτυξιακούς νόμους 2601/98 και 3299/04, ισχύουν και για τις νέες εταιρίες που προκύπτουν από τη μετατροπή, κατά το μέτρο φυσικά που οι επιχειρήσεις αυτές δεν έκαναν χρήση των κινήτρων αυτών. Δηλαδή, οι νέες εταιρίες έχουν δικαίωμα να σχηματίζουν π.χ. αφορολόγητα αποθεματικά του Ν. 3299/04 για την ακάλυπτη αξία επενδύσεων του νόμου αυτού που ενδεχόμενα υφίσταται κατά το χρόνο της μετατροπής. Οι αφορολόγητες κρατήσεις από τα κέρδη ή τα ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά από τα μη διανεμόμενα κέρδη που υφίστανται στις μετατρεπόμενες επιχειρήσεις, εφόσον μεταφέρονται και εμφανίζονται αυτούσια σε ειδικούς λογαριασμούς στη νέα εταιρία, δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά το χρόνο της μετατροπής.

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι διατυπώσεις δημοσιότητας σε όλα τα στάδια της μετατροπής και τελικά η μετατροπή ολοκληρώνεται με την υποβολή στις διατυπώσεις δημοσιότητας της σύστασης της καινούριας εταιρίας και της διακοπής της παλιάς.

4.3.2.1.1 Λογιστικές εγγραφές μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. βάσει του Νόμου 2166/1993

Όταν γίνεται η μετατροπή μίας Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. θα πρέπει να γίνουν λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της Ε.Π.Ε. και της Α.Ε..

Οι εγγραφές που πρέπει να γίνουν στα βιβλία της Ε.Π.Ε. για την μετατροπή της σε Α.Ε. είναι:

1) Θα πρέπει να αναμερίσουμε αναλογικά με τα εταιρικά μερίδια που κατέχει κάθε εταίρος το εταιρικό κεφάλαιο στους ατομικούς λογαριασμούς των εταίρων. Η εγγραφή είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		XXXXXX	
40.06 Εταιρικό κεφάλαιο			
40.06.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
40.06.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXXX
33.07 Δοσοληπτικοί λογ/σμοί εταίρων			
33.07.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
33.07.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
Μεταφορά εταιρικού κεφαλαίου στους λογ/σμούς των εταίρων			

2) Στη συνέχεια πρέπει να χρεώσουμε με το ποσό του εταιρικού κεφαλαίου τον λογαριασμό «18.00.01 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού» με πίστωση του λογαριασμού «53.98.00 Εταιρία Χ από μετατροπή». Η εγγραφή είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		XXXXXX	
18.00 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού			
18.00.01 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού	XXXXXX		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXXX
53.98 Λοιπές βραχυχρόνιες υποχρεώσεις σε €			
53.98.00 Εταιρία "Χ" από μετατροπή	XXXXXX		
Αριθμός μτχ * ονομαστική αξία μτχ			

3) Στη συνέχεια θα χρεώσουμε του λογαριασμούς των εταίρων στους οποίους παραπάνω είχαμε αναμερίσει το εταιρικό κεφάλαιο και θα πιστώσουμε τον 18.00.01. Η εγγραφή είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX	
33.07 Δοσοληπτικοί λογ/σμοί εταίρων			
33.07.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
33.07.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			XXXXXX
18.00 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού			
18.00.01 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού			
Μετοχές που αναλογούν στους εταίρους της Ε.Π.Ε. που μετατρέπεται σε Α.Ε.	XXXXXX		

4) Στις δύο επόμενες εγγραφές θα πρέπει να μεταφέρουμε τα ποσά του ενεργητικού και των αντίθετων λογαριασμών του και του παθητικού στον «89.01.00 Ισολογισμός κλεισίματος» για να κλείσουμε τα βιβλία της Ε.Π.Ε..

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		XXXXXX	
89.01 Ισολογισμός κλεισίματος			
89.01.00 Εταιρία "Χ" Α.Ε. από μετατροπή	XXXXXX		
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ			XXXXXX
16.10 Έξοδα ίδρυσης	XXXXXX		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ- ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ- ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ			XXXXXX
21 ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ			XXXXXX
30 ΠΕΛΑΤΕΣ			XXXXXX
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			XXXXXX
Μεταφορά λογ/σμών λόγω κλεισίματος βιβλίων επιχείρησης			

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		XXXXXX	
16.99 Αποσβεσμένες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς απόσβεσης			
16.99.10 Αποσβεσμένα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	XXXXXX		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX	
53.98 Λοιπές υποχρεώσεις σε €			
53.98.00 Εταιρία "X" Α.Ε.	XXXXXX		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		XXXXXX	
41.02 Τακτικό αποθεματικό	XXXXXX		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		XXXXXX	
42.00 Υπόλοιπο κερδών	XXXXXX		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		XXXXXX	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ		XXXXXX	
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			XXXXXX
89.01 Ισολογισμός κλεισίματος			
89.01.00 Εταιρία "X" Α.Ε. από μετατροπή	XXXXXX		
Μεταφορά λογ/σμών λόγω κλεισίματος βιβλίων επιχείρησης			

Μετά και τις 2 τελευταίες εγγραφές κλείνουν τα βιβλία της Ε.Π.Ε. και θα πρέπει να προχωρήσουμε στη σύσταση της Α.Ε.. Οι εγγραφές που πρέπει να γίνουν στα βιβλία της Α.Ε. είναι οι εξής:

- 1) Κατ' αρχήν πρέπει να γίνουν οι δύο εγγραφές σύστασης της νέας εταιρίας Α.Ε.. Η εγγραφή είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX	
33.03 Μέτοχοι- Λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
33.03.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			XXXXXX
40.02 Οφειλόμενο Μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	XXXXXX		
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX	
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
33.04.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXXX
33.03 Μέτοχοι- Λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
33.03.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
Εμφάνιση οφειλής			

- 2) Στις επόμενες δύο εγγραφές πρέπει να μεταφέρουμε τα στοιχεία του ενεργητικού, των αντιθέτων λογαριασμών και του παθητικού στον «89.00.00 ισολογισμός ανοίγματος», (αντί όμως να πιστώσουμε τον «40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ» πιστώνουμε τον «33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο» με ανάλυση στους εταίρους που συμμετέχουν στην Ε.Π.Ε. που μετατράπηκε σε Α.Ε.)

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		XXXXXX	
16.10 Έξοδα ίδρυσης	XXXXXX		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ- ΤΕΧΝ. ΕΓΚ - ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		XXXXXX	
21 ΕΤΟΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		XXXXXX	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		XXXXXX	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		XXXXXX	
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			XXXXXX
89.00 Ισολογισμός ανοίγματος			
89.00.00 Εταιρία "X" Α.Ε. από μετατροπή Μεταφορά λογαριασμών ενεργητικού	XXXXXX		
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		XXXXXX	
89.00 Ισολογισμός ανοίγματος			
89.00.00 Εταιρία "X" Α.Ε. από μετατροπή	XXXXXX		
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ			XXXXXX
16.99 Αποσβεσμένες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα έξοδα πολυετούς απόσβεσης			
16.99.10 Αποσβεσμένα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	XXXXXX		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXXX
53.98 Λοιπές υποχρεώσεις σε €			
53.98.00 Εταιρία "X" Α.Ε.	XXXXXX		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑ/ΓΗΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ			XXXXXX
41.02 Τακτικό αποθεματικό	XXXXXX		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			XXXXXX
42.00 Υπόλοιπο κερδών	XXXXXX		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ			XXXXXX
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ- ΤΕΛΗ Μεταφορά λογαριασμών παθητικού			XXXXXX

3) Εάν έχουμε και νέες εισφορές σε μετρητά από τους εταίρους τότε κάνουμε την εξής εγγραφή:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		XXXXX	
38.00 Ταμείο	XXXXXX		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXXX
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 Εταίρος "Α"	XXXXXX		
33.04.01 Εταίρος "Β"	XXXXXX		
Καταβολή εισφορών			

4) Τέλος, μία εγγραφή οπού γίνεται και ισόποση με την καταβολή μεταφορά από το λογαριασμό «40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών» στο λογαριασμό «40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών».

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		XXXXXX	
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	XXXXXX		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			XXXXXX
40.00 Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	XXXXXX		

4.3.2.2 Μετατροπή Βάσει του Νομικού Διατάγματος 1297/1972

Οι επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής μπορούν να μετατραπούν σε Α.Ε. μέχρι και το έτος 2011, διότι παρατάθηκε η ισχύς του Ν.Δ. 1297/72 μέχρι 31/12/2011. Επίσης, οι επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής (εκτός από Α.Ε.) μπορούν να μετατραπούν σε Ε.Π.Ε. με βάση το νόμο αυτό. Τα ακίνητα που εισφέρονται από ατομική επιχείρηση ή από Ο.Ε., Ε.Ε. κλπ. λόγω μετατροπής αυτών σε Ε.Π.Ε. θα πρέπει να ανήκουν και να χρησιμοποιούνται από αυτές πριν από τη μετατροπή. Δεν απαλλάσσονται από το Φόρο Μεταβίβασης Ακινήτων τα μισθωμένα ακίνητα σε τρίτους ούτε και τα ακίνητα που δεν είναι κατάλληλα προς χρήση λόγω εργασιών ανοικοδόμησης ή διαμόρφωσής τους κ.λ.π. (Εγκ. Υπ. Οικ. 1089894/πολ. 1141/17.12.04, γνωμάτευση Ν.Σ.Κ. 534/04).

Μετά από αίτηση που υποβάλλει η επιχείρηση στη Διεύθυνση του Υπουργείου

Εμπορίου, συγκροτείται η επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν 2190/20, η οποία αποτιμά υποχρεωτικά όλες τις εισφορές σε είδος. Η αποτίμηση όμως αυτή της επιτροπής του άρθρου 9, στην περίπτωση που μεταβιβάζονται πάγια στοιχεία για τα οποία οφείλεται Φ.Μ.Α., δεν είναι δεσμευτική για τη Δ.Ο.Υ. η οποία μπορεί να προσδιορίσει άλλη αξία για τον υπολογισμό του Φ.Μ.Α.. Τα φορολογικά ευεργετήματα του Ν.Δ. 1297/72 που αφορούν τις μετατροπές επιχειρήσεων είναι α) η υπεραξία που προκύπτει δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος (παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 1297/72). Η υπεραξία αυτή προκύπτει κατά την απογραφή των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού κατά το χρόνο μετατροπής της επιχείρησης και παρακολουθείται υποχρεωτικά σε λογαριασμούς τάξης στη νέα εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή μέχρι το χρόνο διάλυσής της. Όταν η εταιρία αυτή διαλυθεί για οποιονδήποτε λόγο, τότε η υπεραξία αυτή προστίθεται στα κέρδη της εταιρίας και φορολογείται σύμφωνα με τη φορολογία που ισχύει κατά το χρόνο αυτό που διαλύεται η εταιρία αυτή. Για να προσδιοριστεί η υπεραξία που δεν φορολογείται κατά το χρόνο της μετατροπής, γίνεται αποτίμηση της αξίας των πάγιων στοιχείων από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν 2190/1920. Η υπεραξία που προκύπτει από την μετατροπή απαλλάσσεται από το φόρο κατά το χρόνο της μετατροπής είτε αυτή προέρχεται από εισφορά πάγιων στοιχείων είτε από εμπορεύσιμα αγαθά, β) αναγνωρίζονται φορολογικές προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα οι αποσβέσεις που υπολογίζονται πάνω στην αναπόσβεστη αξία των πάγιων στοιχείων που εισφέρονται από την μετατρεπόμενη επιχείρηση προσαυξημένης της αναπόσβεστης αυτής αξίας με την υπεραξία που προκύπτει κατά τη μετατροπή και αναλογεί σ' αυτήν (παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 1297/72).

Οι υπόλοιπες αποσβέσεις που αναλογούν στην αναπόσβεστη αξία των εισφερόμενων από την μετατρεπόμενη επιχείρηση πάγιων στοιχείων δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της νέας εταιρίας που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή. Κατά συνέπεια, αν μια επιχείρηση έχει υπολογίσει και αποσβέσεις πάνω στην υπεραξία η οποία αναλογεί στην αξία του πάγιου περιουσιακού στοιχείου που έχει αποσβεστεί, τότε το ποσό αυτών των αποσβέσεων θα προσαυξήσει τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης αυτής ως "λογιστική διαφορά". Ως αξία κτήσης των πάγιων στοιχείων της Ε.Π.Ε. που μετατρέπεται σε Α.Ε. με βάση τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 2190/20, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων από την Α.Ε., λαμβάνεται η αρχική τους αξία κτήσης, όπως αυτή εμφανίζεται στα βιβλία της Ε.Π.Ε. και όχι η αξία των παγίων αυτών στοιχείων η οποία προσδιορίζεται με βάση το άρθρο 9 του κ.ν. 2190/20, διότι με την μετατροπή αυτή δεν επέρχεται κατάλυση του νομικού προσώπου της Ε.Π.Ε. και ίδρυση της Α.Ε., αλλά μεταβάλλεται απλώς ο νομικός τύπος της υφιστάμενης Ε.Π.Ε. σε Α.Ε., γ) η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών και λοιπών στοιχείων που πραγματοποιείται κατά την μετατροπή δεν υπάγεται σε κανένα φόρο, ούτε τέλους χαρτοσήμου κλπ (παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 1297/72). Για να

μην υπαχθούν σε Φ.Μ.Α. τα ακίνητα της επιχείρησης κατά το χρόνο της μετατροπής της θα πρέπει τα ακίνητα αυτά να ανήκουν στην επιχείρηση που μετατρέπεται και να χρησιμοποιούνται από αυτήν.

Επίσης, η εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιεί για τις ανάγκες της το ακίνητο αυτό τουλάχιστον για μια 5ετία μετρούμενη από την ημερομηνία μετατροπής της. Κατά τη διάρκεια της 5ετίας, μπορεί η εταιρία: α) να ενοικιάσει σε τρίτους τα ακίνητα αυτά με την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται το κύριο αντικείμενο των εργασιών της και β) να πωλήσει τα ακίνητα αυτά με την προϋπόθεση όμως ότι μέσα σε δύο χρόνια να αγοράσει άλλα καινούργια πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας που θα τα χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες της ή θα χρησιμοποιήσει το ποσό της εκποίησης για εξόφληση δανείων τραπεζών, Δημοσίου ή Ι.Κ.Α.. Αν η επιχείρηση που μετατρέπεται έχει κατά χρήση κάποιο ακίνητο πάνω από μία 5ετία και το εισφέρει στην καινούργια εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή, τότε δεν πληρώνεται Φ.Μ.Α. εφόσον όμως χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες και της νέας εταιρίας τουλάχιστον για μια 5ετία. Για να ισχύουν τα φορολογικά ευεργετήματα του νομικού αυτού του διατάγματος θα πρέπει : α) Η εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή, να έχει κατά το χρόνο της σύστασής της τουλάχιστον 300.000 €μετοχικό κεφάλαιο αν είναι Α.Ε., ή 146.735 €ευρώ εταιρικό κεφάλαιο αν είναι Ε.Π.Ε. (Ν. 2579/98 άρθρο 11, άρθρο 11 παρ. 1 Ν. 2948/01, Κ.Υ.Α. 1038678/πολ. 1106/01), β) Σε περίπτωση μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας ή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε., τότε οι μετοχές της Α.Ε., που αντιστοιχούν στην αξία του εισφερόμενου κεφαλαίου, θα είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους και μη μεταβιβάσιμες κατά ποσοστό 75% του συνόλου τους για μια 5ετία από την ημερομηνία της μετατροπής, γ) Σε περίπτωση μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας σε Ε.Π.Ε., τότε τα εταιρικά μερίδια του εισφερόμενου κεφαλαίου, θα πρέπει να είναι μη μεταβιβάσιμα κατά ποσοστό 75% του συνόλου τους για μια 5ετία από τη μετατροπή. Οι μετοχές και τα μερίδια που αντιστοιχούν σε καταβολές σε χρήμα μπορούν να μεταβιβάζονται χωρίς κανένα περιορισμό. Σε περίπτωση που η νέα εταιρία η οποία προήλθε από μετατροπή διαλυθεί με οποιονδήποτε τρόπο πριν από την πάροδο της πενταετίας μετρούμενης από την ημέρα της μετατροπής, τότε υποχρεούται αυτή να καταβάλλει το Φ.Μ.Α. και οποιονδήποτε άλλο φόρο ή τέλος δεν κατέβαλε στο Δημόσιο κατά την μετατροπή λόγω απαλλαγής. Στην περίπτωση αυτή οι φόροι και τα τέλη υπολογίζονται ως εξής: α) ο φόρος της υπεραξίας που δεν είχε καταβληθεί υπολογίζεται με βάση το συντελεστή που φορολογούνται τα κέρδη που δεν διανέμονται κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρίας και β) οι λοιποί φόροι και τα τέλη χαρτοσήμου κλπ. υπολογίζονται με βάση τους συντελεστές που ίσχυαν κατά το χρόνο της σύστασης της εταιρίας. Οι παραπάνω φόροι και τέλη καταβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. χωρίς προσαυξήσεις λόγω εκπροθέσμου με συμπλήρωση σχετικής δήλωσης και μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη διάλυσή της. Σε περίπτωση διάλυσης της εταιρίας μέσα στην πενταετία με

σκοπό ίδρυσης άλλης εταιρίας (λόγω συγχώνευσης κλπ.) δεν καταβάλλεται κανένα ποσό φόρου ή τέλους από τα παραπάνω στο Δημόσιο, εφόσον οι μετοχές της νέας εταιρίας, οι οποίες αντιστοιχούν στην αξία του εισφερομένου κεφαλαίου θα είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους και μη μεταβιβάσιμες κατά ποσοστό 75% του συνόλου αυτών για μια πενταετία από τη μετατροπή. Οι φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις που προβλέπουν οι διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 παρέχονται και στις περιπτώσεις μετατροπής τεχνικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με την κατασκευή τεχνικών έργων του Δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων, δημοσίων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, οργανισμών ή επιχειρήσεων Κοινής ωφέλειας, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικών τεχνικών έργων και είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων.

Δηλαδή, επιτρέπεται η μετατροπή τεχνικών επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής σε Α.Ε. ή οποιασδήποτε νομικής μορφής (πλην των Α.Ε.) σε Ε.Π.Ε.. Δεν μπορούν να μετατραπούν βάση των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/72 οι τεχνικές επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο εργασιών την Κατασκευή ή εκμετάλλευση πάσης φύσης ακινήτων (πλην των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων), δηλαδή δεν μετατρέπονται με το νόμο αυτό οι οικοδομικές επιχειρήσεις (Καραγιάννης Δ.-Καραγιάννης Ι.- Καραγιάννη Α., Συστάσεις-Μετατάξεις-Μετατροπές-Συγχωνεύσεις- Απορροφήσεις-Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων στην Πράξη, 4η Έκδοση, σελ. 85). Όσον αφορά τα διαδικαστικά είναι η ίδια διαδικασία που ακολουθείται και κατά την εφαρμογή του νόμου 2166/1993 και έχει αναλυθεί λεπτομερώς πιο πάνω.

4.4 Συγχώνευση Ε.Π.Ε.

Τη συγχώνευση εταιριών περιορισμένης ευθύνης ρυθμίζουν τα άρθρα 54 – 55 του Ν. 3190/1955.

Το άρθρο 54 ορίζει ότι για τη συγχώνευση Ε.Π.Ε. είτε με τη σύσταση νέας Ε.Π.Ε., είτε με την απορρόφηση από μία Ε.Π.Ε. άλλης ή άλλων εταιριών περιορισμένης ευθύνης απαιτείται απόφαση των Γ.Σ. των συγχωνευμένων εταιριών. Οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται με την πλειοψηφία που προβλέπει το άρθρο 38 του Ν. 3190/55, δηλαδή, με την πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα 3/4 του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

Περίληψη των αποφάσεων των εταιριών των συγχωνευμένων Ε.Π.Ε. πρέπει να δημοσιευτεί μία φορά στο ΦΕΚ και δύο φορές σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα που εκδίδεται στην έδρα κάθε εταιρίας από τις συγχωνευμένες. Η δημοσίευση γίνεται με την επιμέλεια των διαχειριστών. Η διαδικασία της συγχωνεύσεως δεν μπορεί να προχωρήσει πριν περάσει το χρονικό διάστημα δύο μηνών από τη δημοσίευση της άνω περιλήψεως και εφόσον εντός της προθεσμίας αυτής κανένας από τους προ της τελευταίας δημοσιεύσεως δανειστές των συγχωνευμένων εταιριών δεν διατυπώσει εγγράφως τις αντιρρήσεις του. Σε περίπτωση που διατυπωθούν αντιρρήσεις των δανειστών

κατά τα παραπάνω, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήσεως μίας από τις συγχωνευμένες εταιρίες, να επιτρέψει τη συγχώνευση παρά τις αντιρρήσεις, εάν παρασχεθεί στους δανειστές επαρκής ασφάλεια.

Η σύμβαση συγχωνεύσεως καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, στο οποίο περιλαμβάνονται οι διατάξεις του Ν. 3190/55. Από τη στιγμή που θα συντελεσθεί η δημοσιότητα που προβλέπει το άρθρο 8 του 3190/55 (κατάθεση αντιγράφου του συμβολαίου της σύμβασης συγχώνευσης στη Γραμματεία του οικείου Πρωτοδικείου και δημοσίευση της σχετικής περιλήψεως στο Φ.Ε.Κ.) η νέα εταιρία που προέκυψε από τη συγχώνευση υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευθεισών εταιριών. Οι εκκρεμείς δίκες των συγχωνευμένων εταιριών συνεχίζονται από τη νέα εταιρία που προέκυψε.

Η διαδικασία της συγχώνευσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

α) Κάθε Ε.Π.Ε. συγκαλεί συνέλευση των εταίρων αυτής, στην οποία λαμβάνεται απόφαση για συγχώνευση αυτής είτε με σύσταση νέας Ε.Π.Ε. είτε με απορρόφηση, ανάλογα με την περίπτωση. Η απόφαση της συνέλευσης θα στηριχθεί σε κάποια έκθεση των διαχειριστών στην οποία θα αναφέρονται οι προηγηθείσες διαπραγματεύσεις και συμφωνίες των συγχωνευμένων εταιριών καθώς και οι λόγοι που καθιστούν συμφέρουσα την συγχώνευση. Εάν πρόκειται για απορρόφηση μίας Ε.Π.Ε. από άλλη εταιρία τότε η συνέλευση των εταίρων της απορροφούμενης πρέπει να εγκρίνει την προτεινόμενη απορρόφηση και η συνέλευση των εταίρων της απορροφούσας πρέπει να εγκρίνει την απορρόφηση στην εταιρία τους της άλλης Ε.Π.Ε. και κατά συνέπεια την ανάλογη αύξηση του κεφαλαίου της. Από το τελευταίο, προκύπτει ότι είναι απαραίτητη η προηγούμενη εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευμένων εταιριών από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20.

β) Η αποτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευμένων εταιριών που θα εισφέρουν στη νέα Ε.Π.Ε. που θα προκύψει από τη συγχώνευση ή στην απορροφούσα θα γίνει από την επιτροπή του κ.ν. 2190/20. Κάθε μία από τις συγχωνευμένες εταιρίες θα ζητήσει με αίτηση της προς την Νομαρχία της έδρας της εταιρίας τη σύσταση της επιτροπής αυτής, αναφέροντας το λόγο για τον οποίο ζητάει την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της. Η αίτηση αυτή θα συγκληθεί σε χρόνο προγενέστερο, ώστε κατά τη σύγκληση της συνελεύσεως των εταίρων που θα αποφασιστεί η συγχώνευση των εταίρων να υπάρχει η έκθεση εκτίμησης της επιτροπής. Η έκθεση της επιτροπής δημοσιεύεται ολόκληρη στο ΦΕΚ.

γ) Δημοσίευση των αποφάσεων των συνελεύσεων. Ο νόμος απαιτεί δημοσίευση περίληψης της απόφασης της Γ.Σ. κάθε μιας από τις συγχωνευμένες εταιρίες στο ΦΕΚ και σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα. Η διαδικασία δεν μπορεί να προχωρήσει εάν δεν έχει περάσει το χρονικό διάστημα των δύο μηνών από τη τελευταία δημοσίευση και εφόσον κανένας από τους δανειστές των συγχωνευμένων εταιριών δεν διατύπωσε εγγράφως τυχόν αντιρρήσεις του (άρθρο 54 Ν.3190/ 55).

δ) Υπογραφή συμβολαιογραφικής πράξης συγχώνευσης. Αφού συντελεσθούν όλα τα παραπάνω, θα προσκομισθούν στον συμβολαιογράφο: 1) Επικυρωμένα αντίγραφα των πρακτικών των Γ.Σ. των συγχωνευμένων εταιριών που δέχονται τη συγχώνευση και της συνέλευσης της απορροφούσας εταιρίας, στο οποίο φαίνεται ότι δέχεται την απορρόφηση και την συνακόλουθη αύξηση του κεφαλαίου της. 2) Τα φύλλα των εφημερίδων, στα οποία δημοσιεύθηκαν οι περιλήψεις των αποφάσεων των Γ.Σ. που δέχτηκαν τη συγχώνευση και οι εκτιμητικές εκθέσεις της επιτροπής του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/22. 3) Κάθε άλλο σχετικό έγγραφο, όπως τυχόν απόφαση δικαστηρίου που επιτρέπει τη συγχώνευση παρά τις υπάρχουσες αντιρρήσεις δανειστών, τα έγγραφα νομιμοποίησης εκείνων που θα υπογράψουν τη σύμβαση συγχωνεύσεως κλπ. Το συμβολαιογραφικό έγγραφο θα υπογράψουν εκ μέρους κάθε εταιρίας οι διαχειριστές αυτής.

ε) Δημοσιότητα σύμβασης συγχωνεύσεως. Επίσημο αντίγραφο του συμβολαιογραφικού εγγράφου θα υποβληθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για θεώρηση και πληρωμή του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου 1% εντός 15 ημερών από την υπογραφή του. Στη συνέχεια το ίδιο αντίγραφο του συμβολαίου προσκομίζεται για θεώρηση στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων και τέλος στο Πρωτοδικείο για καταχώρηση.

Η δημοσιότητα περιλαμβάνει, έκτος από την καταχώρηση στο Μητρώο Ε.Π.Ε. του Πρωτοδικείου, και δημοσίευση περιλήψεως του συμβολαιογραφικού εγγράφου στο ΦΕΚ.

4.4.1 Λογιστικές εγγραφές συγχώνευσης Ε.Π.Ε.

Έστω ότι έχουμε την «Ε.Π.Ε. Α'» και την «Ε.Π.Ε. Β'» διαλύονται και συγχωνεύονται σε μία νέα «Ε.Π.Ε. Γ'». Σε κάθε εταιρία, πρώτα πρέπει να γίνουν οι εγγραφές μεταφοράς των αντίθετων λογαριασμών στους κύριους. Έπειτα θα γίνει η προσαρμογή των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού στα δεδομένα της εκτιμητικής εκθέσεως της επιτροπής του άρθρου 9, με την χρησιμοποίηση του λογαριασμού «81.90 Διαφορές Εκτιμήσεως» ο οποίος δέχεται τις διαφορές που προέκυψαν από την αποτίμηση της επιτροπής. Πρώτα θα γίνουν οι εγγραφές κλεισίματος της «Ε.Π.Ε. Α'».

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		XXXXXX	
12.99 Αποσβεσμένα Μηχανήματα	XXXXXX		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			XXXXXX
12.00 Μηχανήματα	XXXXXX		
Μεταφορά αντίθετου λογαριασμού αποσβέσεων στον κύριο λογαριασμό μηχανημάτων.			
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		XXXXXX	
12.00 Μηχανήματα	XXXXXX		
81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			XXXXXX
81.99 Διαφορές εκτιμήσεως	XXXXXX		
Προσαρμογή της αξίας των μηχανημάτων στην έκθεση εκτιμήσεως.			
81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		XXXXXX	
81.99 Διαφορές εκτιμήσεως	XXXXXX		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ			XXXXXX
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXXX
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			XXXXXX
31.06 Μη δεδ. τόκοι γρ. εισπρακτέων	XXXXXX		
Προσαρμογή αξίας των λοιπών στοιχείων του ενεργητικού στην έκθεση εκτιμήσεως			

Στη συνέχεια θα γίνουν οι εγγραφές μεταβιβάσεως των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της «Ε.Π.Ε. Α'» στη νέα «Ε.Π.Ε. Γ'».

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		XXXXX	
89.01 Ισολογισμός κλεισίματος "Ε.Π.Ε. Α' "	XXXXX		
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		XXXXX	
31.06 Μη δεδ. τόκοι γρ. εισπρακτέων	XXXXX		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			XXXXX
12.00 Μηχανήματα	XXXXX		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ			XXXXX
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			XXXXX
31.00 Γραμμ. Εισπρ. στο χαρτ/κιο	XXXXX		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXX
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			XXXXX
38.00 Ταμείο	XXXXX		
Μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού της Ε.Π.Ε. Α' στην νέα Ε.Π.Ε. Γ'.			

Έτσι έκλεισαν όλοι οι λογαριασμοί των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, έκτος από εκείνους της καθαρής θέσεως και δημιουργήθηκε ο λογαριασμός «89 Ισολογισμός κλεισίματος Ε.Π.Ε. Α'» με χρεωστικό υπόλοιπο, ισόποσο με το σύνολο των πιστωτικών υπολοίπων των λογαριασμών καθαρής θέσης. Με τη βοήθεια του λογαριασμού «33.07 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί εταίρων», ο οποίος θα λειτουργήσει ως διάμεσος, θα κλείσει η λογιστική της συγχωνευμένης «Ε.Π.Ε. Α'». Έτσι έχουμε:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		XXXXX	
89.01 Ισολογισμός κλεισίματος "Ε.Π.Ε. Α' "	XXXXXX		
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		XXXXX	
31.06 Μη δεδ. τόκοι γρ. εισπρακτέων	XXXXXX		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ			XXXXX
12.00 Μηχανήματα	XXXXXX		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ			XXXXX
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ			XXXXX
31.00 Γραμμ. Εισπρ. Στο χαρτ/κιο	XXXXXX		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			XXXXX
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			XXXXX
38.00 Ταμείο	XXXXXX		
Μεταβίβαση των στοιχείων του ενεργητικού της Ε.Π.Ε. Α' στην νέα Ε.Π.Ε. Γ'.			
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ		XXXXX	
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			XXXXX
89.01 Ισολογισμός κλεισίματος "Ε.Π.Ε. Α' "	XXXXXX		
Μεταβίβαση των στοιχείων του παθητικού της Ε.Π.Ε. Α' στην νέα Ε.Π.Ε. Γ'.			

Στο σημείο αυτό έχουν εξισωθεί και κλείσει όλοι οι λογαριασμοί της συγχωνευμένης εταιρίας «Ε.Π.Ε. Α'» και οι εταίροι αυτής έλαβαν τα αναλογούντα σ' αυτούς μερίδια της προελθούσας από τη συγχώνευση εταιρίας «Ε.Π.Ε. Γ'».

Οι έγγραφες κλεισίματος της «Ε.Π.Ε. Β'» θα είναι ανάλογες με εκείνες της «Ε.Π.Ε. Α'». Μετά τις εγγραφές αυτές, που είναι ανάλογες της «Ε.Π.Ε. Α'», οι λογαριασμοί της εταιρίας «Ε.Π.Ε. Β'» θα έχουν εξισωθεί.

Στη συνέχεια θα πρέπει να γίνουν οι εγγραφές σύστασης της «Ε.Π.Ε. Γ'» όπου θα είναι της μορφής που έχουμε αναφέρει σε προηγούμενο κεφάλαιο «2.7 Λογιστικές εγγραφές σύστασης Ε.Π.Ε.».

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Εισαγωγή

Γενικά η επιχείρηση (εταιρία), μπορεί να οριστεί ως ένας αυτοτελής οργανισμός, ο οποίος με σειρά πράξεων και ενεργειών οικονομικής φύσεως, αποβλέπει στην παραγωγή οικονομικών αγαθών/υπηρεσιών, με σκοπό το κέρδος.

Η ανώνυμη εταιρία (Α.Ε.) είναι μια κεφαλαιουχική εταιρία που έχει ως κύριο στόχο της το κέρδος, με νομική προσωπικότητα, της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια(μετοχές). Τα μέλη δε που συμμετέχουν στο κεφάλαιο της εταιρίας, δεν ευθύνονται προσωπικά για τις υποχρεώσεις της έναντι των τρίτων, αλλά η ευθύνη τους περιορίζεται μέχρι το ποσό της συμμετοχής τους στην διαμόρφωση του κεφαλαίου.

Για την λήψη αποφάσεων χρειάζεται η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου μόνο, και όχι των μετόχων της εταιρίας. Ο μέτοχος συμμετέχει στην επιλογή της διοίκησης της εταιρίας και στα κέρδη ή τις ζημιές αυτής, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που διαθέτει, ενώ στην γενική συνέλευση δικαιούται τόσους ψήφους όσες είναι και οι μετοχές που έχει.

Σε αντίθεση με τις άλλες νομικές μορφές επιχειρήσεων, η Α.Ε. αποτελεί τον πιο ξεκαθαρισμένο, τον πιο τέλεια νομοθετημένο, και κατά το δυνατό οργανωμένο τύπο επιχειρηματικής μονάδας.

Στην Ελλάδα ο θεσμός της Α.Ε. εισήχθη από την Εθνοσυνέλευση της Επιδάουρου και οι πρώτες Α.Ε. της χώρας μας υπήρξαν τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις όπως η Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα (1828), η Εμπορική Τράπεζα (1840), η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (1841) και άλλες.

Το νομικό πλαίσιο που διέπει τις Α.Ε. σήμερα είναι ο νόμος 2190/1920 με ριζικές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις από τα προεδρικά διατάγματα 409/1986 και 498/1987, τα οποία προσάρμοσαν την νομοθεσία περί Α.Ε. της χώρας μας προς τις οδηγίες της Ε.Ο.Κ. και με το Π.Δ. 15/1989 που εναρμόνισε το ελληνικό δίκαιο προς την Όγδοη Οδηγία «Χορήγηση άδειας στα πρόσωπα που αναλαμβάνουν τον νόμιμο έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων», με το Νόμο 2214/1994 που επέβαλε υποχρεωτική ονομαστικοποίηση των μετοχών των Α.Ε. που επενδύουν σε αστικά ακίνητα, με το Νόμο 2741/1999 που εισήγαγε τη δυνατότητα διαθέσεως μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στο προσωπικό της εταιρίας, με τους Νόμους 3229/2004 και 3301/2004 οι διατάξεις των οποίων προβλέπουν την εφαρμογή των διεθνών Λογιστικών Προτύπων καθώς και πιο πρόσφατα με το Νόμο 3604/2007 ο οποίος ενσωματώνει τις κοινοτικές οδηγίες στο ελληνικό δίκαιο και παρέχει 30 καινοτόμες παρεμβάσεις για την απλούστευση των λειτουργικών διαδικασιών των Α.Ε..

Βέβαια αυτό δεν σημαίνει ότι ο νόμος 2190/1920 είναι τέλεια δομημένος. Αντιθέτως στερείται ομοιομορφίας, δεν έχει εννοιολογική ενότητα και πολλές διατάξεις που αφορούν βασικά θέματα, δεν έχουν εκσυγχρονιστεί. Χρειάζεται αντικατάσταση με ένα νέο νομοθέτημα πιο εκσυγχρονισμένο, με ενιαίο πνεύμα και προσαρμοσμένο όσο πιο πολύ γίνεται στην σύγχρονη οικονομική αντίληψη.

Στην ανάπτυξη των Α.Ε. συντέλεσαν οι παρακάτω 3 κυρίως λόγοι:

- Η ανάγκη συγκέντρωσης κεφαλαίου σημαντικού ύψους.
- Η ανάγκη για περιορισμό του κινδύνου, που έχει μια τέτοια συγκέντρωση κεφαλαίου.
- Η ανάγκη να μεταβιβάζεται εύκολα η ιδιότητα του κεφαλαιούχου εταίρου, ώστε να μπορεί να αποδεσμεύει εύκολα και όποτε θελήσει τα κεφάλαιά του από μια οικονομική δραστηριότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ Α.Ε.

1.1 Γενικά για τις Ανώνυμες Εταιρίες

Η Α.Ε. είναι η κατ' εξοχήν και «αμιγώς» κεφαλαιουχική εταιρική μορφή, που μέσα από αυτήν επιτυγχάνεται να συγκεντρώνονται μεγάλα, έως πολύ μεγάλα κεφάλαια και συγχρόνως να περιορίζεται η ευθύνη του κάθε εταίρου μέχρι του ποσού της εισφοράς του. Και ενώ δεν υπάρχει ανώτατο όριο για το μέγεθος του κεφαλαίου, ο νόμος ορίζει ελάχιστο όριο, αυτό των 60.000 € Κάθε ανώνυμη εταιρία είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης. Η ανώνυμη εταιρία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο.

Τα κύρια χαρακτηριστικά αυτής της εταιρικής μορφής είναι τα παρακάτω:

- Ο περιορισμός της ευθύνης όλων των εταίρων μέχρι του ποσού της εισφοράς τους
- Η δυνατότητα μεταβίβασης της εταιρικής μερίδας
- Η διαίρεση του κεφαλαίου σε μετοχές
- Η εύκολη μεταβίβαση του τίτλου της μετοχής
- Η εμπορική της ιδιότητα, με βάση το τυπικό κριτήριο της εταιρικής μορφής της.

Οι βασικές προϋποθέσεις για να ιδρυθεί μια Α.Ε. είναι οι παρακάτω:

1. Καταστατικό, πάντοτε συμβολαιογραφικό έγγραφο
2. Κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου
3. Έκδοση διοικητικής πράξης, που εγκρίνει τη σύσταση, και παροχή, με απόφαση της Διοικητικής Αρχής, άδειας σύστασης
4. Δημοσίευση της απόφασης που παρέχει την άδεια σύστασης της εταιρίας, με τις διατάξεις του καταστατικού, μέσα από την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η εταιρία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέγεται και ανακαλείται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Το Δ.Σ. μπορεί να διορίζει είτε συμβούλους (διευθύνοντες ή εντεταλμένους) για να εκπροσωπούν την εταιρία και να ενεργούν για λογαριασμό της πράξεις διαχείρισης, είτε τρίτους (γενικούς διευθυντές, διοικητές).

Επιπλέον, η εταιρία υπόκειται σύμφωνα με το νόμο σε ορισμένες διαδικασίες δημοσιότητας, όσον αφορά, τόσο στην περιουσιακή της κατάσταση και στα οικονομικά της αποτελέσματα στο τέλος της κάθε χρήσης, όσο και στις πράξεις της Διοίκησης, καθώς και σε διαρκή έλεγχο από εκλεγμένους, από τη Γενική Συνέλευση, ελεγκτές, που η έκθεσή τους γνωστοποιείται στη συνέλευση.

Σχετικά με την διάθεση του κέρδους της Α.Ε., προκύπτει στο τέλος της χρήσης από τον λογαριασμό «86 Αποτελέσματα χρήσεως» και πρέπει να διατεθεί όπως παρακάτω και με την ίδια σειρά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 45 του Ν. 2190/1920 και το άρθρο 4 του Ν.Δ. 3843/1958 «Φορολογία Νομικών

Προσώπων» όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2065/1992 «Αναμόρφωση της φορολογίας και άλλες διατάξεις». Και η σειρά αυτή είναι:

1) Για φόρο εισοδήματος 35% (σύμφωνα με το άρθρο 8α του Ν. 2065/1992).

Το ποσό που μένει ύστερα από την αφαίρεση του παραπάνω φόρου διατίθεται:

2) Για την δημιουργία ή την αύξηση του Τακτικού Αποθεματικού ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των καθαρών κερδών. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό γίνει ίσο με το 1/3 του Μετοχικού Κεφαλαίου

3) Για καταβολή πρώτου μερίσματος στους μετόχους ποσό ίσο με το 6% τουλάχιστον του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Ο νεότερος Νόμος 876/1979 «Περί ενισχύσεως της κεφαλαιαγοράς» υποχρεώνει τις Α.Ε. να διαθέτουν για μερίσματα, ποσό ίσο με το 35% των καθαρών κερδών που είναι για διανομή, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και εφόσον το ποσό αυτό είναι μεγαλύτερο από το ποσό του παραπάνω πρώτου μερίσματος. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται αν οι Μέτοχοι, σε γενική συνέλευση και με πλειοψηφία 80% του καταβλημένου Μ.Κ. παραιτηθούν από το δικαίωμα τους αυτό. Εξάλλου, ο ίδιος ο νόμος προβλέπει, πριν από κάθε διανομή την αφαίρεση τυχόν ζημιών προηγούμενων χρήσεων.

4) Το υπόλοιπο διαθέτεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό της Α.Ε. ή τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Συνηθισμένοι λόγοι διάθεσης του υπολοίπου αυτού είναι: η διανομή μερίσματος στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων, η καταβολή των ποσοστών και αμοιβών στα μέλη του Δ.Σ., τα πρόσθετα μερίσματα στους μετόχους και ο σχηματισμός άλλων αποθεματικών, πλην του τακτικού.

Μετά την παραπάνω διανομή, το υπόλοιπο παραμένει στον Ισολογισμό (42 Αποτελέσματα εις νέο) για να διατεθεί σε επόμενες χρήσεις. Σήμερα υπάρχουν στην Ελλάδα 50.000 περίπου Ανώνυμες Εταιρίες εκ των οποίων μεγάλος αριθμός βρίσκεται σε αδράνεια. Από τις υπόλοιπες το 5% περίπου είναι γνήσιες Α.Ε. και είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο αξιών. Οι υπόλοιπες είναι οικογενειακές εταιρίες που οι μετοχές τους βρίσκονται στα χέρια μελών μιας οικογένειας.

Πρέπει να αναφερθεί ότι η νομοθεσία επιβάλλει τον τύπο της Α.Ε. σε ορισμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως π.χ. στις τράπεζες, στις ασφαλιστικές εταιρίες, στις εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, στις χρηματιστηριακές εταιρίες κ.α..

1.2 Η έννοια της Α.Ε.

Η Ανώνυμη Εταιρία είναι κεφαλαιουχική εταιρία της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε μετοχές. Η Α.Ε. έχει μετοχικό κεφάλαιο από 60.000 ευρώ και πάνω. Το καταβαλλόμενο κεφάλαιο διαιρείται σε μετοχές. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής κυμαίνεται από 0,30 ευρώ έως 100 ευρώ. Το νομικό της πλαίσιο

διαμορφώθηκε από τον κωδικοποιημένο νόμο 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιριών» που αποτέλεσε και το επιμέρους «Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρίας».

1.3 Τα χαρακτηριστικά της Α.Ε.

Ως βασικά χαρακτηριστικά της Α.Ε. μπορούν να αναφερθούν:

- 1) Σύμφωνα με το Εμπορικό Δίκαιο η Α.Ε. είναι πάντα εμπορική εταιρία ακόμα και όταν δεν ασκεί εμπορία.
- 2) Η διαίρεση του κεφαλαίου της Α.Ε., σε ίσα μερίδια, τις μετοχές, που είναι αξιόγραφα, μεταβιβαζόμενες εύκολα. Αν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, μεταβιβάζονται μέσω του χρηματιστηρίου, αν δεν είναι εισηγμένες με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο, θεωρημένο από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ..
- 3) Απαιτείται δημοσιότητα, τόσο κατά τη σύσταση, όσο και κατά τη διάρκεια της ζωής της Α.Ε., με συμβολαιογραφικό έγγραφο, έγκριση νομαρχίας του καταστατικού και δημοσίευση στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.
- 4) Η ευθύνη των μετόχων της Α.Ε είναι περιορισμένη μέχρι το ποσό της εισφοράς τους, χωρίς την προσωπική τους περιουσία.
- 5) Κυρίαρχο στοιχείο στην λήψη αποφάσεων, αποτελεί η κατά πλειοψηφία απόφαση. Έτσι, τόσο στη Γενική Συνέλευση, όπου έχουν δικαίωμα να παραστούν όλοι οι μέτοχοι, με βάση κάποιες διαδικασίες, όσο και στο Διοικητικό Συμβούλιο, οι αποφάσεις παίρνονται με βάση την αρχή της πλειοψηφίας.
- 6) Το ύψος του ελάχιστου κεφαλαίου που απαιτείται είναι 60.000 ευρώ κατά τη σύσταση. Το κατώτατο όριο εταιρικού κεφαλαίου που απαιτείται, όταν η Α.Ε καταφεύγει στην κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου στο κοινό με δημόσια εγγραφή, είναι 300.000 ευρώ. Επίσης 300.000 ευρώ ολοσχερώς καταβλημένο απαιτείται και όταν η Α.Ε. καταφεύγει στη σύναψη ομολογιακού δανείου. Η καταβολή μπορεί να γίνει ολοσχερώς ή μερική. Η μερική δεν μπορεί να ξεπερνά τα 10 χρόνια.
- 7) Έχει πολύ μεγαλύτερη διάρκεια ζωής από τις Ο.Ε. και Ε.Ε.
- 8) Έχει περισσότερα πλεονεκτήματα, λόγω του ύψους του κεφαλαίου της, αντιμετωπίζεται διαφορετικά από τις τράπεζες, τις αρχές και την αγορά αργότερα.
- 9) Η απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της Α.Ε. γίνεται με την καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε και Ε.Π.Ε.

1.4 Πλεονεκτήματα της Α.Ε.

Η Α.Ε. είναι η επιχείρηση του μεγάλου κεφαλαίου. Ήδη αυτό είναι αξιόλογο πλεονέκτημα, που της δίνει σπουδαία υπεροχή απέναντι στις άλλες μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας. Άλλα σοβαρά πλεονεκτήματα της Α.Ε. είναι:

- Η αυξημένη εμπιστοσύνη που εμπνέει στον κύκλο των συναλλασσόμενων με αυτήν (τράπεζες, προμηθευτές, πελάτες). Την ίδια εμπιστοσύνη εμπνέει και μεταξύ των μετόχων.

- Το ευκολομεταβίβαστο των μετοχών (μετοχικών τίτλων), που παρέχει δυνατότητα ταχείας αλλαγής φορέα (κυρίου της επιχειρήσεως). Η ιδιότητα αυτή των εταιρικών μεριδίων παρέχει, ακόμα δυνατότητες άμεσης εξυγιάνσεως και αναπτύξεως της Α.Ε.. Μια Α.Ε., δηλαδή, που βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια μπορεί να δανειοδοτηθεί με ενέχυρο τις μετοχές της ή να δεχθεί νέο αίμα (νέους μετόχους) που θα την αναζωογονήσει.
- Το περιορισμένο της ευθύνης. Η ευθύνη των μετόχων της Α.Ε. απέναντι στους δανειστές της περιορίζεται στο ύψος της συμμετοχής τους σε αυτήν. Δεν υπάρχει η απεριόριστη και αλληλεγγύη ευθύνη, που συναντάται στους ομόρρυθμους εταίρους των προσωπικών εταιριών και στους ατομικούς επιχειρηματίες. Έτσι αυτός που θέλει να αναπτύξει επιχειρηματική δραστηριότητα, χωρίς να θέσει σε κίνδυνο το σύνολο της περιουσίας του, θα προτιμήσει την ανώνυμη εταιρία.
- Φορολογικά πλεονεκτήματα. Η υπεραξία (κέρδος), που τυχόν προκύπτει κατά την πώληση των μετοχών λόγω διαφοράς τιμής πωλήσεως και τιμής κτίσεως, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος (άρθρο 10 παρ.4 Α.Ν. 148/67). Μετά το άρθρο 15 του Ν.2459/97, όμως η παράγραφος 1 του οποίου τροποποίησε την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του Ν.2238/94, το κέρδος (υπεραξία) που προέρχεται από τη μεταβίβαση μετοχών ανωνύμων εταιριών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών φορολογήθηκε με συντελεστή 20%. Πρόσφατα, με το άρθρο 3 του ν.2753/99, τροποποιήθηκε εκ νέου το άρθρο 13 του Ν.2238/94 και τώρα φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή 5% η πραγματική αξία πωλήσεων μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο μετοχών.
- Εγγύγνα μεγαλύτερης τάξεως και ειλικρινείας. Η Α.Ε. υποχρεούται από το νόμο να τηρεί τα περισσότερα και σοβαρότερα βιβλία από κάθε άλλη μορφή επιχειρήσεως. Επίσης, υπόκειται στον έλεγχο του κράτους, που ασκείται από την οικεία νομαρχία και το Υπουργείο Εμπορίου (έλεγχος γενικών συνελεύσεων μετόχων, ισολογισμών κ.λπ.) και ακόμα υποχρεούνται σε τυπικές δημοσιότητες (δημοσίευση στον τύπο του ισολογισμού, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ισολογισμού, της συνθέσεως και κάθε αλλαγής του διοικητικού συμβουλίου, της έδρας και των αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας). Με όλα αυτά αναγκάζεται, κατά κάποιο τρόπο, να έχει μεγαλύτερη τάξη στο λογιστήριο της και να είναι σε θέση να παρέχει σοβαρότερα και πιο αξιόπιστα στοιχεία. Από την κατάσταση αυτή ωφελούνται τόσο οι μέτοχοι, όσο και οι δανειστές της εταιρίας, αλλά και οι δημόσιες αρχές.
- Εξασφάλιση καλών σχέσεων μεταξύ των μετόχων. Το κυριότερο, ίσως, πλεονέκτημα που προσφέρει η Α.Ε. στους μετόχους της είναι οι καλές και σίγουρες σχέσεις ανάμεσα στους μετόχους. Στην Α.Ε. δεν επιτρέπεται η καταγγελία αυτής (όπως γίνεται στις προσωπικές εταιρίες) και η λύση επέρχεται μόνο με απόφαση της πλειοψηφίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

2.1 Γενικά

Η Ανώνυμη εταιρία είναι ένα νομικό πρόσωπο που έχει ως επί το πλείστον κερδοσκοπικό χαρακτήρα με κυριότερο πλεονέκτημα οι συμμετέχοντες σ' αυτή (μέτοχοι) να ευθύνονται μόνο μέχρι το ύψος της συμμετοχής τους.

Οι προϋποθέσεις σύστασης της Α.Ε. είναι η κατάρτιση καταστατικού, η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, η έγκριση του καταστατικού και η χορήγηση άδειας σύστασης της Α.Ε. από τη Διοίκηση καθώς και η τήρηση διατυπώσεων δημοσιότητας.

2.2 Καταστατικό

Σύμφωνα με το άρθρο 4 §1 του κ.ν. 2190/20, το καταστατικό πρέπει να είναι συμβολαιογραφικό έγγραφο, που αποτελεί συστατικό στοιχείο για την ίδρυση της εταιρίας και υπογράφεται από τους ιδρυτές.

2.2.1 Περιεχόμενο καταστατικού

Το καταστατικό είναι το έγγραφο το οποίο περιέχει κατ' αρχάς τη σύμβαση της σύστασης της Α.Ε.. Επίσης, το καταστατικό περιλαμβάνει τους όρους οργάνωσης και λειτουργίας της Α.Ε. καθώς επίσης και τις συμβάσεις ανάληψης του μετοχικού κεφαλαίου. Τα πρόσωπα που συμβάλλονται για την σύσταση της Α.Ε. λέγονται ιδρυτές. Οι ιδρυτές πρέπει να είναι ενήλικοι και να έχουν την ικανότητα διενέργειας εμπορικών πράξεων. Επίσης, ιδρυτές Α.Ε. μπορεί εκτός από φυσικά πρόσωπα να είναι και νομικά πρόσωπα. Οι ιδρυτές πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο. Δεν επηρεάζει την σύσταση και τη λειτουργία της Α.Ε. το γεγονός της μετέπειτα συγκέντρωσης όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο. Το καταστατικό καταρτίζεται πάντοτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο και κατά τη σύνταξή του πρέπει να παρίστανται οι ιδρυτές της Α.Ε. οι οποίοι και υπογράφουν. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και με αντιπρόσωπο αρκεί να υπάρχει πληρεξουσιότητα με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Επίσης, απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

Περιεχόμενο του καταστατικού: στο άρθρο 2 του Ν.2190/20 αναφέρεται το υποχρεωτικό περιεχόμενο του Καταστατικού.

Συγκεκριμένα το καταστατικό πρέπει να περιέχει διατάξεις:

- Για την επωνυμία και το σκοπό της εταιρίας

Η επωνυμία λαμβάνεται από το αντικείμενο της εταιρίας και σ' αυτήν πρέπει να περιέχονται και οι λέξεις "Ανώνυμη εταιρία". Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρίας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά. Στην επωνυμία δύναται να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου ιδρυτού ή ιδρυτών, ή άλλου φυσικού προσώπου ή η επωνυμία εμπορικής εταιρίας ενώ δεν επιτρέπεται να συγχέεται με άλλη επωνυμία. Το νομικό συμβούλιο του κράτους με την υπ' αριθμό 202/1972

απόφασή του δέχθηκε ότι απαγορεύεται ρητώς να αναφέρεται στην Επωνυμία η λέξη "Εθνική"- "Εθνικός".

Ο σκοπός της Α.Ε. αφορά το αντικείμενο της δραστηριότητας το οποίο χαρακτηρίζει την Α.Ε. Το αντικείμενο μπορεί να είναι ευρύ ή πολλαπλό, δεν μπορεί όμως να είναι αόριστο ή γενικό (λ.χ. εμπορία γενικά). Ο σκοπός της Α.Ε. πρέπει να είναι νόμιμος και να μην αντιβαίνει στα χρηστά ήθη. Προσθήκη νέου αντικειμένου απαιτεί τροποποίηση του καταστατικού.

- Για την έδρα της εταιρίας.

Ως έδρα της εταιρίας πρέπει να ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της ελληνικής επικράτειας. Αλλαγή της έδρας της Α.Ε. (όχι κατ' ανάγκη του δήμου ή της κοινότητας αλλά και της διεύθυνσης εγκατάστασης) προϋποθέτει τροποποίηση του καταστατικού.

- Για τη διάρκεια της εταιρίας.

Η Α.Ε. πρέπει να έχει ορισμένη διάρκεια μετά την πάροδο της οποίας λύεται. Ο νόμος δεν καθορίζει ανώτατο ή κατώτατο όριο διάρκειας αλλά πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε ημερομηνία λήξης. Η διάρκεια της Α.Ε. παρατείνεται με απόφαση της Γ.Σ. που πρέπει να ληφθεί πριν από τη λήξη της διάρκειας και να ληφθεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.

- Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου

Το Μ.Κ. αναγράφεται πάντοτε σε χρήμα ακόμη και στην περίπτωση που εισφορές των μετόχων συνίστανται σε είδος. Το μέρος του κεφαλαίου που ισούται με το ελάχιστο όριο του Μ.Κ. Α.Ε. (σήμερα 60.000 Ευρώ) πρέπει να καταβληθεί είτε σε μετρητά είτε σε είδος με τη σύσταση της εταιρίας.

- Για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους.

Οι μετοχές της Α.Ε. μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές ανάλογα με το τι επιθυμούν οι ιδρυτές. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι από ορισμένους νόμους καθίσταται υποχρεωτικό με βάση είτε το αντικείμενο της Α.Ε. είτε την διάρθρωση του ενεργητικού της (λχ. επένδυση ιδίων κεφαλαίων σε αστικά ακίνητα) οι μετοχές να είναι ονομαστικές. Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 0,30 Ευρώ και μεγαλύτερη των 100 Ευρώ.

- Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών.

Οι μετοχές μπορεί να είναι κοινές ή προνομιούχες, με δικαίωμα ή χωρίς δικαίωμα ψήφου.

- Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων σε ονομαστικές.

Το καταστατικό μπορεί να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές.

- Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα θέματα του Δ.Σ. καθορίζονται από τα άρθρα 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 του Ν.2190/20. Περιληπτικά στο καταστατικό πρέπει να καθορίζεται ο αριθμός των

μελών του Δ.Σ. (κατώτερος και ανώτερος), ο χρόνος θητείας ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει την εξαετία. Επίσης τα μέλη του Δ.Σ. είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά. Το Δ.Σ. επιτρέπεται εφόσον ορίζεται από το καταστατικό να συνεδριάζει και σε τόπο εκτός της έδρας στην ημεδαπή.

- Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.

Τα θέματα αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35γ του Ν.2190/20 . Πλέον των υποχρεωτικών διατάξεων των άρθρων αυτών το καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα πρόσωπα (εκτός του ταμείου της εταιρίας, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, και των τραπεζών που βρίσκονται στην Ελλάδα) στα οποία μπορούν να κατατεθούν οι μετοχές προκειμένου οι κάτοχοί τους να λάβουν μέρος στις συνελεύσεις. Επίσης το καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα θέματα (πλην των οριζομένων στο άρθρο 29 παρ. 3) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη απαρτία και θέματα (πλην των καθοριζομένων από την παρ. 2 του άρθρ. 31) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

- Για τους ελεγκτές.

Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40ε. Από το καταστατικό ή από την εκάστοτε γενική συνέλευση των μετόχων θα πρέπει να ορίζονται δύο τακτικοί και δύο αναπληρωματικοί ελεγκτές πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών που να έχουν άδεια άσκησης οικονομικού επαγγέλματος από το οικονομικό επιμελητήριο της Ελλάδας ή ένας τακτικός ορκωτός ελεγκτής αν υπάρχει σχετική υποχρέωση, χωρίς βέβαια να είναι απαραίτητο και η εκλογή αναπληρωματικού, καθότι δεν μπορεί να γίνει αντικατάσταση ορκωτού εκλεκτή εκτός αν αυτός δηλώσει αδυναμία.

1. Στο καταστατικό θα πρέπει να ορίζεται η διαδικασία εκλογής ελεγκτών, τα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν καθώς και ο διορισμός αυτών.
2. Στο καταστατικό θα πρέπει ακόμα να αναγράφονται τόσο οι αρμοδιότητες όσο και οι υποχρεώσεις των ελεγκτών σύμφωνα πάντα με τα άρθρα 30-40 του νόμου 2190/1920.
3. Αν η Α.Ε. δεν έχει υποχρέωση ελέγχου από ορκωτούς ελεγκτές τότε μπορεί να ορίσει να γίνεται έλεγχος Α.Ε. από πτυχιούχους ανωτάτων σχολών.
4. Θα πρέπει ακόμα να ορίζονται οι λόγοι παύσης των ελεγκτών.

- Για τα δικαιώματα των μετόχων.

Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17. Οι μέτοχοι εκτός από τις υποχρεώσεις τους απέναντι στην εταιρία έχουν και τις παρακάτω απαιτήσεις και δικαιώματα. Έτσι :

1. Αίτηση μετοχών προς σύγκληση έκτακτης Γ. Σ.. Οι μέτοχοι δύναται να ζητήσουν σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης αρκεί οι αιτούντες να αντιπροσωπεύουν το 1/20 του Μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό δύναται να μειώσει, όχι όμως πέραν του μισού, τα απαιτούμενα για την

άσκηση του παραπάνω δικαιώματος ποσοστά του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

2. Κατά την ίδρυση της εταιρίας μπορεί να συμφωνηθεί εφόσον προβλεφθεί ρητά στο καταστατικό ότι όλοι ή μερικοί από τους ιδρυτές θα πάρουν ως ανταμοιβή για καθορισμένες ενέργειες τους για την σύσταση της εταιρίας αριθμό ιδρυτικών τίτλων που δεν μπορούν να υπερβούν το 1/10 (ένα δέκατο) του αριθμού των μετοχών που εκδίδονται.
  - Για τον Ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.

Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 41, 42, 43, 44, 45, 46α. Σε κάθε λήξη του εταιρικού έτους (31/12) κλείνουν τα βιβλία της εταιρίας και καταρτίζεται ο ισολογισμός της χρήσης ο οποίος υποβάλλεται στην τακτική Γενική Συνέλευση. Ο Ισολογισμός πρέπει να έχει συνταχθεί με σαφήνεια, έτσι ώστε να εξάγεται εύκολα απ' αυτόν η οικονομική κατάσταση της εταιρίας. Πρέπει ακόμα να εμφανίζει χωριστά τα στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού.

Τον ισολογισμό πρέπει αναπόφευκτα να ακολουθεί ο λογαριασμός «Αποτελέσματα Χρήσης» ο οποίος υποχρεούται να είναι πλήρης, σαφής και να εμφανίζει τα πραγματικά κέρδη και ζημιές. Τα καθαρά κέρδη της εταιρίας προκύπτουν έπειτα από αφαίρεση των ακαθάριστων κερδών κάθε εξόδου, κάθε ζημιάς και αποσβέσεων.

Το υπόλοιπο των καθαρών κερδών μετά από τις κρατήσεις, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, χρησιμοποιείται ως αμοιβή των μελών του Δ.Σ., των διευθυντών καθώς και των υπαλλήλων της εταιρίας. Τέλος, το υπολειπόμενο μέρος των κερδών, χρησιμοποιείται για το σχηματισμό έκτακτων αποθεματικών ή μεταφέρονται στην επόμενη χρήση.

- Για την εξουσιοδότηση για δημοσίευση καταστατικού.

Όσον αφορά τη δημοσίευση του καταστατικού, πρέπει να εξουσιοδοτηθεί ένας απ' τους ιδρυτές ή άλλο πρόσωπο, όπου με ειδική εντολή και πληρεξουσιότητα, να καταθέσει το καταστατικό στη Νομαρχία, ώστε να καταχωρηθεί στο Μητρώο Αωνύμων Εταιρειών. Πρέπει στο καταστατικό να αναφέρονται όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για τη σύσταση της εταιρίας. Αυτά είναι η αμοιβή του δικηγόρου και συμβολαιογράφου που σύνταξαν το καταστατικό, τα τέλη δημοσίευσης της σύνοψης του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ., ο φόρος και τα έξοδα μεταβίβασης ακινήτου ως εισφορά για κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου και τέλος η ειδική εισφορά 1 % επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου, υπέρ της επιτροπής ανταγωνισμού.

- Για τη λύση και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Σχετικά οι διατάξεις των άρθρων 47, 48, 49. Εάν στο τέλος της χρήσης, κατά τη σύνταξη του Ισολογισμού της εταιρίας, το Ενεργητικό αυτής, εφόσον έχουμε αφαιρέσει το Παθητικό, είναι μικρότερο από το μισό (1/2) του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, τότε το Δ.Σ. πρέπει να καλέσει τη Γ.Σ. σε συνεδρίαση, η οποία θα αποφασίσει για τη διάλυση ή μη της εταιρίας.

Μετά τη λύση της εταιρίας ακολουθεί η εκκαθάριση.

Οι περιπτώσεις που αποφασίζεται η λύση της εταιρίας είναι οι παρακάτω:

1. Όταν η εταιρία ξεπεράσει τη χρονική διάρκεια που ορίζει το καταστατικό. Σ' αυτή την περίπτωση, μέχρι να οριστούν οι εκκαθαριστές από τη Γενική Συνέλευση, το Δ.Σ. πραγματοποιεί τις διαδικασίες εκκαθάρισης.
2. Όταν η Γ.Σ. το αποφασίσει, τότε ορίζει και τους εκκαθαριστές.
3. Όταν η εταιρία κηρύξει πτώχευση. Τότε δεν ακολουθεί εκκαθάριση.

Διαδικασία εκκαθάρισης: Οι εκκαθαριστές αποφασίζουν κατά πλειοψηφία. Πρέπει να μετατρέψουν την ακίνητη περιουσία του Ενεργητικού σε χρήμα και να εξασφαλίσουν το Παθητικό κατά την κρίση τους.

Αφού εξοφληθεί το Παθητικό, τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης διανέμονται στους μετόχους, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του καθενός στο καταβεβλημένο κεφάλαιο.

Επίσης υποχρεωτικά το καταστατικό πρέπει να αναφέρει:

- Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρίας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό. Η προϋπόθεση αυτή είναι αυτονόητη με μόνο το γεγονός του ότι το καταστατικό της Α.Ε. συντάσσεται από συμβολαιογράφο και συνεπώς επιβάλλεται η αναγραφή όλων των στοιχείων των συμβαλλομένων. Αν μεταξύ των ιδρυτών υπάρχει και νομικό πρόσωπο, το καταστατικό περιέχει και τη νομιμοποίηση των εκπροσώπων της.
- Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρίας και βαρύνουν αυτή. Τέτοιες δαπάνες είναι οι αμοιβές του συμβολαιογράφου και του δικηγόρου, ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου, τα τέλη δημοσίευσης του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ. και σε περίπτωση εισφοράς σε είδος ακινήτων ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων.

2.2.2 Διατάξεις Καταστατικών

Εκτός από τα παραπάνω που αφορούν στο υποχρεωτικό περιεχόμενο του καταστατικού και προκύπτουν από το άρθρο 2 του Ν.2190/20 στο καταστατικό μπορεί να περιληφθούν και διατάξεις προαιρετικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητες για την έναρξη και τη συνέχιση της λειτουργίας της Α.Ε..

Τέτοιου είδους διατάξεις που τίθενται σε καταστατικά είναι:

- Ο ορισμός των μελών του πρώτου διοικητικού συμβουλίου μέχρι την πρώτη τακτική γενική συνέλευση, χωρίς όμως να γίνεται συγχρόνως και συγκρότηση σε σώμα δηλαδή να καθορίζεται ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Δ/νων Σύμβουλος κλπ. Τελευταία όμως σε πολλές περιπτώσεις η Διοίκηση δέχεται καταστατικά με τα οποία καθορίζεται το Δ.Σ. με ταυτόχρονη συγκρότησή του σε Σώμα.
- Ο ορισμός των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσης.
- Η παροχή δικαιώματος στα μέλη του Δ.Σ. να ασκούν με οποιαδήποτε ιδιότητα δραστηριότητα σε τομείς συναφείς με τον σκοπό της Α.Ε. και

συνεπώς ανταγωνιστική, μέχρι την σύγκληση της πρώτης Γενικής Συνέλευσης η οποία και θα αποφασίσει τελικά αν θα παραχωρήσει τελικά στα μέλη του Δ.Σ. το δικαίωμα αυτό.

- Η παροχή δικαιώματος στο Δ.Σ. ή στην Γ.Σ. της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 13 του Ν.2190/20 .
- Η δυνατότητα εκλογής από το Δ.Σ. προσωρινού μέλους μέχρι την προσεχή Γ.Σ. σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή άλλου λόγου αποχώρησης μέλους του Δ.Σ.. Η δυνατότητα αυτή υπάρχει εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία.
- Η ανάθεση εκπροσώπησης της Α.Ε. είτε γενικά είτε για ορισμένες πράξεις σε ένα ή περισσότερα μέλη του Δ.Σ. ή σε άλλα πρόσωπα.

2.3 Η ίδρυση της Α.Ε. από νομική άποψη

2.3.1 Οι ιδρυτές της Α.Ε.

Για την ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας με παλαιότερο άρθρο απαιτούνταν 2 τουλάχιστον ιδρυτές. Με το άρθρο 11 παρ.2 του Ν.3604/8.8.2007 τροποποιήθηκε η ανωτέρω διάταξη και πλέον αρκεί ένα πρόσωπο για την σύστασή της (Μονοπρόσωπη Α.Ε.). Η αναλογία συμμετοχής των ιδρυτών δεν ορίζεται. Συνεπώς σε μετοχικό κεφάλαιο 100.000 μετοχών, ο ένας ιδρυτής να αναλάβει τις 99.999 μετοχές και ο άλλος μία μόνο μετοχή. Τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους, δηλαδή να έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα. Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση ανώνυμης εταιρίας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

2.3.2 Διαδικασία Ίδρυσης Α.Ε.

Η διαδικασία για την ίδρυση μιας ανώνυμης εταιρίας είναι περιληπτικά η ακόλουθη :

- Σύνταξη καταστατικού Α.Ε..
- Υπογραφή της ιδρυτικής πράξεως της Α.Ε..
- Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου 1%.
- Ανταποδοτικό τέλος 1% Επιτροπής Ανταγωνισμού.
- Θεώρηση ιδρυτικού συμβολαίου από το επιμελητήριο.
- Δημοσιότητα συστάσεως Α.Ε..
- Απόκτηση νομικής προσωπικότητας Α.Ε..

2.3.3 Παράσταση και αμοιβή δικηγόρου

Πάντοτε απαιτείται η σύμπραξη δικηγόρου στην σύνταξη του συμβολαίου συστάσεως ανώνυμης εταιρίας. Πριν την υπογραφή του σχετικού ιδρυτικού συμβολαίου, ένα αντίγραφο αυτού προσκομίζεται από το δικηγόρο στο δικηγορικό του σύλλογο, όπου καταβάλλεται ολόκληρο το ύψος της αμοιβής του δικηγόρου και σφραγίζεται το αντίγραφο. Στο αποδεικτικό που εκδίδεται

από τον δικηγορικό σύλλογο αναγράφεται ολόκληρο το εισπραχθέν ποσό της δικηγορικής αμοιβής, αλλά και διαχωρισμός του στο ποσό που παρακρατεί ο σύλλογος και στο ποσό που δικαιούται να εισπράξει ο δικηγόρος.

2.3.4 Υποβολή καταστατικού για έγκριση και χορήγηση άδειας συστάσεως Α.Ε.

Σύμφωνα με παλαιότερο άρθρο ο Υπουργός Εμπορίου ενέκρινε με απόφασή του το καταστατικό της ιδρυθείσας ανώνυμης εταιρίας και χορηγούσε άδεια λειτουργίας σε αυτήν. Με την εφαρμογή της αποκεντρώσεως, το δικαίωμα αυτό έχει παραχωρηθεί στους νομάρχες του κράτους. Μετά την υπογραφή του ιδρυτικού συμβολαίου, ένα επικυρωμένο αντίγραφο αυτού υποβάλλεται, από τον ίδιο τον συμβολαιογράφο ή ενός ιδρυτή της ανώνυμης εταιρίας στην αρμόδια νομαρχία για την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως.

2.3.5 Αρμόδια για την έγκριση νομαρχία- Αρμοδιότητα υπουργείου

Αρμόδια νομαρχία είναι εκείνη στην περιφέρεια της οποίας υπάγεται η έδρα της εταιρίας, όπως αναγράφεται στο καταστατικό της. Για ορισμένες κατηγορίες Α.Ε.(τραπεζικές, ασφαλιστικές, εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αθλητικές Α.Ε., κ.α.) αρμόδιο είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης. Επίσης από την ίδια υπηρεσία του Υπουργείου, εποπτεύονται και οι ακόλουθες εταιρίες: Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών Α.Ε., Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε., Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί παραγώγων Α.Ε., Ελληνικά Χρηματιστήρια Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, Οργανισμός Κεντρικής Αγοράς Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία, Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία, Ελληνικό Φεστιβάλ Ανώνυμη Εταιρεία, Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Ανώνυμη Εταιρεία.

2.3.6 Έλεγχος και έγκριση του καταστατικού

Η νομαρχία ελέγχει ολόκληρο το ιδρυτικό συμβόλαιο και ιδίως το κατά πόσο οι διατάξεις του καταστατικού είναι σύμφωνες με το νόμο. Αν τυχόν διαπιστώσει ελλείψεις ή αντίθετους με το νόμο όρους του καταστατικού, το επιστρέφει για διόρθωση. Η διόρθωση γίνεται από τον συμβολαιογράφο πάντοτε στο συμβόλαιο αν οι διορθώσεις είναι ολιγόλογες, ή με συμπληρωματική συμβολαιογραφική πράξη αν οι διορθώσεις είναι πολλές ή μεγάλες. Και στις 2 περιπτώσεις απαιτείται να υπογραφούν από τους ιδρυτές της εταιρίας. Συνήθως στο τέλος του ιδρυτικού συμβολαίου ορίζεται ένα πρόσωπο (ιδρυτής ή τρίτος) που θα υπογράψει κατά εξουσιοδότηση των ιδρυτών τις διορθώσεις της νομαρχίας ώστε να μην είναι αναγκασμένοι να προσέρχονται όλοι οι ιδρυτές στο συμβολαιογράφο για δεύτερη φορά. Η διορθωτική πράξη μπορεί να γίνει στο ίδιο ή και σε άλλο συμβολαιογράφο.

Στη συνέχεια εκδίδεται η απόφαση του νομάρχη με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρίας και το καταστατικό αυτής. Η απόφαση αυτή καταχωρείται στο τηρούμενο στην αρμόδια υπηρεσία της νομαρχίας Μητρώο

Ανωνύμων Εταιριών. Επίσης ανακοίνωση για την σύσταση της ανώνυμης εταιρίας αποστέλλεται για δημοσίευση και στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η εγκριτική απόφαση του νομάρχη, στην οποία αναφέρεται και ο αριθμός που έλαβε η ανώνυμη εταιρία όταν καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, κοινοποιείται και στους ιδρυτές της εταιρίας. Με το έγγραφο αυτό η νέα ανώνυμη εταιρία μπορεί να εγγραφεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και να λάβει αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.), καθώς και να θεωρήσει τα βιβλία και λοιπά στοιχεία της.

2.3.7 Δημοσιότητα Α.Ε.

Η δημοσιότητα πραγματοποιείται : 1) Με την καταχώρηση της αποφάσεως του νομάρχη περί παροχής αδείας σύστασης της ανώνυμης εταιρίας και εγκρίσεως του καταστατικού της στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, που τηρείται στην Υπηρεσία Εμπορίου της νομαρχίας της έδρας της εταιρίας. 2) Με τη δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης με τα στοιχεία της ιδρυθείσας ανώνυμης εταιρίας στην εφημερίδα της κυβερνήσεως. Η δημοσίευση αυτή γίνεται με ευθύνη των ενδιαφερομένων και με την διαδικασία που ορίζεται από τον αντίστοιχο νόμο. Υποβάλλονται στην αρμόδια νομαρχία, μαζί με το συμβόλαιο σύστασης της Α.Ε., 6 αντίγραφα της ανακοινώσεως συστάσεως που θα δημοσιευθεί στο Φ.Ε.Κ.. Η νομαρχία κρατά 1 αντίγραφο της ανακοίνωσης, 1 αντίγραφο κοινοποιεί στο οικείο επιμελητήριο και τα υπόλοιπα παραδίδει με απόδειξη στην εκπρόσωπό της υπό σύσταση Α.Ε., ο οποίος τα προσκομίζει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για θεώρηση και πληρωμή του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%. Η Δ.Ο.Υ. κρατάει 1 αντίγραφο και τα υπόλοιπα παραδίδει στον εκπρόσωπο της εταιρίας με απόδειξη, για να τα προσκομίσει στο εθνικό τυπογραφείο προς δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ.. Αποδεικτικό της καταθέσεως στο Εθνικό Τυπογραφείο πρέπει να προσκομιστεί στην νομαρχία εντός μηνός.

2.3.8 Απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της Α.Ε.

Βάσει νόμου η ανώνυμη εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της νομαρχίας της εγκριτικής αποφάσεως ή απλώς του συστατικού εγγράφου της ιδρυόμενης εταιρίας. Με την απόφαση αυτή και αντίγραφο της ανακοινώσεως σύστασης της εταιρίας, που εστάλη για δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ., η νεοσύστατη εταιρία μπορεί να εγγραφεί στην οικεία Δ.Ο.Υ. και να λάβει αριθμό φορολογικού μητρώου, καθώς και να θεωρήσει βιβλία και στοιχεία. Κατά το ιδρυτικό στάδιο τώρα γίνονται διάφορες πράξεις. Πρόσωπα τα οποία έχουν ενεργήσει στο όνομα της υπό ίδρυση εταιρίας, ευθύνονται για τις πράξεις τους αυτές, απεριόριστα και σε ολόκληρο. Ευθύνεται όμως και μόνη η εταιρία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομά της κατά το ιδρυτικό στάδιο εάν μέσα σε 3 μήνες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις. Όλες οι πράξεις που έγιναν πριν από την απόκτηση της νομικής

προσωπικότητας της Α.Ε. είναι άκυρες και δεν υποχρεώνουν την υπό σύσταση εταιρία, έστω και αν διενεργήθηκαν στο όνομά της, εκτός και αν μετά την σύσταση της εταιρίας αναγνωρισθούν οι πράξεις αυτές από το καταστατικό που εγκρίθηκε ή από το διοικητικό συμβούλιο ή την γενική συνέλευση. Άκυρη είναι η σύμβαση αγοράς ακινήτου από την υπό ίδρυση Α.Ε.

2.3.9 Έξοδα συστάσεως Α.Ε.

Η διαδικασία σύστασης της Ανώνυμης Εταιρίας απαιτεί την καταβολή ορισμένων δαπανών. Το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει ότι τα έξοδα αυτά συγκεντρώνονται και παρακολουθούνται σε λογαριασμό παγίου ενεργητικού και συγκεκριμένα στο δευτεροβάθμιο λογαριασμό 16.10 «έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» και αποσβένονται είτε εφάπαξ ή το πολύ μέσα σε μια πενταετία ισόποσα (σταθερή απόσβεση).

Τα απαιτούμενα για την σύσταση μιας ανώνυμης εταιρίας έξοδα είναι τα εξής:

- Στο συμβολαιογράφο.
- Στο εθνικό τυπογραφείο.
- Αμοιβή για τον δικηγόρο.
- Φόρος Συγκεντρώσεως Κεφαλαίου 1% επί του ποσού του μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο καταβάλλεται στην Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρίας με δήλωση εντός 15 ημερών από την καταχώρηση της εγκριτικής αποφάσεως συστάσεως της εταιρίας στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών.
- Ανταποδοτικό τέλος υπέρ επιτροπής ανταγωνισμού ποσοστού 1%ο στο ύψος του κεφαλαίου.
- Στο επιμελητήριο (Ε.Β.Ε.Α.) για τον προέλεγχο της επωνυμίας και με την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως για την κανονική εγγραφή καθώς και για την συνδρομή του πρώτου έτους λειτουργίας αυτής.

2.4 Ακυρότητα Ανώνυμης Εταιρίας

Η ανώνυμη εταιρία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο εάν:

I. Το καταστατικό της δεν περιλαμβάνει διατάξεις για την επωνυμία, το σκοπό, για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου. Εξυπακούεται ότι οι διατάξεις του καταστατικού της εταιρίας, που θα αναφέρονται στα θέματα αυτά πρέπει να είναι σύννομες. Έτσι το κεφάλαιο πρέπει να είναι τουλάχιστον 60.000 ευρώ και να ορίζεται ο τρόπος καταβολής του σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

II. Ο σκοπός της εταιρίας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη.

III. Όλοι οι ιδρυτές, όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση, δεν είχαν την ικανότητα για δικαιοπραξία.

IV. Έμμεσα προκύπτει από τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Κ.Ν. 2190/20, ότι είναι άκυρη η ανώνυμη εταιρία της οποίας το συστατικό έγγραφο δεν είναι δημόσιο (συμβολαιογραφικό).

Η ακύρωση της εταιρίας επέρχεται με την έκδοση της τελεσίδικης δικαστικής

απόφασης, αλλά ανατρέχει στο χρόνο της πρωτόδικης αποφάσεως. Η τελεσίδικη απόφαση καταχωρείται στο μητρώο ανωνύμων εταιριών της οικείας νομαρχίας, με την φροντίδα της οποίας θα δημοσιευθεί και σχετική ανακοίνωση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η αγωγή ασκείται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και απευθύνεται κατά της εταιρίας εντός προθεσμίας 2 ετών από την καταχώρηση της στο μητρώο.

Οι λόγοι ακυρότητας των περιπτώσεων Ι και ΙΙ μπορούν να διορθωθούν εάν μέχρι τη συζήτηση της αγωγής το καταστατικό τροποποιηθεί ώστε να μην υφίσταται πλέον λόγος ακυρότητας της εταιρίας. Το δικαστήριο μπορεί να χορηγήσει προθεσμία μέχρι 3 μήνες, με σκοπό την κατάλληλη τροποποίηση του καταστατικού.

2.5 Επωνυμία της Ανώνυμης Εταιρίας

Η επωνυμία είναι υποχρεωτικό στοιχείο για την εταιρία. Συνήθως ως επωνυμία βάζουμε το αντικείμενο της εταιρίας εκτός κι αν υπάρχουν περισσότερα από ένα αντικείμενα οπότε η επωνυμία μπορεί να περιέχει τα κυριότερα αντικείμενα εργασιών, ενώ πρέπει να περιέχονται και οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρία». Η επωνυμία πολλές φορές περιέχει και το ονοματεπώνυμο ενός ή περισσότερων ιδρυτών της εταιρίας ή άλλου φυσικού προσώπου. Όμως το νομικό συμβούλιο του κράτους με τον υπ' αριθμό 202/1972 απαγορεύει ρητώς να αναφέρεται η λέξη «Εθνικός»- «Εθνική».

Η εταιρία υποχρεούται, αν έχει διεθνείς συναλλαγές, να εκφράζει την επωνυμία σε πιστή μετάφραση ή σε λατινικά στοιχεία, κάτι που δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τώρα.

Η αλλαγή της επωνυμίας δεν είναι αναγκαστική σε περίπτωση αλλαγής των μετόχων, το θάνατο ή την αποχώρηση του μετόχου του οποίου το όνομα αναγράφεται στην επωνυμία (όπως συμβαίνει στην Ε.Π.Ε.), έτσι δεν χάνεται η καλή «φήμη» που έχει πιθανόν δημιουργήσει στην αγορά. Η μεταβολή της επωνυμίας της Α.Ε. γίνεται μόνο από τη καταστατική Γενική Συνέλευση γιατί με τη μεταβολή δημιουργείται νέο νομικό πρόσωπο.

2.5.1 Διαδικασίες προέγκρισης και καταχώρησης επωνυμίας Α.Ε. στα μητρώα του επιμελητηρίου

Μετά την υπογραφή του καταστατικού ενώπιον του συμβολαιογράφου παραλαμβάνονται 2-3 αντίγραφα επικυρωμένα τα οποία στη συνέχεια φωτοτυπούνται και επικυρώνονται από δικηγόρο για την κάλυψη των αναγκών της εταιρίας. Όμως πριν την υπογραφή του καταστατικού είναι αναγκαία η διαδικασία της προέγκρισης χρήσεως της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου, η οποία ισχύει για 2 μήνες από την ημερομηνία χορήγησής της μέχρι την οριστική καταχώρηση της επωνυμίας στο Επιμελητήριο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2941/2001.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι:

Ø όταν στο καταστατικό υπάρχουν περισσότερες από μία δραστηριότητες,

αρμόδιο Επιμελητήριο για την προέγκριση της επωνυμίας είναι αυτό που έχει αρμοδιότητα ως προς τον πρώτο από τους περισσότερους σκοπούς.

- Ø σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπογραφεί καταστατικό στο οποίο δεν έχει χορηγηθεί η σχετική βεβαίωση της προέγκρισης, γι' αυτό αν διαφοροποιηθεί το καταστατικό τότε πρέπει να επαναληφθεί η διαδικασία για νέα προέγκριση επωνυμίας και διακριτικού τίτλου.

Η διαδικασία αυτή επιβεβαιώνει τη μη επιλογή κοινής επωνυμίας ή διακριτικού τίτλου με άλλη υπάρχουσα εταιρία.

Για την καταχώρηση της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου γίνεται η εξής διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 άρθρ.1 του Ν.2941/200 1:

Η προβλεπόμενη αναγγελία της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου των Α.Ε., στο αρμόδιο Επιμελητήριο, πραγματοποιείται από την Δ/ση Εμπορίου της Νομαρχίας αμέσως μετά την καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της απόφασης για την παροχή άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού της εταιρίας. Γι' αυτό η Δ/ση της Νομαρχίας πρέπει να κοινοποιήσει στο αρμόδιο Επιμελητήριο αντίγραφο τόσο της απόφασης σύστασης όσο και της σχετικής ανακοίνωσης προς το Φ.Ε.Κ..

Μετά την υπογραφή της σύστασης της εταιρίας οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλλουν τα εξής δικαιολογητικά:

α) Επικυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού.

β) Βεβαίωση προέγκρισης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου του Επιμελητηρίου.

γ) Τα τέλη υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού 1 %.

δ) Ανακοίνωση της καταχώρησης του καταστατικού στο Μητρώο Α.Ε. της Δ/σης Εμπορίου σε 6 αντίγραφα.

Αν το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, δεν ασκείται έλεγχος νομιμότητας της σύστασης της εταιρίας, καθώς και της τροποποίησης του καταστατικού της. Στις περιπτώσεις αυτές οι καταχωρήσεις στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών γίνονται μετά από τυπικό έλεγχο των υποβαλλόμενων εγγράφων, χωρίς έκδοση διοικητικής εγκριτικής απόφασης. Εξαιρούνται οι εταιρίες της παραγράφου 8 του άρθρου 7β (τράπεζες, ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες, ανώνυμες εταιρίες του Ν.Δ. 608/1970 «Περί εταιριών επενδύσεων - χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων» (ΦΕΚ Α 170/1970) και ανώνυμες εταιρίες που έχουν τις μετοχές τους εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, για τις οποίες το μητρώο τηρείται στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου), οι αθλητικές ανώνυμες εταιρίες, καθώς και οι Α.Ε. που προέρχονται από μετατροπές, συγχωνεύσεις και διασπάσεις, όπου απαιτείται έγκριση από την αρμόδια Αρχή.

Μετά την καταχώρησή τους στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, η αρμόδια αρχή (Νομαρχία) παραδίδει 4 ανακοινώσεις για την σύσταση της εταιρίας. Η μία παραμένει στο αρχείο της εταιρίας και οι ακόλουθες 3 δίδονται στην

αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την θεώρηση καταβολής των σχετικών επιβαρύνσεων Φ.Σ.Κ. και Παραβόλου δημοσίευσης σε Φ.Ε.Κ. και ΤΑΠΕΤ.

2.6 Η ίδρυση της Α.Ε. από λογιστική άποψη

Το πρώτο λογιστικό γεγονός που εμφανίζεται στα βιβλία της Α.Ε. είναι οι εγγραφές συστάσεώς της. Η σύσταση της Α.Ε. εμφανίζει λογιστικά τα οικονομικά γεγονότα της κάλυψης και της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

Κάλυψη είναι το γεγονός της ανάληψης της υποχρέωσης από τους μετόχους να εισφέρουν το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας. Κατά συνέπεια η Α.Ε. δημιουργεί απαίτηση κατά των μετόχων της για την εισφορά αυτή και συγχρόνως διαμορφώνει λογιστικά το μετοχικό κεφάλαιο. Η κάλυψη μπορεί από το νόμο να γίνει με δύο τρόπους: α) με ιδιωτική σύμβαση και β) με δημόσια εγγραφή.

Καταβολή είναι η πραγματοποίηση της εισφοράς του μετοχικού κεφαλαίου, δηλαδή οι μέτοχοι εισφέρουν περιουσιακά στοιχεία κατά κυριότητα στην Α.Ε. που η εταιρία τα εμφανίζει ως δικιά της πια περιουσία, ενώ ταυτόχρονα απαλείφει την απαίτηση που με την κάλυψη είχε δημιουργήσει. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει με δύο τρόπους: α) με εξολοκλήρου πλήρης καταβολή μετοχικού κεφαλαίου και β) με μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναπτυχθούν χωριστά δύο περιπτώσεις σύστασης:

1. Η περίπτωση ανάληψης των μετοχών της Α.Ε. από τους ιδρυτές.
2. Η περίπτωση ανάληψης των μετοχών της Α.Ε. από το κοινό με δημόσια εγγραφή.

2.6.1 Εγγραφές σύστασης Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και με ανάληψη των μετοχών από τους ιδρυτές της Α.Ε.

Στην περίπτωση αυτή στην εγγραφή καλύψεως του μετοχικού κεφαλαίου οι μέτοχοι χρεώνονται με την υποχρέωση που αναλαμβάνουν, δηλαδή την αξία των μετοχών που αναλαμβάνουν να εξοφλήσουν, και πιστώνεται το οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο, ο λογαριασμός 40.02 αν πρόκειται για κοινές μετοχές ή ο λογαριασμός 40.03 αν πρόκειται για προνομιούχες μετοχές. Στην εγγραφή καταβολής χρεώνονται τα περιουσιακά στοιχεία που οι μέτοχοι καταβάλλουν και πιστώνονται οι μέτοχοι.

Παράδειγμα: γίνεται σύσταση Α.Ε. μετοχικού κεφαλαίου 60.000€ διαιρεμένο σε 6.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 10€ η καθεμία. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει εξολοκλήρου και σε μετρητά. Τα έξοδα σύστασης ανήλθαν σε 2.000€

Οι εγγραφές σύστασης της Α.Ε. είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		60.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 Μέτοχος "Α"	30.000		
33.03.01 Μέτοχος "Β"	30.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			60.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών			
Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο....			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		60.000	
33.04 Μέτοχοι-Οφειλόμενο Μ.Κ.			
33.04.00 Μέτοχος "Α"	30.000		
33.04.01 Μέτοχος "Β"	30.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			60.000
33.03 Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 Μέτοχος "Α"	30.000		
33.03.01 Μέτοχος "Β"	30.000		
Εμφάνιση οφειλής μετοχών			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		60.000	
38.00 Ταμείο			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			60.000
33.04 Μέτοχοι-Οφειλόμενο Μ.Κ.			
33.04.00 Μέτοχος "Α"	30.000		
33.04.01 Μέτοχος "Β"	30.000		
Καταβολή Μ.Κ. από μετόχους			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		60.000	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	60.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			60.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	60.000		
Μεταφορά λογ. Μ.Κ. από οφειλόμενο σε καταβλημένο			

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		2.000	
16.10 Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατ/σης	2.000		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			2.000
38.00 Ταμείο	2.000		
Πληρωμή εξόδων, όπως παραστατικά			

Αν η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου δεν πραγματοποιηθεί με μετρητά αλλά με εισφορά άλλων στοιχείων ενεργητικού τότε χρεώνονται τα εισφερόμενα στοιχεία με τις αξίες που καθορίστηκαν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190. Σε αυτό το σημείο πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.2190, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 8 του Π.Δ. 409/86, το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. αποτελείται μόνο από στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης.

Τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού δεν μπορούν να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.

Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρίας (καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της) γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.2190/20 μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων, που αποτελείται από ένα ή δύο δημοσίους υπαλλήλους, πτυχιούχους Ανώτατης Σχολής, με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο ή από έναν ή δύο Ορκωτούς Ελεγκτές και από έναν εμπειρογνώμονα εκπρόσωπό του κατά περίπτωση αρμόδιου Επιμελητηρίου. Τα μέλη της επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρία. Οι περιπτώσεις για τις οποίες στην παραπάνω τριμελή επιτροπή συμμετέχουν υποχρεωτικά Ορκωτοί Ελεγκτές καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργείου Εμπορίου.

Η έκθεση της επιτροπής πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς, να αναφέρει τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να πιστοποιεί για το αν οι αξίες, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των μεθόδων αποτίμησης, αντιστοιχούν στον αριθμό και την ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδοθούν έναντι των εισφορών αυτών ή (σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή ή ονομαστική αξία) στη λογιστική τους αξία, αφού ληφθεί υπόψη και η διαφορά παραπάνω από το άρτια που είναι πιθανόν να προκύψει από την έκδοση των μετοχών.

2.6.2 Εγγραφές σύστασης Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και με δημόσια εγγραφή

Στη περίπτωση αυτή οι μετοχές της Α.Ε. εισάγονται στο Χρηματιστήριο.

Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό μία τράπεζα, με τον τρόπο αυτό διαθέσεως δημιουργούνται έκτος από τα συνήθη έξοδα σύστασης και έξοδα προμήθειας τράπεζας που εμφανίζονται επίσης σε χρέωση του λογαριασμού 16.10 «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως».

Υπάρχει περίπτωση οι μετοχές της Α.Ε. να πουληθούν στο κοινό σε μεγαλύτερη τιμή από την ονομαστική τους αξία (πάνω από το άρτιο), το επιπλέον κεφάλαιο που εισπράττεται εμφανίζεται σε λογαριασμό του παθητικού στη κατηγορία των ιδίων κεφαλαίων με τίτλο «Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο» λογαριασμός 41.00 όταν καταβληθεί. Μέχρι να καταβληθεί στον λογ. 41.01 «Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο».

Παράδειγμα: Γίνεται σύσταση Α.Ε. με δημόσια εγγραφή με έκδοση 30.000 κοινών μετοχών ονομαστική αξίας 10€η κάθε μία. Τι μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό η τράπεζα «Α» στη τιμή των 12 € Η προμήθεια της τράπεζας καθορίστηκε 3% στην ονομαστική αξία των μετοχών.

Οι εγγραφές συστάσεως της παραπάνω Α.Ε. είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		360.000	
33.95 Λοιποί χρεώστες διάφοροι			
33.95.00 Τράπεζα "Α" 30.000 μτχ * 12 €	360.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			300.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	300.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΔΙΑΦ.ΑΝΑΠ/ΓΗΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ			60.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	60.000		
Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο....			
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		9.000	
16.10 Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατ/σης	9.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			9.000
33.95 Λοιποί χρεώστες διάφοροι			
33.95.00 Τράπεζα "Α"	9.000		
Υπολογισμός προμήθειας 3%			

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		351.000	
38.00 Ταμείο	351.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			351.000
33.95 Λοιποί χρεώστες διάφοροι			
33.95.00 Τράπεζα "Α"	351.000		
Καταβολή Μ.Κ., είσπραξη από τράπεζα			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		300.000	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	300.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			300.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	300.000		
Μεταφορά λογαριασμού			
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΔΙΑΦ.ΑΝΑΠ/ΓΗΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		60.000	
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	60.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΔΙΑΦ.ΑΝΑΠ/ΓΗΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ			60.000
41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	60.000		
Μεταφορά λογαριασμού			

2.6.3 Εγγραφές σύστασης Α.Ε. με μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου

Ο νόμος προβλέπει με προϋποθέσεις την τμηματική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου. Η λογιστική της Α.Ε. πρέπει να παρακολουθεί όλα τα γεγονότα που προκύπτουν από την εφαρμογή των προϋποθέσεων του νόμου και συγκεκριμένα:

- Τη μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και την εξολοκλήρου της πάνω από το άρτιο διαφοράς.
- Το ποσό του οφειλόμενου κεφαλαίου μετά την καταβολή της α' δόσης.
- Το ποσό των δόσεων που βρίσκονται σε καθυστέρηση.
- Την αντιμετώπιση της εκδόσεως νέων μετοχών και της πωλήσεώς τους σε περίπτωση καθυστέρησης της δόσης.

- Την αναγκαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου σε περίπτωση που οι νέες μετοχές δεν πωληθούν.

Παράδειγμα: Την 1/7/X γίνεται σύσταση Α.Ε. με σύμβαση μεταξύ των «Α», «Β», «Γ». Το μετοχικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε 5.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 100 €η κάθε μία.- Μ.Κ.= 5.000 μτχ * 100€= 500.000 €
Ο «Α» αναλαμβάνει να καλύψει 2.000 μτχ, οι δε «Β» και «Γ» από 1.500 μτχ ο καθένας. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει τμηματικά (με δόσεις). Η πρώτη δόση ίση με το 25 % της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής θα καταβληθεί αμέσως. Η δεύτερη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από ένα χρόνο από τη σύσταση της Α.Ε., την 1/7/X+1. Η τρίτη δόση ίση με το υπόλοιπο 50% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά από δύο χρόνια από τη σύσταση της Α.Ε., 1/7/X+2.
Οι εγγραφές σύστασης της παραπάνω Α.Ε. είναι:

1/7/X		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		500.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 "Α" 2.000 μτχ *100€	200.000		
33.03.01 "Β" 1.500 μτχ *100€	150.000		
33.03.02 "Γ" 1.500 μτχ *100€	150.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			500.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	500.000		
Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο....			
do			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		500.000	
33.04 Μέτοχοι- Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 "Α" 2.000 μτχ *100€	200.000		
33.04.01 "Β" 1.500 μτχ *100€	150.000		
33.04.02 "Γ" 1.500 μτχ *100€	150.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			500.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 "Α" 2.000 μτχ *100€	200.000		
33.03.01 "Β" 1.500 μτχ *100€	150.000		
33.03.02 "Γ" 1.500 μτχ *100€	150.000		
Εμφάνιση οφειλών μετοχών			

do			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		125.000	
38.00 Ταμείο 5.000*25	125.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			125.000
33.04 Μέτοχοι- Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 "Α" 2.000 μτχ *25€	50.000		
33.04.01 "Β" 1.500 μτχ *25€	37.500		
33.04.02 "Γ" 1.500 μτχ *25€	37.500		
Καταβολή της α' δόσης			
do			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		125.000	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	125.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			125.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	125.000		
Μεταφορά λογαριασμού			
1/7/Χ+1			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		125.000	
38.00 Ταμείο 5.000*25	125.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			125.000
33.04 Μέτοχοι- Οφειλόμενο κεφάλαιο			
33.04.00 "Α" 2.000 μτχ *25€	50.000		
33.04.01 "Β" 1.500 μτχ *25€	37.500		
33.04.02 "Γ" 1.500 μτχ *25€	37.500		
Καταβολή της β' δόσης			
do			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		125.000	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	125.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			125.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	125.000		
Μεταφορά λογαριασμού			

1/7/X+2		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		250.000
38.00 Ταμείο 5.000*25	250.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		250.000
33.04 Μέτοχοι- Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 "Α" 2.000 μτχ *50€	100.000	
33.04.01 "Β" 1.500 μτχ *50€	75.000	
33.04.02 "Γ" 1.500 μτχ *50€	75.000	
Καταβολή της γ' δόσης		
do		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		250.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	250.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		250.000
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	250.000	
Μεταφορά λογαριασμού		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ Κ.Β.Σ.

3.1 Βιβλία και στοιχεία της Α.Ε.

Οι ημεδαπές και αλλοδαπές ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται να τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. ανεξάρτητα από το ύψος των ετήσιων ακαθαρίστων εσόδων τους (άρθρο 4§2 Κ.Β.Σ.).

Τα βιβλία της τρίτης κατηγορίας ορίζει το άρθρο 7 του Κ.Β.Σ. αλλά όχι λεπτομερώς. Στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αναφέρεται ότι: «Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας, για την άσκηση του επαγγέλματός του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο και με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής». Και στην § 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται :«Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας βιβλίων εφαρμόζει υποχρεωτικά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο μόνο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών, με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9 οι οποίοι δεν τηρούνται». Όμως οι ανώνυμες εταιρίες που ελέγχονται από το Σ.Ο.Ε υποχρεούνται να τηρούν και τους λογαριασμούς της ομάδας 9 (άρθρο 7 Ν. 1882/90).

Από το συνδυασμό των διαφόρων διατάξεων του Κ.Β.Σ. μπορούμε να προσδιορίσουμε τον ελάχιστο αριθμό υποχρεωτικών βιβλίων που πρέπει να τηρεί μια ανώνυμη εταιρία, ανεξάρτητα από το αντικείμενο των εργασιών της, το μέγεθός της και το λογιστικό σύστημα που εφαρμόζει. Τα βιβλία αυτά είναι:

- 1) **Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών.** Στο βιβλίο αυτό κατ' αρχήν καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν, στο τέλος κάθε εμπορικής χρήσης, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσεως. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διανομής κερδών. Τα πρόσωπα που έχουν ορισθεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ο πρόεδρος του Δ. Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών – ισολογισμών.
- 2) **Συγκεντρωτικό ημερολόγιο,** στο οποίο καταχωρούνται, στο τέλος κάθε μήνα, συγκεντρωτικά, όλες οι λογιστικές εγγραφές όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων, κλπ).
- 3) **Γενικό καθολικό,** στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.
- 4) **Αναλυτικά καθολικά,** που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.
- 5) **Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων πληρωτέων,** στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα (αυτά που παίρνει από πελάτες αντί για μετρητά) και τα γραμμάτια πληρωτέα (αυτά που δίνει στους προμηθευτές κ.λπ. συναλλασσομένους αντί για μετρητά αντίστοιχα). Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφηση (ονοματεπώνυμο

εκδότη, ποσό, χρονολογία λήξεως, χρονολογία πληρωμής, κ.λπ.) και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των πρωτοβάθμιων λογαριασμών «γραμμάτια εισπρακτέα» και «γραμμάτια πληρωτέα».

6) **Αναλυτικά ημερολόγια**, όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχειρήσεως είναι λίγες, αυτή μπορεί να αρκестθεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν, όμως, το πλήθος αυτών είναι μεγάλο, αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια ομάδα ομοειδών πράξεων. Έτσι, στο αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου, καταχωρεί τις πράξεις, που γίνονται μετρητοίς και στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, όλες τις άλλες πράξεις που γίνονται συμψηφιστικά. Ιδιαίτερα, αναλυτικά ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αγορές, για τις πωλήσεις και διάφορες άλλες κατηγορίες πράξεων της επιχειρήσεως, που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα. Τέλος, ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιείται για τις πράξεις του ισολογισμού, στο οποίο γίνονται εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσεως στο τέλος αυτής. Έτσι απελευθερώνονται τα λοιπά βιβλία για την χωρίς καθυστερήσεις καταχώρηση σ' αυτά των εγγραφών της επόμενης χρήσης. Τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

7) **Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων**

8) **Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου.**

Βιβλία πρακτικών συνελεύσεων και Διοικητικού Συμβουλίου τηρούν μόνο οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες. Οι αλλοδαπές ανώνυμες εταιρίες δεν έχουν υποχρέωση τηρήσεως τέτοιων βιβλίων, γιατί οι συνελεύσεις των μετόχων και οι συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου γίνονται στην έδρα τους, που βρίσκεται στην αλλοδαπή. Αν, όμως, το διοικητικό τους συμβούλιο συνεδριάζει στην Ελλάδα, τότε πρέπει να τηρούν το αντίστοιχο βιβλίο πρακτικών.

9) **Βιβλίο μετόχων.** Το βιβλίο αυτό έχει ειδική γραμμογράφηση, ώστε να μπορούν να καταχωρηθούν τα στοιχεία εκάστου μετόχου (ονοματεπώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση, κ.λπ.), καθώς και ο αριθμός των μετοχών και τίτλων που αυτός κατέχει.

Όπως προκύπτει σαφώς από τις διατάξεις του άρθρου 8β του Κ.Ν. 2190/20, η ανώνυμη εταιρία υποχρεούται να τηρεί ειδικό βιβλίο Μετόχων, στο οποίο καταχωρεί τα ονόματα κ.λπ. στοιχεία των μετόχων της, που είναι κύριοι ονομαστικών μετοχών. Οι μέτοχοι εκείνοι, που είναι κύριοι ανωνύμων μετοχών δεν καταχωρούνται στο βιβλίο Μετόχων, γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν ανέφικτο, αφού η εταιρία δεν μπορεί να γνωρίζει τους κυρίους των ανωνύμων μετοχών. Γι' αυτό και η διάταξη του άρθρου 8β του Κ.Ν. 2190/20 αναφέρεται περιοριστικά στους κυρίους ονομαστικών μετοχών.

10) **Βιβλίο μετοχών.** Και το βιβλίο αυτό, επίσης, έχει ειδική γραμμογράφηση και σ' αυτό καταχωρούνται οι τίτλοι τόσο των ονομαστικών, όσο και των ανωνύμων μετοχών (κάθε τίτλος μπορεί να αντιπροσωπεύει πολλές μετοχές)

κατά αριθμητική σειρά και κατά σειρά εκδόσεως. Στο βιβλίο μετοχών καταχωρούνται όχι μόνο οι οριστικοί τίτλοι, αλλά και οι προσωρινοί τίτλοι. Τα παραπάνω δύο βιβλία μετόχων και μετοχών πωλούνται σε ορισμένα βιβλιοπωλεία τυπωμένα και γραμμογραφημένα κατάλληλα και χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά για την καταχώρηση των ονομαστικών μετοχών.

11) **Βιβλίο αποθήκης.** Όπου καταχωρούνται όλες οι εισαγωγές και εξαγωγές εμπορευμάτων από τις αποθήκες της εταιρίας.

12) **Μητρώο παγίων,** στο οποίο καταγράφονται όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και οι αποσβέσεις αυτών.

Τα λογιστικά βιβλία που σημειώνονται παραπάνω είναι τα γνωστά κατάστιχα των λογιστικών συστημάτων. Τα σύγχρονα λογιστικά συστήματα σε κινητά φύλλα και τα μηχανογραφικά τέτοια χρησιμοποιούν διαφοροποιημένα βιβλία και στοιχεία. Επίσης, η συνεχώς εξαπλώμενη χρήση των υπολογιστών έχει επιφέρει πραγματική επανάσταση στον τρόπο τηρήσεως της λογιστικής. Οποιοδήποτε λογιστικό, όμως, σύστημα και αν εφαρμόζεται, τα βασικά στοιχεία των παραπάνω σημειούμενων βιβλίων πρέπει να μπορούν να προκύψουν, όπως προβλέπει και η σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών.

Τα στοιχεία που τηρούν οι Α.Ε. είναι:

1. Δελτίο Αποστολής
2. Συνενωμένο δελτίο αποστολής
3. Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών και Απόδειξη λιανικής πώλησης
4. Τιμολόγιο αγοράς και Τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών.

Τέλος, δεν επιτρέπεται η θεώρηση των παραστατικών που εκδίδονται βάσει άλλων νομικών διατάξεων, εκτός των φορολογικών.

3.2 Εγγραφή της Α.Ε. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. –Θεώρηση βιβλίων Ανώνυμης Εταιρίας

3.2.1 Εγγραφή της Α.Ε. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Κάθε επιτηδευματίας, συνεπώς και η ανώνυμη εταιρία, υποχρεούται να προσκομίσει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (της έδρας της επιχείρησης), πριν από κάθε χρησιμοποίηση, για θεώρηση και χαρτοσήμανση όλα τα βιβλία που ορίζει ο Κ.Β.Σ., εκτός από τα αναλυτικά καθολικά. Από όλα τα αναλυτικά καθολικά μόνο το βιβλίο της αποθήκης υπόκειται σε θεώρηση. Τα στοιχεία υπόκεινται σε θεώρηση ατελώς και μόνο στις περιπτώσεις που απαιτεί τούτο ρητώς ο Κ.Β.Σ. Τα βιβλία και στοιχεία του υποκαταστήματος θεωρούνται από τη Δ.Ο.Υ. της έδρας της εταιρίας ή από τη Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγεται το υποκατάστημα (άρθρο 19 §3 Κ.Β.Σ.).

Η νεοϊδρυθείσα Ανώνυμη εταιρία, για να θεωρήσει τα πρώτα της βιβλία στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., πρέπει προηγουμένως να κάνει εγγραφή στα μητρώα αυτής, για την οποία απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- 1) Καταστατικό της Α.Ε., δηλαδή ένα επικυρωμένο αντίγραφο του συστατικού συμβολαίου αυτής.
- 2) Φωτοαντίγραφο της αποφάσεως του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας, που εγκρίνει τη σύσταση της εταιρίας και της ανακοινώσεως αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Επίσης, αντίγραφο του τριπλότυπου αποδεικτικού του ΤΑΠΕΤ.
- 3) Υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 ότι θα προσκομισθούν στη Δ.Ο.Υ. δύο Φ.Ε.Κ., στα οποία δημοσιεύθηκε η ανακοίνωση συστάσεως της Α.Ε. (όταν κυκλοφορήσει το οικείο Φ.Ε.Κ.).
- 4) Φωτοαντίγραφο της δηλώσεως πληρωμής του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%.
- 5) Βεβαίωση εγγραφής της Α.Ε. στο οικείο επιμελητήριο. Η βεβαίωση αυτή προσαρτάται στο τελευταίο φύλλο του συστατικού συμβολαίου της Α.Ε. και συνεπώς πρέπει να έχει κρατηθεί φωτοαντίγραφο.
- 6) Αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου με το οποίο η Ανώνυμη εταιρία μίσθωσε τα γραφεία της έδρας της. Εάν το κτίριο, στο οποίο θα στεγασθούν τα γραφεία της είναι ιδιόκτητο, ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας υποβάλλει σχετική υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86. Η Δ.Ο.Υ. μπορεί να ζητήσει και άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την έδρα, όπως και να προβεί σε αυτοψία στην διεύθυνση αυτής.
- 7) Δήλωση ενάρξεως δραστηριότητας σε έντυπο της Δ.Ο.Υ., το οποίο υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρίας. Η δήλωση αυτή πρέπει να υποβληθεί εντός 30 ημερών από τη νόμιμη σύσταση της εταιρίας (άρθρο 29 §1 Ν.1642/86). Βάσει της δήλωσης αυτής η αρμόδια Δ.Ο.Υ. χορηγεί βεβαίωση ενάρξεως δραστηριότητας, για την οποία καταβάλλεται τέλος χαρτοσήμου (άρθρο 19 §6 Ν.1882/90). Οι βεβαιώσεις που εκδίδονται συνεπεία δηλώσεως ενάρξεως δραστηριότητας από επιχειρήσεις, που προήλθαν από μετατροπή ή συγχώνευση κατά τις διατάξεις του Ν.1297/72 δεν υπόκεινται στο ανώτερο τέλος χαρτοσήμου (άρθρο 34§4 Ν.1884/90).
Χορήγηση Α.Φ.Μ.: Ταυτόχρονα με την άνω βεβαίωση χορηγείται στην εταιρεία και Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (άρθρου 29§2 Ν.1642/86).

3.2.2 Θεώρηση βιβλίων Ανώνυμης Εταιρίας

Μετά την παραλαβή του Α.Φ.Μ. από τη Δ.Ο.Υ. προσκομίζονται από τον εκπρόσωπο της εταιρίας ή το εξουσιοδοτημένο για το σκοπό αυτό πρόσωπο προς θεώρηση τα βιβλία και στοιχεία της Α.Ε.. Για να γίνει η θεώρηση των βιβλίων και των στοιχείων απαιτούνται τα ακόλουθα:

1. Σημείωμα θεώρησης (έντυπο TAXIS B1) σε 1 αντίτυπο για κάθε εγκατάσταση.
2. Επί του Σημειώματος θεωρήσεως να έχει τεθεί ο αντίστοιχος κωδικός δίπλα σε κάθε προς θεώρηση βιβλίο ή στοιχείο.

3. Επί του Σημειώματος θεωρήσεως να έχει τεθεί σφραγίδα περί μη οφειλής μόνο από το τμήμα Φ.Μ.Υ..

4. Για τη θεώρηση απαιτούνται τα πρωτότυπα δικαιολογητικά για :

- Βεβαίωση μη οφειλής αντίστοιχου επιμελητηρίου
- Εργοδοτικές εισφορές Ι.Κ.Α. και λοιπών ταμείων
- Βεβαίωση υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας στην οποία θα αναγράφονται όλα τα μέλη του Δ.Σ. με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής τους στο Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας, όπως αυτά προκύπτουν από το τελευταίο Φ.Ε.Κ. συγκρότησης Δ.Σ. ή από την απόφαση ανακοίνωσης της Νομαρχίας (η βεβαίωση αυτή μαζί με το αντίστοιχο Φ.Ε.Κ. ή την απόφαση ανακοίνωσης της Νομαρχίας να προσκομίζονται εκ των προτέρων στον προϊστάμενο του Κ.Β.Σ. εις διπλούν για χαρακτηρισμό και αριθμό πρωτοκόλλου).

Η βεβαίωση ισχύει μέχρι της λήξης της θητείας του Δ.Σ. και σε περίπτωση αλλαγής μελών Δ.Σ. ή του ποσοστού αυτών στο Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας θα προσκομίζεται νέα με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

5. Ασφαλιστικές ενημερότητες κύριου Φορέα Ασφάλισης (ΟΑΕΕ, ΤΑΕ,...) των μελών του Δ.Σ. που σύμφωνα με την ανωτέρω βεβαίωση μετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο σε ποσοστό άνω του 3%.

6. Αντίγραφο ή φωτοτυπία του τελευταίου εκδοθέντος (όχι θεωρημένου) του προς θεώρηση προσκομισθέντος στοιχείου.

7. Κατά την πρώτη θεώρηση της υπό σύσταση εταιρείας απαιτείται η παρουσία του νόμιμου εκπροσώπου ή εξουσιοδότηση θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής αυτού από το οικείο Αστυνομικό Τμήμα της Περιφέρειάς του.

8. Για τη θεώρηση βιβλίου πρώτης εγκατάστασης ή φορολογικού Αντιπροσώπου απαιτείται η παρουσία του Ιδρυτή ή Νομίμου Εκπροσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ Α.Ε.

4.1 Έννοια κεφαλαίου

Το πρώτο μέλημα κάθε επιχειρηματία είναι η εξασφάλιση των κεφαλαίων με τα οποία θα κινηθεί η επιχείρηση. Το κεφάλαιο της επιχείρησης μπορεί να προέρχεται: α) από τον ίδιο τον επιχειρηματία, β) από τρίτους δανειστές, γ) κατά ένα μέρος από τον επιχειρηματία και κατά ένα μέρος από τρίτους. Στην πράξη, το κεφάλαιο που έχει στη διάθεση του ο επιχειρηματίας για την εκπλήρωση του σκοπού του, ανήκει μερικώς στον ίδιο και μερικώς σε τρίτους, οι δύο πρώτες περιπτώσεις προέλευσης του κεφαλαίου είναι πιο σπάνιες. Έτσι το κεφάλαιο διακρίνεται σε ίδιο και ξένο. Το εισφερόμενο κεφαλαίο δεν παραμένει στη μορφή μετρητών αλλά μετασχηματίζεται σε μηχανήματα, εγκαταστάσεις, πρώτες ύλες και άλλα αγαθά για την εκπλήρωση του σκοπού της επιχειρήσεως. Η έκφραση του κεφαλαίου σε περιουσιακά στοιχεία εμφανίζεται στο Ενεργητικό, ενώ η προέλευση τους στο Παθητικό του Ισολογισμού.

4.1.1 Εισφορές προς σχηματισμό κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. σχηματίζεται με εισφορές των μετόχων της. Σύμφωνα με το άρθρο 8 § 1 του κ.ν. 2190/20 αναλαμβάνεται από τους ιδρυτές αυτής που πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο. Οι εισφορές μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος. Η εξακρίβωση της αξίας των εισφορών σε είδος γίνεται από την τριμελή επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20, την οποία διορίζει το Υπουργείο Εμπορίου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου. Η προσωπική εργασία των μετόχων της Α.Ε. δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς λόγω του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα της Α.Ε..

4.1.2 Σχέση μετόχου προς την Α.Ε.

Ο εταιρικός δεσμός του μετόχου προς την Α.Ε. εκφράζεται με την μετοχή. Η κτήση της μετοχής προσδίδει στον κομιστή της την ιδιότητα του μετόχου όπως και τα δικαιώματα αυτού από την εταιρία. Τα δικαιώματα του μετόχου ορίζονται ρητά από το νόμο και είναι: α) ανάλογη συμμετοχή στα καθαρά κέρδη της εταιρίας (άρθρο 45 κ.ν. 2190/20), β) ανάλογη συμμετοχή στη διανομή της εταιρικής περιουσίας που απομένει μετά τη λύση και εκκαθάριση της εταιρίας, γ) συμμετοχή στη διοίκηση της εταιρίας με το δικαίωμα ψήφου στην Γενική Συνέλευση, είτε με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας.

Ο μέτοχος έχει απαιτήσεις κατά της εταιρίας εντελώς αβέβαιες, εξαρτώμενες από την ύπαρξη κερδών ή υπολοίπου περιουσίας προς διανομή. Συνεπώς δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως δανειστής της εταιρίας και να ζητήσει επιστροφή της εισφοράς του.

4.1.3 Ξένο κεφάλαιο – Ομολογιακό Δάνειο

Κατά κανόνα στις ανώνυμες εταιρίες εκτός από τα ίδια κεφάλαια υπάρχουν και τα ξένα κεφάλαια, τα οποία διαθέτουν στην εταιρία τρίτοι (π.χ. τράπεζες, πιστωτές).

Η είσοδος ξένου κεφαλαίου στην Α.Ε. μπορεί να γίνει με την έκδοση ενός ομολογιακού δανείου. Τους κανόνες που ισχύουν για την έκδοση ομολογιακού δανείου ρυθμίζουν τα άρθρα 3α, 3β, και 3γ του κ.ν 2190/20. Σύμφωνα με το άρθρο 3γ του κ.ν. 2190/20, που προστέθηκε στον νόμο με το άρθρο 8 του Α.Ν. 148/67: α) επιτρέπεται η έκδοση ομολογιακού δανείου από Α.Ε., το οποίο να είναι ασφαλισμένο για ολόκληρο το ποσό του κεφαλαίου του δανείου και των τόκων του με υποθήκη εγγεγραμμένη σε ακίνητα της οφειλέτιδας Α.Ε. ή τρίτων, β) άδεια της επιτροπής κεφαλαιαγοράς απαιτείται για την έκδοση του ομολογιακού δανείου της Α.Ε.. Η άδεια αυτή κρίνει την επάρκεια της παρεχόμενης ασφάλειας και αποτελεί τίτλο εγγραφής της υποθήκης. Η υποθήκη διαγράφεται μόνο κατόπιν εγκρίσεως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εφόσον εξοφλήθηκε ολοσχερώς το ομολογιακό δάνειο ή δεν πραγματοποιήθηκε αυτό.

Οι ομολογιούχοι δανειστές έχουν το δικαίωμα για μετατροπή των ομολογιών τους σε μετοχές. Αυτό το δικαίωμα επιτρέπεται να χορηγηθεί κατά την έκδοση ομολογιακού δανείου, για ποσό που δεν υπερβαίνει το μισό του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 §3 και 31 §2. Στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορισθεί ότι κατά την διάρκεια της πρώτης πενταετίας από την σύσταση της εταιρίας το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα με την απόφασή του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να εκδίδει ομολογιακό δάνειο με την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές.

Ένα άλλο δικαίωμα που έχουν οι ομολογιούχοι δανειστές είναι αυτό της ανάληψης από των κερδών της Α.Ε.. Σύμφωνα με το άρθρο 3β του κ.ν. 2190/20, επιτρέπεται η χορήγηση στους ομολογιούχους πέραν των τόκων, ένα ορισμένο ποσοστό κερδών, αφού αφαιρεθεί το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρισμα. Η απόφαση για την χορήγηση αυτού του δικαιώματος στους ομολογιούχους δανειστές πρέπει να ληφθεί από την Γενική Συνέλευση με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που απαιτείται.

4.2 Διακρίσεις ιδίου κεφαλαίου σύμφωνα με το Ε.Γ.Α.Σ.

Το ίδιο κεφάλαιο περιλαμβάνει: α) το αρχικό κεφάλαιο που είναι το εισφερόμενο κεφάλαιο κατά την ίδρυση της Α.Ε., β) το πρόσθετο κεφάλαιο, είναι το κεφάλαιο που προστίθεται στο αρχικό κατά τη λειτουργία της Α.Ε., γ) τα διάφορα αποθεματικά που σχηματίζονται είτε υποχρεωτικά από το νόμο είτε προαιρετικά από την επιχείρηση, δ) τα κέρδη της εταιρίας τα οποία αντί να διανεμηθούν παραμένουν στη διάθεση της Α.Ε. για να χρησιμοποιηθούν ώστε να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς της Α.Ε., ε) οι καταθέσεις των μετόχων, που προορίζονται για μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

4.2.1 Μέτρα εξασφάλισης διαμόρφωσης κεφαλαίου

Ο νομοθέτης έχει προβλέψει μία σειρά μέτρων, που αποβλέπουν αφενός στην εξασφάλιση της διαμόρφωσης ενός «πραγματικού» κεφαλαίου και αφετέρου στην διατήρηση της εταιρικής περιουσίας τουλάχιστον προς το κεφάλαιο αυτό. Τα μετρά αυτά είναι:

α) Η πρόβλεψη κατώτατου ορίου μετοχικού κεφαλαίου, που ορίζεται στις 60.000 € ή 300.000 € εάν η κάλυψη του πραγματοποιηθεί με δημόσια εγγραφή. Το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο πρέπει να καταβληθεί εξ' ολοκλήρου κατά τη σύσταση της εταιρίας αλλιώς η Α.Ε. θεωρείται άκυρη.

β) Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν.2190/20, το κεφάλαιο μαζί με το τακτικό αποθεματικό αντανakλά το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που πρέπει να παραμείνουν δεσμευμένα και δεν μπορούν να διανεμηθούν ως κέρδη στους μετόχους. Συνέπεια του κανόνα αυτού είναι ότι δεν είναι δυνατόν να διανέμεται το μετοχικό κεφάλαιο, όταν λόγω ζημιών είναι μικρότερο της εταιρικής περιουσίας. Ακόμη αν σε μία εταιρική χρήση υπάρξει ζημιά, πρέπει πρώτα να καλυφθεί η ζημιά αυτή στις επόμενες χρήσεις και μετά να γίνει διανομή κερδών.

γ) Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 2190/20 απαγορεύεται η απόκτηση από την Α.Ε. των δικών της μετοχών, είτε από την ίδια είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομα του αλλά για λογαριασμό της.

δ) Από τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου ισχύει η Αρχή σταθερότητας του κεφαλαίου, συμφωνά με την οποία δεν επιτρέπεται καμία λογιστική μεταβολή, αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου παρά μόνο κατά ορισμένη διαδικασία που διαγράφεται από το Νόμο 2190/1920.

ε) Για την ενίσχυση του μετοχικού κεφαλαίου ο Νόμος επιβάλλει και το σχηματισμό αποθεματικών κεφαλαίων από τα κέρδη (άρθρο 44).

4.3 Έννοια μετοχικού κεφαλαίου

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του Νόμου 2190/1920 το κεφάλαιο της Α.Ε. αναλαμβάνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό από τους δύο τουλάχιστον ιδρυτές ή από το κοινό με δημόσια εγγραφή. Το κεφάλαιο της Ανώνυμης Εταιρίας καλείται μετοχικό κεφάλαιο. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι σταθερό ποσό το οποίο αντιστοιχεί στην αξία του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται στην εταιρία κατά τη σύστασή της και αυτό διαιρείται σε ίσα και μεταβιβάσιμα μερίδια που ονομάζονται μετοχές.

Σύμφωνα με τον Νόμο 2190/20 και μετά την τροποποίηση από το Ν.2842/2000 «Περί εισαγωγής Ευρώ», το κατώτατο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου ορίζεται στις 60.000 € και στις 300.000 € αν η Α.Ε. για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου προσφύγει στο κοινό με δημόσια εγγραφή. Το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου θα πρέπει να καταβληθεί εξ' ολοκλήρου κατά τη σύσταση της εταιρίας, αλλιώς η Α.Ε. είναι άκυρη. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι πρωταρχικής σημασίας για την Α.Ε. γιατί, εκτός από το γεγονός ότι γίνεται δυνατή η πραγματοποίηση του σκοπού της Α.Ε.,

αποτελεί και τη μοναδική εγγύηση για τους δανειστές της εταιρίας, αφού οι μέτοχοι της Α.Ε. δεν ευθύνονται προσωπικά για τις εταιρικές υποχρεώσεις. Η έκφραση του κεφαλαίου σε περιουσιακά στοιχεία εμφανίζεται στο Ενεργητικό του Ισολογισμού, ενώ η προέλευση αυτού στο Παθητικό.

Τέλος πρέπει να επισημάνουμε ότι το μετοχικό κεφάλαιο με την εταιρική περιουσία ταυτίζονται μόνο κατά τη σύσταση της εταιρίας, μετέπειτα η εταιρική περιουσία μεταβάλλεται συνεχώς τόσο σε αξία όσο και σε σύνθεση.

4.3.1 Μετοχές

Το κεφάλαιο της Α.Ε. διαιρείται υποχρεωτικά σε ίσα τμήματα που καλούνται μετοχές και που η καθεμία παριστά το ελάχιστο χρηματικό ποσό εισφοράς που απαιτείται να καταβάλει ένα πρόσωπο για να γίνει μέτοχος μιας Α.Ε.. Η μετοχή εκπροσωπεί ένα μέρος της καθαρής θέσης και όχι απλώς ένα ποσοστό του ονομαστικού κεφαλαίου. Το είδος, ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδώσει μία Α.Ε. πρέπει να ορίζονται στο καταστατικό.

Κάθε μετοχή διαιρείται σε τρία μέρη. Στο επάνω μέρος είναι τυπωμένη η επωνυμία της επιχείρησης και ο αριθμός των μετοχών που αντιπροσωπεύει. Το κομμάτι αυτό του τίτλου παραμένει στο στέλεχος. Στο μεσαίο τμήμα επαναλαμβάνεται η επωνυμία της επιχειρήσεως, η άδεια σύστασής της, το κεφάλαιο και τα λοιπά στοιχεία. Το τμήμα αυτό της μετοχής είναι το σώμα της μετοχής. Το τρίτο μέρος αποτελείται από τις μερισματοποδείξεις (κουπόνια), που είναι ισάριθμες με τα χρόνια διάρκειας της εταιρίας. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε. ορίζονται οι δύο σύμβουλοι που υπογράφουν τις μετοχές, πριν αυτές παραδοθούν στους δικαιούχους, καθώς και όλες οι λεπτομέρειες της εκδόσεως. Οι μέτοχοι παραλαμβάνοντας τις μετοχές τους, υπογράφουν για την παραλαβή στο στέλεχος από το οποίο αποκόπτονται οι παραδιδόμενοι σ' αυτούς τίτλοι.

Ως προς την ονομαστική αξία της μετοχής το άρθρο 14 του Ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα, θέτει κατώτατο και ανώτατο όριο, συγκεκριμένα η ονομαστική αξία της μετοχής δεν μπορεί να ορισθεί κάτω του ποσού των 0,30 € και όχι άνω των 100 €. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο δεν μπορεί να εκδοθούν μετοχές για ποσό μικρότερο της ονομαστικής αξίας (υπό το άρθριο), αντίθετα μπορεί να εκδοθούν για ποσό μεγαλύτερο της ονομαστικής αξίας (υπέρ το άρθριο), η προκύπτουσα διαφορά από την έκδοση υπέρ το άρθριο δεν μπορεί να διαταθεί για την πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών και ανάγεται σε πίστωση ειδικού αποθεματικού (άρθρο 14 §3 κ.ν. 2190/20).

Κάθε μετοχή εκπροσωπεί ίση εταιρική εισφορά και ενσωματώνει ίσα εταιρικά δικαιώματα. Άρα κάθε μετοχή έχει μία ψήφο.

Αν μία μετοχή περιέλθει, είτε με πράξη εν ζωή είτε μετά θανάτου, στην κυριότητα πολλών, επειδή είναι αδιαίρετη, συνίσταται κοινωνία μεταξύ αυτών (άρθρο 785 Α.Κ.). Στην περίπτωση αυτή, η διαχείριση ανήκει σε όλους τους συγκυρίους από κοινού και η εκπροσώπηση ανατίθεται σε έναν από αυτούς

(άρθρο 789 Α.Κ.) και αν δεν μπορούν να συμφωνήσουν αυτοί, τον διαχειριστή ορίζει το δικαστήριο (άρθρο 790 Α.Κ.).

4.3.1.1 Διάκριση μετοχών

Μία πρώτη διάκριση των μετοχών είναι σε ανώνυμες και ονομαστικές μετοχές, διάκριση που έχει σημασία κυρίως για τον τρόπο μεταβίβασής τους. Μία άλλη διάκριση μετοχών είναι ανάλογα με τα δικαιώματα που παρέχουν στους κατόχους τους και διακρίνονται σε κοινές, προνομιούχες και μετοχές επικαρπίας. Επίσης, από το 1996 υπάρχουν και οι άυλες μετοχές.

4.3.1.1.1 Ανώνυμες και ονομαστικές μετοχές

Οι ανώνυμες μετοχές είναι οι μετοχές οι οποίες δεν αναφέρουν το όνομα του δικαιούχου, μέτοχος θεωρείται ότι είναι ο κομιστής, δηλαδή το πρόσωπο που φέρει το τίτλο και που είναι κατά τεκμήριο κύριος της μετοχής. Η μεταβίβαση των μετοχών αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, γίνεται χωρίς διατυπώσεις, κατά τους κανόνες για την μεταβίβαση κινητού πράγματος. Μετά την ισχύ των Νόμων 2459/1997 και 2753/1999 η μεταβίβαση των μη εισηγμένων μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών γίνεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό θεωρούμενο από τη Δ.Ο.Υ., που επεβλήθη λόγω της φορολογίας της πράξης μεταβίβασης των μετοχών.

Η εταιρία που έχει ονομαστικές μετοχές μπορεί να τις μετατρέψει σε ανώνυμες με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο στις περιπτώσεις που οι μετοχές παραμένουν για ορισμένο διάστημα υποχρεωτικά ονομαστικές με διάταξη νόμου και μετατρέπονται σε ανώνυμες μετά από παρέλευση του χρόνου αυτού.

Οι ονομαστικές μετοχές είναι αυτές οι οποίες αναφέρεται το όνομα του δικαιούχου, το οποίο πρέπει να σημειωθεί και στο τηρούμενο από την εταιρία βιβλίο μετόχων. Για τη μεταβίβασή τους απαιτείται συμφωνία για την μετάθεση της κυριότητας και παράδοση της μετοχής, επιπλέον απαιτείται έκδοση νέου τίτλου ή σημείωση της μεταβίβασης πάνω στη μετοχή. Ακόμη απαιτείται η σημείωση του ονόματος του νέου μετόχου στο βιβλίο μετόχων. Για τη μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο υπάρχει ειδική νομοθετική πρόβλεψη.

Σύμφωνα με το άρθρο 11α του Ν.2190/20 το κεφάλαιο της Α.Ε. διαιρείται σε μετοχές που μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές και ενσωματώνονται σε τίτλους μιας ή περισσότερων μετοχών. Από το ίδιο άρθρο αλλά και από μεταγενέστερους νόμους προβλέπονται εξαιρέσεις και για ορισμένες κατηγορίες εταιριών επιβάλλεται οι μετοχές τους να είναι ονομαστικές, π.χ. τραπεζικές, ασφαλιστικές, ραδιοφωνίας, διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και φωταερίου, αποχέτευσης και ύδρευσης πόλεων, κατασκευής πολεμικού υλικού, αστικών ακινήτων, αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματοδοτικής μίσθωσης, τύπου, αθλητικών Α.Ε..

4.3.1.1.2 Κοινές, προνομιούχες μετοχές και μετοχές επικαρπίας

Η άλλη διάκριση των μετοχών που γίνεται ανάλογα με τα δικαιώματα που παρέχουν στους μετόχους είναι:

α) Κοινές μετοχές: Οι κοινές μετοχές είναι οι μετοχές για τις οποίες ισχύει η αρχή της ισότητας και τα δικαιώματα που απορρέουν από κάθε κοινή μετοχή είναι ίσα. Σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα, κάθε κοινή μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου και τα περιουσιακά δικαιώματα είναι ανάλογα προς το από τη μετοχή αντιπροσωπευόμενο ποσοστό κεφαλαίου.

β) Προνομιούχες μετοχές: Το άρθρο 3 του Ν. 2190/20 κατά παρέκκλιση της αρχής της ισότητας των μετοχών, επιτρέπει την έκδοση από την εταιρία είτε κατά τη σύστασή της, είτε με τροποποίηση του καταστατικού της, ονομαστικών ή ανώνυμων μετοχών οι οποίες χορηγούν στους κατόχους τους ορισμένα προνόμια. Τα προνόμια αυτά μπορεί να είναι σωρευτικά ή διαζευκτικά είναι:

1) Να παίρνουν κατά προτίμηση, από το άρθρο 45 του Ν. 2190/1920 το πρώτο μέρος. Εάν δηλαδή τα προς διανομή κέρδη δεν αρκούν για να δοθεί το πρώτο μέρος σε όλους τους μετόχους, το λαμβάνουν κατά προτίμηση μόνο οι κάτοχοι προνομιούχων μετοχών.

2) Να παίρνουν κατά προτίμηση το καταβληθέν από τους κατόχους τους κεφάλαιο, από το προϊόν της εκκαθάρισης, κατά τη λύση της εταιρίας. Εάν δηλαδή το προϊόν της εκκαθάρισης δεν αρκεί για να αποδοθεί το εισφερθέν από όλους τους μετόχους κεφάλαιο (εισφορά τους), τότε οι μέτοχοι με προνομιούχες μετοχές το παίρνουν, προηγούμενοι των νέων μετόχων, που κατέχουν κοινές μετοχές.

3) Να παίρνουν σωρευτικό μέρος, δηλαδή αθροιστική καταβολή πρώτου μερίσματος και για τις παρελθούσες χρήσεις κατά τις οποίες, λόγω ζημιών δεν έγινε σ' αυτούς καταβολή του πρώτου μερίσματος. Αν για παράδειγμα, κατά τις χρήσεις 2009 και 2010 υπήρξε ζημιά και η χρήση 2011 παρουσιάζει κέρδη, οι κάτοχοι μετοχών μ' αυτό το προνόμιο θα πάρουν σωρευτικό μέρος για τρεις χρήσεις (2009, 2010, 2011).

4) Αν προνομιούχες μετοχές εκδοθούν χωρίς δικαίωμα ψήφου, επιτρέπεται να καθοριστεί υπέρ αυτών, δικαίωμα απολήψεως ορισμένου τόκου, σε περίπτωση μη ύπαρξης ή μη επάρκειας κερδών. Σ' αυτή την περίπτωση αμφισβητείται νομικά αν πρόκειται περί αξιόγραφου μετοχής ή ομολογίας.

γ) Επικαρπίας: Το άρθρο 15α του Ν. 2190/20, που εισήχθη στο νόμο από τα π.δ. 409/86 και 498/87, επιτρέπει κατ' εξαίρεση των διατάξεων που ήδη αναφέρθηκαν και απαγορεύουν την απόδοση στους μετόχους των εισφορών τους, κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρίας, την απόδοση στους μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους κατά τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρίας. Σκοπός της απόδοσης αυτής είναι να πραγματοποιηθεί απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου, όταν η εταιρία έχει υπερβολικά κέρδη ή αποθεματικά. Με την απόδοση στους μετόχους του συνόλου ή μέρους της ονομαστικής αξίας κάθε μίας από τις μετοχές τους, η

Α.Ε. ακυρώνει τους παλιούς τίτλους και παραδίδει στη θέση τους νέους που ονομάζονται μετοχές επικαρπίας. Οι μετοχές αυτές ενσωματώνουν τα δικαιώματα των κοινών μετοχών, με εξαίρεση το δικαίωμα επιστροφής της αξίας της εισφοράς κατά την εκκαθάριση και το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του πρώτου μερίσματος, που σύμφωνα με το άρθρο 15α εισπράττεται μόνο από τους μετόχους, των οποίων οι μετοχές δεν έχουν αποσβεστεί.

4.3.1.1.3 Άυλες μετοχές

Από το έτος 1996, σύμφωνα με το νόμο 2396/1996 «Περί επενδυτικών υπηρεσιών στον τομέα των κινητών αξιών», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τους Νόμους 2533/1997 και 2651/1998 «Ρυθμίσεις θεμάτων χρηματιστηριακής αγοράς», για τις εισηγμένες στην κύρια και παράλληλη αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών, μετοχές Ελληνικών Ανωνύμων Εταιριών, δεν εκδίδονται τίτλοι και οι υφιστάμενοι τίτλοι παύουν να ενσωματώνουν μετοχικά δικαιώματα. Οι προαναφερθείσες μετοχές καταχωρούνται χωρίς αύξοντες αριθμούς στα αρχεία της Ανώνυμης Εταιρίας Αποθετηρίων Τίτλων (άυλες μετοχές) και παρακολουθούνται με καταχωρήσεις στα αρχεία αυτά.

Η Ανώνυμη Εταιρία Αποθετηρίων Τίτλων αναλαμβάνει, με όρους που συνομολογεί ελευθέρως, και την παροχή των εξής υπηρεσιών:

- α) διανομή μερισμάτων,
- β) εξόφληση τοκομεριδίων,
- γ) διανομή αξιογράφων,
- δ) μεσολάβηση στη μεταβίβαση δικαιωμάτων προτιμήσεως ή δικαιωμάτων λήψης μετοχών χωρίς ανταλλαγές.

4.4 Προσωρινοί και οριστικοί τίτλοι

Πριν από την έκδοση των οριστικών τίτλων και μέχρι να εκδοθούν αυτοί, είναι σκόπιμο να εκδίδει η εταιρία και να παραδίδει στους μετόχους προσωρινούς τίτλους. Οι προσωρινοί τίτλοι που έχουν τη μορφή και την αξία προσωρινών αποδείξεων (οι οποίες αποδεικνύουν τα μετοχικά δικαιώματα), περιλαμβάνουν μόνο το μεσαίο τμήμα των οριστικών τίτλων, δεν έχουν μερισματοποδείξεις, αλλά αναγράφουν τις λέξεις «προσωρινός τίτλος». Οι προσωρινοί τίτλοι δεν είναι ούτε αξιόγραφα, ούτε συστατικά έγγραφα. Απλώς καλύπτουν μία πρακτική ανάγκη, την ανάγκη της βεβαίωσης της ανάληψης του κεφαλαίου έως ότου εκδοθούν οι οριστικοί τίτλοι. Στην πράξη συνηθίζεται η έκδοση προσωρινών τίτλων να διαρκεί για πολύ χρόνο ή και επ' άπειρον. Αυτό το κάνουν κυρίως οι οικογενειακές Α.Ε. για να αποφύγουν την δαπάνη εκτυπώσεως ή και απλώς από αμέλεια. Ωστόσο, πολλοί λόγοι επιβάλλουν την έκδοση οριστικών τίτλων, κυρίως λόγοι τάξεως (για τις μεταξύ των μετόχων σχέσεις) και ευχέρειας μεταβίβασεως αυτών. Όταν μία Α.Ε. αμελήσει να εκδώσει ακόμα και προσωρινούς τίτλους, η σχέση των μετόχων με αυτήν

(δηλαδή το μετοχικό κεφάλαιο) αποδεικνύεται με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο όπως με την απόδειξη καταβολής των μετρητών της συμμετοχής στο κεφάλαιο. Το δικαίωμα του μετόχου από του μετοχικού κεφαλαίου παρίσταται με ένα τίτλο, την μετοχή. Ο τίτλος αυτός καλείται οριστικός, όταν περιλαμβάνει και τις μερισματοποδείξεις και είναι κατάλληλα εκτυπωμένος, ώστε να μεταβιβάζεται ευχερώς από τον κομιστή.

4.5 Ιδρυτικοί τίτλοι

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν.2190/20 μπορεί να συμφωνηθεί ότι όλοι ή μερικοί από τους ιδρυτές θα πάρουν ως ανταμοιβή για καθορισμένες ενέργειες τους αριθμό ιδρυτικών τίτλων κατά την ίδρυση της εταιρίας, εφόσον προβλεφθεί στο καταστατικό.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα διαφορετικά των μετοχών γιατί δεν ενσωματώνουν εταιρική ιδιότητα αλλά ιδιόρρυθμη ενοχική απαίτηση κατά της εταιρίας. Οι κάτοχοί τους δεν είναι μέτοχοι αλλά δανειστές της εταιρίας.

Οι τίτλοι αυτοί εκδίδονται ονομαστικοί, δεν έχουν ονομαστική αξία και μπορεί να εκδοθούν σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το 1/10 του αριθμού των μετοχών που εκδίδει η εταιρία.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι δεν παρέχουν στους κατόχους τους δικαίωμα συμμετοχής στην διοίκηση και διαχείριση της εταιρίας, ούτε και στο προϊόν εκκαθαρίσεως της περιουσίας της. Το μόνο δικαίωμα που παρέχουν είναι απόληψη τμήματος καθαρών κερδών.

Η Α.Ε. δικαιούται να εξαγοράσει και να ακυρώσει τους ιδρυτικούς τίτλους δέκα έτη μετά την έκδοσή τους. Επισημαίνεται ότι η έκδοση ιδρυτικών τίτλων είναι σπάνια στη πράξη.

4.5.1 Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του κ.ν. 2190/20 οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι εκδίδονται μόνο κατά την ίδρυση της εταιρίας, ο αριθμός τους δεν μπορεί να υπερβεί το 1/10 του όλου αριθμού των εκδιδόμενων μετοχών. Δίδονται σε ιδρυτές ως ανταμοιβή για συγκεκριμένες υπηρεσίες που προσέφεραν για τη σύσταση της εταιρίας. Η εξακρίβωση της υπάρξεως των εισφορών σε είδος γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20.

Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι παρέχουν στους κατόχους τους δικαίωμα απόληψης τμήματος των καθαρών κερδών της εταιρίας που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το 1/4 των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και για τη διανομή του πρώτου μερίσματος στους μετόχους.

Όπως προαναφέρθηκε η εταιρία έχει δικαίωμα να εξαγοράσει και ν' ακυρώσει τους τίτλους που παραχώρησε, εφόσον υπάρχει πρόβλεψη στο καταστατικό της. Η αξία εξαγοράς δεν μπορεί συνολικά για όλους τους τίτλους να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στην κεφαλαιοποίηση με 15% του μέσου μερίσματος, που

καταβλήθηκε στους κατόχους τους, κατά την τελευταία τριετία, πριν την εξαγορά.

4.5.2 Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι εκδίδονται τόσο κατά την ίδρυση, όσο και κατά τη λειτουργία της εταιρίας, όταν γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με τροποποίηση του αρχικού καταστατικού, ως ανταμοιβή σε εισφορές σε είδος που δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθούν εύκολα σε χρήμα ή είναι αμφιβόλου αξίας (όπως π.χ. φήμης πελατείας, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας). Υπάρχει περίπτωση να δοθούν και ως ανταμοιβή σε εισφορά που είναι δεκτική αποτιμήσεως αλλά που οι εισφέροντες δεν επιθυμούν να γίνουν μέτοχοι ή η Α.Ε. να μην τους θέλει για μετόχους.

Για τους εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους η εταιρία μπορεί να παραχωρεί μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στα κέρδη και μεγαλύτερη αξία εξαγοράς από αυτά που προβλέπονται για τους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους.

Η διάρκεια τους όμως δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη διάρκεια χρησιμοποίησης των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων.

Η εξακρίβωση υπάρξεως τέτοιων εισφορών σε είδος καθώς και η διάρκεια χρησιμοποίησής τους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920.

4.5.3 Η έκδοση των ιδρυτικών τίτλων (λογιστική αντιμετώπιση)

Τόσο τα περιουσιακά στοιχεία που δίνονται στην εταιρία όσο και η εργασία έναντι κοινών ή εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων αντίστοιχα δεν αποτελούν εισφορά κεφαλαίου, δεν είναι δυνατόν να μεταβιβασθούν κατά κυριότητα στην Α.Ε. και επομένως δεν εμφανίζονται λογιστικά με λογαριασμούς ουσίας αλλά με λογαριασμούς τάξεως και με ενδεικτική αξία.

Έστω ότι η Α.Ε. εκδίδει 500 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους, έναντι υπηρεσιών που παρασχέθηκαν και 1000 εξαιρετικούς σε αντάλλαγμα εισφοράς διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τους χορηγεί στους εισφέροντες.

Οι λογιστικές εγγραφές είναι:

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤ.		XXXXXX	
04.00 Υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από ιδρυτές	XXXXXX		
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ			XXXXXX
08.00 Κάτοχοι κοινών ιδρ. τίτλων σε κυκλοφορία Εμφάνιση με λογ/σμούς τάξεως, εκδόσεων 500 κοινών ιδρυτικών τίτλων προς X €	XXXXXX		
04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤ.		XXXXXX	
04.01 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έναντι εξ. Ιδρ. Τίτλων	XXXXXX		
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ			XXXXXX
08.00 Κάτοχοι κοινών ιδρ. τίτλων σε κυκλοφορία Εμφάνιση με λογ/σμούς τάξεως, εκδόσεως 1000 εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων προς X €	XXXXXX		

4.5.4 Εξαγορά ιδρυτικών τίτλων

Η εξαγορά των ιδρυτικών τίτλων, ως οικονομικό γεγονός, αποτελεί για την Α.Ε. από τη μία πλευρά έξοδο και από την άλλη υποχρέωση καταβολής της αντίστοιχης αξίας στους κατόχους των ιδρυτικών τίτλων. Το έξοδο μπορεί να θεωρηθεί έξοδο ίδρυσης και να εμφανιστεί στο λογαριασμό «16 Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης». Το έξοδο αυτό συνήθως καλύπτεται από δημιουργηθέν αποθεματικό για αυτό το λόγο ή από αδιανέμητα κέρδη. Σε αντίθετη περίπτωση αποσβένεται εφάπαξ ή τμηματικά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης.

Σε περίπτωση που η αγορά αφορά εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους και το περιουσιακό στοιχείο, έναντι της εισφοράς του οποίου είχαν εκδοθεί, έχει ακόμη χρόνο ζωής και αποτιμηθεί από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920, εμφανίζεται με λογαριασμούς ουσίας στο ενεργητικό της Α.Ε. και καλύπτει στο σύνολό του ή μερικώς το έξοδο εξαγοράς εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων. Οι προαναφερθείσες δυνατότητες αντιμετώπισης του «εξόδου εξαγοράς ιδρυτικών τίτλων» ισχύουν σωρευτικά ή διαζευκτικά.

Παράδειγμα 1: Η Α.Ε. «Χ» εξαγοράζει 500 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους που είχε εκδώσει. Για τον καθορισμό της αξίας εξαγοράς δίνονται τα μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους των ιδρυτικών τίτλων που κατά την τελευταία τριετία ήταν 250 € 300 € 350 €

Η αξία εξαγοράς θα υπολογιστεί ως εξής:

$$\text{Μέσο Μέρισμα} = (250+300+350)/3 = 300 \text{ €}$$

Εφαρμόζεται το επιτόκιο που προβλέπει ο Νόμος 15% και η αξία εξαγοράς είναι:

$$\text{Αξία εξαγοράς} = (300*100)/15=2000 \text{ €}$$

Οι ανάλογες εγγραφές κατά τρόπο αντιμετώπισης της δαπάνης εξαγοράς είναι:

Ø Με κάλυψη από αδιανέμητα κέρδη

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		2.000	
16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης			
16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών Τίτλων	2.000		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			2.000
53.98 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	2.000		
Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων, σύμφωνα με το καταστατικό Νο.....			
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ ΝΕΟ		2.000	
42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο	2.000		
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ			2.000
16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης			
16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών Τίτλων	2.000		
Κάλυψη αξίας εξαγοράς από κέρδη χρήσεως			

Ø Με κάλυψη της αξίας από υπάρχον αποθεματικό κεφάλαιο:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		2.000	
16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης			
16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών Τίτλων	2.000		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			2.000
53.98 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	2.000		
Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων, σύμφωνα με το καταστατικό Νο.....			
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜ.-ΕΠΙΧΟΡ. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		2.000	
41.04 Εδικά αποθεματικά			
41.04.01 Ειδικό αποθεματικό για εξαγορά κοινών ιδρ. Τίτλων	2.000		
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ			2.000
16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης			
16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών Τίτλων	2.000		
Κάλυψη αξίας εξαγοράς από ειδικό αποθεματικό			

Ø Με απόσβεση του εξόδου τμηματικά ή εφάπαξ:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		2.000	
16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς απόσβεσης			
16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών Τίτλων	2.000		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			2.000
53.98 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	2.000		
Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων, σύμφωνα με το καταστατικό Νο.....			

Στην περίπτωση αυτή, ο λογαριασμός «Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων» θα παραμείνει στο πάγιο ενεργητικό και θα αποσβεστεί σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. σε μία πενταετία, τμηματικά και ισόποσα (σταθερή απόσβεση) ή θα αποσβεστεί εφάπαξ. Και στις τρεις περιπτώσεις ο λογαριασμός «Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων» θα κλείσει με χρέωσή του και με πίστωση των διαθεσίμων, όταν γίνει η πληρωμή. Επίσης και στις τρεις περιπτώσεις πρέπει να ακολουθήσει και ο αντιλογισμός των λογαριασμών τάξεως που είχαν δημιουργηθεί κατά την έκδοση των κοινών ιδρυτικών τίτλων:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ		XXXXX	
08.00 Κάτοχοι κοινών ιδρ. τίτλων σε κυκλοφορία	XXXXX		
04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤ.			XXXXX
04.00 Υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από ιδρυτές	XXXXX		
Αντιλογισμός λογ/σμών τάξεως			

4.6 Ομολογίες

Οι ομολογίες είναι αξιόγραφα που ενσωματώνουν τοκοφόρο χρηματική απαίτηση των κατόχων τους κατά της Α.Ε. που τις εξέδωσε. Οι κάτοχοί τους δεν είναι μέτοχοι αλλά δανειστές της εταιρίας.

Ομολογίες εκδίδονται όταν η Α.Ε. συνάψει ομολογιακό δάνειο. Η κάλυψη του ομολογιακού δανείου μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με απευθείας συνεννόηση με τους δανειστές είτε με δημόσια εγγραφή. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται παροχή αδείας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία εγκρίνει και το επιτόκιο του ομολογιακού δανείου, καθώς και ανάληψη της εγγραφής κάλυψης από τράπεζα, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ή από το Χρηματιστήριο Αθηνών.

4.6.1 Διακρίσεις των ομολογιών

Οι ομολογίες διακρίνονται σε κοινές και σε μετατρέψιμες σε μετοχές.

Κοινές είναι οι ομολογίες που ενσωματώνουν υποχρεωτικά το δικαίωμα τόκου, σύμφωνα με το επιτόκιο έκδοσης του δανείου. Εκτός του δικαιώματος αυτού, ο Νόμος επιτρέπει και την παροχή δικαιώματος απόληξης ορισμένων ποσοστών επί των κερδών. Οι ομολογίες εξοφλούνται κατά το χρόνο λήξης του δανείου. Η εταιρία μπορεί να τις εξαγοράσει πριν από τη λήξη του δανείου και να τις αποσύρει από την κυκλοφορία.

Μετατρέψιμες σε μετοχές: ο νόμος 4237/1962 εισήγαγε το θεσμό των ομολογιών που μπορεί να μετατραπούν σε μετοχές. Οι μετατρέψιμες ομολογίες σε μετοχές έχουν όλα τα δικαιώματα των κοινών και επιπλέον, (σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν.2190/1920 που προστέθηκε με το Ν. 4237/1962), παρέχουν στους κατόχους τους και το δικαίωμα να ζητήσουν από την εταιρία την αντικατάστασή τους με μετοχές. Για να υπάρξει η δυνατότητα παροχής του δικαιώματος αυτού ο Νόμος θέτει ορισμένες προϋποθέσεις. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:

α) Το ύψος του δανείου που εκδίδεται με μετατρέψιμες ομολογίες δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ήμισυ του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

β) Στην απόφαση της Γ.Σ. (που λαμβάνεται με εξαιρετική πλειοψηφία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 §3 του Νόμου 2190/1920) περί της εκδόσεως τέτοιου ομολογιακού δανείου πρέπει να ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος ασκήσεως από τους κατόχους του δικαιώματος μετατροπής.

γ) Στην ίδια απόφαση πρέπει να ορίζεται και η ονομαστική αξία των μετοχών, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την τιμή έκδοσης των μετατρεπόμενων ομολογιών.

δ) Με τη χορήγηση από την εταιρία των αντίστοιχων μετοχών, θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

4.7 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Για όλες τις εταιρίες ισχύει όπως ήδη αναφέρθηκε η αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου. Είναι όμως δυνατόν κατά τη λειτουργία της Α.Ε. να παρουσιαστεί ανάγκη εισροής νέων περιουσιακών στοιχείων, είτε για την επέκταση των εργασιών της είτε για την κάλυψη ζημιών της. Για τους λόγους αυτούς προβλέπεται η αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Επειδή το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου καθορίζεται στο καταστατικό και αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την εταιρία, η αύξησή του αποφασίζεται από την εξαιρετική γενική συνέλευση των μετόχων. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να γίνει και με απόφαση του Διοικητικού συμβουλίου, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρίας. Σε κάθε περίπτωση υπάρχει τροποποίηση του καταστατικού και δημοσίευση στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. του Φ.Ε.Κ..

Τεχνικά η αύξηση επιτυγχάνεται είτε με έκδοση νέων μετοχών, είτε με αύξηση της ονομαστικής αξίας των ήδη υπαρχόντων μετοχών. Η τελευταία τεχνική δεν μπορεί να εφαρμοστεί αν ήδη η ονομαστική αξία των μετοχών είναι η ανώτερη προβλεπόμενη από το νόμο, δηλαδή 100 €

4.7.1 Λόγοι αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

Μερικοί από τους λόγους της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. είναι:

- α) Όταν δεν υπάρχει επάρκεια κεφαλαίων. Στην περίπτωση αυτή η εταιρία θα αναζητήσει τα αναγκαία κεφάλαια είτε στον δανεισμό, είτε στην αύξηση του ιδίου κεφαλαίου. Οι μέτοχοι καλούνται να εισφέρουν νέα ποσά σε μετρητά και αν αυτοί δεν ανταποκριθούν στην πρόσκληση, οι νέες μετοχές που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου προσφέρονται σε τρίτους.
- β) Όταν γίνεται συνεργασία της Α.Ε. με νέα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, τα οποία συνεισφέρουν σε χρήμα ή σε είδος τότε επέρχεται αύξηση μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή ανήκει η συγχώνευση, όταν απορροφάται η περιουσία της άλλης επιχείρησης, οπότε τις νέες μετοχές που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου θα πάρουν οι ιδιοκτήτες της περιουσίας που εισφέρθηκε.
- γ) Όταν η επιχείρηση έχει μεγάλα αποθεματικά. Τα αποθεματικά έχουν ορισμένο σκοπό. Το τακτικό αποθεματικό προορίζεται αποκλειστικά για να καλύψει τυχόν ζημιές της εταιρίας. Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για άλλο σκοπό έκτος από αυτόν για τον οποίο έχουν σχηματιστεί. Υπάρχουν όμως και αποθεματικά τα οποία σχηματίστηκαν απλώς επειδή δεν διανεμήθηκε στους μετόχους το συνολικό μέρος των κερδών μιας ή περισσότερων χρήσεων.
- δ) Όταν κεφαλαιοποιούνται χρέη της εταιρίας. Πολλές φορές μία Α.Ε. μπορεί να υπερβεί την ορθή σχέση μεταξύ ιδίων και ξένων κεφαλαίων, καταλήγει δηλαδή να είναι υπερχρεωμένη ή απλώς βρίσκεται σε ταμειακή δυσχέρεια και αδυναμία εξοφλήσεως των χρεών της. Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις είναι δυνατόν να επιδιωχθεί η εξυγίανση της εταιρίας και η βελτίωση της ρευστότητάς της με την μετατροπή των χρεών της σε μετοχικό κεφάλαιο. Αυτό γίνεται κατόπιν συνεννοήσεως και σύμφωνης γνώμης των δανειστών, οι οποίοι δέχονται, όπως σε εξόφληση των απαιτήσεών τους, λάβουν ίσης αξίας μετοχές της εταιρίας, που αντιστοιχούν σε ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

4.7.2 Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου χωρίς τροποποίηση καταστατικού

Σύμφωνα με το άρθρο 20 §3, η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. επιτρέπεται μονό μετά από τροποποίηση του καταστατικού της που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα Της Κυβερνήσεως (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Εντούτοις, το άρθρο 13 του Ν. 2190/1920 προβλέπει δύο περιπτώσεις αυξήσεως του κεφαλαίου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η μία και της Γενικής Συνελεύσεως η δεύτερη, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού. Οι περιπτώσεις αυτές είναι: α) Η προβλεπόμενη από το άρθρο 13 §1 του κ.ν. 2190/20. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, στο καταστατικό ή με απόφαση της συνελεύσεως είναι δυνατόν να ορισθεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από την σύσταση της εταιρίας ή

μέσα σε πέντε έτη από την σχετική απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα, με απόφαση του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του, να αυξάνει (μερικά ή ολικά) το μετοχικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό των αυξήσεων δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί αρχικά ή του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί κατά την ημερομηνία λήψεως της σχετικής απόφασης από την Γενική Συνέλευση.

β) Η προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του κ.ν. 2190/20. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή στο καταστατικό είναι δυνατόν να ορισθεί ότι κατά την πρώτη πενταετία από τη σύσταση της εταιρίας η Γενική Συνέλευση των μετόχων έχει το δικαίωμα με απόφασή της να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο, μερικά ή ολικά, με την έκδοση νέων μετοχών συνολικά μέχρι το πενταπλάσιο του αρχικού μετοχικού κεφαλαίου.

4.7.3 Τρόποι αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους εξής τρόπους:

α) Με νέες εισφορές: Πρόκειται για μία πραγματική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου γιατί εισρέουν στην εταιρία νέα περιουσιακά στοιχεία αυξανόμενης συγχρόνως της καθαρής θέσης και του Ενεργητικού της.

Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου που δεν επιτευχθεί η ανάληψη όλων των νέων μετοχών, αυτή ματαιώνεται και όσα πρόσωπα είχαν καταβάλει εισφορά έχουν αξίωση επιστροφής της. Η καταβολή της αυξήσεως μπορεί να γίνει σε χρήμα ή σε είδος, στην τελευταία περίπτωση οι σε είδος εισφορές αποτιμώνται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/1920. Οι μετοχές μπορεί να διατεθούν και πάνω από το άρτιο όπως και να διατεθούν με δημόσια εγγραφή. Τα προκύπτοντα έξοδα εμφανίζονται στο λογαριασμό «16.13 Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου».

Παράδειγμα: Η Α.Ε. «Ψ» αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο κατά 20000 € με έκδοση 2000 νέων μετοχών των 10 € και διάθεση στην τιμή των 11 € (πάνω από το άρτιο). Οι μετοχές θα εξοφληθούν αμέσως με μετρητά και εξ' ολοκλήρου, τα έξοδα της αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου είναι 500 €. Οι εγγραφές είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		22.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κεφαλαίου	22.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			20.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΔΙΑΦ. ΑΝΑ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ			2.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.000		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου τροποποίηση καταστατικού Νο...			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		22.000	
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	22.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			22.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κεφαλαίου	22.000		
Μεταφορά λογ. εμφάνιση οφειλής μετόχων			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		22.000	
38.00 Ταμείο	22.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			22.000
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	22.000		
Καταβολή μετ. κεφαλαίου σε μετρητά			

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		20.000	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΔΙΑΦ. ΑΝΑ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		2.000	
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			20.000
40.00 Καταβλημένο Μ.κεφ. κοινών μετοχών	20.000		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΔΙΑΦ. ΑΝΑ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ			2.000
41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	2.000		
Μεταφορά λογαριασμών			
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		1.000	
16.13 Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	1.000		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			1.000
38.00 Ταμείο	1.000		
Πληρωμή εξόδων			

β) Με συμψηφισμό χρεών (μετατροπή πιστωτών σε μετόχους)

Η περίπτωση αυτή εμφανίζεται όταν η Α.Ε. δεν έχει αρκετή ρευστότητα για να ικανοποιήσει τους πιστωτές της και τους προτείνει λοιπόν να συμψηφίσει το χρέος της προς αυτούς κάνοντάς τους μετόχους, με ανάλογη αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Συνήθως δίνονται προνομιούχες μετοχές σε ανταμοιβή της επιζήμιας για τους πιστωτές λύσεως. Τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να είναι οι απλοί πιστωτές, οι δικαιούχοι από εξαγορά ιδρυτικών τίτλων ή οι κάτοχοι ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές. Είναι φανερό ότι οι παλιοί μέτοχοι σε αυτή τη περίπτωση παραιτούνται του δικαιώματος προτίμησης.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. «Ψ» κάνει αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 10000 € και εκδίδει 1000 προνομιούχες μετοχές των 10 € η κάθε μία, που τις δίνει στους πιστωτές της για να καλύψει ισόποσο χρέος της. Οι εγγραφές είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
53/50 ΠΙΣΤΩΤΕΣ/ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		10.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			10.000
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο Συμψηφισμός χρέους	10.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κεφαλαίου	10.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			10.000
40.03 Οφειλόμενο Μ.Κ. προνομ. μετοχών Αύξηση Μ.Κ. έκδοση 1000 μτχ *10 € Τροποποίηση καταστατικού Νο...	10.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		10.000	
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			10.000
33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως Μ.Κεφαλαίου Μεταφορά λογαριασμού	10.000		

ή

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000	
40.03 Οφειλόμενο μετ. κεφ. προν. μετοχών	10.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			10.000
40.01 Καταβλημένο μετ. κεφ. προν. μετ. Μεταφορά λογαριασμού	10.000		

γ) Με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών κεφαλαίων

Η αύξηση αυτή σε αντίθεση με τις προηγούμενες περιπτώσεις αποτελεί μόνο ονομαστική- τυπική και όχι ουσιαστική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου γιατί τα αποθεματικά κεφάλαια είναι ήδη μία μορφή του ιδίου κεφαλαίου της Α.Ε.. Η κεφαλαιοποίηση των τακτικών αποθεματικών γίνεται όταν φτάσουν σε ύψος μεγαλύτερο του 30% μετοχικού κεφαλαίου ή μετά από πέντε έτη από την τελευταία κεφαλαιοποίηση. Υπάρχουν ειδικά αποθεματικά που δεν

κεφαλαιοποιούνται (π.χ. αφορολόγητα αποθεματικά). Η αύξηση επιτυγχάνεται με χορήγηση δωρεάν στους μετόχους των νέων μετοχών.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. «Ψ» κάνει αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 20000 € με κεφαλαιοποίηση των έκτακτων αποθεματικών κεφαλαίων.

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. Καλύψεως Μετ. Κεφ.	20.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			20.000
40.01 Καταβλημένο Μ.Κ. προνομιούχων μετ.	20.000		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου- τροποποίηση καταστατικού Νο.....			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000	
33.04 Μέτοχοι- Οφειλόμενο κεφάλαιο	20.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			20.000
33.03 Μέτοχοι λογ. Καλύψεως Μετ. Κεφ.	20.000		
Μεταφορά λογαριασμού- εμφάνιση οφειλής			
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ- ΔΙΑΦ. ΑΝΑ/ΓΗΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		20.000	
41.05 Έκτακτα αποθεματικά	20.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			20.000
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	20.000		
Καταβολή μετ. κεφαλαίου σε μετρητά			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		20.000	
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	20.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			20.000
40.00 Καταβλημένο Μ.κεφ. κοινών μετοχών	20.000		
Μεταφορά λογαριασμού			

Παρατήρηση: Στην περίπτωση που κεφαλαιοποιούνται αποθεματικά που δεν έχουν φορολογηθεί, θα πρέπει να καταβληθεί ο φόρος εισοδήματος, με τον προβλεπόμενο εκάστοτε συντελεστή και να κεφαλαιοποιηθεί το ποσό που θα απομείνει μετά την αφαίρεση του φόρου.

4.7.4 Διαδικασία δημοσιότητας

Μετά την απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου από το Διοικητικό Συμβούλιο ή Γενική Συνέλευση, η εταιρία προσκομίζει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. δύο αντίγραφα του σχετικού πρακτικού, τα οποία υποβάλλει σ' αυτή, μαζί με τη σχετική δήλωση για την καταβολή του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%. Η καταβολή αυτή πρέπει να γίνει εντός προθεσμίας 15 ημερών από τη λήψη της απόφασης αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, αλλιώς επιβάλλεται προσαύξηση 1,5% επί του ποσού του φόρου για κάθε μήνα καθυστέρησης. Η Δ.Ο.Υ. από τα δύο αντίγραφα πρακτικού επιστρέφει το ένα θεωρημένο καταλλήλως, ώστε να αποδεικνύεται η καταβολή του φόρου. Το θεωρημένο αντίγραφο του πρακτικού προορίζεται για τη Νομαρχία, στην οποία θα υποβληθεί μαζί με παράβολο δημοσίου ταμείου 200 € περίπου και ανάλογο τριπλότυπο Τ.Α.Π.Ε.Τ. για τη έκδοση εγκριτικής απόφασης για την δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης στο Φ.Ε.Κ..

4.8 Μείωση μετοχικού κεφαλαίου

Η Α.Ε. μπορεί να προβεί σε μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου. Απαραίτητη προϋπόθεση της μείωσης είναι απόφαση της γενικής συνέλευσης και τροποποίηση του καταστατικού. Επίσης, σε αντίθεση με ότι προβλέπεται για την αύξηση, το καταστατικό δεν μπορεί να αναθέτει στο Διοικητικό Συμβούλιο την απόφαση για μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Η απόφαση για μείωση του μετοχικού κεφαλαίου θα δημοσιευτεί στο ΦΕΚ, τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε..

Τεχνικά η μείωση πραγματοποιείται με δύο τρόπους. Είτε με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών, είτε με τη μείωση – ακύρωση αριθμού μετοχών. Ο πρώτος τρόπος δεν τυγχάνει εφαρμογής όταν η ονομαστική αξία των μετοχών είναι ήδη η κατώτερη που προβλέπει ο νόμος, δηλαδή 0,30 €

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου διακρίνεται σε αναγκαστική – υποχρεωτική, η οποία γίνεται επειδή η εταιρία δεν κατόρθωσε να πουλήσει τις νέες μετοχές που εξέδωσε, σε αντικατάσταση αυτών που ακύρωσε λόγω μη εξοφλήσεώς τους από τους κατόχους του και σε προαιρετική που αποφασίζεται από τη Α.Ε. για δύο κυρίως λόγους: α) Μέρος του κεφαλαίου δεν είναι απαραίτητο στην εταιρία και με τη μείωση αποδεσμεύεται. Το γεγονός αυτό δεν συναντάται συχνά στη πράξη. β) Λόγω συσσωρευμένων ζημιών έχει μειωθεί η καθαρή θέση της εταιρίας. Με τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου του δεύτερου λόγου, ταυτόχρονα αποσβένονται οι ζημίες. Η μέθοδος αυτή ονομάζεται χρηματοοικονομική εξυγίανση της εταιρίας και συνήθως συνοδεύεται από ταυτόχρονη αύξηση.

Και άλλοι λόγοι λιγότερο συνηθισμένοι μπορούν να οδηγήσουν στη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. Ο νόμος απαιτεί η απόφαση για την υλοποίηση της μείωσης του κεφαλαίου να παρθεί από την Γενική Συνέλευση και μάλιστα με αυξημένα ποσά απαρτίας και πλειοψηφίας. Να σημειωθεί ότι η μείωση του κεφαλαίου της Α.Ε. κατά τα παραπάνω νοείται όταν οι ζημίες δεν έχουν ξεπεράσει τα όρια που θέτει ο νόμος. Γιατί το άρθρο 47 του κ.ν 2190/20 ορίζει

ότι σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα του ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 42γ, γίνει κατώτερο από το μισό του μετοχικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο καλείται να συγκαλέσει την Γενική συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης για να αποφασίσει αν λυθεί η εταιρία ή αν ληφθεί άλλο μέτρο.

4.8.1 Απόφαση γενικής συνέλευσης

Η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, που θα αποφασίσει τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου ακολουθεί τη διαδικασία που ισχύει γενικώς. Η πρόσκληση για την σύγκληση της Γενικής Συνελεύσεως και η απόφαση αυτής για την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει (με ποινή ακυρότητας) να ορίζει το σκοπό της μείωσης καθώς και τον τρόπο που θα πραγματοποιηθεί. Η απόφαση αυτή πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση Ορκωτού Λογιστή στην οποία βεβαιώνεται η ικανότητα της εταιρίας να ικανοποιήσει τους δανειστές της. Η εποπτεύουσα αρχή έχει το δικαίωμα να μην εγκρίνει την απόφαση της Γενικής συνέλευσης για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, αν θεωρήσει ότι μετά από αυτή δεν απομένουν ικανές εγγυήσεις για την ικανοποίηση των δανειστών της Α.Ε.. Η μείωση του κεφαλαίου συνιστά τροποποίηση του καταστατικού και συνεπώς πρέπει να εγκριθεί από τον νομάρχη της έδρας της εταιρίας, η δε απόφαση αυτή μαζί με τα τροποποιούμενα άρθρα του καταστατικού να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 4 §3 κ.ν. 2190/20). Δεν γίνεται καμία μεταβολή στους μετόχους από το αποδεσμευμένο με τη μείωση ενεργητικό της εταιρίας, με ποινές ακυρότητας αυτής της καταβολής, εκτός αν ικανοποιηθούν οι δανειστές της εταιρίας των οποίων οι απαιτήσεις γεννήθηκαν πριν από τη δημοσιότητα της απόφασης για μείωση ή εάν το δικαστήριο αποφανθεί ότι οι απαιτήσεις αυτές είναι αβάσιμες. Εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που αφορά την μείωση του κεφαλαίου, τελεί υπό την έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών των μετοχών, τα δικαιώματα των οποίων θίγονται από την απόφαση αυτή.

4.8.2 Τρόποι μείωσης μετοχικού κεφαλαίου

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται με τους εξής τρόπους:

- α) Με αναγκαστική μείωση: Σε περίπτωση που οι νέες μετοχές δεν πωληθούν γίνεται μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.
- β) Με απόφαση της εταιρίας λόγω υπερεπάρκειας του μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο επιστρέφεται στους μετόχους. Το Ε.Γ.Λ.Σ. προβλέπει ξεχωριστό δευτεροβάθμιο λογαριασμό για να εμφανιστεί η υποχρέωση της εταιρίας για επιστροφή κεφαλαίου, είναι ο λογαριασμός «53.16 Μέτοχοι – αξία μετοχών τους προς απόδοση, λόγω αποσβέσεως ή μειώσεως του μετοχικού κεφαλαίου».

Η μείωση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε με μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών, είτε με ακύρωση αριθμού μετοχών. Για ίση μεταχείριση των μετόχων, οι μετοχές που ακυρώνονται προσδιορίζονται με κλήρωση. Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με ακύρωση ορισμένων μετοχών είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί και με απόφαση της γενικής συνέλευσης για απόκτηση των μετοχών της αυτών, με σκοπό στη συνέχεια να τις ακυρώσει για να μειώσει το μετοχικό κεφάλαιο(άρθρο 16 §2 Ν.2190/1920). Στην τελευταία περίπτωση, η εξαγορά μπορεί να γίνει πάνω ή κάτω από το άρτιο, οπότε θα προκύψει αντίστοιχα από μία ζημιά ή ένα κέρδος για την εταιρία.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. «Φ» μειώνει το κεφάλαιό της κατά 80000 € με ακύρωση 800 κοινών μετοχών και 200 προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας 80 € Η εγγραφή μείωσης του κεφαλαίου είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		80.000	
40.00 Καταβλημένο μετ. κεφαλαίου κοινών μετοχών 800 μτχ * 80 €	64.000		
40.01 Καταβλημένο μετ. κεφαλαίου προνομ. Μετοχών 200 μτχ * 80 €	16.000		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			80.000
53.16 Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης του μετ. κεφαλαίου	80.000		
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου τροποποίηση καταστατικού Νο			

γ) Με απόσβεση ζημιών. Στην περίπτωση αυτή μειώνεται συγχρόνως το μετοχικό κεφάλαιο και οι υπάρχουσες ζημιές στον Ισολογισμό της εταιρίας. Οι ζημιές αυτές μπορεί να βρίσκονται στον λογαριασμό «42.01 Υπόλοιπο ζημιών χρήσης σε νέο» ή και στον «42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων».

Παράδειγμα (Με ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών): Η Α.Ε. «Φ» που έχει μετοχικό κεφάλαιο 80000 € (8000 μτχ * 10 €) κάνει μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 8000 € με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της από 10 € σε 9 € η κάθε μία. Έτσι το μετοχικό της κεφάλαιο θα γίνει 72000 € (8000 μτχ * 9 €). Η μείωση γίνεται για να αποσβεστεί ισόποση ζημιά. Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		8.000	
40.00 Καταβλημένο μετ. κεφαλαίου κοινών μετοχών 800 μτχ * 80 €	8.000		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			8.000
53.16 Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης του μετ. κεφαλαίου	8.000		
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου τροποποίηση καταστατικού Νο			
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		8.000	
53.16 Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω μείωσης του μετ. κεφαλαίου	8.000		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ ΝΕΟ			8.000
42.01 Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως σε νέο ή	8.000		
42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγ. Χρήσεων			
Απόσβεση ζημιάς			

Ο τρόπος αυτός δεν έχει εφαρμογή στην περίπτωση που η ονομαστική αξία των μετοχών είναι 0,30 €δηλαδή το κατώτερο επιτρεπτό όριο από το νόμο.

4.9 Απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου

Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Α.Ε. απαγορεύεται η απόδοση των εισφορών στους μετόχους με σκοπό να διασφαλιστεί η ακεραιότητα του μετοχικού κεφαλαίου. Οι εισφορές αυτές αποδίδονται κανονικά μετά τη λύση της εταιρίας, στην εκκαθάριση, αν βέβαια έχει απομείνει υπόλοιπο από την ρευστοποίηση του ενεργητικού μετά την καταβολή του ξένου κεφαλαίου.

Κατά εξαίρεση, το άρθρο 15α του κ.ν. 2190/20 που προστέθηκε στο Νόμο από το π.δ. 409/86, προβλέπει την ολική ή μερική απόδοση της ονομαστικής αξίας στους μετόχους ενώ ακόμη η Α.Ε. λειτουργεί. Τότε μιλάμε για ολική ή μερική απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε.. Απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου καλείται η απόδοση στους μετόχους μέρους ή ολόκληρης της ονομαστικής αξίας των μετοχών, που γίνεται με διάθεση καθαρών κερδών ή με ανάλωση του ειδικά για το σκοπό αυτό σχηματισθέντος αποθεματικού. Η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου προβλέπεται από το καταστατικό ή λαμβάνεται απόφαση από την Γενική συνέλευση με αυξημένη πλειοψηφία. Η απόφαση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου υποβάλλεται σε δημοσιότητα στο Μ.Α.Ε. και στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Πρέπει να επισημάνουμε ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην απόσβεση και τη μείωση

μετοχικού κεφαλαίου. Στην πρώτη περίπτωση οι μέτοχοι παίρνουν πίσω μέρος ή ολόκληρο το ποσό της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους και αυτό γίνεται με ισόποση μείωση των καθαρών κερδών ή του ειδικού για το σκοπό αυτό αποθεματικού. Δηλαδή στην απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου έχουμε μείωση της περιουσίας της Α.Ε. και όχι μείωση του κεφαλαίου.

Σε απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου προβαίνουν συνήθως οι εταιρίες που τα περιουσιακά τους στοιχεία πρόκειται να πάψουν να υπάρχουν σε ορισμένη προθεσμία, είτε γιατί έχουν παραχωρηθεί σ' αυτή για ορισμένο χρόνο π.χ. δικαιώματα εκμετάλλευσης ορυχείων, δημόσιες εκμεταλλεύσεις, είτε γιατί από τη φύση τους αποσβένονται π.χ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

4.9.1 Τρόποι απόσβεσης μετοχικού κεφαλαίου

Στην πράξη υπάρχουν τρεις τρόποι απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου:

α) Με επιστροφή ολόκληρης ή μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών, αυτό επιτυγχάνεται με δύο τρόπους: I) για ορισμένο αριθμό μετοχών κάθε χρόνο, που ορίζονται με κλήρωση. Τα κέρδη που χρησιμοποιούνται μπορεί να είναι της ίδιας χρήσεως ή προηγούμενων χρήσεων, που δεν έχουν διανεμηθεί και μεταφέρονται από χρήση σε χρήση στον Ισολογισμό. Στους κατόχους των μετοχών που κληρώθηκαν για απόσβεση, τους παραδίδεται η ονομαστική αξία σε μετρητά ενώ αυτοί παράλληλα είναι υποχρεωμένοι να επιστρέψουν στην Α.Ε. τις παλιές μετοχές και η Α.Ε. παραδίδει στη θέση τους νέες, οι οποίες ονομάζονται επικαρπίας. Οι μετοχές αυτές έχουν όλα τα δικαιώματα των κοινών μετοχών με εξαίρεση το δικαίωμα επιστροφής της αξίας εισφοράς τους κατά την εκκαθάριση και της συμμετοχής τους στη διανομή του πρώτου μερίσματος (άρθρο 45 § 2). II) Με σχηματισμό ειδικού αποθεματικού, που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την απόσβεση ολόκληρου του μετοχικού κεφαλαίου εφάπαξ. Αυτό φυσικά θα γίνει όταν το αποθεματικό φτάσει στο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου.

β) Επιστροφή σε όλους τους μετόχους, κάθε φορά ενός μέρους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, ανάλογα με τα διαθέσιμα κέρδη.

γ) Απόσβεση κεφαλαίου με εξαγορά μετοχών. Κατά τον τρόπο αυτό η εταιρία αγοράζει μετοχές είτε στο Χρηματιστήριο είτε αλλιώς. Η εξαγορά πρέπει να προβλέπεται ρητά από το καταστατικό της εταιρίας. Ο τρόπος αυτός είναι προσφιλής στις εταιρίες γιατί αφενός οι εξαγοραζόμενες μετοχές αντικαθιστούνται από μετοχές επικαρπίας και αφετέρου γιατί συνήθως η εξαγορά γίνεται σε κατώτερη τιμή από την ονομαστική και έτσι η εταιρία πραγματοποιεί κέρδος.

Μετά την απόσβεση το μετοχικό κεφαλαίο δεν έχει μειωθεί, αλλά έχει μεταφερθεί σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς αποσβεσμένου κεφαλαίου. Έτσι δεν θίγεται η αρχή σταθερότητας του μετοχικού κεφαλαίου, ούτε τα συμφέροντα των δανειστών, αφού η απόσβεση γίνεται από αποθεματικά κεφάλαια ή από κέρδη.

Παράδειγμα: Η Α.Ε. «Χ» κάνει ολική απόσβεση του μετοχικού της κεφαλαίου ύψους 60000 € που αποτελείται από 60000 κοινές μετοχές με ανάλογα διαθέσιμα αποθεματικά κεφάλαια. Οι ανάλογες εγγραφές είναι:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΕΠΙΧ. ΕΠΕΝΔ.		60.000	
41.03 Αποθεματικά καταστατικού			
41.03.00 Αποθεματικά για απόσβεση Μ.Κ.	60.000		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			60.000
53.16 Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω απόσβεσης Μ.Κ.	60.000		
Απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου			
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		60.000	
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	60.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			60.000
40.04 Αποσβεσμένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	60.000		
Μεταφορά λογαριασμού απόσβεση Μ.Κ.			

4.10 Κέρδη Α.Ε.

Τα κέρδη της επιχείρησης έχουν σκοπό να διανεμηθούν στους επιχειρηματίες. Ωστόσο πολλές φορές αυτά παραμένουν στην επιχείρηση και χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της, δηλαδή συντελούν στην επαύξηση των σχηματιζόμενων αποθεματικών, με άλλους τρόπους. Όμως μεταξύ των αποθεματικών και των αδιανεμήτων κερδών υπάρχουν μερικές διαφορές. Κατά τη στιγμή σύνταξης του Ισολογισμού τα αδιανεμήτα κέρδη της Α.Ε. αποτελούν κάτι ξεχωριστό από όλα τα είδη των αποθεματικών. Αυτά παραμένουν στην επιχείρηση και αν δεν αναληφθούν τελικά από τον επιχειρηματία ή δεν διανεμηθούν στους εταίρους θα καταλήξουν να γίνουν και αυτά ουσιαστικά πλέον αποθεματικά. Επίσης ταύτιση των εννοιών κερδών και αποθεματικών δεν επιτρέπεται διότι τα κέρδη αποτελούν την μοναδική πηγή προέλευσης των αποθεματικών. Τα κέρδη που δεν διανέμονται παραμένουν στον Ισολογισμό, μεταφερόμενα «εις νέον» και αποτελούν έναν από τους τρόπους αυτοχρηματοδότησεως της επιχείρησης. Φορολογικώς τα κέρδη διακρίνονται σε μεικτά και καθαρά. Μεικτά είναι τα κέρδη που προκύπτουν από το σύνολο των οργανικών εσόδων της επιχείρησης αφού αφαιρεθεί το σύνολο των οργανικών, άμεσα παραγωγικών εξόδων. Καθαρά κέρδη είναι τα διαμορφούμενα στη συνέχεια, αφού προστεθούν στα μεικτά και όλα τα ανόργανα έσοδα και αφαιρεθούν όλες οι δαπάνες. Η διάκριση

των κερδών σε μεικτά και καθαρά δεν έχει μόνο σημασία φορολογική, αλλά και για την μελέτη και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την ευρωστία της επιχείρησης. Τα καθαρά κέρδη φορολογούνται με τρόπους και συντελεστές που ποικίλουν ανάλογα με το είδος και τη νομική μορφή της Α.Ε.. Τα κέρδη της Α.Ε. που δεν έχουν διανεμηθεί στους μετόχους και έχουν παραμείνει στον Ισολογισμό της εταιρίας μεταφέρονται εις νέον ή έχουν αχθεί σε κάποιο ειδικό αποθεματικό για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, φορολογούνται κατά τη χρήση που προέκυψαν. Έτσι αν αργότερα αυτά τα κέρδη χρησιμοποιηθούν για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δεν προκύπτει θέμα φορολογίας αυτών εκ νέου, παρά μόνο αν έχουν φορολογηθεί με συντελεστή μικρότερο από τον πρότερο. Τα αδιανέμητα κέρδη μπορούν να συσσωρεύονται για πολλά χρόνια και να εμφανίζονται κατάλληλα στον Ισολογισμό. Η εταιρία έχει το δικαίωμα να κεφαλαιοποιήσει αυτά ανά πάσα στιγμή. Το ίδιο συμβαίνει και με τα αποθεματικά εκείνα που δεν έχουν κάποιο συγκεκριμένο σκοπό, π.χ. η Α.Ε. δεν επιτρέπεται να μετατρέψει το τακτικό αποθεματικό σε μετοχικό κεφάλαιο διότι αυτό προορίζεται αποκλειστικά για την κάλυψη ζημιών εκτός αν αυτό ξεπεράσει το 1/3 του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου και πέραν του σημείου αυτού μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 44 του κ.ν. 2190/20.

4.11 Αποθεματικά κεφάλαια της Α.Ε.

Τα αποθεματικά κεφάλαια της Α.Ε. είναι ίδια κεφάλαια που δεν αναγράφονται όμως στο μετοχικό κεφάλαιο, αλλά βρίσκονται στον Ισολογισμό σαν συμπληρωματικά του μετοχικού κεφαλαίου. Ως αποθεματικό θα μπορούσαμε να ορίσουμε κάθε αύξηση του ενεργητικού της επιχείρησης από καθαρά κέρδη είτε αυτή εμφανίζεται στον Ισολογισμό είτε δεν εμφανίζεται σ' αυτόν χωρίς αντίστοιχη αύξηση του ονομαστικού κεφαλαίου ή των προς τους τρίτους υποχρεώσεων.

Τα αποθεματικά κεφάλαια προκύπτουν με παρακράτηση από τα κέρδη της χρήσεως και δημιουργούνται με σκοπό να αντιμετωπιστεί κάθε πιθανή ζημία ή να εξασφαλιστεί διανομή μερισμάτων στο μέλλον και γενικά για αντιμετώπιση των γενικών κινδύνων μιας επιχειρήσεως. Μπορεί να προκύψουν επίσης αποθεματικά κεφάλαια από διαφορές τιμών, όπως π.χ. αποθεματικό από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο ή αποθεματικό από αναπροσαρμογή Ισολογισμού.

Οι σκοποί τους οποίους αποβλέπει ο σχηματισμός των αποθεματικών είναι οι εξής: α) Εξασφάλιση της ακεραιότητας του κεφαλαίου όπως προβλέπει ο νόμος, β) Εξασφάλιση των επιχειρήσεων από απρόβλεπτες ζημιές ή δαπάνες, γ) Επαύξηση των παραγωγικών μέσων που έχει στη διάθεσή της η επιχείρηση, δ) Επαύξηση της εμπιστοσύνης των τρίτων προς την επιχείρηση, ε) Εξασφάλιση σταθερότητας διανεμομένων κερδών, στ) Ενίσχυση της οικονομικής θέσης της επιχείρησης κ.τ.λ..

4.11.1 Διάκριση αποθεματικών

Τα αποθεματικά διακρίνονται ανάλογα:

α) Με το σκοπό που επιδιώκουν σε: I) Γενικά, που αποβλέπουν στην ισχυροποίηση της επιχείρησης, ώστε να καταστεί ικανή να αντιμετωπίσει όλους τους ικανούς κινδύνους ζημιών ή έκτακτων δαπανών, II) Ειδικά, που αποβλέπουν σε ένα συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο συστάθηκαν και προς αντιμετώπιση του οποίου και μόνο πρέπει να χρησιμοποιούνται.

β) Με τον τρόπο σχηματισμού τους, σε: I) Υποχρεωτικά, που τον σχηματισμό τους επιβάλλει ο νόμος, II) Προαιρετικά, των οποίων ο σχηματισμός είναι στην ελεύθερη κρίση του επιχειρηματία.

γ) Ανάλογα με το αν η κράτηση για τον σχηματισμό τους επαναλαμβάνεται τακτικά και ομοιόμορφα κάθε χρόνο ή πραγματοποιείται έκτακτα με την ευκαιρία συγκεκριμένου γεγονότος, διακρίνονται σε: I) Τακτικό, είναι το αποθεματικό που προβλέπεται από το καταστατικό μίας εταιρίας και επομένως επαναλαμβάνεται κάθε φορά που η εταιρία έχει κέρδη, II) Έκτακτα.

δ) Αν εμφανίζονται στον Ισολογισμό ή όχι, σε: I) Φανερά και II) Αφανή.

Εκτός από τα παραπάνω, υπάρχουν και καταχωρούνται στην κατηγορία των αποθεματικών και τα εξής:

- Οι διαφορές από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο (λογαριασμός 41.00 και 41.01 του Ε.Γ.Λ.Σ.): είναι η διαφορά (το πλεόνασμα) που προκύπτει από την έκδοση μετοχών σε μεγαλύτερη τιμή από την ονομαστική τους αξία.
- Οι διαφορές από αναπροσαρμογή των στοιχείων του Ενεργητικού, ο λογαριασμός 41.06 για την διαφορά από αναπροσαρμογή της αξίας συμμετοχών και χρεογράφων (λογαριασμοί 18 και 34), ο λογαριασμός 41.07 για τη διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων του Ενεργητικού: είναι οι διαφορές που προκύπτουν έπειτα από κάθε νόμιμη αναπροσαρμογή των στοιχείων του Ισολογισμού και εμφανίζονται σε πίστωση των παραπάνω λογαριασμών 41.06 ή 41.07 με χρέωση των οικείων λογαριασμών του Ενεργητικού των οποίων αναπροσαρμόζεται η αξία.
- Οι Επιχορηγήσεις Παγίων Επενδύσεων (λογαριασμός 41.10): περιλαμβάνει τις χορηγούμενες επιχορηγήσεις από το Δημόσιο για την χρηματοδότηση παγίων στοιχείων της εταιρίας με χρέωση των οικείων λογαριασμών του Ενεργητικού (λογαριασμός τρίτων ή διαθεσίμων). Στο τέλος της χρήσεως μεταφέρεται από το λογαριασμό 41.10 στο λογαριασμό 81.01.05 «Αναλογούσες στη χρήση Επιχορηγήσεις Επενδύσεων», ποσό ίσο με τις τακτικές ή πρόσθετες αποσβέσεις των αντίστοιχων παγίων στοιχείων. Αν όμως η επιχορήγηση έχει χαρακτηριστεί αφορολόγητο αποθεματικό, τότε πιστώνεται ο λογαριασμός 41.08 «Αφορολόγητα αποθεματικά» και δεν γίνεται μεταφορά στο λογαριασμό 81.01.05.

4.11.1.1 Γενικά και ειδικά αποθεματικά

Σε όλες τις επιχειρήσεις θα πρέπει να υπάρχει ένα γενικό αποθεματικό. Έτσι για τις Α.Ε. είναι το προβλεπόμενο από το άρθρο 44 του κ.ν. 2190/20 τακτικό αποθεματικό το οποίο χρησιμοποιείται στο τέλος της χρήσης για την κάλυψη της ζημιάς που προέκυψε κατ' αυτή. Επειδή όλες οι ζημιές της επιχείρησης καταλήγουν στον λογαριασμό «Αποτελέσματα Χρήσεως» και το χρεωστικό του υπόλοιπο μας δείχνει το ύψος της ζημιάς της χρήσεως, γίνεται φανερό ότι το τακτικό αποθεματικό καλύπτει κάθε ζημία και συνεπώς είναι γενικό αποθεματικό. Το γενικό αποθεματικό καλύπτει όχι μόνο τη ζημία της τρέχουσας χρήσης αλλά και τυχόν υπάρχουσες ζημιές ή υπόλοιπα ζημιών που υπήρχαν από προηγούμενες χρήσεις.

Ως ειδικά ορίζουμε τα αποθεματικά τα οποία σχηματίζονται σύμφωνα με απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Α.Ε. για ειδικούς λόγους. Τα ειδικά αποθεματικά σχηματίζονται από τα κέρδη. Τα πιο συνηθισμένα ειδικά αποθεματικά είναι: α) το έκτακτο αποθεματικό, β) το αποθεματικό προς ενίσχυση των μερισμάτων, το οποίο σχηματίζεται κατά τις χρήσεις των μεγάλων κερδών, για να ενισχύει το μέρισμα σε χρήσεις κατά τις οποίες τα κέρδη υπολείπονται σημαντικά ή απουσιάζουν εντελώς, γ) το αποθεματικό για εξαγορά τίτλων. Κατά το άρθρο 15 §4 του κ.ν. 2190/20, η Α.Ε. δικαιούται δέκα έτη μετά την έκδοση ιδρυτικών τίτλων να εξαγοράσει και να ακυρώσει αυτούς, απαλλασσόμενη έτσι από την υποχρέωση να καταβάλλει μέρισμα στους κατόχους αυτών, δ) το αποθεματικό για απόσβεση κεφαλαίου, προβλέπεται από το άρθρο 15α §4 του κ.ν. 2190/1920, ε) τα αποθεματικά για απόσβεση δανείων, για ανανέωση του εξοπλισμού της επιχείρησης κ.τ.λ..

Τα ειδικά αποθεματικά μπορεί να προβλέπονται από το καταστατικό της εταιρίας ή όχι, όποτε σχηματίζονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίσει για την διάθεση των ετήσιων κερδών της Α.Ε.. Στα ειδικά αποθεματικά πρέπει να υπαχθούν και τα ιδιοσύστατα ή τα μη γνήσια αποθεματικά και τα σχηματιζόμενα όχι από παρακράτηση καθαρών κερδών αλλά από άλλες πηγές όπως: α) υπέρ το άρτιο διαφορά έκδοση μετοχών, που προβλέπει το άρθρο 14 §3 του κ.ν. 2190/20, β) από προϊόν εκποιήσεως ή ακυρώσεως μετοχών, εκείνων των μετοχών που δεν εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους, γ) από την παραγραφή μερισμάτων και τοκομεριδίων ομολογιακών δανείων.

4.11.1.2 Τακτικά και Έκτακτα αποθεματικά

Τακτικό αποθεματικό (λογαριασμός 41.02): λέγεται και νόμιμο γιατί είναι το αποθεματικό που δημιουργείται σύμφωνα με το άρθρο 44 του Νόμου 2190/20. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, οι Α.Ε. υποχρεούνται στο τέλος κάθε χρήσεως να αφαιρούν κατά προτεραιότητα το 1/20 τουλάχιστον των καθαρών κερδών για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η παρακράτηση αυτή είναι υποχρεωτική μέχρι που το ύψος του τακτικού αποθεματικού θα φτάσει στο 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί

μόνο για τη κάλυψη ζημιών, όποτε δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλη αιτία.

Έκτακτα αποθεματικά (λογ. 41.04) είναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Α.Ε. κάθε φορά που προκύπτει έκτακτη ανάγκη δημιουργίας τους. Σχηματίζεται από τα κέρδη, συνήθως μετά τη διανομή του Α' μερίσματος, μπορεί να ορισθεί όμως στο καταστατικό ότι σχηματίζεται και με άλλους τρόπους όπως από τα έκτακτα κέρδη. Ως προς τη σειρά χρησιμοποίησεως των αποθεματικών θα πρέπει πρώτα να χρησιμοποιηθεί το έκτακτο και αν δεν επαρκεί για τη ζημία που προέκυψε τότε θα χρησιμοποιήσουμε μέρος ή ολόκληρο του ποσού του τακτικού αποθεματικού, ανάλογα με το ύψος της ζημιάς.

4.11.1.3 Φανερά και αφανή αποθεματικά

Τα φανερά αποθεματικά λογιστικώς εμφανίζονται στο παθητικό όπως και το κεφάλαιο. Η εμφάνισή τους στο παθητικό του Ισολογισμού υποδηλώνει την προέλευσή τους.

Τα αφανή αποθεματικά δεν εμφανίζονται λογιστικώς στο παθητικό. Αλλά και αυτών η προέλευση είναι τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης και οι αξίες οι οποίες αντιπροσωπεύουν είναι διάχυτες στα στοιχεία του ενεργητικού. Τα αφανή αποθεματικά προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ της αποτίμησης της περιουσίας όπως εμφανίζεται στον Ισολογισμό και της πραγματικής αξίας της περιουσίας. Η δημιουργία τους γίνεται λοιπόν από μία ηθελημένη ή αθέλητη ανακρίβεια στις αξίες των στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού, συγκεκριμένα από υπερτίμηση των στοιχείων του Ενεργητικού ή και από υποτίμηση των στοιχείων του Παθητικού. Αυτό συμβαίνει επειδή οι κανόνες αποτίμησης και σύνταξης του Ισολογισμού αφήνουν περιθώρια σχηματισμού αφανών αποθεματικών. Τα αφανή αποθεματικά διαλύονται όταν τα υποτιμημένα ή υπερτιμημένα στοιχεία, εμφανιστούν στον Ισολογισμό με τις πραγματικές τους αξίες (αναπροσαρμογή Ισολογισμού).

4.11.1.4 Αφορολόγητα αποθεματικά

Αφορολόγητα αποθεματικά (λογαριασμός 41.08) είναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται από τα καθαρά κέρδη χρήσεως με χρέωση του λογαριασμού «88.99 Κέρδη προς διάθεση» και δεν υπόκεινται σε φορολογία βάση διάφορων ειδικών διατάξεων και Νόμων.

Από την ισχύ του Ν. 2601/98 (ΦΕΚ 81/ Α'/15.04.1998) έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Νόμου αυτού, σχετικά με την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, οι οποίες προβλέπουν την παροχή των ακόλουθων ειδών ενισχύσεων: α) Επιχορήγηση, δηλαδή παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της δαπάνης επενδύσεων, β) Επιδότηση τόκων, γ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της πραγματοποιούμενης και ενισχυμένης δαπάνης επενδύσεως ή της αξίας χρηματοδοτικής μισθώσεως καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού

εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος μη διανεμομένων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

4.12 Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου

4.12.1 Κάλυψη κεφαλαίου Α.Ε. με δημόσια εγγραφή

Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να γίνει είτε απευθείας από τους ιδρυτές της είτε με δημόσια εγγραφή (μέσω μίας τράπεζας). Στην δεύτερη περίπτωση και άσχετα αν η κάλυψη από το κοινό αφορά το σύνολο ή μέρος του μετοχικού κεφαλαίου, το ύψος του καταβλημένου αρχικού κεφαλαίου της εταιρίας πρέπει να είναι τουλάχιστον 300000 € σύμφωνα με το άρθρο 8α §1 του κ.ν.2190/20, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5§ 1 του Ν.2339/95). Η Α.Ε. που πραγματοποιεί κάλυψη κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή πρέπει να ζητήσει άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εντός έτους την εγγραφή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο (άρθρο 8 §4 και 5 του κ.ν. 2190/20).

4.12.2 Κάλυψη και απόκτηση ιδίων μετοχών από την εταιρία

Ο νόμος 2190/20 σύμφωνα με το άρθρο 15α απαγορεύει στην Α.Ε. να αναλαμβάνει την κάλυψη δικών της μετοχών, καθώς και την απόκτηση μετοχών της είτε από την ίδια είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομα του, αλλά για λογαριασμό της (άρθρο 16). Στην περίπτωση της απαγόρευσης απόκτησης ιδίων μετοχών, αναφέρονται ορισμένες εξαιρέσεις, όπως: α) οι αποκτήσεις με σκοπό την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, που αποφασίστηκε από την Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του καταστατικού, β) οι αποκτήσεις μετά από καθολική μεταβίβαση περιουσίας, γ) οι αποκτήσεις μετοχών, που έχουν αποπληρωθεί ολοσχερώς και προέρχονται από αναγκαστική εκτέλεση που έγινε για την πληρωμή απαιτήσεων της ίδιας της εταιρίας, δ) οι αποκτήσεις από ανώνυμες τραπεζικές εταιρίες μετοχών τους, αλλά κατ' εντολή τρίτων, ε) οι αποκτήσεις από χαριστική αξία εφόσον έχουν αποπληρωθεί ολοσχερώς, στ) αποκτήσεις με σκοπό την διανομή των μετοχών στο προσωπικό της εταιρίας ή στο προσωπικό εταιρίας που είναι συνδεδεμένη με αυτή. Η διανομή των μετοχών αυτών πρέπει να πραγματοποιείται μέσα σε προθεσμία δώδεκα μηνών από την απόκτησή τους, ζ) εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, δύναται να προβαίνουν σε απόκτηση δικών τους μετοχών μέσω του Χρηματιστηρίου μέχρι 10% του συνόλου των μετοχών τους, με σκοπό τη στήριξη της χρηματιστηριακής τιμής τους σε περιπτώσεις που θεωρείται ότι η εν λόγω τιμή είναι σημαντικά χαμηλότερη από την τιμή που αντιστοιχεί στα δεδομένα της αγοράς και στην οικονομική κατάσταση και προοπτική της εταιρίας. Στο ανωτέρω ποσό συμπεριλαμβάνονται και οι μετοχές, τις οποίες έχει τυχόν αποκτήσει προηγουμένως ή εταιρία, καθώς και εκείνες που έχουν αποκτηθεί από πρόσωπο το οποίο ενεργούσε επ' ονόματί του, αλλά για λογαριασμό της

εταιρίας (άρθρο 16 §5 κ.ν. 2190/20 όπως προστέθηκε με το άρθρο 2 του π.δ. 14/93).

4.12.3 Τμηματική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου

Το άρθρο 12 του κ.ν. 2190/1920 προβλέπει τη τμηματική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου. Δηλαδή την καταβολή ενός μέρους του, κατά τη σύσταση της Α.Ε. και την καταβολή του υπολοίπου διαδοχικά, με δόσεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο καταστατικό της εταιρίας. Οι προϋποθέσεις καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου τμηματικά προβλέπονται από το νόμο και είναι οι εξής:

- α) Το τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου που θα καταβληθεί στη σύσταση δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 1/4 του συνολικού κεφαλαίου και το ποσό αυτό όχι μικρότερο από το εκάστοτε προβλεπόμενο από το νόμο κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου.
- β) Το ποσό του 1/4 υπολογίζεται στην ονομαστική αξία κάθε μετοχής.
- γ) Ο χρόνος που η αξία της μετοχής μπορεί να παραμένει μερικώς καταβλημένη, δεν είναι δυνατόν να ξεπερνά τα δέκα έτη.
- δ) Οι μετοχές μέχρι την αποπληρωμή τους, πρέπει να είναι ονομαστικές.
- ε) Αν προβλέπεται έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο, η πάνω από το άρτιο διαφορά καταβάλλεται εξ' ολοκλήρου σε μετρητά με την καταβολή της πρώτης δόσης.
- στ) Αν περάσουν τρεις μήνες από τη λήξη προθεσμίας καταβολής δόσης (προθεσμία που δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον εφημερίδες), οι μετοχές για τις οποίες δεν καταβλήθηκε η ληξιπρόθεσμη δόση καθίστανται αυτοδίκαια άκυρες. Η εταιρία υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του παραπάνω τριμήνου, να εκδώσει ισάριθμες νέες μετοχές και να προβεί στην πώληση τους μέσω του χρηματιστηρίου. Η πώληση αυτή γίνεται για λογαριασμό του οφειλέτη μετόχου, στον οποίο καταβάλλεται και το πλεόνασμα που προκύπτει από την πώληση μετά την αφαίρεση όλων των αντίστοιχων εξόδων. Από τον οφειλέτη μέτοχο η Α.Ε. μπορεί να αξιώσει και κάθε ζημία που θα προκύψει.
- ζ) Αποτυχούσης της προσπάθειας πώλησης, αυτή επαναλαμβάνεται εντός δεκαπέντε ημερών. Αν και η δεύτερη προσπάθεια πώλησης αποτύχει, η Α.Ε. υποχρεούται να κάνει αναγκαστική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, κατά το ποσό των μη πωληθείσων μετοχών, με απόφαση της πρώτης Γενικής Συνέλευσης που συγκαλείται μετά από τις αποτυχημένες προσπάθειες πώλησης.
- η) Σε περιπτώσεις εισφορών σε είδος, δεν επιτρέπεται μερική καταβολή. Επειδή οι εισφορές μετόχου μπορεί να συνίστανται σε εισφορές σε χρήμα και εισφορές σε είδος, γίνεται ανάλογος διαχωρισμός των μετοχών που αφορούν την εισφορά σε είδος και των μετοχών που αφορούν την εισφορά σε χρήμα και εφαρμόζεται τμηματική καταβολή, μόνο για τις δεύτερες.
- θ) Μέχρι πλήρους εξόφλησης των μετοχών δεν μπορεί να γίνει ουδεμία αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.

5.1 Όργανα διοίκησης Α.Ε.

Η Α.Ε. ως φορέας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων έχει ανάγκη από όργανα διοίκησης. Τα όργανα της Α.Ε. σύμφωνα με τον Νόμο 2190/20 είναι:

α) Η Γενική Συνέλευση. Οι κυριότερες αρμοδιότητες αυτής είναι να εκλέγει τα όργανα διοίκησης και εποπτείας της εταιρίας, να εγκρίνει τον Ισολογισμό και τα πεπραγμένα της διοίκησης, να απαλλάσσει τα όργανα διοίκησης και εποπτείας από κάθε ευθύνη σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων, παίρνει αποφάσεις για όλα τα βασικά θέματα που αφορούν τη ζωή και τη λειτουργία της Α.Ε.. Τέλος διορίζει εκκαθαριστές σε περίπτωση διαλύσεως της εταιρίας.

β) Το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων και του ανατίθεται η διοίκηση εταιρικών υποθέσεων, εκτός ορισμένων καθοριστικών αποφάσεων που σύμφωνα με το Νόμο ανήκουν στις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης. Οι κυριότερες αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να εκπροσωπεί την εταιρία δικαστικώς και εξωδίκως, να διοικεί την εταιρία διεκπεραιώνοντας όλες τις καθημερινές εργασίες της, μέσα στα πλαίσια που διαγράφουν το καταστατικό της εταιρίας και ενδεχομένως σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργεί συλλογικά αλλά του παρέχεται από το νόμο το δικαίωμα να μεταβιβάζει μέρος ή το σύνολο των αρμοδιοτήτων του σε ένα ή περισσότερα μέλη του ή και σε τρίτα πρόσωπα.

γ) Οι Ελεγκτές. Στο άρθρο 36 και §1 του κ.ν. ορίζεται ότι προκειμένου να ληφθεί εγκύρως απόφαση από τη Γενική Συνέλευση σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας, πρέπει αυτές να έχουν ελεγχθεί προηγουμένως από δύο τουλάχιστον ελεγκτές. Οι εταιρίες που ελέγχονται υποχρεωτικά από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ) έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν για τον τακτικό τους έλεγχο έναν μόνο ελεγκτή. Επίσης οι ελεγκτές οφείλουν στη διάρκεια της χρήσεως να παρακολουθούν τη λογιστική και την διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας και έχουν το δικαίωμα να λάβουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, λογαριασμού, ή εγγράφου. Ακόμα έχουν το δικαίωμα όταν διαπιστώσουν παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού να το αναφέρουν στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας και στη εποπτεύουσα αρχή.

5.2 Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο αποφασιστικό όργανο του νομικού προσώπου της Α.Ε.. Στη Γενική Συνέλευση συνέρχονται όλοι οι μέτοχοι της εταιρίας και δηλώνουν την ατομική τους βούληση για το σχηματισμό της εταιρικής βούλησης σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού.

Σύμφωνα με το 33 του Ν.2190/20 η Γενική Συνέλευση δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και οι αποφάσεις δέσμευσης της δεσμεύουν όλους τους μετόχους ακόμη και τους απόντες ή διαφωνούντες. Τα άρθρα 34 και 35 απαριθμούν ορισμένα θέματα για τα οποία η Γενική Συνέλευση είναι αποκλειστικά αρμόδια να αποφασίζει, όπως κάθε τροποποιήσεις του καταστατικού, η εκλογή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών, η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων και η διάθεση κερδών, η έκδοση ομολογιακού δανείου.

Η Γ.Σ. συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της επιχειρήσεως. Εξαιρετικώς όμως επιτρέπεται να συνέρχεται η Γενική Συνέλευση και σε άλλο τόπο κείμενο στην ημεδαπή μετά από ειδική άδεια του Υπουργείου Εμπορίου. Η άδεια αυτή δεν απαιτείται όταν στην συνέλευση παρίσταται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς μέτοχος δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της και στην λήψη αποφάσεων.

5.2.1 Διάκριση Γενικών Συνελεύσεων

Οι Γενικές Συνελεύσεις των μετοχών διακρίνονται σε:

α) Τακτικές συνελεύσεις: Αυτές συνέρχονται υποχρεωτικά, μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη κάθε χρήσης στην έδρα της Α.Ε. και αποφασίζει για την έγκριση του Ισολογισμού και την διάθεση των ετήσιων κερδών, όπως επίσης και το διορισμό των ελεγκτών της επόμενης εταιρικής χρήσης. Συγκαλούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο και η σχετική πρόσκληση δημοσιεύεται τουλάχιστον 20 μέρες πριν τη μέρα της Γενικής Συνέλευσης.

β) Έκτακτες συνελεύσεις: Αυτές δεν συγκαλούνται σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα και δεν έχει ειδική αρμοδιότητα. Συγκαλείται όταν το ζητήσει μειοψηφία των μετόχων που εκπροσωπεί το 1/20 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ή όταν το ζητήσουν οι Ελεγκτές της εταιρίας. Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν. 2190/20 επιβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο τη σύγκληση της Γ.Σ. για να αποφασίσει την διάλυση της εταιρίας όταν τα ίδια κεφάλια της εταιρίας είναι κάτω από το ύψος του 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου. Το Δ.Σ. έχει το δικαίωμα να συγκαλέσει έκτακτη γενική συνέλευση οποτεδήποτε τι κρίνει απαραίτητο.

γ) Επαναληπτικές συνελεύσεις: Όταν για οποιοδήποτε λόγο πρέπει να επαναληφθεί μία πραγματοποιηθείσα γενική συνέλευση τότε η διαδικασία προσκλήσεως είναι η ίδια αλλά η προθεσμία δημοσιεύσεως της σχετικής προσκλήσεως συντέμνεται μέσα σε 10 ημέρες.

δ) Καταστατικές γενικές συνελεύσεις: Καλούνται εκείνες στις οποίες παίρνονται αποφάσεις που τροποποιούν κάποιο ή κάποια άρθρα του καταστατικού. Συνεπώς καταστατική μπορεί να είναι μία τακτική, καθώς και μία έκτακτη Γ.Σ..

ε) Καθολικές συνελεύσεις: Όταν στη Γ.Σ. εκπροσωπείται το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου, αυτή καλείται καθολική και η σύγκληση της είναι έγκυρη, έστω και αν δεν τηρήθηκαν οι προθεσμίες δημοσιεύσεως ή ακόμα αν

δεν δημοσιεύτηκε καθόλου πρόσκληση, αρκεί να έχει ληφθεί απόφαση σε προηγούμενη συνεδρίαση του Δ.Σ. για την σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης και να οριστεί η ημερομηνία και ο τόπος σύγκλησης. Σε μία καθολική γενική συνέλευση που συγκλήθηκε χωρίς να δημοσιευτεί πρόσκληση προς τους μετόχους, αυτή εγκύρως αποφασίζει για κάθε θέμα εντός ή εκτός ημερήσιας διατάξεως. Δεν μπορεί όμως να εγκρίνει τον Ισολογισμό αν αυτός δεν έχει δημοσιευτεί κατά το Νόμο.

στ) Η αυτόκλητη συνέλευση, καλείται η γενική συνέλευση των μετόχων, που συνέρχεται χωρίς καμία ειδοποίηση ή πρόσκληση προς τους μετόχους. Η εποπτεύουσα αρχή θεωρεί άκυρη την γενική συνέλευση που συνέρχεται αυτόκλητη, χωρίς να έχει προηγηθεί απόφαση του Δ.Σ. της εταιρίας περί συγκλήσεως της, έστω και αν ήθελε να βρεθεί παρόν σε αυτή ολόκληρο το μετοχικό κεφάλαιο.

5.2.2 Αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια για να αποφασίζει πάνω στα ακόλουθα θέματα:

- α) Για όλες τις τροποποιήσεις του καταστατικού. Ως τροποποιήσεις του καταστατικού θεωρούνται και οι αυξήσεις, καθώς και οι μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου
- β) Για την εκλογή των μελών του Δ.Σ., καθώς και για την εκλογή των ελεγκτών της εταιρίας.
- γ) Για την έγκριση του Ισολογισμού.
- δ) Για την διάθεση των ετησίων καθαρών κερδών.
- ε) Για την έκδοση δανείου με ομολογίες, καθώς και δανείου με ομολογίες που συνοδεύονται με το δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές.
- στ) Για την συγχώνευση, την παράταση ή την διάλυση της εταιρίας, ως και την διάσπαση μετατροπή και αναβίωσης αυτής.
- ζ) Για τον διορισμό των εκκαθαριστών.

5.2.3 Διαδικασία σύγκλησης Γενικής συνελεύσεως

Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων. Η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να προηγείται της Γ.Σ. αφού απαιτείται η δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης 20 ημέρες πριν από την ημερομηνία συγκλήσεως της Γ.Σ.. Όμως αν τελικά στη Γενική Συνέλευση εκπροσωπηθεί ολόκληρο το μετοχικό κεφάλαιο η μη σωστή τήρηση του διατυπώσεων της δημοσίευσής της πρόσκλησης δεν επηρεάζει το κύρος αυτής, αντίθετα αν δεν έχει ληφθεί η απόφαση από το Δ.Σ. για τη σύγκληση της Γ.Σ., τότε αυτή δεν μπορεί να λάβει έγκυρα αποφάσεις. Στην απόφαση του Δ.Σ, για τη σύγκληση της Γ.Σ. πρέπει να ορίζεται η ακριβής ημερομηνία και ώρα και ο τόπος που θα συνέλθει αυτή και επίσης τα θέματα που θα περιλαμβάνει η ημερήσια διάταξη. Σκόπιμο είναι να ορίζεται και το πρόσωπο που θα

επιμεληθεί την σύνταξη και την δημοσίευση της σχετικής προσκλήσεως, ακόμα και οι εφημερίδες που θα δημοσιευτεί αυτή.

Η πρόσκληση των μετόχων στη Γ.Σ. πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

α) το οίκημα στο οποίο θα συνέλθει, β) την ημερομηνία, γ) την χρονολογία, δ) την ώρα συνεδρίασεως και επίσης ε) τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως με σαφήνεια.

Η δημοσίευση της προσκλήσεως των μετόχων σε Γενική Συνέλευση περιλαμβάνει: α) την τοιχοκόλληση αυτής σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρίας, β) την καταχώρηση στο μητρώο Α.Ε. της οικείας νομαρχίας, γ) την καταχώρηση στις ακόλουθες εφημερίδες:

i) Σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα, από εκείνες που εκδίδονται στην Αθήνα και κυκλοφορούν σε ολόκληρη την Ελλάδα ευρύτερα, κατά τη κρίση του Δ.Σ..

ii) Σε ημερήσια οικονομική εφημερίδα, από αυτές που εκδίδονται ανελλιπώς κάθε μέρα και έχουν κυκλοφορία τουλάχιστον 5000 φύλλα ημερησίως. Στην αρχή κάθε εξαμήνου, ο υπουργός Εμπορίου καθορίζει με απόφαση του ποιες οικονομολογικές εφημερίδες έχουν το δικαίωμα να δημοσιεύουν Ισολογισμούς και προσκλήσεις.

iii) Στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

iv) Εάν η Α.Ε. εδρεύει εκτός του νομού Αττικής, η πρόσκληση πρέπει να δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα από εκείνες που εκδίδονται στην έδρα της ή στην πρωτεύουσα του νομού στον οποίο η εταιρία έχει την έδρα της.

v) Για τις Α.Ε. που εδρεύουν σε Δήμο ή Κοινότητα της νομαρχίας Πειραιά, η πρόσκληση δημοσιεύεται υποχρεωτικά και σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα, εκδιδόμενη στον Πειραιά και συμπεριλαμβανομένη στον κατάλογο του Υπουργείου Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Η προθεσμία για την δημοσίευση της προσκλήσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως είναι 10 τουλάχιστον πλήρεις μέρες πριν από την ημέρα της Γ.Σ. και επί επαναληπτικών συνελεύσεων 5 ημέρες.

5.2.4 Συγκρότηση Γενικής Συνέλευσης

Σύμφωνα με το άρθρο 18 για να μετέχει ένας μέτοχος της Α.Ε. στη Γενική Συνέλευση, πρέπει να καταθέσει τις μετοχές του στο ταμείο της εταιρίας ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε οποιαδήποτε τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα πέντε τουλάχιστον μέρες πριν την ημέρα της Συνεδρίασης. Η ρήτρα αυτή περιλαμβάνεται στη πρόσκληση που απευθύνει η εταιρία στους μετόχους για την Γενική Συνέλευση σαν υπενθύμιση.

Καταθέτοντας τις μετοχές ο μέτοχος παίρνει απόδειξη καταθέσεως αυτών, την οποία παραδίδει στην εταιρία πέντε μέρες πριν τη συνέλευση, έτσι αποκτά το δικαίωμα συμμετοχής στην Γενική Συνέλευση. Η ίδια ημερομηνία ισχύει και για την προσκόμιση στην εταιρία των εγγράφων αντιπροσωπεύσεως, σε περίπτωση που δεν θα παραστεί ο ίδιος ο μέτοχος στην Γενική Συνέλευση αλλά

θα εκπροσωπηθεί από άλλο πρόσωπο. Το πρόσωπο που αντιπροσωπεύει τον μέτοχο για να μετέχει στην Γενική Συνέλευση πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένο με σχετικό έγγραφο. Οι μέτοχοι που δεν συμμορφώθηκαν με τη παραπάνω επιταγή του νόμου μετέχουν στην συνέλευση μόνο κατόπιν άδειας αυτής. Η απόφαση που δίνει την άδεια αυτή παίρνεται με απλή πλειοψηφία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να καταρτίσει πίνακα με τους μετόχους που δικαιούνται να ψηφίσουν στην Γενική Συνέλευση. Στον πίνακα αυτό αναγράφονται τα ονοματεπώνυμα των εν λόγω μετόχων, ο αριθμός μετοχών και ψήφων, οι διευθύνσεις των μετόχων και των αντιπροσώπων αυτών.

Καταρτίζοντας τον άνω πίνακα το διοικητικό συμβούλιο προβαίνει συγχρόνως και σε έλεγχο των τίτλων και εγγράφων νομιμοποίησης. Τον έλεγχο αυτό το Δ.Σ. ασκεί συλλογικά ή εξουσιοδοτώντας ένα ή περισσότερα μέλη του.

Όταν επίσης υπάρχει Συγκυριότητα, δηλαδή, όταν η μετοχή ανήκει σε περισσότερους υπάρχει κοινωνία. Στην περίπτωση αυτή, οι συγκύριοι (κοινωνοί) ορίζουν διαχειριστή για να τους εκπροσωπήσει στη συνέλευση, σε περίπτωση που δεν συμφωνήσουν τότε διαχειριστή θα ορίσει το δικαστήριο.

Στη Γενική Συνέλευση παρίστανται εκτός των μετόχων, και άλλα πρόσωπα. Πρώτον μπορούν να παραβρεθούν οι ελεγκτές της εταιρίας. Επίσης μπορούν να παρευρεθούν υπάλληλοι της εταιρίας, εμπειρογνώμονες, νομικοί ή τεχνικοί σύμβουλοι. Όλοι αυτοί πλην των ελεγκτών μετά από άδεια της Γενικής Συνέλευσης εκτός αν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό της εταιρίας, οπότε δεν χρειάζεται τέτοια άδεια. Παρόμοια άδεια απαιτείται και για τα πρόσωπα που ακολουθούν τους μετόχους, καθώς και για τους κατόχους ιδρυτικών τίτλων τους δανειστές της εταιρίας και τους ομολογιούχους που επιθυμούν να παραστούν στην Γενική Συνέλευση.

Για την Γενική Συνέλευση μπορούν να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα από το δικαστήριο όταν αμφισβητείται το δικαίωμα συμμετοχής ενός μετόχου στην Γ.Σ.. Η υπόνοια ότι ο μέτοχος δεν κατέχει νόμιμα τις μετοχές του αλλά έχουν προέρθει από κλοπή ή απώλεια ή από άκυρη διαθήκη και άλλους σαφείς λόγους, μπορεί να οδηγήσει στην λήψη ασφαλιστικών μέτρων σχετικά με τη συμμετοχή ή τον αποκλεισμό του μετόχου από τη Γενική Συνέλευση.

5.2.5 Απαρτία Συνελεύσεως

Για να μπορεί να λάβει η Α.Ε. έγκυρα αποφάσεις η Γενική Συνέλευση των μετόχων πρέπει να πληρούν τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) Η Γενική Συνέλευση να έχει συγκληθεί μετά από απόφαση του Δ.Σ. και να τηρήθηκαν οι διαδικασίες δημοσιότητας.
- β) Να υπάρχει νόμιμη απαρτία, δηλαδή, να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση ή να εκπροσωπείται ορισμένο ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου.
- γ) Οι αποφάσεις να παίρνονται με ένα ορισμένο ποσοστό ψήφων ανάλογα με το θέμα που αφορούν.

Το άρθρο 29 του κ.ν. 2190/20 ορίζει πότε υπάρχει απαρτία στη Γενική Συνέλευση και διακρίνει δύο περιπτώσεις: την απλή και την εξαιρετική απαρτία.

5.2.5.1 Απλή απαρτία

Απλή απαρτία απαιτεί καταρχήν ο νόμος. Έτσι η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως και παίρνει αποφάσεις στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όταν παρίσταται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/5 τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

5.2.5.2 Εξαιρετική απαρτία

Όταν πρόκειται η Γενική Συνέλευση να συζητήσει για κάποιο από τα παρακάτω θέματα: 1) Την μεταβολή της εθνικότητας της εταιρίας. 2) Τη μεταβολή του αντικειμένου της εταιρίας, 3) Την επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων. 4) Κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που δεν προβλέπεται στο καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κ.ν. 2190/20 ή που επιβάλλεται από τις διατάξεις των νόμων. 5) Την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου. 6) Την έκδοση δανείου με ομολογίες. 7) Την μεταβολή του τρόπου διαθέσεως των κερδών της εταιρίας. 8) Την συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρίας. 9) Την παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το διοικητικό συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοση ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κ.ν. 2190/20 απαιτείται εξαιρετική απαρτία και αυξημένη πλειοψηφία.

Ο Νόμος ορίζει ότι κατά την εξαιρετική απαρτία στην αρχική Γενική Συνέλευση απαιτείται να παρίστανται ή να αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που να εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν συντελεστεί η απαρτία των 2/3, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται εκ νέου μέσα σε 20 ημέρες από την χρονολογία της ματαιωθείσας συνεδρίασεως, προσκαλούμενη πριν 10 ημέρες τουλάχιστον και βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα στα θέματα της αρχικής ημερήσιας διατάξεως, όταν εκπροσωπείται σε αυτήν το 1/2 τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αν δεν συντελεστεί και η απαρτία αυτή η Γενική Συνέλευση συνέρχεται και πάλι προσκαλούμενη και συνερχόμενη κατά τα άνω και βρίσκεται σε απαρτία όταν εκπροσωπείται σε αυτή το 1/3 τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου. Εδώ, στην περίπτωση της εξαιρετικής απαρτίας δεν υπάρχει δυνατότητα από το νόμο να συγκροτηθεί η γενική συνέλευση νόμιμα, αν δεν παρίσταται τουλάχιστον το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου. Συνεπώς, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για αλλαγή του σκοπού ή της εθνικότητας της εταιρίας για συγχώνευση ή διάλυση ή παράταση της ζωής αυτής και για τα άλλα θέματα που απαιτείται εξαιρετική απαρτία, πρέπει να συγκεντρωθούν στην Γενική Συνέλευση μέτοχοι αντιπροσωπεύοντας τουλάχιστον το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Ενώ για τις συνήθεις αποφάσεις, μπορούν

να ληφθούν όσο μικρό και αν είναι το ποσοστό των μετόχων που συγκεντρώθηκε στη Γενική Συνέλευση.

5.2.6 Λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων ψήφων σε αυτή.

Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία απαιτείται για ορισμένα θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, όπως π.χ. η αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου, η μεταβολή της εθνικότητας ή του σκοπού της εταιρίας, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση της Α.Ε. κ.α. Τα θέματα αυτά ορίζονται περιοριστικά από το νόμο, και κυρίως αναφέρονται σε τροποποιήσεις κεφαλαιωδών διατάξεων του καταστατικού. Η απαιτούμενη γι' αυτά απαρτία απαιτεί την παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν υπάρξει αυτή η απαρτία ακολουθεί πρώτη επαναληπτική συνέλευση για την οποία αρκεί να παρίσταται το 1/2 του καταβλημένου κεφαλαίου και εάν υπάρξει και πάλι έλλειψη απαρτίας συγκαλείται δεύτερη επαναληπτική συνέλευση στην οποία απαιτείται εκπροσώπηση του 1/3 του καταβλημένου κεφαλαίου. Ως προς την αυξημένη πλειοψηφία, στις συνελεύσεις αυτές οι αποφάσεις λαμβάνονται με τα 2/3 των ψήφων που διαθέτουν οι παριστάμενοι μέτοχοι.

5.2.7 Διακοπή και αναβολή της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση δεν διακόπτει τις εργασίες τα ούτε περαιώνει την συνεδρίαση της, αν δεν εξαντληθούν τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως. Τυχόν αποχώρηση του προέδρου της Γενικής Συνελεύσεως στο μέσο της συνεδρίασεως δεν επιφέρει αυτόματα και διακοπή αυτής. Οι μέτοχοι που μετέχουν στην συνέλευση μπορούν να εκλέξουν νέο πρόεδρο, εφόσον, φυσικά έχουν την νόμιμη απαρτία και να προχωρήσουν στην συζήτηση των υπολειπόμενων θεμάτων της ημερήσιας διάταξης μέχρι εξαντλήσεως αυτών.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορεί να αποφασίζει την διακοπή της συνεδρίασης και την συνέχιση της σε επόμενη συνεδρίαση που να μην απέχει από την ημερομηνία της διακοπείσας περισσότερο από ένα μήνα. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν μπορεί να ματαιώσει συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης προκειμένου να παρατείνει την θητεία του.

Παρουσία συμβολαιογράφου στη Γενική Συνέλευση απαιτείται, όταν ο μέτοχος της Α.Ε. είναι ένας είτε από την ίδρυση αυτών είτε γιατί αργότερα περιήλθαν όλες οι μετοχές στο ίδιο πρόσωπο. Παρουσία εκπροσώπου του Υπουργείου Εμπορίου στην γενική συνέλευση προβλέπει το άρθρο 53 του κ.ν. 2190/ 20. Ο Υπουργός Εμπορίου, όταν κρίνει χρήσιμο, ορίζει έναν υπάλληλο του Υπουργείου του ως αντιπρόσωπο του για να παρακολουθήσει τις διαδικασίες της γενικής συνελεύσεως. Ο αντιπρόσωπος αυτός μπορεί ακόμα να διακόψει τη συνεδρίαση της γενικής συνελεύσεως, αν διαπιστώσει παραβάσεις

του νόμου ή του καταστατικού σχετικά με την τάξη προπαρασκευής ή διεξαγωγής αυτών.

5.3 Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο με το οποίο ασκείται η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρίας. Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ανήκει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Το καταστατικό της Α.Ε. μπορεί να προβλέπει ποια θα είναι τα πρώτα μέλη του Δ.Σ. προσωρινά και μέχρι την πρώτη γενική συνέλευση μετά την ίδρυση της Α.Ε.. Ως μέλη του Δ.Σ. μπορούν να ορισθούν και μη μέτοχοι. Τα ονόματα των μελών του Δ.Σ. δημοσιεύονται στο Μητρώο Αωνύμων Εταιριών και στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Το καταστατικό κάθε Α.Ε. πρέπει να ρυθμίζει με λεπτομέρεια τα θέματα που αφορούν στη σύνθεση, λειτουργία και αρμοδιότητες του Δ.Σ..

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 2190/20 το Διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας της Α.Ε. και την επιδίωξη του σκοπού της, εκτός αν από το νόμο κάποιες από τις αρμοδιότητες αυτές υπάγονται στην εξουσία της Γενικής Συνέλευσης.

Το Δ.Σ. πρέπει να συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το μήνα στον τόπο της έδρας της εταιρίας. Έχει απαρτία και λαμβάνει νόμιμη απόφαση όταν παρίσταται τουλάχιστον τα μισά μέλη του συν ένα, και οι παρόντες δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, εκτός αν ο νόμος προβλέπει μεγαλύτερη πλειοψηφία.

Η ιδιότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παύει όταν ανακληθεί από τη Γενική Συνέλευση επίσης με την παραίτηση τους, το θάνατο και τη δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση τους.

5.3.1 Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο νόμος ορίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κάθε μήνα χωρίς όμως να απειλεί κυρώσεις σε περίπτωση μη τηρήσεως της επιταγής αυτής. Η σύγκληση και η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται στην έδρα της εταιρίας. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να ορίζεται στο καταστατικό και άλλος εκτός της έδρας της εταιρίας, τόπος όπου θα μπορεί να συνεδριάζει το διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο εγκύρωσ συνεδριάζει εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στην συνεδρίαση αυτή παρίσταται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση συνεδριάσεως και στη λήψη των αποφάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον πρόεδρο του με πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη του 2 τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την συνεδρίαση. Στην πρόσκληση πρέπει απαραίτητα να αναγράφονται με

σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίσταται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κανείς δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων.

Την σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν δύο εκ των δύο μελών του, με αίτηση τους προς τον πρόεδρο ο οποίος υποχρεούται να συγκαλέσει το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από την υποβολή της αίτησης. Σε περίπτωση άρνησης του προέδρου να συγκαλέσει το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσα στη παραπάνω προθεσμία ή εκπρόθεσμής συγκλήσεως του, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν την σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το διοικητικό συμβούλιο μέσα σε προθεσμία 5 ημερών από την λήξη του δεκαήμερου γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην αίτηση τους με ποινή απαράδεκτου να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί το διοικητικό συμβούλιο.

Επειδή το Διοικητικό Συμβούλιο είναι όργανο που ενεργεί συλλογικά, για λόγους μεγαλύτερης ευελιξίας κατά τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων είναι δυνατό, εφόσον υπάρχει σχετική καταστατική διάταξη, να εκχωρεί όλες τις αρμοδιότητές του σε ένα σύμβουλο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος για την ενάσκησή τους είναι υπόλογος απέναντι στο Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης μπορεί να εκχωρούνται περιορισμένες ειδικές αρμοδιότητες σε ένα σύμβουλο, τον Εντεταλμένο Σύμβουλο.

Το καταστατικό μπορεί να δίνει στο Διοικητικό Συμβούλιο το δικαίωμα να εκλέγει προσωρινούς συμβούλους σε αντικατάσταση παραιτηθέντων ή αποθανόντων ή εκπτώτων συμβούλων. Η εκλογή αυτή είναι προσωρινή και ισχύει μέχρι τη σύγκληση της πρώτης Γενικής Συνέλευσης η οποία είτε επικυρώνει την εκλογή τους είτε εκλέγει άλλους.

Τα συστήματα κατά τα οποία πραγματοποιείται η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση είναι κυρίως δύο:

α) Το σύστημα του αριθμού των μετοχών, σύμφωνα με το οποίο κάθε μέτοχος έχει τόσες ψήφους όσες μετοχές κατέχει. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου που καλύπτει το σύνολο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο προκρίνει ο κάτοχός της. Συνεπώς ένας μέτοχος που κατέχει το 50% των ψήφων που παρίστανται στη Γενική Συνέλευση πλέον μία ακόμη ψήφο, εκλέγει ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο.

β) Το αθροιστικό σύστημα ψηφοφορίας κατά το οποίο ο μέτοχος που κατέχει τις περισσότερες μετοχές μπορεί να εκλέξει μόνο την πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, οπότε σ' αυτό θα εκπροσωπηθεί και η μειοψηφία. Στην Ελλάδα, ο νόμος (αρθρ. 18, Ν. 2190) δίνει τη δυνατότητα να ορίζεται με το καταστατικό ότι ο μέτοχος ή οι μέτοχοι μπορούν να διορίσουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε αριθμό που να μην υπερβαίνει το 1/3 του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών. Ο διορισμός πρέπει να

γνωστοποιείται στην Α.Ε. τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και οι μέτοχοι που άσκησαν αυτό το δικαίωμα δεν μετέχουν στην εκλογή των υπολοίπων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

5.3.2 Απαρτία συνεδριάσεως

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται στην συνεδρίαση τα μισά μέλη του και ένας ακόμα. Επιτρέπεται όμως κάθε σύμβουλος να αντιπροσωπεύεται στην συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου από έναν άλλον σύμβουλο. Η πληρεξουσιότητα για αντιπροσώπευση μπορεί να δοθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο, απλό έγγραφο ή και τηλεφώνημα. Η αντιπροσώπευση στο Διοικητικό Συμβούλιο δεν μπορεί να ανατεθεί σε πρόσωπα που δεν είναι μέλη αυτού.

5.3.3 Εκπροσώπηση της Α.Ε. ενώπιον δικαστηρίων

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι ένα ή περισσότερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλα πρόσωπα δικαιούνται να εκπροσωπούν την εταιρία γενικώς ή μόνο σε ορισμένου είδους πράξεις. Τα πρόσωπα που ορίζονται να εκπροσωπούν την εταιρία ενεργούν ως όργανα εκπροσώπησης του νομικού προσώπου της Α.Ε. και δεν απαιτείται η εξουσιοδότηση αυτή να έχεις περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου αλλά αρκεί η σχετική διάταξη του καταστατικού ή απόφαση της οικείας συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου.

5.3.4 Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων διοικητικού συμβουλίου

Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο, που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Ύστερα από αίτηση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρείται επίσης κατάλογος των παραστάτων ή αντιπροσωπευθέντων κατά την συνεδρίαση μελών του Δ.Σ..

5.3.5 Η Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Έκθεση αυτή συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε. και υποβάλλεται στην ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Παρόλο που δεν περιλαμβάνεται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αποτελεί ένα πρόσθετο χρήσιμο στοιχείο που συμπληρώνει την όλη πληροφόρηση γύρω από την εταιρία.

Η Έκθεση πρέπει να περιέχει σαφή και πραγματική εικόνα της εξελίξεως των εργασιών και της οικονομικής θέσεως της εταιρίας όπως επίσης και πληροφορίες για την προβλεπόμενη πορεία και τις δραστηριότητες στον τομέα έρευνας και αναπτύξεως.

Ακόμη, σ' αυτήν αναφέρεται κάθε άλλο σημαντικό γεγονός που έχει συμβεί μέσα στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της χρήσεως μέχρι την ημέρα υποβολής της και παρέχονται πληροφορίες για τα κατεχόμενα χρεόγραφα και ακίνητα.

5.4 Ελεγκτές Α.Ε.

Το άρθρο 36α του κ.ν. 2190/20 ορίζει ότι προκειμένου να ληφθεί έγκυρη απόφαση από τη Γενική Συνέλευση σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας πρέπει αυτές να έχουν ελεγχθεί προηγουμένως από δύο τουλάχιστον ελεγκτές. Οι εταιρίες που ελέγχονται υποχρεωτικά από το Σώμα Ορκωτών Εκλεκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.), έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν για τον τακτικό τους έλεγχο έναν μόνο ελεγκτή.

Όπως έχει διαμορφωθεί από το κ.ν. 2190/20 και τις άλλες σχετικές διατάξεις διακρίνονται δύο κατηγορίες ελεγκτών:

- α) Οι Ορκωτοί Λογιστές, οι οποίοι ελέγχουν υποχρεωτικά τις Α.Ε..
- β) Οι απλοί Ελεγκτές που πρέπει να είναι πτυχιούχοι Ανώτατης Σχολής και έχουν Άδεια Ασκήσεως Οικονομολογικού Επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας.

Οι ελεγκτές οφείλουν στη διάρκεια της χρήσεως να παρακολουθούν τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας και έχουν το δικαίωμα να λάβουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, λογαριασμού, ή εγγράφου. Ακόμα έχουν το δικαίωμα, όταν διαπιστώσουν παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού, να το αναφέρουν στη εποπτεύουσα αρχή.

5.4.1 Τακτικός και έκτακτος έλεγχος

Ο κ.ν. 2190/20 προβλέπει δύο είδη ελέγχου της διαχείρισης της Α.Ε. τον τακτικό και τον έκτακτο (άρθρα 36-38).

Ο τακτικός έλεγχος ασκείται από τους ελεγκτές οι οποίοι εκλέγονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση, για την επόμενη χρήση. Για την πρώτη εταιρική χρήση ορίζονται από το καταστατικό. Οι τακτικοί ελεγκτές είναι τουλάχιστον δύο και μπορεί να είναι μέτοχοι ή τρίτοι, ασυμβίβαστο υπάρχει για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους συγγενείς τους, καθώς και για τους Δημόσιους υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της ίδιας της εταιρίας. Ο νόμος κατά προτίμηση προβλέπει επίσης ότι ως ελεγκτές πρέπει να διορίζονται πτυχιούχοι Ανώτατης Σχολής Οικονομικών, Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιστημών. Η θητεία των ελεγκτών είναι μονοετής αλλά μπορεί να ανανεώνεται. Η ανανέωση της θητείας των ελεγκτών μπορεί να γίνει το πολύ για 4 εταιρικές χρήσεις.

Εκτός από τους απλούς ελεγκτές, ο νόμος προβλέπει για τον τακτικό έλεγχο της Α.Ε. τους ορκωτούς ελεγκτές, που επιλέγονται από το Σώμα Ορκωτών Εκλεκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.). Η πρόσληψη ελεγκτών από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών είναι καταρχήν προαιρετική για τις Α.Ε.. Αν η Α.Ε. επιλέξει για τον τακτικό της έλεγχο Ορκωτούς Ελεγκτές τότε μπορεί να προσλάβει ένα άτομο αντί για δύο.

Για ορισμένες εταιρίες η πρόσληψη Ορκωτών Ελεγκτών είναι υποχρεωτική. Οι εταιρίες αυτές είναι: οι τραπεζικές, οι ασφαλιστικές εταιρίες, οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, οι εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι εταιρίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, οι αθλητικές Α.Ε. οι εταιρίες των οποίων οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, καθώς και των εταιριών που το μετοχικό τους κεφάλαιο έχει αναληφθεί εξ' ολοκλήρου ή μερικώς με δημόσια εγγραφή. Από τις λοιπές εταιρίες που δεν εμπίπτουν στις προαναφερθείσες κατηγορίες όσες πληρούν δύο από τα όρια που προβλέπονται από το άρθρο 42α του κ.ν. 2190/20 είναι τα εξής:

- 1) Κύκλος εργασιών 5.000.000 €
- 2) Το σύνολο του Ενεργητικού του Ισολογισμού 2.500.000 €
- 3) Ο μέσος όρος των εργαζομένων που χρησιμοποιήθηκε κατά τη χρήση 50 άτομα.

Ο έκτακτος έλεγχος αποσκοπεί στην προστασία των συμφερόντων των μετόχων της μειοψηφίας. Ωστόσο έκτακτο έλεγχο μπορούν να ζητήσουν επίσης εκτός από τους μέτοχους της μειοψηφίας, η επιτροπή του Χρηματιστηρίου, ο Νομάρχης, ο υπουργός εμπορίου, ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων, όταν κρίνουν ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι στις εποπτευόμενες κατά περίπτωση εταιρίες.

Ο έκτακτος έλεγχος αποφασίζεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το ίδιο δικαστήριο διορίζει και τους ελεγκτές που θα διενεργήσουν τον έλεγχο. Οι έκτακτοι ελεγκτές μπορεί να είναι ανώτεροι υπάλληλοι της Τράπεζας της Ελλάδος ή άλλων τραπεζών, Ανώτεροι Κρατικοί Υπάλληλοι ή ακόμη Ορκωτοί Ελεγκτές σε περίπτωση που η εταιρία χρησιμοποιεί επίσης ορκωτούς ελεγκτές για τον τακτικό της έλεγχο.

Το άρθρο 40 του κ.ν. 2190/20 προβλέπει τη διαδικασία διορισμού, τα καθήκοντα, την αμοιβή και τα σχετικά με την παύση των έκτακτων ελεγκτών. Μετά το τέλος του ελέγχου οι ελεγκτές υποβάλλουν το πόρισμα τους στον αρμόδιο Νομάρχη ή Υπουργό κατά περίπτωση, αν διαπίστωσαν ποινικά κολάσιμη παράβαση, το πόρισμα τους υποβάλλεται και στην αρμόδια εισαγγελική αρχή.

5.4.2 Καθήκοντα ελεγκτών

Το έργο των ελεγκτών διαγράφεται από το άρθρο 37 του κ.ν. 2190/20 ως εξής:

- α) Κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης οι ελεγκτές παρακολουθούν τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας. Έχουν το δικαίωμα να λάβουν γνώση των λογιστικών βιβλίων της Α.Ε. των πρακτικών συνεδριάσεων των οργάνων της καθώς και οποιουδήποτε άλλου εγγράφου.
- β) Κατά τη λήξη της εταιρικής χρήσης οφείλουν να ελέγχουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για να διαπιστώσουν ότι απεικονίζουν την πραγματική οικονομική κατάσταση της Α.Ε. δηλαδή την εφαρμογή της κυρίαρχης λογιστικής αρχής σύνταξής των οικονομικών καταστάσεων.

γ) Να υποβάλλουν στην τακτική γενική συνέλευση των μετόχων έκθεση για το πόρισμα του ελέγχου που πραγματοποίησαν και να είναι παρόντες στη συνέλευση αυτή παρέχοντας τις πληροφορίες που θα τους ζητηθούν.

Οι ελεγκτές λαμβάνουν αμοιβή από την ελεγχόμενη εταιρία που καθορίζεται με απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης.

Τέλος η παράγραφος 3 του άρθρου 37 καθιερώνει την αρχή της ευθύνης των ελεγκτών απέναντι στην εταιρία. Κατά τη διάταξη αυτή οι ελεγκτές ευθύνονται για κάθε πταίσμα, υποχρεούμενοι σε αποζημίωση της εταιρίας. Η ευθύνη αυτή των ελεγκτών δεν μπορεί να αποκλειστεί ή να τροποποιηθεί. Η αξίωση της εταιρίας για αποζημίωση της εκ μέρους των ελεγκτών από το πταίσμα τους παραγράφεται μετά διετία.

5.4.3 Δικαίωμα ελεγκτών να ζητήσουν έκτακτη γενική συνέλευση

Σύμφωνα με το άρθρο 38 του κ.ν. 2190/20 οι ελεγκτές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν με αίτηση τους από το πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης των μετόχων. Η συνέλευση αυτή συγκαλείται υποχρεωτικά από το διοικητικό συμβούλιο μέσα σε δέκα μέρες από τη μέρα αποδόσεως της αιτήσεως των ελεγκτών και η ημερομηνία διάταξης αυτής έχει ως θέμα της το περιεχόμενο της αιτήσεως. Ο νόμος ορίζει προθεσμία δέκα ημερών εντός της οποίας το διοικητικό συμβούλιο πρέπει να προσκαλέσει τη Γενική Συνέλευση αλλά δεν τάσσει χρονικά όρια μέσα στα οποία πρέπει να συγκληθεί.

5.4.4 Η κρατική εποπτεία στις ανώνυμες εταιρίες

Η πολιτεία ασκεί την εποπτεία και τον έλεγχο της στις ελληνικές Α.Ε., καθώς και στα λειτουργούντα στην Ελλάδα υποκαταστήματα των αλλοδαπών Α.Ε., με τον Υπουργό Εμπορίου και τις αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου αυτού. Αυτό προκύπτει ευθέως από τα άρθρα 39, 39α και 51 του κ.ν. 2190/20. Ο έλεγχος και η εποπτεία του κράτους στις Α.Ε. εκδηλώνεται σε πολλές περιπτώσεις από την ίδρυση μέχρι τη λύση αυτών.

5.4.5 Η Έκθεση των Ελεγκτών

Η Έκθεση των Ελεγκτών, εκτός από ορισμένες τυπικές πιστοποιήσεις, πρέπει να βεβαιώνει σαφώς αν οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν την οικονομική κατάσταση της εταιρίας κατά την ημερομηνία λήξεως της χρήσεως καθώς και τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει κατά τη χρήση αυτή. Επίσης πρέπει να βεβαιώνεται η συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Παρατηρήσεις που ενδεχομένως περιλαμβάνονται στην Έκθεση αυτή μπορεί να έχουν κεφαλαιώδη σημασία για το σχηματισμό ορθής γνώμης ως προς την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Α.Ε.

6.1 Γενικά

Οι τροποποιήσεις του Ν. 2190, οι οποίες έγιναν με τα π.δ. 409/1986 και 498/1987 με σκοπό την προσαρμογή της νομοθεσίας περί Α.Ε. προς τις κοινοτικές οδηγίες (68/151/ΕΟΚ, 77/91/ΕΟΚ, 78/660/ΕΟΚ, 78/855/ΕΟΚ, 82/891/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ), έθεσαν λεπτομερέστερες διατάξεις για την κατάρτιση και τη δομή των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων ή ετήσιων λογαριασμών, όπως επίσης αποκαλούνται. Η σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων μετά τις παραπάνω τροποποιήσεις, εξασφαλίζει πολύ περισσότερο από προγενέστερα τη διαφάνεια και τη δημοσιότητα, ιδιότητες που είναι απαραίτητες για την προστασία των τρίτων – δανειστών της εταιρίας. Σύμφωνα με τα άρθρα 29 – 41 του παραπάνω π.δ. οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται υποχρεωτικά και εμφανίζουν με απόλυτη σαφήνεια την πραγματική εικόνα της περιουσιακής διάρθρωσης, της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Α.Ε.

6.2 Είδη ετήσιων οικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

- 1) Τον Ισολογισμό,
- 2) Τον λογαριασμό «Αποτελέσματα Χρήσεως»,
- 3) Τον «Πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων», και
- 4) Το Προσάρτημα.

Τα παραπάνω έγγραφα αποτελούν, κατά τη διατύπωση του νόμου, «ενιαίο σύνολο», με την έννοια, προφανώς, ότι αλληλοσυμπληρώνονται ώστε από τη μελέτη τους να προκύπτουν με πληρότητα και σαφήνεια ή περιουσιακή διάρθρωση, η χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρίας. Οι τρεις πρώτες από αυτές τις καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα υποδείγματα που περιλαμβάνονται στο π.δ. 1123/1980 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της προαιρετικής εφαρμογής του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου» (ΦΕΚ Α' 75/1980), σε συνδυασμό με όσα ορίζονται στο προεδρικό διάταγμα αυτό αναφορικά με το περιεχόμενο κάθε κατηγορίας και κάθε λογαριασμού που αναφέρονται σε αυτές. Πρέπει να σημειωθεί ότι, για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία γ' κατηγορίας, συνεπώς για όλες τις Α.Ε., είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ..

6.2.1 Ισολογισμός

Ο Ισολογισμός είναι η λογιστική χρηματοοικονομική κατάσταση που παρουσιάζει συνοπτικά αλλά με σαφήνεια την περιουσιακή κατάσταση μιας εταιρίας σε κάποια δεδομένη χρονική στιγμή.

Για τον ισολογισμό ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) Ο Ισολογισμός καταρτίζεται σε δύο παράπλευρα σκέλη κατά την

οριζόντια διάταξη, σύμφωνα με το υπόδειγμα του άρθρου 1 του π.δ. 1123/80 «Περί ενιαίου Λογιστικού σχεδίου». Η δομή του απαγορεύεται να μεταβληθεί από μια χρήση στην άλλη. Παρέκκλιση επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή αυτή θα αναφέρεται και θα να αιτιολογείται επαρκώς στο προσάρτημα.

β) Τα ποσά των λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού απεικονίζονται σε δυο τουλάχιστον στήλες στις οποίες αντιπαρατίθενται τα αντίστοιχα ομοειδή στοιχεία της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσεως. Σε περίπτωση που στοιχεία της προηγούμενης χρήσης δεν είναι ομοειδή και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της κλειόμενης, γίνεται κατάλληλη αναμόρφωση τους.

γ) Οι λογαριασμοί που προβλέπονται στο υπόδειγμα του Ισολογισμού καταχωρούνται ξεχωριστά ο καθένας και με τη σειρά που καθορίζεται στο υπόδειγμα. Λογαριασμός στον οποίο δεν υπάρχει ποσό, ούτε της κλειόμενης ούτε της προηγούμενης χρήσεως, παραλείπεται.

δ) Επιτρέπεται η παραπέρα ανάλυση των λογαριασμών, με τον όρο ότι δεν θα μεταβάλλεται η σειρά τους. Επίσης επιτρέπεται η προσθήκη λογαριασμών εφόσον το περιεχόμενό τους δεν περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς του υποδείγματος.

ε) Η δομή και οι τίτλοι των λογαριασμών που στο υπόδειγμα φέρουν αραβική αρίθμηση πρέπει να προσαρμόζονται, όταν η ειδική φύση της επιχειρήσεως το απαιτεί, ώστε οι χρησιμοποιούμενοι τίτλοι λογαριασμών να υποδηλώνουν με σαφήνεια τα απεικονιζόμενα στοιχεία. Κάθε τέτοια προσαρμογή αιτιολογείται στο προσάρτημα.

στ) Οι λογαριασμοί που φέρουν αραβική αρίθμηση μπορούν να συγχωνεύονται όταν:

1) Τα ποσά τους είναι ασήμαντα και από τη συγχώνευση δεν θίγονται οι αρχές της σαφήνειας και της επαρκούς αποκαλύψεως.

2) Η συγχώνευση γίνεται για χάρη μεγαλύτερης σαφήνειας.

ζ) Εταιρία που έχει Υποκαταστήματα ενσωματώνει στον ετήσιο Ισολογισμό τα Ενεργητικά και Παθητικά στοιχεία των Υποκαταστημάτων και συγχωνεύει τα σχετικά ποσά στους οικείους λογαριασμούς του Ισολογισμού συμψηφίζοντας κάθε αμοιβαία χρεωπαίτηση μεταξύ των υποκαταστημάτων καθώς και μεταξύ υποκαταστημάτων και κεντρικού.

η) Απαγορεύεται κάθε συμψηφισμός μεταξύ κονδυλίων Ενεργητικού και Παθητικού και η εμφάνιση στον Ισολογισμό μόνο της μεταξύ των διαφοράς.

θ) Κάθε εταιρία η οποία, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια των δυο από τα παρακάτω κριτήρια:

1) Σύνολο ισολογισμού 2.500.000 € όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι και Ε του Ενεργητικού στο υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ..

2) Καθαρός κύκλος εργασιών 5.000.000 €

3) Μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως 50 άτομα.

Μπορεί να δημοσιεύσει συνοπτικό ισολογισμό που να εμφανίζει μόνο τους λογαριασμούς οι οποίοι στο υπόδειγμα χαρακτηρίζονται με γράμματα και λατινικούς αριθμούς, με τον όρο ότι οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα διαχωρίζονται σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Η ευχέρεια παύει να υφίσταται στις εταιρίες που μεταγενέστερα σε δυο συνεχείς χρήσεις υπερβαίνουν τα όρια των 2 από τα 3 κριτήρια. Αντίθετα, παρέχεται και στις εταιρίες που μεταγενέστερα παύουν να υπερβαίνουν τα όρια δύο κριτηρίων σε δυο συνεχείς χρήσεις.

4) Η ευχέρεια ισχύει μόνο για τον δημοσιευόμενο ισολογισμό, ενώ ο καταρτιζόμενος, που κατατίθεται στο Μητρώο Α.Ε., πρέπει να είναι πλήρης. Στον δημοσιευόμενο ισολογισμό γίνεται μνεία ότι είναι συνοπτικός και αναφέρεται το Μητρώο Α.Ε. στο οποίο πρόκειται να καταχωρηθεί ο πλήρης. Στο άρθρο 42ε περιέχονται ειδικές διατάξεις για ορισμένα στοιχεία του Ισολογισμού, με τις οποίες αποσαφηνίζονται βασικές έννοιες όπως π.χ. έξοδα εγκαταστάσεως, πάγιο ενεργητικό κ.λπ.. Δεν χρειάζεται να επιμείνουμε στα σημεία αυτά όπου ο νομοθέτης απλώς επαναλαμβάνει έννοιες γνωστές από τη γενική λογιστική. Θα σταθούμε μόνο στα σημεία εκείνα με τα οποία επιλύονται από το νομοθέτη θέματα αμφιλεγόμενα στη θεωρία. Από αυτά επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

Α) Στο υπόδειγμα του ισολογισμού περιλαμβάνεται ιδιαίτερη κατηγορία του ενεργητικού με τίτλο «Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις», στην οποία εμφανίζονται και οι λογαριασμοί:

1. Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.
2. Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις.

Οι έννοιες της συμμετοχής και της συνδεδεμένης επιχειρήσεως έχουν ιδιαίτερη σημασία ενόψει της καταρτίσεως ενοποιημένων Ισολογισμών ομίλων επιχειρήσεων που έχει επιβληθεί και στη χώρα μας σε εφαρμογή της 7^{ης} Κοινοτικής Οδηγίας (831349/ΕΟΚ). Για αυτό ο νομοθέτης διευκρινίζει τις έννοιες αυτές όπως διατυπώθηκαν από την Κοινοτική Οδηγία, σύμφωνα με την οποία:

- Ως συμμετοχές ορίζονται τα δικαιώματα συμμετοχής στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, οποιασδήποτε νομικής μορφής, τα οποία αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 10% του κεφαλαίου των επιχειρήσεων αυτών και αποκτώνται με σκοπό διαρκούς κατοχής των.
- Ως συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Με τον όρο συνδεδεμένες επιχειρήσεις ορίζονται ως :

1) Οι επιχειρήσεις εκείνες μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής επιχειρήσεως προς θυγατρική. Τέτοια σχέση υπάρχει όταν μία επιχείρηση (μητρική):

1α) ή έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής),

1β) Έλέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) έπειτα από συμφωνία με τους μετόχους ή εταίρους της επιχειρήσεως αυτής,

1γ) Συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχειρήσεως και έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοικήσεως της επιχειρήσεως αυτής (θυγατρικής),

1δ) Άσκει δεσπόζουσα επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση (θυγατρική) και τούτο συμβαίνει όταν η μητρική διαθέτει τουλάχιστον το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και ταυτόχρονα ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της θυγατρικής.

2) Οι συνδεμένες επιχειρήσεις της παραπάνω περιπτώσεως και κάθε μια από τις θυγατρικές ή τις θυγατρικές των θυγατρικών των συνδεμένων αυτών επιχειρήσεων.

3) Οι θυγατρικές επιχειρήσεις των προηγούμενων περιπτώσεων 1 και 2, άσχετα αν μεταξύ των θυγατρικών αυτών δεν υπάρχει απευθείας δεσμός συμμετοχής.

4) Οι συνδεμένες επιχειρήσεις των παραπάνω περιπτώσεων 1, 2 και 3 και κάθε άλλη επιχείρηση που παρόλο ότι δε συνδέεται με αυτές με τις σχέσεις που αναφέρθηκαν:

4α) Έχει τεθεί υπό ενιαία διεύθυνση κατόπι συμβάσεως που έχει συναφθεί με την πρώτη επιχείρηση ή σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού της.

4β) Η τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της επιχειρήσεως αυτής καθώς και μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων των περιπτώσεων 1, 2, 3 αποτελούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα.

Β) Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις χαρακτηρίζονται εκείνες των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Γ) Τα ποσά των λογαριασμών τάξεως δίνουν ιδιαίτερο άθροισμα, το οποίο δεν προστίθεται στα συνολικά αθροίσματα των ουσιαστικών λογαριασμών του ενεργητικού και του παθητικού.

6.2.2 Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Για τον λογαριασμό αυτό ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Ο λογαριασμός «Αποτελέσματα Χρήσεως» καταρτίζεται σε κάθετη διάταξη, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ. Η δομή του απαγορεύεται να μεταβληθεί από μια χρήση στην άλλη εκτός αν συντρέχει εξαιρετική περίπτωση που πρέπει όμως να αιτιολογείται στο προσάρτημα.

β) Για την συγκριτική απεικόνιση των στοιχείων του λογαριασμού με εκείνα της προηγούμενης χρήσεως, τη σειρά των λογαριασμών τους οποίους προβλέπει το υπόδειγμα, την παραπέρα ανάλυση, τη δομή, τους τίτλους, τη συγχώνευση των λογαριασμών αυτών, και την εμφάνιση των αποτελεσμάτων των υποκαταστημάτων ισχύουν κατ' αναλογία όσα αναφέρονται υπό στοιχεία β ως και θ στην προηγούμενη ενότητα περί ισολογισμού.

- γ) Απαγορεύεται κάθε συμψηφισμός μεταξύ κονδυλίων εξόδων και εσόδων και η εμφάνιση στον λογαριασμό Αποτελεσμάτων μόνο της μεταξύ των διαφοράς.
- δ) Ευχέρεια συντάξεως συνοπτικού λογαριασμού αποτελεσμάτων δεν υπάρχει.
- ε) Ο λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως εμφανίζει ως πρώτο κονδύλι τον κύκλο εργασιών. Θα πρέπει να νοείται ο καθαρός κύκλος εργασιών, δηλαδή το ποσό που προκύπτει αν από τα έσοδα που πραγματοποιούνται από την πώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών αφαιρεθούν οι εκπτώσεις πωλήσεων και οι υπέρ του Δημοσίου και τρίτων εισπραττόμενοι φόροι.
- στ) Τα έκτατα και ανόργανα έσοδα και έξοδα αναφέρονται συγκεντρωτικά στον λογαριασμό αποτελεσμάτων. Αν όμως τα ποσά τους είναι σημαντικά παρέχεται στο προσάρτημα ανάλυσή τους και σχετικές διευκρινίσεις.

6.2.3 Πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων

Ο Πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Ε.Γ.Α.Σ.. Όπως και οι προηγούμενες καταστάσεις, καταρτίζεται σε δύο στήλες, στη μια από τις οποίες απεικονίζονται τα αντίστοιχα στοιχεία της προηγούμενης χρήσεως.

6.2.4 Προσάρτημα

Το προσάρτημα είναι μία νέα οικονομική κατάσταση που καθιερώνεται από το π.δ. 409/86 και που μέχρι την έναρξη ισχύος του π.δ. (1/1/87) δεν προβλέπονταν η σύνταξη του από τον Ν. 2190/20.

Το προσάρτημα περιλαμβάνει ένα πλήθος πληροφοριών για τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις, που περιέχει πρόσθετες πληροφορίες, επεξηγήσεις ή αναλύσεις των κονδυλίων που εμφανίζονται στις καταστάσεις αυτές. Οι πληροφορίες αυτές είναι συνοπτικά οι παρακάτω:

- Ø Οι μέθοδοι αποτίμησης των διαφόρων περιουσιακών στοιχείων που εφάρμοσε η Α.Ε..
- Ø Ανάλυση των συμμετοχών της Α.Ε. στο κεφάλαιο άλλων εταιριών σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10%. Η ανάλυση περιλαμβάνει την επωνυμία και την έδρα της εταιρίας, το ποσοστό συμμετοχής στο κεφαλαίο της, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων και το αποτέλεσμα της τελευταίας χρήσης.
- Ø Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών που εκδόθηκαν μέσα στη χρήση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καθώς και η αξία έκδοσης των μετοχών.
- Ø Ο αριθμός και η ονομαστική αξία των μετοχών κάθε κατηγορίας (ονομαστικές, ανώνυμες, προνομιούχες, επικαρπίας κ.τ.λ.)
- Ø Ο αριθμός των τίτλων κατά κατηγορία και τα ενσωματωμένα σε αυτούς δικαιώματα.
- Ø Τα ποσά των υποχρεώσεων με προθεσμία εξόφλησης πάνω από 5 χρόνια, όπως και εκείνων που για εξασφάλιση τους έχουν δοθεί εμπράγματα ασφάλειες.
- Ø Ανάλυση του Κύκλου εργασιών κατά γεωγραφικές αγορές.

- Ø Ο μέσος όρος του αριθμού του προσωπικού που ασχολήθηκε στη διάρκεια της χρήσης.
- Ø Οι διαφορές από υποτίμηση κυκλοφορούντων στοιχείων του Ενεργητικού, οι λόγοι στους οποίους οφείλονται και η φορολογική τους μεταχείριση.
- Ø Η έκταση επηρεασμού των αποτελεσμάτων χρήσης, σε περίπτωση παρεκκλίσεων από τις μεθόδους αποτίμησης.
- Ø Τα ποσά οφειλόμενων φόρων, καθώς και εκείνα που αναμένεται να προκύψουν από την κλειόμενη χρήση.
- Ø Τα ποσά που βάρυναν τη χρήση για αμοιβές και προκαταβολές των οργάνων διοίκησης και διεύθυνσης.
- Ø Τις επωνυμίες και τις έδρες των επιχειρήσεων με τις οποίες συντάσσει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η εταιρία.
- Ø Τους λόγους για τους οποίους η Α.Ε. απέκτησε μέσα στη χρήση δικές της μετοχές σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 16 του Ν.2190/20.
- Ø Οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες που απαιτούνται από άλλες διατάξεις και κρίνονται απαραίτητες για την αρτιότερη πληροφόρηση των μετόχων και τρίτων.

Το προσάρτημα είναι η μόνη από τις ετήσιες καταστάσεις που δεν δημοσιεύεται στον τύπο. Οι μέτοχοι όμως μπορούν να το ζητήσουν πριν από την ετήσια τακτική γενική συνέλευση και κάθε ενδιαφερόμενος τρίτος μπορεί να λάβει αντίγραφο του από το Μητρώο Α.Ε. όπου και καταχωρείται.

6.3 Αρχές που διέπουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων

Το π.δ. 409/86 ορίζει με λεπτομέρεια τους κανόνες αποτιμήσεως των διαφόρων περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να εμφανιστούν στις οικονομικές καταστάσεις.

Η βασική αρχή αποτίμησης είναι η αρχή της τιμής κτήσης ή του κόστους παραγωγής(ιστορικό κόστος). Οι γενικές αρχές αποτίμησης είναι:

- α) Θεωρείται δεδομένη η συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρίας.
- β) Οι μέθοδοι αποτίμησης εφαρμόζεται πάντοτε και ιδιαίτερα:
  - Ø Σε κάθε χρήση περιλαμβάνονται μόνο τα κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα σ' αυτή.
  - Ø Λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι και όλες οι ζημίες που αφορούν την κλειόμενη ή τις προηγούμενης χρήσεις, έστω και αν οι σχετικές ενδείξεις άρχισαν να διαφαίνονται μετά το τέλος της κλειόμενης χρήσεις, αλλά μέσα στην περίοδο περάτωσης των πράξεων κλεισίματος του Ισολογισμού.
  - Ø Λογίζονται απαραίτητες αποσβέσεις και προβλέψεις, ανεξάρτητα από το αν κατά τη χρήση προκύπτει κέρδος ή ζημία.
- γ) Τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν τη χρήση λογίζονται σε αυτήν, ανεξάρτητα από το χρόνο της είσπραξης ή πληρωμής τους.

- δ) Τα περιουσιακά στοιχεία των λογαριασμών του Ενεργητικού και του Παθητικού αποτιμούνται χωριστά.
- ε) Τα ποσά ανοίγματος των λογαριασμών της χρήσης συμφωνούν απόλυτα με τον Ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσης.

6.4 Υπογραφή οικονομικών καταστάσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 42α §5 του κ.ν. 2190/20 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13§6 του Ν. 2339/95, ορίζει ότι για να ληφθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων έγκυρη απόφαση επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας, που προηγουμένως θα έχουν εγκριθεί από το Δ.Σ., πρέπει να έχουν υπογράψει από τα εξής πρόσωπα:

- α) Από τον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του,
- β) Από τον Διευθύνοντα ή τον εντεταλμένο σύμβουλό,
- γ) Από τον υπεύθυνο για την διεύθυνση του λογιστηρίου.

6.5 Έγκριση οικονομικών καταστάσεων από το Δ.Σ.

Ο Ισολογισμός της Α.Ε. πρέπει να εγκριθεί από το Δ.Σ. και μάλιστα πριν τη Γενική Συνέλευση, η οποία επίσης, εγκρίνει τον Ισολογισμό. Στη συνεδρίαση έγκρισης πρέπει να παρίσταται και ο προϊστάμενος Λογιστηρίου ή ο διευθυντής οικονομικών υπηρεσιών. Η έγκριση του διοικητικού συμβουλίου αφορά και τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης και τον πίνακα διάθεσης κερδών. Μετά την έγκριση τους από το Διοικητικό Συμβούλιο θα πάει προς έγκριση στην Γενική Συνέλευση και σε περίπτωση που δεν εγκριθεί ως έχει, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να τις αναμορφώσει σύμφωνα με τις υποδείξεις της Γενικής Συνέλευσης.

6.6 Δημοσιότητα οικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες από την Γενική Συνέλευση και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών υποβάλλονται στην δημοσιότητα που ορίζουν τα άρθρα 7α και 7β του Κ. 2190/90. Η δημοσιότητα περιλαμβάνει:

- α) Καταχώρηση στο μητρώο Α.Ε. της νομαρχίας της έδρας της Α.Ε., ύστερα από έλεγχο, των οικονομικών καταστάσεων μαζί με τις εκθέσεις της διαχείρισης και των ελεγκτών.
- β) Δημοσίευση του Ισολογισμού, των αποτελεσμάτων χρήσης και του πίνακα διαθέσεων αυτών είκοσι μέρες πριν από την συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα της Αθήνας και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα. Αν η έδρα της εταιρίας είναι εκτός περιοχής του Δήμου Αθηναίων, η δημοσίευση γίνεται και σε μία πολιτική ημερήσια εφημερίδα της έδρας της.

6.7 Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Α.Ε. υπόκεινται στον έλεγχο διαφόρων οργάνων:

α) Ελεγκτές Α.Ε.. Σύμφωνα με το άρθρο 36 §1 του κ.ν. 2190/20 όπως αντικαταστάθηκε με το π.δ. 409/86 από το άρθρο 27, για να ληφθεί έγκυρα απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας, αυτές πρέπει να έχουν ελεγχθεί από του ελεγκτές που προβλέπει ο νόμος. Οι ελεγκτές της Α.Ε. είναι τουλάχιστον δύο και συντάσσουν σχετική έκθεση που την υποβάλλουν στην Γενική Συνέλευση. Όταν ο έλεγχος διενεργείται από όργανα του Σ.Ο.Ε.Λ. αρκεί ένας ελεγκτής, ο οποίος χορηγεί πιστοποιητικό με τα πορίσματα ελέγχου.

β) Υποβολή οικονομικών καταστάσεων στην εποπτεύουσα αρχή. Είκοσι μέρες πριν την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση, υποβάλλονται στην υπηρεσία εμπορίου της Νομαρχίας τρία αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων και αντίγραφο του προσαρτήματος και των εκθέσεων του Διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών. Τα αντίγραφα των οικονομικών καταστάσεων πρέπει να είναι υπογεγραμμένα όπως ορίζει ο νόμος. Η υπηρεσία Εμπορίου της νομαρχίας θα ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις, τις καταχωρεί στο μητρώο Α.Ε. και αποστέλλει ένα αντίγραφο τους στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

γ) Υποβολή οικονομικών καταστάσεων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Μαζί με την δήλωση φορολογίας εισοδήματος, που υποβάλλεται στην αρμόδια οικονομική εφορία εντός τετραμήνου από τη λήξη της εταιρικής χρήσεως, επισυνάπτεται και αντίγραφο του Ισολογισμού, καθώς και απόσπασμα πρακτικού της συνεδρίασεως του διοικητικού συμβουλίου κατά την οποία εγκρίθηκε η διάθεση των αποτελεσμάτων.

6.8 Ενοποίηση οικονομικών καταστάσεων

Ενοποίηση, κατά τη σχετική διατύπωση του νόμου, είναι η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και ενοποιημένης εκθέσεως διαχειρίσεως. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ενοποιημένο Ισολογισμό, τα ενοποιημένα Αποτελέσματα Χρήσεως, καθώς και το Προσάρτημα και όλα ως ενιαίο σύνολο.

Υποχρέωση να συντάξει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και ενοποιημένη έκθεση διαχειρίσεως έχει κάθε επιχείρηση που διέπεται από το ελληνικό δίκαιο και είναι μητρική με την έννοια της περιπτώσεως α' της παραγράφου 5 του άρθρου 42 ε του κ.ν. 2190/ 20. Αλλά η μητρική επιχείρηση και όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις της αποτελούν επιχειρήσεις υποκείμενες σε ενοποίηση, όταν είτε η μητρική είτε μία ή περισσότερες θυγατρικές της έχουν μορφή της Α.Ε. ή της Ε.Π.Ε..

6.8.1 Έλεγχος και δημοσιότητα των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Κάθε επιχείρηση που καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κ.ν. 2190/20, υποχρεούται να τις υποβάλλει στον έλεγχο των του Σ.Ο.Ε.Λ.. Τα όργανα αυτά πρέπει να πιστοποιούν ότι οι ενοποιημένες καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/20 και ότι η ενοποιημένη έκθεση διαχείρισεως βρίσκεται σε συμφωνία με τις πρώτες.

Αν οι ελεγκτές έχουν παρατηρήσεις ή αρνούνται την έκφραση γνώμης, το γεγονός αυτό πρέπει να αναφέρεται στο πιστοποιητικό τους ή στις ίδιες τις καταστάσεις που θα δημοσιευθούν όπως ορίζει ο νόμος.

Υπογραφή των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και της ενοποιημένης εκθέσεως επιβάλλει ο νόμος από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που δεσμεύουν την επιχείρηση, η οποία, το καταρτίζει, καθώς και από τον υπεύθυνο για την κατάρτιση τους.

6.8.2 Δημοσιότητα ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι Α.Ε. που κατά την ελληνική νομοθεσία καταρτίζουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έχουν την υποχρέωση να τις υποβάλλουν στην προβλεπόμενη από το άρθρο 7β του κ.ν. δημοσιότητα, ως εξής: α) Κατάθεση στο μητρώο Α.Ε. της οικείας νομαρχίας είκοσι ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως των μετοχών. β) Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας της νομαρχίας), σε μια ημερήσια πολιτική εφημερίδα των Αθηνών και σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ

7.1 Μετατροπή Α.Ε.

Μία Ανώνυμη Εταιρία μπορεί να προκύψει από μετατροπή μίας Ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρίας ή Κοινωνίας Αστικού Δικαίου.

Πριν ασχοληθούμε με το πρακτικό μέρος του θέματος, καλό θα είναι να αναπτυχθούν περιληπτικά τα θετικά και αρνητικά στοιχεία της μετατροπής.

7.2 Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα μετατροπής εταιρίας σε Α.Ε.

Με την μετατροπή μίας εταιρίας σε Α.Ε. δημιουργούνται κάποια πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Τα πλεονεκτήματα που επιτυγχάνονται με την μετατροπή είναι τα εξής:

1) Έχουμε δημιουργία νέου Νομικού προσώπου με το οποίο επιτυγχάνονται τα εξής: Ισχύει η υπερδωδεκάμηνος διαχειριστική περίοδος, έχουμε φορολόγηση των αδιανέμητων κερδών στο όνομα της Α.Ε. με συντελεστή 35% ή 40% αν είναι βιομηχανική ή 46% αν είναι εμπορική. Την υποχρέωση της μετατραπέιας εταιρίας να τηρεί βιβλίο αποθήκης από την μεθεπόμενη διαχειριστική περίοδο από την έναρξη της λειτουργίας της εταιρίας.

2) Δυνατότητα συνυπολογισμού ή μη, των εισπραττόμενων από τις ονομαστικές μετοχές μερισμάτων από τους μετόχους με τα λοιπά των εισοδήματα για τη φορολόγηση του με βάση τις γενικές διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος.

3) Διάσπαση των καθαρών διανεμητέων κερδών σε περισσότερα πρόσωπα.

4) Δημιουργία περισσότερων εκπιπτόμενων, από τα ακαθάριστα έσοδα, αποσβέσεων όταν υπάρχει μεγάλη αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων της μετατραπέιας εταιρίας.

5) Μεταβίβαση χωρίς περίπλοκες διατυπώσεις της εταιρίας στους διαδόχους με τη μεταβίβαση των μετοχών.

6) Δυνατότητα συνέχισης της επιχείρησης σε περίπτωση θανάτου των ιδρυτών.

7) Απλοποίηση των διαδικασιών της τροποποίησης του καταστατικού της εταιρίας.

8) Περιορισμένη ευθύνη των μελών της εταιρίας μέχρι του ύψους του καταβεβλημένου κεφαλαίου.

9) Μεγαλύτερη οικονομική επιφάνεια και εμπιστοσύνη στην αγορά.

10) Δημιουργία ορισμένων αφορολόγητων αποθεματικών εκ των καθαρών κερδών (Άρθρο 9 Ν. 1882/1990 Φ.Ε.Κ. 43 τεύχος Α').

Τα μειονεκτήματα που προκύπτουν είναι:

1) Η τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας υποχρεωτικά.

2) Δημοσίευση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των ελεγκτών και των τροποποιήσεων του καταστατικού στο Φ.Ε.Κ. καθώς και τον ισολογισμό με τα αποτελέσματα χρήσης σε οικονομική και πολιτική εφημερίδα μία φορά το χρόνο.

3) Έλεγχος της Α.Ε. από Ορκωτούς Λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 36 όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 42α του 2190/20.

4) Έλεγχος από το Υπουργείο Εμπορίου καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και ανακοίνωση της πιστοποίησης καταβολής του στο Φ.Ε.Κ..

7.3 Προϋποθέσεις της μετατροπής

Οι προϋποθέσεις για μετατροπή μίας εταιρίας σε Α.Ε. είναι: α) Η ύπαρξη μίας ατομικής ή εταιρικής εταιρίας και μάλιστα αυτή να βρίσκεται σε λειτουργία. β) Μεταβίβαση της επιχείρησης του επιχειρηματία στην Α.Ε. όλης ή του κλάδου αυτής όταν πρόκειται για βιοτεχνική, βιομηχανική, μεταλλευτική, λατομική επιχείρηση και όχι την λοιπή ατομική του περιουσία. Ενώ όταν πρόκειται για εταιρία μεταβιβάζεται ολόκληρη η εταιρική περιουσία αυτής. γ) Στη νέα εταιρία θα πρέπει να συμμετέχουν υποχρεωτικά όλα τα μέλη της παλαιάς επιχείρησης. δ) Η συμμετοχή νέων μελών στη νέα εταιρία δεν απαγορεύεται, η συμμετοχή μπορεί να είναι σε μετρητά ή σε είδος. Η εισφορά σε είδος θα πρέπει πρώτα να εκτιμηθεί από την Επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20 για να προσδιοριστεί η πραγματική της αξία και μετά να εισφερθεί. Στην περίπτωση εισφοράς κτιρίων, οικοπέδων, αυτοκινήτων δεν έχουν εφαρμογή οι προβλεπόμενες απαλλαγές από το Ν.Δ. 1297/72 (Υπ. Οικ. Εγκ. 25/1973) που εφαρμόζονται στην μετατροπή. ε) Το μετοχικό κεφάλαιο της μετατραπέυσας εταιρίας σε Α.Ε. δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 60.000 € (Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 2842/2000). στ) Μόλις συσταθεί η Α.Ε. υποχρεούται να προβεί προς απογραφή. ζ) Οι μετοχές της Α.Ε. που αναλογούν στην καθαρή θέση των μετατρεπομένων ή συγχωνευμένων εταιριών είναι υποχρεωτικά ονομαστικές. Το 75% είναι μη μεταβιβάσιμες για μία πενταετία από τη σύσταση της, ενώ οι υπόλοιπες μετοχές που αντιστοιχούν στην καταβολή μετρητών είναι ανώνυμες και κατά συνέπεια μεταβιβάσιμες.

7.4 Διαδικασίες μετατροπής Α.Ε.

Η διαδικασία μετατροπής μιας Ε.Π.Ε., ΕΕ, ΟΕ, Ατομικής Επιχείρησης σε Α.Ε. είναι η εξής: 1) Πρέπει να ληφθεί απόφαση από την συνέλευση των εταιρειών για μετατροπή καθορίζοντας τις διατάξεις και τον ισολογισμό βάσει των οποίων θα γίνει ο μετασχηματισμός. 2) Θα πρέπει να γίνει εκτίμηση της περιουσιακής κατάστασης της εταιρείας από Επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20. Σε περίπτωση μετασχηματισμού με τον Ν. 2166/93 η εκτίμηση μπορεί να γίνει και από ορκωτό ελεγκτή ή τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. 3) Έπειτα θα πρέπει να εγκριθεί η μετατροπή από την Συνέλευση των εταιρειών που περιλαμβάνει τους όρους του καταστατικού της υπό ίδρυσης Α.Ε.. Η απόφαση αυτή περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και υποβάλλεται για έγκριση στην Υπηρεσία του Τομέα της έδρας της Α.Ε..

Προϋπόθεση για την μετατροπή με βάση το Ν.2166/93 είναι η εταιρεία να τηρεί βιβλία Γ κατηγορίας και να έχει συντάξει ένα τουλάχιστον ισολογισμό 12μήνου. Εάν η μετατροπή γίνει με βάση τον Ν. 2190/20 , να τηρεί βιβλία Γ

κατηγορίας. Οι προϋποθέσεις αυτές δεν απαιτούνται όταν η μετατροπή γίνει με βάση το Ν.Δ. 1297/72.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/1920 για να πραγματοποιηθεί η μετατροπή ή η συγχώνευση θα πρέπει να συσταθεί επιτροπή μετά από υποβολή σχετικής αίτησης στο Υπουργείο Εμπορίου, για την εκτίμηση των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού της μετατρεπομένης εταιρίας. Μαζί με την αίτηση υποβάλλεται αντίγραφο του Ισολογισμού υπογεγραμμένο από το Λογιστή και τον εκπρόσωπο της εταιρίας. Σχετικά με τον Ισολογισμό παρατηρείται αν η επιχείρηση τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας και υπάρχει Ισολογισμός τότε η επιτροπή δίνει τον ισολογισμό που έχει συντάξει. Αν όμως τηρεί βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας τότε πρέπει να πραγματοποιήσει απογραφή τη δεδομένη στιγμή και συνεχίζει με την σύνταξη του Ισολογισμού. Η συσταθείσα επιτροπή αποτελείται από τρεις εμπειρογνώμονες που αποτελείται από έναν ή δύο υπαλλήλους του Υπουργείου Ανάπτυξης (Τομέας Εμπορίου) ή της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, πτυχιούχους ανωτάτης σχολής, με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία ή από έναν ή δύο ορκωτούς ελεγκτές, - λογιστές ή ορκωτούς εκτιμητές και από έναν εμπειρογνώμονα, εκπρόσωπο του αρμόδιου Επιμελητηρίου. Τα μέλη της επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρεία. Για την έγκριση απόκτησης περιουσιακών στοιχείων από Α.Ε. απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά: 1) Αίτηση για παροχή της έγκρισης και συγχρόνως για σύσταση της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν.2190/20, 2) Έκθεση της ανωτέρω επιτροπής. Η Έκθεση της Επιτροπής πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς, να αναφέρει τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να πιστοποιεί για το αν οι αξίες, που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των μεθόδων αποτίμησης αντιστοιχούν στον αριθμό και στην ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδοθούν έναντι των εισφορών αυτών, ή, σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η ονομαστική αξία στη λογιστική τους αξία αφού ληφθεί υπόψη και η διαφορά πάνω από το άρτιο που είναι πιθανό να προκύψει από την έκδοση των μετοχών.

Ειδικότερα, για την εκτίμηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

- α) προκειμένου περί γηπέδων οι τίτλοι κτήσεως, πρόσφατο τοπογραφικό διάγραμμα, η εμπορικότητα της περιοχής, οι προοπτικές ανάπτυξης, η τιμή κτήσεως, οι πραγματικές τρέχουσες τιμές σε συνδυασμό πάντοτε με την αντικειμενική αξία του ακινήτου,
- β) προκειμένου περί κτιρίων οι τίτλοι κτήσεως, οι άδειες οικοδομής και αντίστοιχη τεχνοικονομική έκθεση μηχανικού,
- γ) προκειμένου περί μηχανημάτων, μεταφορικών μέσων και επίπλων, η χρονολογία και η αξία κτήσεως, ο βαθμός χρησιμοποίησής τους, ο βαθμός συντήρησης, η ενδεχόμενη τεχνολογική απαξίωσή τους και οι τρέχουσες τιμές για ίδια ή παρεμφερή πάγια στοιχεία.

3) Παράβολο 272 Ευρώ ήτοι 235 ευρώ υπέρ ΚΑΕ 2531 συν 5% υπέρ ΚΑΕ 3512 συν 7% υπέρ ΚΑΕ 3531. Στη συνέχεια η Διεύθυνση Εμπορίου της

Νομαρχίας που υποβλήθηκε η έκθεση διαβιβάζει αντίγραφο της έκθεσης της επιτροπής στην εταιρία προκειμένου να συντάξει το καταστατικό της.

Κατά τη σύνταξη του καταστατικού της μετατρεπόμενης εταιρίας θα πρέπει να περιληφθούν μερικά πρόσθετα στοιχεία : α) Οι μετοχές που αντιστοιχούν στο μετοχικό κεφάλαιο που καλύπτεται από την καθαρή θέση της μετατρεπόμενης εταιρίας είναι υποχρεωτικά ονομαστικές και μη μεταβιβάσιμες κατά ποσοστό 75 % για μία πενταετία από τη σύσταση της νέας Α.Ε. β) Η υπεραξία των παγίων που προκύπτει από τη μετατροπή με βάση την έκθεση της επιτροπής του άρθρου 9 κ.ν. 2190/20, μπορεί να μη κεφαλαιοποιηθεί ολόκληρη, αλλά μέρος και το υπόλοιπο αυτής να μεταφερθεί σε ειδικό αποθεματικό, όπου και θα εμφανίζεται στο παθητικό της εταιρίας μέχρι να κεφαλαιοποιηθεί. Αυτό μπορεί να συμβεί αν στο σχετικό άρθρο του καταστατικού αναφέρεται ο χρόνος μέσα στον οποίο θα γίνει η κεφαλαιοποίηση της. Επίσης όταν η μετατρεπόμενη επιχείρηση έχει στην κυριότητα της ακίνητη περιουσία, υποβάλλει σε τρία αντίγραφα δήλωση φόρου μεταβίβασης ακινήτου στη Δ.Ο.Υ. που βρίσκεται το ακίνητο χωρίς να υπολογίζει το φόρο μεταβίβασης. Ως αξία ακινήτων της δήλωσης αυτής αναφέρεται αυτή που προσδιόρισε η επιτροπή του άρθρου 9 κ.ν. 2190/20 και με την ένδειξη ότι η μεταβίβαση γίνεται με βάση τις διατάξεις του ν.δ. 1297/72. Αντίγραφο της δήλωσης επιστρέφεται από τη Δ.Ο.Υ. στον συμβολαιογράφο για να αναφερθεί στο καταστατικό της εταιρίας. Άλλα απαραίτητα στοιχεία για το καταστατικό όταν υπάρχουν ακίνητα στη μετατρεπόμενη εταιρία είναι: α) Υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. σε δύο αντίγραφα, που αναφέρει αν απέφεραν ή όχι εισόδημα τα μεταβιβαζόμενα ακίνητα. β) Πιστοποιητικό για το φόρο ακίνητης περιουσίας χορηγείται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων.

7.4.1 Μετατροπή Ο.Ε. ή Ε.Ε σε Α.Ε.

Η μετατροπή εταιρίας όπως η ομόρρυθμη σε Α.Ε. είναι θέμα που δεν μπορεί να αναλυθεί στα πλαίσια ενός ερωτήματος. Θα πρέπει να μελετηθούν τα συγγράμματα που αφορούν μετατροπές - μετασχηματισμούς επιχειρήσεων και Ανώνυμες εταιρίες όπως και η νομοθεσία που αφορά τα κίνητρα για την μετατροπή ή συγχώνευση εταιρειών με σκοπό τη δημιουργία Α.Ε.

Σαν πρώτο βήμα, πρέπει να αποφασιστεί με ποιες διατάξεις θα λάβει χώρα η μετατροπή. Κατ' αρχήν μπορεί αυτή να πραγματοποιηθεί με βάση τις διατάξεις του άρθρου 67, παρ.2 του Κ.Ν. 2190/1920. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προηγηθεί εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9, του ίδιου νόμου ενώ παράλληλα η μετατροπή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με απόφαση όλων των εταίρων, το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. μετά την μετατροπή να μην υπολείπεται του ελάχιστου ορίου που προβλέπει το άρθρο 8 (σήμερα 60.000,00 €) και η απόφαση των εταίρων, η οποία περιλαμβάνει τους όρους του καταστατικού της Α.Ε., καθώς και τη σύνθεση του πρώτου διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσης, πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του

συμβολαιογραφικού εγγράφου και να υποβληθεί στο τμήμα Α.Ε. της οικείας νομαρχίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ίδιου Νόμου. Επίσης η απόφαση αυτή των εταίρων μαζί με τη σχετική έγκριση, υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής η μετατρεπόμενη εταιρία συνεχίζεται υπό τον τύπο της ανώνυμης εταιρίας. Σημειώνεται ότι η μετατροπή της Ο.Ε. σε Α.Ε. με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 είναι εφικτή λόγω του γεγονότος της τήρησης από αυτή βιβλίων Γ κατηγορίας. Σε διαφορετική περίπτωση θα έπρεπε να υπάρξει λύση της Ο.Ε. και ίδρυση Α.Ε. Με βάση λοιπόν το γεγονός της τήρησης από την Ο.Ε. βιβλίων Γ κατηγορίας, έχει γίνει δεκτό η μετατρεπόμενη εταιρία να μη συντάσσει ισολογισμό κατά το χρόνο της μετατροπής και να μην υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, αλλά ο Ισολογισμός που θα συντάσσεται στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης από την προερχόμενη από την μετατροπή Α.Ε. θα περιλαμβάνει το αποτέλεσμα των πράξεων που πραγματοποιήθηκαν και από τις δύο εταιρίες και η φορολογία του συνολικού εισοδήματος θα γίνει στο όνομα της Α.Ε. (ΠΟΛ.1255/2000). Τέλος σημειώνεται ότι εάν η μετατρεπόμενη εταιρία κατέχει ακίνητα, των οποίων ιδιοκτήτης μετά την μετατροπή καθίσταται η ανώνυμη εταιρία, δεν οφείλεται φόρος μεταβίβασης ακινήτων, Φ.Α.Υ. ή Τ.Σ.Α. κατά περίπτωση όπως έχει γίνει δεκτό από τη διοίκηση με το Α.Π.1100818/506/Β0013/29.10.2008 έγγραφο του Υπ. Οικ. και με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1119/12.08.2008.

Εάν το ποσό της υπεραξίας είναι σημαντικό, θα μπορούσε η εταιρία να εξετάσει τη μετατροπή της με βάση τις ευεργετικές διατάξεις του Ν.1297/1972 ή των άρθρων 1-5 του Ν.2166/1993, καθώς σε αυτή την περίπτωση η προκύπτουσα υπεραξία απαλλάσσεται του φόρου μέχρι το χρόνο διάλυσης της εταιρίας. Ωστόσο η εφαρμογή των διατάξεων των ανωτέρω Νόμων δημιουργεί και υποχρεώσεις για την εταιρία (όπως π.χ. υποχρέωση ονομαστικοποίησης του 75% των μετοχών και απαγόρευση μεταβίβασής τους για μια πενταετία κλπ.), ενώ το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο αυτής πρέπει να είναι 293.470,29 € Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι διατυπώσεις δημοσιότητας σε όλα τα στάδια της μετατροπής και τελικά η μετατροπή ολοκληρώνεται με την υποβολή στις διατυπώσεις δημοσιότητας της σύστασης της καινούριας εταιρίας και της διακοπής της παλιάς.

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και για τη μετατροπή μίας Ε.Ε. σε Α.Ε.

7.4.2 Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

Το θέμα έχει αναλυθεί στο μέρος που γίνεται λόγος για την Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης.

7.5 Συγχώνευση ανωνύμων εταιριών

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μιας ανώνυμης εταιρίας αποτελεί μια ενδεδειγμένη και ευέλικτη στρατηγική επιλογή, προκειμένου να επιτευχθούν επίκαιροι επιχειρηματικοί στόχοι, όπως η άντληση κεφαλαίων, η εξασφάλιση

χρηματοδοτήσεων και επιδοτήσεων καθώς και η διεύρυνση της ελευθερίας κινήσεων του νομικού της προσώπου. Στα πλαίσια της εξυπηρέτησης των παραπάνω στόχων εντάσσεται και η πρακτική της συγχώνευσης ανωνύμων εταιρειών. Με την πρακτική αυτή, επέρχεται η ένωση των περιουσιών δύο ή περισσότερων ανωνύμων εταιρειών, χωρίς αυτές να λυθούν και να περιέλθουν στο στάδιο της εκκαθάρισης, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τουλάχιστον η μία από αυτές να παύει να υπάρχει, οπότε οι μέτοχοι της μετέχουν εφεξής στην άλλη εταιρεία που είτε εναπομένει είτε συνιστάται το πρώτον με την συγχώνευση. Αυτό ακριβώς σημαίνει ότι η συγχώνευση μπορεί να πραγματοποιηθεί με δύο τρόπους. Η διάταξη του άρθρου 68 παράγραφος 1 του ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα, ορίζει ότι «Η συγχώνευση ανωνύμων εταιριών πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέας εταιρείας».

Α) Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας :

Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας είναι η πράξη με την οποία δύο ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες, λύνονται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση και μεταβιβάζουν το σύνολο της περιουσίας τους, δηλαδή τόσο το ενεργητικό όσο και το παθητικό της, σε ανώνυμη εταιρεία η οποία συνιστάται για πρώτη φορά για τον σκοπό αυτό, έναντι της απόδοσης στους μετόχους τους των μετοχών που εκδίδει η νεοσύστατη εταιρεία και, ενδεχομένως, ενός χρηματικού ποσού σε μετρητά προς συμψηφισμό των μετοχών τις οποίες δικαιούνται, το οποίο όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των μετοχών που τους αποδίδονται.

Β) Συγχώνευση με απορρόφηση :

Στην δε απορρόφηση, μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρίες (απορροφούμενες) μεταβιβάζουν σε μιαν άλλη, ήδη υφιστάμενη (την απορροφούσα) την περιουσία τους ως σύνολο και παύουν πλέον να υφίστανται.]ς αντάλλαγμα οι μέτοχοι των απορροφούμενων εταιρειών αναλαμβάνουν τις νέες μετοχές που εκδίδονται από την απορροφούσα εταιρεία, χωρίς να αποκλείεται και εδώ η απόδοση των μετοχών σε αυτούς να συνοδεύεται από την καταβολή και ενός χρηματικού ποσού προς συμψηφισμό των μετοχών που δικαιούνται κατά τον ίδιο ως άνω τρόπο.

Για την συγχώνευση απαιτούνται, εκτός από την σύμβαση συγχωνεύσεως, αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των συγχωνευόμενων εταιριών, έλεγχος της συγχώνευσης από την επιτροπή εμπειρογνομόνων του άρθρου 9 ν. 2190/1920, βεβαίωση ότι δεν προβλήθηκαν αντιρρήσεις από τους δανειστές, έγκριση από την αρμόδια διοικητική αρχή και δημοσιότητα.

Το μείζον πλεονέκτημα που επιφυλάσσει η πρακτική της συγχώνευσης ανωνύμων εταιρειών, είναι ότι με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ένωση των περιουσιών των συγχωνευθέντων εταιριών, χωρίς προηγούμενη λύση και εκκαθάριση τους και χωρίς μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της εξαφανιζόμενης εταιρείας με ειδική αλλά με, οιονεί, καθολική διαδοχή.

Τοιουτοτρόπως, αποφεύγονται τα έξοδα και οι διαδικασίες που συνεπάγεται η μεταβίβαση κάθε επιμέρους αντικειμένου της εταιρικής περιουσίας με ειδική

διαδοχή, καθώς και η ενδεχομένη φορολόγηση αφανών αποθεματικών. Συνεπώς, η εταιρεία που προκύπτει από την συγχώνευση υποκαθίσταται αυτοδικαίως και ταυτοχρόνως με την καταχώριση της εγκριτικής αποφάσεως της Διοικήσεως στο Δελτίο Ανωνύμων Εταιριών, σε όλα γενικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταιρειών που παύουν να υφίστανται. Ωστόσο, οι δανειστές όλων των συγχωνευόμενων εταιριών έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν μέσα σε ένα μήνα από την δημοσίευση του σχεδίου συγχώνευσης, (που προηγείται της διαδικασίας συγχώνευσης) την παροχή εγγυήσεων για απαιτήσεις που γεννήθηκαν πριν από αυτήν και δεν είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμες κατά το χρόνο της δημοσίευσης, εφόσον η οικονομική κατάσταση των συγχωνευόμενων εταιρειών καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή και οι δανειστές αυτοί δεν έχουν ήδη λάβει τέτοιες εγγυήσεις. Σε περίπτωση άρνησης της εταιρείας να τις χορηγήσει, το άρθρο 70 του ΚΝ 2190/1920 τους παρέχει το δικαίωμα να προβάλλουν εγγράφως τις αντιρρήσεις τους κατά της συγχώνευσης, οι οποίες κοινοποιούνται στις συγχωνευόμενες εταιρείες μέσα στην ίδια μηνιαία προθεσμία. Ενδιαφέρον εξάλλου παρουσιάζει η περίπτωση κατά την οποία οι δανειστές των εξαφανιζόμενων με την συγχώνευση εταιρειών είχαν ήδη στραφεί κατά αυτών στα πλαίσια αναγκαστικής εκτέλεσης, δεδομένου ότι η καθολική διαδοχή της νέας ανώνυμης εταιρείας στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων εταιριών, συνεπάγεται και την αυτοδίκαιη απώλεια της νομικής προσωπικότητας των τελευταίων. Στις περιπτώσεις αυτές, η συνέχιση της αναγκαστικής εκτέλεσης, προϋποθέτει αφενός, κατ' άρθρο 925 Κ.Πολ Δ, την προηγούμενη επίδοση νέας επιταγής στη συγχωνευθείσα εταιρεία και αφετέρου οι πράξεις που συντάσσονται για τη συνέχιση της αναγκαστικής εκτελέσεως, να αναγράφουν ως οφειλέτη τη νέα ανώνυμη εταιρεία που προήλθε από τη συγχώνευση, κατά της οποίας πλέον, ως οιονεί καθολικής διαδόχου, και στο όνομα αυτής, θα συνεχισθεί η αναγκαστική εκτέλεση. Στην αντίθετη δε περίπτωση που επισπεύδουσα φέρεται να είναι η απορροφούσα ή νεοσύστατη εταιρεία, θα πρέπει στην επιταγή να αναφέρεται το γεγονός και το είδος της συγχώνευσης, η ανακοίνωση της εγκριτικής διοικητικής απόφασης στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών και ο αριθμός δημοσίευσης του σχετικού Φ.Ε.Κ., ώστε ο καθ' ου η εκτέλεση να μπορεί να πληροφορηθεί με επαρκή τρόπο, ότι η επισπεύδουσα εταιρεία νομιμοποιείται να ενεργήσει πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης ως οιονεί καθολική διάδοχος της δανείστριας εταιρείας, η οποία συγχωνεύθηκε με την επισπεύδουσα.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Εισαγωγή

Η Μονοπρόσωπη Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1993, με την υιοθέτηση του συγκεκριμένου εταιρικού τύπου από το προεδρικό διάταγμα 279/1993. Το διάταγμα αυτό προσέθεσε στον νόμο 3190/1955 την έννοια της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. στο άρθρο 43α.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της εταιρίας αυτής είναι η ύπαρξη ενός μοναδικού εταίρου, διατηρώντας ταυτόχρονα τον κεφαλαιουχικό της χαρακτήρα.

Μονοπρόσωπη θεωρείται η Ε.Π.Ε. που συστήνεται από ένα μόνο πρόσωπο ή μια λειτουργούσα Ε.Π.Ε. όταν όλα τα εταιρικά μερίδια περιέλθουν στην κατοχή ενός μόνο εταίρου (παρ. 1 του άρθρου 43α του νόμου 3190/1955).

Η καθιέρωση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. είχε γίνει ήδη στα κράτη της Ευρώπης, ενώ υποχρεωτική για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έγινε με την έκδοση της δωδέκατης Κοινοτικής Οδηγίας 89/667. Όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας της δεν διαφέρει σε τίποτα από μια Ε.Π.Ε.. Ό,τι ισχύει για μια πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε. ισχύει και για μια Μονοπρόσωπη, με την μόνη διαφορά την ύπαρξη ενός και μόνο εταίρου, ενώ ορισμένες διατάξεις του νόμου περί Ε.Π.Ε. κρίνονται ανεφάρμοστες όπως για παράδειγμα οι διατάξεις του άρθρου 11 που αναφέρουν την σύγκληση της Γ.Σ. από την μειοψηφία, ή του άρθρου 13 για την λήψη αποφάσεων με τη διπλή πλειοψηφία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

1.1 Γενικά περί Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Με το Προεδρικό Διάταγμα 279/1993, το οποίο πρόσθεσε το άρθρο 43α στο Ν. 3190/1955, στα πλαίσια της εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας προς τη δωδέκατη εταιρική οδηγία (89/667/ΕΟΚ) για την εναρμόνιση των εθνικών δικαίων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των εταιριών, επιτράπηκε η ίδρυση και στην Ελλάδα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. Έτσι, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να συσταθεί πλέον από ένα μόνο πρόσωπο ή μια λειτουργούσα Ε.Π.Ε. μπορεί να καταστεί Μονοπρόσωπη αν μεταβιβαστούν σε ένα μόνο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) όλα τα εταιρικά μερίδια είτε δια πράξεως εν ζωή (π.χ. λόγω πώλησης των εταιρικών μεριδίων), είτε αιτία θανάτου (π.χ. λόγω κληρονομιάς των εταιρικών μεριδίων). Στην επωνυμία της οπωσδήποτε πρέπει να συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις «ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

1.2 Βασικά χαρακτηριστικά Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. κατά το άρθρο 43α του Ν. 3190/1955, συνοψίζονται στα εξής κύρια σημεία:

- 1) Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης δεν μπορεί, με ποινή ακυρότητας, να έχει ως μοναδικό εταίρο άλλη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. (άρθρο 43α §2 ν.3190/1955). Κατ' απόκλιση των κοινών διατάξεων, η ακυρότητα δεν επέρχεται αυτοδικαίως, αλλά κηρύσσεται με δικαστική απόφαση. Η απόφαση αυτή είναι διαπλαστική της ακυρότητας δηλαδή, τελικά, της λύσης της εταιρίας και της θέσης αυτής υπό εκκαθάριση.
- 2) Ο μοναδικός εταίρος είναι δυνατό να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δεν μπορεί όμως επί ποινή ακυρότητας να είναι μοναδικός εταίρος σε περισσότερες από μία Ε.Π.Ε.. (άρθρο 43α §2 ν.3190/1955).
- 3) Όλες τις εξουσίες της συνέλευσης των εταίρων της Ε.Π.Ε. ασκεί ο μοναδικός εταίρος αυτής, αλλά οι αποφάσεις, που λαμβάνονται, κατ' αυτόν τον τρόπο, καταγράφονται στο σχετικό βιβλίο πρακτικών, που υπογράφεται από τον εταίρο και από τον παριστάμενο στη συνέλευση συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρίας (άρθρο 43α §3 ν.3190/1955).
- 4) Οι συμβάσεις, που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού εταίρου της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. και της εταιρίας, την οποία εκπροσωπεί, καταρτίζονται εγγράφως ή καταχωρούνται σε πρακτικά (άρθρο 43α §4 ν. 3190/1955), εκτός εάν πρόκειται για τρέχουσες πράξεις που συνάπτονται υπό κανονικές συνθήκες.
- 5) Κατά τα λοιπά στη μονοπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης εφαρμόζονται οι λοιπές διατάξεις του ν.3190/55. Οι διατάξεις για την επωνυμία, την έδρα, τον σκοπό, το ύψος εταιρικού κεφαλαίου, τυπικές διαδικασίες δημοσιεύσεων, λογιστικά βιβλία εφαρμόζονται και στην

περίπτωση της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.. Για την σύσταση απαιτείται η τήρηση εγγράφου συμβολαιογραφικού τύπου συστατικού χαρακτήρα. Το περιεχόμενο του εταιρικού εγγράφου πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα υποχρεωτικά στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Ν 3190/1955, ανάλογα προσαρμοσμένα στον μονοπρόσωπο χαρακτήρα της εταιρίας, την επωνυμία και τη διάρθρωση του εταιρικού κεφαλαίου. Η εταιρική μερίδα είναι μία και ταυτίζεται με το εταιρικό κεφάλαιο.

1.2.1 Άκυρη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 43 α' παράγραφο 2 εδάφιο β του Ν. 3190/1955, Ε.Π.Ε. δεν μπορεί με ποινή ακυρότητας, να έχει ως μοναδικό εταίρο μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.. Κατ' απόκλιση των κοινών διατάξεων, η ακυρότητα δεν επέρχεται αυτοδικαίως, αλλά κηρύσσεται με δικαστική απόφαση. Η απόφαση αυτή είναι διαπλαστική της ακυρότητας δηλαδή, τελικά, της λύσης της εταιρείας και της θέσης αυτής υπό εκκαθάριση.

Αυτά έκρινε η υπ' αριθμό 449/2006 γνωμοδότηση του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σύμφωνα με την οποία ο σκοπός της διάταξης 36 του Κώδικα Φ.Π.Α. και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας Υ.Α., είναι να διασφαλισθεί με τις συνυποβαλλόμενες επιμέρους δηλώσεις, τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και τη διενέργεια αυτοψίας, ο ευχερής φορολογικός έλεγχος της εταιρείας και η συναφής δυνατότητα παρακολούθησης των δραστηριοτήτων της από την αρμόδια φορολογική αρχή.

Κατά συνέπεια ημεδαπή Ε.Π.Ε. στην οποία μοναδικός εταίρος είναι αλλοδαπή Ε.Π.Ε., πάσχει μεν ακυρότητα, ισχύει όμως καθόλα μέχρις ότου η ακυρότητα αυτή κηρυχθεί με δικαστική απόφαση, η οποία υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 8 του Ν. 3190/1955 (άρθρο 7 §3, εδάφιο α'). Η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλεται η δήλωση έναρξης εργασιών περιορίζεται να ελέγξει την ακρίβεια και την πληρότητα των απαιτούμενων κατά νόμο δηλώσεων και δικαιολογητικών και, εφόσον ο σχετικός φάκελος είναι πλήρης και ακριβής και, επίσης, εφόσον δεν έχει κηρυχθεί με δικαστική απόφαση η ακυρότητα της εταιρίας, και δεν έχει υποβληθεί η απόφαση αυτή στις παραπάνω διατυπώσεις δημοσιότητας, οφείλει να χορηγήσει τη βεβαίωση έναρξης εργασιών.

1.3 Λόγοι επιλογής της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. αντί της ατομικής επιχείρησης

- Η ύπαρξη κατώτερου ορίου κεφαλαίου, ως μέσο κατοχύρωσης των δανειστών της εταιρίας, σε αντίθεση με την περιουσία της ατομικής επιχείρησης, το μέγεθος της οποίας ταυτίζεται με την υπόλοιπη περιουσία του ατομικού επιχειρηματία. Για τις Ε.Π.Ε. όριο είναι 18.000 € το μισό από το οποίο πρέπει να καταβληθεί αμέσως με τη σύστασή της σε μετρητά.
- Η μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. είναι ένα νομικό πρόσωπο με δική του περιουσία (περιουσιακή αυτοτέλεια) και είναι υποχρεωμένη να τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας κατά το διπλογραφικό σύστημα, ανεξαρτήτως των ακαθάριστων εσόδων.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., παρέχουν εγγυήσεις και δημιουργούν την εικόνα συγκεκριμένης περιουσίας, η οποία καταγράφεται σε θεωρημένα από τον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. βιβλία, παρακολουθείται από τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής, ελέγχεται από ελεγκτές και δημοσιεύεται περίληψη αυτής (ισολογισμός και λοιπές λογιστικές καταστάσεις) στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Επιπλέον παρακρατούνται κέρδη τουλάχιστον 5% κάθε χρήση, για τον σχηματισμό του γνωστού τακτικού αποθεματικού.

Η μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. ως νομικό πρόσωπο είναι εμπορική και έχει δυνατότητες να δανειοδοτείται από τα διάφορα πιστωτικά ιδρύματα. Η φορολογική της αντιμετώπιση εξαρτάται από την ισχύουσα νομοθεσία.

1.4 Εταιρική ιδιότητα

1.4.1 Δικαιώματα εταίρου Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Εκτός των δικαιωμάτων που παρέχονται από το νόμο στον εταίρο της Μονοπρόσωπης είναι και αυτά, που χορηγεί το αρχικό ή τροποποιημένο καταστατικό.

Τα δικαιώματα διακρίνονται σε δικαιώματα διοικήσεως και περιουσιακά δικαιώματα. Τα δικαιώματα διοικήσεως είναι τα εξής:

- Δικαίωμα διαχείρισης και εκπροσώπησης το οποίο είναι απόρροια της εταιρικής ιδιότητας του εταίρου, όταν ισχύει η νομική διαχείριση και εκπροσώπηση.
- Επίσης, ο εταίρος έχει δικαίωμα ελέγχου και παροχής πληροφοριών. Δηλαδή κατά το πρώτο δεκαήμερο από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου δικαιούται να λαμβάνει γνώση αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας. Έχει, επίσης, το δικαίωμα, χωρίς το προηγούμενο χρονικό περιορισμό, να λαμβάνει με δικές του δαπάνες αποσπάσματα από το βιβλίο των εταίρων και από το βιβλίο των πρακτικών συνελεύσεων. Αντίθετη διάταξη του καταστατικού είναι άκυρη.
- Άλλα ατομικά δικαιώματα που έχει ο εταίρος είναι το δικαίωμα σύγκλησης της τακτικής συνέλευσης των εταίρων σε περίπτωση αδράνειας των διαχειριστών και το δικαίωμα έγερσης της εταιρικής αγωγής κατά των διαχειριστών.

Τα περιουσιακά δικαιώματα είναι τα εξής:

- Το δικαίωμα του εταίρου στα κέρδη. Ο νόμος δεν καθορίζει πόσα κέρδη θα καταβληθούν στον εταίρο. Από αυτό συνεπάγεται ότι αν δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο καταστατικό, όλα τα καθαρά κέρδη, που προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταβάλλονται στον εταίρο. Για το λόγο αυτόν, αν δεν ληφθεί απόφαση για τη διάθεση των κερδών από τη συνέλευση, ο εταίρος έχει απαίτηση να του καταβληθούν όλα τα κέρδη (μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού) τα οποία φαίνονται στον εγκριθέντα ισολογισμό. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει

ότι ένα μέρος από τα κέρδη θα κρατιέται για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού. Αλλά και η συνέλευση μπορεί να αποφασίσει ότι ένα μέρος των κερδών δε θα διανεμηθούν. Αυτό, όμως, είναι νόμιμο μόνο, όταν έντονα συμφέροντα επιβάλλουν τη μη διανομή των κερδών στον εταίρο.

- Το δικαίωμα του εταίρου στο προϊόν της εκκαθάρισης. Ο εταίρος έχει δικαίωμα στο προϊόν της εκκαθάρισης λόγω των εταιρικών μεριδίων του.(άρθρο 50 Ν.3190/1955).

1.4.2 Υποχρεώσεις εταίρου στη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Η βασική υποχρέωση του εταίρου της Μονοπρόσωπης είναι η καταβολή της εισφοράς, η οποία γίνεται κατά τη σύνταξη του καταστατικού. Επίσης μπορεί να γίνει διάκριση των υποχρεώσεων που απορρέουν είτε από το νόμο είτε από το καταστατικό.

Οι υποχρεώσεις από το νόμο είναι:

- Όταν ισχύει η νόμιμη διαχείριση και εκπροσώπηση, δεν υπάρχει μόνο δικαίωμα αλλά και υποχρέωση για την άσκηση των εξουσιών αυτών. Στην περίπτωση αυτή ο εταίρος έχει τη συναφή υποχρέωση να επιδιώκει τον κοινό σκοπό καθώς και υποχρέωση πίστωσης, όπως οι προσωπικοί εταίροι.

Οι υποχρεώσεις από το καταστατικό είναι:

- Σε αντίθεση με τη ρύθμιση της ανώνυμης εταιρείας, ο νόμος επιτρέπει την εισαγωγή προσωπικών στοιχείων στη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. Η διαμόρφωση αυτή εκδηλώνεται με τη συναρμολόγηση στο καταστατικό πρόσθετων εταιρικών υποχρεώσεων, από τις οποίες οι σπουδαιότερες αναφέρονται στο άρθρο 6 §3 του Ν.3190/1955. Εφόσον το καταστατικό έχει προσδώσει προσωπικά στοιχεία στην Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. δημιουργείται μεταξύ εταίρου και εταιρείας εταιρικός δεσμός, από τον οποίο απορρέει υποχρέωση πίστης, ακόμα και αν δεν ισχύει η νόμιμη διαχείριση, δηλαδή αν ο εταίρος δεν είναι διαχειριστής.

- Το αρχικό ή το τροποποιημένο καταστατικό μπορεί να προβλέπει υποχρέωση συμπληρωματικών εισφορών αλλά μόνο για κάλυψη ζημιών, που έχουν βεβαιωθεί στον ισολογισμό. Άρα, μόνο χρηματικές μπορεί να είναι οι συμπληρωματικές εισφορές και όχι σε είδος. Στη σχετική διάταξη πρέπει να προσδιορίζεται το ύψος της συμπληρωματικής εισφοράς και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από την αρχική εισφορά του εταίρου. Η υποχρέωση αυτή γεννιέται όταν το αποφασίσει η γενική συνέλευση. Εφόσον η συνέλευση αποφασίσει την καταβολή συμπληρωματικών εισφορών, ο εταίρος υποχρεούται να καταβάλει το ποσό αμέσως, χωρίς να τηρείται βεβαίως διαδικασία πρόσκλησης - άρα και η μέγιστη μηνιαία προθεσμία καταβολής. Με την καταβολή δεν αυξάνεται το εταιρικό κεφάλαιο (ούτε παραχωρούνται νέα εταιρικά μερίδια) αλλά μόνο η εταιρική περιουσία (οι συμπληρωματικές εισφορές γράφονται στο ενεργητικό του ισολογισμού). Η καταβολή δεν αποσκοπεί στην κάλυψη δανειστών αλλά στην κάλυψη ζημιών.

- Εκτός από τις συμπληρωματικές εισφορές το αρχικό καταστατικό μπορεί να επιβάλει στον εταίρο με αντάλλαγμα (αμοιβή, παραχώρηση προνομίων) ή και χωρίς αντάλλαγμα, οποιεσδήποτε άλλες εταιρικές υποχρεώσεις οι οποίες δεν αποτελούν σε χρήμα ή σε είδος (παρεπόμενες υποχρεώσεις), όπως υποχρέωση δανειοδότησης της εταιρίας, υποχρέωση παροχής εργασίας, υποχρέωση χρήσης ή κάρπωσης κινητού ή ακινήτου πράγματος της εταιρίας. Στο καταστατικό μπορεί να περιέχονται ρήτρες για την περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων αυτών.
- Ιδιαίτερα σημαντική είναι η επέκταση με διάταξη του καταστατικού της απαγόρευσης ανταγωνισμού του εταίρου με την εταιρία, καθώς και του διαχειριστή με τα συμφέροντα της εταιρείας.
- Άλλες υποχρεώσεις, οι οποίες μπορούν να επιβληθούν από το καταστατικό είναι η απαγόρευση μεταβίβασης εταιρικών μεριδίων ή η μεταβίβαση τους με ορισμένες προϋποθέσεις. Επίσης, απαγορεύεται η έξοδος του εταίρου από την εταιρία κατά τη λύση της εκτός αν περιλαμβάνεται στο καταστατικό.

1.4.3 Ευθύνη εταίρου Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

1.4.3.1. Ευθύνη του κοινού δικαίου Ν.3190/55

A) Ο κανόνας

Κατά τον αναγκαστικό κανόνα του κοινού δικαίου των Ε.Π.Ε., για τα εταιρικά χρέη ευθύνεται μόνη η μονοπρόσωπη εταιρία. Ο μοναδικός εταίρος ευθύνεται περιορισμένα μέχρι του ύψους της εισφοράς του- κυριολεκτικότερα η επιχειρηματική διακινδύνευση του εταίρου, σε περίπτωση ζημιών της εταιρίας, διατρέχεται μέχρι του ύψους της εισφοράς του.

B) Εξαιρετικές περιπτώσεις αναζήτησης απεριόριστης ευθύνης στον Ν.3190/55

Ο μοναδικός εταίρος υπόκειται στις εξαιρετικές περιπτώσεις απεριόριστης ευθύνης του κοινού δικαίου των Ε.Π.Ε.. Ειδικότερα:

- α) Ο μοναδικός εταίρος που συμβλήθηκε στο όνομα της (υπό ίδρυση) μονοπρόσωπης εταιρίας κατά το ιδρυτικό στάδιο, ευθύνεται απεριόριστως μέχρις ότου η εταιρεία αναλάβει τις σχετικές υποχρεώσεις κατά το άρθρο 9 §2 του νόμου.
- β) Σε περίπτωση που, με υπαιτιότητα του μοναδικού εταίρου, η εταιρία κηρύχθηκε άκυρη με δικαστική απόφαση, ο εταίρος ευθύνεται απεριόριστως απέναντι στους τρίτους για κάθε ζημιά που προέκυψε από την ακυρότητα (άρθρο 7 §5, δεύτερο εδάφιο).
- γ) Επέκταση της διακινδύνευσης του μοναδικού εταίρου πέραν του μέτρου της εισφοράς του, μπορεί να αναζητηθεί στην περίπτωση δανειοδότησης της εταιρίας από τον εταίρο (άρθρο 32, ειδικότερα §§2-3 του νόμου). Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις:

- i. Η εξόφληση τέτοιων δανείων από την εταιρεία λογίζεται ως μη γενόμενη εφόσον, δια της εξοφλήσεως, ματαιώνεται ολικώς ή μερικώς η ικανοποίηση των (άλλων) δανειστών της εταιρίας (§2).
- ii. Σε περίπτωση λύσεως της εταιρίας για οποιονδήποτε άλλο λόγο εκτός εκείνου της πτώχευσης, η ικανοποίηση του εταίρου υπό την ιδιότητά του ως εταιρικού δανειστή, γίνεται μετά την εξόφληση των λοιπών χρεών της εταιρίας (§3). Από την άποψη αυτή, τα δάνεια που χορηγήθηκαν από τον μοναδικό εταίρο στην εταιρία εξομοιώνονται από τον νόμο προς την εταιρική εισφορά- επερχόμενη έτσι αντιστοίχως διεύρυνσης του κεφαλαίου διακινδύνευσης του εταίρου πέραν του μέτρου της (κυριολεκτικά) εισφοράς του.

Γ) Κατάργηση της επικουρικής απεριόριστης ευθύνης του μοναδικού εταίρου

Πρόδηλο είναι ότι στην (ειδική) απεριόριστη ευθύνη που αναζητείται επικουρικός για αφερεγγυότητα της μονοπρόσωπης εταιρείας, δεν υπόκειται πλέον ο μοναδικός εταίρος μετά την (ήδη σημειωθείσα παραπ.) κατάργηση της §2 του άρθρου 44 Ν.3190/55. Έτσι, για τις υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν από την εταιρεία κατά τη διάρκεια της συγκέντρωσης των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου (δηλαδή κατά την διαμόρφωση της μονοπρόσωπης κατάστασης κατά την λειτουργία της εταιρείας) το τελευταίο δεν ευθύνεται πλέον, χωρίς άλλο, απεριορίστως σε περίπτωση αφερεγγυότητας της μονοπρόσωπης εταιρείας.

Δ) Αναζήτηση ευθύνης σε αποζημίωση στην περίπτωση συνδρομής, στο πρόσωπο του μοναδικού εταίρου, της ιδιότητας του διαχειριστή

Εφόσον συντρέχει η ιδιότητα του διαχειριστή, ο μοναδικός εταίρος υπέχει και την ευθύνη σε αποζημίωση έναντι της εταιρίας και των τρίτων για παραβάσεις του Ν.3190/55 και του καταστατικού ή για πταίσματα σχετικά με την διαχείριση. Η εταιρική αγωγή με το σχετικό αίτημα για αποζημίωση, μπορεί να ασκηθεί από τους τρίτους (άρθρο 26 του νόμου).

Ε) Ποινική ευθύνη

Ποινική ευθύνη του μοναδικού εταίρου (ή του διαχειριστή- μοναδικού εταίρου) είναι η ποινική ευθύνη του κοινού δικαίου της επε (άρθρο 60 Ν.3190/55 με παραπομπή για τις ποινές στο άρθρο Π.Κ. 458) με τις εξής διευκρινήσεις:

Ποινική ευθύνη δεν είναι δυνατόν να καταλογισθεί στις περιπτώσεις εκείνες του άρθρου στις οποίες, εξ ιδιοσυστασίας της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε, η εκεί περιγραφόμενη αξιόποινη συμπεριφορά δεν μπορεί να επιδειχθεί (όπως για παράδειγμα οι παράγραφοι 9 και 10 του άρθρου σχετικά με την λήψη ή παροχή ειδικών ωφελειών ή υποσχέσεις παροχής ειδικών ωφελειών με το σκοπό ψήφισης προς ορισμένη κατεύθυνση ή απουσίας κατά την συνέλευση).

Άλλες περιπτώσεις επίδειξης της περιγραφόμενης αξιόποινης συμπεριφοράς εταίρου ή διαχειριστή- εταίρου είναι δυνατόν να προκαλέσουν καταλογισμό ποινικής ευθύνης σε βάρος του, ιδίως εκείνες που αναφέρονται στην καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου και στον ισολογισμό ή στην παράλειψη τήρησης διατυπώσεων δημοσιότητας όπου απαιτούνται (§ 3-6,8,14)

Στο παράδειγμα της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. η δυνατότητα προσφυγής στην ενεργοποίηση ποινικής ευθύνης του μοναδικού εταίρου (-διαχειριστή) χρήσιμο είναι να υπενθυμίζεται, υπό την έννοια της συνειδητοποίησης της αποτρεπτικής συνεισφοράς της στην οριοθέτηση της «εταιρικής» συμπεριφοράς του εταίρου-χρησιμότητα που δεν φαίνεται να αξιοποιείται από την μέχρι τώρα σπανιότητα της προσφυγής σε αναζήτηση τέτοιας ευθύνης εταίρων Ε.Π.Ε. γενικώς.

1.4.3.2.Θεμελίωση ευθύνης στην άρση της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου

Α) Γενική τοποθέτηση

Επισημάνθηκε προηγουμένως ότι η αναζήτηση επικουρικής απεριόριστης ευθύνης του μοναδικού εταίρου ως ευθέως υπό του νόμου προβλεπόμενη περίπτωση άρσης της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου της εταιρείας, αποτελεί ήδη προϊσχύσαν δίκαιο. Η κατάργηση της σχετικής διάταξης (άρθρο 44 §2 Ν.3190/55) συνεπάγεται: α) Την επικέντρωση του ζητήματος της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. στο ζήτημα της εξωγενούς αναπλήρωσης της καταργηθείσας επικουρικής ευθύνης, δηλαδή στη δυνατότητα καταλογισμού στον μοναδικό εταίρο των συνεπειών της εμπορικής δράσης της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε περιπτώσεις ματαιωθείσας φερεγγυότητας που δεν οφείλεται σε ενδογενή παθολογία της εταιρείας, β) την πλήρη αξιοποίηση, προς θεμελίωση τέτοιας ευθύνης, της θεωρίας της άρσης της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου, και γ) την εξομοίωση του καθεστώτος ενεργοποίησης της ευθύνης του μοναδικού εταίρου μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε προς το αντίστοιχο καθεστώς ευθύνης του μοναδικού (ή σχεδόν μοναδικού) μετόχου μονοπρόσωπης (ή οιονεί μονοπρόσωπης) Α.Ε..

Συνεπώς αναπλήρωση ευθύνης μπορεί να θεμελιωθεί στην άρση της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου ως συνέπεια καταχρηστικής επίκλησης της νομικής προσωπικότητας της εταιρίας από τον μοναδικό εταίρο. Οι προϋποθέσεις γενικώς για την άρση πρέπει να αναζητηθούν στις γενικές διατάξεις του Α.Κ. (π.χ. Α.Κ. 281, 288, 914, 919) ή στην ερμηνεία της σύμβασης ή των διατάξεων νόμου που πρέπει κάθε φορά να εφαρμόζονται για την προστασία των δικαιωμάτων των τρίτων.

Εκ προϊμίου διαπιστώνεται ότι ευκολία στην αποδοχή της άρσης, δηλαδή (νομολογιακή)διευκόλυνση του παραμερισμού της νομικής προσωπικότητας χωρίς άλλο παρά μόνο λόγω της προφανούς μονοπρόσωπου χαρακτήρα της εταιρίας, θα οδηγούσε σε υπερκερασμό του επιζητούμενου ακριβώς μονοπρόσωπου χαρακτήρα, σε ακύρωση ή τουλάχιστον σε ουσιώδη αντιστράτευση της νομοθετικής επιλογής και σε αποδυνάμωση της τάσης που

επικρατεί διεθνώς υπέρ της μονοπρόσωπης εταιρίας. Συνεπώς θεμελίωση της ευθύνης του μοναδικού εταίρου στην άρση της αυτοτέλειας της νομικής προσωπικότητας σημαίνει περιορισμένη μόνο κατά τις περιστάσεις και υπό προϋποθέσεις παραμέρισή της. Έτσι κατ' εφαρμογή των διδασκομένων εντοπίζονται τα εξής.

B) Ενδεικτικά περιστατικά άρσης της αυτοτέλειας στην μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

i. Σκόπιμη επιλογή του συγκεκριμένου εταιρικού τύπου

Η σκόπιμη επιλογή της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ως τεχνικής για την οργάνωση του περιορισμού της ευθύνης στην ατομική επιχείρηση, δεν αρκεί από μόνη της για να επιτύχει την εκτόπιση της νομικής προσωπικότητας της εταιρίας- όπως γενικότερα η σκόπιμη επιλογή εκείνου του εταιρικού τύπου, επειδή εξασφαλίζει περιορισμένη ευθύνη των υποκείμενων προσώπων, δεν αποτελεί δικαιολογία κατάλυσης της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου και ευθύνη των μελών του. Η θεμελίωσή της δεν μπορεί να αναζητηθεί στην επιλογή και μόνο του εταιρικού τύπου έστω και ανεπαρκώς κεφαλαιοδοτημένου. Για την κατάφαση της άρσης απαιτείται η συνδρομή άλλων (ή και άλλων) περιστατικών.

ii. Κριτήρια για την κατάφαση της άρσης της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου

Η θέση είναι ότι μόνο υπό ειδικές προϋποθέσεις αίρεται η αυτοτέλεια και επιτρέπεται η προσφυγή στην περιουσία του (μοναδικού εν προκειμένω) εταίρου για την ικανοποίηση των δανειστών. Τα κριτήρια που βαρύνουν για την κατάφαση της άρσης, στηρίζονται στην αρχή της καλής πίστης. Στη βάση αυτή ευθύνη του μοναδικού εταίρου μπορεί να προκύπτει όταν α) ο εταίρος με την συμπεριφορά του προκάλεσε την εντύπωση της προσωπικής του ευθύνης, β) δημιουργείται σύγχυση ή ταύτιση περιουσιών, γ) γίνεται κατάχρηση της ευχέρειας για οργάνωση της συναλλακτικής δράσης δια μέσου της ίδρυσης μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. προς εξασφάλιση του περιορισμού της ευθύνης, δ) ο εταίρος χρησιμοποιεί το νομικό πρόσωπο για την επίτευξη ωφελημάτων τα οποία αλλιώς δεν θα μπορούσε να αποκτήσει νομίμως, ε) παραλείπεται η τήρηση επιβαλλόμενων εταιρικών διατυπώσεων (πρβλ. άρθρο 7 §.5,β Ν.3190/55), και γενικότερα στ) χρησιμοποιείται το νομικό πρόσωπο για σκοπούς αντίθετους προς την έννομη τάξη.

iii. Το ζήτημα της ευθύνης του μοναδικού εταίρου υπό την συνδρομή και της ιδιότητας του διαχειριστή

1) Στον χώρο ιδίως των συνδεδεμένων επιχειρήσεων, εφόσον μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης (θυγατρικής) εταιρίας είναι νομικό πρόσωπο (μητρική εταιρία), ευθύνη της τελευταίας για παράβαση της υποχρέωσης επιμελούς διαχείρισης της θυγατρικής μπορεί να αναζητηθεί κατά τις συνθήκες της συγκεκριμένης περίπτωσης, και πλαγιαστικά από τους δανειστές της μονοπρόσωπης (θυγατρικής) εταιρίας, στην βάση της Α.Κ. 723 κάθε φορά που θα έχει ρητώς ή σιωπηρώς συναφθεί σύμβαση εντολής. Ευθεία αξίωση των

δανειστών της θυγατρικής για αποζημίωση μπορεί, κατά τις περιστάσεις, να θεμελιωθεί στις Α.Κ. 914, 919. Ζημία των δανειστών είναι εκείνη που προκλήθηκε από την κυριαρχική επιρροή του μοναδικού εταίρου (μητρικής εταιρίας) στην διοίκηση της μονοπρόσωπης (θυγατρικής) εταιρίας. Θεμελίωση του παράνομου συνιστά η παράβαση της υποχρέωσης του μοναδικού εταίρου (μητρικής εταιρίας) για επιμελή διαχείριση της περιουσίας της μονοπρόσωπης (θυγατρικής) εταιρίας στη βάση της καλής πίστης (Α.Κ. 281, 288)

2) Στο ζήτημα της ανεπαρκούς κεφαλαιοδότησης, δηλαδή της έλλειψης εύλογου συσχετισμού εταιρικού κεφαλαίου και υποχρεώσεων της εταιρίας, πέραν του ελαχίστου ορίου που αφηρημένα τίθεται από τον νόμο, γίνεται δεκτή κατά κύριο λόγο η σχετική ευθύνη των διαχειριστών κατά τους κανόνες που διέπουν τη σχέση τους με την εταιρία και έναντι των τρίτων, κατά τις κοινές διατάξεις (Α.Κ. 281 και 914, 919). Αναζήτηση ευθύνης και των εταίρων (ή μετόχων) μπορεί να είναι ανεκτή κατά την καλή πίστη. Στο παράδειγμα της μονοπρόσωπης επε, η θεμελίωση τέτοιας ευθύνης στην βάση της καλής πίστης αναζητείται ευχερέστερα σε βάρος του μοναδικού εταίρου είτε διότι ο ίδιος είναι συνήθως και διαχειριστής είτε διότι ο τρίτος διαχειριστής διορίζεται και διατηρείται με αποκλειστική απόφαση και ευθύνη του μοναδικού εταίρου που λαμβάνεται κατά τη διαδικασία της συνέλευσης.

3) Στο ζήτημα προσφυγής της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε (εξωτερική) χρηματοδότηση από τράπεζες ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα, αυτή (η προσφυγή) εξαρτάται από την παροχή προσωπικών εγγυήσεων του μοναδικού εταίρου-πρακτική που αναπληρώνει τον περιορισμό (μονοπρόσωπης μάλιστα) ευθύνης, αλλά αναιρεί σημαντικά την αξία της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ως τεχνικής οργάνωσης για την ατομική επιχείρηση.

Το πρόβλημα εντείνεται μεν προκειμένου περί μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., δεν είναι όμως αποκλειστικό της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε, αλλά γενικότερο πρόβλημα της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρίας. Έτσι τίθεται το ζήτημα της αναγωγής εφόσον εγγυητής είναι ο μοναδικός εταίρος της επε και συγχρόνως διαχειριστής της. Γίνεται δεκτό ότι η άσκηση δικαιώματος αναγωγής τέτοιου εγγυητή κατά της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., μπορεί κατά τις περιστάσεις και υπό συνθήκες αφερεγγυότητας της εταιρίας, να αποκλεισθεί ως αντικείμενη στην καλή πίστη (Α.Κ. 281). Και τούτο διότι η παροχή εγγύησης θα συνιστά στην πραγματικότητα εκούσια, από τον μοναδικό εταίρο, διεύρυνση του εταιρικού κεφαλαίου και, επομένως, παροχή για ίδιο συμφέρον και όχι προς το συμφέρον της εταιρίας, δηλαδή τρίτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΙΔΡΥΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

2.1 Γενικά

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 43α ρητώς ορίζεται ότι η εταιρία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη. Νομοθετικά πλέον καταξιώνεται τόσο η ab initio μονοπρόσωπη ίδρυση Ε.Π.Ε. όσο και η εκ των υστέρων μονοπρόσωπη κατάσταση (και διατήρηση) της εταιρίας που διαμορφώνεται σαν τέτοια κατά την λειτουργία της. Συνεπώς η τελευταία αυτή περίπτωση (συγκέντρωσης όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός προσώπου) παύει να αποτελεί λόγο λύσης της εταιρίας (άρθρο 44§1,ε του Ν.3190/55), εκτός και αν με σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό έχει συμφωνηθεί μεταξύ των εταίρων ότι η συγκέντρωση των εταιρικών μεριδίων σε ένα πρόσωπο θα επιφέρει την λύση της εταιρίας (άρθρο 44 §1α).

Έτσι, μονοπρόσωπη είναι η Ε.Π.Ε. που ιδρύεται από ένα μόνο πρόσωπο ή της οποίας τα εταιρικά μερίδια συγκεντρώνονται στα χέρια ενός μόνο προσώπου. Ως μονοπρόσωπη πρέπει να θεωρηθεί και η Ε.Π.Ε. στην οποία α)ένα μόνο πρόσωπο κατέχει ορισμένο αριθμό εταιρικών μεριδίων, ενώ τα υπόλοιπα κατέχει η εταιρία και β)όλα τα εταιρικά μερίδια ανήκουν κατά συγκυριότητα και κατά την ίδια ακριβώς αναλογία σε δύο ή περισσότερους συνδικαιούχους. Ο μονοπρόσωπος χαρακτήρας της Ε.Π.Ε. δεν αίρεται εκ του γεγονότος ότι επί του εταιρικού μεριδίου έχει συσταθεί ενέχυρο ή επικαρπία, ασχέτως του εάν έχει συμφωνηθεί ή όχι ότι ο ενεχυρούχος δανειστής ή ο επικαρπωτής, εκτός των περιουσιακών δικαιωμάτων, έχει όλα τα δικαιώματα (διοίκησης και ελέγχου) που απορρέουν από την εταιρική συμμετοχή. Μονοπρόσωπος χαρακτήρας σε (πολυπρόσωπη) επε δεν αποδίδεται, σε νομικό επίπεδο, εκ του γεγονότος ότι α)η εταιρία ελέγχεται κατά ποσοστό 100% από έναν εταίρο δια μέσου εξωεταιρικών συμφωνιών, β)όλοι οι εταίροι επιδεικνύουν, κατόπιν συμφωνίας, ενιαία και ομοιόμορφη συμπεριφορά, σαν να επρόκειτο για έναν μοναδικό εταίρο, γ)ο κυρίαρχος εταίρος κατέχει την συντριπτική (κεφαλαιουχική) πλειοψηφία στην εταιρία (οιονεί μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.).

Μονοπρόσωπος χαρακτήρας δυνατόν να αναγνωρίζεται στον ειδικό τύπο επε, της «Ιδιότυπης μεταφορικής Εταιρίας» (του άρθρου 3 ν.383/76 περί διενέργειας εμπορευματικών μεταφορών δια φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως, όπως ισχύει). Οι εταιρίες αυτές διέπονται από την νομοθεσία για την επε με τις προβλεπόμενες στη σχετική ρύθμισή τους παρεκκλίσεις. Περαιτέρω παρεκκλίσεις εκ των πραγμάτων ισχύουν στην υπόθεση μονοπρόσωπης ίδρυσης ή μονοπρόσωπης διατήρησης τέτοιων εταιριών. Πρόκειται για παρεκκλίσεις από το κοινό δίκαιο του Ν.3190/55 που ισχύουν για κάθε μονοπρόσωπη επε και που εντοπίζονται κατά την ανάπτυξη που ακολουθεί.

Μοναδικός εταίρος επε μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο, φυσικό ή νομικό, ακόμη και δημοσίου δικαίου, ιδίως το κράτος. Μόνη η συμμετοχή σε

μονοπρόσωπη επε δεν προσδίδει την ιδιότητα του εμπόρου, κατά τον κανόνα. Τυχόν κατάφαση ιδιότητας εμπόρου (συνεπώς ευθύνης εμπόρου) στον μοναδικό εταίρο Ε.Π.Ε. ως εκ της μονοεταιρικής- κρίσιμης για την ύπαρξη και διατήρηση της εταιρίας-συμμετοχής του, θα κατέληγε στην δημιουργία νέου δικαίου σχετικά με την έννοια του εμπόρου θεμελιούμενη έτσι στην δυνατότητα οικονομικού ελέγχου ή, γενικότερα, στην οικονομική κυριαρχία. Δυνατός όμως είναι ο υπό προϋποθέσεις καταλογισμός στον μοναδικό εταίρο των συνεπειών της εμπορικής δράσης της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. στην βάση του παραμερισμού της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου.

2.2 Η υπό ίδρυση Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Προκειμένου περί μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., το ζήτημα της νομικής φύσης της υπό ίδρυση εταιρίας περιπλέκεται. Η κατά τα παραπάνω ιδρυτική εταιρία δεν είναι δυνατόν να τυπολογηθεί ως εταιρία του αστικού δικαίου διότι τότε θα επρόκειτο για μη ανεκτή από το δίκαιο αποδοχή μονοπρόσωπης εταιρικής κατασκευής στην μορφή της αστικής εταιρίας. Πρέπει εν προκειμένω να γίνει δεκτό ότι η υπό ίδρυση μονοπρόσωπη επε συνιστά ιδιαίτερη εταιρική οργάνωση υπαγόμενη σε ιδιαίτερο δίκαιο, δηλαδή στις ρυθμίσεις του συστατικού της εγγράφου και στην εφαρμογή όσων από τις διατάξεις του Ν.3190/55 είναι συμβατές προς την ιδιοσυστασία της.

2.2.1 Το ζήτημα της συναλλακτικής δράσης του μοναδικού εταίρου κατά το ιδρυτικό στάδιο

Σύμφωνα με τη ρύθμιση του πρώτου εδαφίου της §2 του άρθρου 9, πριν από την κατά το άρθρο 8 §2 δημοσίευση της εταιρικής σύμβασης, οι συμβληθέντες στο όνομα της (υπό ίδρυση) εταιρίας ευθύνονται απεριορίστως και σε ολόκληρο. Η Ε.Π.Ε., μετά την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας, δεν ευθύνεται χωρίς άλλο από την συμβατική, στο όνομά της, δράση των ιδρυτών παρά μόνο εάν, εντός τριμήνου από της δημοσιεύσεως αυτής, ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις γενόμενες ρητώς στο όνομά της κατά τον προηγούμενο (ιδρυτικό) χρόνο, πράξεις (εδάφιο δεύτερο του άρθρου, πρβλ. τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του άρθρου 7δ κ.ν.2190/20 και 2 §3 Ν.959/79 για τη ναυτική εταιρία). Ως συμβατική δράση των ιδρυτών στο όνομα της εταιρίας νοείται η άμεση σύναψη συμβάσεων που αφορούν, για οικονομικούς και λειτουργικούς λόγους, την υπό ίδρυση Ε.Π.Ε. όπως, για παράδειγμα, η καταβολή εισφορών, η μίσθωση ή αγορά χώρων εγκατάστασης της εταιρίας, τεχνικές μελέτες, διαφήμιση, καταβολή εξόδων σύστασης, κ.λπ. .

Σκοπός της διάταξης είναι η αποφυγή της αυτόματης δέσμευσης της εταιρίας από υποχρεώσεις που γεννήθηκαν κατά το ιδρυτικό στάδιο. Αναλύεται α) σε προστασία του αντισυμβαλλόμενου από τον κίνδυνο να μη συσταθεί η εταιρία, και β) σε προστασία της εταιρίας από ιδρυτικές υποχρεώσεις, η χωρίς άλλο αποδοχή των οποίων θα εφαικίδευε την αρχή της πραγματικής καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.

Έτσι, κατά τον κανόνα, για τέτοιες υποχρεώσεις ευθύνεται εκ του νόμου ο μοναδικός εταίρος ως ενεργών ιδρυτής δηλαδή ως ασκών στο όνομα της εταιρίας διαχειριστική δραστηριότητα κατά το ιδρυτικό στάδιο. Το περιεχόμενο της ευθύνης, κατά τις προϋποθέσεις και την έκτασή της, κρίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη σχετική δικαιοπραξία. Ο μοναδικός εταίρος υποχρεούται σε ό,τι κατά το δίκαιο της επιχειρούμενης πράξης θα ήταν υπόχρεη η εταιρία.

Μετά την σύσταση της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., είναι δεδομένο ότι η εταιρία αναλαμβάνει μόνη, δηλαδή στερητικώς, τις συμβατικές αυτές υποχρεώσεις εφόσον πρόκειται για ρητώς στο όνομά της διενεργηθείσες πράξεις- και μάλιστα χωρίς τις διατυπώσεις των Α.Κ. 471 επ. Συναίνεση των δανειστών δεν απαιτείται. Από του χρόνου ανάληψης γεννάται ευθύνη της εταιρίας, ενώ η ευθύνη που βαρύνει τον ενεργήσαντα ιδρυτή (μοναδικό εταίρο), αποσβέννυται. Η ανάληψη μπορεί να δηλώνεται και σιωπηρώς με την επίδειξη ισοδύναμης κατ' αποτέλεσμα συμπεριφοράς της εταιρίας, δηλαδή με εκτέλεση της δικαιοπραξίας από την εταιρία. Τυχόν παρέλευση της τρίμηνης προθεσμίας του άρθρου 9§2 σημαίνει ότι ανάληψη των υποχρεώσεων μπορεί να γίνει στην βάση των Α.Κ. 471 επ. Προσφυγή στην (πολυπλοκότερη πάντως) διαδικασία του κοινού δικαίου είναι ούτως ή άλλως δυνατή. Στην περίπτωση αυτή ο μοναδικός εταίρος θα απαλλάσσεται της ευθύνης μόνον αν τέτοια αναδοχή συμφωνηθεί ως στερητικού χαρακτήρα- ειδάλως θα ευθύνεται σωρευτικός ομού μετά της εταιρίας. Εξάλλου εφαρμογή των διατάξεων του κοινού δικαίου περί αναδοχής είναι μόνη δυνατή εφόσον ο ιδρυτής (μοναδικός εταίρος) συνηλλάγη ιδίω ονόματι και όχι στο όνομα της υπό ίδρυση εταιρίας.

Το καθεστώς ευθύνης του άρθρου 9§2 Ν.3190/55 δεν μπορεί να μεταβληθεί με απόφαση του μοναδικού εταίρου κατά την διαδικασία της συνέλευσης (δηλαδή κατ' άρθρο 43α §3). Η ευθύνη του όμως μπορεί να αποκλεισθεί δια συμφωνίας με τον αντισυμβαλλόμενο όπως στο παράδειγμα της κατάρτισης σύμβασης υπό την αίρεση της σύστασης της εταιρίας. Εξάρτηση της κατάρτισης από την αίρεση εγκρίσεως της σύμβασης από την εταιρία είναι εν προκειμένω άνευ αντικειμένου στο μέτρο που, λόγω του μονοπρόσωπου χαρακτήρα της εταιρίας, θεωρείται δεδομένη η ανάληψη της σχετικής πράξης από την εταιρία και η αντίστοιχη απαλλαγή του ενεργήσαντα μοναδικού ιδρυτή της από την ευθύνη. Υπό την έννοια αυτή το ζήτημα της ευθύνης του μοναδικού εταίρου στο ιδρυτικό στάδιο κατά την ρύθμιση της §2 του άρθρου 9, τίθεται μόνο χρονικώς (δηλαδή κατά τον κίνδυνο μη ανάληψης της σχετικής υποχρέωσης στερητικώς από την εταιρία).

2.3 Σύσταση Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Για να συσταθεί μία Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. πρέπει να ακολουθήσουμε τα εξής βήματα:

1. Σύνταξη Σχεδίου Καταστατικού: Οι διαδικασίες σύστασης μίας Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ξεκινούν από τη σύνταξη του Σχεδίου Καταστατικού

της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας, αλλά επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα, που αφορούν στη διοίκηση της εταιρείας, στη διάρκεια ζωής της αλλά και στη λύση της. Το καταστατικό απαιτείται να είναι έγγραφο συμβολαιογραφικού τύπου συστατικού χαρακτήρα.

Το ελάχιστο περιεχόμενο ενός καταστατικού προσδιορίζεται από το άρθρο 6 του Ν. 3190/1955 ,αναλόγως προσαρμοσμένα στον μονοπρόσωπο χαρακτήρα της εταιρίας, ιδίως ως προς την ιδιότητα της εταιρίας ως (μονοπρόσωπης) περιορισμένης ευθύνης, την επωνυμία και τη διάρθρωση του εταιρικού κεφαλαίου. Συμπλήρωση του υποχρεωτικού περιεχομένου του εταιρικού εγγράφου (άρθρο 6 παρ.3), είναι, και εδώ, δυνατή όχι υπό τη μορφή συμπληρωματικών ή παρεπόμενων συμφωνιών, αλλά υπό την έννοια της προαιρετικής εισαγωγής διατάξεων περαιτέρω διαμορφωτικών της ταυτότητας και δηλωτικών προς τα έξω της φερεγγυότητας της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.. Έτσι είναι νοητές διατάξεις α) περί συμπληρωματικών εισφορών ειδικού προορισμού του μοναδικού εταίρου, προς κάλυψη δηλαδή ζημιών που έχουν βεβαιωθεί στον ισολογισμό (άρθρο 36), β)περί άλλων παρεπόμενων παροχών που δεν αποτελούν εισφορές σε χρήμα ή είδος και δεν είναι υποχρεωτικά δεκτικές εμφάνισης στον ισολογισμό, όπως για παράδειγμα υποχρέωση δανειοδότησης της εταιρίας, παροχής εργασίας ή χρήσης ή κάρπωσης κινητού ή ακινήτου πράγματος από την εταιρία, γ) περί λύσεως της εταιρίας για απαγόρευση, θάνατο ή πτώχευση του μοναδικού εταίρου. Μεταγενέστερη ρύθμιση τέτοιων θεμάτων δεν αποκλείεται να εισάγεται με λήψη σχετικής απόφασης του μοναδικού εταίρου κατά την διαδικασία της συνέλευσης (κατά την διαδικασία δηλαδή της παρ.3 του άρθρου 43α)

Άλλα συμπληρωματικά στοιχεία δυνατόν να περιέχονται στο καταστατικό προς διαμόρφωση κυρίως των εξωτερικών σχέσεων της μονοπρόσωπης επε (ανάθεση της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρίας σε τρίτο). Και εδώ τέτοια ανάθεση μπορεί να γίνει με απόφαση του μοναδικού εταίρου κατά την παραπάνω διαδικασία. Πρόδηλο είναι ότι εξωαιτερικές συμφωνίες, ως περιεχόμενο εταιρικής σύμβασης, εν προκειμένω δεν είναι νοητές.

2. Προέγκριση επωνυμίας: Για τον σχηματισμό της επωνυμίας είναι υποχρεωτική η ολόγραφη συμπερίληψη των λέξεων «μονοπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης» (§1 του άρθρου 43α) Στο οικείο επιμελητήριο, αφού προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος το καταστατικό και εφόσον η επιλεγμένη επωνυμία είναι αποδεκτή δίδεται μια προσωρινή βεβαίωση για δύο μήνες. Αν έχει ήδη χρησιμοποιηθεί η επωνυμία, τότε πρέπει να προσαρμόσει αλλιώς την επωνυμία της επιχείρησης του.

3. Δικηγορικός Σύλλογος: Πριν προχωρήσουμε στην υπογραφή του καταστατικού ενώπιον Συμβολαιογράφου, πρέπει να καταβάλλουμε στο Δικηγορικό Σύλλογο γραμμάτιο Προείσπραξης για τον συμπράττοντα δικηγόρο ο οποίος θα παρίσταται (ανάλογα με το κεφάλαιο της εταιρείας) στην υπογραφή του καταστατικού.

4. Συμβολαιογράφος: Το επόμενο βήμα είναι η σύνταξη του καταστατικού από το συμβολαιογράφο. Εκεί πρέπει να προσκομιστεί το σχέδιο του καταστατικού, το Α.Φ.Μ του μετόχου, η ταυτότητα του και το γραμμάτιο προείσπραξης από το Δικηγορικό Σύλλογο. Ο ιδρυτής πρέπει να παραστεί και να υπογράψει αυτοπροσώπως ή να αντιπροσωπευτεί με ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο.

I. Επιμελητήριο: Προσκομίζεται στο οικείο Επιμελητήριο το υπογεγραμμένο καταστατικό της συστηνόμενης Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας, όπου και θεωρείται.

II. Δ.Ο.Υ έδρας: Μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού πρέπει να καταβληθεί στην οικεία ΦΑΕΕ/ΦΑΒΕ ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του κεφαλαίου.

III. Χρειάζεται να κατατεθούν δύο αντίτυπα καταστατικού καθώς και επιταγή με αναγραφόμενο το ποσό του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου. Στη Δ.Ο.Υ. έδρας θα πληρωθεί επιπλέον παράβολο δημοσίου και εισφορά υπέρ ΤΑΠΕΤ που αφορά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

IV. Ταμείο Νομικών και Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων: Πρέπει να θεωρηθεί το καταστατικό στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, όπου καταβάλλονται τα ποσά 0,5% και 1% επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

V. Πρωτοδικείο έδρας: Μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή του το καταστατικό πρέπει να κατατεθεί στο Πρωτοδικείο έδρας για την έγκριση της σύστασης. Στο Πρωτοδικείο χρειάζεται:

Ø Δύο αντίγραφα του καταστατικού θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ για την καταβολή του Φ.Σ.Κ. και το οικείο Επιμελητήριο για την επωνυμία.

Ø Παράβολο και απόδειξη ότι πληρώθηκε το ΤΑΠΕΤ

Ø Περίληψη καταστατικού

Ø Αίτηση

Στη συνέχεια καταχωρείται στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης.

- 1. Εθνικό Τυπογραφείο:** Η αρμόδια αρχή αποστέλλει στο Εθνικό Τυπογραφείο ανακοίνωση περί της σύστασης της εταιρείας για δημοσίευση.
- 2. Επιμελητήριο:** Εντός δύο μηνών από τη σύσταση της εταιρείας, πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο Επιμελητήριο παραθέτοντας μία αίτηση.
- 3. Δ.Ο.Υ έδρας:** Εντός δέκα ημερών από τη σύσταση της εταιρείας, πρέπει να γίνει έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Τα δικαιολογητικά που χρειάζονται και πρέπει να είναι πρωτότυπα ή επικυρωμένα εμφανίζονται παρακάτω:

- Έντυπο έναρξης δραστηριότητας Μ3
- Καταστατικό θεωρημένο από το Πρωτοδικείο
- Βεβαίωση εγγραφής σε Επιμελητήριο
- Εγγραφή μέλους σε ασφαλιστικό φορέα
- Μισθωτήριο θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. του ιδιοκτήτη

- Χαρτόσημο έναρξης
- Διπλότυπο είσπραξης υπέρ ΤΑΠΕΤ
- Υπεύθυνη Δήλωση ότι εντός μηνός της έναρξεως θα προσκομιστεί το Φ.Ε.Κ. της δημοσίευσης
- Φωτοτυπία έναρξης του μέλους

Η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. έχει την υποχρέωση να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. Κάποια από αυτά θεωρούνται και άλλα όχι.

Συγκεκριμένα θεωρείται:

- Το Αναλυτικό Ισοζύγιο Λογαριασμών Γενικού και Αναλυτικών Καθολικών
- Το Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών

Δεν θεωρείται:

- Το Βιβλίο Πρακτικών Διαχείρισης
- Το Βιβλίο Γενικών Συνελεύσεων
- Το Γενικό Ημερολόγιο
- Το Γενικό Καθολικό
- Το Βιβλίο Εταίρων

2.4 Δημοσιότητα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Η δημοσιότητα της ΕΠΕ, όπως αναφέρουμε και παραπάνω στην διαδικασία σύστασης της, περιλαμβάνει δύο χωριστές ενέργειες:

α) **Στο πρωτοδικείο.** Το άρθρο 8 του Ν. 3190/55, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Π.Δ. 419/86, προβλέπει τη σύσταση Μητρώου Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης στα πρωτοδικεία, όπου καταχωρούνται οι Ε.Π.Ε. Εξακολουθεί, λοιπόν, να εφαρμόζεται ο παλιός τρόπος δημοσιότητας με την υποβολή του καταστατικού (συστατικού εγγράφου) της ΕΠΕ στο Πρωτοδικείο για να καταχωρηθεί στα βιβλία εταιριών αυτού.

β) **Στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.** Με επιμέλεια κάθε του εταίρου και δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης, που περιλαμβάνει τα βασικά 8 στοιχεία της εταιρικής συμβάσεως (ιδρυτή, κεφάλαιο, έδρα, σκοπό, διαχειριστές κ.λπ.). αυτό ορίζει η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του Ν.3190/55.

2.5 Προσωπικότητα Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Μόνο μετά από τις ανωτέρω δημοσιεύσεις στο πρωτοδικείο και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

Πριν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανακοινώσεως περί συστάσεως της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. (κατά την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/55), ο συμβληθέν επ' ονόματι της εταιρείας μοναδικός εταίρος ευθύνεται προσωπικά απεριορίστως και σε ολόκληρο. Δηλαδή, από την ημερομηνία συντάξεως του συμβολαίου συστάσεως της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

και μέχρι να συντελεσθούν οι κατά το άρθρο 8 δημοσιεύσεις, αυτή λειτουργεί σαν ομόρρυθμη εταιρεία. Ευθύνεται, όμως, μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητώς επ' ονόματι αυτής πριν από το χρόνο δημοσίευσής, εάν εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση ανελήφθησαν απ' αυτήν (την εταιρία) οι εν λόγω υποχρεώσεις (άρθρο 9 Ν.3190/55).

Παύει η προσωπικότητα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. από τη στιγμή που θα τελειώσει το στάδιο εκκαθαρίσεώς της (άρθρο 46 παρ. 1 Ν.3190/55).

2.6 Περιεχόμενο εταιρικής σύμβασης

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Ν.3190/55 το καταστατικό της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. συντάσσεται ενώπιον συμβολαιογράφου και πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά τα παρακάτω:

α) Το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, την κατοικία, τα στοιχεία ταυτότητας, το Α.Φ.Μ. και την ιθαγένεια του εταίρου της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

β) Την εταιρική επωνυμία. Για τον σχηματισμό της επωνυμίας είναι υποχρεωτική η ολόγραφη συμπερίληψη των λέξεων «μονοπρόσωπη εταιρία περιορισμένης ευθύνης» (§1 του άρθρου 43α). Αν δεν περιέχονται οι λέξεις αυτές στην επωνυμία η εταιρία πάσχει και με δικαστική απόφαση κηρύσσεται άκυρη. Η επιτακτική διατύπωση της διάταξης δεν επιτρέπει να τεθεί στην επωνυμία της εταιρίας σύντμηση των προηγούμενων λέξεων, και τούτο προς διασφάλιση των τρίτων στις συναλλαγές τους με αυτήν και σε εναρμόνιση προς την αντίστοιχη διάταξη της §2 του άρθρου 2 Ν.3190/55. Όμως, για την ανάληψη υποχρεώσεων από την εταιρία, δεν φαίνεται επικίνδυνο το να σχηματίζεται η επωνυμία από την ολόγραφη αναγραφή της κρίσιμης ένδειξης «μονοπρόσωπη» ακολουθούμενης από την συντετμημένη ένδειξη «Ε.Π.Ε.» η οποία εξάλλου έχει από μακρού επικρατήσει, με δηλωτική ασφάλεια στις συναλλαγές. Η επιταγή της §1 του άρθρου 43α για πλήρη αναγραφή της εταιρικής επωνυμίας πρέπει πάντως να τηρείται στο καταστατικό έγγραφο της εταιρίας (άρθρο 6 §2,δ) και στην ανακοίνωση που δημοσιεύεται κατ' άρθρο 8 §2 του νόμου.

γ) Την έδρα της εταιρίας, που κατά το νόμο ορίζεται ένας δήμος ή μία κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας. Να προστεθεί ότι είναι απαραίτητη η αναγραφή της διεύθυνσης (οδός, αριθμός, συνοικία, ταχυδρομικός κώδικας), στην οποία θα εγκατασταθούν τα γραφεία της έδρας. Αυτό είναι απαραίτητο για τον προσδιορισμό της Δ.Ο.Υ., στην οποία θα υποβληθεί το καταστατικό της εταιρείας για θεώρηση.

δ) Τον σκοπό της εταιρείας, που κατά το νόμο ορίζεται εμπορικός έστω και αν δεν είναι εμπορική επιχείρηση, ενώ με την παράγραφο 2 του άρθρου 3 του Ν.3190/1955 απαγορεύεται η άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματιστηριακές, διαχείριση χαρτοφυλακίου αξιογράφων, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και αθλητικές δραστηριότητες.

ε) Την ιδιότητα της εταιρίας, ως (μονοπρόσωπης) περιορισμένης ευθύνης
στ) Το εταιρικό κεφάλαιο, εταιρικά μερίδα, μερίδα συμμετοχής και βεβαίωση του μοναδικού εταίρου (ιδρυτή) περί καταβολής του κεφαλαίου.
ζ) Τη διάρκεια της εταιρίας. Επειδή ο νόμος απαιτεί την αναγραφή στο καταστατικό της διάρκειας της εταιρίας, πρέπει να θεωρήσουμε ότι η Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. δεν επιτρέπεται να είναι αόριστης διάρκειας. Πριν εκπνεύσει η αναγραφόμενη στο καταστατικό διάρκεια, μπορεί να παραταθεί αυτή κατόπιν αποφάσεως της συνέλευσης και τροποποιήσεως του σχετικού άρθρου του καταστατικού.

2.7 Εταιρικό κεφάλαιο

Το κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τεσσάρων χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (4.500€) και πρέπει να καταβληθεί ολόκληρο κατά την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως, δηλαδή, κατά την υπογραφή του σχετικού συμβολαιογραφικού εγγράφου (άρθρο 16 παρ. 2α του Ν. 3661/2008, τροποποίησε το άρθρο 4 παρ.1 του Ν.3190/1955). Επίσης το μισό τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά. Η βεβαίωση του μοναδικού εταίρου (-ιδρυτή) περί καταβολής του κεφαλαίου, αποτελεί αναγκαίο περιεχόμενο του εταιρικού εγγράφου. Επιτελεί διαπιστωτική και εγγυητική λειτουργία αντίστοιχη προς εκείνη της πιστοποίησης από το Δ.Σ. της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου εντός διμήνου από την σύσταση της Α.Ε. (ή την αύξηση του κεφαλαίου) κατά τα άρθρα 11 και 7α, υπό στ, κν2190/20. Βεβαίωση του μοναδικού εταίρου περιέχουσα υπόσχεση μελλοντικής καταβολής (κάλυψης) κεφαλαίου δεν είναι έγκυρη (άρθρα 4§1 και 7§1 Ν.3190/55) εφόσον, σε αντίθεση προς τα ισχύοντα στην Α.Ε., η υποχρέωση ολοσχερούς καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου είναι κατά το κοινό δίκαιο της Ε.Π.Ε, όπως προαναφέρθηκε, αμέσως εκπληρωτέα από τον μοναδικό εταίρο κατά τον χρόνο κατάρτισης της συστατικής δικαιοπραξίας. Παράλειψη της βεβαίωσης δυνατόν να επιφέρει δικαστική διάπλαση της ακυρότητας της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. κατά τον κανόνα του άρθρου 7§ 1-2 Ν.3190/55 - έτσι ώστε σε συνδυασμό προς την §5 του ίδιου άρθρου να ευθύνεται απεριορίστως ο μοναδικός εταίρος έναντι των τρίτων για κάθε ζημιά που προέκυψε από την ακυρότητα. Ψευδής δήλωση σχετικά με την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου επισύρει τις ποινές της Π.Κ. 458 (άρθρο 60 Ν.3190/55)

Υπό την επιφύλαξη της παρ.1 του άρθρου 4, αντικείμενο της εταιρικής εισφοράς του μοναδικού εταίρου μπορεί να είναι και είδος, δηλαδή περιουσιακό αγαθό δεκτικό εμφάνισης στον ισολογισμό. Η εξακρίβωση της αξίας τέτοιας εισφοράς είτε κατά την σύσταση της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. είτε κατά την αύξηση του κεφαλαίου της γίνεται από την επιτροπή των εμπειρογνομόνων- του άρθρου 9 κ.ν. 2190/20 αναλόγως εφαρμοζόμενου. Ελεγκτική παρέμβαση της επιτροπής απαιτείται και προκειμένου για κτήση από την εταιρία ακινήτων ή άλλων αντικειμένων, με σκοπό την πάγια

εκμετάλλευση, εφόσον μεταβιβάζοντες είναι ο μοναδικός εταίρος, ο (τρίτος) διαχειριστής ή συγγενείς τους κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα από το νόμο (άρθρο 5 Ν.3190/55)

2.8 Εταιρική μερίδα, εταιρικό μερίδιο

Το κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. διαιρείται σε εταιρικά μερίδια. Το σύνολο των μεριδίων του εταίρου αποτελούν την εταιρική του μερίδα. Το εταιρικό μερίδιο δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των 30 € μπορεί όμως να είναι μεγαλύτερο. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να είναι ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού των 30 € δηλαδή 60, 90, 120 κ.ο.κ..

Τα εταιρικά μερίδια, με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του Ν.3190/55 δεν μπορούν να παρασταθούν με αξιόγραφα. Μόνο για ολόκληρη τη μερίδα συμμετοχής του εταίρου στην Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. μπορεί να εκδοθεί έγγραφο από την εταιρία, που αποτελεί απλώς απόδειξη της εταιρικής ιδιότητας και πρέπει να αναγράφει την ένδειξη «ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΜΗ ΦΕΡΟΥΣΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΟΥ» .

2.9 Λογιστικές εγγραφές σύστασης της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Κατά τη σύσταση μιας Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. οι λογιστικές εγγραφές δεν διαφέρουν από τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές των προσωπικών εταιρειών. Συνεπώς, μετά τη θεώρηση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., οι πρώτες εγγραφές που αναγράφονται στα βιβλία της Μονοπρόσωπης, είναι οι εγγραφές που αφορούν την κάλυψη καθώς και την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.

Αποδεικτικό στοιχείο για τις αναφερόμενες εγγραφές, αποτελεί το καταστατικό και πιο συγκεκριμένα τα άρθρα τα οποία αναφέρονται στην κάλυψη και καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου.

Παράδειγμα:

Έστω ότι ιδρύεται Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. με εταιρικό κεφάλαιο 24.000€ εκ των οποίων τα 2.500€ είναι η αξία ενός μηχανήματος όπως εκτιμήθηκε από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920.

Για να δείξουμε την ίδρυση της εταιρίας λογιστικά, θα πρέπει να κάνουμε τις εγγραφές καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου και της καταβολής αυτού. Οι εγγραφές με βάση το παράδειγμα είναι οι εξής:

ΓΕΝΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		24.000	
33.03 Εταίροι λογ/σμος καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 Εταίρος "Α"	24.000		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			24.000
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο			
40.06.00 Εταιρικό κεφάλαιο κοινών μεριδίων	24.000		
Κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου για τη σύσταση μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σύμφωνα με το συμβολαιογραφικό έγγραφο Νο....			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		24.000	
33.04 Οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο			
33.04.00 Εταίρος "Χ"	24.000		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			24.000
33.03 Εταίροι λογ/σμος καλύψεως κεφαλαίου			
33.03.00 Εταίρος "Α"	24.000		
Εμφάνιση απαίτησης εταίρου προς την εταιρία			

Στη συνέχεια, ο λογιστής της εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση της επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν 2190/1920, που αφορά την εισφορά σε είδος του εταίρου και την κατάθεση που πραγματοποιείται υποχρεωτικά σε λογαριασμό όψεως, σε οποιαδήποτε τράπεζα, προβαίνει στις ακόλουθες εγγραφές:

		ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ- ΤΕΧΝ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		2.500	
12.00 Μηχανήματα			
12.00.00 Μηχ/τα - αρχική κάλυψη κεφαλαίου	2.500		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			2.500
33.04 Οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο			
33.04.00 Εταίρος "Χ"	2.500		
Εισφορά περιουσιακών στοιχείων του εταίρου όπως αποτιμήθηκε από την Επιτροπή του άρθρου 9 του ν.2190/20			

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		21.500	
38.03 Καταθέσεις Όψεως			
38.03.01 Κατ. Όψεως τράπεζας "Χ"	21.500		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			21.500
33.04 Οφειλόμενο εταιρικό κεφάλαιο			
33.04.00 Εταίρος "Χ"	21.500		
Καταβολή μετρητών για κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου και υπέρ άρτιο έκδοσης εταιρικών μεριδίων σύμφωνα με το καταστατικό Νο....			

2.10 Ακυρότητα της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

Η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση μόνο στις εξής περιπτώσεις (που αναφέρονται περιοριστικά στο άρθρο 7 του Ν.3190/55):

α) Εάν η εταιρία συστήθηκε με κεφάλαιο που είναι κατώτερο των 4.500 € ή δεν τηρήθηκε η αναλογία των μετρητών κατά το ήμισυ ή δεν έχει ολόκληρο καταβληθεί κατά την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως.

β) Εάν η εταιρική σύμβαση (καταστατικό) δεν έχει καταρτισθεί ενώπιον συμβολαιογράφου. Για την περίπτωση αυτή βλ. παρατηρήσεις ανωτέρω.

γ) Εάν η εταιρική επωνυμία δεν είναι σύννομη, ιδίως εάν δεν περιλαμβάνονται σ' αυτήν ολογράφως οι λέξεις «Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

δ) Εάν δεν περιλαμβάνεται στην εταιρική σύμβαση ο σκοπός της εταιρίας.

ε) Εάν δεν περιλαμβάνονται στην εταιρική σύμβαση πλήρη τα στοιχεία που απαιτεί ο νόμος για το κεφάλαιο, καθώς και βεβαίωση του ιδρυτή της εταιρείας περί καταβολής του κεφαλαίου αυτής.

στ) Εάν ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη.

ζ) Εάν ο ιδρυτής, όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση, δεν είχε την ικανότητα για δικαιοπραξία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

3.1 «Συνέλευση» του μοναδικού εταίρου

Συνεπώς προς τον κανόνα ότι οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται σε συνέλευση (άρθρο 10§1 ν.3190), η §3 του άρθρου 43α ορίζει ότι οι εξουσίες της συνέλευσης των εταίρων ασκούνται από τον μοναδικό εταίρο (πρώτο εδάφιο). Οι αποφάσεις του μοναδικού εταίρου που λαμβάνονται κατά τον τρόπο αυτό, καταγράφονται σε πρακτικό προσυπογραφόμενο αυθημερόν από παριστάμενο συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρίας (δεύτερο εδάφιο).

Ο εταίρος μονοπρόσωπης επε ενεργεί ως συνέλευση των εταίρων. Δεν πρόκειται κυριολεκτικώς για «συνέλευση» του μοναδικού εταίρου, αλλά για τόπο, χρόνο και διαδικασία έκφρασης της εταιρικής βούλησης δια της λήψεως αποφάσεων του μοναδικού εταίρου τις οποίες βεβαίως καμιά διαδικασία ψήφου δεν διαμορφώνει. Από την άποψη αυτή, η κατά τα παραπάνω «συνέλευση» του εταίρου συνιστά, και για την μονοπρόσωπη επε, το ανώτατο όργανο της εταιρίας που δικαιούται να αποφασίζει επί πάση εταιρικής υπόθεσης» (άρθρο 14§1). Η συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τροποποιήσεις του καταστατικού, για τον διορισμό ή την ανάκληση των διαχειριστών, για έγκριση του ισολογισμού και τη διάθεση των κερδών. Επίσης, η συνέλευση θα αποφασίσει, αν η Μονοπρόσωπη θα κινηθεί δικαστικά προς άλλα όργανα της εταιρείας, στην περίπτωση που θιγούν τα συμφέροντα της, καθώς επίσης για τη συνέχιση της λειτουργίας της, αν λήξει η διάρκεια της και τον διορισμό και ανάκληση των διαχειριστών. Στην περίπτωση, που δεν ορίζει το καταστατικό της εταιρείας διαχειριστή, τότε διαχείριση –διοίκηση- εκπροσώπηση της Μονοπρόσωπης αναλαμβάνει ο εταίρος.

Η συνέλευση συγκαλείται από τον διαχειριστή, με έγγραφη πρόσκληση προς τον εταίρο, οκτώ ημέρες πριν τη συνεδρίαση, με την ημερομηνία, την ώρα τον τόπο και τα θέματα προς συζήτηση να αναγράφονται πάνω σ' αυτήν. Η πρόσκληση δεν είναι απαραίτητο να δημοσιευτεί, ενώ όταν ο εταίρος αρνηθεί να παραλάβει την πρόσκληση, τότε αυτή θα του παραδοθεί με δικαστικό επιμελητή.

Η συνέλευση δεν έχει συγκεκριμένο τόπο συνεδρίασης, οπότε μπορεί να συνεδριάσει οπουδήποτε και όχι αποκλειστικά στην έδρα της εταιρείας, αρκεί να είναι ο εταίρος παρών. Η συνέλευση συγκαλείται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο μετά το τέλος και το κλείσιμο της διαχειριστικής περιόδου και μέσα σε τρεις μήνες απ' αυτήν. Στην περίπτωση, που δεν γίνει αυτό από τον διαχειριστή, τότε έχει δικαίωμα ο εταίρος να συγκαλέσει τη συνέλευση των εταίρων μετά από απόφαση του Πρωτοδικείου, που ελέγχει την έδρα της εταιρείας. Στην περίπτωση, που η απόφαση της συνέλευσης είναι παράνομη ή αντιβαίνει στο καταστατικό, τότε είναι ακυρώσιμη και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη.

Σε σχέση με την συνέλευση των εταίρων της επε του κοινού δικαίου (άρθρο 10 επ. του νόμου), οι ιδιομορφίες της «συνέλευσης» του μοναδικού εταίρου μονοπρόσωπης επε εντοπίζονται ως εξής:

1. Η διαδικασία σύγκλησης του άρθρου 10 §§2-4 δεν έχει νόημα εφόσον διαχειριστής αναλαμβάνει ο μοναδικός εταίρος. Αντιθέτως εάν ως διαχειριστής έχει οριστεί τρίτος, η διαδικασία σύγκλησης της συνέλευσης (§2 άρθρο 10) πρέπει να τηρείται. Εάν πάντως δεν τηρηθούν οι διατυπώσεις σύγκλησης της §2, ο μοναδικός εταίρος μπορεί να «συνέλθει σε συνέλευση», δηλαδή να κινήσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, κατ' ανάλογη εφαρμογή (και κατά μείζονα λόγο) της §4 του άρθρου 10.

Σε κάθε περίπτωση ισχύει, όπως προβλέπεται από τον νόμο (§3 του άρθρου), η προθεσμία υποχρεωτικής σύγκλησης της συνέλευσης άπαξ κατ' έτος και εντός τριών μηνών από την λήξη της εταιρικής χρήσης. Εάν η συνέλευση δεν συγκληθεί κατά τον χρόνο αυτό από τον (τρίτο) διαχειριστή, η σύγκληση ενεργείται από τον μοναδικό εταίρο.

2. Ανεφάρμοστες, ως αντιφατικές προς τον μονοπρόσωπο χαρακτήρα της εταιρίας, είναι οι διατάξεις των άρθρων 11 (σύγκληση συνέλευσης από την μειοψηφία), 12 (δικαίωμα ψήφου) και 13 (λήψη αποφάσεων δια της διπλής πλειοψηφίας).

3. Μερικώς ανεφάρμοστες είναι οι διατάξεις του άρθρου 15 για την προσβολή των αποφάσεων της συνέλευσης. Δικαίωμα προσβολής των αποφάσεων του μοναδικού εταίρου από τον μοναδικό εταίρο, στην βάση της λογικής της μονοπρόσωπης εταιρίας, δεν αναγνωρίζεται. Θεωρητικώς όμως τέτοιο δικαίωμα δυνατόν να αναγνωρισθεί στον (τρίτο) διαχειριστή, οπότε ακολουθείται κανονικώς η διαδικασία προσβολής της απόφασης του άρθρου 15.

Οι εξουσίες της συνέλευσης των εταίρων που ασκούνται από τον μοναδικό εταίρο, είναι εκείνες του άρθρου 14 §2.

Διαδικαστικά, η λήψη των αποφάσεων του μοναδικού εταίρου σε συνέλευση, επιβαρύνεται- σε αναζήτηση ασφάλειας- με την καταγραφή των αποφάσεων που λαμβάνονται σε πρακτικό το οποίο προσυπογράφεται αυθημερόν από συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρίας ο οποίος παρίσταται κατά την συνέλευση. Η λύση είναι ήδη δοκιμασμένη στο δίκαιο της ΑΕ: εάν στη γενική συνέλευση παρίσταται ένας μόνο μέτοχος, την συνέλευση παρακολουθεί αντιπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου ή συμβολαιογράφος της έδρας της εταιρίας, ο οποίος προσυπογράφει τα πρακτικά της συνέλευσης (άρθρο 32 §2 κ.ν. 2190/20). Η κατά τα παραπάνω παράσταση συμβολαιογράφου της έδρας της εταιρίας διασφαλίζει τη νομιμότητα κατά την διαδικασία λήψης των αποφάσεων του μοναδικού εταίρου και βεβαιώνει τη χρονολογία κατάρτισης του, προσυπογραφομένου από τον πρώτο, πρακτικού καταχώρησης. Τυχόν μη παράσταση συμβολαιογράφου στη συνέλευση δεν επιφέρει πάντως ακυρότητα της απόφασης. Κατ' άλλη άποψη αν δεν τηρηθεί πρακτικό προσυπογραφομένο

από συμβολαιογράφο, οι σχετικές αποφάσεις είναι άκυρες κατά τα άρθρα 174 ΑΚ ανάλογα εφαρμοζόμενο, και 15 ν.3190.

3.2 Διαχείριση της μονοπρόσωπης επε

1) Διορισμός διαχειριστή, έκταση διαχειριστικής εξουσίας

Κατά κανόνα, η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρίας ανήκουν στον μοναδικό εταίρο. Ανάθεση της διαχείρισης και της εκπροσώπησης σε τρίτο (ή τρίτους) είναι πάντως δυνατή. Τέτοια ανάθεση θα είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωτική στην περίπτωση που μοναδικός εταίρος είναι νομικό πρόσωπο.

Στο ζήτημα του διορισμού διαχειριστή μονοπρόσωπης επε είναι συνεπώς νοητές όλες οι υποθέσεις ανάθεσης της διαχείρισης του κοινού δικαίου οι οποίες καταγράφονται στον ν.3190 (άρθρο 17) σε αναφορά προς το πρόσωπο του διαχειριστή (εταίρου ή μη εταίρου), τον τρόπο διορισμού (δια του καταστατικού ή με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων) και τον χρόνο διάρκειας της ανάθεσης (για ορισμένο ή μη ορισμένο χρόνο). Έτσι δυνατόν να πρόκειται για διορισμό, ως διαχειριστή του μοναδικού εταίρου ή τρίτου δια του καταστατικού ή με απόφαση του μοναδικού εταίρου που λαμβάνεται κατά την διαδικασία της συνέλευσης, για ορισμένο ή μη ορισμένο χρόνο. Συνήθως όμως θα πρόκειται για ανάθεση της διαχείρισης στον μοναδικό εταίρο (φυσικό πρόσωπο) με σχετική πρόβλεψη του καταστατικού και για ορισμένο χρόνο, δηλαδή από του χρόνου σύστασης της μονοπρόσωπης εταιρίας μέχρι την καταληκτική ημερομηνία διάρκειάς της. Σιωπόντος του καταστατικού, θα πρόκειται για περίπτωση ανάλογη με εκείνη της νόμιμης διαχείρισης (του άρθρου 16 ν.3190).

Ωστόσο, βάσει του άρθρου 17 του Ν.3190/1955, είναι δυνατόν να οριστεί ένας ή περισσότεροι διαχειριστές, για ορισμένο ή για αόριστο χρόνο, που θα είναι υπεύθυνοι για την εκπροσώπηση της εταιρείας. Στην περίπτωση που έχουμε διορισμό περισσότερων του ενός διαχειριστών, η διαχείριση γίνεται από κοινού.

Για τον διορισμό του διαχειριστή εάν δεν προβλέπεται από το καταστατικό είναι απαραίτητη η σύγκληση της Γενικής συνέλευσης. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης, υποβάλλεται για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ αντίγραφο των πρακτικών της συνέλευσης θα υποβληθεί για θεώρηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. καθώς και στο ταμείο νομικών και αυτό της πρόνοιας δικηγόρων αλλά και στο Επιμελητήριο.

Ο διορισμένος από τη Γενική Συνέλευση διαχειριστής, είναι υπεύθυνος για οποιαδήποτε νομική πράξη στο όνομα της εταιρείας, δεσμεύοντας την με την υπογραφή του, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της εταιρείας. Όταν οι διαχειριστές είναι περισσότεροι του ενός ορίζεται από το καταστατικό ο τρόπος με τον οποίο θα λαμβάνονται οι επιχειρηματικές αποφάσεις. Στην περίπτωση που επιθυμείται ο αποκλεισμός των διαχειριστών από συγκεκριμένες ασχολίες αυτό θα πρέπει να αναγράφεται στο καταστατικό. Γενικότερα ο διαχειριστής είναι υπεύθυνος έναντι της εταιρείας καθώς και έναντι των τρίτων, για

παραβιάσεις του Ν.3190/1955. Αν ο διαχειριστής διαπράξει ανάλογες παραβάσεις, οφείλει να αποζημιώσει τον εταίρο αν το απαιτήσει η Γενική Συνέλευση. Ο διαχειριστής της εταιρείας δεν επιτρέπεται να ενεργεί ατομικά ή ανταγωνιστικά από τα συμφέροντα της εταιρείας που τον έχει διορίσει. Παράβαση των παραπάνω παρέχει το δικαίωμα αποζημίωσης της εταιρείας, της οποίας τα συμφέροντα έχουν θιγεί.

Η ανάθεση της διαχείρισης σε τρίτο πρόσωπο θα μπορεί να αποδειχθεί επικίνδυνη για τον μοναδικό εταίρο εκ του λόγου ότι, κατά τον κανόνα του άρθρου 18 ν.3190, διαχειριστικές πράξεις, ακόμη και εάν κείνται εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρία έναντι των τρίτων εκτός εάν η εταιρία αποδείξει ότι ο τρίτος συναλλασσόμενος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την υπέρβαση. Για την απόδειξη δεν αρκεί η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό ή τις τροποποιήσεις του. Περιορισμοί της διαχειριστικής εξουσίας από το καταστατικό ή με απόφαση του μοναδικού εταίρου κατά την διαδικασία της συνέλευσης, δεν αντιτάσσονται στους τρίτους ακόμη και αν έχουν υποβληθεί στην δημοσιότητα του άρθρου 8 ν.3190.

Ειδικότερα οι εξουσίες ενός διαχειριστή είναι οι εξής:

- 1.** Εκπροσωπεί την εταιρεία σε όλες τις σχέσεις της με κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, με το ελληνικό Δημόσιο ή ξένο κράτος, με κάθε τράπεζα ελληνική ή αλλοδαπή και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και γενικά με κάθε Οργανισμό και Αρχή.
- 2.** Εκπροσωπεί την εταιρεία σε κάθε δικαστήριο, ποινικό, πολιτικό ή διοικητικό, κάθε βαθμού και αρμοδιότητας και δικαιοδοσίας, χωρίς να εξαιρείται ο Αρειός Πάγος, το Συμβούλιο Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο.
- 3.** Διορίζει και ανακαλεί τους πληρεξούσιους δικηγόρους της εταιρείας.
- 4.** Επάγει και δίνει τους επιβαλλόμενους για την εταιρεία όρκους.
- 5.** Υπογράφει με την ατομική του υπογραφή, κάτω από την επωνυμία της εταιρείας κάθε έγγραφο δημόσιο, ιδιωτικό ή άλλης φύσεως που θα δημιουργεί δικαιώματα ή υποχρεώσεις για την εταιρεία.
- 6.** Συνάπτει έγγραφες ή άτυπες συμβάσεις, σε σχέση με το σκοπό της εταιρείας, λαμβάνει δάνεια απλά ή με εμπράγματα ασφάλεια και παρέχει εγγυήσεις σε τράπεζες ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.
- 7.** Εκδίδει, οπισθογράφει και εισπράττει τραπεζικές επιταγές στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρείας.
- 8.** Εκδίδει, αποδέχεται, οπισθογράφει και τριτεγγύεται γραμμάτια και συναλλαγματικές υπέρ ή εις βάρος στο όνομα της εταιρείας.
- 9.** Εκδίδει, αποδέχεται και μεταβιβάζει εγγυητικές επιστολές.
- 10.** Παραλαμβάνει, οπισθογραφεί, μεταβιβάζει και προεξοφλεί φορτωτικές εμπορευμάτων, εντολές παράδοσης.
- 11.** Ανοίγει πιστώσεις, ενεργεί καταθέσεις, αναλαμβάνει χρήματα και άλλες αξίες, ανεξάρτητα από ποσό σε τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και

Δανείων και οποιαδήποτε απαίτηση της εταιρείας, από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, από οποιαδήποτε τράπεζα, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα και το ελληνικό Δημόσιο και δίδει ή παίρνει τις σχετικές αποδείξεις.

12. Προβαίνει στην κατάρτιση συμβάσεων ανοικτού λογαριασμού με οποιαδήποτε τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

13. Αγοράζει και πωλεί εμπορεύματα στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρείας.

14. Αγοράζει και νοικιάζει κινητά και ακίνητα στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρείας.

15. Παραχωρεί υποθήκες σε ακίνητα της εταιρείας και δίδει τη συναίνεση του για την εξάλειψή τους.

16. Προσλαμβάνει και απολύει το προσωπικό, υπαλληλικό ή εργατικό της εταιρείας και κανονίζει τους όρους εργασίας και τις αποδοχές. Η κατάρτιση σύμβασης εργασίας ή καταγγελία αυτής, μπορεί να γίνει και από τον πληρεξούσιο δικηγόρο, που ορίζεται από τον διαχειριστή με απλή επιστολή της εταιρείας.

17. Συμβιβάζεται για κάθε υπόθεση της εταιρείας, κανονίζοντας και για τους όρους συμβιβασμού.

Πέρα από τις παραπάνω πράξεις, ο διαχειριστής ενεργεί και κάθε άλλη πράξη που ανάγεται στο σκοπό της εταιρείας. Σε κάθε περίπτωση ο διαχειριστής υπέχοντας τη νομική ευθύνη υποχρεούται να κάνει όλες τις επιβαλλόμενες στον διαχειριστή Μονοπρόσωπων Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης πράξεις διαχείρισεως και διαθέσεως εταιρικών πραγμάτων, εκτελώντας ταυτόχρονα και τα από τις διατάξεις του νόμου 3190/1955 επιβαλλόμενα σε αυτόν καθήκοντα, κυρίως όμως υποχρεούται να εκτελεί τα από τον νόμο επιτασσόμενα για την τήρηση βιβλίων, για την κατάρτιση των ισολογισμών και απογραφών, κ.λπ.

Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας εν γένει του διαχειριστή επιτρέπεται η υποκατάσταση αυτού από τρίτο ή τρίτους. Η υποκατάσταση γίνεται με συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής από Αστυνομική Αρχή ή από τράπεζα. Μπορεί η υποκατάσταση να περιλαμβάνει όλες ή μερικές από τις αρμοδιότητες του διαχειριστή.

2) Ανεξαρτησία του (τρίτου) διαχειριστή έναντι του μοναδικού εταίρου

Η έκταση πάντως της ανεξαρτησίας, έναντι του μοναδικού εταίρου, στην διαχείριση της μονοπρόσωπης επε από τρίτο διαχειριστή, ουσιαστικώς οριοθετείται από την ευχέρεια της κατά πάντα χρόνο ανάκλησής του χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη σπουδαίου λόγου ούτε διάπλαση της ανάκλησης με δικαστική απόφαση (άρθρο 19 παρ.4 ν.3190). Τέτοιες εγγυήσεις προβλέπονται από τον νόμο μόνο για τους διαχειριστές- εταίρους που διορίστηκαν δια του καταστατικού για ορισμένο χρόνο καθώς και για τους νόμιμους διαχειριστές (άρθρο 19 παρ.1-3 του νόμου)

3) Κατάρτιση δικαιπραξιών του εταίρου- διαχειριστή μεθ' εαυτού (ΑΚ 235)

Στην περίπτωση του διαχειριστή εταίρου τίθεται συναφώς το ζήτημα της κατάρτισης δικαιπραξιών του αντιπροσώπου (εταίρου- διαχειριστή) μεθ' εαυτού (ΑΚ 235). Πρέπει να γίνει δεκτό, δια της μεθόδου της τελεολογικής αφαίρεσης, ότι- στο μέτρο που ένα από τα χαρακτηριστικά στοιχεία της μονοπρόσωπης επε είναι η πλήρης ταύτιση συμφερόντων μεταξύ εταιρίας και εταίρου και, κατά συνέπεια, εκλείπει εν προκειμένω ο κίνδυνος (αποτρεπτέας) σύγκρουσης του εταιρικού συμφέροντος προς τα ιδιωτικά συμφέροντα του εταίρου- εφαρμογή της ΑΚ 235 δεν προσφέρεται.

4) Ανάκληση διαχειριστή

Ο διαχειριστής ορίζεται από το καταστατικό της εταιρείας για τη διαχείριση – εκπροσώπηση της, για το χρονικό διάστημα μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής συνέλευσης που θα εγκρίνει τον πρώτο ισολογισμό της. Η συνέλευση ορίζει διαχειριστή ένα τρίτο προς την εταιρεία πρόσωπο όχι για μικρότερο του ενός έτους διάστημα.

Για το ζήτημα της ανάκλησης διαχειριστών κατ' άρθρο 19 του νόμου επισημαίνεται το ανεφάρμοστο των παρ.1 του άρθρου (=ανάκληση διαχειριστή-εταίρου διορισθέντος δια του καταστατικού για ορισμένο χρόνο), 5 (=ανάκληση νόμιμου διαχειριστή του άρθρου 16 του νόμου) και, μερικώς, της παρ.4 (όσον δηλαδή αφορά την ανάκληση διαχειριστή-εταίρου διορισθέντος δι' αποφάσεως της συνέλευσης ή δια του καταστατικού για χρόνο μη ορισμένο). Η ενέργεια της παρ.4 του άρθρου 19 περιορίζεται τελικώς στη δυνατότητα ανάκλησης του τρίτου, μη εταίρου, διαχειριστή δι' αποφάσεως της συνέλευσης. Σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω περιπτώσεις, η συνέλευση μπορεί να ανακαλέσει το διαχειριστή και να ορίσει άλλο στη θέση του αν συντρέχει σοβαρός λόγος. Ανάκληση του διαχειριστή γίνεται και στις περιπτώσεις που ο διαχειριστής της εταιρείας έρχεται σε νομική αντιπαράθεση με τη Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. καθώς και σε περίπτωση θανάτου του διαχειριστή. Στις παραπάνω περιπτώσεις συγκαλείται έκτακτη συνέλευση των εταίρων, η οποία προβαίνει σε διορισμό νέου διαχειριστή με δεδομένο ότι απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού. Σε αντίθετη περίπτωση έχουμε διορισμό διαχειριστή από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, μετά από αίτηση –γνωστοποίηση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.

5) Απαλλαγή διαχειριστή

Ομοίως ανεφάρμοστες είναι οι διατάξεις ν.3190 που ρυθμίζουν την απαλλαγή του διαχειριστή-εταίρου από την ευθύνη του και την έγερση αγωγής κατ' αυτού για αξιώσεις της εταιρίας (άρθρο 14 παρ.2, β και δ και 12 παρ.2) εφόσον σχετική απόφαση της συνέλευσης δεν μπορεί να ληφθεί. Κατά τούτο αποκτά ουσιαστικότερη- προκειμένου περί μονοπρόσωπης επε- προστατευτική ενέργεια η δυνατότητα προσφυγής τρίτων (δανειστών) στην ενεργοποίηση της ευθύνης

για κάθε πταίσμα του διαχειριστή- εταίρου στην βάση του άρθρου 26 ν.3190- στην βάση δηλαδή των διατάξεων που ρυθμίζουν την, από μέρους των τρίτων ως μη δικαιούχων διαδίκων, άσκηση της αξίωσης σε αποζημίωση προς όφελος της εταιρίας για παραβάσεις του καταστατικού ή για διαχειριστικά πταίσματα.

6) Απαγόρευση ανταγωνισμού

Χρήσιμη στην έκταση και υπό τις προϋποθέσεις της είναι η ρύθμιση του άρθρου 20 ν.3190 εφόσον η (απαγορευσιμη) ανταγωνιστική, σε βάρος της εταιρίας, συμπεριφορά επιδεικνύεται από τρίτο, μη εταίρο, διαχειριστή. Στην περίπτωση διαχειριστή- (μοναδικού) εταίρου η εφαρμογή της ρύθμισης δεν είναι νοητή, όπως είναι αδιανόητη και η πρόβλεψη στο καταστατικό επέκτασης της σχετικής απαγόρευσης στον μοναδικό εταίρο (άρθρο 20 παρ.2). Ανταγωνιστική συμπεριφορά κατά ίδιας εμπορικής δραστηριότητας, οργανωμένης σε μονοπρόσωπη επε, δεν ευσταθεί- και πάντως δεν αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο του άρθρου 20. Τυχόν επίδειξη τέτοιας συμπεριφοράς του μοναδικού εταίρου θα ισοδυναμεί με καταχρηστική ίδρυση μονοπρόσωπης επε και α) είτε θα καταλήγει σε δικαστική διάπλαση της ακυρότητας της εταιρίας στην βάση της ΑΚ 281, β) είτε θα θεμελιώνει ευθύνη του μοναδικού εταίρου κατ' άρθρο 26 ν.3190 ή- ουσιαστικότερα- κατ' εφαρμογή της άρσης της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου στα ειδικότερα περιστατικά της παράβασης υποχρέωσης για επιμελή διαχείριση που βαρύνει κάθε διαχειριστή ξένης περιουσίας ή της κατάχρησης της ελευθερίας οργάνωσης της συναλλακτικής δράσης, ή της σύγχυσης ή ταύτισης περιουσιών- τελικώς δηλαδή στην δημιουργία συνθηκών ίδιας ευθύνης του μοναδικού εταίρου υπό οποιαδήποτε ιδιότητά του.

3.3 Σύναψη συμβάσεων μεταξύ του μοναδικού εταίρου και της εταιρίας

Η διάταξη διακρίνει μεταξύ δύο ενοτήτων συμβάσεων: α) εκείνες που συνιστούν τρέχουσες πράξεις συναπτόμενες υπό κανονικές συνθήκες, και β) όλες τις άλλες συμβάσεις (άρθρο 43α §4 χάριν της πληρέστερης οριοθέτησης του ζητήματος, πρέπει να προστεθεί και μια τρίτη ενότητα, εκείνη του άρθρου 32 ν.3190, που αφορά δανειακές συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται μεταξύ εταίρου και της εταιρίας.)

Για τις υπό β) συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του μοναδικού εταίρου και της εταιρίας την οποία εκπροσωπεί, ο νόμος απαιτεί διαζευτικώς ή την εγγραφή τους σε πρακτικά (δηλαδή στο βιβλίο πρακτικών διαχείρισης) ή την κατάρτισή τους γραπτώς (§4, πρώτο εδάφιο).

Αντιθέτως η διάταξη δεν εφαρμόζεται προκειμένου για τη σύναψη των υπό α) συμβάσεων (§4, δεύτερο εδάφιο), τίθεται όμως σχετικά το ζήτημα ποιες πράξεις θεωρούνται ως τρέχουσες και τότε οι συνθήκες χαρακτηρίζονται ως κανονικές. Απάντηση στα ερωτήματα πρέπει να δίνεται συμπτωματικά για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

Τυχόν παράλειψη τήρησης του έγγραφου τύπου για την κατάρτιση των υπό β) συμβάσεων, συνεπάγεται την ακυρότητα της σύμβασης ως μοναδικό μέτρο διασφάλισης των συμφερόντων της εταιρίας και των τρίτων.

Είναι προφανές ότι η διάταξη της §4, πρώτο εδάφιο, στοχεύει στην διασφάλιση της εταιρικής περιουσίας από ύποπτες ή τουλάχιστον ανορθόδοξες περιουσιακές μετακινήσεις και, συνακόλουθα, στην αποφυγή συγχύσεων μεταξύ εταιρικής και αστικής περιουσίας του μοναδικού εταίρου. Από την άποψη αυτή, η προληπτική ενέργεια της διάταξης θα εξυπηρετείτο ασφαλέστερα με την επέκταση των ρυθμίσεών της και στην υπόθεση κατά την οποία διαχειριστής είναι τρίτος μη εταίρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗΣ Ε.Π.Ε.

4.1 Εταιρική Χρήση –Ισολογισμός

Η εταιρική χρήση διαρκεί δώδεκα (12) μήνες, αρχίζει την πρώτη (1η) Ιανουαρίου και λήγει την τριακοστή πρώτη (31η) Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Κατ' εξαίρεση η πρώτη εταιρική χρήση αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης του παρόντος στο Δελτίο Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λήγει την τριακοστή πρώτη (31η) Δεκεμβρίου του επόμενου χρόνου.

Στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου ο διαχειριστής κλείνει τους λογαριασμούς, ενεργεί λεπτομερή απογραφή της εταιρικής παρουσίας και μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της εταιρικής χρήσης καταρτίζει τον ετήσιο ισολογισμό στον οποίο πρέπει να απεικονίζονται με σαφήνεια η αληθινή οικονομική κατάσταση της εταιρείας. Στον ισολογισμό πρέπει να αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας με την αξία που έχουν κατά τον χρόνο σύνταξης του ισολογισμού. Για τον καθορισμό των αποτελεσμάτων κάθε εταιρικής χρήσης αφαιρούνται από τα οριστικά ακαθάριστα έσοδα τα εξής:

- α) Τα γενικά έξοδα διοίκησης και διαχείρισης.
- β) Όλες οι δαπάνες για συντήρηση της εταιρείας.
- γ) Επιστροφή κάθε είδους δανείων κεφαλαίων και πιστώσεων και των τόκων τους.
- δ) Οι φόροι, τέλη και δικαιώματα που βαρύνουν την εταιρία.
- ε) Οι αποσβέσεις επισφαλών απαιτήσεων.
- στ) Οι αποσβέσεις από τη χρήση φθαρτού υλικού και κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της εταιρίας.
- ζ) Οι ζημιές που έγιναν από φθορά, χάσιμο ή υποτίμηση των στοιχείων παθητικού και κάθε άλλη σχετική δαπάνη.
- η) Οι ζημιές που προέκυψαν από τις προηγούμενες χρήσεις.

Αυτά που απομένουν μετά την αφαίρεση των πιο πάνω από τα ακαθάριστα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν είναι τα καθαρά κέρδη της εταιρείας για τη χρήση που έληξε.

4.2 Διάθεση κερδών

Με φροντίδα του διαχειριστή ποσοστό ένα εικοστό ($1/20$) των καθαρών κερδών αφαιρείται ως κράτηση κάθε χρόνο για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό καλύψει ποσό ίσο με το ένα τρίτο ($1/3$) του εταιρικού κεφαλαίου. Αν όμως για οποιοδήποτε λόγο, το ποσό αυτό μειωθεί, η κράτηση γίνεται πάλι υποχρεωτική ωσότου καλυφθεί το παραπάνω όριο. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να κρατηθεί οποιοδήποτε ποσοστό από το υπόλοιπο των κερδών για το σχηματισμό εκτάκτου αποθεματικού. Ο εταίρος δικαιούται κάθε τρίμηνο σε αναλήψεις των κερδών, αν από τα τριμηνιαία ισοζύγια προκύπτουν

κέρδη και αφού προηγουμένως έχει αφαιρεθεί από αυτά ποσοστό ένα εικοστό (1/20) για το σχηματισμό αποθεματικού.

4.3 Συμπληρωματικές εισφορές ειδικού προορισμού

Τυχόν απόφαση για καταβολή συμπληρωματικών εισφορών ειδικού προορισμού, δηλαδή προς κάλυψη ζημιών που βεβαιώθηκαν στον ισολογισμό – στο μέτρο που είναι απαραίτητη- λαμβάνεται από τον μοναδικό εταίρο κατά τη διαδικασία της συνέλευσης. Τέτοιες εισφορές είναι αμέσως καταβλητέες, στο ύψος που αποφασίζεται, εξ ολοκλήρου από αυτόν, χωρίς να τηρείται βεβαίως διαδικασία πρόσκλησης –άρα και η μέγιστη μηνιαία προθεσμία καταβολής.

Συναφώς τίθεται η περίπτωση της μη καταβολής από τον μοναδικό εταίρο της συμπληρωματικής εισφοράς που κατά τα παραπάνω αποφασίσθηκε. Ζήτημα υποβολής της αίτησης του άρθρου 37 παρ. 1 του Ν.3190/1955 στο δικαστήριο δεν τίθεται, διότι η υποβολή της είναι εκ των πραγμάτων ανέφικτη. Πρόσφορη εν προκειμένω ενδεχομένως να είναι η άσκηση πλαγιαστικής αγωγής από τους εταιρικούς δανειστές προς ικανοποίηση της απαίτησης που έχει η εταιρία για καταβολή της συμπληρωματικής εισφοράς από τον μοναδικό εταίρο.

4.4 Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου στην Μονοπρόσωπη ΕΠΕ μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τη διαδικασία της συνέλευσης. Η ανάληψη του νέου κεφαλαίου γίνεται με έγγραφη δήλωση του εταίρου ή των τρίτων που ενδιαφέρονται μέσα σε 20 μέρες από την απόφαση της ΓΣ. Τα νέα εταιρικά μερίδια πρέπει να είναι της ίδιας ονομαστικής αξίας με τα παλαιά ,ώστε να τηρείται η αρχή της ισότητας των μεριδίων.

Το κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης ΕΠΕ μπορεί να αυξηθεί:

A) Με έκδοση νέων εταιρικών μεριδίων.

B) Με αύξηση της ονομαστικής αξίας των εταιρικών μεριδίων .Η νέα αξία της κάθε εταιρικής μερίδας θα πρέπει πάντως να είναι ακέραιο πολλαπλάσιο των 30€

Γ) Με απορρόφηση άλλης εταιρείας.

Δ) Με κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού.

Ε) Με κεφαλαιοποίηση της πιστωτικής διαφοράς, που προκύπτει από την αναπροσαρμογή της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

4.5 Μείωση εταιρικού κεφαλαίου

Η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου στην Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί κατά τη διαδικασία της συνέλευσης. Στην απόφαση πρέπει να αναγράφεται ο λόγος της μείωσης και το ποσό της μείωσης.

Το κεφάλαιο της Μονοπρόσωπης μπορεί να μειωθεί:

A) Με την κάλυψη των ζημιών όταν η εταιρία δεν μπορεί να τις αποσβέσει με άλλο τρόπο.

B) Με την απόσυρση πλεοναζόντων κεφαλαίων εξαιτίας μείωσης εργασιών.

Γ) Με τη κατάργηση κάποιου τομέα εκμετάλλευσης και άλλα.

Δ) Με τη μείωση της εταιρικής περιουσίας κάτω από το ήμισυ του κεφαλαίου.

4.6 Μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε πολυπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Μετάβαση της Ε.Π.Ε από τον ένα τύπο στον άλλο δεν συνιστά μετατροπή εταιρείας εφόσον πρόκειται για μετάλλαξη του ίδιου εταιρικού τύπου, δηλαδή για υπαγωγή εταιρείας είδους (Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.) στην εταιρεία γένους (Ε.Π.Ε.). Μόνη προϋπόθεση είναι η σχετική τροποποίηση του καταστατικού και η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας που απαιτούνται για το συγκεκριμένο περιστατικό το οποίο συνεπάγεται την μετάβαση της εταιρείας από τον ένα τύπο στον άλλο (μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων, αύξηση κεφαλαίου, έξοδος και αποκλεισμός εταίρου ή εταίρων με αντίστοιχη μείωση ή τουλάχιστον ισόποση σύγχρονη αύξηση του κεφαλαίου, απορρόφηση). Αναγκαία είναι η δημοσιοποίηση της νέας ταυτότητας της εταιρείας.

4.7 Μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για τον εν λόγω μετασχηματισμό είναι οι εξής: Πρώτον, πρέπει να ληφθεί απόφαση από τη συνέλευση της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. Η απόφαση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει τους όρους του καταστατικού της Α.Ε. που πρόκειται να δημιουργηθεί. Πρέπει ακόμη να περιβληθεί η απόφαση αυτή τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και να υποβληθεί για έγκριση στη Διοίκηση. Η μετατροπή της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. ολοκληρώνεται με την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρ. 7β § 1 κ.ν. 2190 και του άρθρ. 8 § 1 και 2 ν. 3190, στις οποίες πρέπει να υποβληθεί η απόφαση της συνέλευσης των εταίρων της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. μαζί με την εγκριτική απόφαση της Διοίκησης.

Πρέπει να έχει προηγηθεί εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. από την ειδική τριμελή επιτροπή του άρθρ. 9 κ.ν. 2190, το δε μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας που δημιουργείται δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ελαχίστου ορίου, που προβλέπει ο νόμος για τις Α.Ε. Αν το ποσό αυτό υπολείπεται του ελαχίστου επιτρεπόμενου ορίου κεφαλαίου, η διαφορά πρέπει να καλυφθεί με νέες εισφορές από μέρους του εταίρου.

Με την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας, η Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. μετασχηματίζεται και λειτουργεί ως Α.Ε. Η νέα εταιρεία υπεισέρχεται στις υποχρεώσεις της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε.. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς διακοπή και χωρίς να απαιτούνται πρόσθετες διατυπώσεις.

Οι μετοχές της Α.Ε που προήλθε από το μετασχηματισμό μιας Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., πρέπει να έχουν ονομαστική αξία ίση με τα εταιρικά μερίδια της Μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. ή με πολλαπλάσιο τους.

4.8 Μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Η περίπτωση μετατροπής ατομικής επιχείρησης σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου (Εμπορικού

Κώδικα και νόμου 3190/1955). Προβλέπεται μόνο η μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (βλ. άρθρο 53 Ν. 3190/1955). Από τις διατάξεις όμως του ΝΔ 1297/1972 και του Ν. 2166/1993 προβλέπεται η μετατροπή επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Συνεπώς και οι ατομικές επιχειρήσεις, κοινωνίες, κοινοπραξίες κ.λπ. μπορούν να μετατραπούν σε εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, αρκεί να διαθέτουν τις προϋποθέσεις που τάσσουν τα νομοθετήματα αυτά. Η διοίκηση έχει αποφανθεί ότι ακόμα και άτυπη εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε ΕΠΕ με τις διατάξεις του ΝΔ 1297/1972 (βλ. υπ. Οικ. Σ. 5741/1977).

Βεβαίως, στα νομοθετήματα αυτά δεν αναφέρεται ο θεσμός της μονοπρόσωπης ΕΠΕ, ο οποίος θεσπίστηκε μεταγενέστερα με την προσθήκη του άρθρου 43α του Ν. 3190/55 με το άρθρο 2 του ΠΔ 279/1993. Πράγματι με το εν λόγω άρθρο ορίζεται ότι η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται ολογράφως οι λέξεις «Μονοπρόσωπη εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» και με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται, ότι κατά τα λοιπά στη Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης εφαρμόζονται οι λοιπές διατάξεις του ίδιου νόμου.

Επί του θέματος αυτού η διοίκηση με την 1033549/πολ.1132/18.4.2002 εγκύκλιο της αποφάνθηκε ότι η μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε μονοπρόσωπη ΕΠΕ δεν είναι επιτρεπτή με τις διατάξεις του ΝΔ 1297/1972, διότι δεν ορίζεται ρητά τούτο στο άρθρο 1 αυτού (αναφέρεται απλώς η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και όχι η μονοπρόσωπη ΕΠΕ), αλλά ούτε είναι εφικτή και με τις γενικές διατάξεις του Ν. 3190/1955, στον οποίο δεν προβλέπεται μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε ΕΠΕ.

Οι σκέψεις, όμως, αυτές της διοίκησης δεν μας εύρισκαν σύμφωνους διότι ο συντάκτης του ΝΔ 1297/72 είχε υπόψη του την ΕΠΕ γενικώς, ως ίσχυε τότε και ως θα ίσχυε μελλοντικώς, μετά τυχόν τροποποιήσεις στη νομική δομή της και δεν μπορούμε να του αποδώσουμε αναδρομικώς πρόθεση να αποκλείσει τη μονοπρόσωπη ΕΠΕ την οποία τότε δεν γνώριζε ούτε μπορούσε να φανταστεί. Αν ο νομοθέτης του ΝΔ 1297/72 γνώριζε το θεσμό της μονοπρόσωπης ΕΠΕ ασφαλώς και θα όριζε ρητά ότι επιτρέπεται η μετατροπή της ατομικής επιχείρησης σε αυτόν τον τύπο εταιρείας, ή αν ήθελε να τον αποκλείσει ρητά θα το έλεγε, οπότε δεν θα ετίθετο θέμα μετατροπής, εφόσον τούτο θα αποκλείετο από τον νόμο.

Αργότερα η διοίκηση, λαμβάνουσα υπόψη ότι πολλές ατομικές επιχειρήσεις είχαν ήδη μετατραπεί σε μονοπρόσωπες ΕΠΕ με τις διατάξεις του ΝΔ 1297/1972 ή με τις διατάξεις του Ν. 3190/1955 και είχαν ήδη λάβει ΑΡΜΑΕ από τη νομαρχία και είχαν θεωρήσει βιβλία και στοιχεία από τις αρμόδιες ΔΟΥ με τον ΑΦΜ που τους είχε δοθεί, για λόγους χρηστής διοίκησης έκανε δεκτό ότι τα αναφερόμενα στην πολ. 1132/18.4.2002 εγκύκλιο θα έχουν εφαρμογή από την επόμενη της ημερομηνίας έκδοσής της (18.4.2002) και όχι για το

παρελθόν (βλ. υπ.. Οικ. 1059406/πολ. 1237/15.10.2002). Συνεπώς, όσες μετατροπές ατομικών επιχειρήσεων σε μονοπρόσωπες ΕΠΕ είχαν γίνει με τις διατάξεις του Ν. 3190/55 ή με τις διατάξεις του ΝΔ 1297/72 ή ακόμη και με τις διατάξεις του Ν. 2166/1993 μέχρι και 18.4.2002 αναγνωρίζονταν ως νόμιμες.

Με την αριθμό 339/2005 Απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (βλ. «Λογιστή» έτους 2006, σελ. 988) επί της οποίας δεν ασκήθηκε, με τη σύμφωνη γνώμη του Νομικού Γραφείου Φορολογίας, αναίρεση από το υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (ΔΟΥ Χολαργού), κρίθηκε ότι στις Μονοπρόσωπες ΕΠΕ έχουν εφαρμογή οι γενικές διατάξεις περί ΕΠΕ και δεν έχουν θεσπιστεί ειδικές διατάξεις, που να διαφοροποιούν τα ζητήματα της μετατροπής των διαφόρων τύπων εταιρειών.

Μετά τη δημοσίευση της απόφασης αυτής και μετά το γεγονός ότι αυτή έχει καταστεί αμετάκλητη, το υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών με την αριθμό 1056093/πολ.1086/15.6.2006 εγκύκλιο διαταγή του (βλ. «Λογιστή» έτους 2006, σελ. 994) ανακάλεσε την πολ.1132/18.4.2002 διαταγή του και δέχθηκε ότι είναι δυνατή η μετατροπή επιχειρήσεως σε μονοπρόσωπη ΕΠΕ. Έτσι λύθηκε ένα θέμα που είχε δημιουργήσει πολλά φορολογικά αδιέξοδα, όπως:

- Οι συναλλαγές που έλαβαν χώρα από τη μετατροπή μίας επιχείρησης σε μονοπρόσωπη ΕΠΕ κρίνονταν εικονικές και συνεπώς τα εκδοθέντα τιμολόγια εικονικά με όλες τις ακόλουθες συνέπειες.
- Ήταν άγνωστη η τύχη των καταβληθέντων από τη μονοπρόσωπη ΕΠΕ φόρων σε περίπτωση που είχε παρέλθει ο χρόνος παραγραφής.
- Ήταν άγνωστη η τύχη των μεταβιβασθέντων ακινήτων από τη μετατροπόμενη επιχείρηση στη μονοπρόσωπη ΕΠΕ, καθώς και των φόρων υπεραξίας που δεν καταβλήθηκαν εάν η μετατροπή είχε γίνει με τις ευεργετικές διατάξεις του ΝΔ 1297/72.

4.9 Απορρόφηση μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε. από Α.Ε.

Η συγχώνευση με απορρόφηση λαμβάνει χώρα όταν μία ή περισσότερες εταιρείες, παύουν να υφίστανται ως νομικά πρόσωπα (χωρίς όμως να επέρχεται εκκαθάρισή τους), μεταβιβάζοντας το σύνολο της περιουσίας τους σε μία τρίτη, υφιστάμενη εταιρεία που ονομάζεται απορροφούσα. Από τη μεταβίβαση της περιουσίας των απορροφούμενων εταιρειών (που λύνονται) προκύπτει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούσας εταιρείας. Οι νέες μετοχές που εκδίδονται μεταβιβάζονται στους μετόχους των απορροφούμενων εταιρειών, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τη σύμβαση συγχώνευσης. Εξάιρεση αποτελεί η περίπτωση όπου η απορροφούσα εταιρεία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούμενης όπου δεν απαιτείται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 78 του ΚΝ 2190/1920).

Οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 69-79α του ΚΝ 2190/1920 ρυθμίζουν μόνο τις περιπτώσεις συγχώνευσης με απορρόφηση, δύο ή περισσότερων ΑΕ (παρ. 2 του άρθρου 68). Συνεπώς, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές δεν μπορεί να γίνει

απορρόφηση μιας ΕΠΕ από μία ΑΕ, εκτός εάν η ΕΠΕ, μετατραπεί πρώτα σε ΑΕ.

Ωστόσο, είναι εφικτή η απορρόφηση μίας μονοπρόσωπης ΕΠΕ από μία υφιστάμενη ΑΕ, βάσει των ευεργετικών διατάξεων του Ν 2166/1993. Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού, πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, που αναφέρονται συνοπτικά παρακάτω:

- 1) Οι δύο εταιρείες που πρόκειται να συγχωνευθούν να έχουν καταρτίσει τουλάχιστον μία φορά, οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κ.λπ.) για δωδεκάμηνη ή υπερδωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδο.
- 2) Το εταιρικό κεφάλαιο της ΑΕ μετά την απορρόφηση της ΕΠΕ πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 300.000 ευρώ.
- 3) Απαιτείται απογραφή και πιστοποίηση της περιουσίας της απορροφούμενης ΕΠΕ σε λογιστικές αξίες. Για την απογραφή της περιουσίας της απορροφούμενης ΕΠΕ καταρτίζεται ισολογισμός μετασχηματισμού κατά την ημερομηνία της λήψης της σχετικής απόφασης από τον μοναδικό εταίρο και εκπρόσωπο της ΕΠΕ. Η πιστοποίηση των οικονομικών στοιχείων του εν λόγω ισολογισμού δεν γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9, του ΚΝ 2190/1920. Ο εκπρόσωπος της απορροφούμενης εταιρείας για την επικύρωση των οικονομικών καταστάσεων που συντάσσονται για τους σκοπούς της συγχώνευσης, έχει την ευχέρεια να επιλέξει είτε την αρμόδια ΔΟΥ, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, είτε κάποιον ορκωτό ελεγκτή λογιστή.

Τονίζεται ότι οι διατάξεις του Ν 2166/1993 δεν θίγουν (άρθρο 5 του νόμου) την ισχύ των αντίστοιχων διατάξεων των άρθρων 69-79α του ΚΝ 2190/1920 και 54-55 του Ν 3190/1955. Κατά συνέπεια, για την ολοκλήρωση της συγχώνευσης με απορρόφηση, θα πρέπει να ακολουθηθούν όλες οι σχετικές διαδικασίες περί δημοσιότητας από τις δύο συμμετέχουσες εταιρείες.

Περαιτέρω, από την πλευρά της ΑΕ, πρέπει να γίνουν τα εξής:

- 1) Κατάρτιση του σχεδίου σύμβασης της συγχώνευσης και έγκρισή του από το διοικητικό συμβούλιο της ΑΕ. Το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης συγχώνευσης ορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 69 του ΚΝ 2190/1920. Επίσης, το ΔΣ καταρτίζει και μία έκθεση σκοπιμότητας (παρ. 3 άρθρο 69) όπου αιτιολογούνται οι λόγοι της συγχώνευσης, καθώς και η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων της ΕΠΕ με μετοχές της απορροφούσας ΑΕ.

- 2) Στην συνέχεια, το σχέδιο της σύμβασης της συγχώνευσης μαζί με την έκθεση του ΔΣ υποβάλλονται στη Νομαρχία και καταχωρίζονται στο μητρώο των ΑΕ. Η ίδια σύμβαση δημοσιεύεται επίσης και στην εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ). Η δημοσίευση γίνεται μετά από τη σχετική απόφαση της ΓΣ των μετόχων της ΑΕ που συγκαλείται για το σκοπό αυτό. Τέλος, μέσα σε 10 ημέρες από την ολοκλήρωση της δημοσίευσης του σχεδίου της σύμβασης της συγχώνευσης, στο ΦΕΚ, περίληψη του σχεδίου δημοσιεύεται και σε μία οικονομική εφημερίδα.

3) Μετά την πάροδο 20 ημερών τουλάχιστον από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας, η ΓΣ των μετόχων της ΑΕ συνέρχεται για δεύτερη φορά για να εγκρίνει το σχέδιο της συγχώνευσης (εφόσον δεν διατυπώθηκαν αντιρρήσεις από πιστωτές ή όσες διατυπώθηκαν, επιλύθηκαν) και να αποφασίζει τις σχετικές τροποποιήσεις στο καταστατικό της, που επέρχονται λόγω της συγχώνευσης (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, μεταβολή των ποσοστών συμμετοχής των μετόχων κ.λπ.). Για τη λήψη των ανωτέρω αποφάσεων απαιτούνται αυξημένα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας (παρ. 3 και 4 του άρθρου 29 και παρ. 2 του άρθρου 31 του ΚΝ 2190/1920).

4) Σύνταξη της συμβολαιογραφικής πράξης της συγχώνευσης και προσυπογραφή αυτής από τους εκπροσώπους των εταιρειών που συμμετέχουν (ΑΕ και ΕΠΕ). Η πράξη αυτή περιλαμβάνει και το νέο καταστατικό της ΑΕ (με τις σχετικές τροποποιήσεις λόγω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κ.λπ.).

5) Η συμβολαιογραφική πράξη της συγχώνευσης, μαζί με τα παρακάτω δικαιολογητικά υποβάλλονται στη Νομαρχία και ακολουθούνται οι κανόνες δημοσιότητας του άρθρου 7β του ΚΝ 2190/1920 (καταχώριση στο μητρώο ΑΕ, δημοσίευση περίληψης αυτής σε ΦΕΚ). Ειδικά, μετά την καταχώριση στο μητρώο ΑΕ, ολοκληρώνεται η διαδικασία της συγχώνευσης.

Δικαιολογητικά που υποβάλλονται στη Νομαρχία (για την ΑΕ):

α) Ακριβή αντίγραφα των πρακτικών της γενικής συνέλευσης της ΑΕ και της απόφασης του μοναδικού εταίρου της ΕΠΕ σχετικά με την έγκριση της συγχώνευσης και του καταστατικού της απορροφούσας ΑΕ.

β) Υπογεγραμμένο αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης από τον εκπρόσωπο της ΑΕ και τον υπεύθυνο μοναδικό εταίρο - διαχειριστή της ΕΠΕ.

γ) Αντίγραφο του ΦΕΚ που δημοσιεύθηκε η ανακοίνωση για την καταχώριση του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης στο μητρώο ΑΕ, καθώς και ένα φύλλο της ημερησίας οικονομικής εφημερίδας στην οποία δημοσιεύθηκε περίληψη του σχεδίου αυτού.

δ) Υπεύθυνη δήλωση του Ν 1599/1986 ότι δεν παρουσιάστηκαν αντιρρήσεις από πιστωτές ή ότι τυχόν αντιρρήσεις που παρουσιάστηκαν, επιλύθηκαν.

ε) Αντίγραφο του ισολογισμού μετασηματισμού του Ν 2166/1993 μαζί με το πιστοποιητικό έλεγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή, ή του αρμόδιου προϊσταμένου της ΔΟΥ της έδρας της ΕΠΕ (βλ. παραπάνω σχετική αναφορά).

στ) Επικυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού του ΔΣ της ΑΕ με το οποίο εξουσιοδοτήθηκε το αρμόδιο πρόσωπο που υπογράφει τη συμβολαιογραφική πράξη της σύμβασης συγχώνευσης.

ζ) Βεβαιώσεις των αρμοδίων αρχών (ΔΟΥ, Επιμελητηρίου) ότι έχουν λάβει γνώση της απορρόφησης.

Τέλος, από την πλευρά της μονοπρόσωπης ΕΠΕ, πρέπει να γίνουν τα εξής:

1) Λήψη της σχετικής απόφασης συγχώνευσης από τον μοναδικό εταίρο της ΕΠΕ (η οποία βασίζεται στο σχέδιο συγχώνευσης που ενδεχομένως

καταρτίζεται από τον ίδιο τον διαχειριστή της ΕΠΕ, συνήθως ύστερα από συνεννόηση με το ΔΣ της ΑΕ) και δημοσίευση αυτής: α) δύο φορές σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα, και β) μία φορά στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (παρ. 2 του άρθρου 54 του Ν 3190/1955).

2) Κατάρτιση του ισολογισμού συγχώνευσης βάσει των διατάξεων του Ν 2166/1993.

3) Μετά την πάροδο δύο μηνών από την τελευταία δημοσίευση, και με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν διατυπωθεί εγγράφως οποιεσδήποτε αντιρρήσεις από τυχόν δανειστές της εταιρείας, ακολουθεί η σύνταξη του συμβολαίου της συγχώνευσης (όμοια με το τέταρτο βήμα της αντίστοιχης διαδικασίας της ΑΕ, σελ. 1529).

4) Η μονοπρόσωπη ΕΠΕ που απορροφάται χρειάζεται να υποβάλει στο αρμόδιο Πρωτοδικείο κυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου συγχώνευσης και παράλληλα να δημοσιεύσει στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ανακοίνωση για τη καταχώριση της συγχώνευσης στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου (παρ. 2 άρθρο 8 του Ν 3190/1955).

Μετά την εφαρμογή των διατάξεων περί δημοσιότητας, του άρθρου 8 του Ν 3190/1955, από την πλευρά της ΕΠΕ, αλλά και την εφαρμογή των αντίστοιχων διατυπώσεων από την απορροφούσα ΑΕ (βλ. πέμπτο βήμα της διαδικασίας που ακολουθείται από την ΑΕ), η συγχώνευση με απορρόφηση ολοκληρώνεται. Η απορροφούσα ΑΕ αποκτά όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που είχε η συγχωνευθείσα ΕΠΕ, με κληρονομική διαδοχή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- § «**Οργάνωση Εταιρειών Τόμος Α - Προσωπικές Εταιρείες - Κοινοπραξίες**», Μιλτιάδης Λεοντάρης, εκδοτικός οίκος Πάμισος, Αθήνα 1989
- § «**Το δίκαιο Περιορισμένης Ευθύνης, Νόμος 3190/1955**», Ευάγγελος Περάκης, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1994
- § «**Υπογραφή και Ευθύνη των Διαχειριστών της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης**», Νικόλαος Δ. Τελλής, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1994
- § «**Η Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης**», Γιώργος Ν. Μιχαλόπουλος, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1994
- § «**Πρακτικός Οδηγός Ανωνύμων Εταιρειών**», 2^η έκδοση, Δημήτρης Ι. Ηλιοκαύτου, Αθήνα 1992
- § «**Η Λογιστική των Εμπορικών Εταιρειών**», Θεοδώρα Δ. Παπαδάτου-Νικόλαος Σ. Πομόνης, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2004
- § «**Κώδικας Βιβλίων & Στοιχείων**», 3^η έκδοση, Νικόλαος Σ. Πομόνης, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2004
- § «**Συστάσεις- Μετατροπές- Συγχωνεύσεις- Απορροφήσεις- Λύσεις και Εκκαθαρίσεις Επιχειρήσεων**», Δ. Καραγιάννης, Ι.Καραγιάννης, Α.Καραγιάννη, 4^η έκδοση, Θεσσαλονίκη 2007

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- § www.gge.gr
- § www.simpleso.gr
- § www.epixeirisi.gr
- § www.econ-e.gr
- § www.ebeth.gr
- § www.nath.gr
- § www.efm.gr
- § <http://epixeireite.duth.gr/>
- § www.forolysi.gr
- § www.taxheaven.gr
- § <http://lawblog.gr>
- § www.naftemporiki.gr
- § www.logistis.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπόδειγμα Καταστατικού Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης

Αριθμός: .....

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΥΡΩ .....

Στην Αθήνα σήμερα στις ..... μηνός ..... δύο χιλιάδες .....,
ημέρα ..... στο συμβολαιογραφείο μου κείμενο στην οδό ..... αριθμός
... όροφος ... ιδιοκτησίας Εκκλησίας της Ελλάδος, σ' εμένα τη
συμβολαιογράφο και κάτοικο Αθήνας με έδρα την Αθήνα παρουσιάστηκαν οι
μη εξαιρούμενοι από το Νόμο κ.κ. 1)..... και της .....
γεννημένος στην Αθήνα ..... κάτοικος Αθήνας οδός ..... κάτοχος
του Δελτίου Ταυτότητας με αριθμό ..... του Παρ. Ασφ. Αθηνών,
2)..... σύζυγος ..... το γένος ..... και .....
γεννημένη στην Αθήνα ..... κάτοικος Αθήνας
οδός ..... κάτοχος του Δελτίου Ταυτότητας με αριθμό ..... του
Παρ. Ασφ. Αθηνών, Ελληνικής Ιθαγένειας και υπηκοότητας και ζήτησαν τη
σύνταξη και υπογραφή αυτού του
συμβολαίου, με το οποίο δήλωσαν, συμφώνησαν και αποδέχθηκαν αμοιβαία τα
παρακάτω: Ο Τ και Ι συστήνουν μεταξύ τους Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης,
διεπομένη από τις διατάξεις του Νόμου 3190/1955, όπως τροποποιήθηκε και
ισχύει σήμερα, και με τους παρακάτω εν ειδικότερους όρους και συμφωνίες που
περιλαμβάνονται στο παρόν Καταστατικό σύστασης της εταιρίας αυτής, το
οποίο έχει ως ακολούθως:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ - ΣΚΟΠΟΣ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Άρθρο 1ο

Η επωνυμία της εταιρίας ορίζεται ως

εξής:.....
.....

Άρθρο 2ο

ΕΔΡΑ της εταιρίας ορίζεται ο Δήμος Αθήνας, και συγκεκριμένα τα γραφεία της
στην οδό ..... το οποίο μπορεί να αλλάζει οποτεδήποτε, χωρίς να
χρειάζεται τροποποίηση του παρόντος Καταστατικού. Η Γενική Συνέλευση των
εταίρων μπορεί να αποφασίζει για την δημιουργία άλλων
Καταστημάτων ή Υποκαταστημάτων ή πρακτορείων, σε οποιαδήποτε Πόλη της
Ελλάδας ή και της αλλοδαπής. Η δικαιοδοσία και οι αρμοδιότητες αυτών καθώς
και οι λεπτομέρειες ίδρυσης των παραπάνω και η λειτουργία τους Θα
καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση των εταίρων.

Άρθρο 3ο

Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ της εταιρίας ορίζεται για δέκα (10) χρόνια αρχίζοντας από τη νόμιμη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.). Η διάρκεια της εταιρίας μπορεί να παραταθεί οποτεδήποτε και για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα, κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και σχετικής τροποποίησης του παρόντος.

Άρθρο 4ο

ΣΚΟΠΟΣ της εταιρίας είναι:

.....
.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ

Άρθρο 5ο

Το κεφάλαιο της εταιρίας ορίζεται σε ευρώ .....που διαιρείται ..... εταιρικά μερίδια, αξίας του καθενός ..... και το οποίο κεφάλαιο καταβλήθηκε ήδη ολόκληρο στο Ταμείο της εταιρίας από τους παραπάνω εταίρους σε μετρητά χρήματα ως εξής: ο 1)..... κατέβαλε ευρώ ..... και έλαβε ..... εταιρικά μερίδια, που αποτελούν τη μερίδα συμμετοχής του. 2).....κατέβαλε ευρώ ..... και έλαβε ..... εταιρικά μερίδια που αποτελούν την μερίδα συμμετοχής της.

Άρθρο 6ο

Η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων επιτρέπεται ελεύθερα, μόνο μεταξύ των εταίρων. Για κάθε άλλη μεταβίβαση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της γενικής συνέλευσης των εταίρων, τόσο ως προς το πρόσωπο στο οποίο θα πραγματοποιηθεί η μεταβίβαση όσο και προς την αξία του μεταβιβαζόμενου εταιρικού μεριδίου. Χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της γενικής συνέλευσης, κάθε μεταβίβαση είναι άκυρη και δεν έχει κανένα αποτέλεσμα. Η μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου λόγω προικός επιτρέπεται. Η εταιρία δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να αποκτήσει τα ίδια αυτής εταιρικά μερίδια. Η συμμετοχή κάθε νέου εταίρου, προϋποθέτει αυτοδικαίως και χωρίς άλλο την αποδοχή απ' αυτόν όλων των όρων του παρόντος Καταστατικού και των, τυχόν μεταγενέστερων τροποποιήσεών του, καθώς και των αποφάσεων που πάρθηκαν μέχρι της εισόδου του στην εταιρία. Οι εταίροι δεν υπέχουν ευθύνη, πέραν του ποσού που καταβλήθηκε απ' αυτούς για το σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου. Οι εταίροι και οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι αυτών ή οι πιστωτές τους, σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να προκαλέσουν τη σφράγιση ή κατάσχεση οποιασδήποτε περιουσίας της εταιρίας ούτε των βιβλίων αυτής, Κάθε εταίρος, οπουδήποτε και αν κατοικεί ή διαμένει, λογίζεται ότι έχει μόνιμη κατοικία του τη διεύθυνση της έδρας της εταιρίας, ως προς τις σχέσεις του μ'

αυτήν και υπόκειται στη δικαιοδοσία και δωσιδικία των πολιτικών Δικαστηρίων του Πρωτοδικείου Αθηνών και στους Ελληνικούς Νόμους.

Άρθρο 7ο

Σε περίπτωση κατάσχεσης εταιρικού μεριδίου με συνέπεια τον πλειστηριασμό του εταιρικού μεριδίου, οι εταίροι έχουν υποχρέωση να υπερθεματίσουν και προτιμώνται έναντι τρίτων που προσφέρουν ίσο τίμημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ - ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 8ο

Η εταιρία διοικείται από τη συνέλευση των εταίρων και από τους διαχειριστές. Η Συνέλευση των εταίρων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρίας και δικαιούται να αποφασίζει για οποιοδήποτε θέμα αφορά την εταιρία. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι δεσμευτικές και για τους απόντες ή διαφωνούντες εταίρους. Η Συνέλευση των εταίρων αποφασίζει για όλες γενικά τις υποθέσεις στις περιπτώσεις που ορίζονται από παρόν Καταστατικό και από το Νόμο.

Άρθρο 9ο

Η Συνέλευση συγκαλείται από τους διαχειριστές, υποχρεωτικά, τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο και μάλιστα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Αντικείμενο της συνέλευσης αυτής είναι τουλάχιστον η έγκριση του ισολογισμού, η διανομή των κερδών και η απαλλαγή των διαχειριστών από της ευθύνης. Σε περίπτωση διαφωνίας των διαχειριστών, η συνέλευση συγκαλείται και από τον ένα απ' αυτούς. Εάν δεν συγκληθεί η συνέλευση κατά τον παραπάνω χρόνο από τους διαχειριστές, τη σύγκληση αυτής μπορεί να προκαλέσει και οποιοσδήποτε εταίρος. Ο εταίρος απευθύνει αίτηση προς τους διαχειριστές προσδιορίζοντας το αντικείμενο των θεμάτων που θα συζητήσουν. Εάν οι διαχειριστές δεν συγκαλέσουν τη Συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) μέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση ενεργείται από τον εταίρο, κατόπιν απόφασης του Προέδρου Πρωτ/κων κατά τη διαδικασία που προβλέπει ο Νόμος. Για κάθε άλλη περίπτωση, μπορεί να συγκληθεί η συνέλευση με αίτηση εταίρου ή εταίρων, εκπροσωπούντων τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του εταιρικού κεφαλαίου, προσδιορίζοντας το αντικείμενο των θεμάτων που πρόκειται να συζητηθούν από την έκτακτη αυτή γενική συνέλευση. Εάν δεν συγκληθεί η έκτακτη Συνέλευση από τους διαχειριστές, μέσα σε είκοσι (20) μέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση ενεργείται από τους εταίρους που αιτούνται την έκτακτη συνέλευση, εκπροσωπώντας τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του εταιρικού κεφαλαίου, κατόπιν απόφασης του Προέδρου Πρωτ/κων της έδρας της εταιρίας. Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση συνέρχεται, εκτός από την παραπάνω

περίπτωση, δηλαδή τη σύγκληση αυτής με αίτηση εταίρων εκπροσωπούμενων το 1/20 τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, και οποτεδήποτε κρίνουν αυτό αναγκαίο οι διαχειριστές, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που προβλέπεται από το Νόμο και το Καταστατικό.

Άρθρο 10ο

Η Συνέλευση συγκαλείται με έγγραφη πρόσκληση των διαχειριστών που επιδίδεται αποδεδειγμένα προς τους εταίρους και στη σημειούμενη στα βιβλία διεύθυνση των εταίρων, τουλάχιστον προ δέκα πέντε (15) ημερών προ της Συνέλευσης. Η ημέρα επίδοσης της πρόσκλησης και η ημέρα της συνεδρίασης δεν υπολογίζονται. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται η ημέρα, η ώρα, ο τόπος της Συνέλευσης και τα προς συζήτηση θέματα. Η συνέλευση συνεδριάζει στην έδρα της εταιρίας, είναι όμως δυνατόν να συνέλθει αυτή και σε οποιαδήποτε άλλη πόλη της Ελλάδας και του εξωτερικού εφόσον τούτο υπαγορεύεται από ειδικούς λόγους. Η συνέλευση αποφασίζει μόνο επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, μπορεί όμως και να αποφασίζει και για όποιο άλλο θέμα της αρμοδιότητάς της, εφόσον είναι παρόντες όλοι οι εταίροι. Εφόσον είναι σύμφωνοι όλοι οι εταίροι, μπορούν να συνέλθουν σε αυτόκλητη συνέλευση και αν ακόμα δεν τηρήθηκαν οι παραπάνω διατυπώσεις της πρόσκλησης. Οι εταίροι μπορούν να εκπροσωπηθούν στη συνέλευση, καταρχήν με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, εάν δε η σύνταξη του παραπάνω πληρεξουσίου είναι ανέφικτη, και με απλή εξουσιοδότηση. Περισσότεροι του ενός εταίροι, δεν μπορούν να εκπροσωπηθούν από το ίδιο πρόσωπο. Η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και αποφασίζει έγκυρα, όταν παρίστανται σ' αυτήν τα εξήντα τοις εκατό (60%) των εταίρων, εκπροσωπούμενων τα εξήντα τοις εκατό (60%) του εταιρικού κεφαλαίου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία πλέον του μισού (1/2) του εταιρικού κεφαλαίου εκτός εάν ορίζεται από το Νόμο ή από το παρόν Καταστατικό, αυξημένη πλειοψηφία. Οι συζητήσεις και αποφάσεις που παίρνονται κατά τη συνέλευση, καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο, σε περίληψη και τα πρακτικά υπογράφονται απ' όλους τους παριστάμενους εταίρους. Σε περίπτωση άρνησης υπογραφής των πρακτικών, από οποιονδήποτε από τους παρόντες εταίρους, τούτο βεβαιώνεται στα πρακτικά από τους υπόλοιπους.

Άρθρο 11ο

Κάθε εταίρος, έχει τόσες ψήφους στη Συνέλευση, όσα είναι και τα εταιρικά του μερίδια, που αποτελούν τη μερίδα συμμετοχής του. Το δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να ασκηθεί από εταίρο, προκειμένου να παρθεί απόφαση σχετικά με την απαλλαγή του από της ευθύνης ή την έγερση αγωγής κατ' αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 του Ν. 3190/1955.

Άρθρο 12ο

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρίας, ανατίθεται στο διαχειριστή ή στους διαχειριστές, ο οποίος σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι εταίρος. Η Διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας ανατίθεται από σήμερα με το παρόν Καταστατικό, στ..... Κάτοικο Αθήνας οδός ..... σαν πρώτ... καταστατικ... διαχειριστ... η θητεία έχει απεριόριστη διάρκεια. Σε περίπτωση θανάτου διαχειριστ... η εάν αυτ ... τεθεί σε απαγόρευση ή παραιτηθεί από τη διαχείριση, η Συνέλευση προβαίνει σε αναπλήρωση τούτου. Ο διαχειριστής είναι απεριορίστως επανεκλέξιμος, εκτός εάν ανακλήθηκε από τη Συνέλευση για υπαιτιότητά του εκ πρόθεσης κατά τη διαχείριση. Ο διαχειριστής εκπροσωπεί την εταιρία σε όλες τις εταιρικές υποθέσεις αυτής, σχέσεις και συναλλαγές, ενώπιον οποιουδήποτε και δεσμεύει την εταιρία με μόνη την υπογραφή του κάτω από την εταιρική επωνυμία, ευθυνόμενος έναντι της εταιρίας για κάθε πταίσμα, ακόμα και για ελαφριά αμέλεια. Η εξουσία του διαχειριστή προς εκπροσώπηση της εταιρίας είναι απεριόριστη. Ο διαχειριστής μπορεί, τελείως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: α) Να νομιμοποιεί την εταιρία ενεργητικά και παθητικά σε όλες τις κάθε φύσης σχέσεις αυτής και συναλλαγές, έναντι κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ενώπιον κάθε Δημοσίας, Δημοτικής, Κοινοτικής, Διοικητικής, Αστυνομικής, Λιμενικής, Τελωνειακής ή άλλης Αρχής, ενώπιον κάθε Τραπέζης, Ταμείου, Οργανισμού, Ιδρύματος, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, του Ταχυδρομικού Ταμειουτηρίου, των Ελληνικών Ταχυδρομείων, κάθε Επιμελητηρίου, ενώπιον κάθε γενικά Δικαστηρίου, οποιουδήποτε βαθμού και δικαιοδοσίας ακόμα και του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και των αντιστοίχων αλλοδαπών Δικαστηρίων και ενώπιον όλων των Διοικητικών και φορολογικών Δικαστηρίων και κάθε εκδικαστικής Επιτροπής. β) Κανονίζει και προσδιορίζει κάθε δαπάνη, διορίζει και παύει το προσωπικό της εταιρίας, προσδιορίζει μισθούς, αποδοχές και επιδόματα αυτών, προσδιορίζει την Τράπεζα ή τις Τράπεζες όπου θα τηρούνται οι λογαριασμοί της εταιρίας, ενεργεί κάθε είσπραξη χρημάτων, διορίζει γενικούς και ειδικούς πληρεξουσίους της εταιρίας, δικηγόρους και μη και ανακαλεί αυτούς, εκδίδει, αποδέχεται, οπισθογραφεί, εξοφλεί και προεξοφλεί συναλλαγματικές, γραμμάτια, επιταγές, φορτωτικές κ.τ.λ. γ) Εγείρει αγωγές, υποβάλλει μηνύσεις, ασκεί τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα, παραιτείται από αυτά, δέχεται, επάγει και αντεπάγει όρκους, καταργεί δίκες, προσβάλλει έγγραφα σαν πλαστά, συνάπτει συμβιβασμούς, ενεργεί και αίρει κατασχέσεις και εγγραφές και εξαλείφει Υποθηκών και προσημειώσεων. δ) Αγοράζει και πωλεί για λογαριασμό της εταιρίας, τα κάθε φύσης αντικείμενα της εμπορίας αυτής, συνάπτει συμβάσεις και συμφωνίες και γενικά ενεργεί κάθε πράξη διαχείρισης, διοίκησης και εκπροσώπησης της εταιρίας, πάντα προς όφελος αυτής, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη και υπακούοντας στις αποφάσεις

της Γενικής Συνέλευσης. Ο διαχειριστής μπορεί να αναθέτει την άσκηση όλων ή μέρους των διαχειριστικών του εξουσιών, σε άλλον εταίρο επίσης της εταιρίας, με σχετικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο.

Άρθρο 13ο

Απαγορεύεται στο διαχειριστή και στους εταίρους της εταιρίας, να ενεργούν για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου, πράξεις, που ανάγονται στο σκοπό της εταιρίας και να είναι εταίροι οποιασδήποτε άλλης εταιρίας, προσωπικής ή εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό με αυτό της συνιστάμενης με το παρόν εταιρίας.

Άρθρο 14ο

Ο Διαχειριστής ευθύνεται σε αποζημίωση για παραβάσεις του παρόντος Καταστατικού και του Νόμου ή για πταίσματα, συμπεριλαμβανομένης και της ελαφριάς αμέλειας κατά τη διαχείριση. Ο διαχειριστής υποχρεούται να τηρεί όλα τα επιβαλλόμενα από το Νόμο βιβλία και στοιχεία της εταιρίας. Εκτός από τα παραπάνω, υποχρεούται να τηρεί στην Ελληνική γλώσσα και τα παρακάτω βιβλία, νόμιμα θεωρημένα από τον Αρμόδιο Οικονομικό Έφορο: α) Το βιβλίο των εταίρων, όπου καταχωρούνται το όνομα, η ιθαγένεια, η διεύθυνση της κατοικίας του εταίρου, το όνομα, η ιθαγένεια και η διεύθυνση του τυχόν υφισταμένου αντιπροσώπου του στην Ελλάδα, καθώς και οι εισφορές του καθενός εταίρου και οι τυχόν μεταβολές στο πρόσωπο των εταίρων ή των αντιπροσώπων τους. β) Το βιβλίο πρακτικών της Συνέλευσης, όπου καταχωρούνται οι λαμβανόμενες από τους εταίρους αποφάσεις, τα πρακτικά των οποίων υπογράφονται από όλους τους παριστάμενους στη Συνέλευση εταίρους. Και γ) το βιβλίο πρακτικών Διαχείρισης, όπου καταχωρούνται οι αποφάσεις των διαχειριστών.

Άρθρο 15ο

Στο τέλος κάθε οικονομικού έτους και κατά την 31η Δεκεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους, συντάσσεται η απογραφή της εταιρικής περιουσίας από το διαχειριστή, όπου περιγράφονται λεπτομερώς όλα τα ενεργητικά και παθητικά στοιχεία της εταιρίας. Για την εκτίμηση των ενεργητικών στοιχείων της εταιρίας, των αποσβέσεων και τη σύνταξη του ισολογισμού, εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών άρθρων του κωδικοποιημένου Νόμου 2190/20 “Περί Ανωνύμων Εταιριών” καθώς και οι λοιπές ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις. Με βάση την απογραφή αυτή, ο διαχειριστής οφείλει να καταρτίσει τον ισολογισμό, όπου πρέπει να απεικονίζεται με σαφήνεια η οικονομική κατάσταση της εταιρίας. Τον ισολογισμό συνοδεύει λεπτομερής ανάλυση του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Ο διαχειριστής υποχρεούται να δημοσιεύσει τον Ισολογισμό της εταιρίας, σύμφωνα με το Νόμο. Κάθε εταιρική χρήση αρχίζει την Πρώτη (1η) Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους και λήγει την τριακοστή πρώτη (31η)

Δεκεμβρίου του ίδιου έτους. Εξαιρετικά, η Πρώτη χρήση αρχίζει από τη δημοσίευση, της περίληψης του παρόντος Καταστατικού, στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.) και λήγει την τριακοστή πρώτη (31η) Δεκεμβρίου του έτους ... ημέρα κατά την οποία θα συνταχθεί ο πρώτος ισολογισμός της παρούσης εταιρίας.

Άρθρο 16ο

Τα καθαρά κέρδη της εταιρίας, προκύπτουν, μετά την αφαίρεση από τα ακαθάριστα κέρδη, κάθε τρέχουσας δαπάνης ή ζημιάς, των κατά το Νόμο αποσβέσεων καθώς και άλλης τρέχουσας εταιρικής δαπάνης. Από το εναπομείναν ποσό, μετά τη παραπάνω αφαίρεση, αφαιρείται επίσης κάθε χρόνο, τουλάχιστον το ένα δέκατο (1/10) για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού κεφαλαίου. Η αφαίρεση αυτή και παρακράτηση παύει να είναι υποχρεωτική όταν το αποθεματικό φθάσει στο ποσό του εταιρικού κεφαλαίου, Μετά την αφαίρεση αυτή για το σχηματισμό του αποθεματικού, προκύπτει το καθαρό ετήσιο κέρδος, που διανέμεται στους εταίρους ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία. Η Συνέλευση των εταίρων μπορεί να αποφασίσει περί της μη διανομής των κερδών. Εάν έγινε διανομή κερδών μη πραγματικών ή παρά την αντίθετη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης περί μη διανομής, οι λαβόντες αυτά εταίροι, υποχρεούνται να τα επιστρέψουν. Η σχετική αγωγή αναζήτησης παραγράφεται μετά πέντε χρόνια από της καταβολής.

Άρθρο 17ο

Είναι δυνατό, με σχετική ομόφωνη απόφαση της γενικής συνέλευσης των εταίρων, μέρος του υπολοίπου ποσού από τα καθαρά κέρδη, να διατίθεται για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού.

Άρθρο 18ο

Οι εταίροι, εφόσον κατά τη γνώμη τους οι εργασίες της εταιρίας βαίνουν καλώς και υπάρχουν κέρδη, δικαιούνται σε μηνιαίες απολήψεις, το ύψος των οποίων θα καθορίζεται κάθε φορά απ' αυτούς.

Άρθρο 19ο

Η αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, γίνεται με σχετική τροποποίηση του παρόντος, κατόπιν απόφασης της συνέλευσης των εταίρων, που παίρνεται κατά πλειοψηφία προβλεπόμενη στο άρθρο 38 παρ. 1 του Ν.3190/1955.

Άρθρο 20ο

Οι εταίροι υποχρεούνται να καταβάλουν στην εταιρία, συμπληρωματικές εισφορές εκτός από τα μερίδιά του, αλλά μόνο για την κάλυψη ζημιών, που βεβαιώθηκαν στον ισολογισμό, το μέγεθος των οποίων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό της εισφοράς του καθενός στην εταιρία. Η

απόφαση των εταίρων περί καταβολής συμπληρωματικών εισφορών, παίρνεται κατά την πλειοψηφία, που προβλέπεται στο άρθρο 38 παρ. 1 του Ν. 3190/55. Οι συμπληρωματικές εισφορές καταβάλλονται απ' όλους τους εταίρους κατά την αναλογία της συμμετοχής του καθενός, μέσα σ' ένα μήνα από την εγγραφή πρόσκλησή τους. Η εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής των εταίρων δεν μπορεί να γίνει με συμψηφισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 21ο

Η εταιρία λύνεται: α) Με την παρέλευση του χρόνου διάρκειάς της, εκτός εάν πριν από την παρέλευση του χρόνου τούτου αποφασιστεί η παράταση της διάρκειάς της, με σχετική τροποποίηση του παρόντος. β) Σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από το Νόμο ή το Καταστατικό. γ) Με απόφαση της γενικής συνέλευσης των εταίρων που θα παίρνεται, εφόσον με το παρόν Καταστατικό δεν ορίζεται διαφορετικά, με πλειοψηφία των τριών τετάρτων (3/4) του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούντων τα τρία τέταρτα (3/4) του όλου εταιρικού κεφαλαίου. δ) Με δικαστική απόφαση, για σπουδαίο λόγο με αίτηση ενός ή περισσοτέρων εταίρων, εκπροσωπούντων τουλάχιστον το ένα δέκατο (1/10) του εταιρικού κεφαλαίου. ε) Με την κήρυξη της εταιρίας σε κατάσταση πτώχευσης. στ) Με δικαστική απόφαση, με αίτηση όποιου έχει νόμιμο συμφέρον, σε περίπτωση συγκέντρωσης όλων των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός μόνο προσώπου. Κατά τη διάρκεια της συγκέντρωσης των εταιρικών μεριδίων στα χέρια ενός μόνο προσώπου, τούτο, σχετικά με τις υποχρεώσεις της εταιρίας, ευθύνεται απεριόριστα σε περίπτωση αφερεγγυότητας της εταιρίας. Η λύση της εταιρίας υπόκειται στις κατά το άρθρο 8 του Ν. 3190/1955 δημοσιεύσεις. Η εταιρία δεν λύεται με το θάνατο, την πτώχευση ή την απαγόρευση ενός των εταίρων και υποκαθίστανται στη θέση αυτού οι κληρονόμοι του ή ο σύνδικος. Στην περίπτωση του θανάτου, και κατά το χρονικό διάστημα που δικαιούνται οι κληρονόμοι να αποποιηθούν την κληρονομιά, για την ομαλή λειτουργία της εταιρίας, προσκαλούνται οι κληρονόμοι από το διαχειριστή, μέσα σ' ένα μήνα από του θανάτου, για να συμμετάσχουν στην εταιρία, διορίζοντας μέσα στον παραπάνω μήνα έναν απ' αυτούς σαν κοινό εκπρόσωπό τους, διαφορετικά, για το χρονικό διάστημα από το τέλος του μήνα αυτού μέχρι το τέλος της τετράμηνης προθεσμίας σύμφωνα με το Νόμο προς αποποίηση, οι υπόλοιποι εταίροι ενεργούν πράξεις, Χωρίς τη σύμπραξη και συμμετοχή των κληρονόμων του θανόντος εταίρου, οι οποίες πράξεις δεσμεύουν καθ' ολοκληρία τους κληρονόμους, θεωρούμενες έγκυρες και απρόσβλητες. Στις περιπτώσεις αυτές του θανάτου, της απαγόρευσης κ.τ.λ. επιφυλάσσονται οι αναφερόμενες στο παρόν Καταστατικό διατάξεις περί εξαγοράς των εταιρικών μεριδίων.

Άρθρο 22ο

Τη λύση της εταιρίας για οποιονδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξή της σε κατάσταση πτώχευσης, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης και της διανομής της εταιρικής περιουσίας, η εταιρία λογίζεται ότι εξακολουθεί, διατηρεί δε και την επωνυμία της, στην οποία προστίθενται οι λέξεις “υπό εκκαθάριση”. Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, η εξουσία των οργάνων της εταιρίας περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας πράξεις. Οι διατάξεις περί διαχείρισης του παρόντος Καταστατικού και του Νόμου 3190/1995, εφαρμόζονται αναλογικά και στην εκκαθάριση. Η εκκαθάριση ενεργείται απ’ όλους τους εταίρους, που διορίζονται με το παρόν καταστατικό σαν εκκαθαριστές της εταιρίας. Οι εκκαθαριστές, με την έναρξη της εκκαθάρισης, υποχρεούνται να καταρτίσουν τον ισολογισμό που δημοσιεύουν στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.). Εφόσον διαρκεί η εκκαθάριση, οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να καταρτίζουν κάθε χρόνο, ισολογισμό. Οι εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρία και υπογράφουν γι’ αυτήν, βάζοντας την υπογραφή τους κάτω από την εταιρική επωνυμία. Έναντι των τρίτων, η εταιρία δεσμεύεται με μόνη την υπογραφή των εκκαθαριστών. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να περατώσουν αμελλητί τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρίας, να εξοφλήσουν τα χρέη της και να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική περιουσία, εκτός εάν η συνέλευση των εταίρων αποφασίσει για την αυτούσια διανομή του εναπομείναντος ενεργητικού της εταιρίας, μετά την πληρωμή των χρεών. Η προς το σκοπό αυτό συνέλευση, συγκαλείται από τους εκκαθαριστές ή μετά από αίτηση οποιουδήποτε εταίρου, η δε απόφαση της συνέλευσης, παίρνεται με πλειοψηφία πλέον του μισού (1/2) του όλου αριθμού των εταίρων, εκπροσωπούμενων πλέον του μισού (1/2) του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Για το σκοπό της περάτωσης των εκκρεμών υποθέσεων, οι εκκαθαριστές μπορούν να ενεργούν και νέες πράξεις. Τυχόν αμοιβή των εκκαθαριστών ορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης. Οι εκκαθαριστές ευθύνονται για τις πράξεις τους έναντι της εταιρίας και των εταίρων, για κάθε πταίσμα και για ελαφριά ακόμα αμέλεια. Οι εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρία και ευθύνονται για τις πράξεις που ενεργήθηκαν απ’ αυτούς, αλληλέγγυα και σε ολόκληρο. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές καταρτίζουν τον τελικό ισολογισμό, τον οποίο δημοσιεύουν στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, (Τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε.) και διανέμουν το προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στους εταίρους κατά την αναλογία της μερίδας συμμετοχής του καθενός στην εταιρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23ο

Μετά τη λύση της εταιρίας με απόφαση των εταίρων, ορίζεται εάν είναι δυνατόν, ποιος και με ποιες προϋποθέσεις κάποιος από τους εταίρους ή τρίτος θα μπορεί να κάνει χρήση της επωνυμίας της Εταιρίας.

Άρθρο 24ο

υποχρέωση από οποιοδήποτε δικαίωμα των συμβαλλομένων που πηγάζει από τις ατομικές τους εργασίες, σε καμιά Περίπτωση δεν μπορεί να αφορά την συνιστάμενη με το παρόν εταιρία. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων του Νόμου 3190/1955 “Περί εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης” κάθε δε διαφορά ή αμφισβήτηση επί παντός θέματος που αφορά την εταιρία Θα λύνεται σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, από τις οποίες διέπεται η παρούσα εταιρία. Σημειώνεται ότι:

Εγώ η συμβολαιογράφος υπενθύμισα στους συμβαλλόμενους τις διατάξεις του Ν. 3190/1955 όπως τροποποιήθηκε και Ισχύει σήμερα και με τους συνακόλουθους Νόμους, διατάγματα και λοιπές διατάξεις του Εμπορικού Κώδικα, και ότι αντίγραφο του παρόντος Πρέπει να υποβληθεί νόμιμα και αρμόδια στο Πρωτ/κείο Αθηνών για δημοσίευση και προς την Αρμόδια Οικονομική Εφορία για τα καθ’ εαυτήν. 2) Με πρόσκληση εμού της συμβολαιογράφου τα συμβαλλόμενα μέρη δήλωσαν υπεύθυνα, ότι η μόνιμη κατοικία τους είναι αυτή που αναφέρεται στην αρχή του παρόντος. Τα δε δικαιώματα του Ταμείου Νομικών καταβάλλονται στο οικείο Ταμείο. Οι παραπάνω δηλώσεις των συμβαλλομένων καταχωρήθηκαν σ’ αυτό το συμβόλαιο που γράφτηκε σε ..... φύλλα. Τα τέλη και δικαιώματα μου με ένα (1) αντίγραφο είναι ευρώ .....

Το συμβόλαιο αυτό διαβάστηκε καθαρά και μεγαλόφωνα στους συμβαλλόμενους, που το άκουσαν, το βεβαίωσαν, συμφώνησαν με το περιεχόμενο και το υπέγραψαν εκείνοι και εγώ η συμβολαιογράφος, όπως ο Νόμος ορίζει.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Η ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
«Fashion World» Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'
ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΕΔΡΑ, ΣΚΟΠΟΣ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Άρθρο 1.

Ίδρυση, Επωνυμία

Ίδρύεται Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία Α.ΑΡΜΠΟΥΝΩΤΗ-Α.ΚΟΚΚΑΛΑ- Β.ΚΟΥΛΕΝΤΗ και διακριτικό τίτλο «Fashion World» Α.Ε.

Άρθρο 2.

Έδρα

Η Εταιρία έχει την έδρα της στο Νομό Αχαΐας, Δήμο Πατρέων, στην διεύθυνση Κορίνθου 225. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να ιδρύσει καταστήματα ή πρακτορεία στην ημεδαπή και την αλλοδαπή. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει και τους όρους σύστασης, δικαιοδοσίας και λειτουργίας αυτών.

Άρθρο 3.

Σκοπός

Αντικείμενο εργασιών της εταιρίας είναι η εμπορία αντρικών και γυναικείων ειδών ρουχισμού, η εκμετάλλευση, η παροχή υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλης συναφής δραστηριότητας. Για την επίτευξη του παραπάνω σκοπού η εταιρία θα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα εντός του Νομού που εδρεύει καθώς και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Άρθρο 4.

Διάρκεια

Η διάρκεια της Εταιρίας ορίζεται σε 50 έτη, αρχίζει δε από της δημοσιεύσεως του παρόντος με την εγκρίνουσα τούτου σχετικής απόφασης της αρμόδιας εποπτευούσης Αρχής στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Μετοχικό κεφάλαιο, μετοχές, μέτοχοι

Άρθρο 5.

Το κεφάλαιο της εταιρίας ορίζεται σε (120.000,00 €), καταβλητέο ολόκληρο μετρητοίς, μόλις συσταθεί η εταιρία, όπως ορίζει ο νόμος και κατανέμεται σε (1.200) μετοχές ονομαστικής αξίας 100,00 €εκάστη.

Άρθρο 6.

Πιστοποίηση καταβολής κεφαλαίου

Εντός δυο (2) μηνών από τη σύσταση της Εταιρίας ή από κάθε αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συνέλθει σε ειδική συνεδρίαση και να πιστοποιήσει αν καταβλήθηκε ή όχι το εταιρικό κεφάλαιο. Μέσα στη προθεσμία αυτή ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Αρχή αντίγραφο του σχετικού πρακτικού της άνω συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 7.

Δικαίωμα προτιμήσεως

Σε κάθε περίπτωση αύξησεως του εταιρικού κεφαλαίου ως και εκδόσεως ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής σε μετοχές οι κατά το χρόνο της αύξησεως μέτοχοι έχουν δικαίωμα προτιμήσεως εφ' ολοκλήρου του νέου κεφαλαίου και του ομολογιακού τούτου δανείου κατ' αναλογία της συμμετοχής τους στο υφιστάμενο εταιρικό κεφάλαιο. Μετά την πάροδο της προθεσμίας, που τάσσεται από το αποφασίζον την αύξηση όργανο της Εταιρίας, προς ενάσκηση του δικαιώματός του, η οποία δεν δύναται να είναι βραχυτέρα του αριθμός μηνός, οι μετοχές, που τυχόν δεν αναλήφθησαν κατά τα ανωτέρω από τους παλαιούς μετόχους διατίθενται ελεύθερα από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

Άρθρο 8.

Μετοχές

1. Οι χίλιες διακόσιες (1.200) μετοχές του αρχικού κεφαλαίου της εταιρίας είναι ονομαστικές.
2. Οι μετοχές της εταιρίας θα αναληφθούν από τους ιδρυτές αυτής ως εξής: 1) η ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ θα καταβάλει σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ μετρητοίς και θα λάβει τετρακόσιες (400) μετοχές, 2) η ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΟΚΚΑΛΑ θα καταβάλει σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ και θα λάβει τετρακόσιες (400) μετοχές και τέλος 3) η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΟΥΛΕΝΤΗ θα καταβάλει σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ και θα λάβει τετρακόσιες (400) μετοχές.
3. Οι μετοχές της εταιρίας που είναι ανώνυμες μπορούν να μετατρέπονται σε ονομαστικές και εκείνες που είναι ονομαστικές μπορούν να μετατρέπονται σε ανώνυμες με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 25 του παρόντος καταστατικού και κατόπιν τροποποιήσεως των σχετικών άρθρων αυτού.

Άρθρο 9.

Δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και ψήφου.
Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας.

Άρθρο 10.

Κυριότης μετοχής

Η μεταβίβαση των μετοχών γίνεται με την εγγραφή στο ειδικό βιβλίο της Εταιρίας. Τα εκ της μετοχής απορρέοντα δικαιώματα και υποχρεώσεις παρακολουθούν τον τίτλο σε οποιοδήποτε την κυριότητα ούτος περιέλθει. Η κυριότητα επί της μετοχής συνεπάγεται αναγνώριση του παρόντος καταστατικού και των νομίμων αποφάσεων των οργάνων της Εταιρίας

Άρθρο 11.

Αδιαίρετο μετοχής

Οι μετοχές είναι αδιαίρετες. Συγκύριοι μετοχής οφείλουν να εκπροσωπούνται στις σχέσεις με την Εταιρεία από έναν κοινό αντιπρόσωπο. Εάν δεν έχει ορισθεί αυτός η ενάσκηση των δικαιωμάτων, τα οποία απορρέουν από τη μετοχή αυτή, είναι αδύνατος.

Άρθρο 12.

Δωσιδικία

Κάθε μέτοχος, οπουδήποτε και αν κατοικεί, υπόκειται όσο αφορά στις σχέσεις του προς την Εταιρία στην Ελληνική Νομοθεσία και την αρμοδιότητα των δικαστηρίων της έδρας της Εταιρίας εκτός αν άλλως ορίζει ο νόμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' Διοικητικό Συμβούλιο

Άρθρο 13.

Σύνθεση και θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου.

1. Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από 3 μέλη.
2. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι 5 έτη.

Άρθρο 14.

Προεδρείο Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά την πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή του το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο. Τον Πρόεδρο κωλύόμενο αντικαθιστά ο Αντιπρόεδρος και αν κωλύεται και αυτός αντικαθίσταται από ένα μέλος, το οποίο ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 15.

Αντικατάσταση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Εάν για οποιοδήποτε λόγο κενωθεί θέση συμβούλου, ο οποίος εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να προβεί κατά την κρίση του σε εκλογή προσωρινού αντικαταστάτη, η δε εκλογή αυτή υπόκειται στην έγκριση της πρώτης μετά την εκλογή Γενικής Συνέλευσης. Οι πράξεις των κατά τα ανωτέρω προσωρινών συμβούλων είναι έγκυρες έστω και αν η εκλογή τους δεν επικυρωθεί από τη Γενική Συνέλευση. Η θητεία του εκλεγέντος από τη Γενική Συνέλευση οριστικού αντικαταστάτη λήγει τον χρόνο που θα έληγε η θητεία του συμβούλου, που αντικαταστάθηκε.

Άρθρο 16.

Συνεδριάσεις Διοικητικού Συμβουλίου και Πρακτικά

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά κάθε ημερολογιακό μήνα με πρόσκληση του Προέδρου στην έδρα της Εταιρείας, εκτάκτως δε με πρόσκληση του Προέδρου ή με αίτηση δύο (2) τουλάχιστον συμβούλων και εφόσον το συμφέρον της Εταιρείας απαιτεί τούτο. Περί των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται πρακτικά, τα οποία καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο και υπογράφονται από τα μέλη κατά την συνεδρίαση. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών επικυρώνονται από τον Πρόεδρο, από τον Αντιπρόεδρο ή από τον ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο σύμβουλο.

Άρθρο 17.

Απαρτία και πλειοψηφία Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα εφόσον παρίσταται ή αντιπροσωπεύεται το ήμισυ των μελών αυτού πλέον ενός και είναι παρόντα αυτοπροσώπως τουλάχιστον τρία (3) μέλη αυτού. Για την εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται κλάσμα, που τυχόν προκύπτει. Έναν σύμβουλο, ο οποίος κωλύεται να παρασταθεί δύναται να αντιπροσωπεύει μόνον έτερος σύμβουλος βάσει έγγραφου εξουσιοδοτήσεως που δίνεται για μία ή και περισσότερες συνεδριάσεις. Έκαστος σύμβουλος δύναται να αντιπροσωπεύει μόνο έναν απόντα σύμβουλο. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευομένων συμβούλων.

Άρθρο 18.

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με ειδική απόφαση από την τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άρθρο 19.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί την Εταιρεία και αποφασίζει κάθε πράξη, που αφορά στη διοίκηση της Εταιρείας, στη διαχείριση της περιουσίας αυτής και στην εν γένει επιδίωξη του σκοπού της Εταιρείας εκτός από εκείνες, οι οποίες κατά το νόμο ή το παρόν καταστατικό υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων ή για τις οποίες απεφάσισε ήδη αυτή. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 22α και 22β του Κωδικοποιημένου Νόμου 2190/1920.

Άρθρο 20.

Άσκηση από άλλους αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου.
Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να αναθέσει κατά βούληση την εκπροσώπηση της Εταιρείας, ως και την άσκηση των λοιπών αρμοδιοτήτων του, εκτός από εκείνες για τις οποίες απαιτείται συλλογική ενέργεια, όλες ή μερικές ή για μία συγκεκριμένη πράξη σε ένα ή περισσότερα από τα μέλη του ή σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα μη μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' Γενική Συνέλευση

Άρθρο 21.

Αρμοδιότητα Γενικής Συνέλευσης.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις αυτής δεσμεύουν μετόχους, που είναι απόντες ή διαφωνούν. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης υπάγονται:

α) η τροποποίηση του Καταστατικού, ως τροποποίηση δε θεωρείται i) η αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, ii) η εκλογή και παύση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, επιφυλασσομένης της διατάξεως του άρθρου 15 του παρόντος και η έγκριση της αμοιβής αυτών, β) η εκλογή των ελεγκτών και ο καθορισμός της αμοιβής αυτών, γ) η έγκριση του ισολογισμού της Εταιρείας και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως, δ) η απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης ε) η διάθεση των ετησίων κερδών, στ) η έκδοση δανείου με ομολογίες απλές ή δυνάμενες να μετατραπούν σε μετοχές, ζ) η συγχώνευση, παράταση ή διάλυση της Εταιρείας, η) ο διορισμός εκκαθαριστών.

Άρθρο 22.

Σύγκληση Γενικής Συνελεύσεως

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, συνέρχεται δε στην έδρα της Εταιρείας. Η πρόσκληση για τη σύγκληση της

Γενικής Συνελεύσεως δημοσιεύεται είκοσι (20) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για την συνεδρίαση σε μία από τις εκδιδόμενες στην Αθήνα και ευρύτερα κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου κυκλοφορούσες σε όλη την χώρα ημερήσιες πολιτικές εφημερίδες, σε μία ημερησία ή εβδομαδιαία οικονομολογική εφημερίδα όπως ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου ως και προ δέκα (10) τουλάχιστον πλήρων ημερών στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Η ημέρα της δημοσίευσής της προσκλήσεως και η ημέρα της συνεδριάσεως της Συνελεύσεως δεν υπολογίζονται. Προκειμένου περί επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων ο χρόνος συντέμνεται στο ήμισυ. Η πρόσκληση περιέχει τη χρονολογία, την ημέρα, την ώρα και το οίκημα, όπου θα λάβει χώρα η Συνέλευση ως και τα θέματα της ημερησίας διατάξεως με σαφήνεια. Η πρόσκληση πρέπει να τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της Εταιρείας είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την Συνέλευση ή δέκα (10) πριν από αυτή σε περίπτωση επαναληπτικής. Είκοσι (20) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση υποβάλλεται στην αρμοδία Αρχή επικυρωμένο αντίγραφο της ημερησίας αυτής διατάξεως με επεξηγηματική έκθεση των θεμάτων, τα οποία αναγράφονται σε αυτή και ένα αντίτυπο των φύλλων των εφημερίδων στις οποίες δημοσιεύθηκε αυτή.

Άρθρο 23.

Τακτικές και έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συνέρχεται υποχρεωτικά κάθε χρόνο και εντός του πρώτου εξαμήνου από της λήξεως της εταιρικής χρήσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συγκαλεί εκτάκτως τη Γενική Συνέλευση των μετόχων όποτε κρίνει αυτό σκόπιμο. Το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση μετόχων με αίτηση των ελεγκτών ή μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, με την ημερησία διάταξη, η οποία ορίζεται απ' αυτούς εντός της προθεσμίας, η οποία προβλέπεται από τον Νόμο.

Άρθρο 24.

Προϋπόθεση Συμμετοχής

Προκειμένου να μετάσχει κάποιος μέτοχος στη Γενική Συνέλευση οφείλει να καταθέσει τους τίτλους των μετοχών του στο ταμείο της Εταιρείας ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε οποιαδήποτε Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία της ημεδαπής ή σε Τράπεζα της αλλοδαπής, οι οποίες ορίζονται στην πρόσκληση και να υποβάλλει στην Εταιρεία τις αποδείξεις καταθέσεως των τίτλων του πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα, η οποία ορίσθηκε για την συνεδρίαση της Συνελεύσεως. Κάθε μέτοχος δύναται να μετάσχει στη Γενική Συνέλευση αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο μετόχων ή μη. Η προθεσμία στην προηγούμενη παράγραφο ισχύει και για την κατάθεση

των πληρεξουσίων αντιπροσωπεύσεως μετόχων. Μέτοχοι, οι οποίοι δεν συμμορφώνονται προς τις ανωτέρω διατάξεις δύνανται να μετάσχουν στη Γενική Συνέλευση μόνο κατόπιν αδείας αυτής. Σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση πρέπει να τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της Εταιρείας πίνακας των μετόχων, οι οποίοι έχουν δικαίωμα ψήφου κατά τη Γενική Συνέλευση αυτή με ένδειξη των τυχόν αντιπροσώπων αυτών, του αριθμού των μετοχών και των ψήφων καθενός και των διευθύνσεων των μετόχων και αντιπροσώπων αυτών.

Άρθρο 25.

Συνήθης απαρτία και πλειοψηφία

Η Γενική Συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα εφ' όσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν μέτοχοι, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα πέμπτο ($1/5$) του καταβλημένου κεφαλαίου. Εφόσον δεν συντελεσθεί η απαρτία αυτή η Συνέλευση συνέρχεται εκ νέου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την χρονολογία της ματαιωθείσας συνεδρίασεως προσκαλουμένη πριν από δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες. Κατά τη δεύτερη αυτή συνεδρίαση η Γενική Συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διατάξεως οποιοδήποτε τμήμα του καταβλημένου κεφαλαίου και αν εκπροσωπείται. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως λαμβάνονται κατ' απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται σ' αυτή, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 26.

Άρθρο 26.

Εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία

Εξαιρετικά η Γενική Συνέλευση ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα μόνο εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι, οι οποίοι εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα ($3/4$) του καταβλημένου κεφαλαίου προκειμένου να ληφθεί απόφαση περί: α) μεταβολής της Εθνικότητας της Εταιρείας ή του σκοπού αυτής, β) επαυξήσεως των υποχρεώσεων των μετόχων, γ) αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου ή μειώσεως αυτού, δ) εκδόσεως δανείου με ομολογίες απλές ή δυνάμενες να μετατραπούν σε μετοχές, ε) μεταβολής του τρόπου διαθέσεως των κερδών, στ) συγχωνεύσεως, παρατάσεως της διάρκειας ή διαλύσεως της Εταιρείας. Εάν δεν συντελεσθεί τέτοια απαρτία η Γενική Συνέλευση συνέρχεται εκ νέου εντός είκοσι (20) ημερών από την συνεδρίαση που ματαιώθηκε, αφού κληθεί πριν από δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, ευρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διατάξεως, εφ' όσον εκπροσωπείται σε αυτήν το ήμισυ ($1/2$) τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου. Εάν δεν συντελεσθεί και η απαρτία αυτή η Γενική Συνέλευση αφού κληθεί και συνέλθει κατά τα ανωτέρω ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερησίας διατάξεως εφόσον εκπροσωπείται σε αυτήν το ένα τρίτο ($1/3$)

τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου. Σε περιπτώσεις του άρθρου τούτου οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των ψήφων οι οποίοι εκπροσωπούνται στην Συνέλευση.

Άρθρο 27.

Πρόεδρος, γραμματέας, ψηφολέκτες

Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος, ή εάν κωλύεται αυτός ο αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, εάν δε δεν παρίστανται αυτοί ο πρεσβύτερος των παρισταμένων συμβούλων. Αυτός που προεδρεύει προσωρινά στη Συνέλευση προσλαμβάνει προσωρινό γραμματέα ο οποίος εκτελεί και χρέη ψηφοσυλλέκτου. Πριν από την συζήτηση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως η Συνέλευση εκλέγει τον οριστικό Πρόεδρο αυτής και ένα γραμματέα ο οποίος εκτελεί και χρέη ψηφοσυλλέκτου.

Άρθρο 28.

Πρακτικά

Οι συζητήσεις και αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων καταχωρίζονται σε περίληψη σε ειδικό βιβλίο πρακτικών που υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα. Στα πρακτικά αναγράφεται ο κατάλογος των μετόχων οι οποίοι παρέστησαν ή αντιπροσωπεύθηκαν στην Συνέλευση, με τις διευθύνσεις και τον αριθμό των μετοχών και ψήφων κάθε μετόχου και αντιπροσώπου μετόχου. Με αίτηση οποιουδήποτε μετόχου ο Πρόεδρος της Συνελεύσεως υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης αυτού. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών της Γενικής Συνελεύσεως επικυρώνονται από τον Πρόεδρο της οικείας Γενικής Συνελεύσεως ή από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή τον αντικαταστάτη του. Εντός είκοσι (20) ημερών μετά από κάθε Γενική Συνέλευση υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή κεκυρωμένο αντίγραφο των πρακτικών αυτής.

Άρθρο 29.

Παράσταση ενός μόνο μετόχου

Εάν στη Συνέλευση παρίσταται ένας μόλα μέτοχος ή αντιπρόσωπος μετόχου, παρακολουθεί αυτήν αντιπρόσωπος της αρμόδιας Αρχής ή συμβολαιογράφος της έδρας της Εταιρείας ο οποίος και προσυπογράφει τα πρακτικά της Συνελεύσεως.

Άρθρο 30.

Απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών

Μετά την ψήφιση του ισολογισμού η τακτική Γενική Συνέλευση αποφαινεται με ειδική ψηφοφορία η οποία ενεργείται με ονομαστική κλήση περί απαλλαγής του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημιώσεως. Στην ψηφοφορία αυτή μετέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπάλληλοι της Εταιρείας μόνο με μετοχές των οποίων είναι κύριοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Ελεγκτές

Άρθρο 31.

Έλεγχος Ισολογισμού από Ελεγκτές

Για να ληφθεί από τη Γενική Συνέλευση έγκυρα απόφαση επί του ισολογισμού πρέπει αυτός να έχει ελεγχθεί από δύο (2) ελεγκτές και να έχει ειδικά θεωρηθεί από τα πρόσωπα, που ορίζονται στο άρθρο 40 του παρόντος.

Άρθρο 32.

Καθήκοντα και δικαιώματα Ελεγκτών

Κατά την διάρκεια της Έρήςσεως οι ελεγκτές οφείλουν να παρακολουθούν τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της Εταιρείας, δικαιούνται δε να λάβουν γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, λογαριασμού ή εγγράφου περιλαμβανομένων των πρακτικών της Γενικής Συνελεύσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Υποχρεούνται να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία υπόδειξη προς το Διοικητικό Συμβούλιο, σε περίπτωση δε παραβάσεως των διατάξεων του Νόμου ή του Καταστατικού αναφέρονται στην αρμόδια Αρχή. Μετά τη λήξη της χρήσεως οι ελεγκτές οφείλουν να ελέγξουν τον ισολογισμό και τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, υποβάλλοντας στην τακτική Γενική Συνέλευση έκθεση περί του πορίσματος του ελέγχου η οποία περιέχει όσα ορίζονται στο άρθρο 37 του Κωδ. Νόμου 2190/1920. Οι ελεγκτές οφείλουν να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση και να παρέχουν κάθε πληροφορία σχετική προς τον έλεγχο που διενεργήθηκε από αυτούς. Οι ελεγκτές δικαιούνται να ζητήσουν από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου την σύγκληση εκτάκτου Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων. Η Συνέλευση αυτή συγκαλείται υποχρεωτικά από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την επίδοση της αιτήσεως προς τον Πρόεδρο αυτού, έχει δε ως αντικείμενο ημερησίας διατάξεως αυτό που περιέχεται στην αίτηση.

Άρθρο 33.

Διορισμός και Ευθύνη Ελεγκτών

Οι δύο ελεγκτές, ως και ισάριθμοι αναπληρωματικοί, ορίζονται πάντοτε από την προηγούμενη τακτική Γενική Συνέλευση με ειδική απόφαση, με την οποία καθορίζεται και το ποσό της αμοιβής τους. Δεν δύνανται να ορισθούν ελεγκτές μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή συγγενείς αυτών μέχρι και του τρίτου βαθμού εξ' αίματος ή αγχιστείας ή υπάλληλοι εξηρημένης τυχόν Εταιρείας και ειδικότερα τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 23 του Κ.Ν.2190/1920. Εντός πέντε (5) ημερών από τη Γενική Συνέλευση, η οποία όρισε ελεγκτές, πρέπει να ανακοινωθεί προς αυτούς ο διορισμός τους. Αυτοί θεωρείται ότι απεδέχθησαν τον διορισμό τους εφ' όσον δεν αποποιηθούν τούτον εντός πέντε (5) ημερών. Οι ελεγκτές ευθύνονται κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους για κάθε πταίσμα και υποχρεούνται σε αποζημίωση της Εταιρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' **Δικαιώματα μειοψηφίας**

Άρθρο 34.

Σύγκληση εκτάκτου Γενικής Συνελεύσεως

Με αίτηση μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων ορίζοντας την ημέρα συνεδρίασεως αυτής, η οποία δεν απέχει περισσότερο των τριάντα (30) ημερών από την ημέρα επιδόσεως της αιτήσεως προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζεται σαφώς το αντικείμενο της ημερησίας διατάξεως.

Άρθρο 35.

Αναβολή λήψεως αποφάσεως Γενικής Συνελεύσεως

Με αίτηση μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου ο Πρόεδρος της Συνελεύσεως υποχρεούται να αναβάλει μία φορά μόνο αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως τακτικής ή εκτάκτου, ορίζοντας ημέρα προς λήψη αυτών αυτή που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν δύναται να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την χρονολογία της αναβολής.

Άρθρο 36.

Παροχές πληροφοριών

1. Με αίτηση μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) πλήρεις ημέρες πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται: α) να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων τα ποσά, τα οποία κατά την τελευταία διετία κατεβλήθησαν για οποιαδήποτε αιτία από την Εταιρεία στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους διευθυντές ή άλλους υπαλλήλους αυτής ως και κάθε άλλη παροχή προς τα πρόσωπα αυτά ή κάθε εξ οιασδήποτε αιτίας υφισταμένη σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς και β) να παρέχει τις συγκεκριμένες πληροφορίες που ζητούνται περί των υποθέσεων της Εταιρείας στο μέτρο που είναι αυτές χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.
2. Με αίτηση μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται εντός της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου και εφ' όσον αυτοί δεν εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παράσχει προς αυτούς κατά τη Γενική Συνέλευση ή, εάν προτιμά, πριν από αυτή σε εκπρόσωπο αυτών πληροφορίες περί της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και της περιουσιακής καταστάσεως της Εταιρείας.

3. Στις ανωτέρω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών που ζητήθηκαν για μεν την περίπτωση της παραγράφου 1 ένεκα αποχρώντος λόγου, για δε την περίπτωση της παραγράφου 2 ένεκα αποχρώντος ουσιώδους λόγου, της αιτιολογίας αναγραφόμενης στα πρακτικά. Στην περίπτωση του εδαφίου β' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 2 τυχόν αμφισβήτηση του βάσιμου της αιτιολογίας λύει το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας της Εταιρείας.

Άρθρο 37.

Λήψη αποφάσεως με ονομαστική κλήση

Με αίτηση μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου, η λήψη αποφάσεως από την Γενική Συνέλευση για κάποιο θέμα της ημερησίας διατάξεως ενεργείται με ονομαστική κλήση.

Άρθρο 37α.

Για νομιμοποίηση τους κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους που απορρέουν από τα άρθρα 34, 35 και 36 του παρόντος οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να συμμορφούνται προς αυτά που ορίζονται στα άρθρα 39 παρ. 8 του Κωδ. Νόμου 2190/1920.

Άρθρο 38.

Έλεγχος της Εταιρείας

Μειοψηφία μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) ως επίσης μειοψηφία μετόχων οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου δικαιούνται να ζητήσουν από το αρμόδιο δικαστήριο τον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 40 του Κ.Ν. 2190/1920 υπέρ εκάστης των μειοψηφιών τούτων. Οι μέτοχοι που ζητούν τον έλεγχο για νομιμοποίηση τους οφείλουν να συμμορφούνται προς όσα ορίζονται στην παρ. 4 της ως άνω διατάξεως του άρθρου 40 του Κωδ. Νόμου 2190/1920.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Ισολογισμός και διάθεση κερδών

Άρθρο 39.

Εταιρική χρήση

Η εταιρική χρήση είναι δωδεκαμήνου διάρκειας αρχίζει την πρώτη (1η) Ιανουαρίου και λήγει την τριακοστή πρώτη (31η) Δεκεμβρίου κάθε χρόνου. Εξαιρετικά η πρώτη εταιρική χρήση αρχίζει από την δημοσίευση του παρόντος Καταστατικού στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και θα λήξει την τριακοστή πρώτη (31η) Δεκεμβρίου 1980.

Άρθρο 40.

Ισολογισμός

Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως κλείονται οι λογαριασμοί, ενεργείται η απογραφή της εταιρικής περιουσίας και καταρτίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, ο ετήσιος ισολογισμός, ο λογαριασμός "αποτελεσμάτων χρήσεως" ως και πίνακας όπου εμφανίζεται ο τρόπος διαθέσεως των καθαρών κερδών. Ο ισολογισμός υποβάλλεται προς έγκριση στην τακτική Γενική Συνέλευση συνοδευόμενος από την επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και την έκθεση των ελεγκτών συντεταγμένος όπως ορίζει ο νόμος. Ο ισολογισμός ο οποίος υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων για να ληφθεί έγκυρα απόφαση επ' αυτού πρέπει να έχει ειδικά θεωρηθεί α) από τον διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο και ελλείπει αυτών από ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο ορίζεται απ' αυτόν, β) από αυτόν που έχει την γενική διεύθυνση της Εταιρείας, γ) από τον διευθύνοντα το λογιστήριο. Ο ισολογισμός πρέπει να είναι κατηρτισμένος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 42α, 42β, 42γ, 42δ, παρ. 3, 43 και 45 του Κωδ. Νόμου 2190/1920 η δε έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου επί του ισολογισμού πρέπει να είναι αναλυτική και σύμφωνα προς το άρθρο 43 παρ. 7 του ίδιου Νόμου.

Άρθρο 41.

Υποβολή στην αρμόδια Αρχή και δημοσίευση Ισολογισμού

Αντίγραφο του Ισολογισμού μαζί με τις επ' αυτού εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών καθώς και των εφημερίδων, όπου δημοσιεύθηκε αυτός, υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης.

Ο ισολογισμός δημοσιεύεται με μέριμνα του Διοικητικού Συμβουλίου αμέσως μόλις καταρτιστεί, πάντως δε είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνελεύσεως στο Τεύχος Ανωμόνων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, σε μία ημερησία πολιτική εφημερίδα που εκδίδεται στην Αθήνα από αυτές που κυκλοφορούν ευρύτερα σε όλη την χώρα και σε μία ημερησία ή εβδομαδιαία οικονομική εφημερίδα από αυτές που ορίζονται με απόφαση της αρμόδιας Αρχής. Εντός είκοσι (20) ημερών από την έγκριση του Ισολογισμού από την τακτική Γενική Συνέλευση υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή αντίγραφο των πρακτικών αυτής με αντίγραφο του ισολογισμού, που εγκρίθηκε.

Άρθρο 42.

Διάθεση καθαρών κερδών

Καθαρά κέρδη της Εταιρείας είναι αυτά τα προκύπτουν μετά την αφαίρεση από τα πραγματοποιηθέντα ακαθάριστα κέρδη κάθε εξόδου, κάθε ζημίας, των κατά τον νόμο αποσβέσεων και κάθε άλλου εταιρικού βάρους. Τα καθαρά κέρδη διανέμονται ως ακολούθως: α) αφαιρείται τουλάχιστον το ένα εικοστό

(1/20) προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Τούτο χρησιμεύει προς εξίσωση πριν από κάθε διανομή μερίσματος του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών. Η προς σχηματισμό αποθεματικού αφαίρεση παύει να είναι υποχρεωτική όταν τούτο φθάσει τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του εταιρικού κεφαλαίου, β) κρατείται το απαιτούμενο ποσό προς καταβολή πρώτου μερίσματος εξ' έξι επί τοις εκατό (6%) τουλάχιστον επί του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου σε συνδυασμό προς τις διατάξεις του άρθρου 3 του Α.Ν. 148/1967 ως τούτο αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του Νόμου 876/1979, γ) διατίθεται το υπόλοιπο ως ήθελε αποφασίσει η Γενική Συνέλευση. Ειδικότερα η Γενική Συνέλευση δύναται να αποφασίζει ότι το υπόλοιπο θα διατεθεί προς διανομή προσθέτου μερίσματος, προς σχηματισμό εκτάκτου αποθεματικού, προς διανομή στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή σε υπαλλήλους της Εταιρείας είτε προς μεταφορά εις νέον.

Άρθρο 43.

Πληρωμή μερίσματος

Η ημέρα πληρωμής του μερίσματος ορίζεται είτε από τη Γενική Συνέλευση είτε με εξουσιοδότηση αυτής από το Διοικητικό Συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Διάλυση και Εκκαθάριση

Άρθρο 44.

Διάλυση

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση για να αποφασίσει για τη διάλυση ή όχι της Εταιρείας, όταν η αξία του Ενεργητικού αυτής κατά την σύνταξη του ισολογισμού μετά την αφαίρεση του Παθητικού καταστεί κατώτερα του ημίσεως του καταβλημένου κεφαλαίου. Η Εταιρεία λύεται: α) με την πάροδο της στο άρθρο 4 του παρόντος χρόνου διαρκείας αυτής, εφ' όσον δεν εκχωρήσει νόμιμα παράταση, β) με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και γ) με την κήρυξη της Εταιρείας σε κατάσταση πτωχεύσεως. Η συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο δεν αποτελεί λόγο λύσεως της Εταιρείας.

Άρθρο 45.

Εκκαθάριση

Πλην της περιπτώσεως της πτωχεύσεως, την λύση της Εταιρείας επακολουθεί η εκκαθάριση αυτής. Στην υπό στοιχείο α) περίπτωση της δευτέρας παραγράφου του άρθρου 44 του παρόντος καταστατικού το Διοικητικό Συμβούλιο εκτελεί χρέη εκκαθαριστών μέχρι του διορισμού εκκαθαριστών από τη Γενική Συνέλευση. Στην περίπτωση β' της αυτής ως άνω παραγράφου του ίδιου άρθρου η Γενική Συνέλευση ορίζει με την ίδια απόφαση 2-5 εκκαθαριστές καθώς και την αμοιβή τους. Ο διορισμός των εκκαθαριστών

συνεπάγεται την παύση της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί πάντα τα δικαιώματά της κατά την διάρκεια της εκκαθάρισεως, εγκρίνει τους λογαριασμούς αυτής και αποφασίζει για την απαλλαγή των εκκαθαριστών από κάθε ευθύνη.

Άρθρο 46.

Καθήκοντα εκκαθαριστών

Οι από την Συνέλευση διοριζόμενοι εκκαθαριστές οφείλουν με την ανάληψη των καθηκόντων αυτών να ενεργήσουν απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να δημοσιεύσουν στον τύπο και στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ισολογισμό, του οποίου αντίτυπο υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή. Την ίδια υποχρέωση έχουν οι εκκαθαριστές και κατά τη λήξη της εκκαθάρισεως. Οι εκκαθαριστές, περιοριζόμενοι μόνο από τις αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως, ασκούν όλες τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου τις συναφείς προς την διαδικασία και τον σκοπό της εκκαθάρισεως. Τα αποτελέσματα της εκκαθάρισεως υποβάλλονται κατ' έτος από τους εκκαθαριστές στη Γενική Συνέλευση, συνοδευόμενα από εκθέσεις των αιτίων, τα οποία παρακώλυσαν το τέρμα της εκκαθάρισεως.

Άρθρο 47.

Διανομή υπολοίπου

Το μετά την εκκαθάριση απομένον καθαρό υπόλοιπο διανέμεται μεταξύ των μετόχων κατά λόγον της συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ Νο 1

Της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των κκ. μετόχων της εταιρείας “**Α. ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ-Α.ΚΟΚΚΑΛΑ- Β. ΚΟΥΛΕΝΤΗ**” της 30ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2009. Στη οδό Κορίνθου 225 στη Πάτρα, σήμερα την 30η Ιανουαρίου 2009, ημέρα Παρασκευή και ώρα 18η απογευματινή στα γραφεία της εταιρίας συνήλθαν οι κκ. μέτοχοι αυτής σε τακτική Γενική Συνέλευση, άνευ διατυπώσεων δημοσιότητας. Η πρόσκληση τοιχοκολλήθηκε πριν από είκοσι ημέρες στον πίνακα ανακοινώσεων των γραφείων της εταιρίας, επίσης σαράντα οκτώ ώρες πριν από τη συνεδρίαση της Γ.Σ. τοιχοκολλήθηκε από το Δ.Σ. σε εμφανές μέρος των γραφείων της εταιρίας ο πίνακας των μετόχων που κατέθεσαν τις μετοχές εμπρόθεσμα για να συμμετάσχουν στην παρούσα Γ.Σ. με αριθμό των ψήφων και των μετοχών που έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ

Των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου και συμμετοχής στην Γ.Σ. της 30^{ης} Ιανουαρίου 2009

ΜΕΤΟΧΟΙ	Δ/ΝΣΗ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΨΗΦΟΙ
1. ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	ΠΑΤΡΑ	ΕΜΠΟΡΟΣ	400	400
2. ΚΟΚΚΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΠΑΤΡΑ	ΕΜΠΟΡΟΣ	400	400
3. ΚΟΥΛΕΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΑΤΡΑ	ΕΜΠΟΡΟΣ	400	400
		ΣΥΝΟΛΟ	<u>120</u>	<u>120</u>

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. διάβασε τον κατάλογο των κκ. μετόχων οι οποίοι κατέθεσαν τις μετοχές των, διαπιστώθηκε δε ότι ήταν παρόντες όλοι, δηλ. μετοχές **1.200** και ψήφοι **1.200**.

Στη συνέχεια ο προσωρινός πρόεδρος της Γ.Σ. ΑΜΠΟΥΝΙΩΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, προτείνει ως πρόεδρο τον εαυτό του και εγκρίνεται, προσλαμβάνει δε ως γραμματέα την ΚΟΥΛΕΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ.

Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει απαρτία αφού παρίστανται μέτοχοι που εκπροσωπούν το 100% του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς η Γ.Σ. μπορεί να λάβει αποφάσεις κατά την ημερήσια διάταξη.

Τα θέματα που εισάγονται στην ημερήσια διάταξη της Γ.Σ. είναι τα κατωτέρω:
- Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου

Ο πρόεδρος της Γ.Σ. διαβάζει το θέμα που είναι η εκλογή νέων μελών Δ.Σ. Επί του θέματος ο πρόεδρος της Γ.Σ αναφέρει ότι η παρούσα Γ.Σ. πρέπει να επιλέξει το νέο Δ.Σ. της νεοϊδρυθείσας εταιρίας. Επ’ αυτού κατόπιν διαλογικής

συζήτησης και μετά από μυστική ψηφοφορία εκλεγεί παμψηφεί και ομόφωνα το νέο Δ.Σ. το οποίο θα διοικεί για τη χρονική περίοδο από 30/01/2009 μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής γενικής συνέλευσης που θα πραγματοποιηθεί μέσα στο ά εξάμηνο έτους 2014 που είναι το εξής :

- 1) ΑΡΜΠΙΟΥΝΙΩΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ του ΦΩΤΙΟΥ, Αρ.Ταυτ. Χ 346422 Κορίνθου 360, Πάτρα, έτος γέννησης 1987, πρόεδρος & διευθύνων σύμβουλος.
- 2) ΚΟΥΛΕΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Αρ. Ταυτ. Χ 223356, οδός Μεγάλου Αλεξάνδρου 93, Πάτρα, έτος γέννησης 1988, αντιπρόεδρος.
- 3) ΚΟΚΚΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Αρ.Ταυτ. Χ999829 οδός Κορίνθου 453, Πάτρα, έτος γέννησης 1987, μέλος.

Στη συνέχεια και μετά από διαλογική συζήτηση, παμψηφεί και ομόφωνα το Δ.Σ. αποφασίζει ότι την εταιρία εκπροσωπούν και δεσμεύουν για κάθε πράξη αυτής, έναντι παντός τρίτου φυσικού και νομικού προσώπου, τραπεζών και πάσης αρχής γενικός δια μονής της υπογραφής τους τιθέμενης κάτω από την εταιρική επωνυμία (σφραγίδα) οι :

η Διευθύνων σύμβουλος και πρόεδρος Κα Αικατερίνη Αρμπουνιώτη του Φωτίου ή η Αντιπρόεδρος Κα Κουλέντη Βασιλική του Θεόδωρου.

Μη υπάρχοντος ετέρου θέματος για συζήτηση η συνεδρίαση ελύθη και το παρόν πρακτικό αναγνωσθέν και βεβαιωθέν από την Γ.Σ. υπογράφεται όπως παρακάτω:

Ο Πρόεδρος της Γ.Σ.
Αικατερίνη Αρμπουνιώτη

Η γραμματέας
Αναστασία Κοκκάλα

Ακριβές αντίγραφο από το Βιβλίο Πρακτικών
Του Διοικητικού Συμβουλίου

Πάτρα 30/1/2009

ΠΡΑΚΤΙΚΟ Νο1

ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ :

« Α. ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ- Α. ΚΟΚΚΑΛΑ- Β. ΚΟΥΛΕΝΤΗ »

Στην Πάτρα σήμερα την ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 06-02-2009 και ώρα 11:00 πμ. συνήλθαν σε συνεδρίαση τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας με την επωνυμία: « **Α. ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ- Α. ΚΟΚΚΑΛΑ- Β. ΚΟΥΛΕΝΤΗ** » στα γραφεία της εταιρίας στην έδρα αυτής, στην οδό Κορίνθου 225 στην Πάτρα Αχαΐας.

Παρέστησαν οι :

1. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ Πρόεδρος Δ.Σ.
2. ΚΟΥΛΕΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ Αντιπρόεδρος Δ.Σ. και
3. ΚΟΚΚΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Μέλος Δ.Σ.

Διαπιστωθείσης απαρτίας, το διοικητικό συμβούλιο εισέρχεται στη συζήτηση με μοναδικό θέμα ημερησίας διάταξης .

ΘΕΜΑ 1ο ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΣΩΜΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ.

Κατόπιν διαλογικής συζήτησης , παμψηφεί και ομόφωνα το Δ.Σ. συγκροτείτε σε Σώμα , για τη χρονική περίοδο από 06/02/2009 μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής γενικής συνέλευσης που θα πραγματοποιηθεί μέσα στο ά εξάμηνο έτους 2014 ως εξής :

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΡΜΠΟΥΝΙΩΤΗ του ΦΩΤΙΟΥ, Αρ.Ταυτ. Χ 346422 οδός Κορίνθου 360, έτος γέννησης 1987, πρόεδρος & διευθύνων σύμβουλος.

ΚΟΥΛΕΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του Θεόδωρου, Αρ.Ταυτ. Χ 223356 οδός Μεγάλου Αλεξάνδρου 93, Πάτρα, έτος γέννησης 1988, αντιπρόεδρος.

ΚΟΚΚΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ του Αντωνίου, Αρ.Ταυτ. Χ999829 οδός Κορίνθου 453, έτος γέννησης 1986 , μέλος.

Στη συνέχεια και μετά από διαλογική συζήτηση , παμψηφεί και ομόφωνα το Δ.Σ. αποφασίζει ότι την εταιρία εκπροσωπούν και δεσμεύουν για κάθε πράξη αυτής, έναντι παντός τρίτου φυσικού και νομικού προσώπου, τραπεζών και πάσης αρχής γενικός δια μονής της υπογραφής τους τιθέμενης κάτω από την εταιρική επωνυμία (σφραγίδα) οι :

- η διευθύνων σύμβουλος και πρόεδρος Κα Αικατερίνη Αρμπουνιώτη του Φωτίου.
- ή ο Αντιπρόεδρος Κα Κουλέντη Βασιλική του Θεόδωρου.

Στο σημείο αυτό λύεται η συνεδρίαση για την οποία συντάχθηκε το παρόν και υπογράφεται ως εξής :

Η
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟ
ΜΕΛΟΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΑΡΜΠΟΝΙΩΤΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΚΟΥΛΕΝΤΗ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΚΟΚΚΑΛΑ

Ακριβές αντίγραφο από το Βιβλίο Πρακτικών
Του Διοικητικού Συμβουλίου

Πάτρα 06/02/2009

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009 (1/1/2009- 31/12/2009)

	<u>Ποσά 2009</u>	<u>Ποσά 2008</u>
I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		
Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)	115.900,80 €	0,00 €
Μείον : Κόστος πωλήσεων	<u>60.000,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως.	55.900,80 €	0,00 €
Πλέον : Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως.	0,00 €	0,00 €
Σύνολο	<u>55.900,80 €</u>	<u>0,00 €</u>
Μείον : 1.Έξοδα διοικ. λειτουργίας	6.000,00 €	0,00 €
3.Έξοδα λειτ. Διαθέσεως	<u>0,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
	49.900,80 €	0,00 €
Μερικά αποτ/τα (κέρδη) εκμ/σεως	0,00 €	0,00 €
Μείον : 3.Χρεωστικοί τόκοι & Συναφή έξοδα	<u>0,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
Ολικά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως	<u>0,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
II. Πλέον (ή Μείον) : έκτακτα αποτελέσματα		
1.Έκτακτα & ανόργανα έσοδα	0,00 €	0,00 €
2.Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	<u>0,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
	<u>0,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
Μείον : 1.Έκτακτα & ανόργανα έξοδα	9.921,60 €	0,00 €
4.Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	<u>0,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
	<u>0,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
Οργανικά & έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη)	0,00 €	0,00 €
Μείον : Σύνολο αποσβέσεων παγίων στοιχείων	<u>5.999,99 €</u>	<u>0,00 €</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Κέρδη) ΧΡΗΣΕΩΣ προ φόρων	<u>33.979,21 €</u>	<u>0,00 €</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	Ποσά 2009	Ποσά 2008
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Κέρδη) ΧΡΗΣΕΩΣ	33.979,21 €	0,00 €
(+ ή -) Υπόλοιπο αποτελεσμάτων κερδών προηγούμενων χρήσεων	0,00 €	0,00 €
Σύνολο	<u>33.979,21 €</u>	<u>0,00 €</u>
Μείον : Φόρος εισοδήματος	8.494,80 €	0,00 €
Κέρδη προς διάθεση	<u>25.484,41 €</u>	<u>0,00 €</u>
<u>Η Διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής :</u>		
1. Τακτικό αποθεματικό	1.274,22 €	0,00 €
2. Μερίσματα πληρωτέα	<u>24.000,00 €</u>	<u>0,00 €</u>
8. Υπόλοιπο κερδών εις νέο	210,19 €	0,00 €
	<u>25.484,41 €</u>	<u>0,00 €</u>

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΡΜΠΙΟΥΝΙΩΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΟΥΛΕΝΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΗ
Η ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ
ΚΟΚΚΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

«FASHION WORLD» Α.Ε.

**ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2009 (ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 1/1/2009- 31/12/2009) ΑΡ.Μ.Α.Ε.
XXXXXXXXXXXXXX**

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2009	2008	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	2009	2008
<u>Γ. Πάγιο Ενεργητικό</u>			<u>Α. Ιδία Κεφάλαια</u>		
Εδαφικές εκτάσεις	0,00	0,00	Μετοχικό Κεφάλαιο		
Κτίρια-εγκαταστάσεις	60.000,00	0,00	Καταβεβλημένο	120.000,00	0,00
Αποσβέσεις	<u>3.000,00</u>	<u>0,00</u>	Αποθεματικά Κεφάλαια		
	57.000,00	0,00	Τακτικό Αποθεματικό	1.274,22	0,00
Μηχανήματα	0,00	0,00	Διαφορά Αναπροσαρμογής	0,00	0,00
Αποσβέσεις	0,00	0,00	Αποτελέσματα εις νέο		
	0,00	0,00	Κέρδη χρήσεως εις νέο	210,19	0,00
Μεταφορικά μέσα	0,00	0,00	ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ		
Αποσβέσεις	0,00	0,00	ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	121.484,41	0,00
	0,00	0,00			
Έπιπλα & λοιπός εξοπλ.	11.000,00	0,00	Β. Προβλέψεις		
Αποσβέσεις	<u>2.999,99</u>	<u>0,00</u>	Λοιπές προβλέψεις	0,00	0,00
	8.000,01	0,00			
Έξοδα πρώτης Εγκαταστ/σης	5.000,00	0,00	Γ. Υποχρεώσεις		
Αποσβέσεις	<u>1.000,00</u>	<u>0,00</u>	Βραχυπρόθεσμες		
	4.000,00	0,00	Υποχρεώσεις		
ΣΥΜ/ΧΕΣ ΜΑΚΡ/ΜΕΣ ΑΠ/ΣΕΙΣ	0,00	0,00			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΟΥ ΕΝΕΡ/ΚΟΥ	69.000,01	0,00	Προμηθευτές	0,00	0,00
<u>Δ. Κυκλοφορούν Ενεργητικό</u>			Τράπεζες	0,00	0,00
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ			Υποχρεώσεις φόροι-τέλη	16.349,55	0,00
Εμπορεύματα ΦΠΑ 23%	0,00	0,00	Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	997,20	0,00
Προϊόντα έτοιμα - ημιτελή	0,00	0,00	Πιστωτές Διάφοροι	0,00	0,00
Είδη συσκευασίας	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	Μερίσματα Πληρωτέα	24.000,00	0,00
Σύνολο Αποθεμάτων	0,00	0,00	ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΣΜΩΝ		
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	42.346,75	0,00
Πελάτες εσωτερικού	0,00	0,00			
Πελάτες εξωτερικού	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	ΜΑΚΡ/ΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡ/ΣΕΙΣ		
	0,00	0,00	ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00
Επιταγές εισπρακτέες	0,00	0,00			
Χρεώστες διάφοροι	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>			
Σύνολο Απαιτήσεων	0,00	0,00			
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ					
Ταμείο	93.831,15	0,00			
Όψεως	0,00	0,00			
Κατάθεση προθεσμίας	0,00	0,00			
Σύνολο Διαθεσίμων	93.831,15	0,00			
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛ/ΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓ.	93.831,15	0,00			
<u>Γεν. Σύνολο Ενεργητικού</u>	162.831,16	0,00	Γεν. Σύνολο Παθητικού	162.831,16	0,00

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

..... επωνυμία εταιρείας .....

ΑΡ.Μ.Α.Ε .....

ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

(βάσει των διατάξεων του κωδικοπ. Ν. 2190/1920, όπως ισχύει)

Διάταξη και περίληψή της

Ενδεικτική Απάντηση

**§ 1 . Σύννομη κατάρτιση και δομή των οικονομικών καταστάσεων -
Παρεκκλίσεις που έγιναν χάριν της αρχής της πραγματικής εικόνας**

(α) **Άρθρο 42α § 3:** Παρέκκλιση από τις σχετικές διατάξεις περί κατάρτισεως των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, που κρίθηκε απαραίτητη για την εμφάνιση, με απόλυτη σαφήνεια, της πραγματικής εικόνας που απαιτεί η διάταξη της § 2 του άρθρου αυτού.

Δεν έγινε.

(β) **Άρθρο 42β § 1:** Παρέκκλιση από την αρχή του αμεταβλήτου της δομής και μορφής εμφανίσεως του ισολογισμού και του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσεως».

Δεν έγινε.

(γ) **Άρθρο 42β § 2:** Καταχώρηση στον προσιδιάζοντα λογαριασμό στοιχείου σχετιζόμενου με περισσότερους υποχρεωτικούς λογαριασμούς.

Δεν συνέτρεξε τέτοια περίπτωση.

(δ) **Άρθρο 42β § 3:** Προσαρμογή στη δομή και στους τίτλους των λογαριασμών με αραβική αρίθμηση, όταν η ειδική φύση της επιχείρησης το απαιτεί.

Δεν συνέτρεξε τέτοια περίπτωση.

(ε) **Άρθρο 42β § 4:** Συμπτύξεις λογαριασμών του ισολογισμού που αντιστοιχούν σε αραβικούς αριθμούς, για τις οποίες (συμπτύξεις)

Δεν έγινε.

συντρέχουν οι προϋποθέσεις της διατάξεως αυτής.

(στ) Άρθρο 42β § 5: Αναμορφώσεις κονδυλίων προηγούμενης χρήσεως για να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια της κλειόμενης χρήσεως.

Δεν έγινε.

§ 2 Αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων

α) Άρθρο 43α § 1-α: Μέθοδοι αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υπολογισμού των αποσβέσεων καθώς και των προβλέψεων για υποτιμήσεις τους.

(1) Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμήθηκαν στην αξία της τιμής κτήσεως, η οποία είναι προσαυξημένη με την αξία των προσθηκών και βελτιώσεων και μειωμένη με τις προβλεπόμενες από το νόμο αποσβέσεις.

(2) Δεν συνέτρεξε περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων υποτιμήσεως.

(β) Άρθρο 43^α § 1-α: Βάσεις μετατροπής σε δραχμές περιουσιακών στοιχείων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα (Ξ.Ν.) και λογιστικός χειρισμός των συναλλαγματικών διαφορών.

Δεν υπάρχουν.

(γ) Άρθρο 43 § 2: Παρέκκλιση από τις μεθόδους κατά τις βασικές αρχές αποτιμήσεως. Εφαρμογή ειδικών μεθόδων αποτιμήσεως.

Δεν έγινε.

(δ) Άρθρο 43 § 7-β: Αλλαγή μεθόδου υπολογισμού της τιμής κτήσεως ή του κόστους παραγωγής των αποθεμάτων ή των κινητών αξιών

Δεν έγινε.

(ε) **Άρθρο 43 § 7-γ:** Παράθεση της διαφοράς, μεταξύ της αξίας αποτιμήσεως των αποθεμάτων και κινητών αξιών και της τρέχουσας τιμής αγοράς τους, εφόσον είναι αξιόλογη.

Δεν συνέτρεξε τέτοια περίπτωση.

(στ) **Άρθρο 43 § 9:** Ανάλυση και επεξήγηση της γενόμενης μέσα στη χρήση, με βάση ειδικό νόμο, αναπροσαρμογής της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων και παράθεση της κινήσεως του λογαριασμού «Διαφορές αναπροσαρμογής».

Δεν συνέτρεξε τέτοια περίπτωση.

§ 3. Πάγιο ενεργητικό και έξοδα εγκαταστάσεως

(α) **Άρθρο 42ε § 8:** Μεταβολές παγίων στοιχείων και εξόδων εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως).

Ως συνημμένος πίνακας.

(γ) **Άρθρο 43 § 5-ε:** Προβλέψεις για υποτίμηση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Δεν σχηματίστηκαν.

(δ) **Άρθρο 43 § 3-ε:** Ανάλυση και επεξήγηση των ποσών των εξόδων εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως) που αφορούν την χρήση.

Τα “Έξοδα εγκαταστάσεως” (πολυετούς αποσβέσεως) αφορούν :

.....

(ε) **Άρθρο 43 § 3-γ:** Τα ποσά και ο λογιστικός χειρισμός των συναλλαγματικών διαφορών που προέκυψαν στην παρούσα χρήση, κατά την πληρωμή (δόσεων) και / ή την αποτίμηση στο τέλος της χρήσεως δανείων ή πιστώσεων, χρησιμοποιηθέντων αποκλειστικά για κτήσεις παγίων στοιχείων.

Δεν συνέτρεξε τέτοια περίπτωση.

(στ) Άρθρο 43 § 4 εδάφ. α' και β': Δεν υπάρχουν τέτοια κονδύλια.
Ανάλυση και επεξήγηση των κονδυλίων «Έξοδα ερευνών και αναπτύξεως», «Παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας» και «Υπεραξία επιχειρήσεως (GOOD-WILL)».

§ 4. Συμμετοχές

(α) Άρθρο 43α § 1-β': Συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων με ποσοστό μεγαλύτερο από 10% . Δεν υπάρχουν συμμετοχές.

(β) Συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, στις οποίες η εταιρεία είναι απεριόριστα ευθυνόμενος εταίρος.

(γ) Άρθρο 43α § 1-ιε': Σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται και οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας. Δεν συντρέχει η περίπτωση αυτή.

§ 5. Αποθέματα

(α) Άρθρο 43α § 1-ια : Αποτίμηση αποθεμάτων κατά παρέκκλιση από τους κανόνες αποτιμήσεως του άρθρου 43, για λόγους φορολογικών ελαφρύνσεων. Δεν έγινε παρέκκλιση.

(β) Άρθρο 43α § 1-ι : Διαφορές από υποτίμηση κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού και λόγοι στους οποίους οφείλονται. Δεν υπάρχουν.

§ 6. Μετοχικό Κεφάλαιο

	<u>Αριθμός</u>	<u>Ονομ. αξία</u>	<u>Συνολ. αξία</u>
(α) Άρθρο 43α § 1-δ: Κατηγορίες μετοχών, στις οποίες διαιρείται το μετοχικό κεφάλαιο.	- Κοινές μετοχές	800 €0	€0

- (β) **Άρθρο 43α § 1-γ:** Εκδοθείσες μετοχές μέσα στη χρήση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Δεν εκδόθηκαν.
- (γ) **Άρθρο 43α § 1-ε και 42ε § 10:** Εκδοθέντες τίτλοι και ενσωματωμένα σ' αυτούς δικαιώματα. Δεν εκδόθηκαν.
- (δ) **Άρθρο 43α § 1-ιστ:** Απόκτηση ιδίων μετοχών μέσα στη παρούσα χρήση. Δεν αποκτήθηκαν.

§ 7. Προβλέψεις και υποχρεώσεις

- (α) **Άρθρο 42ε § 14 εδαφ. δ:** Ανάλυση του λογαριασμού «Λοιπές προβλέψεις» αν το ποσό που είναι σημαντικό. Δεν υπάρχουν.
- Σύμφωνα με το άρθρο **43α § 1-ιζ'**, παρατίθεται και ο τρόπος υπολογισμού των προβλέψεων αποζημίωσης του προσωπικού. Δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη γιατί, σύμφωνα με την γνωμοδότηση 205/1988 των Νομικών Συμβούλων Διοικήσεως) δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση
- (β) **Άρθρο 43α § 1-ζ:** Οι οικονομικές δεσμεύσεις από συμβάσεις κ.λ.π. που δεν εμφανίζονται στους λογαριασμούς τάξεως. Υποχρεώσεις καταβολής ειδικών μηνιαίων παροχών και οικονομικές δεσμεύσεις για συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Δεν υπάρχουν.
- (γ) **Άρθρο 43α § 1-ιβ:** Πιθανές οφειλές σημαντικών ποσών φόρων και ποσά φόρων που ενδεχομένως να προκύψουν σε βάρος της κλειομένης και των προηγούμενων χρήσεων, εφόσον δεν εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ή στις προβλέψεις. Δεν υπάρχουν.

(δ) **Άρθρο 43α § 1-στ:** Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πάνω από 5 έτη. Δεν υπάρχουν.

(ε) **Άρθρο 43α § 1-στ:** Υποχρεώσεις καλυπτόμενες με εμπράγματα ασφάλειες. Δεν υπάρχουν.

§ 8. Μεταβατικοί λογαριασμοί

- **Άρθρο 42ε § 12:** Ανάλυση των κονδυλίων των μεταβατικών λογαριασμών «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» και «Έξοδα χρήσεως δουλεμένα».

Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Έξοδα επομένων χρήσεων» αφορά :

Ασφάλιστρα μεταφορικών μέσων : €-----

Το υπόλοιπο του λογαριασμού «Έξοδα χρήσεως δουλεμένα» αφορά :

Παροχές τρίτων ΔΕΠΑ	: €	4,32
ΕΥΔΑΠ	: €	32,00
ΟΤΕ	: €	1.496,50
ΔΕΗ	: €	1.412,00
ΚΟΙΝ/ΣΤΑ	: €	<u>520,63</u>
ΣΥΝΟΛΟ	: €	<u>3.465,45</u>

§ 9. Λογαριασμοί τάξεως

- **Άρθρο 42ε § 11:** Ανάλυση των λογαριασμών τάξεως, στην έκταση που δεν καλύπτεται η υποχρέωση αυτή από τις πληροφορίες της επόμενης § 10. Δεν υπάρχουν.

§ 10. Χορηγηθείσες εγγυήσεις και εμπράγματα ασφάλειες

- **Άρθρο 42ε § 9:** Εγγυήσεις και εμπράγματα ασφάλειες που χορηγήθηκαν από την εταιρεία. Δεν υπάρχουν.

§ 11. Αμοιβές, προκαταβολές και πιστώσεις σε όργανα διοικήσεως

(α) **Άρθρο 43α § 1-ιγ,** όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Π.Δ. 325/1994: Αμοιβές μελών οργάνων διοικήσεως και διευθύνσεως της εταιρείας. Δεν δόθηκαν αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ.

(β) Άρθρο 43α § 1-ιγ: Υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν ή αναλήφθηκαν για βοηθήματα σε αποχωρήσαντα την παρούσα χρήση μέλη οργάνων διοικήσεως και διευθύνσεως της εταιρείας.

Δεν υπάρχουν .

(γ) Άρθρο 43α § 1-ιδ: Δοθείσες προκαταβολές και πιστώσεις σε όργανα διοικήσεως (μέλη διοικητικών συμβουλίων και διαχειριστές).

Δεν υπάρχουν.

§ 12. Αποτελέσματα χρήσεως

(α) Άρθρο 43α § 1-η: Κύκλος εργασιών κατά κατηγορίες δραστηριότητας και γεωγραφικές αγορές. (Ο κύκλος εργασιών λαμβάνεται όπως καθορίζεται στο άρθρο 42ε § 15 εδάφιο α').

(1) Κύκλος εργασιών : € 0

(β) Άρθρο 43α § 1-θ: Μέσος όρος του απασχοληθέντος κατά τη διάρκεια της χρήσεως προσωπικού και κατηγορίες αυτού, με το συνολικό κόστος τους. Διευκρινίζεται ότι, στο «Διοικητικό (υπαλληλικό) προσωπικό» περιλαμβάνεται το με μηνιαίο μισθό αμειβόμενο προσωπικό και στο «εργατοτεχνικό προσωπικό» οι αμειβόμενοι με ημερομίσθιο.

(1) Μέσος όρος προσωπικού άτομα 0
(2) Μέσος όρος προσωπικού κατά κατηγορίες:
- Διοικητικό προσωπικό άτομα 0
Σύνολο άτομα 0
(3) Αμοιβές & έξοδα προσωπικού:
- Διοικητικού (υπαλληλικού) προσωπικού:
• Μισθοί € 0

(γ) Άρθρο 42ε § 15-β: Ανάλυση των έκτακτων και ανόργανων εξόδων και εσόδων (δηλαδή των λογαριασμών «έκτακτα και ανόργανα έξοδα» και «έκτακτα και ανόργανα έσοδα»). Αν τα ποσά των λογαριασμών «Έκτακτες ζημιές»

(1) Έκτακτα και ανόργανα έξοδα:
- Διάφορα (τα μικρά ποσά) € 0
(2) Έκτακτα και ανόργανα έσοδα :
- Διάφορα (τα μικρά ποσά) € 0

και «Έκτακτα κέρδη» είναι σημαντικά, κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 43α § 1-ιγ, παρατίθεται και αυτών ανάλυση (με βάση τους λογαριασμούς 81.02 και 81.03 του Γεν. Λογ. Σχεδίου).

(δ) Άρθρο 42ε § 15-β: Ανάλυση των λογαριασμών «Έσοδα προηγούμενων χρήσεων».

(1) Λοιπά έξοδα προηγούμενων χρήσεων
€0

§ 13. Άλλες πληροφορίες που απαιτούνται για αρτιότερη πληροφόρηση και εφαρμογή της αρχής της πιστής εικόνας

(δ) Άρθρο 43α § 1-ιζ: Δεν υπάρχουν.
Οποιοσδήποτε άλλες πληροφορίες που απαιτούνται από ειδικές διατάξεις ή που κρίνονται αναγκαίες για την αρτιότερη πληροφόρηση των μετόχων και των τρίτων και εφαρμογή της αρχής της πιστής εικόνας.

Αθήνα , 13 Απριλίου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
& ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Η ΥΠΕΥΘΥΝΗ

ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
